POLIROM Top 10+

IRIS MURDOCH

Oameni buni şi oameni de bine

IRIS

MURDOCH

Oameni buni şi oameni de bine

Traducere din limba engleză
de Anca-Gabriela Sîrbu

POLIROM
2014

© 2006, 2014 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-4410-0
ISBN PDF: 978-973-46-4411-7
ISBN print: 978-973-46-4183-3

Coperta: Carmen Parii
Foto copertă: Agnolo Bronzino (1503-1572), *Alegoria dragostei*, 1540-1545

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

IRIS MURDOCH (1919-1999) s-a născut la Dublin, dar şi-a petrecut copilăria la Londra. Studiază limbile clasice, istoria antică şi filosofia la Somerville College, Oxford. Între anii 1948 şi 1963 ţine prelegeri de filosofie la St. Anne College, Oxford, apoi se dedică exclusiv scrisului. În 1956 se căsătoreşte cu scriitorul şi criticul literar John Bayley, care îi va sta alături până la moartea ei, în 1999. Emoţionanta biografie *Elegie pentru Iris*, în care Bayley îşi descrie viaţa alături de scriitoarea atinsă de cumplita maladie Alzheimer, a stat la baza filmului *Iris* (2001), regizat de Richard Eyre, cu Judi Dench, Jim Broadbent şi Kate Winslet. Iris Murdoch a scris douăzeci şi şase de romane, printre care se numără *Prins în mreje* (1954), *Castelul de nisip* (1957; Polirom, 2008), *Clopotul* (1958; Polirom, 2002), *Capul retezat* (1961; Polirom, 2007), *Visul lui Bruno* (1969), *Prinţul negru* (1973, James Tait Black Memorial Prize), *Fiul cuvintelor* (1975; Polirom, 2003), *Marea, marea* (1978, considerat capodopera sa şi distins cu prestigiosul Booker Prize; Polirom, 2003, 2012), *Discipolul* (1983; Polirom, 2007), *Dilema lui Jackson* (1995) etc. În 1987 i-a fost conferit titlul de Comandor al Ordinului Imperiului Britanic.

Pentru Rachel şi David Cecil

Unu

Un şef de departament care lucrează liniştit în biroul său de la Whitehall într-o după-amiază de vară nu este obişnuit să fie deranjat de zgomotul de neconfundat al unui foc de revolver tras de undeva din apropiere.

În momentul acela un bărbat leneş şi gras – o sferă perfectă, după cum îi spunea soţia sa cea iubitoare –, numit Octavian Gray, scria încet pe o hârtie gălbuie, oficială, o frază plină de duh cu scrisul său îngrijit şi savura încă aroma plăcută, subtilă, a excelentului vin de Burgundia băut la masa de prânz. Apoi veni împuşcătura.

Octavian se îndreptă şi se sculă în picioare. Împuşcătura răsunase undeva în clădire, nu departe de el. Nu putea fi altceva. Octavian cunoştea zgomotul cât se poate de bine, deşi îl auzise cu mulţi ani în urmă, când era soldat. Îl cunoştea şi trupul lui deveni deodată rigid, cuprins de amintiri şi de sentimentul – deloc familiar – că se află în faţa a ceva îngrozitor, complet nou şi imperativ.

Bărbatul se duse la uşă. În mijlocul zumzetului atotcuprinzător al Londrei aerul de pe culoar era fierbinte, sufocant şi stătut. Dădu să strige „Ce e? Ce s-a întâmplat?“, dar constată că nu poate. Se întoarse în încăpere şi se îndreptă instinctiv spre telefon, legătura sa normală cu lumea şi cu viaţa. În clipa aceea auzi nişte paşi ce se apropiau grăbiţi.

— Domnule, s-a întâmplat un lucru îngrozitor!

Curierul serviciului, McGrath, un bărbat cu părul roşcat, ochii de un albastru spălăcit, pielea albă şi buzele trandafirii, se opri în prag, tremurând.

— Ieşi afară!

Richard Biranne, unul dintre subsecretarii din echipa lui Octavian, trecu pe lângă McGrath, îl împinse afară şi închise uşa.

— Ce naiba s-a întâmplat? întrebă Octavian.

Biranne se sprijini cu spatele de uşă. Trase adânc aer în piept, apoi rosti cu vocea sa obişnuită, ascuţită şi cât se poate de limpede:

— Ascultă, Octavian, ştiu că e aproape imposibil de crezut, dar Radeechy tocmai s-a împuşcat.

— Radeechy? Dumnezeule mare! E mort?

— Da.

Octavian se aşează. Îndreptă foaia de hârtie gălbuie aşezată pe mapa vişinie. Citi propoziţia neterminată. Apoi se ridică din nou.

— Ar trebui să vin şi… să văd.

Porni spre uşa pe care Biranne o ţinea deschisă pentru el.

— Cred că ar trebui să chemăm Scotland Yard-ul.

— Mi-am permis să fac deja acest lucru, spuse Biranne.

Biroul lui Radeechy se afla cu un etaj mai jos. În faţa uşii închise se adunaseră deja câteva persoane. Îl ascultau cu gura căscată şi braţele atârnând pe McGrath, care le vorbea.

— Plecaţi de aici! le spuse Octavian. Treceţi în birourile voastre!

Oamenii îl priviră lung, apoi se îndepărtară încet.

— Şi tu! se adresă el lui McGrath.

Biranne tocmai descuia biroul.

Prin uşa care se deschidea Octavian îl văzu pe Radeechy cu capul căzut pe birou, întors într-o parte. Cei doi bărbaţi intrară, iar Biranne încuie uşa pe dinăuntru, apoi, după o clipă de gândire, o deschise din nou.

Ceafa cafeniu-roşcată a lui Radeechy se revărsa peste gulerul alb şi tare al cămăşii. Octavian se întrebă imediat dacă bărbatul avea ochii deschişi, dar faţa, aflată în umbră, nu i se putea vedea decât privită de aproape. Braţul stâng al lui Radeechy atârna în jos, spre podea. Braţul drept se odihnea pe birou, iar revolverul, o armă veche de serviciu, îi stătea lângă mână. Octavian simţi că trebuie să se controleze pentru a-şi ţine firea, să respire rar, să îşi adune toate puterile şi să-şi spună în gând cine este. Văzuse mulţi oameni morţi la viaţa lui. Dar niciodată nu dăduse atât de brusc peste un mort într-o după-amiază de vară, la Whitehall, cu ceafa revărsându-i-se peste gulerul tare al cămăşii.

Imediat Octavian îşi aduse la cunoştinţă că este şef de departament şi că trebuie să fie calm şi să preia controlul asupra situaţiei.

— Cine l-a găsit? îl întrebă pe Biranne.

— Eu. Eram aproape în faţa uşii lui când am auzit împuşcătura.

— Cred că nu încape nici o îndoială că este mort, nu?

Întrebarea suna ciudat, aproape penibil.

— Fireşte că e mort, răspunse Biranne. Uită-te la rană, îi arătă el cu degetul.

Octavian se apropie. Dădu ocol biroului şi trecu pe partea cealaltă, apoi, aplecându-se, văzu o gaură rotundă în partea din spate a capului lui Radeechy, puţin mai la dreapta faţă de scobitura de la baza craniului. Gaura era destul de mare – un orificiu întunecat, cu marginile înnegrite. Puţin sânge, chiar foarte puţin, se scursese sub guler.

— Probabil şi-a pus revolverul în gură, spuse Biranne. Glontele a ieşit exact

pe partea cealaltă.

Octavian observă că părul cărunt ce cobora spre gâtul cald şi vulnerabil era îngrijit şi tuns de curând. Se simţi tentat să îl atingă, să pipăie stofa sacoului lui Radeechy, să o strângă între degete cu sfială şi curiozitate. Sub ochii lui se aflau îmbinate toate componentele unei fiinţe omeneşti, cu toate veşmintele şi accesoriile sale trupeşti. Îl îngrozea misterul dispariţiei vieţii, al dispersării unui om viu în părţi, fragmente, molecule. Radeechy, care încurca mai toate treburile, pe asta o făcuse cum trebuie.

Octavian nu-l simpatizase prea mult pe Radeechy. Nici nu-l cunoscuse foarte bine. Radeechy era unul dintre acei tipi excentrici care se găsesc în toate departamentele guvernamentale şi cărora – deşi sunt dotaţi cu inteligenţă, chiar cu o inteligenţă sclipitoare – le lipseşte o trăsătură fundamentală în gândire şi nu reuşesc să se ridice mai sus de rangul de director. Despre Radeechy se spunea, în cel mai bun caz, că „îi lipseşte o doagă“. Totuşi păruse un tip mulţumit. Îl interesau alte lucruri. Cerea mereu învoiri speciale. Ultima dată, după câte îşi amintea Octavian, se învoise pentru a studia un caz de poltergeist.

— A lăsat vreun bilet?

— N-am văzut nimic, spuse Biranne.

— Cam neobişnuit pentru el, răspunse Octavian.

Radeechy făcea veşnic procese verbale, în orice împrejurare.

Probabil că poliţia va sta pe capul nostru toată ziua. Tocmai acum, când voiam să plec în weekend.

Vocea sa redevenise gravă, arătând că momentul îngrozitor trecuse. Acum putea fi din nou calm, detaşat, putea glumi cu sobrietate.

— Mă ocup eu de ei, dacă vrei, se oferi Biranne. Bănuiesc că vor vrea să facă fotografii şi tot restul.

Apoi adăugă:

— Trebuie să-ţi spun că am pus mâna pe revolver. L-am mutat puţin, ca să-i pot vedea faţa. S-ar putea să se găsească amprentele mele pe el.

— Îţi mulţumesc, dar cred că ar fi bine să rămân şi eu. Amărâtul de el! Oare de ce-o fi făcut asta?!

— Nu ştiu.

— Era un tip destul de ciudat. Cu toate aiurelile lui despre spirite…

— Nu ştiu, spuse Biranne.

— Sau poate… Desigur, a mai fost şi povestea aia teribilă cu nevastă-sa. Spunea cineva că de la moartea ei e alt om. Şi mie mi s-a părut cam deprimat. Ţii minte accidentul acela îngrozitor de anul trecut.

— Da, zise Biranne şi râse scurt cu glasul său ascuţit, ca un lătrat. Numai

Radeechy putea să aibă aşa o idee de prost gust: să se împuşte în birou!

— Kate, draga mea!

Octavian vorbea la telefon cu soţia sa, aflată în Dorset.

— Bună, iubitule! Ce faci?

— Bine, răspunse Octavian, dar s-a întâmplat ceva la serviciu şi n-o să ajung acasă decât mâine dimineaţă.

— Vai de mine! Şi n-ai să fii aici diseară, când se întoarce Barbie acasă!

Barbara avea paisprezece ani şi era singurul lor copil.

— Ştiu, e îngrozitor şi-mi pare teribil de rău, dar trebuie să rămân aici. Poliţia e peste tot şi e o agitaţie grozavă.

— Poliţia? Ce s-a întâmplat? Sper că nu e ceva grav!

— Ştiu şi eu? Da şi nu. S-a sinucis un om, spuse Octavian.

— Doamne fereşte! Cineva cunoscut?

— Nu, nu, nu-ţi face griji. Nu-l cunoşteam.

— Of, slavă Domnului! Dragul de tine, îmi pare tare rău! Tare aş vrea să fii aici când vine Barbie! O să fie grozav de dezamăgită.

— Ştiu. Dar am să vin mâine. Pe-acolo totul e în ordine? Ce face haremul meu?

— Haremul tău arde de nerăbdare să te vadă!

— E minunat! O să te sun diseară din nou, iubito. Doamne ajută!

— Octavian, o să-l aduci şi pe Ducane, nu-i aşa?

— Da. Oricum, nici el nu poate veni decât mâine, aşa că o să-l aduc eu cu maşina.

— Minunat. Willy de-abia îl aşteaptă.

— Cred că de fapt tu de-abia îl aştepţi, comoara mea, zâmbi Octavian.

— Sigur că de-abia îl aştept! Ne este extrem de util.

— O să-l ai, iubito, o să-l ai. O să ai tot ce-ţi doreşti.

— Pa, pa!

Doi

— Trebuie să duceţi toate pietrele în grădină, spuse Mary Clothier.

— De ce? întrebă Edward.

— Pentru că sunt pietre de grădină.

— De ce? întrebă Henrietta.

Gemenii, Edward şi Henrietta Biranne, aveau nouă ani. Erau doi copii blonzi şi deşiraţi, cu trăsături extraordinar de asemănătoare şi cu câte un smoc de păr aspru.

— Nu sunt fosile. Nu au nimic deosebit.

— Fiecare piatră are ceva deosebit, zise Edward.

— Cât se poate de adevărat – în sens metafizic, spuse Theodore Gray, care tocmai intrase în bucătărie, îmbrăcat în halatul său în carouri roşii şi cafenii.

— Eu nu mă ocup de curăţenia casei în sens metafizic, spuse Mary.

— Unde este Pierce? îi întrebă Theodore pe gemeni.

Pierce era fiul lui Mary Clothier şi avea cincisprezece ani.

— E sus, în camera lui Barbie. O împodobeşte cu scoici. Cred că a adus o tonă de scoici în casă.

— Vai de mine! exclamă Mary.

Plaja invada pur şi simplu casa. Camerele copiilor erau de-a dreptul grunjoase de atâta nisip, pietricele, scoici sfărâmate şi entităţi marine uscate de origine vegetală sau animală.

— Dacă Pierce are voie să aducă scoici în casă, avem şi noi voie să aducem pietre, trase concluzia Henrietta.

— N-a spus nimeni că Pierce are voie să aducă scoici în casă, zise Mary.

— Dar nici n-ai să-l opreşti, nu-i aşa? întrebă Edward.

— Dacă eu răspundeam aşa la vârsta ta, mâncam bătaie, spuse Casie, menajera.

O chema Mary Casie, dar întrucât avea acelaşi nume ca Mary Clothier, toată lumea îi spunea Casie, un nume puternic şi sumbru, ca de animal.

— Foarte adevărat, dar irelevant, ţi-ar putea răspunde Edward, spuse Theodore. Oare s-ar putea să primesc puţin ceai sau cer prea mult? Nu mă simt bine deloc.

— Biata Casie, ce ghinion pe ea! zise Edward.

— N-am cum să-l opresc, spuse Mary. Mai întâi pentru că e prea târziu şi apoi e o ocazie specială: Barbara se întoarce acasă.

Cu cei doi gemeni era bine să discuţi cu argumente raţionale.

Barbara Gray era plecată încă de la Crăciun la o şcoală din Elveţia. Vacanţa de Paşte şi-o petrecuse la schi, cu părinţii ei, care erau mari amatori de călătorii.

— Unora le merge bine, spuse Casie, emiţând un comentariu de natură socială cam vag, dar plin de greutate, pe care îl rostea adesea.

— Casie, putem să luăm picioarele astea de pui? întrebă Henrietta.

— Cum naiba să reuşesc eu să ţin bucătăria curată când copiii ăştia scurmă veşnic prin lada de gunoi ca nişte pisici flămânde?

— Nu scoate tot ce-i acolo, Henrietta, te rog! interveni Mary, văzând că, odată cu picioarele de pui, ieşiseră cocoloaşe de hârtie, boabe de fasole, frunze de lăptucă şi smocuri de păr uman.

— Nimănui nu-i pasă de mine, zise Casie. Îmi irosesc viaţa aici.

— Toţi ne irosim viaţa, comentă Theodore.

— Nici măcar nu mă consideraţi ca fiind egală cu voi…

— Nici nu eşti, replică Theodore. Îmi dai, te rog, ceaiul?

— Of, taci odată din gură, Theo! spuse Mary. N-o stârni pe Casie. Ceaiul tău e pe tavă.

— Ceai de lămâie. Mmm! Grozav!

— Parcă ziceai că nu te simţi bine, spuse Casie.

— O mică criză biliară. Unde e Mingo?

Mingo, un câine mare, cenuşiu şi lăţos, care semăna cu un pudel, era întotdeauna de faţă când Theodore îşi lua micul dejun şi ceaiul în pat. Kate şi Octavian făceau tot felul de glume deocheate pe seama relaţiei dintre Theodore şi Mingo.

— O să-l aducem noi, unchiule Theo! strigă Edward.

După o luptă scurtă, Mingo îşi făcu apariţia de după soba de fier care, deşi greu de întreţinut şi inutilă, încă ocupa o nişă uriaşă în bucătărie. Theodore începuse să urce scările, ducându-şi tava, urmat de gemeni, care, conform unuia dintre multele ritualuri create chiar de ei, transportau amândoi animalul: capul zâmbitor şi prostănac i se ivea de sub braţul lui Edward, picioarele păroase îi atârnau pe jos, iar coada i se mişca ritmic, ridicând totodată marginea rochiţei de bumbac, în carouri, a Henriettei.

Theodore, fratele mai mare şi cam bolnăvicios al lui Octavian, lucrase cândva ca inginer la Delhi, dar acum era de mult timp fără serviciu. Se ştia că plecase din India apăsat de o povară, numai că nimeni nu reuşise să afle exact

care era povara pe care o purta de la plecarea aceea. Şi nu se ştia nici dacă în realitate îi plăcea sau nu de fratele său, la adresa căruia făcea mereu comentarii dispreţuitoare, ignorate tacit de toată lumea. Era un bărbat înalt, slab, cărunt şi puţin chel, cu o frunte bombată, brăzdată de hieroglife fine, cu ochi inteligenţi şi gânditori, înfundaţi în orbite.

— Paula, chiar *trebuie* să citeşti la masă? întrebă Mary.

Paula Biranne, mama gemenilor, era cufundată într-o carte. Lăsa întru totul în seama lui Mary educaţia copiilor ei, părând uneori de aceeaşi vârstă cu ei. Paula divorţase de Richard Biranne în urmă cu doi ani. Mary era văduvă de mulţi ani.

— Scuză-mă, spuse femeia şi închise volumul de Lucreţiu.

Paula preda latina şi greaca la o şcoală din apropiere.

Pentru Mary mesele aveau mare importanţă. Erau momente de comunicare, întruniri cu caracter de ritual, cu o semnificaţie aproape spirituală. Prin discuţii, prin simpla prezenţă laolaltă a tuturor, se închideau fisuri şi răni pe care, poate, nu le sesiza decât Mary, cu sensibilitatea ei exagerată şi agitată, restabilindu-se astfel o armonie aproximativă de care, iarăşi, poate numai Mary era pe deplin conştientă. În aceste momente de contact Mary se bucura de o autoritate necontestată. Dacă s-ar putea spune că întregul grup avea o gândire colectivă inconştientă, atunci Mary reprezenta conştiinţa colectivă a acestuia. Regularitatea cu care se succedau micul dejun, prânzul, ceaiul şi cina era unul dintre puţinele elemente de ordine formală într-o situaţie care, după cum avea senzaţia Mary, stătea tot timpul sub semnul unei anarhii deloc neplăcute, dar absolut irevocabile.

Soarele arzător se revărsa prin ferestrele mari, cu arcuri ascuţite, tipice goticului victorian, traversate de o împletitură de fier forjat şi umbrite pe de-o parte de verdele caprifoiului, iar pe de alta de glicină, şi scotea la iveală petele de pe faţa de masă în carouri cu alb şi roşu, firimiturile de cozonac ce acopereau petele, boabele de cafea şi firele de păr de pe lespezile pardoselii. Situaţia era următoarea: gemenii luaseră deja masa de dimineaţă, Theo plecase cu mâncarea pe tavă, Pierce nu coborâse încă să mănânce, Kate întârzia ca de obicei, iar Mary, Paula şi Casie tocmai luau micul dejun.

— Iar şi-a luat maşină nouă, spuse Casie.

— Tare aş vrea să spui clar la cine te referi şi să nu mai laşi propoziţiile fără subiect, spuse Mary.

— Soră-mea.

După ce îşi petrecuse cea mai mare parte din viaţă îngrijind o mamă suferindă – la care se referea numind-o „scorpia bătrână“ –, Casie nu o putea

ierta pe sora ei mai mică pentru că nu împărtăşise aceeaşi soartă şi se măritase cu un bărbat bogat. Cu faţa ei roşie şi colţuroasă şi cocul de un cenuşiu metalic, Casie izbucnea frecvent în accese de plâns, declanşate adesea de ceea ce vedea la televizor, stârnind astfel compasiunea exasperată şi interesată a lui Mary.

— Ce marcă? întrebă distrată Paula.

Era tot cu gândul la Lucreţiu şi se întreba dacă nu cumva un anumit paragraf ar fi prea greu ca subiect de examen.

— Triumph nu ştiu de care. Unora le merge bine. Pe la Costa Brava şi altele.

— Azi am văzut iar farfuria zburătoare, anunţă Henrietta, care intră aducându-l în braţe pe Montrose, pisoiul Barbarei.

Gemenii afirmau acest lucru în mod frecvent.

— Serios? întrebă Mary. Henrietta, te rog, nu-l pune pe Montrose pe masă!

Montrose era un motan mare, cafeniu, cu ochi galbeni, cu trupul ca un cub şi picioarele în unghi drept, preocupat mereu de propria existenţă şi despre a cărui inteligenţă se iscau veşnic dispute aprinse între copii. Copiii inventau întruna metode de a testa înţelepciunea lui Montrose, dar asupra interpretării rezultatelor plutea o incertitudine permanentă, întrucât gemenii erau tot timpul dispuşi să se întoarcă la principiile iniţiale şi să se întrebe dacă, de exemplu, cooperarea cu fiinţele omeneşti este sau nu un semn de inteligenţă. Indiscutabil, Montrose avea talentul de a-şi zburli blana şi de a se transforma astfel oricând dorea dintr-un cub dungat într-o sferă din blană lucioasă şi pufoasă. Această fază era numită „Montrose cu aspect de pasăre“.

— Să nu mă-ntrebi de unde fac ăştia rost de atâţia bani, continuă Casie. Mai că-ţi vine să te dai cu socialiştii.

— Dar tu eşti deja de partea socialiştilor, Casie, spuse Mary.

De fapt toţi aveau aceleaşi convingeri, dar lucrul ăsta părea evident doar în cazul lui Casie.

— Da’ ce, am zis eu că nu sunt? Am zis doar că îţi vine să te dai cu socialiştii.

— Ştii care e cea mai mare pasăre? întrebă Edward, făcându-şi loc între Mary şi sora lui.

— Nu ştiu. Care?

— Cazuarul. Mănâncă papuaşi. Îi loveşte cu picioarele şi îi omoară.

— Eu cred că tot condorul este mai mare, zise Henrietta.

— Depinde dacă te referi la greutate sau la deschiderea aripilor.

— Şi atunci cum rămâne cu albatrosul? întrebă Mary, care era oricând dispusă să se implice în disputele copiilor, pe care îi trata întotdeauna ca pe

nişte adulţi cu judecată.

— Are deschiderea aripilor mai mare, dar are corpul mult mai mic, spuse Edward. Ştii cât de mare ar trebui să fie sternul nostru dacă ar fi să zburăm? Spune, Mary, ştii cât de mare ar trebui să fie sternul nostru dacă ar fi să zburăm?

— Nu, nu ştiu, zise Mary. Cât de mare?

— Cam de vreo patru metri.

— Nu zău, chiar aşa?

— În cazul condorului… se porni Paula.

— Fii atentă, Henrietta! se adresă Mary Henriettei, care se apucase să-l lovească pe fratele ei peste obraz cu laba lui Montrose.

— Nici o grijă, îşi ţine ghearele ascunse, răspunse Henrietta.

— Dacă aş fi în locul lui, eu nu le-aş ţine ascunse, interveni Casie. Când eram de vârsta ta, am fost învăţată să nu chinui animalele.

— N-aţi putea să faceţi totuşi ceva cu pietrele alea? întrebă Mary. O să ne împiedicăm toţi de ele. Ce-ar fi să le ordonaţi după valoare şi să le găsim un culcuş potrivit afară celor mai neînsemnate?

Ideea de a ordona pietrele pe criteriul valorii le plăcu gemenilor. Lăsară motanul, se aşezară imediat pe podea, cu grămada de pietre între ei, şi în scurt timp începură deliberările.

— S-a dus Theo să-l vadă pe Willy? întrebă Paula.

— Nu. I-am spus să se ducă, dar a început să râdă şi a zis că el nu-i dădaca lui Willy.

Willy Kost, un savant refugiat, locuia pe moşia lui Octavian, într-o căsuţă cunoscută în general drept Cabana Trescombe, pe un deal ceva mai sus de conacul Trescombe. Willy suferea de melancolie, lucru care devenise un motiv de îngrijorare pentru toată casa.

— Îmi închipui că iar s-au certat. Parcă sunt nişte copii. Tu ai fost pe la el?

— Nu, răspunse Mary. N-am avut nici o clipă de răgaz. L-am trimis pe Pierce şi a zis că totul pare să fie în ordine. Tu ai reuşit să te duci?

— Nu, zise Paula. Şi eu am avut o zi destul de grea.

Asta o făcu pe Mary să se simtă ceva mai bine. Avea sentimentul că Willy Kost este responsabilitatea ei specială, că e practic în proprietatea ei şi că ea trebuie să ştie întotdeauna ce mai face. O să se ducă să-l vadă mâine.

— Bine că vine şi Ducane, adăugă Paula. Prezenţa lui îi face întotdeauna bine lui Willy.

— Vine Ducane? se miră Mary. Grozav mi-aş dori să-mi spună câteodată şi mie cineva ce se întâmplă.

— Cred că ştii că odaia lui nu e pregătită, spuse Casie.

— Probabil Kate consideră deja venirea lui ca pe un lucru obişnuit şi de aceea nu ţi-a spus.

John Ducane, coleg şi prieten cu Octavian, era un oaspete frecvent la sfârşit de săptămână.

— Casie, te rog să aranjezi camera după ce îţi bei ceaiul, dacă nu te superi.

— Bineînţeles că mă supăr, răspunse Casie, că doar e vorba de timpul meu liber! Dacă însă vrei să ştii că am s-o fac, sigur c-o s-o fac.

Chiar atunci intră în bucătărie Kate Gray, urmată de Mingo, şi în aceeaşi clipă, străpunsă parcă de o rază stelară, întreaga scenă se dezintegră în particule minuscule, pentru a se recompune apoi, având-o însă pe Kate în centru. Mary remarcă faţa zâmbitoare, ca de căţel, a Paulei parcă atrasă de o forţă şi îşi simţi propriile trăsături destinzându-se într-un zâmbet şi părul înfoindu-i-se spre spate. Mingo începu să latre, Montrose sări pe masă, Casie mai turnă nişte apă în ceainic, gemenii începură să vorbească deodată, stricând şirul de pietricele, şi se agăţară cu mâinile pline de nisip de cureaua fustei în dungi pe care o purta Kate.

Un zâmbet radios lumina faţa rotundă a lui Kate, încadrată de cununa ei de păr auriu. Înfăţişarea sa caldă şi neîngrijită făcea să se vadă şi mai bine cât de rigide, slabe ori masive erau celelalte două: Mary, cu părul ei negru şi drept dat după urechi, având aerul unei guvernante din epoca victoriană, şi Paula, cu faţa ei îngustă şi ascuţită şi părul castaniu tuns şi aranjat cu grijă. Kate, ea însăşi o fiinţă nedefinită, avea darul de a-i defini pe ceilalţi, făcându-i să prindă contur mai limpede într-o anumită lumină, căldură şi sonoritate care îi avantaja. Când vorbea, Kate se bâlbâia puţin şi avea un uşor accent irlandez.

— Până la urmă Octavian nu mai vine în noaptea asta.

— Vai de mine! exclamă Mary. Şi n-o să fie aici când soseşte Barb!

— Ştiu. Îmi pare rău. S-a ivit ceva la serviciu.

— Ce s-a întâmplat?

— S-a sinucis un tip.

— Doamne fereşte! exclamă Paula. Cum adică, s-a sinucis acolo, la serviciu?

— Da. Îngrozitor, nu-i aşa?

— Cine era? întrebă Paula.

— Nu ştiu.

— Cum îl chema?

— Nici nu m-am gândit să întreb. Nu-l cunoaştem.

— Bietul de el! spuse Paula. Măcar să-i fi ştiut numele.

— De ce? întrebă Edward, care făcea experimente cu tendoanele unui picior de pui.

— Pentru că întotdeauna este mai uşor să te gândeşti la o persoană dacă îi ştii numele.

— De ce? întrebă Henrietta, care diseca celălalt copan cu un cuţit de bucătărie.

— Cine poate şti? răspunse Paula. Platon ne arată cât de straniu este însuşi faptul că suntem în stare să gândim, precum şi cât de departe poate merge gândul nostru. Bănuiesc că ne putem gândi la el chiar dacă nu-i ştim numele…

— Ai dreptate să te gândeşti la el, spuse Kate. Ai perfectă dreptate. Simt că-mi faci un reproş, că mă dojeneşti. Eu nu mă gândeam decât la Octavian şi la Barbara.

— De ce s-a sinucis? întrebă Edward.

— O să pregătesc acum odaia lui Ducane, spuse Mary către Casie.

— Ba nu, n-o s-o faci, răspunse Casie.

Se ridicară amândouă deodată şi ieşiră din bucătărie.

Soarele leneş arunca raze piezişe pe faţada casei şi acoperea cu dreptunghiuri alungite, de un auriu fluid, tapetul înflorat şi decolorat din holul mare, pavat cu gresie, care duminica servea drept sufragerie. Uşa din faţă era deschisă, iar prin ea răzbătea cântecul cucului. Dincolo de uşă şi de aleea cu pietriş, năpădită de buruieni, dincolo de pajiştea îngrijită ce cobora în pantă şi de gardul viu din cununiţă gălbuie şi zmeură începea marea de un albastru argintiu, dar prea fin şi transparent pentru a fi numit metalic, o mare de o textură ca de hârtie argintie şi subţire, ce părea că se înalţă şi se uneşte într-un punct nedefinit cu albastrul decolorat şi strălucitor al cerului de miez de vară. Înserarea parcă plutea deja în lumina ca o pudră de aur a soarelui şi în transparenţa eterică a mării.

Cele două femei dispărură în sus pe arcul scărilor: Casie clămpănind greoi, Mary ţâşnind iute, întrecându-se care să ajungă prima sus. Mary o lăsă pe Casie să se ocupe de camera de oaspeţi şi se îndreptă spre odaia unde locuia Barbara.

Mary Clothier şi fiul ei, Pierce, stăteau deja de patru ani la conacul Trescombe. Tatăl lui Mary, un om bolnăvicios şi fără succes, fusese un mărunt funcţionar la o firmă de asigurări şi, ca şi mama lui Mary – o femeie blândă şi cam rătăcită –, murise de dublă pneumonie, lăsându-şi singurul copil, în vârstă de nouă ani, în grija unei mătuşi mai în vârstă şi cam săracă. Totuşi Mary reuşise, cu ajutorul unor burse, să capete o bună educaţie, iar în cursul anilor de şcoală o întâlnise pe Kate. Kate o admira pe Mary şi, în acelaşi timp, o ocrotea în mod instinctiv. Între ele se legă o prietenie trainică. Mult mai târziu, în cursul

rătăcirilor unei vieţi de văduvă săracă şi cu o poziţie socială neclară ca a lui Mary, Kate îi sugerase la un moment dat să vină şi să locuiască împreună cu ei, iar Mary venise – frământată de multe îndoieli – pentru o perioadă de probă. Şi rămăsese aici. Kate şi Octavian erau înstăriţi şi se bucurau din plin de superioritatea profundă a celor ce se ştiu în siguranţă din punct de vedere social. Mary, o fiinţă lipsită de asemenea avantaje, care ajunsese să se vadă uneori, în chip romantic, ca pe un soi de paria, aprecia ceea ce-i ofereau prietenii ei şi era dispusă să se lase ajutată de ei. Fireşte însă că n-ar fi acceptat acest ajutor salvator dacă nu ar fi descoperit la gazdele ei virtutea neîndoielnică a generozităţii, virtute ce se exprima oarecum şi în rotunjimile lor: capul sferic, mare şi chel al lui Octavian, împodobit cu o fâşie de păr blond şi mătăsos, şi faţa durdulie a lui Kate, încadrată de un glob de păr auriu şi pufos. Aveau amândoi o anume mărinimie, ceva din generozitatea oamenilor care ar fi putut fi nişte păcătoşi magnifici, dar care se hotărăsc în chip magnific să apuce pe calea cea dreaptă. Aveau o căsnicie fericită, iar încercările lor de a-i face pe alţii fericiţi erau complet spontane. Pe Mary nu o tulbura gândul că de fapt ea le era extrem de utilă. Mary era cea care conducea casa, supraveghea copiii, se afla tot timpul acolo. Dar ea ştia că avantajele obţinute erau mult mai mari.

Apariţia recentă a Paulei, cu trăsăturile ei de vulpe, era un lucru pe care la început Mary nu prea ştiuse cum să-l privească. Paula fusese colegă de colegiu şi prietenă cu Mary, iar Kate o cunoscuse abia după ce Paula divorţase şi venise să locuiască la ea. „Pe o femeie divorţată o invită oricine“, spusese Paula. Mary o invitase, iar Kate o îndrăgise foarte tare. Kate făcuse propunerea ca Paula să rămână să locuiască la conac, Octavian începuse chiar să glumească pe seama haremului lui şi astfel problema fusese tranşată. Paula fusese colega mai în vârstă şi foarte respectată a lui Mary. Mary se temea că dacă ajungea să o cunoască mai îndeaproape, aceasta s-ar putea dovedi o fiinţă pretenţioasă şi ea însăşi ar putea deveni geloasă. Paula era o persoană cu principii ferme şi Mary descoperise nu o dată la ea o înfumurare inconştientă. Firea ei puternică, limpezimea ei, înclinaţia spre meticulozitate, acurateţe şi adevăr păreau un reproş la adresa mediocrităţii şi dezordinii pe care Mary le percepea ca fiind mediul ei natural. Paula era o femeie de o demnitate rece şi dură, pe care divorţul nu i-o ştirbise. Mary nu cunoştea amănuntele divorţului, dar în general se ştia că Richard Biranne era un afemeiat iresponsabil. Faptul că atât Kate, cât şi Paula „o adorau“ pe Mary era un lucru considerat – într-o măsură cam prea mare – de la sine înţeles. Mary era dispusă să urmărească, în felul său agitat şi exagerat de alert, evoluţia interesului celor două femei una faţă de cealaltă, iar în primele luni de şedere a Paulei trecuse prin chinuri cumplite, gândindu-se la

ce avea să urmeze. Totuşi lucrul care a domolit până la urmă neliniştea lui Mary a fost tocmai calmul şi detaşarea caracteristice Paulei, care i-au dat lui Mary puterea de a vedea lucrurile exact aşa cum erau. Ajunse în scurt timp la concluzia că nu avea de ce să se teamă. Afecţiunea dintre Kate şi Paula nu reprezenta o ameninţare la adresa ei. Nu exista nici un secret şi nici un posibil complot. Odată cu acceptarea acestui fapt, în viaţa lor îşi făcu loc o anumită plăcere de a vieţui ca un trio liber, plăcere pe care ea ştia că o împărtăşesc şi celelalte.

În cvartetul copiilor era de asemenea destulă armonie. Acum mergeau toţi la şcoală: Pierce la Bryanston, gemenii la Bedales, iar Barbara în Elveţia, în La Résidence. Prezenţa lor, absenţa lor, alternanţa dintre zilele de lucru şi cele de sfârşit de săptămână făceau din viaţa lui Mary o succesiune de stări de spirit contrastante. Când copiii erau plecaţi, Kate îşi petrecea adesea o parte din săptămână la reşedinţa din Londra a familiei – asta atunci când nu era plecată în vreo excursie cu Octavian, care trata orarul avioanelor aşa cum tratează majoritatea oamenilor orarul trenurilor. Weekendul schimba întreaga atmosferă a casei, căci aducea cu sine misterul unui cuplu. Cei doi soţi fermecători şi exuberanţi, Kate şi Octavian, îşi luau în primire în mod natural tronurile care îi aşteptau. Atunci Paula şi Mary reveneau la statutul lor de femei fără bărbaţi. Se amuzau de glumele lui Octavian privind haremul lui, iar noaptea auzeau prin pereţi murmurul neîntrerupt al conversaţiei celor doi. Când copiii erau acasă, weekendul era ceva mai puţin tensionat, căci casa era mai plină, mai alandala şi mai puţin intimă. Dar copiii resimţeau şi ei schimbarea: Barbara devenea brusc „copilul casei“, o condiţie de tip *purdah*, în egală măsură privilegiu şi pedeapsă, pe care ceilalţi trei nu o puneau la îndoială niciodată. Prezenţa bărbaţilor – a lui Octavian şi, mai nou, a lui John Ducane (nimeni nu se gândea să-l includă pe unchiul Theo printre bărbaţi) – îi făcea şi pe copii, dacă nu mai disciplinaţi, cel puţin mai coerenţi şi mai stăpâniţi.

În linii mari, Mary Clothier era satisfăcută sau cel puţin trăia o stare de mulţumire încordată, agitată şi cam sumbră, ceea ce, îşi spunea ea, era starea cea mai bună de care era capabilă. Alistair Clothier murise când Pierce era foarte mic, lăsându-şi soţia fără nici un ban. Pentru Mary, care îşi abandonase studiile universitare ca să se mărite, a-şi câştiga existenţa devenise o problemă. Se făcu dactilografă. Pierce căpătă o bursă la şcoala unde învăţase odinioară tatăl său. Izbutiră să se descurce. Dar Mary nu-i iertase niciodată destinului faptul că o înşelase în privinţa lui Alistair. Căzu într-o stare de spirit sarcastică, sardonică şi meschină. Ajunse să nu mai spere aproape nimic şi să se bazeze doar pe ceea ce avea. Kate, care nici măcar nu-şi dădea seama că Mary e o

fiinţă dezamăgită, o lecui pe jumătate. Kate, cea veşnic fericită şi lipsită de profunzime, o făcu pe Mary să-şi dorească să fie şi ea fericită şi trezi în ea, ca printr-un şoc electric, speranţa că dorinţa i s-ar putea împlini. Stilul în care Kate îşi declara sentimentele îi dădu curaj lui Mary să facă acelaşi lucru. Egoismul luminos, dătător de viaţă, şi mulţumirea de sine în care trăiau Kate şi soţul ei născură în Mary un anume hedonism, care, oricât ar părea de mărunt prin comparaţie, avu pentru ea efectul unui dar divin salvator. În rest era perfect conştientă de aspectele dureroase ale vieţii proprii şi ajunse să le accepte în mod conştient.

Mary înaintă pe coridor, urmărindu-i în acelaşi timp cu privirea pe gemenii care apăruseră pe pajiştea din faţa casei. Se apucară de unul din jocurile lor speciale. Gemenii aveau o serie de jocuri pe care şi le inventaseră singuri şi ale căror reguli Mary nu reuşise să le deducă, deşi îi urmărise de mai multe ori. Uneori bănuia că ele se bazează pe principii matematice elaborate de un soi de computer biologic al celor doi copii extraordinari, care încă nu ştiau că ceilalţi oameni nu posedă aşa ceva. Majoritatea jocurilor aveau denumiri scurte şi misterioase, precum „Beţele“ sau „Penele“. Cel pe care-l jucau acum pe pajiştea înclinată, într-o zonă împărţită în triunghiuri şi dreptunghiuri marcate cu sfoară, se numea – nimeni nu aflase de ce – „Şoriceii aristocraţi“.

Uşa de la camera în care locuia Barbara era deschisă, aşa că Mary zări profilul încordat al fiului său, ce stătea aplecat asupra mesei masive de la fereastră, privind cu multă concentrare prin ochelarii săi cu ramă de baga. Pierce era un băiat cu ten măsliniu, păr castaniu şi ochi căprui, care poseda un nas mare, ce-i cobora dinspre frunte în linie dreaptă, dând chipului său palid şi durduliu înfăţişarea unui animal tânăr. Poate de aceea mulţi oameni – printre care şi unii dintre profesorii săi – simţiseră nevoia ciudată, abia pe jumătate conştientă, de a-l mângâia pe frunte şi pe nas, ca pe un căluţ. Avea o privire serioasă şi stăruitoare care, împreună cu un anume fel de a vorbi, rar şi pedant, îi dădeau un aer de intelectual. Deşi inteligent, era leneş la şcoală şi deloc înclinat spre studiu. Fără ca el să observe, Mary se apropie încet şi văzu că Pierce acoperise toată masa cu sute de scoici, ce alcătuiau un model de spirale complicate, cu scoicile mici în centru şi cele mari la exterior. Vrând să mai îndrepte conturul spiralei, se aplecă şi luă o scoică dintr-o grămadă aflată la picioarele sale.

Atunci o văzu pe mama lui şi se întoarse încet spre ea. Rareori se mişca rapid. O privi fără să zâmbească, aproape supărat. O privi ca un animal încolţit, dar nu speriat, ca un animal periculos şi sigur de sine. În momentul acela Mary simţi că este doar o femeie slabă şi tristă, o mamă ce reprezenta întrucâtva

trecutul, trecutul lui Pierce, ce-i stătea în faţă aproape ca o stafie. Odată cu acest sentiment, o cuprinse un val de dragoste posesivă pentru fiul ei, dar şi o milă copleşitoare, deşi nu-şi dădea seama dacă pentru el sau pentru ea însăşi. O clipă mai târziu, pe când încerca să spună ceva, cuprinse cu privirea camera frumoasă, ordonată şi acum goală, dar aşteptând-o deja pe Barbara. Şi, simţind instinctiv şi brusc vulnerabilitatea fiului ei, înţelese că ţesătura uriaşă de scoici vine într-un moment nepotrivit. Era ceva ce ţinea de gândurile tainice ale lui Pierce pentru Barbara şi nu de harababura iscată de sosirea propriu-zisă a fetei, moment la care acum Mary se gândea cu oarecare spaimă. Spirala alcătuită cu grijă din scoici îi păru deodată extrem de caracteristică pentru Pierce cel lent, interiorizat şi complet lipsit de judecată.

De afară, dinspre pajişte, se auzi un strigăt puternic, un scrâşnet de roţi pe pietriş şi lătratul plin de bucurie al lui Mingo. Pierce nu se mişcă imediat. Mai rămase o clipă cu ochii la expresia îngrijorată a mamei sale, apoi, când femeia făcu un pas înapoi, trecu pe lângă ea fără să se grăbească şi coborî scările.

— Mamă, totul a fost extraodinar, am luat un prânz super în avion şi mi-au dat şi şampanie, oh, Mary, nu trebuie să-mi cari bagajul, nu-i aşa, mamă, ia uite cum îşi învârte Mingo coada, parcă-i o elice, jos, Mingo, o să-l striveşti pe Montrose cu labele tale mari, nu-i aşa că Montrose m-a recunoscut, mamă, unde a dispărut unchiul Theo, de-abia l-am zărit, Edward, nu mă trage de fustă, că e nouă, Henrietta, am o rochie adorabilă pentru tine, ţi-am luat-o de la Geneva, şi Willy ce mai face, i-am adus un binoclu nemaipomenit, l-am trecut ilegal, am fost tare, nu-i aşa, am adus cadouri pentru toată lumea, *laisse moi donc, Pierce, que tu m'embêtes*[1], am fost zilnic la călărie, mamă, iar franceza mea e de-acum minunată, iar la flaut am cântat foarte mult, am cântat şi într-un concert şi uite ce tare m-am bronzat, m-am bronzat bine de tot, ţi-am adus nişte dantelă, mamă, şi o broşă pentru Mary, şi un ceas pentru tata, te rog, Henrietta, ia-l pe Montrose de aici, umblă cu grijă cu geamantanul ăla, pentru că am acolo obiecte de sticlă aduse din Italia, pune-l, te rog, pe pat, Mary, Doamne, ce grozav e să fii acasă, ce păcat că nu-i şi tata cu noi, totul e minunat, o să mă duc să-l văd şi pe Willy, ce naiba e cu scoicile astea pe masa mea, strânge-le acolo grămadă, te rog mult, of, Doamne, acum s-au risipit toate pe jos, zău, Casie, de ce naiba îi laşi pe gemeni să intre în camera mea, aşa, acum putem pune celălalt geamantan pe masă, aşa, bine, mulţumesc frumos, stai să-ţi spun, mamă, am fost la o serată super, a trebuit să mă îmbrac în alb şi negru şi am zburat cu elicopterul, mi-a fost o frică, nici nu se compară cu avionul…

1. „Ei, Pierce, lasă-mă-n pace, că mă plictiseşti“ (în limba franceză în original – n.r.).

Trei

John Ducane privi în ochii Jessicăi Bird. Ochii ei se umplură încet de lacrimi. Ducane îşi feri privirea. Se uită în jos, într-o parte. Nu se despărţise de ea atunci când ar fi trebuit, când pentru el despărţirea ar fi fost un chin. O părăsea abia acum, când nu mai era un chin, ci aproape o uşurare. Ar fi trebuit să o părăsească atunci. Oricum, trebuia să se despartă de ea acum. Avea nevoie de acest gând, care să-i dea putere în faţa lacrimilor ei.

Îşi ridică privirea, uitându-se dincolo de chipul ei estompat şi plin de suferinţă. Mintea lui, desprinsă deja de această încăpere, sesiză ciudăţenia locului, camera Jessicăi fiind de o austeritate cazonă. Cum nu existau cărţi sau hărţi împrăştiate, nimic nu vorbea despre personalitatea locatarei, iar culorile şi formele clare şi intense nu se contopeau într-un amestec sau contur oarecare. Dacă prin mobilă se înţelege suma obiectelor făcute de om şi pe care se poate scrie, şedea ori pune ceva, atunci înseamnă că în încăpere nu exista mobilă. Existau doar suprafeţe. Până şi scaunul pe care stătea Ducane, singurul scaun, era doar o suprafaţă înclinată, care nu avea nici o curbă prietenoasă faţă de liniile corpului omenesc. Chiar şi patul în care se hârjonise cândva cu Jessica arăta ca o planşetă, dezordinea lui jenantă fiind acum perfect netezită. Rafturi melaminate, lipsite de orice personalitate, ca nişte tejghele de bar, susţineau obiectele – nici decoraţiuni, nici opere de artă – confecţionate sau achiziţionate de Jessica. Ea hoinărea noaptea pe lângă grămezile de gunoi şi aduna cărămizi, plăci, bucăţi de lemn, gheme de sârmă. Uneori le transforma în altceva. Alteori le dădea voie să rămână ele însele. Dar cele mai multe obiecte erau făcute din ziare printr-o metodă elaborată în baia Jessicăi, cu preţul înfundării ţevilor la intervale regulate. Un cocoloş pe jumătate macerat, în care se mai distingea vag tipăritura, era solidificat şi transformat într-un obiect uşor ca o pernă, perforat cu o precizie matematică şi având un miez multicolor. Asemenea obiecte, aşezate în şiruri inexpresive, formau, după părerea lui Ducane, o serie al cărei principiu el nu reuşise să îl descifreze. Nu erau făcute spre a fi contemplate şi după puţin timp erau distruse.

Jessica era profesoară de desen şi de engleză la o şcoală primară. Avea douăzeci şi opt de ani şi arăta de optsprezece. Ducane, cu ochii săi albaştri şi

rotunzi, cu nasul coroiat, cu părul încărunţit, avea patruzeci şi trei de ani şi arăta de patruzeci şi trei. Se cunoscuseră la o petrecere. Jessica, îmbrăcată într-o fustă mini şi având un păr lung, blond-arămiu, ce-i cădea pe umeri sau era strâns într-o coadă de cal, cu panglici împletite în el, i se înfăţişa lui Ducane ca fiind ceva absolut de neînţeles, ceva care în mod clar nu i se potrivea. O găsea grozav de talentată şi aproape complet lipsită de preocupări intelectuale – un amalgam cum nu mai întâlnise până atunci. Aparţinea unei rase de tineri a cărei ciudăţenie nu-şi închipuia că o va înţelege vreodată. O vreme îşi dăruiseră unul altuia o fericire încărcată de uimire. Ducane îi oferea cărţi pe care ea nu le citea, bijuterii pe care ea nu le purta şi mici *objets d'art* costisitoare care, aşezate în mijlocul colecţiei de podoabe tribale, căpătau un aer suprarealist şi straniu. El încerca – fără succes – să o convingă să lucreze cu materiale mai trainice. Ea vedea în el un bărbat corupt, fascinant şi foarte, foarte bătrân.

Deşi Ducane nu-şi dădea seama de acest lucru, senzualitatea lui emotivă şi labilă avea nevoie de un stimulent sofisticat şi intelectual, de un soi de joc pe care Jessica nu era în stare să i-l ofere. Puritanismul lui profund nu putea tolera o relaţie de lungă durată. Temperamentul lui nu accepta orice amantă. Iar el ştia acest lucru. Aventurile lui fuseseră scurte şi rare. Avea chiar o stare raţională de vinovăţie pentru că o ţinea pe această tânără încântătoare legată de el, când de fapt nu avea de gând să se însoare cu ea. Lui Ducane, care îşi dorea să ducă o viaţă simplă, nu-i plăceau ascunzişurile şi sentimentele de vinovăţie. Cu timpul, farmecul noutăţii se stinse, iar gusturile ei curioase ajunseră să i se pară mai degrabă exasperante decât încântătoare, aşa încât, dintr-un animal exotic şi rar, ea deveni pentru el o englezoaică excentrică, nu tocmai tânără şi în care se prefigura clar englezoaica excentrică de vârstă medie, dar deloc misterioasă. Atunci, cuprins de ruşinea de a nu fi putut lua o hotărâre mai devreme, găsi puterea să pună capăt unei relaţii pe care ştia că n-ar fi trebuit nici măcar să o înceapă. Cu optsprezece luni în urmă – acela fusese momentul când ar fi trebuit să o părăsească. S-a lăsat impresionat de lacrimile ei şi a acceptat să rămână prieteni, nu amanţi, şi să se întâlnească aproape la fel de des ca şi înainte. A acceptat mai ales pentru că încă era pe jumătate îndrăgostit de ea.

În sentimentele lui se ascundea, poate, mai multă viclenie decât îşi dădea el seama, căci, eliberat de primul sentiment de vinovăţie, constata că o găseşte din nou încântătoare şi, mângâind-o şi studiind-o cu o bucurie nealterată, aproape că ajunse la concluzia că dobândise un copil, un prieten. Treptat, constată cu tristeţe că ea nu împărtăşeşte această libertate proaspăt câştigată. El nu-i redase şi ei libertatea. Jessica era în continuare îndrăgostită de el şi se purta ca şi cum ar fi fost încă iubita lui. Timpul ei se compunea din zilele în care îl vedea şi cele

în care nu îl vedea, din prezenţa şi absenţa lui. Îl urmărea cu priviri neliniştite, înăbuşindu-şi dragostea şi temându-se instinctiv că l-ar putea face să se simtă încătuşat sau vinovat. Îl mângâia uşor, cu degete ce întârziau într-o atingere superficială, vrând parcă să extragă o esenţă pură şi tare, care s-o ajute să treacă prin perioadele pustii ale absenţei lui. Lumea înconjurătoare ajungea la ea numai prin el. Ducane reuşi să perceapă intensitatea suferinţei pe care ea, fără să vrea, o lăsa să se întrevadă uneori. Începu chiar să se teamă de vizitele pe care le făcea la Jessica tocmai din pricină că zărea pentru câteva clipe aceste imagini ale morţii. Deveniră amândoi iritabili, speriaţi, certăreţi. Aşa că el trase în cele din urmă concluzia că nu există decât o singură soluţie – cea brutală, a unei despărţiri definitive. Luase această hotărâre cu mintea limpede. Dar când se apucă să-i vorbească, să-i explice, se întoarseră iar la situaţia bine-cunoscută şi confuză în care se îmbinau mila şi pasiunea.

— Ce-am făcut?

— N-ai făcut nimic.

— Şi atunci de ce nu putem merge mai departe? De ce îmi spui lucrul ăsta acum, brusc?

— M-am tot gândit. Totul este greşit în această relaţie.

— Nimic nu e greşit. Eu pur şi simplu te iubesc.

— Tocmai asta e problema.

— Şi aşa lumea duce lipsă de iubire. De ce vrei să o ucizi pe a mea?

— Nu e chiar atât de simplu, Jessica. Pur şi simplu nu pot accepta dragostea ta.

— Nu înţeleg de ce.

— E necinstit faţă de tine. Nu te pot ţine prizonieră.

— Şi dacă eu vreau să fiu prizonieră?

— Problema nu este ce vrei tu. Ai tăria să recunoşti asta!

— Tu crezi că acţionezi spre binele meu?

— Ştiu asta.

— Dacă te-ai plictisit de mine, de ce nu mi-o spui cinstit?

— Ştii bine că te iubesc, Jessica. Pur şi simplu nu mai pot să te fac să suferi în continuare.

— Cu timpul, am să sufăr mai puţin. Şi apoi cine spune că trebuie să trăim fără să suferim?

— E rău pentru amândoi. Trebuie să-mi asum nişte responsabilităţi…

— Dă-le dracului de responsabilităţi! Ai pe altcineva. Ai altă iubită.

— Nu am nici o altă iubită.

— Mi-ai promis că o să-mi spui cinstit când o să se întâmple asta.

— Eu îmi ţin promisiunile. Nu am pe altcineva.

— Şi atunci de ce nu putem continua ca şi până acum? Nici măcar nu-ţi cer mult.

— Tocmai despre asta e vorba.

— Ascultă, John, pur şi simplu nu pot să te las să pleci! Cinstit vorbind… cred că… n-aş putea suporta.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Ducane.

— Mă ucizi pentru ceva atât de… abstract, spuse ea.

— Of, Doamne! repetă el, apoi se ridică şi se întoarse cu spatele la ea.

Se temea că fata, care stătea în genunchi pe podea, în faţa lui, o să se arunce înainte şi o să-i îmbrăţişeze genunchii. Până acum duritatea cuvintelor lui şi uimirea ei îi ţinuseră departe unul de altul.

Slăbiciunea omenească şi răutatea mea, îşi spuse Ducane, au dus la această situaţie, în care eu sunt nevoit să acţionez automat ca o brută. Are dreptate când spune că lumea duce lipsă de dragoste şi că n-ar trebui să o ucidem. Şi totuşi pe aceasta va trebui să o ucid. Of, Doamne, de ce seamănă totul atât de mult cu o crimă? Ce n-aş da să pot lua asupra mea toată suferinţa! Dar asta este una dintre pedepsele meritate pentru răutate, poate cea din urmă şi cea mai aspră, şi anume că şi dacă vrei să faci lucrul ăsta, tot nu poţi.

Din spatele lui, vocea ei rosti:

— Cred că există totuşi un motiv special. Ceva s-a întâmplat cu tine…

De fapt acest lucru era adevărat, iar Ducane se simţi vinovat de ambiguitatea motivelor sale. Era sigur că hotărârea în sine este bună şi poate că ar fi dus-o la îndeplinire ca pe un simplu fapt, dar neclaritatea scopurilor sale îl deruta. Voia să-i redea Jessicăi libertatea, dar şi mai mult dorea să fie el însuşi liber, căci ceea ce picase pe capul lui John Ducane era Kate Gray.

Ducane o cunoştea pe Kate de mult, numai că în ultimul timp, în virtutea schimbărilor ce au loc cu uşurinţă în conştiinţa noastră în relaţia cu cei foarte apropiaţi – lucru care este, probabil, unul dintre avantajele înaintării în vârstă –, Ducane constatase că este puţin îndrăgostit de ea şi simţise că şi ea este puţin îndrăgostită de el. Constatarea nu-l derutase. Kate era o persoană cât se poate de căsătorită. Ducane era convins că nu exista gând care să încolţească în căpşorul drăgălaş al lui Kate şi pe care ea să nu i-l împărtăşească soţului ei în lungile lor conversaţii nocturne. Nu se îndoia câtuşi de puţin că cei doi soţi discutaseră despre el. Poate că nu-şi bătuseră joc de el, dar cu siguranţă se amuzaseră pe seama lui. Parcă o şi auzea pe Kate spunând „Să ştii că John îmi cam face ochi dulci!“ Octavian era la curent cu toate lucrurile încântătoare care se petrecuseră între ei. Aşadar, nu exista nici un pericol. Nici nu se punea problema unei

legături amoroase. Ducane îi putea spune Jessicăi, pe bună dreptate, că nu avea nici o iubită şi că nici nu întrezărea perspectiva de a avea una. De fapt, ascultând de un instinct de conservare, Ducane nici măcar nu-i pomenise Jessicăi numele lui Kate şi nici acesteia numele Jessicăi. Ştia că de când începuse să-l perceapă altfel, Kate îl considerase liber din punct de vedere afectiv, iar aceasta era o convingere importantă. Hazul situaţiei era că el *chiar* era liber din punct de vedere afectiv. Abia acum, când sentimentele sale pentru Kate deveniseră mai puternice, simţise nevoia să se descătuşeze de ultimele rămăşiţe ale unei legături destul de încâlcite.

Ceea ce John anticipa într-un mod destul de limpede în relaţia cu Kate era un lucru nou în viaţa sa, iar în imaginea lui despre această relaţie se îmbinau un soi de resemnare şi acceptarea faptului că nu mai este tânăr şi că, probabil, nu se va căsători niciodată. Avea nevoie de un loc unde să se odihnească, unde să se simtă acasă, avea nevoie chiar de o familie. Ştia că, fără să fi exprimat acest lucru în cuvinte, Kate îl înţelegea perfect. Ea i-o demonstrase lui şi el i-o demonstrase ei prin sărutările nu tocmai înflăcărate – sau chiar foarte înflăcărate – pe care şi le dădeau acum firesc şi spontan, zâmbind şi privindu-se în ochi, ori de câte ori se aflau împreună, singuri. Ducane ştia că perspectiva de a-l prinde în laţ îi oferea lui Kate numai bucurie. Pentru el relaţia s-ar putea dovedi uneori dureroasă şi chiar se întâmplase aşa ceva. Dar se simţea în stare să înfrunte asemenea momente dureroase scurte şi precise. Chiar şi durerea poate fi un ingredient al unui lucru bun în ansamblul său. Generozitatea lui Kate, fericirea ei, chiar şi dragostea pentru soţul ei – poate că mai ales dragostea pentru soţul ei –, toate la un loc îi puteau oferi lui John un cămin. Ţinea la Octavian şi îl respecta. Ţinea la copii şi în mod special la Barbara. Avea nevoie să se simtă implicat şi, în sfârşit, legat şi să iubească în chip curat, iar acum era sigur că i se putea dedica lui Kate şi, prin ea, întregii familii şi tuturor celor de acolo. Dar pentru a face acest lucru, va trebui să încheie – şi să încheie definitiv – acest compromis confuz care era relaţia cu Jessica şi care n-ar fi trebuit nici măcar să înceapă. Kate nu-l întrebase niciodată. Dar când o va face, el va trebui să-i poată spune adevărul. Iată problema lui apăsătoare, care, în timp ce auzea suspinele Jessicăi în spatele lui, îl făcea să se simtă ca un ucigaş.

Ducane se urcă în maşină. Se aşeză pe locul din faţă, lângă şofer. Se simţea istovit, iritat şi întinat. Cedase, o luase în braţe, îi promisese că se vor vedea săptămâna viitoare. Totul urma să fie la fel ca înainte.

Pentru a-şi descărca oarecum sufletul, îi spuse şoferului:

— E îngrozitor… adică a fost o zi îngrozitoare. Toate mi-au mers prost.

Şoferul lui Ducane, un scoţian pe nume Gavin Fivey, îşi întoarse pentru o clipă ochii căprui spre patronul său. Nu spuse nimic. Dar ceva din felul în care prinse volanul arăta compasiune, ca o caldă strângere de mână.

Tatăl lui Ducane fusese avocat în Glasgow, dar bunicul lui avusese o distilerie profitabilă, aşa că Ducane avea bani. Singura lui extravaganţă, în afară de automobilul Bentley, era faptul că avea servitor. Ştia că ciudăţenia asta a lui era un prilej de glume şi comentarii. Dar Ducane, care suferea de o neîndemânare cauzată de faptul că era stângaci, nu învăţase să conducă maşina şi nu vedea de ce nu şi-ar oferi luxul de a-şi angaja un şofer. Avusese mai mulţi servitori care îl slujiseră cu indiferenţă şi fără a locui în aceeaşi casă cu el. Cu Fivey, care era angajat de curând, făcea prima încercare de a avea un servitor al casei.

În favoarea lui Fivey pledaseră două elemente: înfăţişarea lui şi faptul – menţionat cu multă discreţie şi fără alte amănunte de către agenţia de plasament – că stătuse mult timp în închisoare. Alt stimulent era faptul că şi Ducane era scoţian. Fivey chiar urmase cursurile aceleiaşi şcoli primare din Glasgow unde învăţase şi Ducane. Această descoperire, precum şi diferenţa dintre evoluţiile lor ulterioare, îl încântă pe Ducane. Sperase să afle câte ceva despre isprăvile lui Fivey ca infractor, dar până în prezent nu descoperise mare lucru din trecutul său, în afară de faptul că mama lui – aşa cum Fivey însuşi îl anunţase într-o zi, pe neaşteptate – „a fost sirenă“. „Sirenă la circ, vă daţi seama“, adăugase Fivey în stilul său lent, scoţian. Ducane nu întrebase dacă fusese o sirenă adevărată sau doar o imitaţie. Preferase să nu afle.

Fivey avea o înfăţişare destul de neobişnuită. Avea capul foarte mare şi părul vâlvoi, ceea ce-l făcea să semene cu un personaj de bâlci sau, cum îşi spunea Ducane uneori, cu Bottom sub puterea vrăjii. Nu reuşise să-şi dea seama dacă acest lucru îi dădea o înfăţişare atrăgătoare sau monstruoasă. Părul bogat şi mustăţile lungi şi pleoştite îi erau de un castaniu roşcat. Obrajii lui de culoarea caiselor coapte erau acoperiţi de nişte pistrui neobişnuit de mari, aşa încât faţa lui pătată amintea de un cap de animal – poate de un cocker spaniel. Ochii lui, foarte depărtaţi, de un albastru intens şi limpede, erau puţin oblici şi dacă Ducane n-ar fi ştiut că este scoţian, l-ar fi putut crede de origine slavă. Cum Fivey era încă destul de nou în slujbă, iar lui Ducane nici nu i-ar fi trecut prin minte să discute cu cineva despre servitorul său, omul putea deveni uşor ţinta unor speculaţii sau putea trece drept un fel de hobby de-al lui Ducane. Fivey era extrem de ordonat şi de meticulos în casă şi ştia să gătească vreo douătrei feluri de mâncare. Era tăcut şi, la prima vedere, nu prea sociabil, iar timpul liber şi-l petrecea în camera lui, citind reviste pentru femei. Obiceiul lui de a mânca

bomboane de mentă în maşină şi cel de a fredona monoton cântece iacobine destul de mohorâte în timp ce îşi vedea de treburile casei îl cam iritau pe Ducane. Îşi spuse însă că poate Fivey nici măcar nu îşi aude glasul. Până în prezent nu se îndurase să-i facă observaţie. Spera măcar că individul este destul de mulţumit.

Părinţii lui Ducane muriseră, iar singura sa rudă apropiată era sora lui căsătorită, care locuia la Oban şi pe care fratele ei o vedea foarte rar. Ducane studiase istoria şi dreptul la Balliol, mersese mai departe la All Souls, iar apoi intrase în avocatură. Lucrase o vreme ca avocat, dar nu avea destul talent pentru actorie ca să se simtă bine la tribunal. Îi displăceau glumele avocăţeşti făcute în situaţii grave şi refuza să facă uz de o putere pe care o considera dăunătoare pentru caracterul său. În timpul războiului lucrase cu serviciile secrete şi, spre regretul său, îşi petrecuse anii războiului la Whitehall. Devenise funcţionar public, iar în prezent era consilier juridic la departamentul guvernamental al cărui şef era Octavian. Îşi păstrase interesul pentru studiu, era un expert cunoscut în drept roman şi ţinea uneori prelegeri pe această temă la un colegiu londonez. Era un bărbat de succes, ocupat şi conştient de imaginea sa de om respectat pentru valoarea lui. În general oamenii îl admirau şi îl găseau misterios. Ducane îşi privea cariera cu detaşare. Îşi păstrase – ba chiar în ultimul timp îşi cultivase – conştiinţa şi conştiinciozitatea tipice unui scoţian puritan. Nu avea convingeri religioase. Nu-şi dorea decât să ducă o viaţă simplă şi curată şi să fie un om bun, iar aceasta era pentru el o ambiţie reală şi realizabilă.

Pe când automobilul cotea să intre la Whitehall, Ducane, gândindu-se amărât la Jessica, simţi, nu pentru prima oară, dorinţa clară de a pune mâna pe umărul lui Fivey. Observă că îşi întinsese deja braţul pe spătarul de care se sprijinea şoferul. Contactul, înfăţişat cu multă forţă de imaginaţia sa, i-ar fi adus o profundă şi mângîietoare alinare. Ducane zâmbi cu tristeţe în sinea lui. Iată încă unul dintre paradoxurile vieţii. Îşi retrase braţul din poziţia primejdioasă în care se afla.

Patru

— Bună, Octavian! Mi-ai lăsat un bilet cum că vrei să mă vezi.

Ducane îşi băgă capul pe uşa biroului lui Octavian. Era sâmbătă dimineaţa, a doua zi după sinuciderea lui Radeechy.

— Intră, John, intră! Ne găseşti deja la treabă.

În biroul lui Octavian, stând pe scaune, se aflau Richard Biranne şi tânărul George Droysen, un fost jurnalist ajuns acum şef de serviciu în acelaşi departament.

Ducane intră, se aşeză şi privi întrebător spre Octavian.

— Uite ce e, treaba asta n-o să-ţi prea placă, spuse Octavian. Cum facem, Droysen, îi spun eu sau îi spui tu?

— Spune-i tu, zise Droysen.

— E vorba de povestea asta mizerabilă cu Radeechy, zise Octavian.

Ducane aflase cu o zi în urmă despre moartea lui Radeechy. Îl întâlnise de câteva ori la serviciu, dar nu-l cunoştea decât foarte puţin.

— Adică?

— Păi, avem de-a face cu presa, ca de obicei. Mai întâi presa şi apoi prim-ministrul. Şi asta se întâmplă veşnic sâmbăta. În fine, ca să nu mai lungim vorba, aseară Droysen a trecut prin localurile lui preferate de pe Fleet Street. Se pare că ziariştii au pus mâna pe nişte informaţii despre Radeechy.

— Ce fel de informaţii?

— Asta nu ştim încă, dar se pare că e reţeta obişnuită. Are cel puţin două ingrediente bine-cunoscute: banii şi femeile.

— Adică e vorba despre şantaj?

— Păi, cam aşa s-ar părea. E implicată o femeie căreia i se spune Elena din Troia. Îmi cam dau eu seama cu ce se ocupă. Şi se mai face aluzie la „o mare sumă de bani care a trecut dintr-un buzunar într-altul“. Parcă aşa sună textul, nu-i aşa, Droysen? „O mare sumă de bani care a trecut dintr-un buzunar într-altul.“

— Buzunarul cui? întrebă Ducane.

— Nu ştiu.

— Dar informaţia nu s-a publicat?

— Nu, e prea scandaloasă. După câte a mirosit Droysen, materialul a fost cumpărat de unul dintre ziarele mari de scandal. Probabil că atunci „o mare sumă de bani a trecut dintr-un buzunar într-altul“. Şi acum cei de la ziar stau şi aşteaptă să vadă cum evoluează lucrurile, iar între timp circulă tot felul de zvonuri.

— Nu ştii cine a furnizat materialul?

— Nu, dar se zice că ar fi cineva din interiorul serviciului. Urâtă treabă!

— Radeechy nu avea acces la documente secrete, nu-i aşa?

— Nu, în mod oficial nu. Dar asta n-o să conteze prea mult.

— Te-au căutat cei de la serviciile secrete?

— Nu încă. Fireşte că le-am telefonat, ştii că ei sunt înnebuniţi să afle şi cel mai mic amănunt, însă doar au bombănit. În schimb m-a căutat prim-ministrul.

— A ajuns la el povestea asta şi toate zvonurile?

— Ceva a ajuns, restul i-am spus eu şi zău că n-a fost prea încântat.

— Cred că nu e încă momentul să ne facem probleme, spuse Ducane. Nici măcar nu ştim despre ce este vorba.

— Nu, dar ştii şi tu la fel de bine ca şi mine cum sunt politicienii: nu-i interesează prea mult să se facă dreptate, ci mai ales să pară că se face dreptate prin vigilenţa lor veşnic trează. Se pare că s-au făcut presiuni asupra lui pentru a declanşa o anchetă oficială.

— Ce fel de anchetă?

— Asta nu e încă foarte clar, dar de aici începe rolul tău.

— Al meu?

— Da. Încă nu-ţi dai seama ce impresie bună au despre tine cei sus-puşi. Prim-ministrul vrea să conduci tu ancheta.

— În ce calitate? întrebă Ducane.

— Uf, slavă Domnului că priveşti lucrurile cu detaşare! Credeam că o să iei foc! Tehnic vorbind, n-o să ai nici o calitate oficială. Va fi doar o anchetă în interiorul departamentului. Eu am să-ţi indic ce să cercetezi, iar tu ai să cercetezi. În rest o să improvizăm din mers.

— Am înţeles. Bănuiesc că e esenţial să ne mişcăm repede.

— Fără îndoială. Prim-ministrul nu vrea ca povestea să ia amploare. Dacă reuşim să lămurim lucrurile repede, să stabilim ce s-a petrecut de fapt, să dovedim că securitatea naţională nu e ameninţată, putem evita o anchetă oficială, pe care nu o doreşte nici prim-ministrul şi n-o dorim nici noi.

— Vorbim despre un lucru care nu este uşor de demonstrat, spuse Ducane. Dacă Radeechy ducea o viaţă particulară nu tocmai curată şi dacă presa o să tot bată apropouri, oamenii vor fi dispuşi să creadă orice. Cam asta e reţeta

obişnuită. Totuşi am să încerc. Oricum, am impresia că nu prea am încotro. Presupun că nu se pune problema ca bietul Radeechy să fi fost şantajat pentru a vinde documente secrete.

— Absolut deloc, spuse Octavian. Voi doi ce credeţi? Nu sunteţi de aceeaşi părere?

— Nu poţi să bagi mâna în foc pentru nimeni, dar parcă nu l-aş crede pe Radeechy în stare de aşa ceva, spuse Biranne.

— Aşa cred şi eu, zise George Droysen. Iar eu l-am cunoscut destul de bine – atât cât poţi cunoaşte un om la serviciu.

— Ceea ce nu înseamnă prea mult, răspunse Ducane. Totuşi până la urmă se pune problema unui şantaj?

— Dacă e să ne luăm după zvonuri, da.

— Iar el a ajuns să se sinucidă. De ce a făcut-o?

— Şi încă la serviciu, adăugă Octavian. Mie asta mi se pare şi ciudat, dar şi semnificativ. De ce nu s-o fi împuşcat acasă, ca orice om de bun-simţ?

— Era grozav de deprimat după moartea soţiei lui, spuse George Droysen. Ţineţi minte că a murit anul trecut. A căzut de la fereastră sau cam aşa ceva. Radeechy a fost pur şi simplu zdrobit.

— Ăsta ar putea fi un motiv, spuse Ducane. Şi n-a lăsat nici un bilet?

— Nu, răspunse Octavian. Şi ăsta e un lucru cam neobişnuit. Radeechy era mare amator de scris procese-verbale pentru orice fleac. Putea să ne lase şi un proces-verbal despre propria sa moarte.

— Dacă am putea descoperi exact de ce a făcut-o, am lămuri măcar problema cu documentele secrete. S-ar părea că mai avem de aflat o mulţime de lucruri despre Radeechy. Tu îl cunoşteai bine, Biranne?

— Nu ştiam aproape nimic despre el. Ne întâlneam doar la birou, răspunse Biranne. Şi nici aici prea mult. Nu, nu-l cunoşteam.

— Nici eu nu prea am avut de-a face cu el, dar mărturisesc că mă surprinde povestea cu Elena din Troia. Nu-mi închipuiam că Radeechy e genul ăsta de bărbat.

— Orice bărbat poate fi genul ăsta de bărbat, comentă Biranne, chicotind.

Ducane nu-l băgă în seamă.

— Mi se părea mai degrabă tipul de cercetător trăsnit. Ultima dată am discutat cu el despre un caz de poltergeist. Susţinea o teorie cum că asta ar avea legătură cu pânza freatică.

— Se ocupa de spiritism, spuse George Droysen.

— Până la urmă şi spiritismul, şi magia şi toate celelalte sunt legate de sex, cum au fost mereu, spuse Octavian. Iar pentru cei mai mulţi sex înseamnă

sminteală. Poate că asta era sminteala lui.

Ducane nu era prea sigur că pentru cei mai mulţi sex înseamnă sminteală. Se întrebă fără să vrea dacă ăsta era şi cazul lui Octavian.

— Are ceva rude apropiate? întrebă el.

— Din câte se pare, are doar o soră, care locuieşte de mulţi ani în Canada.

— Ar fi bine să stau de vorbă cu cei de la poliţie, spuse Ducane, şi să văd ce date au ei, deşi nu cred că au mare lucru. Ai grijă, te rog, Octavian, ca totul să fie în ordine la Scotland Yard în ceea ce mă priveşte. Iar tu, Droysen, întoarce-te în Fleet Street şi vezi dacă nu cumva poţi afla de unde a pornit toată povestea şi mai ales cum de a ajuns la urechile presei.

— Să mă întorc în cârciumile de altădată? întrebă Droysen. Minunat!

— Cred că ar fi bine să-mi pregăteşti o scrisoare oficială, Octavian.

— Am şi conceput deja una.

— Atunci te rog să menţionezi acolo că rămâne la latitudinea mea dacă să dezvălui sau nu unele lucruri, pe care nu le consider esenţiale pentru mersul anchetei.

— Ştiu şi eu? Bănuiesc că n-ar fi nici o problemă, spuse Octavian cam cu îndoială.

— Sigur că nu. În fond, nu anchetăm moravurile bietului Radeechy. Apropo, cum îl mai chema?

— Joseph, răspunse Biranne.

— Pleci la Dorset, Octavian?

— Bineînţeles! Mai mult decât atât, vii şi tu cu mine. N-are rost să începem ceva până nu-şi termină tânărul Droysen partea lui de investigaţie.

— E-n regulă. Sună-mă imediat ce afli ceva.

Îi dădu lui Droysen telefonul lui de la Trescombe.

— Păi, cam asta-i tot, prieteni, încheie el.

Ducane se ridică. Se ridică şi Droysen. Biranne rămase pe scaun, privindu-l pe Octavian cu respect.

Ducane se admonestă în gând pentru lipsa lui de curtoazie. Se obişnuise atât de mult, în virtutea prieteniei lor, cu ideea că el îi este superior lui Octavian, încât pentru moment uitase că se află în biroul lui Octavian, că Octavian – şi nu el – convocase şedinţa. Dar în clipa aceea se afla sub imperiul ostilităţii faţă de Biranne. Odată, cu mulţi ani în urmă, la un restaurant, printr-un paravan despărţitor, îl auzise pe Biranne vorbind despre el şi întrebându-se dacă Ducane e sau nu homosexual. Furios pe el însuşi fiindcă vorbele acelea încă îi mai stăruie în gând, Ducane îşi reamintea cu claritate râsul batjocoritor al lui Biranne.

Cinci

— Cum pregăteau ouăle grecii antici? o întrebă Edward Biranne pe mama sa.

— Nu sunt sigură. Tu ştii? întrebă Paula.

— Cum se spune în greceşte la ochiuri făcute în apă? întrebă Henrietta.

— Nu ştiu. Există referiri la faptul că mâncau ouă, dar nu-mi amintesc să existe ceva legat de felul cum le pregăteau.

— Poate le mâncau crude, spuse Henrietta.

— E puţin probabil, răspunse Paula. Tu ai găsit ceva în Homer?

Gemenii, pe care mama lor îi învăţase greaca şi latina de la o vârstă fragedă, erau deja experţi în limbile clasice. Totuşi nu reuşiră să-şi amintească nimic din Homer.

— Am putea verifica în Liddell and Scott, spuse Henrietta.

— Willy trebuie să ştie, sugeră Edward.

— Putem să ne punem alge în cadă diseară? întrebă Henrietta.

— Ar fi bine să o întrebaţi pe Mary, răspunse Paula.

— E jos o scrisoare pentru tine, spuse Edward. Îmi dai mie timbrul?

— Măgarule! strigă sora lui.

Gemenii, care se înţelegeau bine în majoritatea situaţiilor, se ciondăneau când venea vorba de timbre.

Paula râse. Tocmai se pregătea să plece de acasă.

— Ce timbru e?

— Australian.

Paula simţi un fior rece. Continuă să le zâmbească automat copiilor şi să răspundă la trăncăneala lor în timp ce ieşea din cameră şi o pornea în jos pe scări. Fireşte că scrisoarea putea fi şi de la altcineva. Dar ea nu cunoştea pe nimeni altcineva în Australia.

Scrisorile se puneau întotdeauna pe masa mare, rotundă, din lemn de trandafir din mijlocul holului, pe care erau veşnic îngrămădite ziarele şi cărţile citite de cei din casă şi, de asemenea, tot felul de accesorii legate de jocurile gemenilor. Edward alergă înainte şi îşi recuperă exemplarul din *Viespile ucigaşe* pe care îl pusese peste scrisoare, ca Henrietta să nu observe timbrul. Paula zări

de la distanţă pe plic scrisul de neconfundat al lui Eric.

— Pot să-l iau eu, mamă? Te rog!

— Pot să-l iau eu pe următorul? scânci Henrietta. Şi pe următorul, şi pe următorul?

Mâna Paulei tremura. Rupse plicul, trase scrisoarea afară şi o puse în buzunar, apoi îi dădu plicul fiului ei. Ieşi afară, în lumina soarelui.

Sfera uriaşă alcătuită din cer şi mare, crăpată şi ciobită în partea dinspre ea, o cuprinse ca o pivniţă şi Paula se înfioră în bătaia soarelui, ca şi cum acesta ar fi fost un astru malefic. Îşi înclină capul, de parcă s-ar fi acoperit cu un văl, şi se porni să traverseze grăbită peluza şi pajiştea, apoi o luă pe cărarea ce ducea spre mare, de-a lungul gardului viu. Acum, în acelaşi întuneric însorit, îşi vedea picioarele încălţate în sandale târându-se pe pietrele vineţii ale plajei în timp ce înainta, ca într-o scufundare, spre marginea apei. Aici plaja se unduia în praguri abrupte şi ea se aşeză pe un morman de pietricele ce scrâşniră sub greutatea corpului ei. Avea astfel marea chiar la picioare. Marea era astăzi foarte liniştită, parcă nemişcată, atingând ţărmul uşor, cu un sunet tăcut, repetat de fiecare val liliputan ce se isca din când în când. Razele soarelui pătrundeau în apa străvezie, dând la iveală nisipul presărat cu pietre ce rămânea descoperit la reflux şi, ceva mai departe, barajul de alge în nuanţe de violet. Apa arunca peste nisipul de la fund bule de umbră întunecate, ca imperfecţiunile dintr-un geam de sticlă.

Paula ştia că fusese cândva îndrăgostită de Eric Sears numai din ceea ce îi dovedeau scrisorile pe care le găsise. Nu-şi amintea de acest lucru. Îşi amintea doar momente şi frânturi din propriul ei comportament, pe care nu şi le putea explica decât pornind de la presupunerea că fusese îndrăgostită de Eric. Dar iubirea propriu-zisă nu şi-o amintea, de parcă şocul acelei scene îngrozitoare nu doar alungase, ci pur şi simplu decupase acea iubire din filmul vieţii ei rememorate şi acceptate.

Eric Sears fusese motivul divorţului Paulei. Cu acea cruzime grăbită, specifică celor geloşi, Richard, ale cărui numeroase infidelităţi conjugale Paula le tolerase, divorţase de ea pentru o singură greşeală. Tot episodul, toată pasiunea ei dementă pentru Eric i se şterseseră din minte, dar în rest nu reuşise să uite nimic. Perioada aceea cumplită, încărcată de amărăciune şi ruşine, continua să existe în ea, încă neasimilată şi apăsătoare. Se purtase rău, acţionase nebuneşte şi nu scăpase nepedepsită pentru nimic. Mândria şi demnitatea Paulei, părerea bună pe care o avea despre ea însăşi, toate fuseseră crunt rănite, iar rana aceea încă o ardea, o sfredelea zi şi noapte. Îşi închipuia că nimeni nu ştie lucrul acesta, deşi uneori îşi spunea că Richard ştie în mod sigur.

Aventura ei cu Eric – de foarte scurtă durată – îi părea acum ceva incredibil de meschin şi lipsit de demnitate şi nici chiar atunci când îşi impunea acest lucru, nu reuşea să se vadă pe ea însăşi în postura de protagonist. Deşi era o fiinţă destul de îngăduitoare cu ceilalţi – şi aşa fusese şi cu Richard –, Paula considera fidelitatea în căsnicie deosebit de importantă. Infidelitatea era josnică şi de obicei presupunea minciună sau ascunzişuri şi adevăruri spuse pe jumătate. Femeia punea mult preţ pe ceea ce s-ar putea numi „stilul moral“. Cineva spusese cândva despre ea, deşi nu era întru totul corect, „Pe Paula n-ar supăra-o prea mult fapta îngrozitoare pe care ai făcut-o dacă n-ai vorbi despre ea într-un anume fel“. De fapt în momentul când căsnicia lor s-a destrămat, Paula aproape că reuşise să-şi convingă soţul că detesta mai mult minciunile pe care el i le spunea despre aventurile sale decât aventurile în sine. Iar ceea ce, uitându-se în urmă, găsea umilitor în propriul său comportament nu era atât faptul că se culcase cu Eric, ci ideea că îl minţise pe jumătate pe Richard, că jucase un rol mărunt şi episodic şi se implicase într-o situaţie pe care nu o înţelegea şi nu o putea controla. Regreta tot ce se întâmplase. Purta în suflet un regret mereu treaz, pe care doar eforturile permanente ale voinţei ei reuşeau să-l împiedice să-i otrăvească viaţa.

Nu avea cum să ştie ce s-ar fi întâmplat dacă scena aceea îngrozitoare cu Richard n-ar fi avut loc. Probabil că Richard tot ar fi divorţat de ea, atât era de plin de furie resentimentară. Şi nici nu-şi închipuia că ar fi continuat să-l iubească pe Eric. Prea o făcuse să piardă mult. Dar ceea ce distrusese într-adevăr – şi parcă într-o clipă – iubirea ei fusese prăbuşirea fizică totală a lui Eric sub loviturile lui Richard. Lucrul acesta era nedrept, era încărcat de nedreptatea profundă, logică şi sumbră a forţelor care ne guvernează existenţa în momentele cruciale şi care – deşi nu au nimic de-a face cu moralitatea – trebuie recunoscute ca făcând parte din viaţa noastră, întocmai ca zeii. Scena aceea încă o urmărea pe Paula în coşmarurile ei de noapte sau de zi: trăsăturile contorsionate ale lui Richard, ţipetele lui Eric şi sângele împrăştiat parcă peste tot. Fireşte, toţi susţinuseră că a fost doar un accident.

Bietul Eric! A înţeles hotărârea sumbră a zeilor, întocmai ca şi Paula, şi i s-a supus. Când Paula s-a dus să-l vadă la spital, şi-a dat seama imediat că el nu-şi dorea ca ea să mai vină. Şi-au luat rămas-bun cu stângăcie. Eric i-a scris că pleacă în Australia. Din Australia i-a scris o scrisoare de adio, spunându-i că a cunoscut o fată pe vapor şi că se va căsători cu ea. Asta se întâmpla cu aproape doi ani în urmă. Paula nu voia să mai primească veşti de la Eric. Nu voia nici măcar să ştie că el mai există.

Soarele scânteia mânios pe suprafaţa apei. Luptând cu strălucirea lui, Paula

desfăcu încet scrisoarea.

Draga mea dragă,

Scrisoarea mea te va surprinde cu siguranţă… sau poate că nu. Ceva îmi spune că te-ai gândit la mine în ultimul timp. Când ţi-am scris ultima dată, credeam că o să mă căsătoresc. Până la urmă totul a eşuat. Trebuie să recunosc că sunt profund nefericit, iar asta durează de ceva vreme. Nu-mi închipuiam că o asemenea nefericire poate ţine atât de mult. Îţi scriu pentru a-ţi spune că acum ştiu că am făcut o greşeală venind încoace, că am făcut o greşeală când te-am părăsit. Şi că am hotărât să mă întorc acasă. Când vei primi scrisoarea, eu voi fi deja pe vapor.

Fireşte, nu ştiu ce s-a mai întâmplat cu tine de când ne-am despărţit, dar intuiţia îmi spune că nu te-ai grăbit să te recăsătoreşti. Paula, noi suntem legaţi unul de altul. Aceasta este concluzia la care am ajuns în sfârşit în aceste luni de amărăciune. Există legături veşnice care se fac la oficiul stării civile şi în biserici şi există legături veşnice care se fac pe alte căi, mai stranii şi mai înspăimântătoare. Înţelegi ce vreau să spun, Paula. Am suferit pentru tine, am fost rănit pentru tine şi port în mine un gol pe care numai tu îl poţi umple şi o durere pe care numai tu o poţi alina. Credeam că o să trec peste ceea ce s-a întâmplat. N-a fost aşa. *Şi ştiu că nici tu n-ai făcut-o*. (Apropo, am avut câteva vise absolut extraordinare cu tine.) Cred că ne aparţinem unul altuia. Trebuie să trăim acceptând ceea ce s-a întâmplat, trebuie să trăim totul în noi înşine şi trebuie să o facem *împreună*. (Ce ciudată e mintea omenească! Am avut o mulţime de motive de amărăciune de când am venit în Australia. Oamenii m-au dezamăgit, m-au înşelat, m-au trădat. Dar toate lucrurile care m-au făcut cu adevărat nefericit au fost legate de acel moment, au *fost* cumva acel moment.) Îmi datorezi asta, Paula, iar eu ştiu că tu îţi plăteşti datoriile. Nu poţi fi fericită sau mulţumită de felul în care te-ai purtat cu mine când am fost (şi folosesc cuvântul cu multă chibzuinţă) aproape distrus pentru vina de a te fi iubit. Trebuie să ne recunoaştem trecutul, să ni-l asumăm şi să ne împăcăm cu el. Ne putem vindeca unul pe altul, ne putem salva unul pe altul, Paula, şi numai noi putem face asta unul pentru altul. În adâncul inimii mele simt un ecou venind dinspre tine şi ştiu că tot ce spun este adevărat. Aşteaptă-mă, primeşte-mă, roagă-te pentru mine, iubita mea! Am să-ţi scriu din nou de pe vapor.

În eternitate, al tău,

Eric

Paula strânse scrisoarea în pumn. Apoi o rupse în bucăţele foarte mici şi le împrăştie pe suprafaţa netedă şi neclintită a apei. Cât de bine îl înfăţişa scrisoarea pe Eric – până în cele mai mici amănunte, pe care, din fericire, le uitase. Cum îl reconstruia în faţa ei ca pe o figură demonică, ce întuneca marea

strălucitoare, cu entuziasmul lui forţat, cu certitudinile lui mistice, cu amestecul de slăbiciune şi ameninţare, pe care îl găsise odinioară atât de înduioşător, cu viclenia nemiloasă a egoismului lui. Fireşte că ea nu se purtase cum trebuie, iar faptul că-l părăsise imediat după ce se sfârşise totul nu era cea mai mică vină a ei. Dar sufletul i se golise cu desăvârşire de iubirea pentru el şi de capacitatea de a-l ajuta. De asta era absolut sigură. Totuşi, încercând să-şi liniştească mintea, Paula se întrebă dacă l-ar putea ajuta totuşi pe Eric şi dacă n-ar trebui să încerce. Poate că el avea dreptate şi mai existau încă lucruri pe care aveau datoria să le facă unul pentru celălalt. La gândul ăsta i se strânse inima. Iar perspectiva de a-l revedea o umplu de silă, de un fel de spaimă bolnăvicioasă. Eric avea în el ceva demonic. De Richard nu-i fusese niciodată frică, deşi era un om capabil de violenţă. Acum îşi dădea seama că de Eric îi fusese grozav de frică. Uitase cu desăvârşire de acest aspect al iubirii ei.

Şase

— *Iar pisoiul abisinian*

Se odihnea pe un ţambal,

recita Edward, înşfăcându-l pe Montrose din coşul în care Mingo încercase zadarnic să intre de câteva ori, fiind respins de privirea rea a motanului. Mingo se băgă în coş. Jignit, Montrose scăpă din braţele lui Edward, se aşeză pe sobă şi-şi înfoie blana, luându-şi forma de pasăre.

— Putem să ne punem alge în cadă diseară? o întrebă Henrietta pe Mary Clothier.

— De ce vă trebuie alge în cadă? întrebă Mary.

— E tratamentul nostru special pentru reumatism, răspunse Edward.

— Dar voi suferiţi de reumatism, Edward?

— Nu, de fapt e pentru unchiul Theo, dar ne-am gândit să-l verificăm noi mai întâi, ca să vedem dacă nu are efect toxic.

— Ultima dată când aţi pus alge în cadă, s-au dus toate pe ţeavă şi au înfundat scurgerea timp de câteva zile, spuse Casie, care tocmai intrase cu un coş cu lăptuci şi roşii.

— Promitem că n-o să le lăsăm să se ducă pe ţeavă.

— Bine, fie, spuse Mary. Şi tare v-aş ruga să duceţi pietrele astea afară, în grădină.

Kate şi Ducane, care treceau prin faţa uşii bucătăriei, îşi zâmbiră şi intrară în hol. Ducane rosti către cei din bucătărie:

— Mary, eu şi Kate ne ducem să-l vedem pe Willy.

— Bine, dar vedeţi să nu întârziaţi la ceai. E ceaiul special de duminică.

— Ce mai face micuţa mea nimfă? întrebă Ducane, întâlnind-o pe Barbara în prag.

— *J’aimerais mieux t’avoir dans mon lit que le tonnerre*[1], răspunse Barbara cu emfază.

Ducane râse şi întinse mâna să o apuce de păr, dar ea se feri, făcând câţiva paşi într-o parte.

Barbara avea faţa rotundă, la fel ca mama ei, şi acelaşi păr blond, uşor înfoiat, dar în vreme ce părul ciufulit al lui Kate zbura veşnic dintr-o parte în

alta, ca o aureolă uşor ameţită, părul fiicei ei, tuns cu mult mai multă grijă, îi înconjura capul ca o bonetă delicată din filigran. Avea o faţă de copil, trandafirie şi luminoasă, cu acea strălucire minunată de fruct, care în general dispare în adolescenţă. Purta o fustă scurtă, avea picioare lungi, era desculţă, iar de la glezne în jos avea aceeaşi culoare cafeniu-aurie şi aceeaşi netezime caldă ca şi pe picioare.

— De ce nu te duci să-l cauţi pe Pierce? întrebă Kate. L-am văzut pe la cimitir şi mi s-a părut cam abătut.

Barbara dădu din cap cu o expresie de automulţumire.

— Trebuie să mă duc să exersez la flaut. Am de gând să dau un recital din Mozart pentru Willy.

— Şi pentru mine nu? întrebă Ducane.

— Nu. Doar pentru Willy.

Şi dispăru în casă.

— Doamne, ce-a mai crescut! exclamă Ducane. E cât tine de înaltă. Şi aproape la fel de drăguţă.

— Iubitule! Mă tem că Barbara şi Pierce nu prea se înţeleg de când s-a întors ea.

— Ştii bine care-i motivul. Au crescut.

— Aşa este. Iar în zilele noastre copiii se dezvoltă atât de repede! Nu ştiu de ce, dar mi-am închipuit că, petrecând atâta timp împreună, ca nişte fraţi, vor deveni imuni.

— Nimic nu-i face imuni la asta, spuse Ducane.

Când rosti aceste cuvinte, îşi dădu seama că nu-i plăcea deloc ideea că Barbara ar putea ajunge să fie implicată în *asta*. I-ar fi plăcut ca fata să nu crească niciodată.

— Şi amărâtul ăla, spuse Kate, revenind la ceea ce discutaseră anterior, de ce a făcut-o de fapt?

Ducane nu apucase să vorbească despre anchetă cu Kate. Deşi acceptase cu destulă detaşare misiunea pe care i-o dăduse Octavian, nu era deloc încântat de ea. Era genul de treabă care putea lua o întorsătură foarte urâtă. S-ar putea să fie foarte greu să afli adevărul într-un timp aşa de scurt şi s-ar putea dovedi chiar imposibil să demonstrezi că toată istoria respectivă nu are nici o legătură cu securitatea naţională şi că nu e nevoie de o anchetă mai serioasă. Totuşi, ceea ce îl speria pe Ducane nu era numai riscul de a da greş şi de a-şi compromite reputaţia. Nu-i plăcea deloc ideea că trebuia să cerceteze astfel viaţa particulară a cuiva. Mai mult chiar, personalitatea lui Radeechy, la care se gândise îndelung de când venise în Dorset, i se părea în egală măsură uimitoare şi sinistră. Era

convins că sinuciderea era legată de spiritismul – sau cum s-o fi chemând – practicat de el şi simţea instinctiv că de îndată ce va începe să scotocească mai adânc, va scoate la iveală lucruri cu adevărat neplăcute.

— N-am idee de ce a făcut-o, spuse Ducane. Îşi pierduse soţia nu demult. Poate ăsta o fi fost motivul.

Între timp traversaseră pajiştea întinsă din spatele casei, cu cei doi salcâmi înalţi şi stufoşi, trecuseră peste o baricadă făcută din beţe şi sfori, care era opera gemenilor, iar acum urcau o potecă deschisă anul trecut cu mare trudă de Pierce şi Barbara, care aduseseră pietricele de pe plajă şi le aşezaseră printre tufele dese de bobornic. Ducane îşi trecea uşor mâna peste suprafaţa ondulată a tufelor. În clipa aceasta mintea lui era împărţită în mai multe compartimente sau nivele. La un nivel, probabil cel mai înalt, se gândea la Willy Kost, pe care avea să-l întâlnească în scurt timp şi pe care nu-l mai văzuse de ceva vreme, întrucât în ultimele două weekenduri Willy telefonase şi spusese că nu doreşte să fie vizitat. La un alt nivel Ducane se gândea cu oarecare iritare la Radeechy şi se întreba ce-o să mai afle George Droysen în Fleet Street. Iar la un alt nivel, în alt compartiment al minţii, îşi amintea necăjit că dăduse dovadă de multă slăbiciune la sfârşitul discuţiei cu Jessica şi se întreba ce naiba o să facă săptămâna viitoare.

Totuşi astăzi gândul la Jessica nu-l apăsa prea mult pe Ducane. De obicei nu credea în intervenţia zeilor, care să-l salveze miraculos dintr-o încurcătură, dar în clipa aceea îngrijorarea pe care i-o producea Jessica se estompase, umbrită de un norişor pufos de optimism incert. Simţea că, într-un fel sau altul, lucrurile puteau lua totuşi o întorsătură favorabilă. Asta se explica, probabil, prin faptul că într-un compartiment alăturat al minţii gusta din plin bucuria pură de a se afla alături de Kate, de a-i simţi trupul lângă al lui, de a-l atinge în treacăt într-o ciocnire stângace, amicală şi plăcută în timp ce înainta pe cărare şi de a şti, într-o manieră fizică mai degrabă decât abstractă, că o va săruta pe Kate de îndată ce vor intra în pădurea de fagi.

Într-un alt compartiment – cu siguranţă nu la nivelul cel mai de jos, dar la cel mai puţin definit – se instalase o percepţie a locului în care se afla, o participare, o prelungire a fiinţei sale în natură, în tufele rotunjite şi dese de bobornic, în arborii de catalpa cu frunzele lor mari şi rotunjite, aflaţi la capătul grădinii, în cărămizile roşietice, bătute de soare, ale zidului ce forma un arc prin care tocmai treceau. Cărămizile erau atât de vechi, de tocite şi de ciuruite, cu muchiile şi colţurile atât de mâncate de vreme, încât păreau o îngrămădire naturală de pietre roşii sau de jucării ale mării. Aici, în Dorset, totul este rotunjit, îşi spuse Ducane. Colinele sunt rotunjite, cărămizile astea sunt

rotunjite, pâlcurile de tisă ce formează gardurile vii sunt rotunjite, tufele de bobornic, arborii de catalpa, coroanele salcâmilor, pietricelele de pe plajă, grupul de bambuşi pitici de lângă arcadă sunt iar rotunjite. Totul aici, în Dorset, are *dimensiuni ideale*. Gândul acesta îi dădu o satisfacţie uriaşă şi transmise către celelalte straturi şi compartimente ale minţii sale un val cald şi mângâietor de particule. Astfel păşea el alături de Kate, ducând cu sine norul de gânduri a căror contopire autoprotectoare şi autoreglabilă se numeşte sănătate mintală.

Înaintau acum pe o potecă îngustă, printre maluri abrupte, acoperite de o masă densă de muşchi gălbui, de unde se iveau urzici înflorite şi lăstari de salcie care, în bătaia soarelui arzător, nici nu păreau a fi plante, într-atât erau de uscate şi de prăfuite. În aer plutea o pudră deasă şi fină, cu miros de muşchi. Din pădurea de deasupra lui se auzi cântecul cucului, limpede, precis, sec, străin, nebun. Kate îl prinse de mână pe Ducane.

— Cred că totuşi n-am să vin cu tine la Willy, spuse ea. A fost cam deprimat în ultimul timp şi socot că ar fi mai bine să te duci singur. Sper că Willy nu va ajunge totuşi să se sinucidă, nu-i aşa, John?

Willy Kost avea obiceiul să anunţe din când în când că viaţa lui a devenit o povară insuportabilă şi că îi va pune capăt în scurt timp.

— Nu ştiu, răspunse Ducane.

Simţea că n-a făcut destul pentru Willy. Aproape toţi cei care-l cunoşteau pe Willy simţeau acelaşi lucru. Dar Willy nu era genul de om care să se lase ajutat prea uşor. Willy era specialist în limbi clasice, trăia dintr-o pensie acordată de guvernul german şi lucra la o ediţie a operei lui Properţiu, iar Ducane îl cunoscuse la o conferinţă, la Londra, unde prezentase un referat obscur despre conceptul de *specificatio* în dreptul roman. El era cel care îl determinase pe Willy să se mute din garsoniera sa din Fulham şi îl instalase la Cabana Trescombe. De atunci se întrebase adesea dacă nu cumva făcuse o greşeală. Intenţia lui a fost aceea de a-i oferi prietenului său o familie. Dar în realitate Willy putea sta aici cât voia de singur.

— Cred că dacă s-ar gândi cu adevărat la sinucidere, nu i-ar lăsa pe copii să vină la el tot timpul, spuse Kate.

Dacă adulţilor nu le era permis să vină oricând la Willy, copiii intrau şi ieşeau după placul inimii.

— Da, presupun că ai dreptate. Oare atunci când nu ne primeşte la el, chiar lucrează cu adevărat?

— Sau doar meditează, lăsându-se în voia amintirilor… E groaznic să-ţi închipui aşa ceva.

— Pe mine niciodată nu m-a bătut gândul sinuciderii. Pe tine, Kate?

— Doamne fereşte, sigur că nu! Dar viaţa mea a fost întotdeauna atât de minunată!

— Nouă, oamenilor normali, cu mintea întreagă, ne vine foarte greu să ne imaginăm cum e să trăieşti în permanenţă în iad, într-o stare de suferinţă interioară.

— Aşa e. Toate lucrurile alea pe care şi le aminteşte, pe care le visează…

Willy Kost îşi petrecuse anii războiului la Dachau.

— Bine ar fi dacă Theo ar sta mai mult în preajma lui, spuse Ducane.

— Theo! Şi el e o epavă. Veşnic un pachet de nervi. *Tu* ar trebui să stai mai mult cu Willy. Ai darul de a le vorbi oamenilor de-a dreptul şi de a-i învăţa ce să facă. Cei mai mulţi dintre noi se tem de aşa ceva.

— E îngrozitor ce spui! zise Ducane, râzând.

— Vorbesc serios! Sunt convinsă că lui Willy i-ar face bine dacă ar fi obligat să-i relateze cuiva cum era în lagăr. Cred că n-a spus până acum nici o vorbă nimănui.

— Nu ştiu dacă e aşa. Pot doar să-mi închipui cât ar fi de greu, spuse Ducane.

Dar mai demult se gândise şi el la asta.

— Trebuie să ne împăcăm cu trecutul, spuse Kate.

— Dar când ai avut parte de nedreptate şi suferinţă în măsura în care a avut Willy, împăcarea s-ar putea dovedi imposibilă, răspunse Ducane.

— Imposibil să ierţi?

— În mod cert e imposibil să ierţi. Poate chiar imposibil să găseşti o cale de a cuprinde totul cu mintea.

Ducane îşi chinuise adesea şi fără succes imaginaţia, încercând să îşi închipuie cum ar fi să fii Willy Kost.

— Am crezut că până la urmă o să-şi descarce sufletul în faţa lui Mary, spuse Kate. Cred că ea îl cunoaşte cel mai bine… după tine. Dar ea spune că n-a suflat o vorbă despre… asta.

Aproape că am intrat în pădure, aproape că am intrat în pădure, îşi spuse Ducane. Păşiră în umbra primilor copaci, iar de mai departe se auzi chemarea lascivă, dementă, a cucului.

— Hai să ne aşezăm aici o clipă, spuse Kate.

Lângă ei, culcat la pământ, se afla un trunchi curat, de un verde cenuşiu, iar frunzele galbencafenii de fag, uscate şi răsucite, formau o mantie ce cădea de o parte şi de alta a trunchiului. Se aşezară pe el, răscolind cu picioarele frunzele foşnitoare, şi se întoarseră unul spre altul.

Kate îl prinse pe Ducane de umeri şi-l privi cu atenţie. Ducane privi în

adâncul albastrului intens al ochilor lui Kate, cu firicele de nuanţe diferite. Oftară amândoi. Apoi Kate îl sărută lung, fără grabă. Ducane închise ochii, se întoarse, ferindu-se de intensitatea acelui sărut, şi o strânse cu putere la piept, simţind în obraz atingerea părului ei elastic. Rămaseră o vreme neclintiţi.

— Doamne, dac-ai şti cât mă faci de fericită! spuse Kate.

— Şi tu mă faci pe mine fericit.

O depărtă puţin de el şi-i zâmbi, simţindu-se acum liber şi relaxat, dorind-o, dar nu cu o dorinţă însoţită de suferinţă, şi văzând totodată în spatele ei pădurea pustie ca un covor cafeniu, pe când soarele licărea deasupra lor printre mănunchiurile de frunze semitransparente.

— Semeni mai mult ca oricând cu ducele de Wellington. Smocul ăsta de păr cărunt care-ţi vine drept în mijloc e adorabil. Nu-i aşa că totul e-n ordine, John?

— Da, răspunse el grav. Da, m-am gândit şi eu mult la asta şi sunt convins că totul e-n ordine.

— Octavian… cunoşti foarte bine sentimentele lui Octavian. Tu înţelegi tot.

— Octavian e un om foarte fericit.

— Într-adevăr, Octavian *este* un om fericit. Iar ăsta e un fapt semnificativ.

— Ştiu. Sunt un om singur, dragă Kate. Iar tu eşti o femeie generoasă. Şi amândoi suntem făpturi raţionale. Aici totul e-n regulă.

— Ştiam lucrul ăsta, John. Voiam doar să-l aud de la tine exact aşa. Eşti sigur că n-o să fie prea trist şi dureros pentru tine, adică…?

— Sigur că o să fie destul de dureros, dar e o durere pe care o pot suporta, răspunse el. Şi, totodată, voi fi atât de fericit…

— Aşa este. În definitiv, nimeni nu-şi doreşte să trăiască doar în tihnă şi mulţumire, nu-i aşa? Noi doi putem însemna atât de mult unul pentru altul! Iar să iubeşti oamenii e ceva care contează, nu? De fapt, în afară de asta, nimic nu contează.

— Intră, spuse Willy Kost.

Ducane intră în cabană.

Willy era tolănit într-un fotoliu scund de lângă cămin, cu călcâiele înfipte într-o grămadă de cenuşă. Gramofonul din spatele lui cânta o muzică lentă, interpretată la un instrument oarecare. Lui Ducane i se părea că gramofonul lui Willy cântă mereu muzică lentă. Faptul îi produse imediat o stare de iritare, căci el era atât de afon, încât pur şi simplu îi displăcea orice îmbinare de sunete melodioase. Pe când se apropia de cabană, se afla într-o stare de spirit intensă şi elevată. Armonia în care se desfăşurase scena cu Kate şi înţelegerea desăvârşită la care ajunseseră atât de repede amândoi îl făcuseră să-şi îndrepte gândurile

spre problemele lui Willy cu o atenţie cu totul specială. Acum muzica intervenea ca o prezenţă străină.

Willy, care ştia ce înseamnă muzica pentru Ducane, se sculă, ridică braţul aparatului de pe disc şi îl opri.

— Îmi pare rău, Willy.

— E-n regulă, spuse Willy. Ia loc. Să-ţi dau ceva. Un ceai sau ce vrei tu.

Willy intră şchiopătând în bucătărioara lui, iar Ducane auzi şuieratul şi apoi susurul sobei cu ulei. Singura cameră principală a cabanei era plină cu cărţile lui Willy – unele pe rafturi, altele încă în cutii. Kate, care nu concepea viaţa în absenţa unui amplu teritoriu personal presărat cu obiecte importante, se plângea veşnic că Willy nici măcar nu şi-a despachetat lucrurile. Îl iertase pentru fiorul de repulsie cu care bărbatul răspunsese la sugestia de a despacheta ea pentru el.

Masa cea mare era plină de cărţi şi caiete. Iată cel puţin un teritoriu cu o semnificaţie. Ducane atinse caietele deschise, prefăcându-se că se uită la ele. Se simţea oarecum stingher, aşa cum se simţea adesea în prezenţa lui Willy.

— Ei, cum merge, Willy?

— Cum merge ce?

— Păi, viaţa, munca…

Willy se întoarse în cameră şi se sprijini de spătarul unui scaun, studiindu-şi oaspetele cu detaşare şi amuzament. Willy era un bărbat mărunt, cu trăsături delicate şi cu buze subţiri şi arcuite, ce păreau tot timpul umede şi tremurătoare. Avea un păr bogat, alb şi mai degrabă lung, un ten închis, cam gras şi lucios, şi ochi căprui, înguşti, cu o expresie sardonică. O aluniţă moale, cafenie, plasată pe un obraz, îi dădea o drăgălăşenie aparte.

— „Zi de zi rosteşte vorbe şi noapte de noapte îşi arată ştiinţa.“

— Bun! zise Ducane, zâmbind încurajator.

— Chiar e bun? Scuză-mă, mă duc să fac ceaiul.

Se întoarse cu tava de ceai. Ducane îşi luă cana şi începu să se plimbe prin cameră. Willy se aşeză din nou pe fotoliul său, cu un pahar cu lapte.

— Te invidiez pentru asta, spuse Ducane, arătând spre masă.

— Nu, nu mă invidiezi.

Avea dreptate: nu-l invidia. Exista întotdeauna o perioadă de timp – mai lungă sau mai scurtă – când, revăzându-se cu Willy după o pauză, Ducane bâjbâia şi îl linguşea. Acum îşi dădea aere de superioritate faţă de Willy şi amândoi ştiau lucrul ăsta. Bariera pe care o ridica între ei o astfel de atitudine protectoare sau linguşitoare şi care se instala spontan, aproape automat, putea fi îndepărtată uşor şi direct de către Willy dacă Willy avea energia necesară ca să o facă. Uneori o avea. Alteori nu şi atunci şedea şi privea apatic, iar Ducane se

lupta ca întâlnirea să decurgă bine. De fapt Ducane putea depăşi această abordare falsă, mecanică, din mintea sa şi fără ajutorul lui Willy, dar pentru asta avea nevoie de ceva timp şi de multă atenţie, seriozitate şi echilibru. Willy era întotdeauna greu de abordat.

— Pentru ceva te invidiez totuşi, spuse Ducane. Poate că mi-aş dori să fi fost poet.

— Chiar şi de asta mă îndoiesc, spuse Willy.

Se lăsă pe spate şi închise ochii. Se pare că era una din zilele lui de apatie.

— Sau să trăiesc în prezenţa poeziei. Asta ar fi aproape la fel de frumos, spuse Ducane. Pâinea mea cea de toate zilele este însă alta.

Rosti la întâmplare două versuri din cartea deschisă:

> *— Quare, dum licet, inter nos laetemur amantes,*
> *non satis est ullo tempore longus amor.*[2]

Imaginea lui Kate îi răsări în minte, sugerată de versurile lui Properţiu şi mai ales de cuvântul *amor* din final, mult mai puternic decât italienescul melodios *amore*. Îşi aminti de umerii ei moi, pufoşi, aşa cum îi văzuse cu o seară înainte. Nu-i mângâiase niciodată umerii goi. *Amor*.

— Banalităţi şi iar banalităţi, spuse Willy. Pentru Properţiu nu erau decât nişte clişee. În asemenea versuri vorbea el în somn. De fapt majoritatea oamenilor vorbesc în somn, chiar şi poeţii mari.

Apoi adăugă:

— Singurul amor despre care ştiu câte ceva este *amor fati*.

— Care este numai o formă de răutate pură, spuse Ducane.

— Chiar crezi asta?

— Că este o răutate să iubeşti destinul? Sigur că da. Ceea ce se întâmplă este de obicei tocmai ceea ce n-ar trebui să se întâmple. De ce să-l iubeşti?

— Fireşte, nu trebuie să ne închipuim că destinul are un ţel, răspunse Willy, ci doar că el acţionează mecanic.

— Dar nu acţionează mecanic! protestă Ducane. Noi nu suntem ceva mecanic!

— Ba suntem cel mai mecanic lucru cu putinţă. De aceea putem fi iertaţi.

— Cine a spus că putem fi iertaţi? Oricum, asta nu implică iubirea faţă de destin.

— Sigur că nu e uşor. Poate că e chiar imposibil. Oare ni se poate pretinde un lucru care este totuşi imposibil? Nu văd de ce nu.

— Te supui destinului, dar nu-l iubeşti. Trebuie să fii beat ca să-l iubeşti.

— Şi oare n-ar trebui să fii beat?

— Sigur că nu.

— Şi dacă nu poţi merge mai departe decât dacă eşti beat?

— Hai, Willy, termină! spuse Ducane.

Uneori asemenea discuţii cu Willy îl înspăimântau. Niciodată nu ştia dacă omul ăla chiar crede ceea ce spune sau crede exact contrariul. Simţea că Willy se foloseşte de el ca de o suprafaţă dură şi neutră, de care strivea, ca pe nişte insecte, gândurile care-l obsedau. Se temea, întocmai ca un martor derutat, că ar putea fi împins în mod deliberat să recunoască ceva grav, poate chiar fatal. Se simţea în egală măsură neputincios şi responsabil.

— Trebuie să existe şi alte modalităţi de a merge mai departe, spuse Ducane.

— Chiar şi fără Dumnezeu!

— Da.

— Nu văd de ce, spuse Willy.

Ca şi în alte dăţi, Ducane simţi cum între ei se cască prăpastia dintre cei cu mintea întreagă şi cei nu tocmai zdraveni la cap.

— Dar continui să lucrezi? întrebă Ducane.

Îşi dădu seama că avea din nou tonul celui ce vorbeşte de sus. Totuşi se temea de izbucnirile tainice ale lui Willy şi se mai temea că în asemenea momente putea fi manevrat de acesta în aşa fel încât să susţină, fără să-şi dea seama, o condamnare finală la disperare.

— Nu.

— Hai, las-o încolo!

Ducane ştia că Willy îi aşteptase vizita cu nerăbdare. Şi mai ştia că această vizită îl durea profund pe Willy. Se mai întâmplase şi altădată. De fapt se întâmpla adesea, în ciuda iluziei întreţinute cu frenezie de toţi ceilalţi, inclusiv de cei doi protagonişti, cum că prezenţa lui Ducane este excepţional de „benefică“ pentru Willy.

Dacă n-aş fi puritanul scorţos care sunt, îşi spuse Ducane, acum l-aş mângâia, l-aş lua de mână, aş face un gest oarecare.

— Ce ’tâmplat?

Willy îşi urmărea prietenul din priviri. Rosti întrebarea cu blândeţe, exagerându-şi accentul străin. Era o întrebare cu caracter ritual.

Ducane râse. Un flux se iscă din nou, însă un flux care se depărta de Willy, lăsându-l mai singur şi mai greu de descifrat ca oricând.

— Păi, îmi fac griji pentru tine.

— Nu-ţi mai face, John. Vorbeşte-mi despre preocupările tale. Despre viaţa

ta în acel loc celebru care se numeşte „la serviciu“. Ştii că n-am fost niciodată în locul acela în care îşi petrec viaţa atât de mulţi oameni. Vorbeşte-mi despre serviciul tău.

Stafia lui Radeechy apăru înaintea lui Ducane ca o prezenţă fizică şi, odată cu ea, teama ciudată şi uimirea pe care le simţise mai înainte. Ştia că nu trebuie să-i spună lui Willy despre Radeechy. Sinuciderea este molipsitoare – iată unul dintre motivele pentru care este o greşeală. Dar mai simţea şi că în toată povestea se ascundea un dram de nebunie, poate chiar de malefic, care nu trebuia să atingă structura sufletului lui Willy, atât de vulnerabil în unele privinţe pe care el nu le putea identifica şi nici măcar bănui.

— E mare plictiseală la serviciu, spuse el. Mai bine că n-ai de-a face cu asta.

Apoi îşi spuse că nu trebuie să uite să le atragă atenţia celorlalţi să nu-i vorbească lui Willy despre Radeechy. Dacă s-ar întâmpla cumva ca Willy să se sinucidă, îşi spuse el, aş şti sigur că e din vina mea şi nu mi-aş ierta-o niciodată. Dar afecţiunea lui era neputincioasă. Ce putea face el? Măcar de-ar reuşi să-l determine pe Willy să-i vorbească despre trecut.

Îl întrebă brusc:

— Ai dormit bine în ultimul timp?

— Da, am dormit bine până m-a trezit cucul, pe la patru şi jumătate.

— Fără vise urâte?

Se priviră în ochi. Ducane ţinea încă în mână ceaşca de ceai, iar Willy zăcea tolănit în fotoliu. Willy zâmbi încet, cu viclenie parcă, apoi începu să fluiere uşurel.

Se auzi o bătaie scurtă în uşa care se deschise imediat şi gemenii îşi făcură apariţia, păşind unul lângă altul şi vorbind în acelaşi timp.

— Ţi-am adus ceva! strigă Edward.

— N-ai să ghiceşti ce ţi-am adus, strigă Henrietta.

Înaintară spre Willy şi-i puseră în poală un obiect moale, de formă aproape sferică. Willy se îndreptă, se aplecă asupra lui şi-l examină cu interes.

— Ce-o fi asta? Tu ce crezi, John?

Ducane se apropie pentru a privi mingea alungită, de câţiva centimetri, de un verde închis, pe care Willy o atingea cu degetul.

— Seamănă cu un cuib de pasăre, răspunse el.

Simţea că prezenţa lui este *de trop*, că este un intrus care strică tot cheful celorlalţi şi nu înţelege regulile jocului.

— E un cuib de piţigoi, spuse Edward.

— Şi-au crescut puii în el, spuse Henrietta. I-am văzut când şi-au făcut

cuibul, i-am urmărit tot timpul, iar acum au plecat. Vezi ce frumos e? Pe dinafară e făcut din muşchi şi licheni – vezi cum le-au împletit? –, iar înăuntru e căptuşit cu pene.

— Cineva a numărat peste două mii de pene într-un cuib de piţigoi, anunţă Edward.

— E minunat! Vă mulţumesc, copii! spuse Willy.

Îşi ridică ochii spre Ducane peste cuibul pe care-l ţinea cu grijă în mână.

— La revedere, John. Îţi mulţumesc că ai venit, zise el.

— O cioară afurisită a încercat să-i gonească, îi explică Henrietta, dar ei au fost aşa de curajoşi…

Willy şi Ducane îşi zâmbiră. Zâmbetul lui Ducane era ironic şi trist. Zâmbetul lui Willy cerea parcă iertare şi ascundea o amărăciune pe care Ducane nu o putea pătrunde. Ducane se întoarse spre uşă, făcând un gest de rămas-bun.

Willy strigă după el:

— Să ştii că sunt bine! Spune-le tuturor că mă simt bine!

Ducane coborî poteca ce traversa pajiştea tunsă şi intră în umbra stropită de soare a pădurii de fagi. Când ajunse la trunchiul verde-cenuşiu unde o îmbrăţişase pe Kate, nu se aşeză. Rămase neclintit câteva clipe. Apoi îngenunche pe covorul de frunze uscate şi foşnitoare, sprijinindu-şi braţele de lemnul cald. Nu se gândea la Willy. Nu-i era milă de Willy. Îl cuprinse o milă nesfârşită faţă de el însuşi, pentru că nu avea şi el parte de acea putere ce izvorăşte din înţelegerea durerii şi a suferinţei. Atunci ar fi vrut să se roage pentru sine, să cheme suferinţa asupra sa din haosul lumii. Dar el nu credea în Dumnezeu, iar acea suferinţă care aduce înţelepciunea nu poate fi numită şi nu poate fi cerută prin rugăciune fără ca rugăciunea să devină blasfemie.

1. Aprox. „Mi-ar plăcea al dracului să te am în patul meu“ (în limba franceză în original – n.r.).
2. „Deci, cât se poate, să fim fericiţi între noi ca amanţii:/Nu-i niciodată de-ajuns oricât de lung un amor“ (Properţiu, *Elegii*, Editura Univers, Bucureşti, 1992, traducere din latină de Vasile Sav, „Cartea întâi – Cynthia. Monobiblos“, I, 19, p. 59 – n.r.).

Şapte

— De când te-ai întors, Barbara, n-am cântat nici măcar o dată cântecul nostru de scăldat, se plânse Henrietta.

— Păi, de ce nu-l cântaţi?

— Nu, dacă nu-l cântăm toţi patru, n-are nici un farmec.

— L-am uitat, spuse Barbara.

— Nu te cred, replică Pierce.

Barbara stătea întinsă pe iederă. Pierce stătea în picioare ceva mai încolo, sprijinit de o piatră funerară de pe care desprindea hotărât cu unghia licheni galbeni.

— Duceţi-vă voi trei la scăldat, pentru Dumnezeu! spuse Barbara. Eu nu vreau să merg. Mi-e tare lene.

— Mingo s-a încălzit prea tare, spuse Edward. De ce n-or avea câinii destulă minte ca să stea la umbră?

Mingo gâfâia, întins la soare lângă Barbara, care-i legăna din când în când cu piciorul gol trupul ca de oaie. Auzindu-şi numele, câinele îşi întoarse privirea, îşi ridică puţin coada ca un cârnat şi apoi o lăsă iarăşi în jos, moale.

— Mă încălzesc numai când mă uit la el, zise Henrietta. Grozav aş vrea să plouă!

— Atunci ia-l de aici şi aruncă-l în mare, spuse Pierce.

— Duceţi-vă şi pândiţi farfuriile zburătoare, spuse Barbara.

— Chiar am văzut una de-adevăratelea!

— Vii şi tu, Pierce? întrebă Edward.

— Nu, duceţi-vă voi, gemenilor, în apă şi nu mai faceţi atâta tărăboi.

— Nimeni nu vrea să intre în apă în ultimul timp! exclamă Henrietta, gata să plângă.

— Eşti supărat, Pierce! strigă Edward acuzator.

A fi supărat era, în mod tradiţional, o vină foarte gravă.

— Ba nu, nu sunt. Îmi pare rău.

— Poate nici n-o să facem baie, îi spuse Henrietta lui Edward. Poate jucăm „Oraşul castorilor“.

— Păi, eu vreau să intru în apă, spuse Edward.

— Duceţi-vă voi doi. Poate vin şi eu mai târziu, spuse Pierce. Hai, duceţi-vă, nu fiţi fraieri!

— Haide, Mingo, hai cu mine! spuse Edward.

Cam fără chef, Mingo se ridică. Parcă zâmbea supus pe sub blana cenuşie, dar îi era prea cald şi era prea obosit ca să mai dea din coadă, aşa încât coada i se bălăngănea inertă în timp ce păşea atent cu labele lui mari pe iedera moale.

Cimitirul abandonat era cam la jumătate de kilometru de casă. Împreună cu biserica şi turla ei verde, hexagonală – templu gol şi ferecat al unui zeu geometru –, cimitirul era mărturia unei vieţi intense desfăşurate în această zonă în secolul al optsprezecelea, viaţă care dăinuia acum doar sub o formă piramidală. Careul aglomerat cobora lin către mare, iar dincolo de el, estompate de copacii din văile minuscule sau accentuate de soare printre faldurile ondulate ale dealurilor îndepărtate, se zăreau faţadele albe, dreptunghiulare, ale caselor în care vieţuise cândva toată această populaţie tăcută. În casele acelea, dacă mai locuia cineva, nu puteau fi decât nişte stafii deosebit de discrete şi manierate. Aici îşi păstrau trecutul nealterat, poate doar puţin prăfuit, dar încă viu, întocmai ca visele adevărate ale celor care dorm cu adevărat. Urnele şi obeliscurile drapate, coloanele retezate sublim, plăcile funerare înclinate, purtând angelici *putti* şi inscripţii de o claritate şi o armonie parcă de inspiraţie divină, toate licărind stins în nuanţe albăstrui sub soarele arzător, vibrau între prezenţă şi absenţă cu acea calitate de a fi, poate, întru totul o plăsmuire ce se întâlneşte doar în unele situri arheologice din Grecia.

Totuşi, în ciuda faptului că era înghesuit astfel, locul nu avea pe de-a-ntregul caracteristicile unui oraş. Poseda acel soi de unitate pe care poate Dumnezeu o aruncase, cam neglijent, asupra unui loc la care intenţionase să revină şi de care apoi uitase cu desăvârşire, un soi de schemă atent construită şi greu de înţeles, diferită de creaţia oamenilor. Se simţea prezenţa unui discurs, ca şi cum ceva ar fi fost rostit şi apoi, ca într-un teatru în aer liber, imediat înghiţit de aer. De fapt natura pusese stăpânire pe cimitir cu o cruzime aproape sinistră, ca şi cum se hotărâse să paralizeze, să estompeze, să mistuie activitatea acelor visători prea atenţi. O iederă deasă, cu frunza mică, crescuse într-un strat gros peste întregul cimitir, acoperind complet pietrele funerare mai mici, căţărându-se peste pragurile celor mai mari şi ţesând astfel un covor elastic, care parcă nici nu atingea pământul.

Din locul în care se aflau Pierce şi Barbara, punctul cel mai înalt al cimitirului, se vedea spre răsărit, înălţându-se dintre copaci la o distanţă de vreun kilometru şi jumătate, turla zveltă şi cenuşie a bisericii parohiei Trescombe. Spre apus acoperişul conacului Trescombe abia se distingea dincolo

de pădurea de tisă, ai cărei copaci bătrâni îşi înclinaseră şi-şi neteziseră vârfurile sub bătaia mai aspră sau mai blândă a vântului dinspre larg. În faţa lor se întindea o fâşie de iarbă verde, ciugulită de oi, iar în continuarea ei o pajişte presărată cu pietre, care mărginea plaja. Gemenii tocmai traversaseră pajiştea şi-şi încetiniseră mersul peste pietre, nevoiţi să se oprească şi să-şi scoată pietricelele din sandale. Mingo, ieşind parcă din letargie, o luase înainte, iar acum se auzea clar de undeva de jos lătratul lui puternic, „lătratul marin“, cum îl denumise Edward. Deşi era un înotător plin de forţă şi curaj, Mingo se minuna încă în faţa măreţei întinderi de apă mişcătoare. Ceva mai încolo unchiul Theo se plimba agale, cu capul plecat. Când unchiul Theo ieşea la plimbare, nu se uita decât la propriile sale picioare, fiind parcă fascinat de mişcarea lor ritmică. La o oarecare distanţă de unchiul Theo se vedeau câţiva oameni veniţi în concediu, cărora copiii le spuneau „băştinaşi“, dar care, din fericire, erau în număr mic în acea zonă a litoralului, din cauza terenului agresiv de stâncos, a plajei abrupte şi terasate şi a curenţilor puternici, care făceau ca scăldatul aici să fie periculos.

Cuibărită într-o fâşie de iederă, Barbara stătea întinsă leneş la soare. Îşi aruncase sandalele din picioare, iar rochia din bumbac, albă cu margarete verzui, i se ridicase şi i se boţise când se întinsese pe covorul elastic, de un verde închis, dezvelindu-i pulpele bronzate până deasupra genunchilor. Ochii abia întredeschişi îi păreau nesiguri şi apoşi printre gene.

Aşezat cu spatele la ea, Pierce rupea cu răutate iedera ce acoperea o piatră funerară mică, dreptunghiulară, pe a cărei suprafaţă ieşi la iveală un vas cu pânze gravat în piatră.

— Aşadar, tu crezi că mint, spuse Barbara după un timp.

— Nu cred că ai uitat cântecul de scăldat. Nu aveai cum să-l uiţi.

— De ce? Când eşti în Elveţia, locul ăsta pare atât de îndepărtat…

— Locul ăsta este mai important decât Elveţia.

— Am spus eu că nu este?

— Când ai plecat, ai plâns.

— Am mai crescut. Acum plâng numai când mă plictisesc. Iar tu mă plictiseşti. De ce nu te duci să faci o baie, să faci ceva?

— Pentru că nu vreau. Decât dacă vii şi tu.

— De ce te ţii întruna după mine? Chiar nu poţi face şi singur ceva? Şi, la urma urmei, de ce eşti aici, când ar trebui să fii plecat cu familia Pember-Smith pe iahtul lor?

— Dracu’ s-o ia pe familia Pember-Smith!

— De ce eşti aşa de întors pe dos?

— Ba nu sunt!

— Şi nu mai ţipa!

— Nu ţip deloc!

Pierce se aşeză pe iederă, sprijinindu-se de piatra funerară. Şi-ar fi dorit să-şi pună capul pe piciorul bronzat al fetei, ceva mai sus de genunchi, şi să ofteze zgomotos. Îşi mai dorea să distrugă ceva, totul, poate chiar pe el însuşi. Îşi înfipse degetele în iedera de lângă el, apucă rămurelele tari şi elastice de la fund şi trase de ele.

— Ceva s-a întâmplat cu noi, Barbie, spuse el cu efort. Bănuiesc că totul e legat de sex.

— Oi fi având tu probleme cu asta. În materie de sex eu n-am nici o problemă.

— Oricum, acum eşti destul de mare ca să-i faci ochi dulci lui John Ducane!

— Eu n-am spus că n-aş fi destul de mare pentru un lucru sau altul. Şi nu-i fac ochi dulci lui John Ducane. Suntem prieteni, atâta tot.

— Uită-te şi tu cum ţi-ai pus fusta.

— Nu mi-am pus-o aşa. Pur şi simplu nu mă interesează dacă tu eşti sau nu aici.

— Ce să-ţi spun, te dai domnişoara VIP!

— Totdeauna am fost domnişoara VIP.

— Nu vrei să-ţi arăt un cuib de ciocănitoare, Barbie?

— Nu. Mi-ai vorbit deja de trei ori despre cuibul de ciocănitoare.

— Şi tu mi-ai vorbit deja de cinci ori despre vizita ta la Château de Chillon.

— Nu vorbeam cu tine. Vorbeam cu alţii şi tu pur şi simplu ascultai. *Que tu es bête*[1], Pierce!

— Nu te mai osteni să te dai mare cu franceza ta, că nu mă impresionezi.

— Nu mă dau mare. Vine de la sine. Am vorbit franţuzeşte atâtea luni!

— Nu ţipa la mine! Uite că plec. E reflux. O să înot până la Grota lui Gunnar. O să şi intru în Grota lui Gunnar.

Grota lui Gunnar deţinea un loc special în mitologia copiilor. Se deschidea la baza unei stânci, direct în mare, şi, deşi se spunea că fusese o ascunzătoare pentru contrabandişti, singura ei intrare era accesibilă numai pentru o perioadă foarte scurtă, în timpul refluxului. Cu mult timp în urmă Mary Clothier, a cărei imaginaţie subterană vie construise imediat scene îngrozitoare de răpire şi înec, le interzisese cu desăvârşire copiilor să intre înot în grotă. Barbara şi copiii, cărora le era oarecum frică de grotă, respectau întotdeauna această interdicţie. Pierce, căruia îi era foarte frică de grotă, uneori nu o respecta. De mai multe ori ajunsese înot până la intrare în perioada refluxului şi, deşi nu găsise înăuntru

nici un petic de pământ uscat, rămăsese cu impresia că grota se prelungeşte în sus, în interiorul stâncii. Dacă era adevărat, poate că mai sus exista o altă grotă, neinundată deasupra nivelului mării chiar şi în timpul fluxului, când intrarea în grota de jos era acoperită de apă, iar acea grotă ar fi fost o ascunzătoare minunată pentru contrabandişti. Pierce nu vedea altă cale de a afla cum stau lucrurile decât intrând în grotă şi aşteptând să vadă ce se întâmplă. Fireşte că dacă nu avea dreptate şi marea umplea toată grota pe durata fluxului, asta însemna moarte sigură, dar această imagine, deşi îl umplea de groază, era totodată ciudat de ispititoare şi – mai ales de când se întorsese Barbara – se gândise adesea la grotă, imaginându-şi întunericul din interior ca pe un deznodământ în care moartea şi comorile uitate se împleteau, formând un vârtej asurzitor de o inconştienţă dumnezeiască. Dar toate acestea existau numai în imaginaţie. În realitate explorările lui fuseseră deocamdată timide şi de scurtă durată, după care de fiecare dată se întorsese repede înapoi, ieşind din grotă cu mult înainte ca apa să blocheze intrarea, care rămânea deschisă numai vreo patruzeci de minute.

— N-ai decât să te duci dacă ţii neapărat, spuse Barbara. Dar eu cred că e o prostie să faci ceva care te înspăimântă. E curată nebunie.

— Nu mi-e frică. Sunt curios. E o ascunzătoare de contrabandişti. Aş vrea să văd dacă a mai rămas ceva acolo.

— Nu ştii sigur că e o ascunzătoare de contrabandişti. Nu ştii sigur dacă Gunnar a fost contrabandist. Nu eşti sigur nici măcar dacă Gunnar a existat. Cu romanii e altfel. Gunnar e doar o poveste.

— Ah, romanii! Ha, ha! Îţi aduci aminte de moneda romană pe care ai găsit-o în bazin?

— Da.

— Să ştii că de fapt n-ai găsit-o. Eu am pus-o acolo ca să o găseşti. Am cumpărat-o de la un tip la şcoală.

Barbara se ridică şi-şi trase rochia în jos. Îl privi furioasă pe Pierce.

— Găsesc că e detestabil să-mi spui lucrul ăsta abia acum! Detestabil!

Pierce se ridică şi bâigui:

— Păi, eu am vrut să-ţi fac o bucurie.

— Şi acum mi-o spui ca să mă răneşti.

Ce s-a întâmplat cu noi? se întrebă Pierce. Eram atât de fericiţi altădată.

Pe piatra funerară pe care era gravată o corabie îşi făcu apariţia, foşnind uşor, Montrose. Îşi strânse labele sub el şi se prefăcu într-un ghemotoc pufos, care privea în jos spre Barbara cu ochii micşoraţi şi impertinenţi.

Pierce luă în braţe pisoiul, în a cărui blană caldă persista urma parfumului

folosit de Barbara, şi-l aruncă în poala fetei.

— Hai, Barbara, nu fi supărată pe mine! spuse el. Îmi pare rău!

Barbara se întoarse şi îngenunche pe iederă, strângându-l pe Montrose lângă obraz. Pierce îngenunche în faţa ei, întinse mâna şi-i atinse genunchiul gol cu degetul. Se priviră uimiţi, cuprinşi de frică.

— Îmi pare rău, spuse ea. Crezi că ne-am făcut răi?

— Cum adică răi?

— Uite-aşa. Când eram mai mică şi citeam prin cărţi despre oameni cu adevărat răi, mă simţeam atât de bună şi de curată pe dinăuntru… Simţeam că oamenii ăia sunt complet diferiţi de mine, că n-aş putea să fiu niciodată rea sau să mă port urât. Ai simţit şi tu asta?

— Nu ştiu, răspunse Pierce. Cred că băieţii ştiu dintotdeauna ce înseamnă să fii rău.

Dar nu era chiar foarte sigur de asta.

— Mă tem că lucrurile se dovedesc a fi mai complicate decât ne-am aşteptat, spuse Barbara.

— Octavian, hai, dragă, nu vii odată la culcare?

— Vin imediat, iubito. Ascult bufniţa.

— Da, e minunat. Apropo, Mary a aranjat ca Barbie să poată împrumuta poneiul.

— E grozav. Kate, ni s-a terminat pasta de dinţi, iubito.

— Găseşti un tub nou pe măsuţa de toaletă. Vezi să nu te împiedici de toate hărţile şi broşurile alea.

— Iubito, cred că nu ne putem permite să mergem la Angkor.

— Ştiu. Am renunţat la Angkor. M-am gândit că mi-ar plăcea să merg la Samarkand.

— Asta-i în Uniunea Sovietică, ştii, da?

— Serios? Păi, doar n-or să ne mănânce.

— Şi e îngrozitor de cald.

— Samarkand nu e pe malul mării?

— Mă tem că nu. Nu ţi-ar plăcea mai mult să mergem undeva la mare?

— Păi, ne gândiserăm noi la Rhodos, sigur că da…

— Trebuie s-o întrebăm pe Paula despre Rhodos. Ştii că ea a făcut o croazieră. Apropo, ce-i cu Paula? Mi s-a părut tare deprimată şi neliniştită.

— Ei, e sfârşit de an şcolar! Se frământă prea mult pentru examenele ei.

— S-a dus Ducane la Willy până la urmă?

— Da, s-au dus şi el, şi Mary.

— Totul e în ordine?

— Da, Willy e bine. I-a spus lui Mary că Ducane l-a înveselit grozav.

— Ducane este aşa de drăguţ…

— Este atât de bun…

— Categoric, prezenţa lui îi face bine lui Willy.

— Ne face bine tuturor. Octavian…

— Ce e, iubito?

— L-am sărutat pe Ducane în pădurea de fagi.

— Bine ai făcut. I-a făcut plăcere?

— A fost adorabil.

— Nu-l face să se îndrăgostească prea tare de tine, iubito! Nu-l face să sufere.

— Nu, nu, n-o să sufere. Mă descurc eu.

— E un tip plin de bun-simţ şi foarte la locul lui.

— Aşa e. E ciudat că nu s-a însurat până acum.

— Nu văd de ce ar ascunde lucrul ăsta.

— Ce ştiu eu?

— Crezi cumva că e homosexual, poate chiar fără să-şi dea seama? N-am auzit încă să fi avut vreo legătură cu o femeie.

— Ce ştiu eu?

— Asta pentru că e al naibii de discret şi de zgârcit la vorbă.

— Chiar e zgârcit la vorbă! Să ştii că nu mi-a spus nimic despre ancheta care i s-a încredinţat.

— Îl cam îngrijorează ancheta asta.

— Cu atât mai mult mă irită faptul că nu mi-a spus nimic. Şi să ştii că, după părerea lui, n-ar trebui să suflăm o vorbă în faţa lui Willy despre amărâtul ăla, Radeechy sau cum l-o fi chemând.

— Are perfectă dreptate. Nu m-aş fi gândit la asta.

— El se gândeşte la toate. Bănuiesc că nu se pune problema ca Radeechy să fi fost spion.

— Este exclus. Cred însă că John nu se simte deloc în largul lui la gândul că trebuie să scotocească prin viaţa particulară a cuiva.

— Tare mă tem că mie mi-ar plăcea la nebunie să o fac.

— Cred că-l cam sperie misiunea asta. Se aşteaptă să dea peste lucruri cam stranii.

— Stranii sub aspect sexual?

— Da. El e cam de modă veche, ştii tu, cam puritan.

— Ştiu şi-mi place grozav lucrul ăsta. Oare ce crede el că facem noi,

iubitule?

— Nici nu se gândeşte la asta.

— Hai, Octavian, grăbeşte-te! Eu cred că Ducane o să-mi vorbească despre femei, despre trecutul lui. Acum chiar o să-mi spună.

— Adică ai de gând să-l întrebi?

— Da. Mie nu mi-e frică de Ducane.

— Şi crezi că mie mi-e frică? Poate că da, ştiu şi eu… într-un fel. Tare n-aş vrea ca omul ăsta să aibă o părere proastă despre mine.

— Aşa e, şi eu gândesc la fel. Nu ţi se pare cam ciudat că şi-a luat servitorul ăla?

— Nu, deloc. Ducane nu e homosexual.

— Tu i-ai văzut vreodată servitorul?

— Nu.

— O să-l întreb pe Ducane şi despre servitor. Nu e genul de om care spune minciuni.

— Dar e genul de om care se poate simţi foarte jenat.

— Da, ştiu şi eu… Poate că o să îl abordez direct chiar pe servitor. O să trec pe la locuinţa lui Ducane când el nu-i acasă, ca să-mi fac o părere.

— Draga mea Kate, doar nu-ţi trece prin cap să…

— Ei, nu, nu, sigur că nu! Ducane e un bărbat care nu încurcă treburile. Este una din calităţile lui.

— Nu încurcă treburile? Asta este o laudă grozavă la adresa cuiva.

— Nu încurcă treburile. De aceea nici nu poate fi atacat.

— La fel stau lucrurile şi cu tine. Şi cu mine.

— Octavian, dragule, îmi place atât de mult că ne spunem totul unul altuia!

— Şi mie îmi place tare mult!

— Domnul veghează în ceruri, pe pământ totul e bine. Hai odată la culcare, dragă!

— Vin chiar acum.

— Iubitule, eşti aşa de rotunjor…

— Eşti gata, iubito?

— Da, sunt gata. Ce cadou crezi, dragă, că ţi-a adus Barbie? Numai că îl ţine până la ziua ta.

— Ce?

— Un ceas cu cuc.

1. „Ce prost eşti!“ (în limba franceză în original – n.r.).

Opt

Ducane şi Peter McGrath, curierul serviciului, stăteau faţă în faţă la acelaşi birou.

Ducane rosti cu voce blândă:

— Informaţiile pe care le deţin mă fac să cred, domnule McGrath, că nu eşti străin de vânzarea către presă a unei istorii denigratoare cu privire la domnul Radeechy.

Apoi aşteptă. În încăpere era foarte cald. De afară vuietul Londrei se auzea stins. O musculiţă se tot învârtea în aer şi apoi se aşeză pe mâna lui Ducane.

Ochii de un albastru foarte deschis ai lui McGrath priveau ţintă spre Ducane. McGrath îşi feri privirea, mai bine zis îşi rostogoli ochii în cap de parcă ar fi făcut gimnastică. Apoi clipi de câteva ori. Apoi se uită din nou la Ducane şi-i zâmbi încrezător.

— Păi… de fapt, domnule, nici nu se putea să nu se afle, nu credeţi? întrebă McGrath.

Pe Ducane îl enerva vocea moale, cu accent scoţian, a lui McGrath, a cărei provenienţă exactă nu o putea stabili, precum şi combinaţia de culori de pe chipul lui. Nimeni nu avea dreptul să aibă părul atât de roşu, pielea atât de albă, ochii atât de apoşi şi de deschişi la culoare şi gura atât de trandafirie în mijlocul feţei. McGrath era construit cu foarte puţin bun-gust.

— Acum am nevoie de nişte informaţii de la dumneata, domnule McGrath, spuse Ducane, aranjând foile de pe birou cu un aer oficial şi alungând musca sâcâitoare. Mai întâi vreau să ştiu exact în ce constă materialul pe care l-ai vândut, iar apoi o să-ţi mai pun câteva întrebări privitoare la contextul general al poveştii.

— O să-mi daţi papucii? întrebă McGrath.

Ducane ezită. Ce-i drept, concedierea lui McGrath era ceva sigur. Totuşi în clipa aceasta Ducane avea nevoie de ajutorul lui McGrath.

— Aceasta nu este problema mea, răspunse Ducane. Fără îndoială, instituţia te va informa dacă activitatea dumitale aici urmează să se încheie.

McGrath se aplecă în faţă şi puse pe birou două mâini albe, acoperite de câteva fire lungi de păr roşcat. Apoi rosti pe un ton confidenţial:

— Pun pariu că or să-mi dea papucii. Nu credeţi?

Ducane remarcă în glasul lui şi un strop de accent *cockney*.

— Trebuie să avem şi noi un exemplar al materialului. În cât timp ni-l poţi furniza, domnule McGrath?

McGrath se lăsă pe spate. Cu puţin efort, ridică dintr-o sprânceană, uşor amuzat. Sprâncenele sale aveau o culoare vag roşcată şi erau aproape invizibile.

— N-am nici un exemplar, spuse el.

— Haide, haide! răspunse Ducane.

— Jur că n-am nici un exemplar, domnule! Ştiţi, eu n-am scris nici un rând. Nu prea stau eu bine cu scrisul. Şi-apoi ştiţi şi dumneavoastră cum sunt ziariştii ăştia. Eu n-am făcut decât să vorbesc, iar ei au scris şi la sfârşit mi-au citit ce au scris şi eu am semnat. Eu, unul, n-am scris nimic.

Asta sunt aproape sigur că e adevărat, îşi spuse Ducane.

— Cu cât te-au plătit?

Obrazul palid al lui McGrath se întinse ca o tobă.

— Fiecare îşi ştie socotelile lui cu banii, domnule, dacă nu vă…

— Te sfătuiesc să-ţi schimbi tonul, McGrath! spuse Ducane. Te-ai purtat ca un om iresponsabil şi s-ar putea să dai de bucluc. De ce ai vândut informaţiile?

— Vai, domnule, un om subţire ca dumneavoastră, domnule, nu ştie ce înseamnă să duci lipsă de cele trebuincioase! Le-am vândut pentru bani, domnule, şi nu mă sfiesc să o spun! Era vorba de interesul meu, domnule, aşa cum şi dumneavoastră, domnule, îndrăznesc s-o spun, vă urmăriţi interesul în felul dumneavoastră, zău aşa!

Ce tip impertinent! îşi spuse Ducane. Şi probabil că e şi un nemernic. Deşi poate că nu înţelesese niciodată acest lucru pe deplin, unul dintre motivele pentru care cariera sa de avocat nu fusese un succes deplin era tocmai acela că nu putea concepe că oamenii sunt în stare de ticăloşii de care nu era capabil el însuşi. Imaginaţia lui pătrundea în lumea răului doar prin prelungirea propriilor greşeli. Aşa că judecata emisă în privinţa lui McGrath – că era un nemernic absolut – rămânea abstractă şi inutilă. Ducane nu-şi putea închipui cum este să fii McGrath. Opacitatea lui totală la acest gen de ticăloşie avea de fapt efectul de a-l face pe McGrath mai interesant în ochii lui şi, într-un mod ciudat, de a-l face pe el însuşi mai înţelegător.

— Bun, să zicem că le-ai vândut pentru bani. Iar acum, McGrath, vreau să-mi povesteşti cât se poate de exact ce le-ai spus ziariştilor despre domnul Radeechy.

McGrath îşi rostogoli din nou ochii în cap, arătând că nu se grăbea deloc.

— Nu-mi amintesc mare lucru, spuse el.

— Doar nu-ţi închipui că am să te cred, zise Ducane. Ascultă, toată istoria va ajunge oricum în mâinile noastre peste puţin timp şi dacă mă ajuţi acum, poate o să te pot ajuta şi eu mai târziu.

— Păi… spuse McGrath, care păru pentru prima oară puţin tulburat, să vedeţi… Mie-mi plăcea de domnul Radeechy, continuă el, chiar îmi plăcea de el, zău, domnule…

Ducane devenea tot mai atent. Se simţea mai aproape de McGrath, cam aşa cum se simte toreadorul în apropierea taurului după ce l-a atins.

— Îl cunoşteai bine? întrebă blând Ducane.

Avusese adesea ocazia să interogheze oameni, iar starea pe care o trăia acum îi era bine cunoscută: avea senzaţia că în liniştea din încăpere ţese plasa compasiunii pentru cel imprudent. Ducane se simţea chiar vinovat pentru faptul că se pricepea atât de bine să facă asta. Talentul lui de „a face oamenii să vorbească“ nu ţinea nici de ceea ce rostea, nici de felul cum rostea un lucru – era un talent care se întemeia pe tot felul de impulsuri intuitive, poate chiar telepatice, pe care el le percepea aproape fizic.

— Da… rosti McGrath.

Îşi pusese din nou mâinile pe birou şi acum şi le examina. Avea nişte mâini deosebit de curate. În clipa asta musculiţa se învârtea pe lângă el, dar el nu o alungă. McGrath şi musculiţa se priviră în ochi.

— Cu mine a fost foarte bun, continuă McGrath. Eu făceam unele lucruri pentru el. Lucruri care nu ţineau de slujba de aici.

— Ce fel de lucruri? întrebă moale Ducane.

— Păi, pentru vrăjitoriile lui îi trebuiau tot felul de chestii. Mă duceam pe la el pe-acasă, ştiţi, la Ealing.

— Vrei să spui că-i aduceai lucruri de care avea nevoie pentru… ritualurile magice?

— Da. Domnul Radeechy era un tip tare ciudat, zău aşa! Aş zice că era cam trăsnit, însă nu făcea rău nimănui. Dar era deştept tare, credeţi-mă! Ştia o groază de treburi despre vrăjitoriile alea. De toate – chiar şi istoria lor. Nici c-aţi mai văzut vreodată atâtea cărţi câte avea el despre asta. Era meşter mare, ştia o grămadă de lucruri.

— Şi ce fel de obiecte îi aduceai?

— Păi, de toate. Nu ştiai niciodată ce-i mai trece prin cap să ceară. O dată mi-a cerut pene, pene albe. Şi tot felul de ierburi şi de uleiuri. Le luam de pe la magazinele de produse naturale. Alteori îmi cerea păsări sau animale mici, cum ar fi şoarecii.

— Vii?

— Da, domnule. Le luam de unde cumperi animale de casă. Cred că până la urmă ăia au intrat la bănuieli.

Ducane se înfioră.

— Spune mai departe.

— Apoi mai erau şi lucrurile pe care le cerea pentru el, cum ar fi ierburi, mătrăgună şi altele, şi voia chiar să mă înveţe să le recunosc, ca să mă duc la ţară şi să le culeg pentru el, dar asta nu m-a interesat.

— De ce?

— Nu-mi place la ţară, răspunse McGrath. Mi-era şi puţin frică de ele, continuă el. De plantele vii. Ştiţi, una e când le găseşti în magazin…

— Înţeleg. Şi domnul Radeechy chiar credea în ritualurile sale?

— Oh, Doamne, cum să nu! zise McGrath pe un ton ofensat. Nu le făcea doar aşa, ca să se distreze. Ştia să le facă, adică chiar aveau putere…

— Cum adică?

— Păi, nu ştiu cum să spun, că eu n-am fost niciodată de faţă, să ştiţi, dar domnul Radeechy era tare ciudat. Un om cu puteri supranaturale, aş putea spune. În jurul lui plutea o atmosferă grozav de ciudată.

— Ai vreo dovadă clară a puterilor supranaturale ale domnului Radeechy sau ai simţit tu lucrul ăsta?

— Păi, nu, n-am nici o dovadă, dar asta se simţea, ca şi…

— Da, presupun că aşa era. Unde l-ai cunoscut pe domnul Radeechy?

— Aici, la serviciu, domnule.

— Am înţeles. Şi dacă-i făceai toate cumpărăturile alea, îmi închipui că te şi plătea, nu?

— Păi, da, domnule! Ştiţi, îmi plătea ceva pentru timpul meu…

— Fireşte. Pe doamna Radeechy o vedeai vreodată?

— N-am prea văzut-o, domnule, că se cam ferea, dar o dată am zărit-o doar atât cât să-i spun bună seara.

— Ţi s-a părut că nu prea-i convine că te duci pe-acolo?

— Nici o clipă, domnule. Doamna ştia despre toată povestea. Era o cucoană tare de treabă, prietenoasă şi politicoasă.

— Crezi că se înţelegea bine cu domnul Radeechy?

— De minune, domnule! În viaţa mea n-am văzut un om mai nefericit ca domnul Radeechy după ce a murit ea. După aia n-a mai făcut vrăjitorii timp de câteva luni.

— Şi pe doamna Radeechy n-o supărau… vrăjitoriile soţului ei?

— N-am văzut-o niciodată supărată, dar cred că se necăjea un pic din pricina fetelor.

— Care fete?

— Păi, pentru magie e nevoie de fete.

Uite că ajungem şi la asta, se gândi Ducane. Îl trecu un mic fior, iar încăperea vibră, străbătută de fluxuri electrice umane.

— Da, aşa am înţeles şi eu, că în ritualurile magice sunt implicate fete, adesea chiar fecioare. Poate-mi spui ceva despre ele.

— Eu nu ştiu nimic despre *fecioare*! spuse McGrath, râzând cu un râs cam zănatic.

Radeechy i-a întunecat minţile, îşi spuse Ducane. Râsul lui McGrath trăda un soi de admiraţie dementă.

— Adică fetele pe care le folosea domnul Radeechy nu erau… mă rog… cum erau? Le-ai văzut?

— Da, le-am zărit puţin, răspunse McGrath.

Începuse să devină prudent. Dădu din mână pentru a alunga musca insistentă. Privi apoi în sus, spre Ducane, înălţându-şi sprâncenele decolorate.

— Nişte stricate, asta cred eu că erau. Nu uitaţi că nu l-am văzut niciodată cu adevărat la treabă.

— Şi ce crezi că făcea el cu fetele alea? întrebă Ducane.

Se surprinse zâmbindu-i încurajator, poate chiar complice, lui McGrath. Subiectul însuşi dădea naştere, aproape împotriva voinţei lor, unei atmosfere masculine plăcute.

— Ce făcea cu ele? repetă McGrath, zâmbind la rândul său. Păi, v-am spus eu că n-am văzut de fapt nimic, dar adevărul e că de vreo două ori m-am strecurat înapoi şi m-am uitat pe fereastră. Eram curios, să vă spun drept. Şi dumneavoastră aţi fi fost, domnule.

— Cred şi eu, zise Ducane.

— Adică nu prea cred că făcea ce se face de obicei, nu treburile alea, căci era un tip tare trăsnit. O dată a pus o fată să stea întinsă pe o masă şi i-a pus pe burtă un fel de cană de argint. Şi să ştiţi că fata era dezbrăcată.

O liturghie neagră, îşi spuse Ducane.

— Şi aducea numai câte o fată sau mai multe deodată?

— Numai câte una, domnule, doar că nu putea să vină mereu aceeaşi, aşa că erau vreo trei-patru care veneau în mod regulat. Asta se întâmpla o dată pe săptămână, întotdeauna sâmbăta, iar uneori încă o dată pe săptămână.

— Şi ce-ai mai văzut?

— N-aş putea spune că am văzut. Dar avea nişte obiecte tare ciudate pe-acolo.

— Cum ar fi?

— Păi, bice şi pumnale şi alte alea. Dar n-am văzut să le folosească, adică să le facă ceva fetelor.

— Am înţeles. Şi acum, continuă Ducane, spune-mi ceva despre Elena din Troia.

— Elena din Troia?

Faţa albă a lui McGrath căpătă o nuanţă uniformă de trandafiriu. Îşi luă mâinile de pe masă.

— Nu cunosc pe nimeni cu acest nume.

— Hai, las-o baltă, McGrath! spuse Ducane. Ştiu că ai menţionat o persoană cu acest nume în materialul pe care l-ai dat presei. Cine este?

— Ah, Elena din Troia… răspunse el nesigur, ca şi cum ar mai fi fost vorba şi despre o altă persoană numită Elena. Da, da, parcă era o tânără care se numea astfel! Era una dintre tinerele de acolo.

— Şi de ce adineauri ai spus că n-ai auzit de ea?

— N-am auzit bine ce aţi spus dumneavoastră.

— Aha! Ei, acum spune-mi ce ştii despre ea.

— N-am ce să vă spun, zise McGrath. Nu ştiam nimic despre fete. Eu de fapt nici nu mă întâlneam cu ele. Întâmplător, am auzit numele ăsteia şi mi-a rămas în minte.

Minte, îşi spuse Ducane. Cu fata asta e ceva mai special. Apoi întrebă:

— Ştii numele fetelor şi unde ar putea fi găsite? Poate că cei de la poliţie vor dori să le pună câteva întrebări.

— De la poliţie?

Faţa lui McGrath se schimonosi, de parcă era gata să plângă.

— Da, răspunse blând Ducane. E o simplă formalitate, fireşte. Poate va fi nevoie de ele în timpul anchetei.

Nu era adevărat. Se stabilise deja cu cei de la poliţie ca ancheta, care avea să se desfăşoare a doua zi, să nu intre în zonele mai „sensibile“ ale vieţii celui decedat.

— Păi, nu le ştiu numele şi nici unde locuiesc, îngână McGrath. N-am avut nici o legătură cu ele.

N-am să mai scot nimic de la el despre asta, îşi spuse Ducane. Apoi rosti:

— Încă ceva, domnule McGrath. Cred că în informaţiile pe care le-ai vândut ziariştilor există şi o referire la un şantaj. Eşti bun să-mi spui despre ce este vorba?

Faţa lui McGrath se făcu din nou trandafirie, dându-i o înfăţişare ca de copil.

— Şantaj? întrebă el. Eu n-am vorbit despre şantaj. N-am rostit un

asemenea cuvânt.

— Cuvântul nu contează, spuse Ducane. Să vorbim despre faptă. Nişte bani au trecut dintr-un buzunar într-altul, nu-i aşa?

— Habar n-am de aşa ceva, spuse McGrath şi îşi strânse capul între umeri. Pe gagiii ăia de la ziar i-a interesat grozav chestia asta. De fapt a fost ideea lor.

— Dar nu puteau să născocească ei totul. Ceva-ceva tot trebuie să le fi spus.

— De la ei a pornit totul, spuse McGrath. Numai de la ei. Iar eu le-am zis că nu ştiu nimic precis.

— Dar ceva ştiai sau bănuiai sau presupuneai. Ce anume?

— Domnul Radeechy a spus ceva o dată, dar poate că n-am înţeles eu bine. Le-am zis băieţilor…

— Ce a spus?

— Staţi să mă gândesc, spuse McGrath.

Acum îl privea pe Ducane drept în faţă.

— A spus… staţi aşa… a spus că e cineva care stoarce bani de la el. Dar n-a zis cine şi nici nu mi-a mai spus altceva. Poate că n-am înţeles eu bine şi acum văd că nu trebuia să suflu o vorbă despre chestia asta, dar pe tipii ăia i-a interesat atât de mult, de parcă era partea cea mai tare a poveştii.

Minte, îşi spuse Ducane. Minte, cel puţin în legătură cu Radeechy. Apoi, cu o claritate uimitoare, făcu legătura: şantajistul era însuşi McGrath. Probabil era adevărat că cei de la ziar îl determinaseră să lanseze aluzia la şantaj. Lăcomia întunecase viclenia scoţiană a lui McGrath. Îşi închipuise, fireşte, că poate scăpa basma curată din toate încurcătura. Un ticălos nepriceput, îşi zise Ducane.

— Cred că ţi-ai închipuit că o să scapi basma curată din toată încurcătura, nu-i aşa, domnule McGrath? întrebă Ducane, zâmbindu-i amical. Şi anume că nu vom afla cine a vândut materialul?

McGrath îl privi, parcă uşurat, şi chiar scoase un oftat.

— Băieţii ăia de la ziar au spus că n-o să afle nimeni.

— Băieţii de la ziare sunt în stare să spună orice, numai să pună mâna pe un material, replică Ducane.

— Bine, altădată o să ştiu, zise McGrath. Adică…

Râseră amândoi.

— Să înţeleg deci, domnule McGrath, că tot ceea ce mi-ai spus este şi ce le-ai spus jurnaliştilor?

— Da, domnule, asta este tot! Sigur, le-au mai lustruit ei un pic în felul cum le-au scris, dar asta e tot.

— Nu-mi ascunzi nimic, domnule McGrath? Sigur? Cred că n-ar fi bine să faci asta, cu atât mai mult cu cât materialul va ajunge în curând în mâinile

noastre. Eşti sigur că nu mai ai să-mi spui altceva?

— Nu, domnule, nimic altceva.

McGrath făcu o pauză, apoi continuă:

— Cred că aveţi o părere foarte proastă despre mine, domnule. Nu e prea frumos să vorbeşti despre un domn care nu mai e în viaţă şi care şi-a luat zilele. Dar zău că aveam nevoie de bani, domnule! N-am avut nimic cu domnul Radeechy. N-a fost nimic personal. Să nu credeţi că nu-mi plăcea de dânsul. A fost foarte bun cu mine şi am ţinut cu adevărat la dânsul. Aş vrea să fiţi convins că am ţinut cu adevărat la domnul Radeechy, domnule.

— Am înţeles acest lucru, spuse Ducane. Cred că deocamdată asta ar fi tot, domnule McGrath. N-am de ce să te mai reţin.

— Deocamdată? repetă McGrath, puţin nedumerit, şi se ridică în picioare. O să mai aveţi nevoie de mine, domnule?

— Poate că da, poate că nu, răspunse Ducane.

— E nevoie să viu la anchetă, domnule?

— S-ar putea să nu fie nevoie de dumneata la anchetă.

— Credeţi că or să mă dea afară de aici, domnule? Am slujba asta de zece ani. Mai e şi problema pensiei. Ce mă fac dacă…?

— Asta va hotărî instituţia, spuse Ducane. La revedere, domnule McGrath.

McGrath parcă n-ar fi vrut să mai plece. Discuţia crease între ei o căldură ciudată, aproape o intimitate, iar McGrath dorea să audă o vorbă bună de la Ducane. Mai dorea să ştie şi cât de aspru va fi judecată greşeala lui, dar nu reuşi să-şi adune puterile îndeajuns de repede ca să pună întrebarea potrivită. Rămase cu ochii în pământ, deschizându-şi şi închizându-şi puţin buzele trandafirii, ca un pisoi.

— Îţi doresc o zi bună, spuse Ducane.

— Mulţumesc, domnule, mulţumesc foarte mult, domnule, răspunse McGrath şi ieşi din cameră, deşi cam încet.

Musculiţa ieşi odată cu el.

Ia te uită, ia te uită, îşi spuse Ducane, sprijinindu-se de spătarul scaunului. Foarte probabil, ceea ce îi spusese McGrath despre Radeechy şi despre fete era, în esenţă, cam tot ce le spusese şi ziariştilor. Cu siguranţă era destul material pentru a alcătui un articol excelent. Se pare că McGrath ascundea ceva cu privire la una dintre fete, Elena din Troia, dar poate că lucrul acesta fusese ascuns şi ziariştilor sau poate îi rostise numele în faţa acestora doar pentru că, aşa cum îi spusese lui Ducane, îi „atrăsese atenţia“ tocmai acest *nom de guerre*[1] şi îl menţionase ca pe un element pitoresc. Iar ceea ce nu dezvăluise putea fi un amănunt absolut inofensiv, cum ar fi eventualitatea ca McGrath să se fi

îndrăgostit puţin de una dintre fete. Dar putea fi şi ceva important. Problema e, îşi spuse Ducane, că deşi i-am spus că în curând vom avea materialul, s-ar putea ca asta să nu se întâmple. După cum stăteau lucrurile în momentul acela, ziarul nu putea fi constrâns să predea acel text.

Ducane nu-şi putea forma o părere cu privire la şantaj. În timp ce discuta cu McGrath, fusese tentat să creadă că el era şantajistul sau cel puţin un posibil şantajist. Acum parcă vedea lucrurile altfel. McGrath avea, probabil, stofă de şantajist, dar, îşi spuse Ducane, unul de talie mică. Şi-l putea închipui pe McGrath privindu-l insistent pe Radeechy şi dându-i de înţeles în mod respectuos că simbria pe care i-o plătea pentru „târguielile“ făcute ar cam trebui mărită. Şi-l putea închipui pe Radeechy mărindu-i-o, cu un aer uşor amuzat. Rămas fără găina cu ouă de aur, McGrath putea fi tentat să încerce să mai scoată un ultim profit pe seama bietului său patron. Dar ceea ce i se părea greu de presupus era ca McGrath să stoarcă mari sume de bani de la Radeechy. McGrath nu avea atâta îndrăzneală şi nici nu era îndeajuns de antipatic. Poate chiar era adevărat că ţinuse la Radeechy şi că fusese întrucâtva fascinat de el. Dar dacă şantajul practicat de McGrath era doar unul mărunt, nu putea reprezenta un motiv real pentru sinuciderea lui Radeechy. Oare mai exista cineva în spatele lui McGrath – adevăratul şantajist?

Ducane îşi aminti că scopul real al investigaţiei sale era să descopere dacă acest caz era sau nu de interes pentru securitatea naţională. Întrucât Radeechy nu avea în mod oficial acces la documente secrete, simplul fapt că devenise ţinta unui şantaj şi chiar victima unuia nu îl făcea neapărat un astfel de caz. Numai că rămânea totuşi aspectul sinuciderii lui inexplicabile. Dacă Radeechy, *ex hypothesi*, ar fi fost convins să procure şi să transmită documente secrete şi dacă se temea să nu fie denunţat – sau chiar dacă nu se temea –, acesta ar fi reprezentat un motiv serios de sinucidere. Pe de altă parte, nu exista nici cea mai mică dovadă că lucrurile ar sta astfel. Radeechy nu părea să fi avut legătură cu vreo persoană care să-i fi transmis astfel de documente, cei care-l cunoscuseră îndeaproape nu-l credeau capabil de asemenea fapte, iar Ducane era tentat să le dea dreptate. Fireşte, era greu de spus care era preţul pe care Radeechy nu ar fi fost dispus să-l plătească pentru a ascunde un anumit lucru – probabil un lucru despre care McGrath nu vorbise şi pe care nici nu-l ştia, admiţând că în spatele acestuia mai exista un şantajist, unul mai important. Dar Ducane nu-l bănuia cu adevărat pe Radeechy de spionaj. Altceva se afla în spatele întregii istorii. Sarcina mea este să aflu de ce s-a sinucis, îşi spuse Ducane. Poate că totul este extrem de simplu. Poate că a făcut-o din cauza soţiei, se gândi el. Iar dacă totul este extrem de simplu, va fi extrem de greu de

dovedit!

Nimic nu sugera că soţii Radeechy nu ar fi fost întru totul „fideli“ unul altuia, ba chiar existau indicii că avuseseră o căsnicie fericită. Poate că totuşi aici se ascundea motivul sinuciderii. Ducane nu putea crede că doamna Radeechy chiar era de acord cu treburile lui cu „fetele“, dar ajunsese să înţeleagă destul de bine tainele perechilor căsătorite ca să-şi dea seama că în realitate nu există nici un obstacol peste care aceste organisme extraordinare să nu poată trece. Se prea poate ca doamna Radeechy să fi fost extrem de îngăduitoare în privinţa fetelor. McGrath o prezentase ca fiind o „cucoană tare de treabă“, ceea ce corespundea şi cu alte mărturii. McGrath va trebui interogat din nou, fireşte, şi într-o manieră mult mai dură şi mai riguroasă. Până acum nu avusese loc decât o strângere de mână preliminară. Nu ar fi trebuit să fie prea greu să-l frângem pe McGrath, să-l ameninţăm şi să-l speriem de-a binelea, îşi spuse Ducane. Dar nu dorea să facă asta înainte de a vedea dacă nu cumva cei de la ziar ar putea fi convinşi să predea materialul. George Droysen fusese trimis acolo cu misiunea de a conduce dificilele negocieri.

În acest moment Ducane începu să se gândească la Jessica. Gândurile i se legaseră în felul următor. E imposibil să fii avocat şi să nu te vezi în postura de judecător, iar imaginaţia lui Ducane îl dusese într-acolo. Totuşi – iar acesta fusese un alt motiv al aversiunii lui Ducane faţă de munca într-un tribunal – ideea de a-l „judeca“ pe altul i se părea îngrozitoare. Îi studiase îndeaproape pe judecători şi ajunsese la concluzia că nici o fiinţă omenească nu e demnă să fie judecător. Din punct de vedere teoretic, judecătorul reprezintă pur şi simplu măreţia şi imparţialitatea legii, al cărei instrument este. Din punct de vedere practic, din cauza ambiguităţii legilor şi a imperfecţiunii omului, judecătorul are la dispoziţie un spaţiu de manevră destul de întins, unde uzează de puterea personală, lucru pe care îl poate face cu mai multă sau mai puţină înţelepciune. Mintea, partea raţională a fiinţei lui, îi spunea lui Ducane că trebuie să existe tribunale, că legislaţia englezească este o legislaţie bună şi că judecătorii englezi sunt judecători buni. Dar detesta confruntarea dintre cel aflat în boxa acuzaţilor şi judecătorul îmbrăcat ca un rege sau ca un papă şi aşezat undeva deasupra lui. Inima, partea iraţională a fiinţei lui, sensibilă la demnitatea judecătorului, se întrista şi îi spunea că n-ar trebui să fie astfel; şi i-o spunea cu atât mai multă tărie, cu cât în Ducane reacţiona acea parte care ar fi dorit ca el să fie judecător.

Ducane ştia foarte bine – iar asta îl făcea să se simtă pe jumătate iritat, pe jumătate vinovat, ca şi cum ar fi tras cu urechea – că existaseră momente când îşi spusese: „Dintre toţi aceşti oameni, eu sunt singurul destul de bun şi de umil

pentru a fi judecător“. El avea capacitatea de a se vedea pe sine nu doar aspirând la statutul de om drept şi judecător drept, ci chiar de a fi cu adevărat o astfel de persoană. Nu ştia cum să interpreteze asemenea viziuni. Acum, când nu mai exista perspectiva reală de a deveni judecător, le privea uneori ca pe o formă de idealism inofensiv. Alteori îi apăreau însă drept cel mai corupător factor din viaţa lui.

În felul specific în care se vedea pe sine în postura de judecător, Ducane trăia unul dintre marile paradoxuri ale moralităţii – deşi acest lucru nu-i era pe deplin clar – şi anume că pe de o parte, pentru a deveni bun, e necesar să îţi închipui că eşti bun, iar pe de altă parte faptul că te vezi astfel ar putea constitui însuşi obstacolul care face evoluţia imposibilă, fie din cauza unei automulţumiri acumulate pe nesimţite, fie din cauza unei alterări profunde şi diabolice, care se instalează când ideea de bunătate este abordată într-o manieră greşită. Ca să devii bun, ar putea fi nevoie de aprofundarea ideii de virtute. Cu toate acestea oamenii simpli, incapabili de o analiză profundă, pot ajunge la lucruri minunate fără prea multă gândire. Ducane era, fără îndoială, un tip înclinat spre reflecţie şi încă din copilărie îşi făcuse un ţel clar din a ajunge un om bun; şi, cu toate că în firea lui existau prea puţine trăsături demonice, sălăşluia în el un demon al mândriei, un demon încăpăţânat, scoţian şi calvin, care era în stare să-l ducă la pierzanie, iar Ducane o ştia cât se poate de bine.

Această dilemă metafizică îi revenea uneori în minte, dar nu într-o formă conceptuală clară, ci mai degrabă ca o stare, ca un sentiment de vinovăţie uimită, cu o tentă aproape sexuală şi nu întru totul neplăcută. Dacă Ducane ar fi crezut în Dumnezeu – ceea ce încetase să mai facă încă de la vârsta de cincisprezece ani, când abandonase protestantismul bisericii populare de tip glaswegian, în spiritul căruia fusese crescut –, s-ar fi rugat cu ardoare imediat ce ar fi simţit că îl cuprinde acest sentiment. Aşa cum stăteau lucrurile însă, îl suporta cu amărăciune, închizând parcă ochii tare de tot şi încercând să nu-l lase să evolueze spre ceva interesant. Acest sentiment, pe care îl încerca în mod firesc ori de câte ori deţinea puterea – mai ales o putere oficială asupra altei persoane –, fusese stârnit de interogarea lui McGrath. Apoi senzaţia vag excitantă că are putere asupra lui McGrath îi readuse în minte o altă persoană asupra căreia avea putere, iar acea persoană era Jessica.

Ducane îşi dădea seama cu regret că mustrările de conştiinţă care îl încercau cu privire la Jessica proveneau – cel puţin parţial – din nemulţumirea de a fi făcut, în postura de amant incert al Jessicăi, o impresie care, neîndoielnic, nu era una de om bun. De fapt Ducane ajunsese de mult la concluzia că este genul de bărbat care nu trebuie să aibă aventuri sentimentale, iar relaţia cu Jessica

era – îşi spuse el acum, trăgând o concluzie dură – un exemplu clar de identificare şi susţinere a unei soluţii bune, urmate de punerea în practică a uneia proaste. Totuşi, îşi mai spunea el, singura raţiune a judecării trecutului cu asprime este aceea de a proceda mai bine în viitor. Iar în toată această harababură, care era calea cea bună? Fiind atât de implicat în încurcătura pe care el însuşi o crease, ar putea oare să fie – sau să încerce să fie – un judecător drept în privinţa bietei Jess? Cum să se poată detaşa îndeajuns, cum să poată cântări greşeala, când greşeala era el însuşi? Mai exista un lucru care complica şi mai mult gândurile lui Ducane: vocea bine-cunoscută şi acuzatoare care-i spunea că de fapt acum este atât de dornic să-şi simplifice viaţa numai pentru ca să aibă conştiinţa curată sau, mai pe şleau, ca să aibă terenul liber pentru relaţia sa deosebit de importantă cu Kate. Şi atunci nu era oare destul de limpede că ar fi cazul, indiferent pe ce considerente, să rupă orice legătură cu Jessica şi să nu se mai întâlnească deloc cu ea? Biata Jessica! îşi spuse el. Of, Doamne, biata Jessica!

— Scuză-mă, pot să intru o clipă?

Vocea lui Richard Biranne, care băgase capul pe uşă, întrerupse şirul gândurilor lui Ducane.

— Intră, intră! spuse el amabil, stăpânindu-şi cu o crispare rapidă ostilitatea care-i invadase tot trupul la apariţia lui Biranne.

Biranne intră şi se aşeză în faţa lui. Ducane examină chipul inteligent al oaspetelui său. Biranne avea un cap prelung şi frumos, cu un aer de intelectual neliniştit. Părul lui aspru, de un blond aproape incolor, forma o creastă ondulată, care-i făcea faţa şi mai lungă. Avea o gură fără o formă anume, cu buze foarte mobile. Vocea îi era ascuţită, ca de profesor universitar, cu un timbru ce supăra auzul, de parcă stârnea în obiectele din jur o vibraţie care le-ar putea sparge. Ducane îşi dădu seama cu uşurinţă că Biranne era un tip care avea succes la femei.

— Droysen mi-a zis de McGrath, spuse Biranne. Mă întrebam dacă ai apucat să stai de vorbă cu păcătosul şi dacă ai scos ceva de la el – în caz că întrebarea nu ţi se pare prea indiscretă.

Ducane îşi spuse că n-are nici un motiv să nu discute cu Biranne, care fusese martor la începutul istoriei.

— Da, am stat de vorbă cu el. Mi-a spus câteva lucruri. Mi-am conturat deja un început de explicaţie.

— Aha! Şi ce-ai aflat de la el?

— Zice că el făcea cumpărăturile pentru şedinţele de magie neagră ale lui Radeechy. Mai zice că la ele participau şi fete goale. Asta e, în linii mari, cam

tot ce a turnat presei.

— Ai dat de urma fetelor?

— Nu încă. McGrath susţine că nu ştie nimic despre ele. Lucru de care mă îndoiesc.

— Hmm… Şi în legătură cu şantajul?

— Nu ştiu, răspunse Ducane. M-am gândit că McGrath însuşi ar putea fi cel care-l şantaja din umbră pe Radeechy. Dar asta n-are importanţă. Mai e ceva. Mai e *cineva*.

— Cineva? repetă Biranne. Nu prea văd de ce. Sau asta-i doar o presupunere? Aş zice că ai deja toate ingredientele pentru o explicaţie completă.

— Lucrurile nu se leagă. De ce s-a sinucis Radeechy? Şi de ce n-a lăsat nimic scris? Şi de ce a făcut-o la serviciu? Ceva îmi spune că aici e ceva important.

— Undeva trebuia să o facă, amărâtul! E interesant că tu eşti de părere că McGrath ar putea fi cel care-l şantaja. Nu cumva şantajul o fi fost motivul?

— Nu ştiu. Dar o să aflu în curând.

— Pari foarte încrezător. Mai ai şi altă pistă?

Dintr-odată Ducane deveni precaut. Îl irita să-l vadă pe Biranne şezând pe locul din care imaginea multicoloră a lui McGrath încă nu se ştersese complet. Îl cuprinse din nou, ca o uşoară înfiorare, aceeaşi stare pe care i-o stârnise interogarea lui McGrath – aspiraţia către ceva de care nu era demn. Dar Ducane nu avea nici o putere asupra lui Biranne. Biranne nu era în boxa acuzaţilor.

Se simţi îndemnat să-l mintă pe interlocutorul său.

— Da, mai am vreo două piste, răspunse el. O să vezi, o să vezi…

Simţea deja aproape fizic cum se contopesc în el incertitudinea sa bine-cunoscută şi antipatia lui veche faţă de Biranne. Trebuie să uite, odată pentru totdeauna, râsul acela batjocoritor. El însuşi ironizase adesea oameni nevinovaţi fără să vrea să le facă vreun rău. Eul său îngâmfat şi ofensat trebuia să înceteze să-l mai sâcâie. Îşi aminti de faptele deosebite ale lui Biranne din timpul războiului. Ăsta era un alt lucru pentru care îl invidia, o altă cauză a antipatiei lui profunde. Pe când îl privea pe Biranne, care acum se pregătea să plece, în faţa lui Ducane apăru cu multă claritate imaginea Paulei şi a celor doi gemeni, aşa cum îi văzuse ultima oară pe plaja din Dorset. Ducane o plăcea şi o admira pe Paula şi nu avea nici o îndoială că în cazul divorţului lor Biranne fusese cel vinovat. Ştia cum vorbea Biranne despre femei, căci îl auzise. Dar acum, privindu-l cum pleacă, îl cuprinse un fel de milă faţă de el: avusese o soţie ca Paula, avusese doi copii cum erau gemenii şi îi pierduse de bună- voie şi

definitiv.

1. Pseudonim (fr. – n.r.).

Nouă

— Fă ce vrei, numai să nu rosteşti cuvântul „niciodată“. Cuvântul ăsta m-ar ucide, spuse Jessica.

John Ducane rămase tăcut şi amărât. Expresia de durere şi regret de pe chipul lui îl făcea alt om, un străin.

— Nu pricep absolut deloc, continuă Jessica. *Trebuie* să existe o soluţie, pur şi simplu *trebuie* să existe! Gândeşte-te, John, caută, pentru numele lui Dumnezeu!

— Nu există, nu există nici o cale… murmură el.

Stătea în dreptul ferestrei în lumina intensă a după-amiezii, copleşit de amărăciune, sfâşiat fizic, uluit şi neputincios, de parcă trupul i-ar fi fost invadat de solzi şi coji. Dădea din cap dintr-o parte în alta fără sens, ca un animal ai cărui umeri zvâcnesc sub un jug prea greu. Îi aruncă Jessicăi o privire vicleană, ostilă, şi rosti:

— Of, Doamne!

— Vrei să-ţi fac despărţirea de mine uşoară, nu-i aşa? întrebă Jessica. Dar nu pot. Mai degrabă aş încerca să mă sinucid încetând să mai respir.

— Biata mea copilă! spuse el încet. Nu mai lupta, nu mai lupta, nu mai lupta…

— Nu lupt, încerc doar să rămân în viaţă.

— Totul a ajuns o încurcătură aşa de mizerabilă, Jessica!

— Poate că încurcătura este în tine. Eu nu m-am schimbat. John, de ce nu vrei să-mi explici? De ce tratezi aşa relaţia noastră?

— Nu mai pot trăi în acest labirint emoţional. Relaţia noastră nu are trecut, nu are stabilitate, nu are nimic obişnuit. Ne hrănim doar din sentimentele noastre şi ne devorăm unul pe altul. Iar pentru tine e un lucru îngrozitor.

— Nici nu te gândeşti la mine, John, răspunse ea. Ştiu asta. Te gândeşti doar la tine. Şi de ce trebuie să fim ca şi ceilalţi? Noi nu suntem oameni obişnuiţi.

— Vreau să spun că nu putem coexista, nu ne putem lua unul pe celălalt drept un lucru sigur. Nu suntem căsătoriţi, dar nu suntem nici simpli amici. Nu merge, Jessica. Este o situaţie fără noimă.

— A fost fără noimă în ultimul timp, dar lucrurile ar putea reveni la normal

dacă n-ai mai face atâta caz.

— Trebuie să simplificăm lucrurile. Fiecare trebuie să-şi simplifice viaţa.

— Chiar nu înţeleg de ce. Poate că viaţa nici nu este simplă.

— Atunci ar trebui să fie. Toate vieţile ar trebui să fie simple şi deschise. Dacă relaţia noastră continuă, vieţile noastre nu pot fi nici simple, nici deschise. Lucrul ăsta ne face să trăim ca nişte indivizi dependenţi de droguri.

— Singurul lucru care continuă este acela că eu te iubesc. Orice altceva e doar în mintea ta.

— Bine, fie, e doar în mintea mea. Relaţia noastră nici n-ar fi trebuit să înceapă. *Eu* nu trebuia să îngădui asta. Toată responsabilitatea îmi revine mie. Recunosc, am făcut o mare greşeală.

— Mie mi se pare că tocmai începutul acestei relaţii este unul dintre cele mai bune lucruri pe care le-ai făcut, indiferent de cum se va sfârşi.

— Nu o putem separa de felul cum se va sfârşi.

— De ce nu poţi pur şi simplu să trăieşti în prezent? Tu trăieşti oriunde, numai în prezent nu. De ce nu ţi-e milă de mine acum?

— Suntem făpturi omeneşti, Jessica. Nu putem trăi doar în prezent.

Jessica închise ochii. În clipa aceea dragostea ei pentru John era atât de intensă, încât avea senzaţia că se mistuie în flăcări. Ce n-aş da să pot pieri acum, să mă rostogolesc la picioarele lui ca un cărbune aprins! îşi spuse ea.

Hotărârea lui bruscă de a înceta să o mai întâlnească era de neînţeles pentru Jessica, era o pedeapsă capitală venită de la o autoritate necunoscută, pentru o vină necunoscută. Nu se schimbase nimic şi dintr-odată venise asta.

John Ducane fusese cea dintâi mare certitudine din viaţa Jessicăi. Nu-şi cunoscuse tatăl, care murise când ea era mică. Casa de oameni simpli, din clasa muncitoare, a mamei sale şi a tatălui vitreg fuseseră lucruri pe care ea le răbdase şi de care scăpase intrând la o şcoală de arte. Dar acum, când privea în urmă, viaţa de studentă i se părea lipsită de consistenţă, ca o petrecere oarecare la care te îmbeţi. Se culcase cu mai mulţi băieţi. Experimentase mai multe stiluri la modă în pictură. Nimeni nu încercase să o înveţe nimic.

Ca majoritatea colegilor ei, Jessica era total în afara creştinismului, într-o măsură pe care nici John Ducane nu era capabil să o aprecieze exact. Nu numai că nu crezuse şi nu se rugase niciodată, dar nici măcar nu auzise de legendele biblice sau de perceptele bisericeşti, nici acasă, nici la şcoală. Hristos era un personaj mitologic, iar ea ştia despre el cam tot atât cât ştia şi despre Apollo. Jessica era de fapt un suflet păgân neîntinat, deşi termenul are o nuanţă pozitivă care lipsea din viaţa ei. Iar dacă i s-ar fi năzărit cuiva să întrebe pentru ce şi din ce trăise Jessica în anii studenţiei, răspunsul ar fi fost probabil „din tinereţea

ei“. Atât ea, cât şi cei la fel ca ea erau uniţi şi susţinuţi de o singură convingere, aceea că erau tineri.

Jessica credea – mai bine zis crezuse – că este un artist de talent, dar nu reuşise să se hotărască ce să facă. Pregătirea ei artistică nu-i scosese la iveală nici o înclinaţie predominantă, nici o abilitate pozitivă, nu-i dăduse nici măcar cunoştinţe de istoria picturii, ci doar stârnise în ea un soi de dorinţă de a avea o „activitate artistică“ imediată şi efemeră. Aceasta luase până în prezent probabil singura formă pe care ea o putea identifica: o foame spirituală. Ea şi prietenii ei urmaseră într-adevăr nişte reguli de conduită, care aveau un statut asemănător tabuurilor tribale. Dar Jessica nu îşi dezvoltase capacitatea de a-şi colora şi de a-şi structura teritoriul, transformându-l astfel într-un perimetru moral, capacitate ce se numeşte uneori simţ moral. De teama de nu fi convenţională, se mişca într-o lume intenţionat despuiată. Moralitatea ei era lipsită de motive coerente. Legăturile cu cei din generaţia ei – şi nu avea legături decât cu cei din generaţia ei, aparţinând chiar exclusiv generaţiei ei – erau atât de libere şi de publice, încât în final deveneau complet lipsite de gust. Ajunsese până acolo încât să facă dragoste în prezenţa altor două-trei cupluri şi nu din perversitate, ci ca o formă de manifestare a libertăţii. La urma urmei, duceau lipsă de spaţiu şi nimeni nu remarca nimic, nimănui nu-i păsa.

De câteva ori Jessica îşi închipuise că este îndrăgostită, dar de fapt grija ei cea mai mare fusese să nu rămână însărcinată. Regula generală după care se conducea şi pe care o respecta cu religiozitate era: varietate din plin, ranchiună deloc. În felul acesta ea rămăsese destul de lipsită de experienţă şi, într-un fel, nepervertită şi nevinovată. Exista un fel de onestitate în modul ei de viaţă. Integritatea ei îmbrăca forma dispreţului faţă de ceea ce era permanent, solid, stabil şi în general „învechit“, un dispreţ care, pe măsură ce ea însăşi îmbătrânea, devenea treptat o formă de frică. Aşa se face că biata ei năzuinţă haotică spre Absolut, adică tocmai spre tot ce poate fi mai permanent, mai solid, mai stabil şi mai învechit, trebuia să se manifeste incognito. Aşadar Jessica se străduia să creeze şi să iubească ceea ce era perfect, dar trecător.

Aceasta era pasiunea, flacăra pe care încerca să o transmită şi copiilor cu care lucra la şcoală. Îi învăţa să lucreze pe hârtie, care putea fi făcută ghemotoc la sfârşitul orei, cu plastilină, care putea fi strivită şi readusă la înfăţişări informe, cu pietricele, cuburi, cărămizi şi bile colorate, care puteau fi amestecate din nou, iar dacă se întâmpla să pună vopsea pe o hârtie albă, aceasta lua formă de râu care curge, de ceaţă, de nor în continuă transformare. Nimeni nu avea voie să copieze ceva, iar un băieţel a fost aspru dojenit când a vrut să ia acasă o construcţie din hârtie ca să i-o arate mamei sale. „Păi, totul

nu-i decât o *joacă*, domnişoară?“ o întrebase copilul pe un ton nedumerit. În clipa aceea Jessica gustase mândria nemărginită a profesorului care şi-a atins ţelul.

Jessica refuza compromisul cu „permanentul“, care pentru ea era asimilabil cu puritatea inimii – şi poate chiar era aşa – şi care o făcuse să se simtă cândva atât de superioară spiritual, dar în momentul când l-a cunoscut pe John Ducane deja nu mai era chiar atât de sigură de acest lucru, deşi era la fel de rigidă. În primele lor discuţii Ducane îşi exprimase uimirea în faţa ignoranţei ei în ceea ce priveşte marii pictori, iar ea îşi exprimase dezaprobarea faţă de ceea ce ea considera a fi promiscuitatea fleşcăită a gustului lui. După toate aparenţele, lui îi plăcea totul! Îi plăceau şi Giotto, şi Piero della Francesca, şi Tintoretto, şi Tiţian, şi Rubens, şi Rembrandt, şi Velázquez, şi Tiepolo, şi Ingres, şi Renoir, şi Matisse, şi Bonnard, şi Picasso! Jessica nu era departe de a-şi spune că nişte gusturi atât de variate trădează o lipsă de sinceritate. La întrebările insistente ale lui John, ea admise cu multă prudenţă că îi plăceau doar vreo două tablouri, pe care le cunoştea bine. De fapt ei îi plăceau numai lucrurile pe care şi le putea însuşi imediat şi pe care le putea folosi în activitatea ei, lucruri care, pe măsură ce trecea timpul, se pare că erau din ce în ce mai puţine.

Ducane fusese cel mai serios eveniment din viaţa ei. O făcuse să se simtă profund nesigură de ea însăşi, oferindu-i în acelaşi timp ceva ce părea a fi singurul remediu radical pentru această nesiguranţă. Jessica tânjise în chip nelămurit după un loc de odihnă totală, iar această căutare, care se exprima prin activitatea febrilă a degetelor ei, îşi găsise împlinirea inocentă şi desăvârşită în persoana lui John. Fata îl iubea fără nici o rezervă. Stabilitatea lui specială, soliditatea şi încetineala lui atât de stranii, apartenenţa lui la categoria funcţionarilor guvernamentali, *vârsta* lui şi mai ales puritanismul lui făcuseră din el imaginea a ceea ce ea căuta de o viaţă. Sfiala şi reţinerea lui puritană o înfiorau şi o umpleau de pasiune. Seriozitatea lui în actul iubirii o făcea să-l venereze.

De fapt John şi Jessica nu ajunseseră niciodată să se înţeleagă unul pe altul, iar principalul vinovat pentru asta era John. Dacă el ar fi fost mai înţelept sau dacă ar fi avut curaj – pe care nu-l avea, fiind un bărbat mult prea atent la detalii –, ar fi dominat-o cu fermitate pe tânăra Jessica şi ar fi tratat-o ca şi când i-ar fi fost elevă sau discipol. Jessica chiar îşi dorea să fie instruită de John. Sigur că nu-şi dădea seama ce fel de învăţătură şi-ar dori să primească de la el, dar o bună parte din dragostea ei pentru el venea din convingerea că Ducane este plin şi înţelept, iar ea este goală şi prostuţă. John intuia această foame din fiinţa ei şi se temea de ea instinctiv, nevrând să îşi asume rolul de profesor. Se

ferea cu străşnicie de primejdia de a-şi „influenţa“ tânăra şi – acum – atât de docila amantă. De îndată ce sesiză puterea pe care o deţinea, îşi feri privirea, făcându-se astfel vinovat de o lipsă de sinceritate mai gravă chiar decât promiscuitatea estetică de care îl învinuia Jessica. Acest refuz de a-şi folosi puterea era o greşeală. John ar fi trebuit să aibă îndrăzneala de a o instrui pe Jessica. Astfel între ei s-ar fi creat un contrast mai inteligibil, care l-ar fi obligat pe Ducane să se facă înţeles de fată. Aşa cum stăteau lucrurile însă, John se retrăsese pentru a-i face ei loc să se extindă, pentru a nu o sufoca. Numai că ea nu era în stare să se extindă şi-l venera fără a-l înţelege de dincolo de prăpastia dintre ei. În acelaşi timp ea era pentru el aproape complet ascunsă în spatele cuvântului „artistă“, pe care John îl asocia cu o idee convenţională şi aştepta ca Jessica să se conformeze acestei idei, fără să-şi dea seama că ea era o specie de animal nouă şi fundamental diferită.

În gândul său Jessica îşi spunea, Nu pot suporta atâta durere, el trebuie să-mi aline durerea. Nu poate fi adevărat, e doar un coşmar, un vis urât. Când am încetat să mai fim amanţi, mi-am spus că urma să fac parte din viaţa lui pentru totdeauna şi am acceptat, m-am supus, pentru că îl iubeam atât de mult, pentru că am vrut să fiu ceea ce dorea el. El m-a lăsat să-l iubesc în continuare şi, fără îndoială, s-a bucurat că l-am iubit în continuare. Iar acum nu se poate să mă părăsească, e imposibil, e o greşeală fantastică!

Soarele după-amiezii de vară londoneze încălzea încăperea, dându-i o strălucire tulbure şi un aer de părăsire şi, totodată, ascundea silueta lui John sub un văl de lumină prăfoasă, făcând-o imaterială, de parcă o marionetă rostea cuvintele în locul lui, în timp ce adevăratul John se topise în trupul ei chinuit.

Ducane rămăsese tăcut timp de câteva minute, privind pe fereastră.

— Promite-mi că ai să vii din nou, spuse Jessica. Promite-mi, căci altminteri o să-mi dau duhul.

Ducane se întoarse, plecându-şi capul sub lumină.

— N-are nici un rost, spuse el cu glas scăzut şi inexpresiv. E mai bine să plec acum. O să-ţi scriu.

— Vrei să spui că n-o să te mai întorci?

— N-are nici un rost, Jessica.

— Asta înseamnă că mă părăseşti?

— O să-ţi scriu…

— Vrei să spui că acum pleci şi nu te mai întorci?

— Of, Doamne! Da! Asta vreau să spun!

Jessica începu să ţipe.

Jessica stătea întinsă pe spate în pat, iar John Ducane era întins lângă ea, cu faţa ascunsă în umărul ei, cu părul atingându-i obrazul. Mâinile Jessicăi pipăiau stofa hainei lui John, apoi se întâlniră şi se împreunară, prinzându-l într-o îmbrăţişare strânsă. Când mâinile ei se împreunară astfel, ea scoase un oftat adânc şi privi în sus, spre tavanul pe care razele aurii şi piezişe ale soarelui de amurg îl făceau să pară îndepărtat, presărat cu umbre şi lumini, iar aurul se lăsă în ochii ei, deveniţi parcă tot mai mari, ca nişte lacuri întinse şi pline de linişte. Căci durerea cruntă trecuse, dispăruse cu totul, iar trupul şi sufletul ei erau vlăguite de bucuria acestei dispariţii.

Zece

De sus se auzi un trosnet puternic şi apoi un vaier prelung.

Mary aruncă înapoi pe masa din hol exemplarul Henriettei din *Revista farfuriilor zburătoare*, pe care tocmai o răsfoia, şi, cu un sentiment de vinovăţie, o luă la fugă în sus pe scări, urcând câte două trepte deodată.

În camera unchiului Theo lucrurile se prezentau exact aşa cum şi le imaginase. Theo şedea cam ruşinat în vârful patului, ţinându-l pe Mingo în braţe. Casie plângea şi se lupta să-şi scoată o batistă de la brâu. Tava cu ceaiul lui Theo zăcea pe podea. O parte din mizerie rămăsese pe tavă, o parte se împrăştiase în jur: veselă spartă, pâine cu unt strivită, prăjitură fărâmiţată. Covorul nu se murdărise, întrucât podeaua era veşnic acoperită de un strat gros de ziare vechi şi de lenjeria lui Theo, iar acest strat absorbise ca un burete tot ceaiul vărsat.

— Hai, Casie, încetează! spuse Mary. Du-te jos şi pune ibricul pe foc. Curăţ eu aici. Hai, du-te!

Casie plecă, încă suspinând.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Mary.

— A spus că e o bătrână amărâtă şi neputincioasă, iar eu i-am dat dreptate şi atunci a aruncat tava pe jos.

— Theo, nu-ţi dau voie să o necăjeşti pe Casie în felul ăsta! Veşnic faci aşa. E cât se poate de urât.

Mingo sărise din pat şi examina dezastrul de pe podea. De o parte şi de alta a botului avea două smocuri care semănau cu nişte mustăţi şi care acum cercetau vesela spartă. Nasul lui roz şi umed îi tremura pe când îşi scotea iute limba trandafirie, delicată, şi lua cu multă eleganţă o felie subţire de pâine cu unt.

— Te rog să nu-l laşi pe Mingo să se atingă de prăjitură, spuse Theo. Arată bine şi am de gând să o mănânc. Vrei să o pui, te rog, aici? zise el, întinzând o bucată de ziar.

Mary alese bucăţile mai mari şi le puse pe ziar. Apoi, strâmbând din nas cam ca Mingo, începu să adune resturile pe tavă. Camera lui Theo, pe care el rareori îngăduia cuiva să i-o cureţe, avea un miros slab de medicamente şi de

dezinfectant şi un iz puternic de transpiraţie omenească stătută. Acest miros înţepător fusese declarat de gemeni temeiul afinităţii dintre Theo şi Mingo, iar Mary ajunsese să creadă că, într-o oarecare măsură, era adevărat, deşi ea privea mirosul mai degrabă ca pe o emanaţie spirituală a perechii câine-om şi mai puţin ca pe o simplă legătură fizică.

Acum câinele era din nou sus, în pat. Theo îl ţinea strâns pe după mijloc. Picioarele animalului atârnau neputincioase, ochii învăluiţi în blană îi străluceau, iar coada, strânsă sub el, îi tremura de nemulţumire. Şi faţa lui Theo strălucea, numai că lumina ce radia din trăsăturile lui era atât de prezentă şi de atotcuprinzătoare, încât nu se putea numi cu adevărat zâmbet. Privindu-i pe amândoi cu asprime, Mary îşi spuse într-o doară că Mingo ajunsese să semene cu Theo – sau, poate, invers.

Unchiul Theo o nedumerea pe Mary. O mai nedumerea şi lipsa totală de curiozitate a celorlalţi membri ai familiei în privinţa lui. Când i se spusese că Theo se întorsese din India apăsat de o povară, ca şi cum ar fi fost vorba de un nume sau titlu de-al său, Mary întrebase, aşa cum i se păruse firesc, ce povară. Se pare că nu ştia nimeni. La început Mary se întrebase dacă nu cumva întrebarea ei fusese cam indiscretă. Mai târziu ajunsese la concluzia că de fapt lucrul ăsta nu interesa pe nimeni. Şi mai ciudat era faptul că această lipsă de interes părea să i se datoreze într-o mare măsură lui Theo însuşi, ca şi cum el ar fi emis nişte unde ce paralizau interesul altora pentru el. Bărbatul părea să aibă puterea de a se face invizibil, căci uneori Theo parcă devenea într-adevăr imperceptibil în sens concret, aşa cum se întâmpla când cineva spunea „Nu era nimeni acolo. Ah, de fapt era, da, era Theo!“.

De ce paraliza unchiul Theo interesul altora faţă de el? În această privinţă Mary oscila între două teorii. Prima era cea liniştitoare şi superficială, conform căreia în Theo sălăşluia atât de multă nepăsare animalică şi atât de puţină gândire, încât el chiar nu merita să i se dea atenţie, aşa cum nu merită păianjenul din colţ. Ce-i drept, se purta ca un om bolnav; în orice caz, îşi petrecea un timp neobişnuit de lung în pat. Acolo îşi lua micul dejun şi ceaiul de după-amiază şi adesea chiar şi prânzul şi cina. Vorbea despre cei apropiaţi numindu-i „viruşi“. Dar nimeni nu credea că Theo suferă de o boală bine definită, de o boală adevărată. Şi, cu toate că uneori vorbea cam tăios, iar alteori morocănos, pasele lui proaste aveau ceva din toanele unui bufon, pe care nimeni nu le putea lua în serios. Theo mai avea şi talentul remarcabil de a fi relaxat fizic. Parcă era lipsit de câmp electric şi de câmp magnetic. Poate tocmai acest aer de detaşare bovină îi făcea pe cei din preajma sa – şi pe bună dreptate – să-şi piardă orice interes pentru el. Aici nu era nimic de aflat.

Şi totuşi erau şi momente când Mary înclina spre o altă teorie, mult mai tulburătoare, conform căreia invizibilitatea lui Theo era mai degrabă o trăsătură dobândită – sau, poate, un blestem. În acele momente Mary percepea lenea şi detaşarea lui ca pe ceva ce trecea dincolo de disperare, ceva pentru care nu putea găsi un nume. Era ca şi cum – se gândea ea – cineva i-ar fi zdrobit toate oasele, dar membrele lui continuau să se mişte, ca la o marionetă stricată. Asta nu înseamnă că Mary ar fi zărit, fie şi pentru o clipă, dincolo de masca lui Theo vreo imagine fugitivă a tărâmului suferinţei. Nu exista nici o mască. Pur şi simplu ansamblul comportamentului lui Theo, atât de lipsit de rost, o determina să facă saltul spre un alt *Gestalt*, care i-l înfăţişa ca pe un bărbat care a trecut prin infern şi pe care experienţa trăită l-a lăsat fără voinţă.

Mary se uită la unchiul Theo, care, cu o tehnică bine-cunoscută lui, îl întărâta pe Mingo, adulmecându-i blana întocmai ca un ogar care amuşină un şobolan. Spre deosebire de fratele său mai tânăr, cu care semăna extrem de puţin, Theo era un bărbat slab, palid şi destul de înalt. Era pe jumătate chel, cu doar câteva şuviţe de păr cărunt şi slinos care i se ondulau pe ceafă. Avea fruntea lată, însă restul trăsăturilor erau parcă adunate şi înghesuite în mijlocul feţei, ca şi cum mâna creatorului său grăbit le-ar fi tras pe toate, din neatenţie, spre vârful nasului cam lung. Aşa se face că, deşi avea capul mare, chipul lui părea mic şi îngrămădit şi semăna cu al unui câine. Mary nu reuşise nici după o examinare foarte atentă să determine culoarea ochilor lui. Odată, în timp ce-i făcea curat în casă, femeia găsise un paşaport vechi de-al lui Theo şi, deschizându-l ca să vadă cum îşi descrie Theo însuşi ochii, dădu peste cuvântul „noroioşi“.

Pe Mary o întrista constatarea că interesul şi curiozitatea ei faţă de Theo scad pe măsură ce trece timpul. Poate că acele unde care generau invizibilitatea ucideau şi interesul ei faţă de el, iar ea avea să devină la fel de indiferentă ca şi toţi ceilalţi. Mary, care era obişnuită să asculte destăinuirile altora, încercase odată să afle de la el câte ceva despre India, dar el îi aruncase privirea aia a lui de câine stingher şi schimbase subiectul. Inima lui Mary era plină de compasiune şi de dorinţa de a-l ajuta, dar relaţia ei cu el rămânea una abstractă. Trist, dar adevărat: Mary nu-l iubea îndeajuns ca să-l poată vedea clar. Simţea o repulsie fizică faţă de el, iar ea era genul de femeie care nu putea iubi cu adevărat decât ceea ce putea mângâia.

— Poţi, te rog, să-mi mai faci un ceai? întrebă Theo.

— Sigur că da. Şi am s-o trimit pe Casie să ţi-l aducă. Trebuie să te împaci cu ea. O amărăşti foarte tare!

— Nu-ţi face griji. Eu şi Casie suntem foarte buni prieteni.

Lucrul ăsta era adevărat. Mary constatase că între cei doi există un fel de legătură pozitivă.

— Tare aş vrea să te duci până la Willy, spuse Mary. N-ai mai fost pe la el de trei săptămâni. V-aţi certat? A intervenit ceva?

Theo închise ochii, radiind ca şi până acum.

— Doar nu-ţi închipui că doi egocentrici zdruncinaţi la cap cum suntem noi doi chiar se pot înţelege bine!

— Willy nu e un egocentric zdruncinat la cap.

— Îţi mulţumesc, iubito! Adevărul este că am renunţat la Willy pe perioada postului, iar apoi mi-am dat seama că pot trăi şi fără el.

— Eu mă duc acum pe la el şi cu siguranţă că va întreba de tine. Poate că… poate chiar are nevoie de tine.

— Nimeni nu are nevoie de mine, draga mea Mary. Fii fată drăguţă şi du-te şi fă-mi ceaiul.

Mary coborî scările, nemulţumită de ea însăşi. Nu sunt în stare de nimic, îşi spuse ea. Întâlnirile ei cu Theo, incapacitatea ei de a pătrunde până la el, de a-l vedea cu adevărat, o făceau să se autocompătimească şi, prin urmare, estompau şi mai mult imaginea lui. Pentru Mary viaţa se întemeia pe convingerea – mai profundă decât era ea însăşi dispusă să accepte – că rostul său pe lume era acela de a ajuta oamenii. Eşecul în relaţia cu Theo îi rănea mândria.

La parter Casie, care trecuse de la lacrimi la furie, pregătea cu zgomot o altă tavă cu ceai pentru Theo. Mergând spre uşa din spate, Mary o auzi pe Barbara, care începuse să cânte ceva la flaut. Frumuseţea sunetului profund, pătrunzător şi bine lucrat o călca pe nervi. Faptul că ea însăşi era complet incapabilă să ţină minte o melodie făcea ca muzica să i se pară ceva exasperant şi trist. Flautul, la care fata cânta acum foarte bine, era totuşi pentru Mary un instrument de tortură. Se întrebă unde o fi Pierce şi dacă băiatul, ascuns pe undeva prin grădină sau tolănit în pat în camera lui, aude şi el acele sunete sfâşietoare.

Era linişte în grădină în acea după-amiază de vară, iar aerul încărcat de soare şi de polen puse pe obrajii lui Mary o pulbere fină, ca o pudră caldă. Sunetul flautului deveni mai slab şi mai puţin chinuitor. Mary urcă poteca acoperită cu pietriş, ieşi pe portiţa din zid şi o luă în sus, pe cărarea dintre malurile înalte ale dealului. Malurile erau acoperite cu urzici înflorite şi, cum lui Mary îi plăcea această plantă, culese din mers câteva fire şi le băgă în buzunarul rochiei ei în carouri albe şi albastre. Când ajunse în umbra fagilor, mânată de toropeala după-amiezii, se aşeză călare pe un trunchi căzut şi atinse cu sandalele perdeaua foşnitoare de frunze de fag uscate şi răsucite. În partea de deasupra trunchiul era neted şi cenuşiu, dar la nivelul frunzelor căzute se arcuia

în interior, căpătând culoarea şi consistenţa sfărâmicioasă a ciocolatei cu lapte, şi, cum Mary stătea pe el şi răscolea frunzele cu piciorul, de jos se ridica un parfum care amintea de mirosul ciupercilor şi care o făcu pe Mary să strănute. Începu să se gândească la Willy Kost.

De la o vreme Mary simţea că în relaţia ei cu Willy se strecoară o undă de tristeţe. Avea aceeaşi senzaţie exasperantă de eşec ca şi în cazul lui Theo, dar situaţia era diferită, deoarece pe Willy îl iubea foarte mult şi simţea că pe el îl poate mângâia fără nici o reţinere. El sosise la Cabana Trescombe când Mary era deja bine instalată la conacul Trescombe – numai Dumnezeu ştie în ce calitate –, iar ea îşi asumase imediat responsabilităţi speciale în privinţa lui. Toţi cei din casă aveau tendinţa să o întrebe pe ea „Ce mai face Willy?“. La început fusese convinsă că în scurt timp Willy i se va destăinui şi-i va vorbi despre trecutul lui, dar acest lucru nu se întâmplase. Nimeni nu avea nici cea mai vagă idee unde se născuse Willy. Ducane spunea că la Praga, iar Octavian bănuia că la Viena. Mary nu făcu nici o presupunere, dar ajunse în final să accepte tristul mister al originii europene a lui Willy ca pe o trăsătură fizică a bărbatului şi – mai ales – una care o înduioşa mai mult decât ar fi făcut-o o informaţie exactă.

Mary îşi spunea necontenit că are marele noroc de a trăi alături de atâţia oameni pe care îi iubeşte şi că atât de multă dragoste este cu siguranţă suficientă pentru a umple viaţa unei femei. Ştia cât se poate de bine, cu inima, dar şi cu mintea, că pentru oameni dragostea este lucrul cel mai important. Totuşi mai ştia şi că este profund nemulţumită, iar uneori trecea prin stări crunte, fiind chinuită de întrebări, de un dor sălbatic, şi atunci i se părea că întrega ei viaţă nu este decât o mascaradă în care ea interpretează cu pioşenie rolul unei femei bune, iubitoare, săritoare, dar care nu e ea însăşi. Numai că asta nu i se întâmplase din cauză că din viaţa ei ar fi dispărut un anume farmec, o anume strălucire. Farmecul şi strălucirea după care tânjea cu disperare nu existaseră niciodată în viaţa ei. Dragostea ei pentru bărbaţi fusese întotdeauna puţin isterică şi neîmplinită, cum fusese şi dragostea faţă de soţul ei. Îl iubise foarte mult pe Alistair, dar într-un stil agitat, cu hopuri şi poticneli, şi cu toate că se implicase cu trupul şi cu mintea în acea poveste de dragoste, ei doi nu ajunseseră niciodată la armonie. Ea nu se simţise niciodată sătulă de dragoste, ca un vas plin ochi şi liniştit. S-ar putea spune că suferise în acea iubire cum suferă un copac bătut de un vânt rece, iar senzaţia de răceală se amesteca în mintea ei cu amintirile din viaţa conjugală. Mary nu era preocupată să se autoanalizeze, aşa încât lăsase oarecum în ceaţă o idee care îi trecuse uneori prin minte şi anume că această formă de iubire neliniştită şi neîmplinită era singura de care era capabilă.

Relaţia cu Willy Kost nu-i oferea nici o satisfacţie, ba chiar o înnebunea, dar ajunsese deja foarte importantă pentru ea, iar Mary putea spera în mod raţional că va deveni în timp o relaţie mai bună, mai simplă, mai satisfăcătoare. Nu mai aştepta să apară marea „revelaţie“. Nu mai aştepta, aşa cum făcuse la început, ca Willy să o ia brusc de mână şi să îi spună cum a fost la Dachau. Într-un fel, parcă nici nu-şi mai dorea să se întâmple lucrul ăsta. Dar încă spera ca micul geniu viclean care veghea asupra prieteniei ei ciudate cu acest bărbat să găsească o cale de a-i aduce, cu blândeţe şi tandreţe, mult mai aproape unul de celălalt.

— Pot să intru, Willy?

— Ah, intră, Mary, intră! Da, te aşteptam. Ţi-ai luat ceaiul?

— Da, mulţumesc.

De fapt nu-şi luase ceaiul, dar nu voia ca Willy să se agite prin preajma ei. Voia ca el să stea liniştit pe scaun şi să se mişte ea.

Willy se lăsă din nou în fotoliul său de lângă cămin.

— Poate puţin lapte? Eu asta beau.

— Nu, Willy, mulţumesc.

Mary începu să se învârtă prin cameră, aşa cum făcea de obicei, pe când Willy, cu picioarele întinse drept înainte şi călcâiele înfipte în cenuşă, îşi sorbea laptele şi o privea. Se întâmpla adesea să zacă astfel, tăcut, mult timp după sosirea lui Mary. Chiar şi ea constatase că are nevoie de un fel de reculegere fizică după ce intra în sfera prezenţei lui Willy. Prezenţa lui era întotdeauna un mic şoc pentru ea. Pentru a rezista, trebuia să-şi ţeasă pânza, să o desfăşoare pe întinsul camerei lui şi astfel să-i poată absorbi prezenţa.

Cabana lui Willy, o clădire dreptunghiulară din cărămidă, ridicată cu bani puţini de predecesorul lui Octavian, consta doar într-un salon mare, iar dincolo de el, spre vest, se aflau bucătăria, baia şi un dormitor mic. Pereţii erau în cea mai mare parte acoperiţi cu rafturi de cărţi, pe care le făcuse tâmplarul satului la cererea lui Octavian când acesta văzuse lăzile cu cărţi, aduse de Willy. Dar latura de sud a camerei, cea care dădea spre mare, avea o fereastră lungă, cu un pervaz alb şi lat, pe care se găseau tot felul de lucruri lăsate de obicei de cei ce veneau în vizită la Willy şi care parcă simţeau nevoia să-l îmbuneze sau să-l protejeze oferindu-i daruri – adesea inutile –, cam în maniera celor care aşază farfurioare cu lapte la intrarea în sălaşul unui şarpe sfânt.

Trecând automat cu mâna de-a lungul pervazului, ca să verifice dacă nu s-a adunat praf, Mary observă două pietre cenuşiu-verzui, cu uşoare urme ondulate de fosile – aduse, poate, de gemeni –, o cutie mică de carton plină cu ouă de pasăre, fără îndoială tot de la gemeni, o grămăjoară de muşchi şi pene, care era,

probabil, un cuib de pasăre în curs de dezintegrare, o pungă de hârtie plină cu roşii, un borcan cu gem în care stăteau doi trandafiri Madame Hardy dintr-o tufă ce creştea lângă uşa lui Willy, o tavă de lemn cu o floare de colţ pictată pe ea, pe care Barbara i-o adusese lui Willy din Elveţia, şi o cană de ceai murdară, pe care Mary o luă imediat. Atunci îşi aminti ea de urzicile înflorite, albe, pe care le avea încă în buzunarul rochiei. Intră în bucătărioară, spălă cana de ceai şi încă vreo două farfurii şi cuţite găsite lângă chiuvetă, apoi scoase din dulăpiorul lui Willy un pahar mare de vin, puse în el urzicile pleoştite şi le aşeză pe pervazul ferestrei. Oare cine o fi adus trandafirii? se întrebă Mary. Lui Willy nu i-ar fi trecut prin cap aşa ceva.

— Mi-ai adus urzici înflorite şi le-ai pus în paharul de vin.

— Da.

— Dacă aş fi poet, aş scrie un poem despre asta. Urzici usturătoare puse în paharul de vin de către o fată…

— Nu sunt usturătoare, spuse Mary. Astea nu au ţepi. Iar eu nu sunt fată.

Willy refuza cu încăpăţânare să înveţe să identifice florile de câmp şi mai ales să recunoască elementele specifice peisajului de la ţară, lucru care la început o exasperase pe Mary, iar apoi ajunsese să o farmece.

— O fată, o fată… repetă el încet.

Mary se întrebă dacă Willy şi-ar dori să fie poet. Ea începuse să-şi dorească să-l mângâie, dar ştia că deocamdată nu trebuie să facă asta.

— Willy, aş vrea tare mult să te duci jos şi să-l vezi pe Theo, spuse Mary.

— Eu nu mă duc jos să mă văd cu alţii. Oamenii vin sus să mă vadă pe mine.

— Da, ştiu, dar am impresia că, într-un fel, are nevoie de tine.

— Nu, nu! În ceea ce îl priveşte pe Theo, eu sunt o ipoteză nefolositoare.

— Nu pot să fiu de acord. Cred că tu reprezinţi ceva special pentru el.

— O singură persoană reprezintă ceva special pentru Theo şi cu siguranţă nu sunt eu. Spune-mi ce mai fac ceilalţi! Ce face fiul tău cel frumos?

— Ah, bine că mi-am amintit! Ai putea să-l ajuţi puţin la latină pe Pierce acum, în vacanţă? E tare îngrijorat din pricina latinei.

— Sigur că da. Pot să mă ocup de el în fiecare zi cam pe la ora asta.

Willy nu accepta vizite după ora şase. Spunea că atunci lucrează, dar Mary avea îndoieli. În dorinţa ei de a găsi cheia de la castelul sufletului lui Willy, îşi pusese tot felul de întrebări cu privire la singurătatea lui. Oare cum or fi arătând serile şi nopţile lui Willy? O dată o curiozitate bolnavă o împinsese să treacă pe la el în jurul orei nouă. Luminile erau stinse, Willy şedea la lumina unui foc de lemne, iar ea avu impresia că bărbatul plânge. Pe Willy îl enervase şi îl

tulburase atât de tare acea vizită târzie, încât Mary nu se mai încumetase să o repete.

— După părerea lui, cu greaca stă bine. Dar trebuie să spun că nici nu se compară în privinţa asta cu gemenii.

— Într-adevăr, greaca gemenilor este *erstaunlich*[1].

Pe Mary o irita faptul că Willy folosea uneori cuvinte sau expresii germane. În prima vară după ce se mutase aici, Mary îl convinsese să o înveţe germana şi petrecuse cu el cam vreo oră câteva dimineţi pe săptămână. Willy pusese capăt cu delicateţe acestei activităţi atunci când se dovedi că Mary nu-şi găsea niciodată timp pentru a învăţa şi a-şi face temele şi că propriile eşecuri o enervau foarte tare. Mary detesta să-şi amintească de acel episod. Vara următoare el îi acordă Paulei acelaşi interval de timp şi reuşiră să citească împreună, cu glas tare, *Iliada* şi *Odiseea*. În tot acest timp Mary suferise chinurile cumplite ale geloziei.

— Ce ’tâmplat?

— Nimic, răspunse ea scurt, dar ştia că Willy ştie exact la ce se gândeşte.

— Ce problemă are Paula? întrebă Willy.

Adesea gândurile lui se întrepătrundeau ciudat cu gândurile lui Mary în momentele în care ea dădea roată camerei, iar el o privea.

— Are vreo problemă?

— Da, mi s-a părut îngrijorată sau speriată sau cam aşa ceva.

— Bănuiesc că sfârşitul semestrului e de vină, spuse Mary. E foarte obosită. A trecut pe la tine?

Poate Paula i-o fi adus cei doi trandafiri albi.

— Nu, m-am întâlnit cu ea pe plajă când îmi făceam plimbarea de dimineaţă.

Vara Willy ieşea adesea la o plimbare pe ţărm foarte devreme, înainte să se scoale ceilalţi.

Mary se opri din nou în dreptul ferestrei, unde degetul ei iscoditor lăsase în stratul subţire de praf o dâră şerpuitoare, ce se vedea limpede în bătaia soarelui. Conacul Trescombe nu se zărea de la cabană, între ele fiind pădurea, dar peste vârfurile copacilor care coborau în pantă se distingea o parte din plajă, având în dreapta limba de pământ ruginiu cunoscută drept Turnul Roşu, iar în stânga, dincolo de un câmp verde unduitor, un colţ din cimitirul abandonat, cupola mică şi verde a zeului geometru şi, mai înceţoşată şi estompată din cauza distanţei, linia fină a plajei de la Murbury, la capătul căreia se înălţa, în alb şi negru, farul. Mary văzu ceva legănându-se pe mare, foarte aproape de ţărm, aşa că luă binoclul ca să se uite.

— Uf! exclamă ea.

— Ce e?

— Binoclul ăsta nu e reglat.

După ce reglă imaginea, frunzele copacilor îi apărură ca şi cum ar fi fost la numai câţiva centimetri de ea. Nu mai folosise niciodată un binoclu atât de puternic. Mişcă cercul clar şi luminos în jurul dealului şi mătură cu el pietrele de pe plajă, în căutarea obiectului pe care-l observase pe mare. Văzu valurile mărunte de la marginea apei, luciul satinat, ca o piele întinsă, al mării calme şi o mână atingând apa. Apoi îi apăru imaginea întreagă a bărcuţei verzi din plastic, pe care gemenii o numiseră „copaia“, după *Comoara din insulă*. În barcă, în costum de baie, erau Kate şi John Ducane. După felul cum stăteau costumele lipite de ei şi după culoarea lor închisă, Mary deduse că tocmai făcuseră o baie. Amândoi râdeau cu un aer relaxat şi detaşat, iar Ducane îşi pusese mâna pe genunchiul lui Kate. Mary îşi luă binoclul de la ochi.

Se întoarse spre încăpere şi se opri în faţa lui Willy, privindu-l fix. Râsul şi veselia nu fac parte din destinul meu, îşi spuse ea trist. Alistair fusese un om vesel, dar Mary rămăsese mai degrabă un spectator încântat al veseliei lui decât un participant la acea veselie. Kate era veselă şi-i făcea şi pe alţii să râdă – până şi pe Willy. Paula avea un alt tip de relaţie cu Willy, o camaraderie calmă, născută din preocupări comune.

— Ce ’tâmplat, copila mea?

— Tu, răspunse ea, tu, tu, tu! Of, tare te mai iubesc!

Spunea adesea lucrul ăsta, dar cuvintele zburau întotdeauna ca şi cum ar fi fost absorbite instantaneu de negativismul infinit care-i stătea în cale. Îşi dorea să-l împungă pe Willy cu aceste cuvinte, să-l tulbure, ba chiar să-l rănească, dar el rămânea distant. Până şi blândeţea cu care o trata era o formă a aceleiaşi răceli. Mary nu-şi închipuia că Willy poate rămâne indiferent la afecţiunea ei. Nici măcar nu se întreba dacă el o găsea atrăgătoare. Fără a fi cu adevărat frumoasă, Mary era înzestrată de la natură cu o mare încredere în forţa ei de atracţie. Nu, altceva îi ţinea pe ei departe unul de altul. Dacă Theo îi părea a fi un om cu oasele sfărâmate, dar capabil totuşi să umble, Willy i se părea un locuitor al unei alte lumi, care nu putea să comunice cu oamenii de rând decât foarte superficial. Lucrul ăsta n-ar fi frământat-o atât de mult dacă nu şi-ar fi imaginat acea lume diferită ca pe un loc al groazei. Încercând să-i dea o formă mai concretă, Mary se întrebă cum o fi să suferi atâta nedreptate. Oare va putea el ajunge vreodată să-i ierte? Femeia îşi spunea că *asta* ar fi fost problema ei. Dar nu avea nici o dovadă că era şi problema lui Willy. Poate că demonii lui erau de altă natură.

Îşi trase un scaun foarte aproape de al lui, într-o latură, şi se aşeză astfel încât să-l privească drept în faţă. Făcând această mişcare şi privind în jos, în decolteul rochiei, îşi văzu sânii împungând ţesătura ca două păsări gemene şi îşi spuse: Sunt o comoară ce aşteaptă să fie descoperită.

— Uite, Mary, urzicile tale albe şi-au ridicat capetele.

— Eşti… eşti… un monstru, asta eşti! spuse ea. Ah, cât mă scoţi din sărite!

Începu să-l mângâie, trecându-şi uşor degetele prin părul lui alb, mătăsos, până ce firele începură să pocnească uşor şi să se ridice după degetele ei. Apoi începu să-i mângâie faţa cu vârfurile degetelor, mai întâi conturându-i delicat profilul, fruntea lată şi uşor ridată, nasul fin, evreiesc, scobitura delicată de pe buză, bărbia aspră şi ţepoasă, îi atinse ochii, care se închiseră şi apoi se deschiseră, obrajii, linia pometţilor, şi îşi trecu degetele de-a lungul buzelor lui, explorând ţesuturile moi ce ascundeau oasele feţei, carnea vulnerabilă şi muritoare. În cele din urmă, cu o mişcare ce nu intenţiona să rupă ritmul mişcărilor ei, Willy îi prinse mâna şi i-o aşeză cu palma deschisă pe tâmpla lui. Bărbatul închise ochii şi amândoi rămaseră astfel mult timp. Aşa făceau ei dragoste.

1. Uimitoare (germ.).

Unsprezece

— Crezi că e bine ca unii oameni să spună cu certitudine că sunt fericiţi? întrebă Kate.

— Cred că ar fi o adevărată ingratitudine din partea celor care, asemeni ţie, sunt mereu fericiţi să nu o recunoască uneori, spuse John Ducane.

— Ingratitudine? Faţă de ceilalţi? Asemenea oameni sunt lipsiţi de morală şi nu merită recunoştinţă. Da, este adevărat că sunt întotdeauna fericită, dar există nuanţe. În clipa de faţă trăiesc o fericire atât de intensă, încât s-ar putea să leşin.

Se aflau în copaia verde şi pluteau pe marea absolut liniştită în care înotaseră mai devreme. Bărcuţa, care nu avea vâsle, era împinsă cu mâna de cei din ea. Era o ambarcaţiune potrivită numai pentru vreme calmă şi oricând se putea umple cu apă sau răsturna.

Undeva în apropiere, pe plajă, gemenii, care făcuseră baie în mare mai devreme, erau prinşi de ocupaţia lor permanentă: studierea pietrelor. Unchiul Theo, căruia nu-i plăceau pietrele şi le găsea ameninţătoare, spusese odată că gemenii se comportă ca nişte fiinţe condamnate de un zeu la o căutare veşnică şi de neînţeles. El tocmai îşi luase micul dejun şi şedea pe plajă lângă hainele lui Pierce. Mary nu permitea nimănui să intre în casă în costumul de baie ud, iar copiii se dezbrăcau întotdeauna pe plajă. Pierce, care înotase o vreme, stătea întins pe jumătate în apă şi pe jumătate afară, ca un animal marin eşuat pe pietrişul înclinat. Mingo înotase împreună cu Pierce, iar acum se scutura, aruncând stropi de curcubeu pe pantalonii lui Pierce şi pe braţul drept al jachetei unchiului Theo. Montrose, aşezat pe rămăşiţele unui stăvilar din lemn care arătau ca nişte dinţi ciobiţi, se înfoiase, luându-şi forma lui sferică, de pasăre, şi urmărea cu ochi galbeni, plini de răutate, giumbuşlucurile lui Mingo. Paula şi Octavian, îmbrăcaţi, se plimbau pe plajă şi discutau politică. Câţiva băştinaşi îşi aşezaseră corturile ceva mai departe. Era sâmbătă.

— Da, trebuie să ne gândim cât suntem de norocoşi, spuse Kate. Ce-ar fi fost dacă ne-am fi născut ţărani indieni…?

Dar în realitate ea nu era în stare să se gândească nici la ţăranii indieni, nici la cât de fericită era. Nu putea decât să perceapă acest lucru prin senzaţia

plăcută de piele ce se strânge sub razele soarelui, care uscau apa sărată de pe picioarele şi umerii ei durdulii.

— Ştii, eu cred că tuturor le e frică de tine, spuse Kate, revenind la ceva ce spusese mai devreme. Şi lui Willy, şi lui Mary, iar lui Octavian cu siguranţă. Iar mie nu-mi este, ceea ce e minunat!

— Nu cred că-i este cuiva frică de mine, spuse Ducane, dar era clar că ideea îi făcea plăcere.

— Sunt fericită când sunt cu tine. Iar asta vine în parte din faptul că eu mă simt absolut liberă cu tine, pe când ceilalţi nu! Să ştii că sunt foarte posesivă!

— Cu atât mai bine pentru amândoi, căci eu nu sunt! spuse Ducane.

— Iartă-mă, iubitule! Dar fireşte că mă ierţi. Şi tu eşti grozav de fericit, simt asta! Ah, Doamne, soarele ăsta e divin! Gemenii spun întruna că ar vrea să înceapă să plouă, dar eu aş vrea ca totul să rămână veşnic exact aşa.

Kate trăia acea stare de fericire când exprimarea devine doar o bâlbâială firească, ca un cântec de pasăre sau ca un susur de izvor.

Bărcuţa, pe care Ducane o deplasa doar trecându-şi alene mâna prin apa ce opunea o rezistenţă plăcută, era acum nemişcată. Kate şi Ducane stăteau foarte aproape unul de altul, fără să se atingă. El era în partea din spate, pe jumătate lungit în curbura bărcuţei, cu genunchii ridicaţi şi braţele atârnându-i în apă. Ea şedea la prora aproape la fel de curbată, puţin într-o parte, cu picioarele pe jumătate strânse sub ea. Între piciorul gol al lui Ducane şi genunchiul ei nu erau decât câţiva centimetri, o mică distanţă de care amândoi erau conştienţi în chip plăcut, ca şi cum prin această strâmtoare îşi făcea loc ceva impetuos şi încântător.

Kate îl examina pe Ducane cu o curiozitate tandră. Fireşte, îl mai văzuse dezbrăcat şi altădată, chiar vara trecută, numai că atunci el nu însemna încă pentru ea personajul important care devenise acum. Ce minunat este să te poţi îndrăgosti de un vechi prieten, îşi spuse Kate. E una dintre plăcerile maturităţii. N-aş spune că sunt chiar îndrăgostită – mă simt ca şi cum aş fi îndrăgostită, dar fără componenta dureroasă. E ca o apoteoză a prieteniei, un lucru pe care îl credem posibil când suntem tineri şi apoi uităm de el. Include toată emoţia iubirii în condiţii de siguranţă deplină. Ce înduioşător de slab este, şi atât de alb, iar părul de pe piept a început să-i încărunţească! Ce face trupul bărbatului atractiv? E mult mai misterios, mai spiritual decât cel al femeii. De ce oare oasele i se profilează atât de adorabil prin pielea încheieturii? Vai de mine, n-aş vrea să creadă că îl privesc cu ochi critic! Trebuie să vadă că este pur şi simplu adorat. Oare de ce se uită acum la mine exact în acelaşi fel? Îşi trase şi mai mult picioarele sub ea, simţind apăsarea plăcută a costumului de baie ud, care-i ţinea

sânii strâns lipiţi de corp. În clipa aceea privirea ei iscoditoare o întâlni pe a lui Ducane şi amândoi începură să râdă în semn de înţelegere reciprocă. Ducane îşi scoase mâna din apă, se aplecă în faţă şi atinse intenţionat genunchiul lui Kate. Ea percepu atingerea lui fermă şi deloc grăbită prin apa răcoroasă, care se prelingea acum pe piciorul ei cald şi deja uscat de razele soarelui.

Barca zvâcni brusc înainte. Ducane îşi luă imediat mâna de pe genunchiul lui Kate. Apa bolborosi în faţa lor. Pierce, care se apropiase înot pe nesimţite, apucase funia legată la prora şi începuse să tragă bărcuţa după el.

Intervenţia lui îl enervă şi îl deranjă pe Ducane. Spera că băiatul nu observase nimic. Bucuria lipsită de gânduri a clipei de faţă, soarele, plutirea pe apă, vocea dulce, cu accent irlandez, a lui Kate, totul era distrus. Vraja fusese ruptă şi locul zilei strălucitoare fusese luat de o perdea neagră ce purta numele de Jessica.

Relaţia lui cu Jessica tindea să se transforme într-un masacru, iar el nu vedea nici o soluţie. Exista acum între ei o încărcătură emoţională foarte puternică, de parcă ar fi fost amanţi. Se lăsase învins de ţipetele fetei. Şi ştia că-i dăduse doza de morfină în egală măsură pentru a o cruţa pe ea şi pentru a se cruţa pe sine. Când privea problema în ansamblu, era cât se poate de sigur că trebuie să o părăsească şi să pună capăt poveştii. Dar când cântărea lucrurile în detaliu, nu numai că se înfiora, dar nici nu mai era la fel de sigur. Să fie oare drept să-i provoci cuiva atâta durere? Ce n-ar da să vadă treaba terminată, dar fără să trebuiască să o termine el! Nu pot să o fac printr-o simplă scrisoare, îşi spuse Ducane. Oricum ea ar apărea imediat, ar veni la el la serviciu.

Avea oare dreptul să trăiască, chiar şi pentru o clipă, fericirea alături de Kate, să primească tot ceea ce ea îi oferea cu generozitate, în timp ce îi producea altei persoane atât de multă durere? Ce-ar zice Kate, care-şi închipuia că e mai aproape de el decât oricine, dacă ar şti în ce încurcătură se află? Şi, pe de altă parte, ce-ar zice Jessica dacă ar afla de ceea ce ea ar considera o relaţie amoroasă frivolă cu Kate? Şi în toată povestea asta unde era Ducane cel drept? Sigur că acum era uşor de spus că n-ar fi trebuit să se încurce cu Jessica. Totuşi până nu demult reuşise să vadă clar care era păcatul lui. Durerea pe care i-o provoca atât lui, cât şi – îndrăznea a crede – Jessicăi, era măcar o durere cât se poate de limpede. Pur şi simplu era necesar să se despartă şi, oricât ar fi fost de sfâşietoare despărţirea, asta era situaţia. Acum parcă nu mai era chiar atât de sigur. Pe când stătea întins inert pe patul Jessicăi, sprijinindu-şi capul de umărul ei, după ce-i ostoise ţipetele cu promisiunea că se vor mai întâlni, pe Ducane îl cuprinsese un nou val de disperare. Această disperare îi arătase cu o claritate

vizionară cât de mult rău le făcuse amândurora prostia lui.

Când Ducane începuse să considere că relaţia lui cu Kate era importantă şi când se hotărâse să se despartă de Jessica, fără a-şi da seama ce ar însemna asta, sesizase un aspect important al noii lumi în care intrase şi anume posibilitatea de a se ocupa cu adevărat de nevoile altor oameni. De fapt nu era îndrăgostit de Kate. O adora pe Kate, iar ea îl făcea fericit, dar nu era cu adevărat îndrăgostit de tânără. Ea reprezenta o reuşită decentă a bărbatului între două vârste. Kate nu putea fi o povară pentru el şi nu era nici o obsesie. Cât timp fusese iubitul Jessicăi şi, mai târziu, când încercase să se desprindă de ea, devenise insensibil, inabordabil şi absent. Cei care veneau la el şi-i cereau ajutorul erau serviţi cu multă superficialitate. Singurul om de care era preocupat era el însuşi. Îşi imaginase lumea lui alături de Kate nu ca pe un *tête-à-tête*, ci ca pe o ţară repopulată, dar o ţară fericită. Cu adevărat minunat la Kate era chiar faptul că ea era intangibilă, iar acest lucru avea să îl elibereze pentru totdeauna. Ea avea să aducă pacea în inima lui prea îndelung rătăcitoare, iar el va putea să trăiască mai din plin în lumea celorlalţi oameni, fiind mai capabil – întrucât era mai fericit – să le acorde întreaga sa atenţie.

Dar acesta era peisajul din planul îndepărtat, cel de dincolo de Jessica. Oare am să ajung vreodată acolo? se întreba Ducane. N-ar fi bine să mă depărtez de Kate măcar pentru un timp? Nu cumva e de datoria mea să rămân alături de Jessica? Aşa cum stau lucrurile acum, nu sunt de folos nimănui. Nu mă pot gândi la nimeni în afară de mine. Nu i-am fost de nici un folos lui Willy azi-dimineaţă. În dimineaţa aceea Ducane plecase destul de îngrijorat de la Willy, care îi păruse extrem de închis în sine, refuzând până şi să vorbească. Dacă i-aş fi putut acorda lui Willy toată atenţia, poate aş fi reuşit să-l fac să comunice cu mine, îşi spuse Ducane. Poate că ar fi trebuit lăsat totuşi la Londra. Prea e singur aici. Poate că am făcut o mare greşeală. Dacă Willy se sinucide, eu sunt de vină.

Perdeaua neagră dinăuntrul lui se mişcă şi gândurile acestea sumbre i-l aduseră în minte pe Radeechy. Încă nu obţinuse materialul de la ziar şi se părea că va trebui să acţioneze fără el. Luase hotărârea să-l viziteze lunea viitoare pe McGrath acasă, pe neaşteptate, şi să afle tot ce ştia individul cu adevărat. Dar cât de mult ar putea însemna asta? Mintea sa, apăsată de un soi de oboseală, se întoarse la acele „bice şi pumnale şi alte alea“ pe care McGrath le văzuse în casa lui Radeechy. Ce făcea Radeechy cu fetele acelea? Cuprins de o ciudată alinare a durerii, datorită faptului că putea vedea din nou umerii bronzaţi şi spatele plinuţ al lui Kate întors spre el în timp ce ea privea peste prora bărcii, constată cât de uşor este să încerci să vindeci printr-un artificiu drăcesc, dar

benefic, suferinţa născută din răutate, viciul însuşi fiind o evadare din amărăciunea vinovăţiei; există prăpăstii mult mai adânci în care este o mare uşurare să te cufunzi. Bietul Radeechy, exclamă el apoi în gând.

Pierce trăgea acum copaia destul de repede, ţinând funia între dinţi. Mingo, care venise înot după Pierce, însoţea şi el bărcuţa, iar capul său uscat, înălţat grijuliu şi caraghios deasupra apei, contrasta cu cel al băiatului, cu părul lui ud şi lucios, în timp ce acesta se scufunda, lunecând prin apă ca o focă.

— Unde e Barb? strigă Kate spre Pierce.

— Cu poneiul, la călărie, răspunse el, dând drumul funiei şi prinzând-o apoi din nou ca un căţel.

— E înnebunită după călărie, spuse atunci Kate, întorcându-se spre Ducane, şi parcă e prea curajoasă. Sper din tot sufletul că am făcut un lucru bun când am trimis-o la şcoala aia din Elveţia.

— O să intre la Oxford fără nici o problemă, răspunse Ducane. E o fată deşteaptă, iar franceza ei probabil că acum este desăvârşită.

— Tare aş vrea ca Willy să se răzgândească în privinţa orelor de germană!

Willy refuzase fără nici o explicaţie să o ajute pe Barbara la germană.

Bărcuţa îşi încetini mersul. Pierce dăduse drumul funiei şi înota spre stânci, spre colţul de răsărit al Turnului Roşu, care aici cobora direct în mare. Ducane răsuflă uşurat. Parcă scăpase de prezenţa unui mic demon.

— Să nu intri, Pierce, te rog! strigă Kate după el.

— Nu, n-am să intru.

— Aceea este Grota lui Gunnar, spuse Kate, arătând spre o linie neagră de la baza stâncii. Probabil că e reflux.

— Da, mi-ai spus, răspunse Ducane. Intrarea e deschisă numai la reflux.

— Mă trec fiorii, spuse Kate. În mintea mea locul este plin de oameni înecaţi, care au intrat în căutarea comorii şi au fost prinşi în capcană de mare.

— Hai să ne întoarcem, spuse Ducane.

Se înfioră. Începu să manevreze încet copaia pe suprafaţa cleioasă şi strălucitoare a mării, cu mişcări ritmice ale mâinilor. Kate se mişcă puţin, aşa încât piciorul ei îl atinse pe al lui. Se priviră cu interes şi nelinişte.

Doisprezece

— De ce Shakespeare n-a scris şi o piesă despre Merlin? întrebă Henrietta.

— Pentru că Shakespeare a fost chiar Merlin, răspunse unchiul Theo.

— Şi eu m-am întrebat adesea acelaşi lucru, spuse Paula. De ce nu s-o fi folosit de legendele arthuriene?

— Cred că ştiu eu, spuse Mary.

Tăcură toţi. Mary şovăi. Era sigură că ştie răspunsul, dar i se păru brusc foarte greu de exprimat în cuvinte.

— De ce? întrebă John Ducane, zâmbindu-i încurajator.

— Shakespeare cunoştea… lumea miracolelor… subiectul era problematic… iar relaţiile interioare… diferite de cele din lumea reală… o lume nu tocmai potrivită lui… şi cu o atmosferă atât de aparte… pe care nu o putea folosi…

Mary se opri. Lucrurile nu stăteau aşa, dar ea chiar ştia. Lumea lui Shakespeare era diferită – era mult mai cuprinzătoare.

— Eu cred că înţeleg ce vrei să spui. Chiar foarte bine, zise Ducane, zâmbind din nou.

Apoi conversaţia se fragmentă. Fiecare începu să discute cu cel de alături. Deodată prânzul, acum pe sfârşite, deveni mai important pentru cei aşezaţi la masa rotundă din hol. Casie se învârtea în jurul mesei, lua farfuriile şi vorbea de una singură, aşa cum făcea de obicei când servea la masă, intrând şi ieşind din bucătăria prin a cărei uşă deschisă se vedea Montrose în forma sa alungită, nu sferică, tolănit în coşuleţul lângă care Mingo stătea în picioare, într-o stare de agitaţie evidentă. Din când în când Mingo îşi băga o labă în coşuleţ şi o trăgea iute înapoi. Montrose se tolănea cu imobilitatea specifică celui puternic şi lipsit de griji.

— În Rusia femeile sunt tratate cum trebuie, spuse Casie în timp ce lua farfuriile de budincă. În Rusia puteam să fiu mecanic de locomotivă.

— Dar tu nu vrei să fii mecanic de locomotivă, nu-i aşa? spuse Mary.

— Femeile sunt cu adevărat oameni în Rusia. Aici nu sunt decât gunoi. Nu merită să fii femeie.

— Aş zice că nu merită să fii tu însăţi, dar…

— Ah, taci odată, Theo!

— Eu cred că e minunat să fii femeie! exclamă Kate. Nu mi-aş schimba condiţia pentru nimic în lume!

— Mi-ai luat o piatră de pe inimă! spuse Ducane.

— Ba mie mi-ar plăcea mai mult să fiu mecanic de locomotivă, zise Mary cam aiurea.

Casie dispăru în bucătărie.

La masa de prânz de duminica nu exista o ordine precisă. Mesenii se aşezau la întâmplare, după cum soseau. În acea zi ordinea era următoarea: Mary şedea lângă unchiul Theo, care şedea lângă Edward, care şedea lângă Pierce, care şedea lângă Kate, care şedea lângă Henrietta, care şedea lângă Octavian, care şedea lângă Paula, care şedea lângă Barbara, care şedea lângă Ducane, care şedea lângă Mary.

Acum Edward îi vorbea unchiului Theo despre nişte păsări numite „călăuze spre miere“, care trăiesc în jungla amazoniană. Ele aveau o înţelegere cu urşii şi cu alte animale şi le călăuzeau spre locurile unde îşi aveau sălaşurile albinele sălbatice, aşa că urşii şi ceilalţi puteau ataca sălaşurile, iar urşii mâncau mierea laolaltă cu păsările. Henrietta îi povestea lui Mary că în infinitul spaţiu-timp există bucle şi goluri, aşa încât, deşi cu o navă spaţială poţi ajunge în centrul galaxiei în cincizeci de ani, până te întorci aici vor fi trecut mii de ani. („Mă tem că nu prea înţeleg“, spuse Kate.) Octavian, care discutase cu Paula despre perspectivele mişcării sindicale, o întreba acum cu îngrijorare dacă se simţea bine, căci nu mâncase aproape nimic la prânz. Ducane şi Barbara flirtau în franţuzeşte, o limbă pe care Ducane o vorbea bine şi-i făcea plăcere să se laude cu asta ori de câte ori avea ocazia.

Mary, care se ridica din când în când ca să o ajute pe Casie, rămăsese într-un gol de conversaţie, aşa cum se întâmpla adesea. Îi plăcea acest lucru, căci în asemenea momente avea un sentiment matern de posesie, ce învăluia întregul grup de persoane prins în discuţie. Acum Casie aşeza pe masă fructele şi brânza. Octavian întindea mâna spre carafa cu vin. Toată lumea bea vin, cu excepţia gemenilor, care beau Tizer[1], şi a Paulei, care bea apă. Mary se uită atentă la fiul ei, aşezat de cealaltă parte a mesei.

Nici Pierce, aşezat între Edward şi Kate, nu avea cu cine vorbi. Urmărea cu o atenţie cruntă dialogul dintre Barbara şi John Ducane. Sper că nu-l vede nimeni, îşi spuse Mary. Arată atât de ciudat şi de încordat. Apoi îşi spuse: Ah, Doamne, acum o să se întâmple ceva!

— *Quand est-ce que tu vas me donner ce petit concert de Mozart?*

— *Jamais, puisque tu ne le mérites pas!*

— Et pourqoi ça, petite égoiste?

— Tu n’y comprends rien à la musique, toi.

— Tu vas m’enseigner, alors.

— Tu seras docile?

— Mais oui, mon oiseau!

— Et qu’est-ce que tu vas me donner en retour?

— Dix baisers.

— C’est pas assez.

— Mille baisers alors![2]

Pierce se ridică, împingând brusc scaunul pe pardoseala de dale a holului. Scaunul căzu pe spate cu zgomot. Pierce ieşi prin faţă, trântind uşa după el. Urmă o tăcere plină de uimire.

— Maniere de şcoală particulară, spuse Casie.

Mary dădu să se ridice. Unchiul Theo pe de-o parte şi John Ducane pe de alta întinseră mâinile să o oprească. Mary se aşeză din nou. Unchiul Theo îi spuse lui Edward:

— Povesteşte-mi mai departe despre delfini.

Kate începu să spună:

— Nu-ţi face probleme, Mary, draga mea…

Mary îşi spuse că nu poate să mai rămână la masă. Se ridică, ieşi încet prin bucătărie şi ajunse în grădină. Grădina era copleşită de căldură şi de somnolenţă. Până şi cucul tăcuse în dogoarea după-amiezii. Mary o porni pe poteca acoperită cu pietriş, mângâind cu mâna tufele grase de bobornic. Tufele radiau căldură şi linişte. Trecu prin portiţa din zid. Nu avea de gând să-l caute pe Pierce. Ştia că o luase la fugă imediat ce ieşise din casă. Probabil făcuse deja jumătate din drumul până la cimitir, iar acolo, lungit în iederă, putea sta ascuns chiar dacă ea s-ar fi dus după el. Oricum, nu avea nimic să-i spună fiului ei şi deja nu se mai gândea la el. Nervii lui încordaţi îi tensionaseră şi pe ai ei, iar ceea ce o făcuse să se ridice de la masă era povara propriei sale nelinişti incerte şi nebuloase.

Mă fac de râs, îşi spuse Mary, iar lucrurile se înrăutăţesc. Doar n-am optsprezece ani. Trebuie să-mi stăpânesc aceste izbucniri emoţionale de autocompătimire. Nu că aş avea vreo problemă. N-am absolut nici o problemă.

Înaintă pe poteca dintre maluri, prin mirosul de muşchi încins de soare, şi ajunse în pădurice, unde se aşeză pe trunchiul prăbuşit şi-şi făcu loc cu picioarele printre frunzele căzute. Poate că am nevoie de o vacanţă. Poate că doar asta-i problema. Câteodată mă simt atât de izolată printre toţi aceşti oameni! Toţi au ceva, iar eu n-am nimic. Chiar ar trebui să încerc să-mi caut o

slujbă ca lumea. Dar cred că aici e nevoie de mine, copiii au nevoie de mine. Când or să crească copiii, o să fac un curs de pregătire pentru profesori şi o să duc o altă viaţă.

Apoi se întrebă: Oare asta este tot ce pot aştepta de la viaţă? Singurul lucru cu care mă pot alina? Un şir lung de ani în care să am grijă de casa altuia, iar apoi o slujbă de profesoară? Dar nevoile mele sunt uriaşe, dorinţele mele năvalnice, vreau dragoste şi o vreau acum, vreau sudoarea şi violenţa iubirii, vreau să am pe cineva al meu! Ah, Willy, Willy, Willy!

O umbră se mişcă în lumina pestriţă. Mary înălţă ochii. Era John Ducane. Ea se ridică grăbită.

Mary ţinea mult la Ducane şi îl admira, dar, aşa cum Kate spusese foarte bine, îi era puţin frică de el.

— Ah, John, tu eşti!

— Stai jos, Mary, stai jos. Te rog să mă ierţi că am venit după tine.

Ea se aşează. Se aşează şi el alături, pe trunchi, într-o parte, şi o privi.

— Îmi pare rău, Mary! Cred că totul s-a întâmplat din cauza mea. M-am purtat prosteşte şi fără pic de delicateţe. Sper din tot sufletul că nu eşti supărată.

Supărată… Sunt furioasă, îşi spuse Mary. Sunt revoltată. Sunt disperată.

— Nu, nu, spuse ea, nu-ţi face griji! Mă tem că Pierce s-a purtat îngrozitor. Sper că Barbara nu s-a simţit prea jignită.

— Nu, a reacţionat cât se poate de raţional, spuse Ducane. Mă tem că nu mi-am dat seama, cum să spun… cât de serioasă e situaţia. O să caut să fiu mai atent altădată. Te rog, nu fi necăjită! Tinerii trebuie să mai şi sufere. Nu-i putem apăra de asta.

Nu mai pot eu de suferinţa lor, îşi spuse Mary.

— Fireşte, tinerii au o mare putere de regenerare, rosti ea.

Ceea ce se întâmplă este abominabil, îşi spuse apoi. Stau aici şi fac conversaţie banală, când sufletul meu e disperat, sfâşiat, însetat. Oare nu e nimic de făcut? se întrebă ea. Apoi găsi că există un singur lucru pe care-l poate face şi trecu imediat la fapte: izbucni năvalnic în lacrimi.

— Doamne Dumnezeule! exclamă John Ducane.

Scoase o batistă mare şi curată, o despături şi i-o întinse lui Mary, care îşi ascunse faţa în ea.

După vreo două minute, când lacrimile i se mai opriră şi Mary începu să-şi sufle nasul în batistă, John o atinse uşurel pe umăr, nu atât ca să o liniştească, cât mai ales ca să-i amintească de prezenţa lui.

— E vorba de Pierce?

— Nu, nu! răspunse Mary. Nu Pierce mă îngrijorează cu adevărat. E vorba

de mine.

— Cum adică? Ia spune-mi.

— E vorba despre Willy.

— Ce-i cu Willy? Doar nu te temi că Willy o să…

— Nu, nu mi-am pus niciodată problema că Willy s-ar putea sinucide. De fapt… ei, cred că m-am îndrăgostit de Willy.

Cuvintele rostite o surprinseră şi pe ea. Starea ei emoţională, duioasă şi incertă nu avea acelaşi aer de fatalitate ca în cazul altor iubiri. Dar începea să-i cuprindă toată fiinţa şi era – de fapt trebuia să fie – adevărata cauză a acestor accese de nefericire.

Ducane recepţionă informaţia grav şi gânditor, ca şi cum Mary ar fi fost un client care-şi expunea cazul. După puţin timp spuse:

— Eu mă bucur să aud asta, pentru că lui Willy nu poate să-i facă decât bine. Şi el cum priveşte lucrurile? El ştie?

— Da, sigur că ştie. Cât despre felul cum priveşte lucrurile… doar îl cunoşti şi tu pe Willy la fel de bine ca şi mine. Cine poate afla ce simte Willy?

— Mă gândeam că poate… se poartă mai altfel cu tine.

— Nu, nu. Aparent ne cunoaştem foarte bine, dar cred că asta se întâmplă pentru că eu mi-am etalat sentimentele. E afectuos, detaşat şi pasiv, absolut pasiv.

— Nu ţi-a vorbit niciodată despre locul acela?

— Nu mi-a vorbit despre el absolut deloc.

— Te duci la el acum?

— Nu. Mi-a spus să nu vin astăzi. Ştii cum e el.

— Ştiu cum e şi-mi dau seama că nu e tocmai uşor să iubeşti un astfel de om, spuse Ducane. Dar să ne gândim… să ne mai gândim…

Pădurea era cuprinsă de linişte, iar ei şedeau unul lângă altul, Mary ştergându-şi încet faţa cu batista, Ducane – atent, încruntat şi concentrat – aplecându-se în faţă după o frunză uscată de fag, care se pulverizează în mâna lui. O pereche de fluturi trecu într-un zbor jucăuş prin faţa lor. Mary întinse mâna după fluturi.

— Îmi pare rău că m-am descărcat în faţa ta, spuse ea. Fiecare trebuie să-şi poarte crucea lui. E-n regulă. În fond, nu mai sunt la prima tinereţe. O să mă mai frământ o vreme, apoi o să mă liniştesc.

O să mă liniştesc! exclamă ea în gând. O să mă liniştesc intrând într-o viaţă de monotonie şi amorţeală şi plictiseală şi uitare. Totuşi Mary ştia că de fapt ceea ce o tulbura acum nu era tăişul ascuţit al pasiunii, ci un fel de furtună nervoasă şi nelămurită, născută din situaţia ei de femeie nesatisfăcută.

Monotonia i se instalase deja în viaţă şi făcea parte din lacrimile ei de acum, din instabilitatea ei de acum. Gândul acesta era atât de apăsător, încât aproape că izbucni din nou în plâns.

Apoi văzu că Ducane se ridică în picioare. Rămase în faţa ei şi o privi lung cu ochii săi rotunzi şi albaştri, plini de mirare. Apoi spuse cu multă căldură:

— Ştii ce cred eu, Mary? Cred că ar trebui să te măriţi cu Willy.

— Să mă mărit? întrebă ea stins. Dar ţi-am spus cum se poartă cu mine.

— Atunci schimbă-l. Sunt convins că e doar o chestiune de voinţă. Tu îl laşi să te copleşească cu pasivitatea lui, îi accepţi starea.

Era adevărat, ea îi accepta starea.

— Chiar crezi că aş putea?

— Trebuie să încerci, să încerci din toate puterile pe care le ai. Prea te-ai umilit înaintea lui. A trata pe cineva ca pe un egal, nu ca pe un superior, poate fi uneori o faptă caritabilă. O femeie îndrăgostită are o mare forţă spirituală dacă voinţa ei merge în direcţia bună. Nici n-ai idee câtă putere ai asupra noastră! Mi-am dat seama mai demult că numai tu poţi face asta pentru Willy. Dar nu m-a preocupat îndeajuns încât să înţeleg că trebuie să lupţi cu el, să-l surprinzi, să-l trezeşti, poate chiar să-l răneşti. Trebuie să încerci, Mary! Cred că ar trebui să te măriţi cu Willy şi să-l iei de aici.

Oare am eu puterea asta? se întrebă Mary. Încă de când îl cunoscuse pe Willy, i se supusese întru totul. Iar „etalarea sentimentelor“ nu schimbase lucrurile. În ciuda gesturilor ei, de fapt Mary se estompase în prezenţa lui, vrând să-l lase numai pe el să existe. Acum i se părea că alesese calea greşită, că tocmai această strategie a ei născuse în amândoi melancolia apăsătoare pe care ea o luase drept metoda lui de apărare împotriva ei.

— Spune-ţi că totul este posibil, o îndemnă Ducane.

Da, îşi spuse Mary, am să mă mărit cu Willy şi am să-l iau de aici. Acest gând îi aduse atât de multă fericire, încât se ridică în picioare uşor, fără să-şi dea seama, de parcă ar fi ridicat-o doi îngeri, susţinând-o de subsuori.

— Am să încerc, spuse ea. Am să încerc.

— Am auzit că te-ai purtat îngrozitor astăzi la prânz.

— Cine ţi-a spus?

— Gemenii.

— Şi?

— Şi nimic. Hai să ne uităm la textul în latină.

— Ah, sunt atât de amărât, Willy! Te rog să mă ierţi.

— Barbara?

— Da.

— Şi ea?

— Nu reuşesc decât să o enervez.

— N-am cum să te alin, Pierce. Trebuie să suferi. Numai că eşti silit să-ţi ascunzi suferinţa în tine. Striveşte-o în inima ta, ca Ulise.

— E adevărat că la prima dragoste suferi cel mai rău?

— Nu.

— Of, Doamne! Willy, cred că va trebui să plec de aici. Măcar de n-ar mai cânta la blestematul ăla de flaut! Mă ucide!

— Da, îmi dau seama că flautul este… îngrozitor.

— Te superi dacă mă mişc prin cameră? Nici nu-ţi poţi închipui ce înseamnă să fii conştient în fiecare clipă că suferi îngrozitor.

— Ba pot… puţin.

— Tu de cine te-ai îndrăgostit prima oară, Willy?

— De o fată, o fată, o fată…

— Cum arăta?

— A trecut mult de atunci.

— Cred că e bine să fii trecut de vârsta când te poţi îndrăgosti.

— Precum Cephalos din prima carte a *Republicii*.

— Da. Înainte nu înţelegeam deloc partea aia. Te invidiez. Crezi că ea o să se schimbe?

— Nu spera.

— Există vreun leac?

— Doar arta. Sau şi mai multă dragoste.

— Aş muri de şi mai multă dragoste.

— Ai muri venind la viaţă, Pierce.

— Nu, pur şi simplu aş muri. Ah, fir-ar să fie, am spart unul din ouăle aduse de gemeni! Mă duc să mă spăl.

Oare de ce acest ouşor spart, pe care-l spăla acum cu vârfurile degetelor, îndepărtând bucăţelele de coajă albăstruie, pestriţă, şi gălbenuşul ţipător, îl făcea să se gândească la Barbara cu atâta intensitate? „Numele meu este moarte în viaţă şi viaţă în moarte.“ O dragoste fără rezerve ar trebui să fie o forţă care să oblige lumea la ordine şi frumuseţe. Dar faptul că dragostea poate fi atât de puternică şi totuşi complet neputincioasă îţi zdrobeşte inima. Dragostea nu se îndrepta spre viaţă; se îndrepta spre moarte, spre vuietul grotelor marine ale anihilării. Sau ducea spre inutilitatea unui ouşor spart, ale cărui resturi erau spălate acum cu apă de la robinet. Chiar şi aşa, într-o bună zi s-ar putea ca Dumnezeu să spargă universul şi să spele cu un potop de putere nepăsătoare

toate iubirile lipsite de vlagă şi de roade.

— Îmi pare rău, Willy! Hai să ne uităm la textul latinesc.

— M-am răzgândit. O să ne ocupăm mâine de text. Astăzi o să citim poezie de dragoste. Tu ai să-mi citeşti cu glas tare şi o să plângem împreună. Uite:

Vivamus, mea Lesbia, atque amemus,
rumoresque senum severiorum
omnes unius aestimemus assis,
soles occidere et redire possunt,
nobis cum semel occidit brevis lux,
nox est perpetua una dormienda…[3]

1. Băutură răcoritoare din Marea Britanie (n.r.).
2. — Când ai să-mi oferi acest mic concert de Mozart?
— Niciodată, fiindcă nu-l meriţi!
— Şi de ce zici asta, egoistă mică?
— Nu te pricepi deloc la muzică!
— Atunci învaţă-mă tu.
— Ai să fii ascultător?
— Sigur, păsărica mea!
— Şi ce-o să-mi dai în schimb?
— Zece sărutări.
— Nu-i de-ajuns.
— Atunci o mie de sărutări. (În limba franceză în original – n.r.)
3. „Să ne iubim, o! Lesbia mea scumpă,/ Şi să trăim! Pe ce şoptesc bătrânii/ posomorâţi noi nici un ban să nu dăm!/ Căci soarele apune şi răsare,/ Dar când s-a stins văpaia vieţii scurte/ Atunci dormim pe veci o noapte lungă.“ Fragment din poemul „Lesbiei“ de Catul (Caius Valerius Catullus), în Catul, *Poezii*, Editura pentru Literatură Universală, Bucureşti, 1969, p. 8, trad. din latină de Teodor Naum (n.r.).

Treisprezece

Leneşă şi parcă prevestind ceva rău, seara de vară se adâncea, praful şi gazele de eşapament pluteau ca o otravă peste Notting Hill, iar oamenii obosiţi se îndreptau spre casă. Vuietul neîntrerupt al traficului se răspândea în lumina densă, estompând faţadele clădirilor şi feţele oamenilor. Tot cartierul vibra, tresărea şi parcă luneca uşor, ca şi cum ceva rău şi necunoscut încerca să-şi facă loc în lumea obişnuită, înaintând cu hopuri şi zvâcnete prin colţurile înguste, unde străzile abia reuşeau să se întretaie.

Ducane mergea grăbit, urmărind o mică hartă pe care şi-o desenase într-un carneţel, pentru a ajunge la locuinţa lui Peter McGrath. Vizita aceasta surpriză la McGrath îl făcea să simtă o oarecare nelinişte. Nu-i plăcea să forţeze lucrurile, dar acum chiar era necesar să le forţeze în mod calculat şi deliberat. Se temea numai să nu le forţeze inutil. Dacă tot trebuia să recurgă la această metodă, atunci măcar să o facă rapid şi eficient şi să obţină exact ceea ce căuta. Din păcate însă îşi cunoştea atât de puţin victima, încât nici nu prea ştia în ce fel să-l ameninţe pe McGrath: odată epuizat avantajul factorului surpriză, McGrath ar putea refuza să vorbească, şi-ar putea invoca drepturile sau chiar ar putea să „facă urât“.

În spatele tuturor lucrurilor se ascundea faptul că până acum investigaţia lui nu dusese la nici un rezultat. Prim-ministrul ceruse un raport la zi asupra situaţiei, iar Octavian, care nu avea ce să-i spună, era destul de nervos. Ziarul păstra încă materialul, cercetările lui George Droysen în Fleet Street nu scoseseră la iveală nimic, „Elena din Troia“ fusese imposibil de identificat, Ducane scotocise prin biroul lui Radeechy şi nu găsise nimic interesant, iar autorizaţia promisă de a cerceta casa şi contul bancar al lui Radeechy se împotmolise din cauza unui detaliu de procedură. Ducane ar fi putut obiecta că investigaţia nu avea un statut oficial şi de aceea nu era de mirare că se dovedea ineficientă. Dar îşi asumase sarcina exact în condiţiile date şi nu se împăca deloc cu ideea că nu va izbuti şi îl va dezamăgi pe Octavian. McGrath rămânea singurul său „fir“ şi totul părea să atârne de cât va reuşi să stoarcă de la el. Gândul ăsta îl irită şi mai tare în clipa în care intră pe strada lui McGrath.

McGrath locuia pe o stradă îngustă şi zgomotoasă, mărginită de şiruri de

case crăpate, unde se aflau mici băcănii şi chioşcuri de ziare. Mai toate uşile erau deschise, iar majoritatea locuitorilor, dintre care mulţi erau de culoare, păreau a fi afară, pe trotuar, sau la ferestre. Puţine case aveau numere, dar, numărând de la o casă care şi-l etala, Ducane reuşi să identifice o uşă deschisă unde, printre multele nume de lângă soneriile de tot felul, se vedea limpede şi cel al lui McGrath. Ezitând o clipă înainte de a suna, Ducane îşi dădu seama că inima îi bate cu putere. Parcă m-aş duce la o întâlnire amoroasă, îşi spuse el posomorât. Imediat îi răsări în minte, ca o pasăre mare şi neagră trecându-i în zbor pe deasupra capului, gândul la Jessica. Urma să se vadă cu ea a doua zi.

— Nu merg soneriile, îl informă un bărbat care tocmai coborâse scările. Pe cine căutaţi?

— Pe McGrath.

— Etajul trei.

Ducane începu să urce scările întunecate, care miroseau a pisică. De fapt chiar în timp ce urca îşi făcură apariţia trei pisici fantomatice, care-l însoţiră, ţâşnind fără zgomot pe lângă picioarele lui şi pe lângă balustrade, aşteptându-l apoi pe palier şi ţâşnind din nou în sus pe scări. La etajul trei exista o singură uşă, bine vopsită, cu o încuietoare Yale şi cu sonerie. Ducane apăsă pe buton şi auzi soneria sunând.

— Cine e? întrebă dinăuntru o voce de femeie.

Cercetările făcute nu-i aduseseră informaţia că McGrath ar fi însurat, iar Ducane presupusese că ar fi celibatar.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul McGrath, răspunse Ducane.

— Staţi o clipă.

Înăuntru se auzi mişcare, iar apoi uşa se crăpă cam vreo două degete.

— Să nu lăsaţi şobolanii să intre pentru nimic în lume!

— Care şobolani? întrebă Ducane.

— Ei, şobolani, motani… Eu le zic şobolani uriaşi. O să deschid uşa, iar dumneata intri imediat, altfel intră şi ei. Hai, acum!

Uşa se deschise şi Ducane intră iute, fără a fi urmat de pisici.

Persoana care îi deschisese uşa era o femeie înaltă şi cu pielea de culoare închisă – atât de închisă, încât în prima clipă crezu că este indiancă. Era îmbrăcată într-un capot alb şi avea un prosop înfăşurat pe cap. Poate că turbanul alb îl făcuse să se gândească la India. Exista ceva surprinzător în înfăţişarea femeii, dar Ducane nu-şi dădu seama chiar din prima clipă ce anume. Camera era cufundată într-un semiîntuneric tulbure, căci perdelele erau pe jumătate trase.

— Nu suport motanii. Fură lucruri, zgârie şi sunt lihniţi de foame. Mama

mi-a spus că o pisică a sărit în căruciorul meu şi mi s-a aşezat pe faţă, iar de atunci ori de câte ori e o pisică în cameră, simt că nu mai pot să respir. Nu-i aşa că-i nostim? Ai şi dumneata o problemă cu pisicile?

— Nu, n-am nimic cu ele, răspunse Ducane. Mă scuzaţi că vă deranjez, dar îl caut pe domnul McGrath.

— Eşti de la poliţie?

Lui Ducane întrebarea i se păru interesantă.

— Nu. Domnul McGrath aştepta să-l caute poliţia?

— Nu ştiu pe cine aşteaptă el. Eu aştept poliţia. Aştept să cadă bomba atomică. Parcă ai o privire cam iscoditoare.

— Nu ştiu. Oricum, nu sunt poliţist, răspunse Ducane.

Dar nici departe nu sunt, îşi spuse, oarecum ruşinat.

— McGrath nu-i acasă. Se întoarce repede. Poţi să-l aştepţi dacă vrei.

Ducane constată că-i dispăruse complet starea de încordare şi că în locul ei se instalase un interes calm şi treaz. Fizic se simţea în largul său. Nu se îndoia că avea o privire iscoditoare şi şi-o păstră cu detaşare. Se apucă să examineze locul în care se afla, începând cu femeia din faţa lui.

Femeia înaltă, îmbrăcată în alb şi cu turban pe cap, cu siguranţă nu era indiancă. Avea tenul destul de închis şi de sub prosopul alb îi ieşeau câteva şuviţe de păr aproape negru, dar ochii ei erau de un albastru opac intens, albastrul închis şi puternic al mărilor nordice, aflate în bătaia soarelui filtrat printre nori. Ducane îşi spuse că trebuie să fie de origine celtică. Ea rămăsese în picioare în faţa lui, cu mâinile lăsate pe lângă corp într-o poziţie relaxată, dar demnă, şi-l examina la rândul ei cu o privire calmă şi puţin pierdută, ca o preoteasă care, aflată în vârful unui şir nesfârşit de trepte din piatră, contemplă o procesiune îndepărtată ce înaintează încet către altarul ei.

Surprins de această viziune, Ducane îşi coborî privirea. O examinase – şi încă destul de mult timp – într-un mod care era departe de a fi politicos.

— Nu-mi spune cine eşti. Lasă-mă să ghicesc.

— Nu sunt decât… începu Ducane.

— Ei, nu te mai osteni! Te-oi fi întrebând cine naiba sunt eu. Eu sunt Judy McGrath, adică doamna McGrath, bineînţeles că nu bătrâna doamnă McGrath – afurisita aia e moartă de zece ani. Sunt soţia lui McGrath, cu ajutorul lui Dumnezeu. Păi, nici nu aveai cum să-ţi închipui că sunt mama lui, deşi nu mai sunt cum eram când am câştigat concursul de frumuseţe din Rhyl. Chiar l-am câştigat, să ştii, ce te uiţi aşa la mine? Stai să-ţi arăt o poză. Eşti însurat?

— Nu.

— M-am gândit eu că eşti burlac. Ai un aer proaspăt şi fraged, ca toţi

ceilalţi. Eşti homo?

— Nu.

— Ei, parcă dacă ai fi, ai recunoaşte! Asta li se trage de la mamele lor, de la scorpiile alea bătrâne! Nu vrei să stai jos? Nu te costă nimic. Ia şi o gură de vin. Are un gust mizerabil, dar măcar e alcool.

Ducane se aşeză pe o canapea acoperită cu un cearşaf înflorat, care fusese vârât sub spătar. Camera era încărcată şi înghesuită şi mirosea a produse cosmetice. O a doua uşă, întredeschisă, dădea spre un spaţiu întunecat. În afară de canapea, în încăpere mai erau nişte scăunele mici, acoperite cu huse din plastic, şi măsuţe moderne pentru cafea, lăcuite din abundenţă şi grupate în jurul televizorului din colţ. Pe măsuţe se vedeau tot felul de flecuşteţe uşor prăfuite: vaze, scrumiere ornamentale, bibelouri de porţelan înfăţişând animale. Pe unul dintre scaune zăcea un aparat de fotografiat ce părea scump. Un jupon alb cu dantelă, cam zdrenţuit, era întins pe linoleum şi dispărea în zona întunecată. Toată locuinţa, ce amintea mai degrabă de o prăvălie sau de o sală de aşteptare, avea un aer disperat de neîncredere şi de provizorat, o atmosferă de plictiseală – poate atmosfera plictiselii doamnei McGrath.

— Of, Doamne, eram atât de plictisită când ai venit! spuse doamna McGrath. E atât de plictisitor să aştepţi!

Ce o fi aşteptând? se întrebă Ducane. Cumva, îi era clar că nu pe soţul ei.

— Nu, mulţumesc, răspunse Ducane în faţa paharului de vin pe care i-l întindea ea.

Observă că în cealaltă mână femeia mai ţinea ceva, care se dovedi a fi o oglindă mică.

— Te ţii mândru, carevasăzică? Sunt soţia legitimă a lui McGrath, să ştii! Vrei să-ţi arăt paşaportul? Poate crezi că o să-ţi fac farmece? Nu sunt negresă, sunt exact la fel ca dumneata. Sau te pomeneşti că ai ceva cu cei din Ţara Galilor? Habar n-ai câţi gândesc aşa. Vorba cântecului: Taffy galezul, Taffy era hoţ şi aşa mai departe… ba unii mai şi cred ce spun. De fapt sunt galeză din Australia sau, mai exact, părinţii mei erau galezi din Australia şi au venit încoace, iar eu m-am născut la Rhyl, unde am câştigat concursul de frumuseţe. Puteam să ajung manechin. Eşti englez?

— Scoţian.

— Of, Doamne, ca McGrath! Numai că el nu e aşa, e doar o hienă din sudul Londrei. E născut la Croydon. Apropo, pe mine mă cheamă Judy. Vai, am uitat, ţi-am mai spus! Te rog să mă scuzi, dar eu mă duc să mă schimb.

Doamna McGrath dispăru în camera alăturată, agăţând din mers şi juponul întins pe jos. Se întoarse peste o clipă, îmbrăcată într-o rochie de bumbac verde

foarte scurtă şi periindu-şi părul aproape negru. Părul acela bogat şi sârmos îi cădea până pe umeri într-o masă omogenă, cârlionţată la capete, dându-i un aer de egipteancă.

Ducane se ridică în picioare. Îşi dăduse seama că acel lucru cu adevărat remarcabil văzut la doamna McGrath era pur şi simplu faptul că era o femeie foarte frumoasă.

— Pot să mă răzgândesc şi să cer puţin vin? întrebă el.

— Frumos din partea dumitale! Doamne, ce poşircă! Ia-ţi paharul. Stai jos. Iar eu am să mă aşez lângă dumneata. Aşa! Te superi dacă îmi perii părul în continuare? Nu, ce ghinion… mi-am pus ciorapii. Nu e nimic de văzut.

Aşezată acum lângă Ducane, doamna McGrath puse ostentativ picior peste picior. Sorbi din vinul rozaliu. Dacă ea îi făcea cumva farmece cu adevărat, el simţi în clipa aceea că nu-i mai pasă. Încăperea începuse să miroasă a alcool – sau poate doamna McGrath mirosea a alcool. Ducane îşi dădu seama că e puţin ameţită. Se întoarse să o privească.

Rochia decoltată lăsa să se vadă linia umbrită dintre cei doi sâni albi, rotunzi şi docili, ascunşi dedesubt. Faţa doamnei McGrath, ce părea nemachiată, era acum mai palidă, fragedă şi transparentă sub bronzul uniform. Părul negru şi elastic îi pocnea şi se ridica sub mişcările periei. Doamna Brună, îşi spuse Ducane. Circe, se gândi apoi.

Ochii ei reci, de un albastru intens, îl priveau calm şi imprecis. Fără a se opri din pieptănat, doamna McGrath întinse mâna stângă spre paharul ei. „Hai noroc!“ Atinse delicat paharul ei de al lui Ducane şi, cu o mişcare abilă din încheietură, îi mângâie mâna cu dosul palmei. Pieptănatul încetă.

Mâna doamnei McGrath o atingea încă pe a lui Ducane. Bărbatul avu senzaţia că locul unde li se atingeau mâinile îl arde şi că, în acelaşi timp, o lance lungă şi încinsă îi străpunge corpul chiar în centru. Nu-şi retrase mâna.

Peria căzu pe podea. Mâna dreaptă a doamnei McGrath apucă amândouă paharele de buză şi le puse pe una dintre măsuţe. Între timp mâna ei stângă se furişă încet până ce degetele i se încolăciră peste mâna lui, strângându-i-o.

Ducane privi fix în ochii ei albaştri, cuprinşi acum parcă de somnolenţă. Ea se aplecă încet în faţă şi-şi puse delicat buzele pe buzele lui. Preţ de vreo două secunde rămaseră amândoi aşa, neclintiţi, gură lângă gură. Apoi doamna McGrath îşi strecură braţele pe după umerii lui şi-l trase brusc spre ea, forţându-l să-şi desfacă buzele. Ducane îi simţi limba şi dinţii. În clipa următoare se desprinse din îmbrăţişare şi se ridică.

Doamna McGrath rămase neclintită, cu mâinile în aer, în poziţia în care o aruncase mişcarea lui rapidă. În ochii ei de la Marea Nordului, pe jumătate

închişi, se citea acum amuzamentul, lăcomia, viclenia. Femeia rosti:

— Domnule Vorbă-Dulce, domnule Vorbă-Dulce, îmi place de dumneata, îmi place de dumneata!

Mai târziu Ducane cântări îndelung purtarea sa în acea împrejurare şi nu-şi putu ierta faptul că „scăpase lucrurile de sub control“. Dar la momentul respectiv impresia dominantă sub care trăise fusese aceea de plăcere fizică intensă şi iresponsabilă, o plăcere venind tocmai din această succesiune recentă de momente, ca şi cum toate gesturile, din clipa în care mâinile lor se atinseseră, se legaseră pentru a alcătui o construcţie vibrantă, suspendată în interiorul sistemului său nervos. Trăise atunci bucuria revoltată a celui căruia i se aruncă pe neaşteptate în jurul gâtului o ghirlandă de flori incredibil de mare. Odată cu această senzaţie veni însă şi nevoia de a-i spune doamnei McGrath cât se poate de clar cum stau lucrurile şi de a o pregăti pentru tot ce poate fi mai rău.

— Doamnă McGrath, spuse el foarte repede, e adevărat că nu sunt ofiţer de poliţie, dar sunt reprezentantul departamentului guvernamental la care lucrează soţul dumneavoastră. Mă tem că soţul dumneavoastră a dat de bucluc şi am venit să-i pun câteva întrebări cam neplăcute.

— Cum te cheamă? întrebă Judy McGrath, schimbându-şi poziţia.

— John Ducane.

— Eşti tare dulce.

Ducane se aşeză cu grijă pe una din măsuţele de cafea după ce dădu la o parte un bibelou de porţelan înfăţişând câţiva purceluşi punctaţi cu trifoi.

— S-ar putea ca lucrurile să ia o întorsătură foarte serioasă…

— Eşti foarte dulce. Ştii asta? Mai ia puţin vin. Şi cam ce-ai vrea să afli de la domnul McGrath? Poate aş putea să-ţi răspund eu.

Ducane se gândi repede. Ce-o să fac? se întrebă el. O anume tenacitate profesională din el, probabil intensificată şi de sentimentul de vinovăţie, care acum năvălea iar înapoi în nervii săi excitaţi, îl îndemnă să meargă mai departe. Adoptând un aer grav şi un ton menit să sune a avertisment, Ducane rosti:

— Doamnă McGrath, soţul dumneavoastră îl şantaja pe domnul Radeechy.

Judy McGrath nu mai avea ochi de preoteasă. Îl privi pe Ducane cu viclenie, dar şi cu încredere. Îl privi aşa cum ar fi privit un vechi prieten care-i aducea veşti proaste. După câteva clipe întrebă:

— O să-şi piardă slujba, nu-i aşa?

— Câţi bani îi dădea Radeechy ca să-şi ţină gura? întrebă Ducane, fixând-o cu o privire rece, aproape cinică.

Şi totuşi, cântărind lucrurile ulterior, i se păru că în schimbul lor de întrebări

şi răspunsuri se ascundea tot atâta pasiune ca şi în hârjoneala de mai înainte.

— Nu ştiu. Nu prea mult. Peter nu vede lucrurile pe scară mare. Toată copilăria şi-a mâncat de sub unghie.

Ducane oftă adânc. Se ridică din nou.

Pe când îşi construia în gând următoarea întrebare, se auzi zgomot de paşi. Cei doi se întoarseră într-o clipă unul spre altul. Ea rosti cu voce joasă:

— El este. Ne mai întâlnim noi, domnule Vorbă-Dulce, ne mai întâlnim noi!

Uşa se deschise şi McGrath intră.

Planul lui Ducane de a-l surprinde pe McGrath reuşise în mod strălucit. McGrath rămase în prag, cu gura căscată, privindu-l pe Ducane. Apoi trăsăturile i se crispară într-o încruntătură de o clipă şi se întoarse spre nevasta lui cu o mişcare lentă şi mânioasă.

— Bună seara, domnule McGrath, rosti moale Ducane.

De fapt era încordat şi rece.

— Atunci eu o şterg la birt, spuse Judy McGrath.

Îşi culese geanta de pe canapea şi se duse la uşă. Cum McGrath nu se mişca, ci se uita acum iar la Ducane, Judy îşi împinse soţul din drum. El închise uşa cu piciorul în urma femeii.

— Îmi pare rău că a trebuit să dau năvală aşa, spuse Ducane. Am constatat că mai am să vă pun câteva întrebări.

— Adică?

În aer plutea un periculos sentiment de egalitate între cei doi. McGrath îşi stăpânea violenţa din gestul nedus până la capăt faţă de soţia sa. Trebuie să-l strâng cu uşa, îşi spuse Ducane.

— Spune-mi, McGrath, îl şantajai pe Radeechy? întrebă el.

— V-a spus nevasta mea asta?

— Nu, am aflat-o din documentele lui Radeechy. După cum ştii, pedeapsa pentru şantaj este foarte aspră.

— N-a fost şantaj, spuse McGrath, sprijinindu-se de uşă.

— Mă rog, hai să zicem că Radeechy te răsplătea ca să nu trăncăneşti. Să-ţi spun cinstit, McGrath, nu prea-mi pasă ce se întâmplă cu dumneata şi dacă îmi spui *întreg* adevărul, o să fac tot posibilul să te scap. Dacă nu, o să se ocupe justiţia de dumneata.

— Nu pricep, zise McGrath. N-am făcut nimic rău.

— Haide, haide! Ştii prea bine că storceai bani de la Radeechy. Te-ai întrebat oare dacă nu cumva eşti parţial răspunzător de moartea lui?

— Eu?

McGrath se apropie şi prinse cu mâinile spătarul canapelei. Începuse să

intuiască situaţia şi faţa parcă i se umflă de mânia şi revolta omului nedreptăţit.

— Nu dădea doi bani pe mine. Nici nu se sinchisea de mine. Eu am ţinut la el. Eram prieteni.

— Mă tem că nu pot să te cred, răspunse Ducane. Vreau totuşi să ştii…

— N-a fost vorba de nici un şantaj, continuă McGrath, şi n-aveţi cum să dovediţi că a fost. Domnul Radeechy îmi dădea bani pentru ceea ce făceam. Eu nu l-am supărat cu nimic. Nu avea cum s-o facă din cauza mea. Întrebaţi-l şi pe domnul Biranne, să vă spună dânsul cum era acolo, la domnul Radeechy. Niciodată nu l-am ameninţat pe domnul Radeechy. N-aveţi cum să dovediţi că l-am şantajat, adică nici n-a fost vorba de şantaj. Bătrânului îi plăcea de mine, chiar ţinea la mine şi mă răsplătea din plin. Asta a fost tot.

Ducane făcu un pas înapoi. Mintea lui se lupta să priceapă din zbor tot ceea ce i se arunca atât de surprinzător. Se strădui să-şi controleze expresia chipului. Apoi rosti cu detaşare:

— Domnul Biranne. Da, fireşte. Era şi el mai tot timpul pe-acolo, nu-i aşa?

— Sigur că era şi el o să vă spună cum stăteau lucrurile între mine şi bătrânul Radeechy. Eu şantajist?! Eu, care n-aş fi în stare să ucid nici o muscă?! Eu eram…

McGrath continuă să protesteze.

Aşadar Biranne minţise în privinţa relaţiei sale cu Radeechy. De ce? De ce? De ce?

Paisprezece

Cele trei femei se plimbau agale pe malul mării. Marea calmă era o întindere uniformă de albastru fosforescent, presărată cu scurte scânteieri mişcătoare şi despărţită printr-o linie subţire de albastrul curat şi ceva mai deschis al cerului în care, într-o zi ca aceasta, privirea parcă pătrundea până în înaltul nesfârşit. În dimineaţa aceea câţiva băştinaşi veniseră pe plajă, dar acum, la ceasul paşnic de început de după-amiază, dispăruseră. Pe coama domoală şi verde a dealului, ca o siluetă pe fundalul unui tablou de Uccello, Barbara trecea călare pe noul ei ponei.

Proiectate pe cerul de un albastru palid, siluetele femeilor luau proporţii monumentale în peisajul pustiu. Mergeau încet, alene, una după alta: mai întâi Paula, îmbrăcată într-o rochie largă, simplă, din bumbac galben, apoi Mary, într-o rochie albă cu margarete mici, albastre, iar ultima venea Kate, care purta o rochie de un roşu purpuriu, cu flori de prin insulele mărilor sudice. Încălţată în pantofi de pânză, Kate mergea cu picioarele prin apă. La reflux pe mal ieşea la iveală o fâşie de nisip şi pe ea păşea Kate. Celelalte două femei erau ceva mai sus, pe creasta din pietricele albe şi vineţii.

Paula îşi învârtea verigheta pe deget iar şi iar. Fusese adesea tentată să o arunce în mare, dar o oprise o corectitudine aproape superstiţioasă. Se întreba: Ce naiba să fac acum? Tocmai primise de la Eric o vedere din Singapore. Încetineala cu care străbătea globul fostul ei iubit o speria şi o paraliza. Prima ei reacţie fusese una de adevărată groază. Poate chiar avea datoria să facă totuşi ceva; iar cuvântul „datorie“ îi dădu puterea de a analiza lucrurile în continuare. Dacă mintea lui Eric, rănită şi schilodită de greşeala ei, ar putea fi vindecată numai prin grija ei? În fond nu e neapărat necesar să se mărite cu Eric sau să redevină amanta lui, aşa cum, sub imperiul primului şoc şi fără vreun motiv anume, i se păruse că ar trebui. Nu trebuia decât să-l întâmpine cu hotărâre şi să-i vorbească iar şi iar, la nesfârşit. El plecase atât de repede, iar Paula fusese laşă şi nespus de bucuroasă. Ea nu înţelesese absolut deloc situaţia, nici măcar nu o cântărise cu adevărat, ci pur şi simplu şi-o alungase din minte. Poate că dacă ar încerca să o înţeleagă acum şi dacă l-ar ajuta şi pe Eric să o înţeleagă, ar fi spre binele amândurora, deşi nu avea nici cea mai vagă idee ce fel de bine ar

fi acela. Însăşi ideea de a da ochii cu Eric îi producea o durere atât de pură şi de îngrozitoare, încât nici măcar nu o putea cuprinde cu gândul.

N-am înţeles niciodată ce s-a întâmplat de fapt, îşi spuse Paula. Totul a fost atât de îngrozitor, încât mintea mi-a stat în loc. Şi nici n-am încercat să mă pun în locul lui Richard. Dacă aş fi făcut-o, poate aş fi încercat să-l opresc, să nu-l las să plece. Dar îmi era atât de silă de mine şi de toată încurcătura, că pur şi simplu l-am lăsat pe Richard să plece, doar pentru că voiam să fiu lăsată în pace. Ar fi trebuit să-i ţin piept lui Richard cu inteligenţa mea. Dar totul părea inevitabil şi probabil că aşa şi era. N-are nici un rost să te gândeşti la trecut şi să construieşti răspunsuri coerente la întrebarea despre locul unde am greşit în viaţă. Niciodată n-am crezut în regrete şi mustrări de conştiinţă. Dar ceva trebuie făcut în privinţa trecutului. El nu încetează pur şi simplu să existe, ci continuă să trăiască şi să influenţeze prezentul în forme noi şi diferite, de parcă, pe alte coordonate, ar continua să evolueze.

Zăbovi cu privirea pe marea albastră, tăcută şi înspăimântătoare care-l aducea pe Eric. Dacă acum aş putea judeca limpede ceea ce am făcut atunci, se întrebă ea, oare ne-ar fi de vreun folos? Apoi îşi dădu seama că acest „ne-ar fi“ îl includea oarecum şi pe Richard. Şi totuşi, în toţi anii pe care-i mai avea de trăit, pentru Richard nu mai putea face decât un singur lucru: să-l lase în pace definitiv. S-ar putea să aibă puterea de a-l ajuta pe Eric, dar nu şi pe Richard, şi trebuia să-şi păstreze mintea întreagă, nesubjugată de o spaimă nebunească, pentru a găsi calea potrivită de rezolvare a *problemei*. Trebuie să evaluez problema din timp, s-o cântăresc şi să fiu stăpână pe situaţie, îşi spunea ea. Partea cea mai groaznică e că Eric mă poate determina să fac unele lucruri. Fireşte, Paula nu împărtăşise nimănui problemele ei. Le ţinuse ascunse în fundul inimii, ca şi cum ar fi fost cumplitele taine ale unei religii necunoscute.

Ce-ar fi dacă m-aş mărita cu Willy şi l-aş lua de aici? se întreba Mary. Ideea era minunată şi neclară şi deschidea perspective neaşteptate asupra finalităţii, a spaţiului, a schimbării. Şi, în fond, de ce nu? Ducane avea dreptate când spunea că ea se împăcase cu ideea de a-i fi inferioară lui Willy. Mary îi îngăduise lui Willy să arunce asupra amândurora o vrajă ca o toropeală malefică. Acum ea avea nevoie de voinţă, de forţe proaspete, izvorând din ea însăşi, pentru a rupe această vrajă. Niciodată n-am fost o fiinţă veselă, îşi spuse Mary. Alistair era un om vesel. Toată veselia din casa noastră venea de la el. Eu sunt de fel o fiinţă neliniştită, îşi spuse Mary, neliniştită în chip prostesc şi *răutăcios*. Până şi acum, când mă plimb pe malul acestei mări albastre, scăldate într-o lumină dulce, văd totul printr-un văl de nelinişte. Lumea mea e o lume în sepia, o lume înceţoşată, vâscoasă şi pătată, ca o fotografie veche. Pot oare să schimb această

lume de dragul lui Willy? Prin graţia divină primim bunătatea. Poate că prin graţia divină primim şi bucuria. Nu cumva ele sunt de fapt unul şi acelaşi lucru, căruia i-am mai putea spune şi speranţă? Dacă aş crede un pic mai mult în fericire, aş putea avea control asupra lui Willy, l-aş putea salva pe Willy.

De fapt cuvintele lui John Ducane, „ai putere“, aduseseră deja ceva nou în relaţia ei cu Willy. Încă nu se simţea capabilă să-l ceară pe bărbat în căsătorie, deşi încercase să-şi închipuie cum s-ar desfăşura scena. Totuşi între ei lucrurile începuseră să se schimbe. Cred că am fost prea obsedată de gândul că el ar trebui să-mi vorbească despre trecutul lui, despre cum a fost acolo, îşi spuse ea. Am simţit lucrul ăsta ca pe o barieră între noi. Dar acum ştiu că pot sări peste barieră, că mă pot apropia de Willy şi-l pot însufleţi printr-un fel de bună dispoziţie primitivă, printr-un fel de dragoste foarte simplă. Nu e treaba mea să înnădesc trecutul lui Willy, să-l integrez într-un prezent pe care să-l pot trăi alături de el. Oricum, s-ar putea dovedi o încercare imposibilă. Trebuie să-i dăruiesc o iubire liberă, netensionată, să fiu gata chiar să mă folosesc de el pentru a-mi oferi mie însămi fericirea! Deja mă simt mult mai liberă în relaţia cu el. În timp ce se deplasa prin camera lui Willy, astfel decât odinioară, Mary simţea această independenţă sporită ca pe o stare de confort fizic, de vioiciune. Şi observase că Willy este de-a dreptul uimit. Când văzu uimirea pe chipul lui drag, izbucni într-un râs din toată inima, cum nu mai râsese de mult.

Kate constată cât de plăcută şi odihnitoare era apa care-i atingea gleznele, ceva minunat de răcoros care mângâie ceva cald, ca budincile în care sub un morman de îngheţată se ascunde o prăjitură fierbinte. Şi ce albastru divin are marea: intens, dar fără a fi închis la culoare, ci mai degrabă ca un cazan plin cu lumină. Ce culoare minunată! Cât mi-ar plăcea să înot în culoarea mării şi să cobor din ce în ce mai adânc într-un vârtej albastru, până într-un punct de strălucire pură, unde nu mai e nici măcar culoare, ci doar fericire! Ce minunat este totul! Iar Octavian nu e deloc supărat din pricina lui John, ştiu sigur că nu, absolut deloc, nu e îngrijorat absolut deloc. Octavian este fericit, iar eu am să-l fac pe John fericit. El e încă îngrijorat din pricina lui Octavian, dar în scurt timp o să-şi dea seama că totul e în ordine şi atunci o să fie şi el fericit. Ce minunată este dragostea! Cel mai minunat lucru din lume! Şi ce noroc am eu că pot iubi fără teamă, fără îndoieli, în deplină libertate! Octavian este extraordinar, fireşte. Are o fire încântătoare. Şi, dacă mă gândesc bine, şi eu la fel. Amândoi am fost nişte prunci alăptaţi la sân şi ne-am bucurat de copilării minunate. Iar asta înseamnă mult. Cred că până la urmă a fi bun este o chestiune de temperament. Da, o să fim cu toţii fericiţi şi buni! Doamne, ce lucru minunat este să fiu eu însămi!

Cincisprezece

— Ah, tu eşti, nu-i aşa? zise Willy Kost. Nu te-am văzut de mult timp.

Theo intră în cabană încet, fără să se uite la Willy, şi închise uşa, împingând-o cu umărul. Înaintă în cameră şi aşeză sticla de whisky pe pervazul ferestrei. Se duse în bucătărie, de unde luă două pahare şi o cană cu apă. Turnă puţin whisky şi puţină apă în fiecare pahar şi-i oferi unul lui Willy, care stătea la masă.

— Ce asculţi? întrebă Theo.

— Mişcarea lentă din cvartetul doisprezece, opus 127.

— E insuportabil.

Willy opri gramofonul.

— Este descrierea în mişcare lentă a unei conştiinţe în agonie.

— Aşa este, spuse Willy.

Theo se aplecă spre fereastră şi privi afară.

— Minunat binoclu. Barbara ţi l-a adus?

— Da.

— Le văd pe cele trei graţii ale noastre plimbându-se pe mal, una mai frumoasă decât alta.

— Aha!

— Ştii de ce n-am venit de atâta timp?

— De ce?

— Cred că îţi fac rău.

Willy îşi bea whisky-ul.

— Theo, ştii foarte bine că nu e adevărat!

— Ba e. Tu ai nevoie de oameni obişnuiţi şi plini de viaţă. Noi doi nu vorbim decât despre metafizică. Numai că metafizica, în toate formele ei, este diabolică, *diabolică*!

— Şi nu există metafizică bună?

— Nu, nu se poate vorbi despre aşa ceva.

— Mare pierdere pentru rasa umană, căci noi suntem nişte palavragii incurabili.

— Da, suntem nişte palavragii incurabili. Iar asta aprofundează,

prelungeşte, împrăştie şi agravează răul din noi.

— Hai, lasă! spuse Willy. Puţini sunt cei care cunosc aceste teorii diabolice la care te referi tu.

— Dar ele au o influenţă. Se răspândesc pretutindeni, pretutindeni. Dau naştere la o iluzie a cunoaşterii. Chiar şi lucrurile de care suntem absolut siguri le cunoaştem doar într-o formă iluzorie.

— Cum ar fi?

— Cum ar fi ideea că totul este deşertăciune. Totul este deşertăciune, Willy, iar omul păşeşte într-o umbră a deşertăciunii. Tu şi cu mine suntem singurii oameni de aici care ştim lucrul ăsta şi de aceea suntem nocivi unul pentru celălalt. Suntem nevoiţi să vorbim despre asta. Tu şi cu mine suntem singurii oameni de aici care ştim, dar mai ştim şi că nu ştim. Sufletele noastre sunt prea corupte pentru a ajunge la aşa ceva, la adevăr. Îl cunoaştem doar ca pe o iluzie.

— Şi nu există ieşire?

— Există milioane de ieşiri *de această parte*, care ne aduc înapoi în imaginarul vieţii obişnuite. O scăpare ar fi să mâncăm chifle calde la ceai. Properţiu ar fi altă scăpare. Dar astea nu sunt decât nişte supape. Ar trebui să putem ieşi… să trecem… dincolo.

— Poate ai dreptate în privinţa lui Properţiu, spuse Willy, dar aş vrea să pun o vorbă bună pentru ceaiul cu chifle calde.

— Mary.

— Nu, nu, nu-i vorba despre Mary. Cu ea e altă poveste. Pur şi simplu ceaiul cu chifle calde.

— Există chifle şi chifle, spuse Theo. Dar hai să vorbim acum despre Properţiu. Ce rost are toată străduania ta? Ce urmăreşti de fapt? Un zbucium fără rost, zbuciumul de a umple un gol care, pentru salvarea sufletului tău, ar fi mai bine să rămână neumplut. Ediţia operei lui Properţiu pe care o pregăteşti o să fie o lucrare de cercetare măreaţă?

— Nu.

— E necesară umanităţii?

— Nu.

— Nu este nici măreaţă, nici necesară. E mediocră. E un mod de a-ţi umple timpul. De ce o faci?

Willy se gândi o clipă, apoi răspunse:

— Ea ilustrează dragostea mea pentru Properţiu şi dragostea mea pentru limba latină. Dragostea are nevoie să fie exprimată, să fie pusă la treabă. Asta probabil nu se poate enunţa în metafizica ta diabolică fără a fi oarecum falsificată, dar este cu certitudine un lucru bun. Iar dacă un lucru cu certitudine

bun se află la îndemâna noastră, atunci întindem mâna după el.

— Îngăduie-mi să te corectez, dragul meu Willy. Obiectul dragostei tale eşti tu însuţi. Aceasta este valoarea pe care, cu ajutorul latinei şi al lui Properţiu, încerci să o proslăveşti şi să o aperi.

— E posibil, răspunse Willy, dar nu văd de ce e neapărat necesar să o ştim. Când e vorba de ceea ce nu ştim, tu eşti un adevărat maestru. Hai să nu mai ştim aceste lucruri, vrei?

Theo plecase de la fereastră şi acum stătea lângă masă, sprijinit în mâini, şi-şi privea gazda. Scurta cu care era îmbrăcat era descheiată, iar sub ea se vedea o cămaşă mototolită, o pereche de bretele pătate şi o vestă de lână murdară. Din aceste străfunduri ale fiinţei lui Theo mirosul de transpiraţie şi de câine se revărsa asupra teancurilor de cărţi şi dicţionare. Willy se foi în scaun şi, cu o mână mică şi delicată, îşi frecă încheietura celeilalte mâini.

— Şi după Properţiu ce-o să vină?

— Un alt mod de a-mi umple timpul, presupun.

— Ţi-au spus despre tipul care s-a sinucis?

— Nu, răspunse Willy surprins. Cine?

— Ah, nu e o persoană cunoscută, cum ar spune Kate. Un individ total neînsemnat, coleg cu preaiubitul meu frate. Au înnebunit cu toţi. E cea mai distractivă activitate de când Octavian a primit titlul de Comandor al Imperiului Britanic. Ţie nu vor să-ţi spună – ştii tu de ce. Ai ajuns un fel de obiect sacru pentru toţi cei de-acolo, de jos.

— N-au de ce să-şi facă griji pentru mine, mormăi Willy. Eu trăiesc cât mi-e dat.

— Da, aşa cred şi eu, deşi nu prea văd de ce, spuse Theo. Nu prea văd de ce cred asta. Mă simt rău mai tot timpul. Şi nu mai suport atmosfera de acolo, de jos, aşa că am venit la tine să te chinui. E din ce în ce mai rău. Se supraveghează unul pe altul cu atâta drăgălăşenie! *Homo homini lupus*, Willy, *homo homini lupus*. Toţi sunt obsedaţi de sex şi nici măcar nu-şi dau seama. Uită-te la iubitul meu frate, O. cel perfect, care-şi găseşte satisfacţii erotice urmărind cum nevastă-sa cochetează cu alt bărbat…

— De ce nu eşti mai îngăduitor cu ei? zise Willy. Nu fac nici un rău. Te mânii pe noi toţi pentru că nu suntem sfinţi.

— Da, da, da! Iar când n-o să mă mai mânii, o să-mi dau duhul. Este singurul lucru pe care-l cunosc şi o să-l strig în gura mare iar şi iar, ca o pasăre sâcâitoare care nu ştie decât un singur cântec.

— Dacă ai ajuns să ştii atât de mult, atunci înseamnă că ştii mai mult. Există deci o lumină în temeiul căreia ne judeci.

— Da, răspunse Theo. Lumina îmi dezvăluie răul, dar nu-mi dă nici o urmă de speranţă, nici o urmă cât de mică…

— Sunt sigur că te înşeli, spuse Willy. Sunt absolut sigur.

— Expui o înduioşătoare şi foarte elementară formă de credinţă religioasă. Şi totuşi mai există şi cei damnaţi.

— Ascultă, Theo, zise Willy, să-mi spui cândva – poate chiar acum – ce ţi s-a întâmplat de fapt în India. Ce s-a întâmplat?

Cu faţa lui îngustă şi ascuţită aplecată mult peste masă, Theo dădu din cap.

— Nu, nu, sufletul meu, nu!

După o clipă continuă:

— Iar tu, Willy, să-mi spui cândva, poate chiar acum, cum a fost… în locul acela.

Willy rămase tăcut şi-şi privi o mână, numărându-şi parcă degetele. Apoi rosti rar:

— S-ar putea să pot… să-ţi spun… cândva.

— Ha! Nu trebuie să-mi spui niciodată, n-ai voie să-mi spui, asemenea lucruri nu se spun şi nici n-aş sta să te ascult!

Se depărtă de masă şi veni în spatele lui Willy. Îşi puse mâinile lui mari pe umerii acestuia, simţindu-i oasele mici, ca de pisică. Îi frământă carnea cu degetele. Apoi spuse:

— Sunt un mare dobitoc, Willy.

— Ştiu că eşti. Un anumit *kouros*[1]…

— Dracu să-i ia pe *kouroi*. Trebuie să mă ierţi, să mă mântuieşti!

— Veşnic ceri să fii iertat. Pentru ce vrei să fii iertat? Bănuiesc că nu pentru că eşti grosolan şi neglijent şi egoist şi lipsit de loialitate şi…

— Nu!

Izbucniră amândoi în râs.

— Eu pot să te iert, Theo. Dar nu pot să te mântuiesc. Trebuie să te mântuieşti singur. Iartă trecutul şi descătuşează-l… cu desăvârşire.

Theo se aplecă în faţă până ce atinse cu fruntea părul alb şi mătăsos al lui Willy. Închise ochii şi-şi lăsă mâinile să-i lunece în faţă, peste umerii lui Willy, ca să primească alinarea pentru care venise, atingerea uşoară şi mângâietoare a mâinilor lui Willy puse peste ale lui.

1. Statuie elină reprezentând un nud de bărbat (n.r.).

Şaisprezece

— Octavian, să ştii că am descoperit un lucru ciudat.

— Ia loc, John. Mă bucur că ai descoperit ceva, indiferent dacă e ciudat sau mai puţin ciudat. Despre ce e vorba?

— Ascultă, continuă Ducane. Aseară m-am dus la McGrath acasă…

— Îl şantaja McGrath pe Radeechy?

— Sigur că da, dar nu asta e important. McGrath a menţionat în treacăt numele lui Biranne. A spus că Biranne se ducea adesea acasă la Radeechy.

— Biranne? Credeam că nici nu-l cunoaşte pe Radeechy!

— Aşa ne-a dat de înţeles. Eu nu m-am arătat surprins. L-am făcut pe McGrath să vorbească, l-am pus să-mi povestească încă o dată exact ce s-a întâmplat când a ajuns în biroul lui Radeechy după ce s-a auzit împuşcătura şi atunci a ieşit la iveală un aspect nou. Biranne încuiase uşa.

— Încuiase uşa de la biroul lui Radeechy? Pe dinăuntru?

— Da. McGrath a spus aşa: „Şi atunci domnul Biranne mi-a deschis uşa“.

— Oare McGrath spune adevărul?

— Aşa presupun.

— Poate că a fost… un gest reflex?

— Cam ciudat reflex. Oricum, uşa nu a fost încuiată mai mult de câteva secunde. McGrath a ajuns la uşă la mai puţin de un minut după împuşcătură. De ce să fi fost încuiată? Stai aşa! Ar mai fi totuşi ceva. Am început să regândesc toată scena, să-mi închipui ce s-a întîmplat în acele câteva clipe, şi am observat ceva ce ar fi trebuit să observ în clipa în care am văzut fotografiile făcute de cei de la poliţie.

— Ce anume?

— Radeechy era stângaci.

— N-am observat. Şi…?

— N-aveai cum să observi. Dar un stângaci îl remarcă imediat pe altul. Una dintre puţinele discuţii serioase pe care le-am avut cu Radeechy a fost pe tema cauzelor care-i fac pe unii oameni să fie stângaci. Mi-a spus că nu poate face absolut nimic cu mâna dreaptă.

— Şi ce-i cu asta?

— Pistolul era pus pe birou lângă mâna dreaptă a lui Radeechy.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Octavian.

Apoi continuă:

— Poate că totuşi s-a împuşcat cu mâna dreaptă?

— Nu. Închipuie-ţi cum ar fi să te împuşti tu cu mâna stângă.

— Ar fi putut să-i cadă din mână în partea cealaltă?

— Cred că ar fi imposibil. M-am uitat cu multă atenţie la fotografii.

— Şi ce concluzie tragi?

— Stai puţin! Biranne a spus într-adevăr că a mutat pistolul din loc.

— Da, dar a spus că l-a mutat doar cu câţiva centimetri, ca să vadă faţa lui Radeechy, şi apoi l-a împins înapoi unde era.

— Întocmai.

— Vai de mine! exclamă Octavian. Doar nu-ţi închipui că l-a ucis Biranne!

— Nu, nici vorbă…

— Biranne nu e în stare de aşa ceva şi apoi care să…

— Eu nu ştiu de ce e-n stare Biranne şi de ce nu. Oricum, unde există motivul, există şi calea.

— Şi asta ar putea fi o crimă perfectă, nu? Intri în camera omului, îl ucizi şi apoi „descoperi“ cadavrul.

— E posibil. Dar gândeşte-te cât ar fi de greu. Glonţul a fost tras de la distanţă foarte mică, drept în gură. Dar stai să-ţi spun povestea mai departe. M-am dus la Scotland Yard. Ţii minte că ţi-am cerut să-l rogi pe prim-ministru să le spună vreo două vorbe băieţilor de acolo. E clar că a făcut-o, pentru că mureau toţi de nerăbdare să-mi dea o mână de ajutor, ceea ce nu s-a mai întâmplat până acum. Am vrut să verific amprentele de pe revolver, să văd dacă sunt amprente de stânga şi dacă sunt acolo unde trebuie.

— Şi…?

— Erau amprente de stânga şi, din câte am putut să-mi dau seama, erau acolo unde trebuie. Asta nu dovedeşte nimic concludent, dar în orice caz el a ţinut mâna pe revolver în poziţia din care ar fi putut fi tras glonţul. Pe de altă parte, Biranne a spus că a atins arma. Cum a spus asta? Părea foarte agitat sau încordat?

— Da, dar toţi eram agitaţi şi încordaţi. Nu prea suntem obişnuiţi să ne-ntâlnim cu moartea după ora prânzului.

— Normal. Ei, şi doar pe butoiul pistolului erau amprentele lui Biranne. Ţii minte că şi-a dat amprentele la poliţie.

— Da. Atunci mie mi s-a părut cam prea zelos. Dar nimic din toate astea nu dovedeşte că nu l-a împuşcat el pe Radeechy, că n-a şters apoi pistolul şi nu i l-a

pus lui Radeechy în mână. Poate că asta explică de ce a încuiat uşa.

— Nu. Dacă s-ar fi gândit să-i pună pistolul în mână, atunci ar fi ştiut să-l pună pe partea stângă a biroului.

— E adevărat. Deci asta îl scoate pe Biranne din cauză. Dacă nu cumva avem de-a face cu o viclenie diabolică…

— Nu, nu, nu cred aşa ceva! Stai să-ţi spun mai departe. Am mers pe firul ideii de la care am pornit. Îţi aminteşti gulerele apretate, de modă veche, pe care le purta Radeechy?

— Da.

— Şi pe gulerul lui Radeechy erau amprentele lui Biranne.

— Pe guler? Doar nu-ţi închipui că s-au bătut?

— Mă îndoiesc. Nu s-au găsit urme de încăierare. Cred că asta înseamnă că Biranne a deplasat cadavrul.

— Cam ciudat. Şi n-a spus că ar fi făcut-o. De ce naiba…?

— Ţii minte că ai fost surprins de faptul că nu s-a găsit nici o scrisoare, spuse Ducane, şi că ţi s-a părut cam neobişnuit?

— Te-ai gândit… te-ai gândit că Biranne a căutat scrisoarea şi a luat-o?

— Cred că ar fi o posibilitate. Dacă Radeechy şi Biranne erau implicaţi amândoi în ceva, atunci poate că Biranne s-a temut de ceea ce s-ar putea găsi în buzunarele lui Radeechy. Sunt convins că Biranne a examinat cadravul ca să pună mâna pe scrisoarea de adio sau pe orice altceva. Greşeala cu pistolul arată de asemenea că Biranne a fost luat prin surprindere. L-a cuprins panica, şi-a dat seama că nu are la dispoziţie decât câteva clipe pentru a examina cadavrul, a încuiat uşa – un gest cam riscant – şi apoi probabil că a împins pistolul într-o parte şi l-a ridicat pe Radeechy ca să-l poată căuta în toate buzunarele. Apoi, când l-a aşezat din nou cu capul pe birou, a pus instinctiv pistolul lângă mâna lui dreaptă.

— E posibil. Foarte posibil, spuse Octavian. În momentul acela m-am gândit… mai exact, nu m-am gândit, mi-a trecut prin minte foarte vag… că pistolul era aşezat cu foarte multă grijă lângă mâna lui dreaptă, când de fapt ar fi putut cădea oriunde, numai acolo nu.

— Aşa e. Şi eu m-am gândit la asta mai târziu, răspunse Ducane jenat. Îmi dau seama că n-am fost prea inteligent atunci, Octavian. Ar fi trebuit să remarc imediat că pistolul era plasat greşit, pe dreapta, şi poate chiar aş fi observat dacă aş fi fost acolo, dar din fotografii e mai greu de remarcat.

— Nu ţi se pare totuşi o coincidenţă cam stranie faptul că Biranne se afla acolo, că era persoana cea mai apropiată când s-a întâmplat totul? Putem fi oare siguri că… nu l-a omorât el? Mi se pare o ipoteză îngrozitoare şi nici nu-mi

vine să cred, dar găsesc că lucrurile arată tare ciudat.

— Păi, nu putem fi siguri, dar eu nu cred că Biranne l-a ucis. Dacă l-ar fi ucis el, ar fi pus pistolul în mâna dreaptă a lui Radeechy sau l-ar fi aşezat pe birou, în partea stângă. Nu putea să facă un lucru bine şi pe celălalt greşit. În nici un caz nu cred că el a făcut-o. Cât despre coincidenţă… ar putea fi chiar o coincidenţă. Sau poate că Radeechy s-a hotărât brusc să facă acest gest, ca urmare a ceva ce i-a spus Biranne. Nu ştim dacă Biranne se afla sau nu în încăpere înainte de împuşcătură. Poate că l-o fi chemat chiar Radeechy, ca să fie de faţă când o face.

— Asta-i prea de tot! Şi e destul de derutant, comentă Octavian. Radeechy nu deţinea informaţii de importanţă naţională, pe când Biranne era la curent cu tot. Ce-or fi pus la cale ăştia doi?

— Nu aşa ceva, nu, sunt aproape sigur, răspunse Ducane. Mai degrabă cred că era ceva legat de pasiunea lui Radeechy pentru magia neagră.

— McGrath nu ţi-a spus de ce se afla Biranne în biroul lui Radeechy?

— Nu. McGrath nu l-a văzut decât când a ajuns acolo. Şi cred că McGrath n-a minţit. L-am speriat destul de tare.

— Apropo, să ştii că l-am dat afară pe nenorocitul ăla.

— Nici o problemă. Cred că am scos de la el tot ce se putea scoate.

— Oamenii de la Scotland Yard ce spun despre povestea asta? Nu vor să o preia ei?

— Ei habar n-au! Am luat chiar eu amprentele. Le-am şi spus câte ceva.

— Mmm… Să nu dai de bucluc mai târziu!

— Lasă în seama mea, Octavian! Va trebui să le spunem şi celor de la poliţie. Dar deocamdată nu vreau să-l sperii pe Biranne.

— N-ai de gând să-i ceri o explicaţie?

— Nu încă. Vreau să fac lucrurile cum trebuie. Vreau să mai găsesc un fir. Vreau să dau de Elena din Troia. Acum ea este veriga lipsă.

Automobilul Bentley al lui Ducane înainta încet în mijlocul traficului de la ora de vârf de-a lungul suprafeţei de culoarea teracotei de pe Mall. Peste şuvoiul zgomotos şi lent de maşini pluteau valuri de căldură, aruncând un abur peste copacii neclintiţi din parcul St. James, care deja începuseră să-şi piardă prospeţimea din miezul verii. Era ceasul când, într-o seară fierbinte, Londra oftează indolent a disperare. Vara în Londra are parcă o inutilitate mai îngrozitoare decât tot ceea ce pot aduce ceaţa şi amurgul timpuriu, o stare care împăienjeneşte ochii şi îndeamnă la căscat, la somn bântuit de coşmaruri în încăperi triste şi plictisite. Odată cu această plictiseală se furişează prin oraş un duh rău – duhul indiferenţei, al insomniei şi al nepăsării. La acest ceas omul

poate ceda leneş în faţa unei tentaţii îndelung respinse, iar crima de mult plănuită se poate în sfârşit comite, cu naturaleţea unei ridicări din umeri.

Ducane, care şedea în maşină pe locul din faţă, lângă Fivey, simţea această miasmă prelingându-se pe lângă el, pe trotuarele aglomerate, cu încetineala unui vis. Tot ceea ce alcătuia viaţa lui se complicase, se deformase şi devenise grotesc. Îi spusese Jessicăi o minciună. Îi spusese că şedinţele din seara aceea îl vor împiedica să vină la întâlnirea lor săptămânală. Îi promisese că va trece să o vadă săptămâna viitoare. Se simţea tot mai acaparat de Jessica, de parcă tânăra ar fi avut o putere de fascinaţie tot mai mare. Uneori se gândise chiar cu cinism: Fie, creşti şi fă-mă fiară, transformă-mă într-un demon cu puterea unui demon. Apoi, simţind natura rea a acestor gânduri, revenea la confuzia iniţială.

Dorinţa lui de a o vedea pe Kate devenise între timp alarmant de puternică, atât de puternică încât în dimineaţa aceea fusese tentat să-i spună lui Fivey să-l ducă în Dorset, nu la Scotland Yard. Dar ştia cât se poate de bine că un astfel de gest ar tulbura – urât şi, probabil, iremediabil – armonia pe care Kate o crease, o decretase şi o impusese cu atâta siguranţă. În relaţia sa cu Kate exista o inconştienţă dulce şi nevinovată care trebuia ferită de surprize, de probleme, de asperităţi. Între ei putea exista multă afecţiune şi iubire profundă, dar nu şi pasiune. Putea exista nevoia unuia de celălalt, dar o nevoie calmă şi ordonată, nu una acaparatoare. Cât de riscant îi părea acum totul – această imagine poleită a noţiunii de bun, în jurul căreia îşi rânduia existenţa şi de dragul căreia ucidea dragostea Jessicăi. Mă întreb dacă ar trebui să-i vorbesc lui Kate despre Jessica, îşi spuse el şi, cuprins de un *élan* de sinceritate, se şi văzu îngenuncheat pe podea, cu capul în poala lui Kate. Nu, nu, asta ar îndurera-o profund, se gândi el apoi. Iar pe mine m-ar pune în postura de mincinos, îşi zise jenat. Trebuie să-i spun, dar mai târziu, mai târziu, mai târziu, când totul se va sfârşi şi nu va mai fi un chin. A-i spune acum ar fi complet împotriva regulilor – regulilor ei. Nu trebuie să o implic pe Kate în încurcăturile mele. În concepţia ei, relaţia noastră trebuie să fie simplă şi senină, iar eu trebuie să-i fiu credincios şi să o fac să fie simplă, şi senină.

Ceea ce aflase despre Biranne îl tulburase mai mult decât fusese dispus să-i arate lui Octavian. Nu-i plăcea deloc ideea de a hăitui un om antipatic – şi care-i era antipatic din motive neîntemeiate şi meschine. Pentru moment – probabil ca urmare a acelei indolenţe de vară – Ducane îşi pierduse sentimentul unităţii interioare, al armoniei cu sine însuşi, şi capacitatea de a prezenta lumii imaginea unui bărbat harnic şi integru. Se simţea vulnerabil, ameninţat şi înduioşat de propria-i soartă. Într-o asemenea stare de spirit putea fi „cotropit“ de alţii. I se puteau înfige şi răsuci cuţite în spate. Acesta era unul dintre

motivele pentru care evitase cu laşitate întâlnirea cu Jessica. Tânăra îi putea provoca un soi de durere profundă, pe care, din pricina iubirii ei oarbe, evitase să i-o producă. El simţise că dacă s-ar duce la ea slăbit şi lipsit de apărare, ea l-ar chinui cumplit aşa, instinctiv. Nu-i plăcea nici ideea de a da ochii cu Biranne în postura de adversar. Ideea de a avea putere asupra acestui om îi provoca repulsie. Oricare ar fi fost motivul care îi unise pe Biranne şi pe Radeechy, fusese unul nu tocmai curat, iar flerul profetic al lui Ducane îi spunea că e vorba de ceva care, în plus, era şi destul de straniu. Ducane simţea că, oricum ar evolua lucrurile, va ajunge la un soi de confruntare personală cu Biranne şi îşi dădea seama că în starea sa actuală nu este înarmat cu destulă compasiune, limpezime a gândurilor şi nici cu destulă putere.

Mai era şi ciudatul incident cu doamna McGrath. De îndată ce plecase de la locuinţa familiei McGrath, Ducane rememorase ciudata întâlnire oarecum ruşinat, dar şi amuzat, surprins, dar şi încântat. Trecuse ceva timp de când nu mai avusese parte de surprize – şi încă de o asemenea natură –, iar atunci i se păruse ceva absolut fermecător. Cu trecerea timpului ajunse să i se pară mai puţin amuzant. Investigaţia sa era destul de încâlcită, riscantă şi cam fără rezultate, aşa că nu mai era cazul să o complice printr-un comportament iresponsabil şi indiscret. Nu-şi putea permite să facă greşeli. McGrath era un om fără scrupule, gata oricând să şantajeze şi să dea faptul în vileag în presă, şi în mod cert nu era genul de bărbat pe a cărui soţie ar fi indicat să o sărute un înalt funcţionar însărcinat cu anchete confidenţiale. Ducane nu îşi închipuia că McGrath i-ar putea pricinui cu adevărat necazuri, indiferent de ce i-o fi spus nevastă-sa. Era vorba însă despre un lucru care pur şi simplu nu trebuia să se întâmple. Privind în urmă şi cântărind mai bine, acum scena îl *deprima*, ca şi cum, odată cu vinul rozaliu, sorbise şi un somnifer care încă îi amorţea simţurile. Poate că tocmai din acel lăcaş al lui Circe în care aştepta doamna McGrath izvora plictiseala somnolentă care îl apăsa, sentimentul de inutilitate care îl golea de puteri atât de evident.

Acum maşina înainta mai repede pe Old Brompton Road, înspre locuinţa lui Ducane din Earls Court. În timp ce prin minte i se derulau aceste gânduri deprimante, Ducane purtase în mod inconştient cu Fivey o conversaţie banală despre vreme şi despre continuarea prognozată a „valului de căldură“. Ducane nu avea sentimentul că făcuse vreun progres în relaţia cu servitorul său, deşi în plan concret se obişnuise să-l vadă mişcându-se prin casă şi reuşea acum să-şi stăpânească iritarea când îl auzea îngânând cântece iacobine sau pariind pe cai la telefon. Fivey îi mai dezvăluise un lucru despre mama lui şi anume că „ea îl învăţase să fure din magazine“. Dar când Ducane încercase să-l împingă spre

mai multe mărturisiri, legate de alte momente din cariera lui de răufăcător, scoţianul murmurase doar, pe un ton misterios, „Trăim într-o lume aspră, domnule“. Iar când Ducane îl întrebase despre fotografia unei femei de vârstă incertă pe care Fivey o ţinea în dormitorul său, el îi răspunsese trist: „Foarte departe, domnule, şi cu foarte mult timp în urmă, foarte departe şi cu foarte mult timp în urmă“. Totuşi, în ciuda acestor aprecieri cu privire la asprimea vieţii, Fivey se simţea în mod cert mult mai în largul său şi uneori devenea aproape vesel, iar în ochii lui se zărea o licărire de inteligenţă, poate chiar o încercare de a-i face cu ochiul stăpânului său când li se întâlneau privirile, de parcă voia să spună: Oi fi eu un ticălos, dar nici tu nu eşti mult diferit – în felul tău. Cred că diferenţa dintre noi nici nu e prea mare. Atâta doar că tu ai avut mai mult noroc. Această impertinenţă tăcută aproape că-i făcea plăcere lui Ducane.

Maşina cotea acum spre Bina Gardens, iar Ducane urmărea cum Fivey manevrează volanul cu gesturi lente, maiestuoase, pline de importanţă, cu mâinile lui mari, stropite din abundenţă cu pistrui. Pe când îl privea, constată că mâna sa, care se întinsese pe spătarul scaunului lui Fivey, ajunsese la celălalt umăr al şoferului. Ducane îşi cântări o clipă gestul. Hotărî să lase lucrurile aşa cum sunt. Ba chiar se mişcă puţin, aşa încât degetele lui prinseră uşor, fără a strânge, umărul celuilalt. Contactul cu el îi aduse lui Ducane acea alinare intensă şi imediată pe care parcă o căutase toată ziua. Fivey privea impasibil drept înainte.

Şaptesprezece

Cele trei femei se aflau în oraş. Paula venise să cumpere cărţi, Kate îşi făcea vizita ei obişnuită de la mijlocul săptămânii, iar Mary fusese convinsă să vină pentru că „avea nevoie de o schimbare“. Mary venise şi pentru a-l încuraja pe Pierce să plece din Dorset, iar în acest scop îi sugerase cu abilitate familiei Pember-Smith să-l invite la prânz, întrucât aceştia se pregăteau pentru o călătorie spre Norfolk Broads, unde îi aştepta noul lor iaht. Mary spera ca Geoffrey Pember-Smith, colegul lui Pierce, să se laude cu noul lor iaht în timpul prânzului, căci invitaţia de a merge cu ei la Norfolk fusese deja făcută. Dar ea se temea – mai bine zis ştia – că fiul ei va număra pur şi simplu ceasurile până când se va putea întoarce grăbit la locul suferinţei sale şi la lipsa de comunicare aproape totală dintre el şi Barbara. Suferinţa lui o îndurera, iar indiferenţa ostentativă cu care îl trata Barbara o irita din ce în ce mai mult, dar nu avea ce face. Erau momente când aproape ajungea să creadă că această suferinţă inutilă şi prelungită a fiului ei demonstrează că soluţia de a veni să locuiască la Kate fusese o greşeală. Dar ştia şi că dacă n-ar fi fost Barbara, ar fi fost o altă fată, căci de suferinţa primei iubiri nu scapă nimeni. Aşa că n-avea rost să se frământe prea mult pentru Pierce. Totuşi situaţia o deprima şi, în chip nelămurit, o făcea să se teamă că Pierce va fi împins de Barbara la un gest extrem şi îngrozitor.

Fireşte, Pierce nu-şi deschisese sufletul în faţa mamei sale, dar o făcuse în prezenţa lui Willy. Willy ţinea mult la Pierce, iar faptul că vorbea cu Willy despre fiul ei îi dădea lui Mary un sentiment de linişte profundă, de parcă Willy şi-ar fi asumat deja rolul de tată. De când Ducane o „luminase“ cu sfaturile sale în pădurea de fagi, Mary se simţea mult mai în largul ei în prezenţa lui Willy – dar şi el în prezenţa ei. Discutau mult mai liber şi, deşi discuţiile lor rămâneau în continuare mai puţin intime decât şi-ar fi dorit Mary, ea scăpase de presimţirea unei despărţiri inevitabile şi tensionate, care îi paraliza puterile în prezenţa lui. Acum îl mângâia mai spontan, mai relaxat şi fără acel sentiment de disperare. Îşi spunea, într-un limbaj nou pentru ea: am să fac ceva din Willy, da, tot am să fac ceva.

Toţi patru călătoriseră împreună cu trenul şi se despărţiseră la gara

Waterloo: Paula pentru a se duce în Charing Cross Road, Kate pentru a merge la Harrods, Pierce la familia Pember-Smith, iar Mary pentru a lua un prânz grăbit de una singură într-o cafenea, căci avea un plan despre care nu-i vorbise nimănui.

La staţia Gunnersbury Mary renunţă la bilet şi o porni în sus, pe rampă, ca să iasă în stradă. Melancolia verii londoneze din suburbii – crudă, incertă, banală – plutea pretutindeni ca un miros bine cunoscut, iar mecanismul imprevizibil al memoriei o făcea să tremure la fiecare pas, năpădită de amintiri. De mulţi ani nu mai trecuse pe aici.

Deşi înainte nu ar fi putut reconstitui în minte drumul, pe măsură ce mergea, îşi amintea toate casele. Era ca şi cum fiecare element se ivea dintr-un ungher, împodobit cu semnificaţia trecutului, şi îşi lua locul într-o ramă ce i se pregătise dinainte: un stâlp de poartă sculptat, un vitraliu oval în mijlocul unei uşi, o perdea de clematită înălţată pe un zid zăbrelit, muşchiul moale, de un verde închis, crescut pe o alee cu dale roşietice, un stâlp de iluminat ce privea trist în jos, spre un cerc de pavaj. Aceste case – casele „mai vechi şi mai mari“, cum le considera ea atunci – erau complet neschimbate. În dogoarea după-amiezii drumul din amintire avea ceva familiar, imprecis şi totodată uşor ameninţător, cum au locurile văzute în vis şi despre care ne spunem: Am mai fost pe aici, dar unde se află locul ăsta şi ce o să se întâmple? Şi culorile păreau desprinse dintr-un vis, vii şi totuşi oarecum estompate, şterse, de parcă nici nu reflectau lumina, de parcă ar fi fost culori intense văzute în întuneric. Tot ca dintr-un vis păreau a fi şi străzile pustii.

Mary luă colţul şi pentru o clipă nu recunoscu deloc peisajul. Casele dispăruseră. În locul lor apăruseră blocuri înalte şi garaje uriaşe. Acum se vedeau şi câteva maşini, dar tot nu trecea nici un om pe trotuar. Mary se încruntă, vrând să alunge din faţa ochilor imaginea fantomatică a străzii aglomerate, şi-şi spuse, cu un fior de uimire şi durere: poate că o fi dispărut şi casa noastră. Dar ajunsese deja în capătul străduţei, de unde vedea, cam la jumătatea distanţei, căsuţa semidetaşată în care ea şi Alistair îşi petrecuseră cei patru ani de căsnicie.

Fuseseră primii locatari ai acelei case, construită după război. Puieţii fragili plantaţi de municipalitate de-a lungul drumului – şi pe care acum îi recunoştea ca fiind de prun, dar al căror nume nu se ostenise să-l înveţe atunci – deveniseră nişte copaci în toată regula. Alistair, care era puţin mai tânăr decât soţia lui, nu fusese trimis pe front, neavând vârsta potrivită, şi încă mai dădea examene pentru a deveni contabil autorizat când şi-a adus mireasa în căsuţa din

Gunnersbury. Mary încercă să-şi păstreze echilibrul, sprijinindu-se de zidul scund de la colţul străzii, şi îşi dădu seama că mâna ei, care parcă dobândise o personalitate proprie, îşi aminteşte suprafaţa zidului, pietrele sfărâmicioase şi aspre, muşchiul de oraş care, asemeni celui ce creşte pe aleile roşietice, pavate cu dale, reuşeşte să rămână umed şi cleios chiar şi în bătaia soarelui arzător.

Contactul mâinii cu zidul îi readuse în memorie imaginea surprinzătoare a pianinei demult vândute şi care-i rămăsese pe vecie asociată cu imaginea zidului acoperit de muşchi din pricina unui gând fugar, care probabil că îi trecuse lui Mary prin minte într-o zi când, întorcându-se de la cumpărături, se oprise la colţul străzii. Alistair avea o voce frumoasă, de bariton, şi cântau adesea împreună, el aşezat la pian şi ea în picioare, cu mâinile pe umerii lui şi capul dat pe spate, furată de cântec. Era o amintire plină de o fericire desăvârşită, care îi dădea chiar şi acum senzaţia că obrajii i se topesc într-o bucurie imediată. Alistair avea voce şi cânta şi la pian. Era un pictor bun, scria poezii, dar şi proză, juca bine şah, juca extraordinar tenis, era un bun scrimer. Enumerând în gând totul, Mary îşi dădu seama câte *talente* avusese soţul ei. Repetându-le acum, pe când mângâia zidul, se gândi că la fel trebuie să le fi repetat când încerca să ia hotărârea de a se mărita cu el. Numai că, observă ea, cuvântul „talente“ aparţinea momentului de acum, nu celui de atunci, şi era un cuvânt trist şi limitat.

Faptul că Mary găsise acum puterea de a veni să vadă căsuţa din Gunnersbury i se datora, într-un fel ciudat, lui Willy. Nu-i vorbise niciodată despre soţul ei şi nici despre planul ei. Dar odată cu dorinţa tot mai puternică de a face ceva pentru Willy, venise şi sentimentul că îşi neglijase oarecum trecutul, că parcă îl înlăturase într-un chip prea laş. Trebuie să găsească puterea de a vorbi cu Willy despre Alistair, despre ceea ce se întâmplase şi cum stăteau lucrurile. Pentru a putea face toate astea, simţise nevoia să se întoarcă, să readucă la viaţă acele amintiri vechi şi palide, acele suferinţe îngropate şi amorţite. Trebuia să îşi înfrunte soţul într-o manieră nouă, care acum îi era accesibilă.

Cât avea să fie de totală şi de copleşitoare această confruntare, nici nu-şi putuse imagina. Nu-i trecuseră prin minte nici clematita, nici aleea pavată, nici zidul. Willy părea acum doar o umbră ştearsă în comparaţie cu realitatea năvalnică a acestor lucruri. Atmosfera de vară toridă a străzii, al cărei miros – de praf şi de asfalt – îl recunoştea pe deplin, era atmosfera căsniciei ei, senzaţia tot mai intensă nu atât că era prinsă într-o capcană, ci că totul se comprimă, că lucrurile devin tot mai mici şi mai lipsite de strălucire. Să fie oare vorba despre faptul că, judecând în chip vulgar şi omenesc, trăise o dezamăgire constatând că

soţul ei este mai puţin distins decât şi-l închipuise? Poate n-ar fi trebuit să mă mărit cu el, îşi spuse Mary. Poate că nu-l iubeam destul. Şi totuşi are vreun rost să dau acum asemenea verdicte? Ce-i puteau spune zidul şi muşchiul despre mintea şi inima unei fete de douăzeci şi trei de ani? Îşi aminti – ca de un obiect material mai degrabă decât unul intelectual – de romanul uriaş al lui Alistair, pe care ea îl dactilografiase cu atâta devotament şi pe care-l mai scrisese încă o dată, cu mai puţin entuziasm, după ce primele două exemplare se jerpeliseră în traseul lor pe la vreo douăzeci de edituri. Romanul încă mai exista. Dăduse peste el acum un an, într-un cufăr, şi i se făcuse greaţă fizic răsfoindu-l.

Porni încet în jos, pe stradă, pe partea opusă casei. Vedea deja că gardul viu din lemn-câinesc, pe care-l plantaseră ea şi Alistair, dispăruse, că nici gărduţul din lemn impregnat cu creozot nu mai exista şi că în locul lui apăruse un mic gard crenelat din cărămidă. Grădiniţa din faţă, în care ea şi Alistair plantaseră trandafiri, era acum complet pavată, cu excepţia a două straturi din care tufe de rozmarin mângâiau cu ramurile lor albăstrui pietrele pavajului. Aflată acum chiar în faţa casei, Mary observă surprinsă că întunericul din prima cameră este străpuns de lumina ce venea printr-o fereastră mai îndepărtată. Probabil că dărâmaseră peretele dintre cele două încăperi de la parter. Ea şi Alistair discutaseră de multe ori despre această modificare. Se opri şi privi peste drum. Casa părea pustie, strada pustie. Atinse scoarţa netedă şi un pic aspră a trunchiului de prun, ajuns acum un copac gros şi viguros. Copacul de lângă el, cel pe care îl doborâse maşina ce cotise brusc, încă lipsea.

Mary simţi că i se face rău şi se agăţă de trunchiul puternic. Conturul ferestrelor de la parter îi aduse aminte de ultima seară, o seară de vară, cu aceeaşi atmosferă leneşă şi fără rost ca şi cea pe care o respira acum. Se certase cu Alistair. Din ce cauză? Era o atmosferă de ceartă – una obişnuită, nu serioasă, o ceartă obosită dintr-o seară de vară. Vedea în mâna lui scrisoarea pe care el se pregătea să o pună la poştă. Nu-i vedea faţa. Poate că atunci nici nu se uitase la faţa lui. Mary se apropiase de fereastră şi-l văzuse coborând pe alee şi păşind în stradă, iar apoi văzuse totul, auzise totul: maşina cotind brusc în liniştea străzii, scrâşnetul frânelor, ezitarea lui Alistair, saltul pe care-l făcuse pentru a se feri şi care îl adusese de fapt chiar sub roţile maşinii, mâna lui zvâcnind în sus, ţipătul lui îngrozitor, îngrozitor…

De ce naiba oi fi venit aici? se întrebă Mary. Nu ştiam că va fi chiar aşa. Şi, ca şi cum ar fi fost cu adevărat chiar aceleaşi, gândurile de odinioară o năpădiră din nou. Măcar să-l fi chemat înapoi, să fi bătut în geam, să-i mai fi spus o propoziţie, să mă fi dus cu el, aşa cum aş fi făcut dacă nu ne-am fi certat. Orice, orice gest ce putea rupe şirul cauzal lung care a făcut ca el şi acel automobil să

se întâlnească în secunda respectivă! Lacrimile începură să curgă pe obrajii lui Mary. Se desprinse de copac şi porni mai departe. Se trezi spunând aproape cu glas tare ceea ce le spusese atunci iar şi iar, înnebunită, celor ce se adunaseră pe trotuar în jurul ei.

— Ştiţi, pe strada noastră trec atât de puţine maşini! Pe strada noastră trec atât de puţine maşini!

Paula cobora scările înguste de la Foyles. Îşi petrecuse câteva ore în căutare de cărţi şi mâncase un sandviş la Coloanele lui Hercule. Făcuse şi câteva cumpărături pentru Willy, lucruri pe care i le ceruse chiar el. Nu-i spusese asta lui Mary, căci ştia că este extrem de geloasă pe oricine făcea ceva pentru Willy. O asemenea discreţie făcea parte în mod firesc, nepremeditat, din comportamentul Paulei.

Paula ducea un coş plin cu cărţi şi mai avea şi un pachet sub braţ. Ei, cam asta-i tot, îşi spuse ea, dar ce să fac cu toate pachetele astea grele? Mai era destul timp până la plecarea trenului care urma să o ducă – pe ea, pe Pierce şi pe Mary – înapoi în Dorset. O să intru la National Gallery, se gândi ea. O să las toate astea la garderobă şi o să mă uit la câteva tablouri. Ieşi în strada aglomerată şi încinsă şi făcu semn unui taxi. *Temperaturi tot mai ridicate. Valul de căldură continuă*, anunţau afişele.

Paula ştia o mulţime de lucruri despre tablouri, iar ele îi ofereau o bucurie intensă, pură şi totală, cum nu-i mai oferea nici o altă formă de artă, deşi cunoştinţele ei în domeniul literaturii erau mult mai bogate. Totuşi astăzi, în timp ce urca scările prea bine cunoscute şi o lua la stânga, pentru a se bucura de compania strălucită a pictorilor prerenascentişti italieni, nu se putea gândi decât la Eric, a cărui imagine, estompată temporar de căutarea cărţilor, îi reveni în minte cu o forţă sporită. Eric, cel care se apropia de ea încet-încet, ca o muscă neagră, uriaşă, târându-se pe suprafaţa globului pământesc. Tocmai primise de la el o vedere expediată din Colombo.

Paula îşi aminti mâinile lui Eric. Avea nişte mâini neobişnuite, pătrate, cu degete late şi turtite, iar părul lung şi auriu de pe ele îi creştea nu doar pe dosul palmei, ci şi pe degete, până la a doua articulaţie. Inelul cu monogramă pe care-l purta era aproape ascuns de acea iarbă arămie. Poate că mâinile sale hotărâseră în numele lui că trebuie să se ocupe de olărit. Paula îşi aminti mirosul mâinilor lui Eric, miros de lut rece, umed şi cleios. Eric abia reuşea să se întreţină din vânzarea lucrărilor în lut la Chiswick. Paulei îi plăcuse lipsa lui de mondenitate, îi plăcuseră mâinile lui, care vrăjeau lutul ce se înălţa, îi plăcuse lutul în sine. Totul era atât de diferit de Richard. Poate m-am îndrăgostit

de mâinile lui Eric, poate m-am îndrăgostit de lut. După Richard, care era un amestec de intelectualism şi senzualitate sofisticată, Eric i se păruse atât de solid, atât de natural… Şi totuşi Eric era cam isteric, îşi spuse ea pentru prima dată. Îi plăcea să pozeze în bărbat natural, artizanul cu halat ciudat şi claia de păr blond şi neîngrijit ca o coamă de leu. Marele Eric, marele bărbat. Poate de aceea Paula fusese uluită de înfrângerea suferită în faţa lui Richard. Cum ar putea Eric să o ierte vreodată pentru acea înfrângere? Apoi îi trecu prin minte: Poate că vine să mă omoare. Poate e singurul lucru care i-ar reda liniştea. Să mă ucidă. Sau să-l ucidă pe Richard.

Richard. Paula, care hoinărise fără ţintă prin săli, încremeni în faţa tabloului lui Bronzino *Venus, Cupidon, Nebunia şi Timpul*. Tabloul preferat al lui Richard. „Iată o imagine cu adevărat pornografică“, auzi parcă vocea ascuţită a fostului ei soţ. „Acesta este singurul sărut adevărat înfăţişat vreodată în pictură. Un sărut care nu este sărut. Paula, Paula, dă-mi un sărut de Bronzino!“ Paula se îndreptă spre mijlocul sălii şi se aşeză. Cu mult timp în urmă, chiar înainte de căsătoria lor, Richard „pusese stăpânire“ pe tabloul lui Bronzino. El o făcuse să privească tabloul cu adevărat, iar tabloul devenise simbolul iubirii lor, un simbol pe care Paula îl întreţinea, cu atât mai mult cu cât îl descoperea într-o manieră străină ei. Tabloul era transfigurarea senzualităţii lui Richard, a sexualităţii lui Richard, iar ea şi-l însuşi cu un icnet de uimire, întocmai cum şi-l însuşise pe Richard. Paula cea castă, Paula cea rece, Paula cea nobilă găsise în firea pervers de sexuală a soţului ei o oază de plăceri nesperate. Ea n-ar fi cunoscut fericirea fără căsătorie. Fericirea din interiorul căsniciei fusese cu adevărat fericire.

Paula şedea şi privea pictura. O Venus goală, zveltă şi alungită, se întoarce languros spre un Cupidon gol şi alungit. Cupidon se înclină spre ea, mâna lui stângă, cu degete lungi, îi sprijină capul, mâna lui dreaptă, cu degete lungi, îi cuprinde sânul stâng. Buzele lui tocmai s-au oprit pe ale ei – sau poate puţin lângă ale ei. Este acea clipă încremenită, nesfârşită, plină de visare şi de pasiune înfrânată dinaintea îmbrăţişării ameţitoare. Pe un fundal alcătuit din măşti şterse şi feţe disperate, Nebunia cea cârlionţată înaintează pentru a învălui în petale de trandafir perechea îndrăgostită şi ameţită, iar Timpul cel bătrân şi pofticios întinde un braţ lung şi puternic către toate, în încercarea de a pune capăt scenei. „Ai fost să vezi tabloul meu?“ o întreba Richard ori de câte ori se întorcea de la National Gallery. Îi spusese acest lucru pentru ultima oară la sfârşitul primei şi singurei înfruntări pe care o avuseseră în legătură cu Eric. El spusese aceste cuvinte ca un pas spre împăcare. Ea nu-i dăduse nici un răspuns.

Paula îi ceru şoferului să o lase la intersecţia dintre Smith Street şi King's Road. Se opri o clipă lângă băcănia din colţ, iar băcanul, recunoscând-o, îi zâmbi şi se înclină. Zâmbi şi ea în grabă, deşi cam crispat, şi o porni de-a lungul străzii. Se chinuia singură în chip prostesc, după cum prostesc fusese şi impulsul care o împinsese anul trecut să-l sune pe Richard la serviciu. Timp de un minut ascultase fără să spună nimic glasul lui bine cunoscut zicând „Biranne" şi apoi repetând mirat „Alo! Alo!", după care ea închisese telefonul. Acum voia să arunce o privire asupra casei din Chelsea unde locuise împreună cu Richard. Înţelesese din câteva cuvinte rostite de Octavian că Richard stătea tot acolo.

Păşea acum mai încet pe partea umbrită a străzii, partea opusă casei. Vedea deja uşa de la intrare, care fusese cândva albastră şi care fusese vopsită de curând într-un portocaliu închis, la modă. Şi-a vopsit uşa, îşi spuse Paula. S-a preocupat de lucrul ăsta îndeajuns încât să caute prin cărţi şi să aleagă o culoare. Apropiindu-se şi mai mult, constată că ferestrele sunt foarte curate şi că există şi o jardinieră nouă de flori. Iar apoi se întrebă: De ce mă mir? Probabil mi-am închipuit că aici or să fie numai pânze de păianjen şi pustietate. Probabil mi-am închipuit că fără mine Richard o să fie demoralizat, distrus, terminat. Da, chiar aşa mi-am închipuit. Cum de o fi reuşit să aleagă culoarea uşii fără mine? Se opri vizavi de casă, la umbră. Nu exista riscul ca Richard să fie acolo la acea oră a după-amiezii. Paula îşi duse mâna la sânul stâng şi îl prinse între degete, aşa cum Cupidon prinsese sânul mamei sale. Tocmai se întreba dacă va avea curajul să traverseze strada şi să se uite mai atentă la fereastra din faţă, când se întâmplă un lucru îngrozitor. O femeie extrem de frumoasă şi de bine îmbrăcată, păşind vioi pe stradă, se opri în faţa casei lui Richard şi intră, *folosindu-se de propria ei cheie*.

Paula se întoarse brusc şi o porni în grabă înapoi spre King's Road. Lacrimi fierbinţi de mânie îi umpleau ochii. Acum ştia – şi o ştia cu o durere sfâşietoare, care-i sfredelea trupul – că nu îşi închipuise numai că fără ea Richard va fi demoralizat, distrus şi incapabil să pună un om să vopsească uşa. Îşi închipuise – şi nu cu mintea, ci cu trupul şi cu inima – că fără ea Richard va rămâne singur.

Jessica Bird trecuse rareori pe la John Ducane pe-acasă. Acest lucru i se păruse nesemnificativ. John îi spusese mereu că locuinţa lui nu este deloc plăcută şi că vizitele la apartamentul ei îi fac mare plăcere, aşa încât de obicei – şi mai ales în ultimul timp – se întâlneau în apartamentul Jessicăi şi nu în locuinţa lui din Earls Court.

Jessica nu se simţise nici exclusă, nici alungată. Totuşi acum, în special de când Ducane îi vorbea despre despărţire, casa lui devenise în mintea ei un loc tainic şi tentant, de parcă acolo s-ar fi aflat un talisman misterios: taina schimbării din sufletul lui. Avea deja coşmaruri în care casa lua proporţii uriaşe, devenind un adevărat labirint de unghere întunecoase, prin care ea umbla în căutarea lui John. Jessica tot nu credea că el o să o părăsească. Nu vedea ce rost ar avea să o părăsească, de vreme ce ea îi cerea atât de puţin. Nu avea tăria să-i spună: Ia-ţi altă amantă, pot suporta asta. Dar făcându-l să-i promită că îi va spune când îşi va lua altă amantă, ea simţea că de fapt consimţise la aşa ceva. Şi atunci ce l-o fi determinat să facă eforturi disperate pentru a scăpa de ea? Întrucât nu existau motive reale pentru asemenea eforturi, Jessica nu credea că ele sunt adevărate. Trebuie să fie o neînţelegere, îşi spunea ea. Trebuie să fie o greşeală.

Când eşti foarte îndrăgostit – iar Jessica era foarte îndrăgostită –, îţi vine greu să crezi că afecţiunea celui iubit se poate diminua. Poţi accepta orice explicaţie, numai pe aceasta nu. Mai mult, Jessica trecuse deja prin criza morţii şi învierii când John încetase să-i mai fie amant. Din pricina lui trecuse prin răstignire şi înviere, căpătând astfel convingerea că este nemuritoare. De atunci John se împletea cu însăşi substanţa vieţii ei într-o formă ce părea în sfârşit invulnerabilă, întrucât nu mai conţinea drama unei „legături amoroase“. El nu putea să-şi dorească să o lipsească de asta decât pur şi simplu din încăpăţânare. Jessicăi aşa i se părea.

Există în mintea omenească forţe care, întocmai ca şi gazele în mişcare, cutreieră prin lume şi produc suferinţă şi mutilare fără ca aceia ce le-au produs să înţeleagă pe deplin – ori să înţeleagă câtuşi de puţin – puterea şi originea acestor emanaţii. Un sfânt ar putea fi identificat prin absenţa totală a unor astfel de tentacule vaporoase, în timp ce un om obişnuit este înzestrat cu ele în mod natural, după cum este înzestrat şi cu puterea stranie de a apărea în visele altora. Aşa se face că putem deveni adevărate motive de groază unii pentru alţii, iar persoane aflate în încăperi pustii au parte de umilinţă şi chiar de suferinţă din pricina altora, în a căror conştiinţă ei abia dacă se regăsesc. Fantomele izvorâte din adâncurile minţii capătă o viaţă proprie şi se pornesc să cutreiere lumea în căutare de victime, pe care le umplu de spaimă şi amărăciune, iar sursa din care au ţâşnit aceste duhuri hoinare nu ar putea fi acuzată pe bună dreptate de faptul că le-a produs, ba chiar s-ar arăta foarte uimită să afle aşa ceva.

Jessica se simţea atât de neputincioasă şi de inofensivă în relaţia ei cu John, încât nu-şi putea imagina că se transforma cu rapiditate în ceva la fel de detestabil ca un şarpe boa încolăcit în jurul gâtului lui. Nici nu-i trecea prin

minte că îi producea coşmaruri. Ducane nu o putea ierta pentru că, prin faptele ei, îl făcuse să treacă peste hotărârea sa şi că ajunsese în situaţia josnică de a o lua în braţe. Scena respectivă, pe care el nu şi-o putea scoate din minte, îi părea că simbolizează felul în care se lăsase ademenit prin violenţă în capcana unei detestabile prefăcătorii. Între timp biata Jessica, a cărei singură preocupare era să se gândească la el, mânată de dorinţa simplă de a avea o activitate legată de persoana lui, se apucase să-i scrie zilnic scrisori de dragoste, pe care el le primea în silă, le citea în grabă şi nu răspundea la ele.

Ceea ce o îndemnase pe Jessica să se îndrepte spre Earls Court în acea după-amiază de vară era în principal scrisoarea prin care Ducane îi spunea că săptămâna asta are prea mult de lucru pentru a se putea întâlni cu ea. Pentru Jessica fusese o tristă dezamăgire. Dar scrisoarea îi mai transmisese un mesaj, unul surprinzător de revigorant, şi anume impresia clară că John minte. Ea nu credea în asemenea „întruniri de seară“. Era sigură că până acum John nu o minţise. Faptul că era convinsă de onestitatea lui totală faţă de ea fusese mereu o consolare. Dar tonul acestei scrisori era diferit, iar Jessica aproape că se bucura de acest lucru, căci depistarea unei minciuni, conştiinţa faptului că el o minte, parcă îi dădea tinerei o anumită putere. Era aproape imposibil de crezut că el o să fie atât de ocupat, încât să nu-şi găsească timp într-o săptămână întreagă să se întâlnească cu ea. Categoric, scrisoarea suna a minciună.

Pelerinajul Jessicăi nu avea un scop clar. Ea nu voia de fapt să-l spioneze pe John, ci doar să întreprindă ceva, oricât de vag, „legat de persoana lui“, ceva ce i-ar fi oferit alinare. Se gândise să-l aştepte în staţia de metrou de la Earls Court şi să-l întâlnească „întâmplător“ când iese, căci ştia că uneori el se întoarce cu metroul. Ba chiar îl aşteptă un timp la intrarea în staţie, deşi era cam prea devreme ca el să vină acasă. Apoi o porni încet pe bulevard şi de aici pe străduţa ce ducea spre căsuţele frumoase din cartierul liniştit unde locuia John.

Străduţa înfundată pe care locuia John făcea un unghi drept cu cealaltă stradă, iar la intersecţie se afla un mic bar care tocmai îşi deschidea uşile. Jessica intră şi se postă lângă fereastră, cu un pahar de bere pe masă, putând astfel să vadă foarte bine atât colţul străzii, cât şi uşa din faţă a casei lui John. Nu mai fusese de mult timp pe aici şi tocmai se întreba dacă s-ar putea abţine să nu-i iasă în întâmpinare dacă l-ar vedea venind, când se întâmplă un lucru care o uimi şi o îngrozi. O femeie extrem de frumoasă şi de bine îmbrăcată, păşind vioi pe stradă, se opri în faţa casei lui Ducane, sună, uşa se deschise şi ea intră.

Jessica puse paharul pe masă. E acolo, îşi spuse ea. E acasă, m-a minţit, are o amantă. Un sentiment complet nou, cel de gelozie, puse stăpânire pe ea, străbătându-i trupul în valuri succesive de durere. În aceeaşi clipă, printr-un

miracol, puterea care o însufleţise când primise scrisoarea mincinoasă a lui Ducane spori însutit şi în localul acela adormit şi liniştit prinse viaţă un demon, demonul femeii geloase şi cumplit de hotărâte.

Kate Gray înaintă vioi pe stradă, se opri în faţa casei lui Ducane, sună la uşă şi fu imediat primită. Ştia că Ducane nu este acasă, întrucât după serviciu avea să-şi petreacă seara cu Octavian. Kate venise să facă propria ei investigaţie în privinţa servitorului lui Ducane.

— Vreau să intru şi să-i las domnului Ducane câteva lucruri şi un bilet, spuse Kate, intrând imediat în vestibul. Vrei, te rog, să-mi dai nişte hârtie? Iar lucrurile astea le-aş putea lăsa în bucătărie. Mulţumesc, ştiu drumul. Sunt doamna Gray. Dumneata eşti Fivey, bănuiesc.

Fivey venise după Kate în bucătărie şi se uita în linişte cum ea scoate din coş o cutie de castane glasate şi o sticlă de şliboviţă, darurile ei pentru Ducane, dar şi pretextul pentru a trece pe la el.

— Văd că ţii totul în ordine, Fivey, rosti ea admirativ. Ordine şi curăţenie desăvârşită, ăsta-i adevărul. E foarte plăcut aici, în bucătărie, nu-i aşa? Lucrurile astea sunt pentru domnul Ducane. Ştii că vine târziu diseară. Lucrează cu soţul meu.

Kate îl examină pe Fivey, aflat de cealaltă parte a mesei. Era cu totul altfel decât se aşteptase. Încercările lui Ducane de a-i descrie, la insistenţele ei, cum arată omul lui rămăseseră destul de vagi şi o făcuseră pe Kate să se aştepte să vadă un bărbat grosolan şi primitiv. Poate că Fivey era cam primitiv, dar avea acel primitivism pitoresc, romantic şi aproape blând care caracterizează în general Bestia din filmele cu Frumoasa şi Bestia, un animal mare, drăguţ şi înduioşător pe care în copilărie Kate îl găsise mult mai atrăgător decât prinţul frumos şi insipid în care se transformă în final. Kate remarcă pielea lui arămie, stropită din abundenţă cu pistrui mari, cafenii, capul lui mare, parcă umflat, părul bogat şi neîngrijit şi mustaţa de culoarea castanei, ochii oblici şi alungiţi, de un căprui deschis, fără pată, linia dreaptă şi prelungă a buzelor. Probabil că şi-o piaptănă, îşi spuse ea. Oare aş putea să-l fac pe Octavian să-şi lase mustaţă? Nici nu mi-am dat seama până acum cât de bine arată.

Kate îşi dădu seama că de câteva secunde bune se uită insistent la Fivey şi el la ea. Rosti grăbită:

— Poţi să-mi aduci, te rog, nişte hârtie, ca să-i las un bilet?

Fără să spună un cuvânt, Fivey dispăru şi reveni într-o clipă cu hârtia. Kate se aşeză la masă şi scrise „Dragă John“. Are şi *mâinile* pistruiate, observă ea, ridicând ochii numai atât cât să-i vadă o mână. Aşa o fi oare pe tot corpul? Puse

virgulă şi rămase cu creionul în aer. Nu ştia ce să-i scrie lui John. Adăugă: „Am trecut…“ şi tăie totul. Apoi scrise „Tocmai am trecut pe la Fortnum’s şi ţi-am luat câteva lucruri drăguţe…“

— De fapt nici nu cred că e cazul să-i mai scriu, îi spuse ea lui Fivey. Doar spune-i domnului Ducane că i-am lăsat astea.

Fivey dădu din cap, iar Kate mototoli hârtia în mână. Avea senzaţia că făcuse o greşeală. Îşi spuse că senzaţia venea din faptul că Fivey nu scosese nici un cuvânt. Ducane nu-i spusese că servitorul lui ar fi mut. Atunci rosti:

— Sper că te simţi bine aici, la domnul Ducane, Fivey.

— Domnul Ducane este foarte cumsecade.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Kate. Domnul Ducane nu mi-a spus că eşti irlandez!

Accentul nu putea fi confundat.

— Ştii, şi eu sunt irlandeză!

— Mi-am permis să recunosc accentul dumneavoastră, doamnă, spuse Fivey.

Avea faţa inexpresivă, dar ochii lui oblici o fixau insistent pe Kate.

— Ce minunat! Eu sunt de fel din comitatul Clare. Dumneata de unde eşti?

— Şi eu sunt tot din comitatul Clare.

— Ce coincidenţă extraordinară! exclamă Kate. Ce legătură neaşteptată între noi! De unde anume eşti?

— De undeva de pe ţărm…

— De lângă Burren?

— Da, doamnă.

— Incredibil! Tot de-acolo sunt şi eu! Familia dumitale e încă acolo?

— Numai bătrâna mea mamă, căsuţa ei şi o vacă.

— Şi te duci des acasă?

— Costă mult, doamnă. Dar îi mai trimit mamei câte puţin din leafa mea.

Trebuie să-i dau eu bani de drum, îşi spuse Kate. Dar cum să fac? Pare a fi un om mândru. Sigur că acum îmi dau seama că e irlandez.

— Eşti de mult în Anglia, Fivey?

— Chiar deloc, doamnă. Eu sunt băiat de la ţară.

Un adevărat copil al naturii, se gândi Kate. Cât e de simplu şi de înduioşător. Un ţăran adevărat. Ducane nu i-a făcut deloc un portret corect. Iar apoi adăugă: Mi-ar plăcea grozav să fie *servitorul* nostru. Nu m-ar deranja deloc să-l *am* pe Fivey.

— Cred că Londra te cam sperie. Dar bănuiesc că ai să te obişnuieşti aici.

Pe Kate deja nu o mai trăgea inima să plece, aşa că se ridică şi începu să se

plimbe prin bucătărie, punând mâna când pe o cratiţă, când pe un castron. Începuse să se simtă în largul ei în prezenţa lui Fivey, ca şi cum dinspre făptura lui animalică porneau spre ea nişte raze calde, care o stimulau şi-i liniştteau nervii.

— Ia o castană glasată, spuse ea.

Deschise cutia şi o împinse spre el peste masă.

Mâna mare şi pistruiată a lui Fivey se întinse şi duse castana la gură fără ca bărbatul să slăbească intensitatea privirii cu care o fixa pe Kate.

Doamne, cum mă fixează! Dar n-aş putea spune că îmi displace, îşi zise Kate. Fir-ar să fie, am deschis cutia şi nu i-o mai pot da lui John! O să trebuiască să o iau înapoi sau să i-o dau lui Fivey.

Începu să se plimbe din nou.

— Ce e asta? arătă ea spre un fel de castron din oţel în fundul căruia era un orificiu.

— Un procesor de gunoi, răspunse Fivey cu gura plină.

— Ah, n-am mai văzut aşa ceva! Ia să vedem cum funcţionează.

Fivey se apropie pentru a-i face o demonstraţie. Scoase din găleata de gunoi un cocoloş de ziare umede, îl puse în procesor şi întoarse comutatorul. Se auzi un zgomot puternic, ca de măcinat.

— Ce zgomot face! Mă cam sperie, spuse Kate.

Aplecându-se deasupra procesorului, îşi sprijini pentru o clipă mâna în care ţinea mănuşile de nailon pe marginea aparatului. Apoi, într-o străfulgerare ca zvâcnetul unui peşte, una dintre mănuşile albe alunecă peste marginea de oţel lucios a procesorului şi dispăru în golul zgomotos de dedesubt. Aproape cu aceeaşi iuţeală, mâna pistruiată a lui Fivey zvâcni după ea, dar nu destul de repede ca să salveze mănuşa albă de la pieire. În secunda următoare Kate îl prinse pe Fivey de încheietură.

— Vai de mine, fii atent, fii atent!

Rămaseră neclintiţi un moment, privindu-se unul pe altul. Kate se trase un pas înapoi şi îl trase şi pe el, ţinându-l încă strâns de mâna acoperită cu păr des. Apoi îi dădu drumul, se aşeză şi întinse automat mâna după sticla de şliboviţă.

— Ce tare m-a speriat! spuse ea. Trebuie să fii foarte atent cu maşinăria asta îngrozitoare. Cred că mi-ar prinde bine un strop de băutură. Vrei să scoţi două pahare?

Fivey puse pe masă două pahare şi se aşeză, dar nu în faţa ei, ci alături de ea. Cu o mână ce-i tremura uşor, Kate turnă în pahare. Uitase mirosul absolut sexy al băuturii. Simţea încă în palmă atingerea mâinii păroase a lui Fivey. Se întoarse spre el şi băură amândoi.

Kate puse paharul pe masă. Fivey îşi întorsese scaunul în aşa fel încât să stea cu faţa spre ea, ţinând în mâna dreaptă paharul, iar mâna stângă i se odihnea pe masă. Mâna lui mare, întinsă şi relaxată îi aminti lui Kate de un animal care doarme. E ciudat, îşi spuse Kate. Uitasem complet gustul şliboviţei. E minunat, minunat! Foarte încet, cu mare grijă, îşi lăsă mâna peste mâna lui Fivey, mişcând-o încet, pentru a-i simţi părul, pielea, oasele. Continuau să se privească fix.

Apoi, cu o siguranţă ce arăta hotărâre, ca şi cum s-ar fi pregătit să o ia la dans, Fivey puse jos paharul, îl împinse pe al lui Kate ceva mai încolo, îşi trase scaunul şi începu să-şi strecoare mâna pe după umerii ei. Mustaţa sa castanie se apropie mai mult, tot mai mult, şi deveni din ce în ce mai mare. Kate închise ochii.

— Termină, Octavian, nu mai râde! Eşti odios!

— Vrei să spui că tipul chiar s-a dat la tine?

— Nu, iubitule, *eu* m-am dat la el, aşa cum ţi-am explicat.

— Şi pe urmă i-ai dat zece lire să se ducă să o vadă pe maică-sa!

— Măcar atâta puteam face.

— Draga mea Kate, eşti complet smintită! Te ador!

— Trebuie să recunosc că şi pentru mine a fost o surpriză. Cred că singura explicaţie e faptul că e irlandez. Sau poate din cauză că mi-a căzut mănuşa în procesorul de gunoi.

— Sau poate din cauza şliboviţei.

— O, Doamne, şliboviţa! Am băut toată sticla! Am o durere de cap atroce!

— Oricum, ai dovada faptului că e heterosexual!

— Nu sunt foarte sigură. Poate fi şi într-un fel, şi în altul. E *grozav* de drăguţ, Octavian! Exact ca un animal minunat. Are o fire atât de curată! Vine direct dintr-un sat irlandez.

— Purtarea lui nu mi se pare chiar atât de curată. Londra e plină de bărbaţi care ar leşina de fericire dacă ar reuşi să te sărute la un an după ce te-au cunoscut, darămite după numai douăzeci de minute!

— Doamne, Octavian, ce mustaţă divină are!

— Ei, şi-acum te-ai băgat în mare belea cu Ducane dacă ţi l-ai luat pe valetul lui drept curtezan.

— Da, ştiu eu… poate că da… Ascultă, Octavian, crezi că ar trebui să-i spun lui Ducane? Am cam încurcat lucrurile, nu-i aşa?

— Oricum, nu prea cred că Fivey o să spună ceva.

— Depinde ce fel de relaţie este între ei. Poate că exact acum sunt în pat

împreună, discută lucrurile exact ca şi noi şi se prăpădesc de râs!

— Haide, haide, doar nu-ţi închipui aşa ceva!

— Nu, bineînţeles că nu, dar e o treabă cam neplăcută. Ce-ar zice celelalte fete dacă ar şti ce-am făcut eu cât ele făceau cumpărături cu toată seriozitatea?

— Ia închipuie-ţi tu cum arată servirea cinei. Privirile furişe. Mâinile care se ating când se aduce supa. Fiecare clipă o să fie un deliciu pentru mine!

— Of, Doamne! Crezi că John s-ar supăra?

— Da, cred că s-ar supăra. Şi n-ar crede niciodată că tu ai făcut primul pas. Nu te cunoaşte aşa cum te cunosc eu! S-ar putea să-l dea afară pe Fivey.

— Vrei să spui că n-ar *înţelege*?

— Nu.

— Păi atunci nici nu-i pot spune, nu? N-aş vrea deloc ca bietul Fivey să dea de belea.

— I-ai lăsat vreun bilet lui Ducane?

— Nu. Şi am luat cu mine sticla şi castanele rămase.

— Şi nu i-ai spus lui Fivey dacă să zică sau nu că ai trecut pe acolo? Eşti un intrigant cam nepriceput. N-ar fi rău să-i dai un telefon mâine dimineaţă.

— Nu pot. Vai de mine, Octavian, sunt îngrozitoare! Nu, o să las lucrurile aşa cum sunt şi dacă John pomeneşte de vizita mea, o să-i dau un răspuns evaziv.

— Ce să-ţi spun, pe mine, unul, m-ai amuzat grozav! Lângă tine nu mă plictisesc nici o clipă. Eşti gata?

— Sunt gata, iubitule. Ah, Octavian, e atât de *nostim* să fiu măritată cu tine!

Optsprezece

Pierce, unchiul Theo şi Mingo erau toţi jos, pe plajă. Unchiul Theo era aşezat şi ţinea în poală capul şi labele din faţă ale lui Mingo. Pierce, care tocmai făcuse o baie, stătea întins pe burtă, cu mâinile deasupra capului. De câteva minute Theo studia trupul zvelt al lui Pierce, întins lângă el, mai întâi ud, acum uscat, care avea culoarea aproape uniformă a unui biscuit copt. Întrucât nu se zăreau băştinaşi prin preajmă, Pierce se scăldase gol. Unchiul Theo oftă adânc, înăbuşind oftatul în interiorul său, ca să nu fie auzit.

Cu mâna dreaptă unchiul Theo răsucea şi mângâia mecanic blana lui Mingo. Era un fapt general acceptat că Mingo semăna mai mult cu o oaie decât cu un câine, iar gemenii erau convinşi că printre strămoşii lui Mingo chiar existase o oaie. Mingo ţinea ochii închişi, dar o uşoară vibraţie a corpului încins de soare, un fel de dat din coadă interior, arăta că nu doarme. Privirea unchiului Theo zăbovi pe umerii rotunjiţi, pe omoplaţii ieşiţi în relief, pe mijlocul subţire şi arcuit, pe şoldurile înguste şi totuşi robuste, pe picioarele lungi şi drepte, toate aparţinându-i celui pe care Willy Kost îl numise „un *kouros* autentic“. Tălpile picioarelor lui Pierce, pe care unchiul Theo le vedea dacă se apleca puţin în faţă, erau frumos încreţite şi pudrate cu nisip. Trebuie să fie plăcute la pipăit, îşi zise. Contactul cu pielea întărită şi totuşi delicată era, probabil, ciudat. Şi fără îndoială că au gust de apă de mare.

Din spaţiul dintre el şi Pierce unchiul Theo alegea pietricele cu alb şi violet de pe plajă. Aceste pietricele, care făceau deliciul gemenilor, erau un coşmar pentru Theo. Multitudinea şi diversitatea lor îl uluia. Planul lui Dumnezeu se întrezărea prea puţin prin opacitatea substanţei, iar acolo unde el nu se evidenţia, totul era doar haos şi amărăciune. Aşa vedea Theo lucrurile, iar ceea ce pentru gemeni era o adevărată comoară, o imensitate de entităţi minunate (gemenii sufereau grozav că nu pot identifica fiecare piatră în parte şi nu o pot aduce în casă) era pentru Theo o grozăvie fără sfârşit, în care spiritul nu se manifestase niciodată. Oare aici, la marginile ei, natura suferă? se întreba Theo. Sau totul este mort? Haos şi amărăciune. Dar nu cumva tot acest haos plin de amărăciune, desfăşurarea nesfârşită de materie dezordonată şi lipsită de simetrie, nu cumva chiar haosul însuşi – la fel de lipsit de sens ca şi pietrele

acestea – arăta că în realitate Dumnezeu nu există…?

Pietricelele dădeau impresia generală că sunt fie albe, fie vineţii, dar, privite de aproape, prezentau toate nuanţele intermediare şi aveau toate formele şi mărimile posibile. Toate erau rotunjite, dar unele erau plate, altele sferice ori alungite, altele aproape transparente, unele erau pestriţe, cu mai multe sau mai puţine pete, altele dense şi aproape negre, unele erau de un cafeniu roşcat, altele aproape cenuşii, iar câteva de un violet aproape albastru. Tot scotocind după ele, Theo ajunse la straturile umede şi lucioase de sub suprafaţa prăfuită şi bătută de soare. Ridică o piatră şi o examină. Era o pietricică plată, cenuşie, cu uşoare urme de fosile în formă de evantai. Nu merita păstrată pentru gemeni, care aveau deja o colecţie considerabilă de asemenea pietricele. O frecă de pantaloni ca să o şteargă. Apoi, cu multă atenţie şi blândeţe, o puse pe coloana vertebrală a lui Pierce, aproape de talie, aşezând-o cu grijă pe o vertebră al cărei contur fin şi delicat îl identificase. Pierce scoase un geamăt uşor. Theo luă altă piatră şi o puse pe umărul drept al lui Pierce, apoi, pentru echilibru, puse încă una şi pe umărul stâng. Cufundat în lucrarea lui, îl dădu pe Mingo la o parte şi începu să acopere spatele lui Pierce cu un model simetric format din pietricele plate. În timp ce aşeza cu grijă fiecare pietricică, după ce o ştersese şi o încălzise în palmă (pietricelele de la suprafaţă erau prea încinse şi neplăcute), atingea cu degetele pielea caldă, puţin aspră din cauza nisipului fin. Punctul culminant al operei sale, pe care Theo îl aştepta cu înfrigurare şi pe care îl amâna intenţionat, ca pe o provocare, era momentul când avea să aşeze, ah, încet şi cu toată delicateţea, câte o piatră pe rotunjimea fiecăreia dintre fesele lui Pierce.

Deodată se auzi un scrâşnet de paşi şi două umbre se opriră asupra lor. Pierce se răsuci şi se ridică, aruncând de pe el pietricelele. Ei, drăcie! exclamă Theo în gând. Ei, drăcie, ei, drăcia dracului!

— Putem să-l luăm pe Mingo cu noi? întrebă Edward. Te rog! Avem nevoie de el în jocul cu penele.

— Nu vrea să vină, răspunse Pierce. E în mare tandreţe cu unchiul Theo.

Pierce nu se acoperi la apariţia Henriettei, care era obişnuită cu nuditatea masculină.

— O să vină dacă o să-l rugăm frumos, spuse Henrietta. E un câine tare politicos.

— Hai, Mingo, ajunge cu leneveala! zise Theo, împingându-l pe Mingo.

— Aţi mai văzut farfurii zburătoare zilele astea? întrebă Pierce.

— Da, am văzut una ieri. Credem că este aceeaşi.

— Nu vi se pare cam ciudat că nu le vede nimeni în afară de voi? comentă

Pierce.

Gemenii se ţineau tare mândri când venea vorba despre farfuriile lor zburătoare.

După ce se luptă să-l ridice în patru picioare pe Mingo, care se dovedea cam leneş şi moleşit, Edward răspunse:

— Of, ce n-aş da să plouă!

Henrietta îi făcu semn fratelui ei să se apropie şi-i şopti ceva. Edward îi dădu drumul lui Mingo, care se lăsă imediat la pământ. După ce gemenii şuşotiră şi se foiră îndelung, Edward tuşi, apoi i se adresă lui Pierce pe tonul pe care copiii îl considerau ca fiind oficial.

— Pierce, avem ceva ce am vrea să-ţi dăruim.

— Ce? întrebă Pierce fără nici un pic de interes.

Se întinsese din nou pe plajă, de data aceasta cu faţa în sus.

Gemenii se apropiară de el, iar Pierce se ridică leneş într-un cot.

— Uite, spuse Edward, vrem să-ţi dăruim asta, să fie numai a ta.

— Împreună cu toată dragostea noastră, adăugă Henrietta.

Edward întinse mâna, iar Pierce primi obiectul în palma lui bronzată şi grunjoasă. Uitându-se, Theo observă că era o fosilă cu totul specială, un amonit aproape perfect. Spirala delicată şi crestată mărunt a cochiliei se vedea clar pe ambele feţe ale pietrei pe care Pierce o răsucea acum în mână. Marea îi rotunjise marginile şi estompase desenul, dând naştere unui obiect de o frumuseţe rară. Theo îşi dădea seama că gemenii făcuseră un mare sacrificiu dăruind amonitul, căci ştia cât de mult îşi preţuiau pietrele, atât din motive estetice, cât şi ştiinţifice.

— Mulţumesc, spuse Pierce, ţinând piatra cu stângăcie în mână.

Edward făcu un pas înapoi, vrând parcă să se încline, apoi îşi îndreptă atenţia spre readucerea lui Mingo la viaţă. Pierce se ridică leneş în picioare. Strigând de mai multe ori „Haide, vino!“ şi „Bravo!“, gemenii convinseră câinele să vină după ei şi tocmai începuseră să traverseze întinderea de alb şi violet, când Pierce ţâşni drept în sus, de parcă ar fi încasat un şoc electric. Apoi, încordându-şi trupul gol ca pe un arc şi rotindu-şi braţul drept mult spre spate, se răsuci pe călcâie şi azvârli cu putere amonitul departe în mare.

Edward şi Henrietta, care îi văzuseră gestul, încremeniră. Theo sări în picioare. Pierce se întoarse cu spatele la mare. Gemenii porniră din nou, depărtându-se cu paşi rigizi, urmaţi de Mingo.

— Eşti un măgar fără pereche! îi spuse Theo lui Pierce. Ce dracu’ ţi-a venit?

Pierce îl privi puţin peste umăr. Avea faţa contorsionată ca o mască

japoneză şi era aproape de nerecunoscut. E furios la culme, îşi spuse Theo. Ba nu, e gata să izbucnească în lacrimi.

— Linişteşte-te, Pierce.

— Fir-ar a dracului de viaţă împuţită!

— Aşa e, dar asta nu înseamnă că trebuie să-ţi verşi amarul pe gemeni.

— Aşa o fi. Ei, ce contează? Îi urăsc pe toţi! Totul e noapte în jurul meu.

Cu ochii minţii, Theo se văzu luându-l în braţe pe tânărul *kouros* gol, în realitate însă se aşeză pe pietre, punându-şi palmele sub el. Pierce stătea între el şi mare, chinuindu-şi trupul şi zbuciumându-se ca un prizonier în lanţuri pe fundalul albastru-fosforescent al mării şi al cerului.

— Ţine noaptea asta ascunsă în tine, spuse Theo. Nu o transmite şi altora.

— Dacă aş ţine-o pe toată ascunsă în mine, cred că aş muri. Ai fost vreodată îndrăgostit fără nici o speranţă, unchiule Theo?

— Da.

Fără nici o speranţă e formula aproape exactă, îşi spuse Theo, apăsând şi mai tare pietrele cu palmele.

Făcând o strâmbătură, Pierce se aplecă alene şi-şi culese hainele de pe jos, apoi o porni agale pe plajă, în direcţie opusă gemenilor.

Theo dădu să-l strige. Apoi îşi spuse: Lasă-l în pace. Nu există leac pentru iubirea fără sorţi de izbândă. Lasă-l să rabde. Şi eu rabd.

Se ridică în picioare, dar nu o porni după Pierce. O luă înspre locul în care, un pic mai departe, gemenii se aşezaseră, ţinându-l pe Mingo alături. Nu începuseră jocul cu penele. Apropiindu-se, Theo văzu că Henrietta plânge.

Mingo îl salută pe Theo de parcă nu l-ar fi văzut de un an. Theo se aşeză lângă Henrietta.

— Hai, nu mai fi tristă, draga mea! Ştii bine că Pierce e tare nefericit. Şi când oamenii sunt nefericiţi, îi fac şi pe alţii să sufere, deşi fără să vrea.

— De ce a trebuit să facă asta? întrebă Edward indignat. Dacă nu voia să-l ia, putea să ni-l dea înapoi. Era aşa de frumos!

— Era cel mai frumos pe care-l aveam! se văicări şi Henrietta. Edward nici n-a vrut să-l dea, dar eu l-am convins, tocmai ca să-l mai înveselim pe Pierce. Of, mai bine tăceam din gură!

— Să nu-ţi pară niciodată rău că ai făcut o faptă bună, spuse Theo. Nici nu-ţi dai seama cât de multă putere are! Pierce o să vină să vă ceară iertare, iar voi trebuie să-mi promiteţi că o să-l iertaţi.

După ce se mai ciondăniră un pic, gemenii promiseră că-l vor ierta. Henrietta mai deplânse o vreme soarta amonitului ajuns în fundul mării, iar Theo şi Edward se străduiră împreună să o consoleze, spunându-i cât de fericit

va fi amonitul când va sta de vorbă cu peştii şi cu crabii şi că se va simţi mult mai bine acolo decât s-ar fi simţit uitat şi prăfuit în dormitorul lui Pierce.

De ce naiba oi fi făcut asta? se întrebă Pierce, trăgându-şi pantalonii. O să le cer iertare, îşi spuse el, dar asta nu foloseşte la nimic. Ei, Doamne, ce-mi pasă mie? Urăsc pe toată lumea! Cred că m-am înrăit, aşa cum a spus Barbara. Mă rog, fie, sunt rău şi rău o să rămân!

Acum Barbara era plecată. Stătea la o colegă, în oraş. Pierce sperase că plecarea ei o să-i aducă alinare sau măcar linişte, dar nu se aşteptase la durerea asta cruntă, provocată de însăşi absenţa fetei. Deprimarea lui, care rămăsese oarecum vagă în prezenţa ei plină de chinuri imprevizibile, devenise acum mai profundă şi mai pregnantă, ca şi cum el şi-ar fi adunat puterile pentru un asalt final distructiv. Iar dorinţa fizică născută de Barbara cea imaginară părea mai dureroasă şi mai sâcâitoare decât dorinţa născută de ivirea fugară a Barbarei în carne şi oase.

Nu reuşise să se abţină. O urmărise şi o necăjise cu atâta insistenţă, încât în cele din urmă ea îi spusese cât se poate de limpede că pleacă în oraş ca să scape de el. Se certaseră aprig, iar mai târziu, când Pierce se întorsese în camera lui, găsise întinse pe pat toate obiectele pe care i le dăruise vreodată fetei. Ca răspuns, Pierce îi înapoiase şi el – ba chiar reuşise să mai şi spargă pe drum – obiectele pe care i le dăruise Barbara, inclusiv excelentul briceag multifuncţional pe care ea i-l adusese din Elveţia şi care avea pentru el o valoare inestimabilă.

Acum, complet îmbrăcat, dar în picioarele goale, Pierce stătea la malul mării strălucitoare. Privea pietrele de pe fundul mării, pe care soarele le scotea în evidenţă parcă printr-un geam verde, neclintit şi stropit cu bule de aer. Am să o pedepsesc, îşi spunea el. Va trebui să o pedepsesc cumva. Iar apoi o să intru în Grota lui Gunnar şi o să rămân acolo până o să mă înec.

Nouăsprezece

Mary trecu peste zidul scund al cimitirului. Rochia ei de bumbac, albă cu albastru, i se agăţă de marginea strălucitoare a pietrei calde şi-i aruncă puţin praf peste sandale.

La câţiva paşi în faţa ei mergea Willy, care păşea încet peste lăstarii de iederă întreţesuţi şi elastici. Înainta cu mişcări ritmice, de dansator. Şchiopătatul îi era aproape imperceptibil, de parcă trupul lui împrumutase flexibilitatea misterioasă a covorului de iederă.

Mary se sprijini de zid. Nu se grăbea să-l ajungă din urmă. După-amiaza fierbinte era liniştită, încărcată de o pace ca o pudră parfumată şi tăcută, pe care femeia o inspira cu o plăcere de nedescris. Chemarea unui cuc de undeva de foarte departe punctă tăcerea ca un semnal sau ca o semnătură. Nu mă grăbesc. Sunt chiar leneşă, se gândi Mary. Apoi îşi spuse: *Astăzi este al meu*. Gândul o făcu să zâmbească.

Din această parte a cimitirului nu se vedeau decât monumentele alb-cenuşii, ale căror vârfuri se topeau în lumina prea intensă, şi biserica octogonală, pe ale cărei ziduri – remarcă Mary – începuse deja să urce iedera cu frunză mică. Peste ceva timp poate că şi biserica va deveni o movilă de iederă, aşa cum se întâmplase deja cu pietrele funerare. Dincolo de licărirea pietrelor funerare cerul de amiază era curat, decolorat, strălucitor şi gol ca un abis.

Mary o porni, dar nu pe urmele lui Willy, ci mergând în paralel cu el. Picioarele femeii, încălţate în sandale, atingeau covorul elastic de iederă, care ceda sub pasul ei, fără a-i da însă senzaţia că atinge pământul. Cam aşa trebuie să fie când mergi pe apă, îşi spuse Mary. Probabil simţi sub tălpi apa ca pe o materie densă şi moale. Se opri şi puse mâna pe gardul zăbrelit care înconjura un obelisc, iar pe mână îi rămaseră dungi de rugină. Simţea prezenţa lui Willy, care se mişca aproape de ea. Consistenţa după-amiezii de vară le unea trupurile, aşa încât atunci când Willy se deplasa, ea avea senzaţia că o trage uşor după el. Astăzi suntem ca gemenii siamezi, numai că pe noi ne leagă un soi de ectoplasmă caldă, elastică, minunată, îşi spuse ea.

Acum Willy se aruncase pe covorul de iederă, căzând drept pe spate, aşa cum făceau copiii. Mary se apropie şi, văzând că el îşi ţine ochii închişi, se

aşează cuminte alături şi se sprijini de un monument funerar – exact de acela de pe care Pierce îndepărtase cu grijă iedera şi dăduse la iveală o corabie gravată delicat în piatră.

Willy, care percepuse vibraţia iederei sub paşii lui Mary, rosti:

— Bună!

— Bună!

O vreme Mary rămase tăcută, privind doar părul alb, răsfirat peste iederă, al lui Willy. Avea faţa atât de mică şi de măslinie, nasul atât de subţire, mâinile atât de delicate şi de osoase! Ceva îi aminti de senzaţia pe care o ai când ţi se aşază o pasăre pe deget, iar ghearele ei îţi trezesc teamă şi duioşie.

— La ce te gândeşti, Mary?

— La cimitirul ăsta.

Nu-i putea vorbi despre imaginea păsării.

— Ce-i cu cimitirul?

— Nu ştiu. Am sentimentul că oamenii de-aici au dus o viaţă paşnică şi fericită.

— Ceea ce nu se prea poate spune despre oricine.

— Le simt prezenţa… dar nu o prezenţă ostilă sau tulburată.

— Da, şi eu le simt prezenţa. Dar mulţimile celor morţi s-au transformat.

Mary nu răspunse. Nu avea sentimentul că morţii ar fi ostili sau tulburaţi şi totuşi cimitirul îi dădea o stare de nelinişte, o teamă nu tocmai neplăcută, mai ales într-o după-amiază ca aceasta, care avea densitatea nopţii. Oare în ce s-or fi transformat? se întrebă ea. Nu-i veneau în minte imagini cu cranii şi oase în descompunere. Îi vedea ca pe nişte fiinţe adormite, înfăşurate în alb, cu priviri întunecate şi goale, făpturi ce dorm cu ochii deschişi.

— Tremuri, Mary.

— N-am nimic. Cred că m-a bătut puţin soarele.

— Ia să te vindec eu cu piatra mea fermecată! Hai, prinde-o!

Mary prinse repede obiectul verde care zbură prin aer. Pentru o clipă crezu că o să cadă în adâncul întunecat al covorului de iederă, dar reuşi să-l devieze cu mâna şi să-l prindă în poală. Era o bucată de sticlă verde, semitransparentă, căreia marea îi dăduse o formă aproape perfect sferică.

— Ce frumoasă e!

Şi-o lipi de frunte.

— Şi cât e de răcoroasă!

— Ai prins-o aşa frumos în poală! Ştii povestea prinţesei care l-a descoperit pe prinţul ascuns printre slujnicele sale aruncându-i fiecăreia dintre ele o minge? Toate femeile şi-au depărtat picioarele şi au prins mingea în poală,

numai prinţul şi-a apropiat picioarele.

Mary râse. Simţea legătura dintre trupurile lor ca pe o substanţă aproape vizibilă, fluidă, ce se rotea ca un vârtej în jur. Acum Willy se ridică, se sprijini cu spatele de un mormânt, iar Mary îşi spuse în gând: Ce n-aş da să se lase într-o parte şi să-şi pună capul în poala mea!

— Să nu le arăţi gemenilor bucata de sticlă, spuse ea. Şi-ar dori atât de mult să o aibă, că până la urmă ar trebui să le-o dai.

— Dar ţi-am dat-o ţie.

— Ah, mulţumesc!

Închise ochii, îşi trecu bucata de sticlă rece peste frunte, apoi în jos, pe lângă nas, şi şi-o lipi de obraz. După aceea oftă:

— Ah, Willy, Willy, Willy!

— Ce ’tâmplat?

— Nimic. Mă simt aşa de ciudat! Tare aş vrea să vorbeşti mai mult cu mine. Spune-mi ceva despre tine. Orice. Orice fleac. Ce jucării aveai când erai copil, cum a fost prima ta zi de şcoală, ceva despre un fost prieten… orice.

— Bine, am să-ţi povestesc despre… despre cel mai îngrozitor lucru din viaţa mea.

— Ah!

Şi acum o să iasă totul la lumină, totul, totul! se gândi Mary. Doamne, simt că nu pot suporta!

— Aveam şase ani.

— Ah!

— Eram în vacanţa de vară, continuă Willy, undeva pe malul Mării Negre. În fiecare dimineaţă mergeam cu bona în grădina publică. Ea stătea pe o bancă şi tricota, iar eu mă prefăceam că mă joc. Nu mă jucam cu adevărat, pentru că nu ştiam să mă joc într-un loc public şi îmi era frică de ceilalţi copii. Ştiam că ar fi trebuit să alerg şi chiar alergam şi mă prefăceam că mă prefac că sunt căluţ. Dar tot timpul eram frământat de gândul că s-ar putea să se uite cineva la mine şi să-şi dea seama că totul este fals, că nu sunt un copil fericit care se joacă, ci o biată făptură speriată care aleargă de colo colo. Mi-ar fi plăcut să stau pur şi simplu liniştit lângă bona mea, dar ea nu-mi dădea voie şi mă trimitea să alerg şi să mă joc. Mai erau şi alţi copii în grădina publică, dar în general erau mai mari decât mine şi veneau în grupuri. Apoi într-o zi în parc a venit o fetiţă blondă cu un căţeluş pătat, alb cu negru. Bona ei stătea lângă a mea, iar eu am început să mă joc cu căţelul. Eram prea timid ca să-i vorbesc fetiţei. Nici măcar nu îndrăzneam să mă uit bine la ea. Avea o hăinuţă din catifea albastră şi ghetuţe albastre. Văd şi acum limpede ghetuţele alea. Poate că nici nu mi-am

îngăduit să văd mai mult în acele prime zile. Ea era doar o pată estompată undeva în apropierea locului unde eu mă jucam cu cățelul. Îmi plăcea să mă joc cu el, căci era joacă adevărată, dar îmi doream şi mai mult să mă joc cu fetiţa, numai că ea se ducea şi şedea lângă bona ei, deşi am auzit când i s-a spus de mai multe ori că poate să se joace cu mine dacă vrea. Mai apoi a început să se apropie de mine când mângâiam câinele şi o dată, cum stăteam pe iarbă lângă câine, a venit şi s-a aşezat şi ea alături, iar eu am întrebat-o cum îl cheamă pe câine. Simt încă în palmă spinarea caldă şi moale a câinelui, văd mâna fetiţei lângă a mea, mângâind urechile câinelui, îi văd faţa cu claritate, aşa cum am văzut-o atunci pentru prima oară – o faţă rotundă, trandafirie şi cam prea strălucitoare. Avea părul tuns scurt, foarte blond, gura mică şi bosumflată şi eu m-am îndrăgostit de ea. Am vorbit puţin, iar apoi fata m-a rugat să mă joc cu ea. Eu eram singur la părinţi şi nu prea ştiam să mă joc cu alţi copii. Nu ştiam decât jocuri pe care le puteam juca singur. I-am spus că mă joc cu ea, dar că nu ştiu ce să fac. A încercat să mă înveţe un joc, însă eu eram prea prostuţ şi prea îndrăgostit ca să înţeleg şi cred că era oricum un joc care cerea mai mulţi participanţi. În cele din urmă ne-am jucat numai cu cățelul, am alergat, am făcut întreceri cu el, l-am necăjit şi l-am pus să facă giumbuşlucuri. Acum îmi doream să vin zilnic în grădina publică, să mă întâlnesc cu fetiţa, şi eram foarte fericit. Cred că în zilele acelea am fost mai fericit decât am fost vreodată de atunci încoace în toată viaţa mea. Apoi într-o zi m-am gândit că mi-ar plăcea să le fac un cadou fetiţei şi cățelului şi i-am convins pe părinţii mei să cumpere o minge mică, galbenă, elastică, cu care câinele să se poată juca – noi să i-o aruncăm, iar el să o aducă înapoi. Eram nerăbdător să vină dimineaţa. De-abia aşteptam să-i arăt prietenei mele mingea aia galbenă şi să i-o aruncăm cățelului. Aşa că a doua zi, de dimineaţă, m-am dus în parc şi acolo am întâlnit-o pe fetiţa cu hăinuţă şi ghetuţe albastre şi pe cățelul cel pătat cu alb şi negru, care se învârtea pe lângă ea. I-am arătat mingea şi am aruncat-o, iar cățelul a pornit în goană după ea. A prins-o, mingea i s-a înţepenit în gât, iar el s-a înecat şi a murit.

— Vai de mine! exclamă Mary.

Se aşează în genunchi pe covorul de iederă. Punctul culminant al povestirii venise atât de brusc, încât nici nu ştia ce să mai spună.

— Şi cum… Şi ce s-a mai întâmplat după aceea, Willy?

— N-am văzut, căci bona mea m-a luat de acolo. Am fost cuprins de isterie toată ziua, iar a doua zi am făcut febră. Apoi a venit timpul să plecăm acasă. Pe fetiţă n-am mai văzut-o niciodată.

— Vai, Willy, îmi pare rău, îmi pare tare rău! spuse Mary.

Tăcură amândoi. Chemarea cucului veni din depărtare prin aerul neclintit. Scena, asemeni imaginii de pe o carte poştală decolorată, stărui în mintea lui Mary, estompând complet cimitirul. Vedea în minte parcul îngrijit, doicile stând la taclale, copiii liniştiţi şi frumos îmbrăcaţi, câinele jucăuş. Încercând cu disperare să spună ceva, vru să întrebe cum o chema pe fetiţă. Întrebă:

— Cum îl chema pe câine?

Tăcerea se prelungea. Nu-şi aminteşte, îşi spuse ea. Îşi ridică privirea.

Willy stătea neclintit, strângându-şi genunchii cu braţele, iar pe obraji îi curgeau lacrimi. Buzele îi tremurau. Deschise gura pe jumătate, iar după două încercări rosti:

— Rover. Era un terier englezesc şi pe vremea aia era la modă să le dai câinilor nume englezeşti.

— Ah, iubitul meu… spuse Mary.

Se mişcară stângaci pe suprafaţa elastică, încercând să se ridice. Femeia se lăsă uşor spre el, îl cuprinse cu un braţ şi-şi lăsă capul pe umărul lui. Willy îşi şterse faţa cu o batistă curată, împăturită. Mary îl cuprinse şi cu celălalt braţ şi-şi împreună mâinile strâns pe celălalt umăr al bărbatului, apăsându-şi obrazul pe haina lui. Îi simţi trupul încordat în strânsoarea braţelor ei şi-şi spuse cu disperare: Asta nu-i aduce nici o alinare, absolut nici o alinare. Îl strânse mai tare, apoi se îndepărtă. Lumina limpede şi strălucitoare o surprinse de parcă ar fi ieşit dintr-un loc întunecos. Spuse:

— Ascultă, Willy. Ascultă-mă şi să nu crezi că am înnebunit. Vrei să te căsătoreşti cu mine?

— Cum?

— Te-am întrebat: Vrei să te căsătoreşti cu mine?

Acum Mary stătea în genunchi în faţa lui. Willy continua să-şi şteargă faţa. Îşi schimbă poziţia, vârându-şi un picior sub el. Privirea lui trecu în revistă cimitirul, iar când ajunse în dreptul lui Mary, chipul i se schimbase deja: acum avea expresia fericită, poznaşă, vie, pe care ea i-o mai văzuse o dată, când dansa prin cameră pe o piesă de Mozart.

— Minunat, minunat, minunat! exclamă Willy. Nimeni nu m-a mai cerut în căsătorie până acum!

Apoi, tocmai când Mary începea să spună ceva, adăugă cu glas scăzut, aproape în şoaptă:

— Ştii, eu sunt impotent…

— Willy, Willy! se auzi o chemare ascuţită şi când se întoarseră, o văzură pe Barbara trecând în grabă peste zidul cimitirului.

Tânăra veni repede spre ei, aproape fără să atingă covorul verde închis.

— Ah, Willy, Mary, l-aţi văzut cumva pe Montrose?

Amândoi răspunseră că nu.

— Îl caut şi nu-l găsesc. Nu e nicăieri! Îl caut de mult. Niciodată n-a lipsit atâta timp şi-acum n-a venit să-şi bea laptele, iar Pierce spune că probabil s-a *înecat* şi…

— Ce prostie! răspunse Mary. Pisicile nu se îneacă. Au prea multă minte. O să apară el cu siguranţă.

— Dar unde poate fi? El nu e ca alţi motani, nu pleacă niciodată…

— Stai puţin, spuse Willy, ridicându-se cu greu din culcuşul de iederă. Hai să mergem acasă împreună şi o să te ajut să-l cauţi. Trebuie să fie prin preajmă. Probabil doarme pe sub un tufiş. Te-ajut eu să-l găseşti.

— Dar l-am căutat *peste tot* şi a trecut de mult ora lui de masă şi el se întoarce întotdeauna când…

Pe când se îndepărta împreună cu tânăra, Willy îi vorbea cu o voce blândă, ritmată, mângâietoare.

Mary rămase acolo unde era. Apoi începu să se ridice încet în picioare. Cuprinsă de panică, îşi aminti de bucata de sticlă verde pe care i-o dăduse Willy, aruncându-i-o în poală, ca un prinţ care îşi alege prinţesa. Numai că în poveşti lucrurile se petreceau invers. Când se ridicase să-l îmbrăţişeze pe Willy, probabil îi căzuse din poală. Începu să o caute, băgându-şi adânc mâna în ţesătura întunecată a lăstarilor de iederă, dar, deşi scotoci mult timp, nu reuşi să găsească bucata de sticlă.

Douăzeci

Volumul imens de scrieri pe tema dreptului roman a fost produs prin deducţie, pornindu-se de la un număr relativ mic de mărturii, dintre care unele sunt îndoielnice din pricina interpolărilor survenite. Ducane se întrebase adesea dacă pasiunea sa pentru acest subiect nu era cumva un fel de perversiune. Există anumite zone de studiu – istoria Greciei este una dintre ele, iar dreptul roman alta – unde sărăcia mărturiilor reprezintă o provocare specială pentru o minte riguroasă. Este un joc cu foarte puţine piese, în care priceperea jucătorului constă în a complica regulile. Faptul izolat şi lipsit de importanţă trebuie expus în ţesătura unei ipoteze suficient de subtile ca să-l facă relevant şi tocmai elaborarea acestei ţesături era cea care îl fascina pe Ducane. În schimb, i s-ar fi părut lipsit de interes să se confrunte cu o cantitate mare de dovezi palpabile la îndemâna oricărui student din timpurile moderne. În această preferinţă a lui Ducane se ascundea o anumită înclinaţie spre estetism, probabil în armonie cu firea sa puritană, o predilecţie spre ceea ce era ordonat, catalogat, bine finisat şi demonstrabil. Tot ce era prea empiric i se părea încâlcit. Ceea ce îl nemulţumea în mod constant în privinţa subiectului său arid şi limitat era constatarea că temele care îl interesau cel mai mult se dovedeau adesea a fi fost studiate în profunzime cu câţiva ani în urmă de către un german.

În momentul acela Ducane, care tocmai se întorsese de la întâlnirea cu Octavian – întâlnire în timpul căreia, contrar intenţiei lor, discutaseră probleme de serviciu –, şedea în pat, răsfoind o lucrare pe care o scrisese când încă era la All Souls, pe tema „contractului esenţial“, şi se întreba dacă să o includă într-un volum de eseuri pe care avea să îl publice în scurt timp sub titlul *Incertitudine şi paradox în dreptul roman*. Ştia foarte bine că ar fi trebuit să se ocupe de altceva. Ar fi trebuit să-i scrie Jessicăi o scrisoare şi să-i propună o oră de întâlnire. Ar fi trebuit să schiţeze un raport asupra investigaţiei sale în cazul Radeechy până la momentul acela. Prima treabă o amâna deoarece ştia că, indiferent ce ar scrie, avea să fie pe jumătate o minciună. Pe a doua o amâna pentru că nu se hotărâse încă ce să facă în legătură cu Richard Biranne.

Eforturile făcute de subalterni – George Droysen şi alţii – pentru a da de urma Elenei din Troia rămăseseră fără rezultat. Iar o cercetare *sub rosa*[1] a casei

şi conturilor lui Radeechy, pentru care Ducane primise personal o autorizaţie, nu scosese la iveală nimic interesant. Exista un singur lucru ciudat, iar acela era un lucru negativ. Biblioteca lui Radeechy cuprindea o mulţime de cărţi despre magie, dar nu găsi nici urmă de practicile despre care pomenise McGrath. Ducane aşteptase cu o curiozitate nu tocmai demnă de el să examineze instrumentele folosite de Radeechy în ritualurile sale, dar nu dăduse peste absolut nimic. Trase concluzia că Radeechy le distrusese pe toate înainte de a se sinucide, ceea ce însemna că sinuciderea fusese premeditată şi nu sub impulsul momentului. Totuşi această concluzie raţională nu-l ajută cu mai nimic.

Ducane amânase – şi înclina să mai amâne încă – momentul când avea să-i ceară o explicaţie lui Biranne, întrucât simţea deja că este ultima lui carte. Raportul asupra lui Biranne primit de la serviciile secrete fusese lipsit de interes, aşa cum era de aşteptat, iar investigaţiile şi speculaţiile pe care le făcuse el însuşi nu duseseră la nici un rezultat. Nu reuşise să dea de un „fir“ care să-l ajute să interpreteze această legătură surprinzătoare şi nu voia să dea piept cu Biranne înainte de a afla ceva mai mult. Biranne era un bărbat foarte inteligent, iar în cazul lui minciuna „totul a ieşit la iveală“ nu putea fi folosită pentru a-l determina să vorbească. De fapt mai era cale lungă până să iasă totul la iveală şi era foarte posibil ca Biranne să fie conştient de asta. Ducane nu se îndoia câtuşi de puţin că relaţia dintre Radeechy şi Biranne ascundea cheia sinuciderii, dar dacă stătea să se gândească bine, dovada acestui lucru era mai degrabă una intuită decât una dedusă. Biranne minţise când fusese întrebat dacă-l cunoaşte pe Radeechy. El fusese primul care descoperise moartea lui Radeechy şi apoi îi deplasase trupul sau i-l scotocise. Dar dacă Biranne ar continua să susţină că minţise din cauza emoţiei şi că atinsese cadavrul din simplă curiozitate necontrolată, ce mai putea face? Iar faptul că doar din întâmplare ajunsese primul la locul faptei putea foarte bine să fie şi adevărat.

Ducane reluă în minte şi posibilitatea ca Biranne să-l fi ucis pe Radeechy, iar acea neconcordanţă dintre amprentele de pe mâna stângă şi poziţia revolverului să se fi datorat pur şi simplu întâmplării sau vicleniei. Totuşi nu era mulţumit: ipoteza accidentului era puţin probabilă, iar cea a vicleniei prea ticăloasă şi neclară. Dacă Biranne l-ar fi văzut pe Radeechy „făcând unele lucruri“ în timpul şedinţelor sale de magie neagră, n-ar fi ştiut că e stângaci? De fapt Ducane ştia din proprie experienţă că adesea oamenii nici nu observă că alţii sunt stângaci. Oricum, nu exista nici o dovadă că vizitele pe care Biranne le făcuse la locuinţa lui Radeechy erau legate de acele şedinţe. Ducane nu era convins pe de-a-ntregul de teoria crimei. Era aproape sigur că Radeechy folosise pistolul, că Biranne îl mutase din loc fără să vrea în timpul căutării –

sau ce-o fi încercat el să facă – şi că îl aşezase din instinct lângă mâna dreaptă a mortului. Până la urmă – poate nu peste mult timp – va trebui să-l admonesteze pe Biranne pentru asta. Dar discuţia cu el, pe care nu era deloc dornic să o aibă, era esenţială şi nu trebuia ratată prosteşte. Nu voia doar să-l ia prin surprindere pe Biranne, ci să fie destul de bine informat ca să-i poată întinde o capcană. Însă în momentul acela părea aproape imposibil să mai afle ceva nou, conchise el amărât, singura cale fiind aceea de a-l strânge cu uşa pe Peter McGrath.

— A venit un domn care doreşte să vă vadă, domnule. Spune că se numeşte McGrath.

Ducane tresări. Fivey, care prefera să nu intre într-o cameră dacă putea să-şi rezolve treaba băgând doar capul pe uşă, stătea acum sprijinit cu mâna pe clanţă, înclinându-se la un unghi de patruzeci şi cinci de grade. Până şi mustaţa lui se supunea forţei gravitaţiei.

— E aici? Cobor imediat.

— E în hol, domnule.

Când Fivey se trase într-o parte ca să-i facă loc, Ducane sesiză un miros curios, neobişnuit, pătrunzător, un miros dulce-acrişor, pe care părea să-l emane servitorul său. Trecu în grabă pe lângă el şi mirosul nu se mai simţi. Fivey coborî după Ducane pe scara îngustă, murmurând încetişor cântecul *Bony Chairlie's noo awa*.

Ducane zări pentru o clipă părul roşu-portocaliu al lui McGrath şi ochii lui albaştri. Apoi ele dispărură în spatele siluetei solide a lui Fivey, care, strecurându-se ca un dansator pe lângă stăpânul său, trecu în faţa lui, deschise uşa salonaşului cu un gest larg şi aprinse luminile. McGrath nu se mai uita la Ducane, ci îl privea fix pe Fivey, care acum stătea sprijinit de tocul uşii, părând a avea mai degrabă rolul spectatorului decât al celui care-i invită pe alţii să intre.

— Intră, te rog, spuse Ducane.

McGrath trecu pe lângă Fivey, privindu-l ţintă în ochi. Intră şi se opri să-l mai privească o dată. Fivey îi răspunse privirii în acelaşi fel. Ducane intră după McGrath, simţind încă o dată mirosul acela suspect şi uşor greţos. Fivey se deplasă din uşă, aproape căzând în exterior, apoi dispăru în direcţia bucătăriei, murmurând *Weel ye noo come back again*.

Ducane închise hotărât uşa.

— E cam târziu pentru o vizită, McGrath.

— Cine e ăsta? întrebă McGrath.

— Servitorul meu.

— Mmm. Grozav. Arată ciudat rău de tot. Are vreo problemă?

— Nu. De ce?

— Petele alea de pe faţă…

— Pistrui.

— Cred că a luat ceva la bord, după cum m-a privit. Părea cam beat.

— Ia loc, McGrath, şi spune-mi de ce-ai venit. Sper că ai să-mi dai nişte informaţii.

Ducane trase perdelele. Se aşeză pe bancheta din faţa căminului şi-i făcu semn lui McGrath să ia loc pe fotoliul cu husă înflorată. McGrath se aşeză.

— Hai, dă-i drumul, îl îndemnă Ducane. Să fii sigur că n-ai să regreţi dacă ai să spui adevărul.

McGrath stătea aplecat în faţă şi studia cu atenţie faţa lui Ducane.

— Vreţi să spuneţi, domnule, că o să… merite osteneala? zise el.

Asta e, asta vrea, se gândi Ducane.

— Dacă vrei să mă întrebi dacă o să te plătesc pentru informaţiile date, atunci mi-e teamă că răspunsul e nu, replică el. Vreau să spun că dacă mai târziu se dovedeşte că ai ascuns unele informaţii, s-ar putea să ai neplăceri.

Fireşte, lui Ducane îi trecuse prin minte să-l determine pe McGrath să vorbească dându-i bani, dar respinsese ideea. Omul era cât se poate de indiscret şi putea fi făcut să vorbească mai degrabă cu ameninţări decât dacă îl luai cu binişorul. Ducane se îngrozea la gândul că ar putea avea o relaţie confidenţială sau chiar numai semicordială cu acest individ şi era aproape convins că pentru banii pe care i-ar da nu ar auzi decât minciuni.

— Faceţi o greşeală, domnule, spuse McGrath. V-am spus tot ce ştiu despre domnul Radeechy. N-am venit în legătură cu el.

— Atunci de ce m-ai întrebat dacă „o să merite osteneala“ dacă nu mai ai nimic să-mi spui? Te avertizez, McGrath, că joci un joc periculos. Dacă eşti cinstit cu mine, poate o să te pot ajuta mai târziu. Altminteri însă…

— Să ştiţi, domnule, că nu era deloc vorba despre treaba asta. Mă gândeam, domnule, că poate aş reuşi să vă trezesc interesul pentru un fel de proiect…

— Mă îndoiesc că m-ar putea interesa vreun proiect de-al dumitale, McGrath, în afara celui despre care ţi-am spus.

— Să ştiţi, domnule, că vă priveşte pe dumneavoastră şi eu cred că o să vă intereseze…

— Ce vrei să spui?

— Mi-e cam greu să vă explic, domnule. Adevărul este, domnule, că mă gândeam că poate aţi găsi o cale să continuaţi să-mi daţi micile ajutoare pe care mi le dădea domnul Radeechy pentru serviciile…

Ducane îl examină pe McGrath. Faţa lui alb-rozalie semăna cu cea a unui

copilaş, ochii de un albastru deschis îi erau rotunzi şi prietenoşi, iar gura trandafirie ca o acadea i se lungise într-un zâmbet îndatoritor. Lui Ducane nu-i inspira decât dezgust.

— Mă tem că nu am nevoie de serviciile dumitale, rosti el.

— Nici nu voiam să sugerez aşa ceva, domnule, deşi aş fi, desigur, încântat să vă fiu de folos. Dar, vedeţi dumneavoastră, am într-adevăr nevoie de bani şi cred că ar trebui să mi se dea ceva în schimb, pentru că mi-am pierdut slujba. Slujba şi pensia, domnule.

— Să fii convins că n-am să-ţi dau bani, spuse Ducane. Şi mă mir că vii să-mi ceri. Trebuie să-ţi cauţi altă slujbă. Cred că bunăstarea dumitale nu este problema mea. Iar acum, McGrath, sunt convins că mai ai ceva să-mi spui despre domnul Radeechy. Când erai la el acasă…

— Nu, nu, domnule, nu despre asta e vorba! Am spus tot ce pot spune despre domnul Radeechy. Am nevoie de ajutorul dumneavoastră, domnule, de o sumă mică, o liră sau două pe săptămână.

— Îţi pierzi vremea, McGrath, spuse Ducane, ridicându-se în picioare. Iar acum, dacă…

— Poate că nu trebuia să vă vorbesc pe ocolite, domnule, spuse McGrath, deşi eu sunt ultimul om care i-ar face neplăceri unui domn aşa de cumsecade şi prietenos ca dumneavoastră. Dacă aţi vrea să vă uitaţi un pic la astea…

McGrath îi întinse două foi mari şi lucioase, care păreau a fi fotografii. Ducane întinse mâna automat şi le luă. Erau fotografii. În clipa următoare constată înfiorat şi uluit că erau fotografiile unor scrisori şi chiar unele cu un scris bine cunoscut.

— Ce naiba…?!

— Ştiţi, domnule, mi-am permis să iau din biroul dumneavoastră de la serviciu scrisorile astea două.

Ducane se uită la cele două scrisori şi simţi că-i ard obrajii de furie şi ruşine. Trase adânc aer în piept şi apoi rosti cât putu de detaşat:

— De data asta chiar ai mers prea departe, McGrath. De aşa ceva trebuie să se ocupe cei de la poliţie. Şi ce aveai de gând să faci cu cele două scrisori?

Se ridică şi McGrath în picioare. Buzele trandafirii îi tresăriră o clipă, iar omul păru un pic emoţionat, dar destul de sigur pe sine.

— Păi, să ştiţi, domnule, că n-aveam de gând să fac nimic cu ele. Vreau să zic dacă şi dumneavoastră aţi găsi cu cale să-mi daţi micul ajutor pe care mi-l dădea domnul Radeechy. Domnul Radeechy şi cu mine eram prieteni buni. N-aveam nimic de împărţit unul cu altul. Şi-apoi ce înseamnă două-trei lire pentru un domn cu stare ca dumneavoastră?

— Înţeleg, răspunse Ducane. Şi ce-ar fi dacă te-aş trimite la toţi dracii, şi pe tine, şi micul ajutor pe care mi-l ceri?

— Păi, atunci, domnule, m-aţi sili să le trimit celor două tinere aceste scrisori. Adică fiecărei tinere scrisoarea celeilalte.

Scrisorile erau de la Kate şi Jessica.

— E tare bine, domnule, că doamnele au scris scrisorile de mână, după cum observaţi – şi tare mai scriu frumos, dacă-mi permiteţi! –, şi că amândouă au pus data şi se vede şi anul. Bineînţeles că am şi plicurile cu timbre şi cu numele dumneavoastră pe plicuri.

Între cele două scrisori era o diferenţă de două zile.

Ducane cântări rapid situaţia. Nici nu se punea problema să cedeze în faţa acestui nemernic fără pereche. Dar nici nu putea suporta gândul că Jessica şi Kate…

— Mă tem că ai făcut o greşeală, McGrath, spuse el. Fiecare dintre aceste tinere, după cum le numeşti dumneata, ştie exact care sunt sentimentele mele faţă de cealaltă. Nu ai cu ce să mă ameninţi, întrucât ceea ce îmi propui mă lasă rece.

— Sper să nu vă supăraţi, domnule, spuse McGrath. Nu vreau să vă scot eu de mincinos, dar nu era să viu la dumneavoastră total nepregătit, nu-i aşa? Am făcut propria mea anchetă. Vreţi să ştiţi cum? După cum vedeţi, fiecare domnişoară scrie pe hârtie fină, personalizată, cu adresa şi numărul de telefon. Îşi scriu clar numele mic, drăguţele de ele, şi n-a fost deloc greu să le aflu numele de familie. Şi când sun la una dintre ele şi cer să vorbesc cu cealaltă, fiecare îmi răspunde, tare mirată, că nu cunoaşte pe nimeni cu acest nume.

— Eşti inventiv, McGrath, spuse Ducane şi începu să citească scrisorile.

Scrisoarea lui Kate suna astfel:

> Ah, iubitul meu John, ce dor îmi e de tine! Îmi pare o veşnicie până la weekendul nostru minunat! Mă înfioară gândul că eşti singur în Londra, fără mine, dar nu va mai trece mult şi vom fi iar împreună. Ştii că eşti proprietatea mea şi că am un simţ al proprietăţii foarte dezvoltat! O să-mi cer drepturile! Nu mai sta mult departe de mine, comoara mea, grăbeşte zilele şi orele! Doamne, John, cât de minunat e să-ţi pot vorbi de dragoste şi să ştiu că şi tu simţi ce simt şi eu. Dragoste, dragoste, dragoste!
>
> A ta,
>
> Kate

P.S. Willy Kost îţi trimite salutări şi speră să te revadă curând.

Scrisoarea Jessicăi suna astfel:

Iubitul, nepreţuitul meu John, acesta este obişnuitul meu mesaj zilnic, care vine să-ţi spună ceea ce ştii deja, că te iubesc la nebunie. Ai fost atât de scump ieri, după ce eu am fost atât de urâcioasă cu tine, şi ştii că-ţi sunt negrăit de recunoscătoare pentru că ai rămas. După aceea am stat întinsă în pat timp de o oră şi am plâns… de recunoştinţă. Oare nu suntem subjugaţi de iubire? Nu voi lăsa să treacă nici o zi fără să te încredinţez de iubirea mea. N-am nici o îndoială că vom merge pe acelaşi drum în viitor.

Sunt a ta, a ta, numai a ta,

Jessica

Doamne Dumnezeule! exclamă Ducane în gând. Îl umplea de disperare ideea că fiecare dintre ele ar putea vedea scrisoarea celeilalte. N-ar avea nici un rost să-i descrie Jessicăi firea exaltată a lui Kate sau să-i explice lui Kate că Jessica trăia într-o lume imaginară. Scrisoarea lui Kate suna întru totul ca un mesaj de la o amantă. Jessica ar fi convinsă că minte, iar el n-ar putea suporta aşa ceva. Ar putea suporta despărţirea de Jessica, dar nu şi gândul că ea ar rămâne cu o părere atât de proastă despre el. Iar scrisoarea Jessicăi era şi mai sugestivă. Ar putea încerca să-i mărturisească totul lui Kate, dar atunci tot farmecul romantic s-ar risipi, iar Kate s-ar simţi înşelată. Şi oare chiar l-ar crede cu adevărat? Între ei nimic n-ar mai rămâne la fel. Şi totuşi Ducane vedea cu o limpezime îngrozitoare că nu era nimic de făcut. Nu putea încheia un târg cu McGrath. Ar fi o situaţie absolut intolerabilă şi o mare greşeală. Singura lui speranţă era să încerce să-l sperie.

— Ascultă bine ce-ţi spun, McGrath! zise el. N-am de gând să accept o asemenea propunere mizerabilă. Şi nici n-am de gând să-ţi dau vreun ban. Iar dacă ai să trimiţi scrisorile celor două doamne, te dau pe mâna poliţiei şi te acuz de şantaj! Nu prea cred că ţi-ar plăcea să petreci ceva timp în puşcărie.

— Vai de mine, domnule, doar nu vorbiţi serios, zău aşa! răspunse McGrath cu un zâmbet idiot şi enervant. Păi, dacă aţi face una ca asta, aş da totul la ziar! Iar bietele domnişoare s-ar necăji tare rău!

— Porc nenorocit ce eşti! exclamă Ducane.

— Haideţi, nu vă supăraţi chiar aşa, domnule! Vorbind acum ca de la bărbat la bărbat, e vorba de avantajul meu contra avantajului dumneavoastră. De ce să contaţi dumneavoastră mai mult ca mine?

Nu pot face decât un singur lucru, îşi spuse Ducane. Să încerc să câştig timp. Atâta timp cât speră să-i dau bani, n-o să trimită scrisorile. Va trebui să le explic cum stau lucrurile – şi lui Kate, şi Jessicăi. Va trebui să le pregătesc. Dar, of, cum să fac asta? Apoi i se adresă lui McGrath:

— Eşti tare, McGrath, nu pot să neg asta! Te felicit pentru ingeniozitate. Am să mă gândesc la propunerea dumitale. Poate reuşim să ajungem la o înţelegere… dacă n-ai să ceri prea mult. Şi te avertizez că dacă o să încerci vreodată să-ţi ridici pretenţiile, mă duc direct la poliţie. Dar am nevoie de un timp de gândire. Mai treci pe la mine peste vreo două-trei zile.

— Vă mulţumesc, domnule, vă mulţumesc foarte mult, spuse McGrath. Ştiam eu că o să luaţi lucrurile cu calm şi înţelepciune. Oare aş putea spera să-mi daţi ceva în avans, domnule, care nu vă obligă în nici un fel, ci doar aşa, ca semn că suntem prieteni?

— Mă îndoiesc foarte tare că suntem prieteni, răspunse Ducane, dar iată, îţi dau două lire.

— Vai, vă mulţumesc, domnule! Vă mulţumesc foarte mult! Şi să mai ştiţi un lucru, domnule: Judy, soţia mea, noi întotdeauna ne-am înţeles de minune, Judy e o fată tare de treabă, are o gândire sănătoasă, şi lui Judy tare i-a plăcut de dumneavoastră, domnule, şi dacă vreodată aveţi vreo nevoie…

— Cum îţi permiţi să-mi vorbeşti aşa despre soţia dumitale? se răsti Ducane la el. Ieşi afară imediat! Marş afară!

Se repezi şi deschise uşa.

Fivey sări iute într-o parte, prefăcându-se că face ordine pe masa din hol.

— Trăgeai cu urechea, nu-i aşa? urlă Ducane la el. Hai, McGrath, şterge-o!

— Gata, domnule, imediat. Dar am să mă întorc, aşa cum v-am promis, murmură McGrath, ieşind în grabă.

Se opri o clipă în faţa lui Fivey şi cei doi se priviră în ochi ca doi câini. Apoi McGrath ţâşni pe uşă afară.

Ducane se întoarse spre Fivey.

— Eşti beat! ţipă el. Miroşi a băutură! Treci la culcare! Şi dacă te mai prind vreodată trăgând cu urechea, te dau afară imediat!

Fivey şovăi, îl mângâie pe Ducane cu o privire uimită, plină de reproş, răsărită în ochii săi căprui şi limpezi, apoi se întoarse şi începu să urce scările cu grijă. Ducane intră din nou în salonaş şi trânti uşa.

Rupse cele două fotografii în bucăţele. Se aşeză şi-şi prinse capul în mâini. De fapt le înşelase fără scrupule şi pe Kate, şi pe Jessica. Comportarea lui va apărea într-o lumină cât se poate de proastă, aşa cum şi era de fapt. Primea ceea ce merita. Şi după toate astea ticălosul mai avea neruşinarea să i-o ofere şi pe

nevastă-sa! Nici nu putea concepe că Judy McGrath… În clipa aceea îi trecu prin minte un lucru la care ar fi trebuit să se gândească de mult.

1. Sub trandafir (lat.), cu sensul de „confidenţial, în mare taină“ (n.r.).

Douăzeci şi unu

— Ce ’tâmplat, Paula?

— *Venus, Cupidon, Nebunia şi Timpul*.

— Cum?

— Nimic.

— Când ne apucăm să citim *Eneida*?

— Mai târziu. După ce… Mai târziu.

— După ce… ce?

— Mai târziu.

— Ce ’tâmplat, draga mea?

— N-am nimic, Willy. Ia te uită, vine Barbara să te vadă! Trebuie să plec. Îţi mulţumesc mult pentru lecţie.

Vaporul lui Eric înaintează spre nord, străbătând Oceanul Indian, iar Eric este la prora, Eric este figura centrală, cu obrazul lui spoit şi părul lui lins, auriu, revărsat pe spate. Se apleacă peste marea strălucitoare şi lansează spre nord, spre întâlnirea hotărâtoare, săgeata ascuţită, arzătoare, a voinţei sale. Acea nestăvilită violenţă din el călătoreşte spre întâlnirea hotărâtoare. Ce îi poate sta împotrivă? A mai rămas ceva din iubirea de altădată, ceva care să aducă vindecarea, sau nu e decât nevoia de curaj în înfruntarea cu forţa? La ce ar mai servi acum chiar şi fuga, când regăsirea ar fi certă, iar fuga însăşi n-ar fi decât aşteptarea înfrigurată într-o odaie străină, aşteptarea zgomotului inevitabil al paşilor ce urcă pe scări? El trebuie aşteptat aici, cu buzele pecetluite, fără nici un sunet, fără nici o mărturisire, fără a cere ajutorul nimănui. E prea târziu, iar acum mândria nu îşi va preda prizonierul. După atâta risipă de inteligenţă, de subtilitate, de impertinenţă raţională, vine totuşi finalul, care trebuie acceptat fără crâcnire. Eric, care nu putea fi nici manevrat şi nici controlat, trebuie acum acceptat pe deplin, indiferent de rezultat. Curajul necesar implică să rabzi totul în taină, să fii dezintegrat în taină, să fii dispus să capitulezi în orice condiţii, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Şi trebuia ca toate acestea să se întâmple nu numai din cauza înaintării nemiloase a vasului, ci şi din cauza trecutului neispăşit, îngropat de viu în tăcerea sa demonică. Acum e timpul ca demonul curajului să înfrunte acea umbră mânjită de sânge şi reîntoarsă la viaţă.

Dar, Doamne, câtă nevoie are slăbiciunea omenească de cineva care să o aline! Cum mai scânceşte de jalnic şi cum îşi mai doreşte ca nimic din cele întâmplate să nu se fi întâmplat şi ca totul să fie ca odinioară! Amintirea amară a uşii proaspăt vopsite şi a femeii frumoase ce intrase în casă. Şi tot amarul acelei amărăciuni. Ah, Richard, Richard, Richard!

— Păi, cum, Henrietta, ai venit singură? Unde e Edward?

— Îl caută pe Montrose.

— Henrietta, plângi? Ce s-a întâmplat, puişorule? Stai jos şi povesteşte-mi.

— *Totul* este îngrozitor.

— Cum adică? Ce e îngrozitor? Ia să aud toate lucrurile astea îngrozitoare.

— Nu-l găsim pe Montrose absolut *nicăieri*!

— Montrose o să se întoarcă. Aşa fac pisicile întotdeauna. Nu te mai necăji.

— Şi am găsit un peşte mort în iazul nostru special.

— Şi lor le vine ceasul să moară, Henrietta, ca şi nouă.

— Şi am văzut o coţofană rea care ducea în gheare o biată broscuţă.

— Coţofana trebuie să mănânce şi ea. Şi, să ştii, eu cred că broscuţa nici măcar nu şi-a dat seama ce i se întâmplă.

— Nu-mi place să văd că unele animale le fac rău altora.

— Şi noi, oamenii, ne facem rău unii altora.

— Şi-am mai găsit şi un biet pescăruş cu aripa ruptă şi unchiul Theo l-a înecat.

— Nici nu putea face altceva, Henrietta.

— Iar azi-noapte am visat că eram din nou toţi, împreună cu tata, şi totul era ca înainte şi când m-am trezit, am fost tare supărată. Ce e, mami, ce s-a întâmplat? Ce faci, mami, acum plângi şi tu…?

— Am învăţat cvartetul de flaut în Re major.

— Ştiu.

— Ah, ai tras cu urechea! Dar voiam să-ţi fac o surpriză!

— Te-am auzit acum vreo două zile, când mă plimbam pe la conac.

— Pot să vin la tine şi să ţi-l cânt?

— Nu.

— De ce? Altădată mă lăsai să vin să-ţi cânt.

— Acum e altceva.

— De ce, Willy?

— Muzica e prea dureroasă, draga mea Barbara.

— Probabil crezi că n-am să-l cânt bine. Dar am făcut progrese.

— Ba nu, te-am auzit şi cântai minunat.

— Willy, de ce nu vrei să mă înveţi germana? Dacă-l înveţi pe Pierce latina, de ce nu mă înveţi şi pe mine germana?

— Uite-aşa.

— Nu te înţeleg. Te-ai făcut tare urâcios! Toţi sunteţi la fel. Şi Pierce e urâcios.

— Pierce este îndrăgostit.

— Ei, asta-i! Cum e să fii îndrăgostit, Willy?

— Am uitat.

— Mă rog, poate că eşti cam bătrân. Dacă o să mă îndrăgostesc vreodată de cineva, n-am să fiu urâcioasă cu el.

— Minunată regulă, Barbara! Să ţi-o aduci aminte când o veni momentul.

— Ţii minte cum îmi spuneai că eu sunt Titania şi tu eşti măgarul?

— Aşa ziceam? Eu am rămas tot măgar. Mâine plec la Londra, Barbara.

— Ştiu. Te duci să stai două zile cu John. Mi-a spus John.

— Mă duc pe la biblioteci.

— Am să vin să te văd când te întorci. O să mă simt tare singură fără mama şi fără tata.

— O să am de lucru atunci. Să vii în weekend.

— De ce nu imediat ce te întorci?

— *Nam excludit sors mea „saepe veni“*.[1]

— Îmi spui tot felul de lucruri în latină şi ştii că nu le înţeleg. Poate le-aş înţelege dacă le-ai scrie. Dar nu pot vorbi în latină şi le mai şi pronunţi aşa de ciudat…

— Nu-i nimic.

— Tare-aş vrea să nu mai fii atât de urâcios tocmai acum, când eu sunt aşa de amărâtă că nu-l găsesc pe Montrose.

— Nu-ţi face griji pentru Montrose, Barbie. O să apară. O fi plecat şi el într-o expediţie.

— Niciodată n-a mai făcut aşa ceva. El nu e un motan adevărat. Nu-şi doreşte să plece de acasă.

— Sunt sigur că o să se întoarcă, sufleţelule! Hai, nu mai plânge! Tare mă doare când te văd plângând.

— Cred că nici nu-ţi pasă. Cred că n-ai pic de inimă.

Cum stătea pe podea, lângă fotoliul lui Willy, Barbara îşi încolăci braţele în jurul genunchilor lui. Willy se ridică brusc, ieşi din laţul braţelor ei şi se îndreptă spre fereastră.

— Termină cu plânsul, Barbara!

De uimire, ea se opri din plâns şi rămase acolo, ştergându-şi nasul şi ochii,

iar de sub rochia cu alb şi verde picioarele goale de-abia i se vedeau, cuibărite ca nişte păsărele cafenii.

Willy se prinse de pervazul ferestrei, apoi împinse într-o parte ultimele pietre aduse de gemeni şi paharul în care stăteau urzicile, acum ofilite, şi începu să se uite atent prin binoclul elveţian, fără a urmări ceva anume. Va trebui să plec de aici, îşi spuse el. De fiecare dată chinul de a nu o putea strânge în braţe cu patimă pe Barbara era tot mai mare.

— La ce te uiţi, Willy?

— La nimic, copila mea.

— Nu poţi să nu te uiţi la nimic. Astăzi eşti aşa de plictisit! Să ştii că plec.

— Nu pleca, Barbie. Ba da, mai bine pleacă. Am de lucru.

— Bine, o să mă duc să călăresc. Şi n-am să-ţi mai cânt Mozart niciodată.

— Poţi să faci ceva pentru mine, Barbie?

— Poate că da. Ce anume?

— Du-te şi caută-l pe Pierce şi poartă-te frumos cu el.

— Nu ştiu. Poate că am s-o fac. Depinde de cum mă simt. Petrecere frumoasă la Londra.

După ce tânăra plecă, Willy Kost încuie uşa, se duse în dormitor şi se întinse cu faţa în jos pe pat. Efortul fizic din ultima jumătate de oră îl lăsase tremurând şi fără vlagă. Nici nu-şi dădea seama când este mai rău, când ea îl atingea sau când nu o făcea. Atingerea ei îi alina agonia dorinţei. Şi totuşi în asemenea momente efortul făcut pentru a-şi controla chemarea trupului lui către ea îi sfâşia fiecare nerv şi fiecare muşchi. A sta impasibil în timp ce ea îi mângâia părul sau genunchiul însemna pentru el un efort fizic real, ce devenea aproape dureros. Şi toate acestea în timp ce se vedea îmbrăţişând-o, sărutând-o cu înfocare, aşezând-o pe genunchiul său, iar plăsmuirile lui o înconjurau pe Barbara cu un nimb de suferinţă.

Credeam că lucrurile stau ceva mai bine, îşi spuse Willy, dar se pare că stau mai rău. Va trebui să fac ceva. Va trebui să plec de aici. Dacă lucrurile mai continuă aşa, o să-mi pierd minţile. Începu să se gândească în mod deliberat la Mary şi în cele din urmă simţi că îl cuprinde o oarecare alinare, ca o ceaţă subţire. Nu era îndrăgostit de Mary, dar o iubea din toată inima, iar cererea ei în căsătorie îl încântase şi-l mişcase mai profund decât fusese în stare să i-o arate în cele două întâlniri afectuoase, confuze şi incerte pe care le avuseseră de la scena din cimitir încoace. Poate că ar trebui să se însoare cu Mary şi să plece de acolo. Poate că asta ar fi o soluţie. De ce să nu facă măcar o încercare să-şi găsească fericirea? Să fie oare prea târziu? Să-l fi zdrobit trecutul cu totul?

Willy rămase în pat, neclintit, cu faţa în jos, în timp ce soarele cobora spre

mare, iar amurgul dădea viaţă culorilor plajei, pentru ca apoi acestea să se stingă în albastrul luminos al nopţii de vară. Bărbatul rămase aşa, cu ochii larg deschişi, şi ascultă în tăcere cum Theo bate o vreme uşurel la uşa lui, apoi pleacă încet.

1. „Soarta fiindcă m-opri «vino adesea» să-ţi spun“ (Properţiu, *Elegii*, „Liber secundus“, II, 25, p. 113, în *op.cit*. la nota 1, p. 69). Forma originală a versului este *Excludit quoniam sors mea „saepe veni“* (n.r.).

Douăzeci şi doi

— *Deal şi vale, spuneţi,*
De ce v-aţi ascuns?
Mort e lordul Murray
Şi-n pământ l-au pus.

— Ah, taci odată, Fivey! strigă Ducane prin uşa salonului.

Uşa de la bucătărie se trânti. Uşa de la salon se trânti.

— Scuză-mă, Willy, sunt cu nervii foarte încordaţi, spuse Ducane.

— Ce ’tâmplat?

— Nimic. Vremea asta mă termină. E atât de nefirească.

— Mă întreb dacă petele alea curioase or să dispară la iarnă.

— La ce te referi, Willy?

— Pistruii de pe faţa valetului tău sau ce-o fi el.

— Ei, Doamne! Nici nu mi-a trecut prin cap aşa ceva. Sper că nu. Mie chiar îmi plac, râse Ducane. Mă faci să mă simt mai bine, Willy. Nu vrei ceva de băut?

— Foarte *un pic* whisky, poate, înainte de culcare. Mulţumesc.

— Eşti foarte bronzat. Ai făcut plajă?

— Doar am lenevit.

— Pari vesel, Willy.

— Doar puţin nebun.

— Octavian şi Kate au plecat cu bine?

— Da, cu harababura obişnuită.

— Sper să le placă Tangerul. Să-ţi spun drept, mie mi s-a părut că seamănă cu Tottenham Court Road.

— Lor le place peste tot.

— Da. Sunt nişte oameni fericiţi.

Oftară amândoi.

— Fericirea ţine de starea absolut banală şi comună a fiecăruia dintre noi atunci când conştiinţa este trează şi activă şi nepreocupată de ea însăşi. Pentru starea absolut banală şi comună a fiecăruia dintre noi a fi blestemat înseamnă a fi prins de o neîntreruptă şi dureroasă preocupare faţă de sine.

— Aşa e, spuse Ducane. Kate şi Octavian sunt nişte hedonişti care nu se preocupă foarte tare de ei înşişi, aşa încât îi pot face şi pe alţii fericiţi.

Acesta este momentul când l-aş putea face pe Willy să vorbească despre el însuşi dacă m-aş strădui cu adevărat, îşi spuse Ducane. Cred că ar vrea să o facă. Dar nu pot. Sunt prea împovărat de grijile mele.

— Toate bune acolo aşa, în general? întrebă el.

— Şi da, şi nu. Nu-i prea văd pe ceilalţi. Paula pare foarte frământată de ceva. O macină un coşmar tainic.

Nu e singura, se gândi amărât Ducane.

— Îmi pare rău să aud asta, spuse el. Ar trebui să încerc să vorbesc mai mult cu ea.

De ce mă gândesc imediat că toată lumea are nevoie de ajutorul meu? se întrebă el apoi cu amărăciune.

— Da, n-ar fi rău, John. Iar biata Barbara tot mai e necăjită din pricina pisoiului.

— N-a apărut încă?

— Nu.

— O să apară el până la urmă. Barbie e un copil tare drăguţ, dar îngrozitor de răsfăţat.

— Mmm.

Ducane se simţea aproape demoralizat şi, cum pentru el nu era ceva obişnuit, se îngrijoră. Era genul de om care are nevoie de o părere bună despre sine. O mare parte din energia lui vitală izvora dintr-o conştiinţă curată şi un altruism viu şi bine conştientizat. Aşa cum tocmai remarcase, era obişnuit să se vadă în postura bărbatului puternic, încrezător în sine, care trăieşte o viaţă curată şi destul de austeră şi pentru care a-i ajuta pe alţii era o activitate firească. Dacă Paula avea necazuri, atunci era evident că Paula avea nevoie de sprijinul, sfaturile şi compasiunea lui John Ducane. Acest mod de a gândi îi devenise un reflex. Teoretic Ducane ştia că imaginea ideală pe care şi-o face un om despre sine poate fi înşelătoare, dar în cazul său discreditarea acestei imagini nu-i revelase tristul adevăr, ci dusese doar la năuceală şi la pierderea puterii. Nu pot ajuta pe nimeni, îşi spuse el. Nu doar pentru că nu sunt demn de aşa ceva, ci şi pentru că nu mai am putere, nu am puterea să îi întind o mână lui Willy, iar această încurcătură şi sentimentul de vinovăţie mă fac complet neputincios.

Seara trecută petrecuse câteva ceasuri cu Jessica şi acceptase sec să se vadă cu ea în continuare. Se certaseră pe un ton agresiv şi încărcat de ranchiună, încercând să decidă cât de des să se întâlnească. Ducane insistase asupra ideii

unei întâlniri la fiecare două săptămâni. Jessica nici nu plânsese, nici nu ţipase. Negociase cu răceală şi viclenie. Pur şi simplu îi luase un interogatoriu, întrebându-l iar dacă are o amantă, iar el negase din nou. Se priviseră lung, cu ochi plini de mânie şi suspiciune, apoi se despărţiseră brusc. Ducane plecase obsedat de un gând pe care îi era prea teamă să-l rostească, acela că atunci când doi oameni au ajuns la stadiul în care nu mai au nici blândeţe, nici îngăduinţă unul pentru celălalt, ar trebui să aibă tăria şi maturitatea de a se despărţi. Apoi însă, analizând lucrurile, îl copleşi într-atât ruşinea pentru felul rece în care se purtase, încât îşi găsi refugiu în propria lui slăbiciune şi incertitudine.

Se mai întâlnise o dată cu McGrath şi-i mai dăduse nişte bani. Îi părea rău că îşi ieşise din fire la întâlnirea anterioară, căci merita cel puţin să încerce să-l facă pe McGrath să-i mai vândă nişte informaţii despre Radeechy. Însă constată cu amărăciune că scrupulele sale iniţiale legate de coruperea lui McGrath şi de situaţia înjositoare în care se punea el însuşi se cam topiseră, întrucât acum avea cu individul o relaţie comercială. Pe de altă parte McGrath nu ştia încă sigur cum stau lucrurile, adică dacă Ducane se va angaja la plata cu regularitate a unui salariu pentru ca McGrath să nu le trimită „celor două tinere doamne“ scrisorile, iar Ducane tocmai asta urmărise. McGrath mai făcuse şi nişte aluzii vagi la unele lucruri pe care i le-ar putea spune dacă ar fi recompensat satisfăcător şi îi mai dăduse o întâlnire. De fapt Ducane se îndoia că McGrath ar mai avea şi alte dezvăluiri de făcut. În problema scrisorilor bărbatul îşi spunea că o să încerce să câştige timp, iar acesta era într-adevăr singurul lucru pe care îl putea face. Va trebui să găsească momentul potrivit ca să le informeze şi pe Jessica, şi pe Kate despre existenţa celeilalte şi ca să le pregătească pentru o situaţie neplăcută. Erau amândouă femei cu judecată, aşa că momentul ar putea trece cu bine. Singura care ar avea de suferit ar fi demnitatea lui – lucru dureros, dar până la urmă benefic.

Aşa gândea Ducane – cel puţin uneori. Alteori lucrurile luau proporţii de coşmar. Îl chinuia gândul că va apărea în ochii celor două femei drept un mincinos şi un trădător. Atitudinea sa faţă de Jessica, oricum dură şi inconsecventă, va părea în urma unor asemenea dezvăluiri drept una de ticălos mizerabil. Jessica va fi convinsă că amanta lui este Kate. Ducane putea accepta ideea că va fi considerat o brută, dar nu şi pe aceea de a fi luat drept un trişor rece şi calculat. Şi totuşi, îşi spuse el, asta sunt: un trişor rece şi calculat. Ceea ce nu pot accepta nu este faptul că aşa sunt, ci că aşa par. În ceea ce o privea pe Kate, nu-şi putea imagina cum va judeca ea lucrurile, iar în momentele sale cele mai pesimiste se şi vedea alungat definitiv de la Trescombe. În asemenea momente gândul care-i trecea fulgerător prin minte era: Poate că ar fi mai bine

să-i dau în continuare bani lui McGrath. Dar ştia că acesta este drumul care duce spre iad şi că numai gândul că ar putea face aşa ceva arată că este un om cu adevărat corupt.

Se gândea şi la Biranne. Se gândea la Biranne din ce în ce mai intens, iar gândul nu-i aducea decât confuzie, nicidecum limpezire a minţii. Tipul de temperament religios specific lui Ducane, cel care avea nevoie de virtute ca sursă de energie pentru viaţa de zi cu zi, percepea calitatea de a fi bun ca pe un singur punct de lumină plasat undeva departe. Un instinct asemănător, dar probabil ceva mai imprecis, îl determina să identifice şi răul din viaţa lui ca fiind ceva unic, o matrice permanentă şi bine articulată, aproape o conspiraţie. O asemenea concepţie era, poate, o rămăşiţă a credinţei reale şi puternice a strămoşilor săi în existenţa diavolului. Prin urmare, ajunsese să aibă sentimentul că încurcătura cu cele două femei, şantajul lui McGrath, moartea lui Radeechy – pentru care, într-un mod foarte curios, începuse să se simtă răspunzător –, precum şi faptele misterioase şi, într-un fel, evident incorecte ale lui Biranne erau toate într-o strânsă corelaţie. Mai mult decât atât, cheia întregii situaţii era însuşi Biranne.

Ducane începuse să-l viseze pe Biranne şi încă într-un mod destul de ciudat. În visurile sale se vedea pe sine în postura urmăritorului. Chinuit de nelinişti şi mânat de o anume nevoie, îl căuta pe Biranne prin uriaşe grădini pustii şi pe străzile bombardate ale Londrei. Locuri bine-cunoscute deveneau scene de groază marcate de o absenţă şi de o nevoie imperioasă: absenţa lui Biranne şi nevoia de Biranne. Ducane, care nu lua în serios visurile, nu încercă să le interpreteze nici pe acestea. Când era treaz, era îndeajuns de obsedat de respectivul personaj şi îşi dădea seama că obsesia îi devenise atât de puternică, încât îi sporise iritarea şi resentimentele avute anterior. Ancheta pe care o făcea era importantă, iar Ducane ura eşecul. Dar şi mai importantă era acea senzaţie de implicare a lui Biranne în viaţa lui Ducane. Se vorbeşte despre dragostea vânătorului pentru animalul vânat. Oare Biranne era în totalitate animalul vânat? Nu cumva era, totodată, şi un centru de putere, un demon?

Asemenea idei bizare îl bântuiau pe Ducane, dar nu sub forma unor gânduri clar formulate, ci mai degrabă ca o presiune, ca o stare generală a minţii sale tulburate. Descoperirea faptului că Biranne minţise în privinţa lui Radeechy dăduse naştere unui proces ce părea să evolueze după nişte legi proprii. Atâta timp cât Biranne nu fusese decât o cunoştinţă care făcuse comentarii grosolane şi batjocoritoare la adresa lui cu mulţi ani în urmă, Ducane avusese doar o reacţie de respingere faţă de acesta, reacţie pe care şi-o condamna, dar nu şi-o putea reprima. Când însă se văzu în postura celui care are putere asupra lui

Biranne şi în posesia unor informaţii compromiţătoare despre el, interesul lui faţă de individ deveni nu doar mai puternic, ci şi mai emoţional. Râsul batjocoritor de acum câţiva ani nu mai avea puterea să-l rănească. Biranne cel păcătos şi prins în capcană nu mai reprezenta o ameninţare la adresa conştiinţei lui Ducane, iar acesta din urmă nu-şi asuma nici un merit pentru interesul pe care i-l purta, recunoscând că acest interes izvorăşte mai degrabă din putere decât din compasiune. Oare să-l fi ucis Biranne pe Radeechy? Exista şi o astfel de posibilitate şi, revenind asupra ei, Ducane se simţi cuprins de o nelinişte crescândă. Amânase confruntarea directă cu Biranne, în speranţa că va mai aduna nişte date, dar sursele de informaţii păreau să fi secat. Şi nu-şi putea îngădui să se lase condus de resentimente personale. Dar după ce cântări îndelung lucrurile, ajunse aproape de o hotărâre: Trebuie să dau ochii cu el. Trebuie să joc teatru. E riscant, dar trebuie să dau ochii cu el. Hotărârea îl umplu de spaimă, dar şi de o ciudată şi imensă plăcere răutăcioasă. Am să-l caut mâine, îşi spunea Ducane în timp ce-l asculta pe Willy, care continua să-i vorbească despre cei de la Trescombe.

— Şi Theo tot bosumflat stă?

— Nu, i-a trecut. Acum vine să mă vadă.

— Mă întreb ce i s-o fi întâmplat lui Theo în India. Sigur, ne putem închipui…

— Nu ştiu. Mă gândeam că poate ştii tu, John. Tu eşti duhovnicul nostru, al tuturor.

— Termină, Willy!

— Tu reprezinţi pentru noi însăşi imaginea omului drept.

— Bine, bine, hai, bate-ţi joc de mine!

— Vorbesc serios!

— Încetează, Willy! Ce mai fac gemenii?

— *Herrlich*[1]. Micuţii ăştia au un suflet minunat. Şi s-au asigurat de un număr nelimitat de farfurii zburătoare. Ei sunt singurii care n-au fost atinşi de nebunia generală.

—Ei, Doamne, ceilalţi au luat-o razna? Şi tu ai luat-o razna? Sunt sigur că Mary e cu mintea întreagă. Ca întotdeauna.

Willy ezită, îşi trase mai aproape, cu amândouă mâinile, piciorul bolnav, se îndreptă, apoi se aplecă în faţă. Privind în jos, spre covor, rosti:

— Ai spus că par bucuros. Aşa s-ar şi cuveni să fiu. Am fost cerut în căsătorie.

— Ei, Doamne! De cine?

— De Mary.

Ducane era cât pe-aci să exclame, Minunat! I-am spus să facă asta! Dar se opri la timp. Dacă avusese neruşinarea să se joace de-a Dumnezeu, ar trebui să aibă şi decenţa să-şi ascundă faptele. Şi totuşi îşi spuse: Tare mă bucur!

— E extraordinar!

— Nu prea-ţi place…

— Cum să nu! Aşadar ai spus da?

— Vreau să zic că nu prea-ţi place ideea că ea a fost destul de naivă încât să-şi dorească să se mărite cu mine.

— Cum să nu, Willy! Dimpotrivă, eu chiar… Dar ai acceptat, nu-i aşa, şi pot să-ţi doresc multă fericire?

— N-am spus nici da, nici nu. Am rămas mut de recunoştinţă. Şi încă sunt.

— Willy… deschide-ţi inima spre fericire. Nu vrei?

— Fericire. Nu ştiu dacă fericirea poate fi un ţel pentru mine, John.

— Atunci ia-o ca pe o chestiune de credinţă. Mary este… cum să spun… Mary este un as şi tu ştii foarte bine lucrul ăsta. Mai mult decât atât, are nevoie de tine.

— Mary este într-adevăr un as, după cum te-ai exprimat tu foarte frumos. Sigur că ştiu lucrul ăsta. Şi chiar presupun că ţin la ea. Dar sufletul meu este ca o oală de noapte crăpată. Eu n-aş putea să fac fericită o femeie.

— Prostii! Dă-i şansa să te reconstruiască. Acceptă umilinţa de a-i îngădui acest lucru.

— Poate. Am să mă rog pentru asta. Zeii mi-au promis un răspuns.

— Vai, Willy, nătărău norocos…

Îl invidiez, îşi spuse Ducane. Iubeşte cu inocenţă şi este iubit cu inocenţă. Totul este simplu pentru el – pentru el şi pentru zeii lui. Pe când eu m-am încurcat într-un labirint de minciuni şi înşelătorii. Dar ce mult mă bucur că am încurajat-o pe Mary! Sunt sigur că n-ar fi îndrăznit să-i vorbească dacă nu o îndemnam eu. Poate am contribuit la fericirea a doi oameni cumsecade. Numai că Ducane avea sufletul greu, fără a şti de ce. Îşi spunea cu un soi de disperare, Mâine, mâine, mâine am să dau ochii cu Biranne.

1. Splendid (germ.).

Douăzeci şi trei

Jessica Bird sună la uşa casei lui John Ducane. Îi deschise un bărbat mărunţel, cu ten măsliniu, trăsături delicate, păr alb şi bogat. Ştiind că Ducane este la serviciu, Jessica îl luă drept servitorul acestuia.

Pe un ton sigur şi oficial, îi spuse:

— Reprezint firma de decoraţiuni interioare Payne and Stevens şi am venit să iau măsurile pentru perdelele din dormitorul domnului Ducane.

Omul cel mărunţel murmură ceva şi deschise uşa încă puţin. Jessica intră. Ajunsese la concluzia că nu mai poate trăi fără să afle dacă Ducane şi-a luat sau nu o altă amantă. De fapt nu avea nici un fel de îndoială – era sigură că există şi o altă femeie. Voia să se convingă de lucrul ăsta, să-şi sporească suferinţa la maximum.

— Vă rog să-mi arătaţi dormitorul domnului Ducane. Mă tem că nu cunosc casa, spuse ea.

Scoase din buzunar o ruletă şi i-o arătă.

— Da, sigur că da…

Omul cel mărunţel o conduse în sus pe scări până în încăperea de deasupra salonului, înspre stradă. Jessica nu intrase niciodată în dormitorul iubitului ei în zilele lor bune. Bănuia unde este, dar voia să fie sigură.

— Aveţi nevoie de ceva? De o scară sau altceva?

— Nu, nu, mulţumesc. Acum puteţi să mă lăsaţi să-mi fac treaba. În vreo zece minute termin. Am de făcut nişte măsurători şi în baie. Nu trebuie să vă bateţi capul cu mine.

Omul cel mărunţel murmură iarăşi ceva şi plecă, închizând uşa dormitorului.

După ce-şi construise cu mare grijă planul din timp, Jessica era acum complet năucită de emoţie şi simţea nevoia să se aşeze. Nu-şi închipuise că dormitorul lui Ducane o va impresiona atât de mult. Liniştea din încăpere, pantalonii îndoiţi cu grijă, periile şi butonii pentru gulere lăsaţi pe masă, simplitatea masculină a dormitorului unui burlac, senzaţia dulce-amăruie de familiaritate, dar şi de absenţă, pe care i-o dădea locul îi treziră un dor care-i făcea rău. Acest dormitor, întocmai ca şi salonul de jos, putea fi al oricărui

bărbat, dar în realitate era încărcat de spiritul lui Ducane şi acesta, distilat într-o esenţă mai pură decât cunoscuse ea vreodată, îi copleşea simţurile tulburate.

Ochii Jessicăi se opriră asupra patului, iar gelozia o dezmetici ca o înghiţitură de coniac. Nu era un pat îngust. Nu era nici un pat dublu în adevăratul sens al cuvântului, ci un pat de o persoană ceva mai lat, în care încăpeau foarte bine şi două. Sări în picioare şi începu să caute.

Jessica era de părere că este practic imposibil ca o femeie să locuiască într-o încăpere, fie şi pentru scurt timp, fără să lase urme. Dacă prin patul lui Ducane trecuse vreo femeie, trebuia să fi rămas vreun semn, vreo dovadă a vieţii sentimentale extraordinare a bărbatului, un ciob strălucitor din lumea fantastică din care Jessica era exclusă şi asupra căreia imaginaţia ei stăruise atât de mult în ultimul timp. Încă nu ştia cum avea să folosească un asemenea talisman: ori pentru a-l chinui pe el, ori pentru a se chinui pe ea însăşi. Nu-şi dorea decât să aibă în mâinile ei acel obiect minuscul.

Dădu la o parte cu multă grijă cuvertura care acoperea patul şi trase jos aşternuturile. Îşi apropie faţa de pernă şi o mirosi atent. Avusese grijă ca în ziua aceea să nu se dea cu parfum. Părul ei blond se revărsă pe pernă. Ce ghinion că avea guturai. Se concentră asupra mirosului. Simţi o urmă de produs cosmetic, dar putea foarte bine să fie de la crema de ras sau de la un dezinfectant. Neconcludent.

Se îndepărtă de pat şi se îndreptă spre coşul de gunoi. Găsi un şerveţel răsucit, un ambalaj de pastă de dinţi, un pachet de ţigări gol, un pieptene rupt şi mult păr. Jessica scoase cocoloşul de păr, îl desfăcu şi începu să-l miroasă. Părul era castaniu închis şi părea a fi al lui Ducane. După o clipă de ezitare, îl vârî în buzunar. Apoi deschise şifonierul. Se trezi în faţa unui şir lung de costume bărbăteşti închise la culoare, ascunse în penumbra şifonierului ca nişte bărbaţi de dimensiuni reduse. Şifonierul mirosea a lemn şi a bărbat. Arăta ca o căsuţă fermecată sau ca un tabernacol aparţinând unei religii necunoscute. Jessica rămase împietrită în faţa lui. Apoi, încruntată şi hotărâtă, începu să caute prin buzunarele costumelor. Buzunarele lui Ducane erau pline de tot felul de lucruri: hârtii, tichete de parcare, tichete de garderobă, din nou păr, monede, iarăşi păr, câţiva piepteni, pietricele rotunjite de apa mării. Erau şi două scrisori, una de la compania de telefonie şi alta de la un instalator.

Jessica plecă de lângă şifonier şi se concentră asupra scrinului. Aici, deşi erau multe lucruri care-i tăiau răsuflarea şi o făceau să ofteze – cravate ce-i aminteau de zile mai fericite, butoni pe care chiar ea i-i dăruise –, nu exista nimic care să poată fi luat drept „probă“. Nu erau anticoncepţionale. Nu era nimic feminin. Cuprinsă de o grabă înfrigurată, Jessica trecu în baie. În aer

plutea un miros incert de săruri de baie. Halatul negru de mătase, punctat cu steluţe roşii şi atârnat după uşă, mirosea a tutun, iar în buzunare găsi numai batiste bărbăteşti. În dulăpiorul din baie nu se aflau nici parfumuri, nici creme de faţă. În coşul de gunoi zăcea un roman poliţist.

Jessica se întoarse grăbită în dormitor. Trebuie să existe ceva, trebuie să găsească ceva, îşi spuse ea. Certitudinea era categoric mai bună decât îndoiala, iar odată cu certitudinea va veni şi puterea, puterea de a răni şi de a surprinde, puterea de a construi din nou, chiar şi în mod pervers, o legătură emoţională vie. Începu să scotocească prin colţuri şi să examineze covorul. Undeva în covor trebuie să fie ascuns un obiect minuscul: o mărgică, un nasture, un ac de păr. Ridică volanele cuverturii şi se băgă sub pat. Cum stătea întinsă pe burtă, pipăind cu mâinile suprafaţa covorului, observă că încăperea se întunecase. Lângă pat se aflau picioarele şi pantalonii unui bărbat care se apropiase. Jessica ieşi de sub pat.

— Ştii ceva? Ceea ce mi-ai spus mai devreme nu este întru totul adevărat.

Cel care rostise aceste cuvinte pe un ton de scuză era bărbatul mărunţel, cu păr alb, care îi deschisese uşa.

Jessica simţi o uşurare aşa de mare când văzu că nu e Ducane, că se aşeză pe pat şi rămase cu privirea în gol. Apoi rosti:

— Căutam prizele.

— În primul rând, continuă bărbatul, m-am uitat în cartea de telefon şi firma Payne and Stevens nu există, iar în al doilea rând domnul Ducane şi-a schimbat de curând perdelele din această cameră. Şi în al treilea rând… de ce ai răscolit patul aşa? Asta să-mi spui mai întâi.

Bărbatul cel mărunţel luă un scaun, îl puse în dreptul uşii şi se aşeză, aşteptând răspunsul.

Jessica se uită la patul cu pernele şi aşternuturile răvăşite. Se uită la scrinul cu sertarele deschise, cu cravatele şi cămăşile atârnând peste marginea lor. Ce să răspundă? Nu se temea că ar putea ajunge la închisoare, ci doar că ar putea fi sechestrată aici, ţinută pe loc cu forţa până la venirea lui Ducane. Mai un pic şi o să izbucnesc în plâns, îşi spuse ea.

— Îţi dai seama că nu te pot lăsa să pleci, nu-i aşa? întrebă bărbatul cel mărunţel cu o voce blândă şi cu un uşor accent străin. Cine ştie, poate eşti hoaţă… Iar eu trebuie să apăr bunurile prietenului meu, pe care văd că le-ai răscolit după bunul plac.

— Va să zică nu eşti… valetul-şofer? întrebă Jessica, regăsindu-şi glasul.

— Valetul-şofer e liber azi după-amiază. Eu sunt altcineva. Dar asta nu contează. Aştept să-mi dai o explicaţie, draga mea.

— Nu sunt hoaţă, răspunse stins Jessica.

— Nu, nici n-am crezut aşa ceva. Am cântărit lucrurile după ce i-am căutat pe Payne and Stevens şi mi-am spus că această tânără nu poate fi o hoaţă. Dar *ceva* trebuie să fii, iar eu aştept să-mi spui ce.

Jessica stătea pe pat, adusă de spate. Era speriată, amărâtă şi se simţea vinovată. Dacă omul ăsta are de gând să o ţină aici până vine Ducane? Dacă o încuie în casă? Oare de ce atât de multă iubire îi aducea numai spaimă şi amărăciune? I se umplură ochii de lacrimi. Băgă mâna în buzunar şi scoase ghemotocul de păr, care căzu pe covor.

— Ei, haide, haide, linişteşte-te!

Omuleţul veni, se aşeză pe pat lângă ea şi-i dădu o batistă mare şi curată, în care ea îşi ascunse faţa.

— Să ştii că nu sunt un monstru, mai zise el. N-am vrut să te sperii. Nu vreau să-ţi fac rău. Dar pune-te în locul meu! Trebuie să-ţi pun câteva întrebări. Fireşte, sunt curios. Chiar nu pricep ce urmăreşti. E o situaţie cam ciudată, nu ţi se pare? Haide, nu mai plânge! Stai puţin de vorbă cu mine, bine?

Jessica se opri din plâns şi-şi şterse faţa. Rămase cu ochii aţintiţi la semiîntunericul masculin din şifonier. Era plină de tristeţe şi violenţă. Elementul surpriză – asta era totuşi ceva. O să-şi zdrobească trupul de el. Apoi rosti pe un ton dur:

— Mă întrebi cine sunt. Sunt o femeie geloasă.

Bărbatul scoase un şuierat lung şi melodios. Apoi exclamă:

— Aha!

— Domnul Ducane şi cu mine am fost o vreme împreună, dar apoi el m-a părăsit, spuse Jessica. El spune că nu are pe altcineva. Dar sunt sigură că nu e adevărat. Într-o zi am văzut o femeie intrând în casă. Trebuia să mă conving. Aşa că am intrat, aşa cum ai văzut, şi i-am scotocit camera ca să văd dacă a fost pe-aici vreo femeie.

— Şi ai găsit ceva? întrebă omul cu interes.

— Nu. Dar sunt sigură…

— Eu nu cred că John ar minţi – nici chiar pe tema asta.

Jessica se întoarse cu faţa spre bărbatul mărunţel şi smead. El o privea acum cu un aer încântat şi amuzat.

— Te rog, spune-mi dacă ştii: are sau nu o amantă? întrebă Jessica. De fapt de ce mi-ai spune? Totul e prea incredibil.

— Dar eu ador tot ce este incredibil. Nu, sunt sigur că nu are o amantă. Asta te mulţumeşte? Poţi pleca liniştită.

— Nu, răspunse ea. Nu mă mulţumeşte nimic. Nimic.

— Demonul geloziei. Da. Îl cunosc şi eu. Cum te cheamă, copila mea? Spune-mi doar numele mic. Parcă ne-am cunoaşte deja.

— Jessica.

— Bun. Pe mine mă cheamă Willy. Şi acum, Jessica, pot să-ţi mai pun vreo două întrebări, iar tu să-mi răspunzi cinstit?

— Da.

— Cât timp ai fost iubita lui John?

— Cam un an.

— Şi de cât timp te-a părăsit?

— Cam de vreo doi ani.

— Şi v-aţi văzut des în ultimii doi ani?

— Da. Am fost un fel de prieteni.

— Iar tu încă îl mai iubeşti şi el nu?

— Da. Acum spune că nu mai doreşte să ne întâlnim, pentru că vrea să mă lase liberă. Dar eu nu vreau să fiu liberă.

— Înţeleg. Dar gelozia este un lucru îngrozitor, Jessica. Este cea mai firească dintre pornirile rele. Pătrunde adânc şi otrăveşte sufletul. Trebuie să i te opui cu toate resursele tale de viclenie cinstită şi cu o gândire în mod deliberat generoasă, oricât de abstracte şi de goale ţi s-ar părea aceste noţiuni în comparaţie cu forţa răului. Gândeşte-te la virtuţile de care ai nevoie pentru asta şi numeşte-le generozitate, mărinimie, bunătate. Eşti tânără, Jessica, şi eşti foarte frumoasă – pot să te ţin de mână aşa? – şi pentru tine lumea nu este încă alterată. Nu vei găsi nimic bun, Jessica, într-o fidelitate care pentru tine înseamnă otravă şi pentru el înseamnă captivitate. Nu ai nimic de câştigat din asta – doar înfrângerea. Ai vrea să îţi arăţi dragostea, să-i dai contur, dar pentru asta ai la îndemână doar un singur gest de iubire adevărată: să-l laşi liber, să-l laşi să plece – cu blândeţe şi fără resentimente. Concentrează-ţi toate energiile înspre acest ţel şi vei dobândi atâta har din lumea spirituală cât nici nu-ţi poţi imagina. Pentru că harul există, Jessica, cum există şi puterile, şi tronurile, şi acel bine necunoscut pe care binele cunoscut îl atrage ca forţa unui magnet. Hai să presupunem că ai fi găsit ceea ce căutai, copila mea. Oare asta nu te-ar fi dus de la gelozie la cruzime, trecând prin înşelătorie? Slăbiciunea omenească, Jessica, generează un sistem, iar greşelile trecutului ţes o împletitură nesfârşită de consecinţe. Noi nu suntem oameni buni, Jessica, şi de aceea vom fi amândoi mereu prinşi în această plasă. Singurul lucru pe care îl putem face este să băgăm de seamă când începem să ne purtăm rău, să ne controlăm, să ne întoarcem din drum, să ne stăpânim slăbiciunile, să ne întărim forţele şi să apelăm la virtuţi cărora nu le ştim decât numele. Noi nu suntem oameni buni şi

tot ce putem spera este să fim blânzi, să ne iertăm unii pe alţii şi să iertăm trecutul, să fim iertaţi, să acceptăm iertarea şi să ne întoarcem iarăşi la ciudăţenia frumoasă şi surprinzătoare a lumii. Nu-i aşa, copila mea?

După o lungă pauză, Jessica rosti:

— Cine eşti tu?

— Draga mea, murmură el. Înveţi repede. Iartă-mă.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Jessica.

Willy o sărutase.

Acum stăteau unul în faţa celuilalt, iar genunchii li se atingeau. Willy o ţinea strâns de mână, în timp ce cu braţul celălalt, strecurat pe la spatele ei, i se juca prin păr. Jessica se prinse strâns de reverele sacoului lui. Se priviră intens.

— Eşti foarte frumoasă, Jessica, şi îmi aminteşti de… îmi aminteşti de cineva văzut numai în vis, îmbrăţişat numai în vis. Iartă-mă că te-am atins. E atât de important să vrei să atingi pe cineva, să ţii pe cineva în braţe! Nu crezi? Aşa comunicăm noi, biete făpturi de lut – privindu-ne astfel, atingându-ne astfel. De fapt nu trebuie să-i atingem aşa decât pe câţiva, pe cei ce ne sunt cei mai dragi.

— Te rog, spune-mi cine eşti! zise tânăra. Eşti atât de ciudat! Care e numele tău de familie?

— Nu, nu! Hai să rămânem doar Willy şi Jessica. Tot n-o să ne mai întâlnim niciodată.

— Cum poţi să spui asta, când tocmai m-ai sărutat? Nu se poate să mă săruţi şi să dispari dintr-odată. Am să-l întreb pe John…

— Dacă-l întrebi pe John, o să-i spun că i-ai scotocit prin cameră.

— Ah! Parcă spuneai că trebuie să dăm dovadă de blândeţe.

— Dar chiar sunt foarte blând, copila mea. Eu sunt glasul şoptit al unei păsări pe o rămurică, poate chiar glasul conştiinţei tale. Iar dacă mai sunt şi altceva, atunci sunt un mic spiriduş fără nume, poate un spiriduş numit Willy, o fiinţă trecătoare care nu are un eu bine definit. Dacă s-ar întâmpla să-ţi fac vreun rău, fie ca el să te determine pur şi simplu să ridici capul şi să te întorci din nou în lumea mare, stranie şi imprevizibilă.

— Dar trebuie să te mai văd… trebuie să mă ajuţi… ai putea să mă ajuţi.

— Oricine ar putea să te ajute dacă ai vrea să te laşi ajutată. Dar acum suntem doar noi doi pe o insulă, insula de vis a neprevăzutului, un loc de păstrat în minte ca un vis, un loc alcătuit numai din sentimente şi atmosferă, fără nici un detaliu. Doamne, cât eşti de frumoasă! Pot să te mai sărut o dată?

Jessica îl cuprinse strâns în braţe şi închise ochii. Îi atrase atenţia un zgomot: Willy îşi scosese pantofii. Îşi scoase şi ea pantofii. Cu buzele

împreunate într-un sărut neîntrerupt, se lăsară încet pe patul răvăşit.

Ceva mai târziu, când stăteau întinşi unul lângă altul, inimă lângă inimă, Jessica îl întrebă blând, din curiozitate şi fără îngrijorare:

— Ce faci tu de fapt, Willy? Ce este chestia asta?

— Chestia asta este un sacrilegiu, draga mea Jessica. O activitate umană deosebit de importantă.

Douăzeci şi patru

Ca toţi cei ce locuiau în Earls Court, Ducane dispreţuia cartierul Chelsea. E un loc potrivit pentru un ticălos, îşi spuse el pe când cotea pe Smith Street şi înainta pe lângă şirul de uşi vopsite cu gust.

Totuşi nu-i ardea deloc de glume. Se gândea la Biranne ca la un om prins în capcană. Dar oare capcana îl putea prinde? Biranne era un om puternic şi nu era deloc prost. Oricât ar încerca Ducane să-l ia prin surprindere sau să-l păcălească, era puţin probabil că va ceda şi va mărturisi sau că se va da de gol printr-o greşeală. Din ceea ce ştia Ducane nu exista nici un singur element pentru care să nu poată fi însăilată o explicaţie nevinovată şi cam confuză. Iar dacă Biranne ar oferi asemenea explicaţii cu detaşare şi le-ar susţine cu tărie, ce ar mai putea face el? Numai să-şi ceară scuze şi să se retragă. Iar dacă şi-ar cere scuze şi s-ar retrage, ce i-ar mai rămâne de făcut? Când Ducane se gândea la cât de puţine ştia de fapt, se mira şi el de tăria convingerii sale că Biranne este vinovat de ceva. Să fie oare convingerea lui total greşită? Întâlnirea din seara asta este ca un joc de noroc, îşi spuse. Poate că a venit şi vremea jocului de noroc, odată ce metodele mai prudente nu au dus decât la supoziţii ce merg de la bănuiala de crimă până la ideea de nevinovăţie totală.

Era aproape de ora nouă seara. Aerul încărcat de praf şi greu de atâta căldură plutea peste Londra ca un balon pe jumătate dezumflat, moale şi sufocant. Soarele lumina galben şi obosit, iar umbra nu oferea răcoare. Numai la celălalt capăt al străzii se vedea stins verdele închis al copacilor care semnalau prezenţa râului. Prea agitat pentru a mai sta acasă la el, în Earls Court, Ducane venise pe jos până aici. Luase cina destul de devreme împreună cu Willy, care părea să fie într-o ciudată stare de euforie. După cină Willy deschisese aparatul de radio, iar Ducane îl lăsase dansând în salon pe acordurile concertului de pian în Do minor a lui Mozart. Ducane, care intenţiona să-l ia prin surprindere pe Biranne, îi telefonase din Earls Court şi pusese încet receptorul la loc când la telefon răspunsese bine-cunoscuta lui voce ascuţită.

Apropiindu-se de casă, Ducane simţi că se sufocă de emoţie şi de nelinişte şi fu nevoit să se oprească să-şi tragă sufletul, ca şi cum din aerul prea încărcat lipsea oxigenul. Se opri pentru ultima oară la câţiva paşi, se scutură sau poate se

înfioră, îşi îndreptă spatele şi porni sprinten spre uşă. Uşa era deschisă.

Încremeni pe scări, cu mâna ridicată, gata să sune la sonerie. Lăsă mâna în jos. Pentru nervii lui încordaţi orice lucru neobişnuit, chiar şi cel mai mărunt, devenea semnificativ şi prevestitor de rău. Era oare aşteptat? Descifrase Biranne înţelesul apelului telefonic? Îl văzuse venind? Ducane se opri şi cântări lucrurile. Trase concluzia că faptul că găsise uşa deschisă era doar o întâmplare fericită. Se hotărî să nu sune, ci să intre direct.

Păşind cu grijă pe covorul galben şi gros din hol, avu însă mai degrabă sentimentul celui vânat decât al vânătorului. Privi repede în jur, parcă vinovat, dădu să se întoarcă, apoi se opri şi ascultă. Tăcerea casei necunoscute îl învălui ameninţător. Cufundat în ea, remarcă totuşi ticăitul unui ceas, apoi bătăile propriei sale inimi. Rămase pe loc şi, privind în jur, zări în pe-numbra aurie a înserării o masă cu incrustaţii, o oglindă ovală, primele trepte ale unor scări cu balustrade cu tije de alamă lăcuită. În faţa lui o uşă deschisă dădea la iveală ceea ce părea a fi un salon de biliard ceva mai luminos. Încercând să respire normal şi să meargă în vârful picioarelor, Ducane deschise uşa din dreapta. Era camera de la stradă – sufrageria, desigur. Goală. O mulţime de sticle pe un dulap Sheraton. Se retrase, ţinându-şi respiraţia, şi se opri la uşa următoare. O deschise. Camera era protejată de jaluzele pe care soarele orbitor cădea oblic, strecurându-se în raze extrem de fine printre fâşiile foarte apropiate ale acestora. Ducane clipi în semiîntunericul încăperii. Apoi zări la capătul celălalt al camerei o siluetă ce stătea în picioare. O siluetă remarcabilă – cea a lui Judy McGrath.

— Bună, domnule Vorbă-Dulce. Nu ţi-am spus că o să ne mai întâlnim?

Remarcabil la Judy McGrath era faptul că de data asta era complet dezbrăcată.

Ducane înaintă încet şi închise uşa în urma lui. Revenindu-şi, se uită atent în jur. Nu mai era nimeni de faţă.

— Bună seara, doamnă McGrath.

— Te rog să-mi scuzi ţinuta lejeră. E atât de cald astă-seară!

— Teribil de cald şi de înăbuşitor, răspunse Ducane, după care se aşeză pe un fotoliu şi o privi lung pe Judy.

Apoi rosti încet:

— Elena din Troia.

— Ştiam eu că ai să mă găseşti, domnule Vorbă-Dulce. Eşti atât de inteligent! Vrei o ţigară? Una din ţigările lui Richard?

— Nu, mulţumesc.

Ducane îşi spuse: Acest moment nu face parte din viaţa mea obişnuită. E un

moment dăruit de un zeu – poate nu de un zeu măreţ, poate nu de un zeu bun, dar cu siguranţă de un zeu. Nu-i mai fusese dat niciodată în viaţă să privească astfel trupul gol al unei femei.

Judy stătea în faţa lui, puţin stânjenită. Trupul omenesc, chiar şi cel al unei femei frumoase, nu se simte bine în repaus total. Stătea puţin întoarsă într-o parte, cu un genunchi uşor îndoit, cu un umăr adus în faţă şi cu bărbia împinsă în sus, de parcă, pentru a-l putea vedea pe John, trebuia să privească peste un obstacol. În ciuda frumuseţii lui, acest trup era totuşi lipsit de autoritate şi uşor marcat de jenă, de stânjeneala de a expune liber ceea ce nu este expus de obicei, astfel că accepta această postură parcă puţin cam prea ostentativ. Oricât era de obişnuită mintea doamnei McGrath cu ideea de a-şi lepăda hainele, trupul ei era încă reticent. Ducane remarcă asta fără să vrea şi se înduioşă puţin. Razele soarelui se strecurau printre jaluzele şi umpleau încăperea cu o penumbră aurie, cu un aer cald ca o pulbere fină şi deasă, în mijlocul căruia trupul lui Judy McGrath – o coloană de miere străbătută de scânteieri aurii – se înălţa şi se mişca imperceptibil. Lumina caldă o mângâia, o punea în evidenţă, se contopea cu ea. Părul ei negru, parcă uşor pudrat cu o strălucire castanie, căpăta nuanţe de bronz verzui, iar umbra dintre cei doi sâni mari, rotunzi şi puţin depărtaţi era de un arămiu întunecat şi înceţoşat. Pe jumătate închişi, ochii lui Judy ajunseseră două fante pline de mister. Femeia se întoarse puţin, dând la iveală arcuirea feselor, subliniată de o rază subţire de lumină fosforescentă şi spumoasă.

Ducane inspiră adânc şi-şi controlă respiraţia înainte de a-i deveni oftat. Apoi rosti:

— Am venit aici să vorbesc cu domnul Biranne, dar pot la fel de bine să discut şi cu dumneavoastră.

— Dacă-ţi pot fi de folos, domnule Vorbă-Dulce, sunt a ta.

— De ce s-a sinucis Radeechy?

— Nu ştiu, domnule Vorbă-Dulce. Domnul Radeechy era un om ciudat, cu obiceiuri ciudate şi cu tot felul de idei.

— Ideea de a-l şantaja a fost a dumitale sau a soţului dumitale?

— Habar n-am, domnule Vorbă-Dulce. Eu nu sunt decât o femeie. După cum vezi.

Ducane vedea, dar acum avea mintea perfect limpede. Constată că aureolele mari, cafenii, de pe sânii ei îi amintesc de Fivey.

— Vorbeşte-mi despre Radeechy, spuse Ducane.

— Te-aş putea iubi, domnule Vorbă-Dulce. Şi tu m-ai putea iubi.

— Nu prea cred, Judy. Vorbeşte-mi despre Radeechy.

— Adică să-ţi spun ce făceam noaptea în adăposturi?

— În adăposturi… repetă Ducane atent.

— În adăposturile de la serviciu.

— Am înţeles, spuse Ducane încet, gândind cât putea el de rapid. Fireşte. Mergeai cu Radeechy în adăposturi, în vechile adăposturi antiaeriene de sub clădire…

— Aşa este, domnule Vorbă-Dulce. Credeam că ştii. Credeam că ştii tot.

— Practic ştiu tot, răspunse Ducane. Vreau doar să aud de la dumneata restul. De ce vă duceaţi în adăposturile alea?

— Ştii, devenise cam incomod la el acasă, cu doamna în preajmă şi cu vecinii. Făceam cam mult zgomot.

— Hmm… Şi doamna Radeechy ştia de toate chestiile astea?

— Sigur că da. Totul era cât se poate de cinstit.

— Şi nu avea nimic împotrivă?

— Nu ştiu, spuse Judy.

Începu să-şi balanseze corpul într-o mişcare circulară, sprijinindu-se pe labele picioarelor ei mari, ale căror degete se înfigeau în covor ca nişte gheare.

— Nu părea să aibă, continuă ea. Dar eu cred că nu-i plăcea.

— Radeechy era îngrijorat de faptul că o supăra pe soţia lui?

— Când era cu mine, nu era îngrijorat, domnule Vorbă-Dulce. Nici un bărbat nu e îngrijorat când este cu mine.

— Ce-ţi cerea Radeechy să faci pentru el? întrebă Ducane. În afară de ceea ce se înţelege de la sine.

— Nimic din ceea ce făcea domnul Radeechy nu se înţelege de la sine, domnule Vorbă-Dulce.

— Oricum, bănuiesc că făcea dragoste cu dumneata.

— A, nu, nici vorbă de aşa ceva! Totul era foarte spiritualizat. Nu ştiu dacă mă înţelegi. Şi apoi domnul McGrath era acolo aproape tot timpul.

— Deci luai parte la şedinţe de magie?

— N-am priceput niciodată cu adevărat la ce. Eu făceam ce îmi spunea şi de multe ori nici nu vedeam ce se întâmplă. Unii bărbaţi au idei tare ciudate. Iar el nu era primul.

— Cum adică totul era foarte spiritualizat?

— Adică totul era în capul lui. Ideile lui. Aşa sunt unii bărbaţi. Nu m-a atins niciodată, adică nu m-a atins cu mâna.

Expresia „nu m-a atins cu mâna“ produse asupra lui Ducane un efect pe care nu-l recunoscu din prima clipă drept o excitare fizică intensă. Îşi împinse brusc scaunul înapoi şi se ridică în picioare. Imediat Judy McGrath, parcă

străbătută de un şoc electric, îşi îndreptă ţinuta şi păşi spre el, cu capul lăsat mult pe spate. În acelaşi timp luă ceva de pe masă. Acum Ducane îşi plecă ochii şi căută din priviri ceea ce evitase să privească până acum, locul cel mai învăluit în umbră.

— Nu pleca, spuse ea moale. Sau ia-mă cu tine. Care sunt plăcerile tale, domnule Vorbă-Dulce? Oricare ar fi, ţi le pot împlini. Şi te-aş mai putea învăţa câteva lucruri.

— Îmbracă-te, spuse Ducane.

Ceva se mişcă în lumina fosforescentă dintre ei şi apoi se opri pe mâna lui, atingându-i mângâietor părul de pe braţ. Era vârful subţire al unei cravaşe de călărie, cu celălalt capăt odihnindu-se acum în mâna lui Judy.

Ducane îşi trase iute braţul şi ieşi din cameră. Traversă bâjbâind holul şi deschise larg uşa de la intrare, iar strălucirea străzii îl orbi şi-l făcu să clipească. Când o porni grăbit pe trotuar, aproape că se ciocni de Biranne, care ducea în mână o sticlă. Se priviră o clipă uluiţi. Ducane se grăbi mai departe, nu înainte de a observa cum chipul lui Biranne se schimonoseşte de groază.

Douăzeci şi cinci

— De ce animalele nu trebuie să-şi sufle nasul? întrebă Edward.

Nimeni nu părea să ştie răspunsul la întrebare şi nici nu părea dornic să discute despre asta. Mary gătea rubarbă. Paula citea o pagină din *Eneida*, pierdută în gândurile ei, iar Ducane elabora şi analiza în gând, numai pentru el, câteva scene cu Judy McGrath.

— Unchiul Theo îl vrea pe Mingo, dacă se poate, spuse Henrietta, intrând în bucătărie. A venit o vedere pentru tine, John.

Gemenii îl săltară pe Mingo din coşuleţul lui Montrose, unde stătea foarte comod, şi plecară, ducându-l amândoi în braţe.

Ducane îşi aruncă privirea pe imaginea înfăţişând câteva femei acoperite de văl. Pe cealaltă parte Kate scrisese:

> Iubitule, femeile ascunse sub văl sunt foarte ispititoare, dar de fapt ele aşteaptă să fie ispitite, întrucât nu le place să trăiască învăluite în mister. Aici totul este minunat. Azi-dimineaţă am văzut nişte câini făcând lucruri incredibile. Imposibil de povestit aici. Nu ştiam că şi câinii au vicii. Cu dragoste.

Ducane întoarse din nou vederea şi se uită la femeia ascunsă sub văl. Îşi aminti că şi el percepuse misterul unor asemenea femei în Tanger, iar amintirea se contopi oribil cu impresia puternică lăsată de Judy. Era ciudat că această confruntare cu Judy cea fără văl îi amintea acum de Africa, de femeile ascunse sub văl. O anumită componentă mecanică a minţii lui reacţiona la cele două imagini cam în acelaşi fel. Încep să mă rup de lume, îşi spuse el. Încep să semăn cu Radeechy. Trăiesc totul indirect, totul se petrece doar în mintea mea. Apoi se întrebă: Care sunt, în fond, plăcerile mele? Întrebarea nu era lipsită de interes.

Întoarse vederea şi încercă să se gândească la Kate, draga de ea, cu cununa ei de păr auriu, cîrlionţat, cu firea ei caldă şi iubitoare. Dar Kate parcă se ferea de privirea lui, iar în locul din mijlocul imaginii, unde ar fi trebuit să-i apară ea, rămânea ceva gol sau ascuns. Avu din nou senzaţia aceea de act mecanic. Am nevoie de prezenţa ei, îşi spuse. Nu suport absenţa. Mai exact, nu suport absenţa ei.

Pe Ducane îl tulburase nu numai Judy, ci şi ceea ce îi spusese ea. Mai întâi

descoperirea faptului că treburile lui Radeechy aveau loc în adăposturile antiaeriene de sub birouri îi arăta că aceia care se temeau de un posibil risc legat de securitatea naţională nu aveau degeaba asemenea bănuieli. Ritualurile magice puteau fi doar o faţadă, un paravan extravagant şi nefiresc pentru acoperirea altor activităţi nocturne. Totuşi, după ce se gândi mai bine, Ducane găsi ipoteza puţin probabilă. Dacă Radeechy voia să rămână la birou toată noaptea, nimic nu-l putea opri, iar faptul că, pe lângă asta, îşi mai satisfăcea şi fanteziile cu participarea unor femei părea mult prea riscant dacă scopurile lui ar fi fost complet diferite. Nu, nu, Ducane ajunse încă o dată la concluzia că faptele erau cele care păreau a fi. Dar ce păreau ele a fi? Avu din nou acea percepţie a ceva mecanic. Oare aici să nu existe nici o taină şi totul să fie doar experimentul sexual al unei minţi dezechilibrate şi melancolice?

Ducane luă hotărârea ca următoarea sa mişcare să fie aceea de a-i cere lui McGrath să-l ducă în beciurile unde Radeechy făcea ceea ce făcea. Nu mai voia să dea ochii cu doamna McGrath, aşa că îi scrisese lui McGrath şi-l chemase la el la serviciu în ziua de luni. După asta, dând curs unei nevoi de evadare vecină cu panica, îi ceruse lui Fivey să-l ducă în Dorset. Întreaga poveste îl tulburase şi şi-ar fi dorit din toată inima ca Octavian şi Kate să nu fie plecaţi. De la cabinetul prim-ministrului primise un mesaj care confirma ceea ce Octavian îi spusese deja – că afacerea „transpirase“ – şi în care i se cerea să prezinte un raport, fie şi unul neconcludent. Când primi mesajul, Ducane îşi dădu seama că interesul său pentru această problemă era deja departe de a mai fi unul strict oficial. Era profund implicat în ea şi, în propriul său interes, trebuia să facă ceva pentru a înţelege cum stau lucrurile. Simţea, de asemenea, că tot timpul este împins să meargă mai departe aproape în mod deliberat, de un resort care nu se frânsese niciodată complet. De câte ori drumul păruse să dispară, ceva se ivise pe neaşteptate şi-i indicase etapa următoare.

Faptul că Judy McGrath era „Elena din Troia“ şi că McGrath o folosise – poate nu pentru prima oară – pe soţia lui pentru a şantaja o victimă îi păruse lui Ducane o variantă posibilă de mai mult timp. Nu se aşteptase să existe o legătură între Judy şi Biranne, dar odată ce legătura ieşise la iveală în mod senzaţional, o găsi atât de relevantă, încât parcă se impunea de la sine. La început regretase că îl avertizase atât de clar pe Biranne şi astfel ratase efectul unei surprize. Era posibil ca Biranne să fie la curent cu mersul anchetei, graţie amabilităţii lui Judy şi a soţului ei. După toate probabilităţile, McGrath îl şantaja – în cel mai amical mod posibil – şi pe Biranne. Oricum, Biranne ştia cu siguranţă că este bănuit şi, gândindu-se mai bine, Ducane ajunse la concluzia că avertismentul dat nu este un lucru rău. Fusese profund şocat de expresia de

groază ce se aşternuse brusc pe chipul lui Biranne când se întâlniseră pe Smith Street. *Biranne o să mă caute*, îşi spuse Ducane. Era un gând care-i făcea plăcere.

— Unde e Barbara? o întrebă el pe Mary. S-a dus să călărească?

— Nu, poneiul şi-a scrântit un picior. Cred că e sus, în camera ei.

— Tot mai e necăjită din cauza lui Montrose?

— Da, îngrozitor. Ieri a plâns iar. Nu înţeleg ce s-a întâmplat cu bietul animal. Pisicile nici nu dispar şi nici nu mor aşa, din senin.

— L-am auzit pe Pierce spunându-i că Montrose s-a înecat, zise Ducane. N-ar trebui să-i spună fetei asemenea lucruri.

— Ştiu, răspunse Mary scurt, amestecând în mâncare.

— Păi, cred că o să mă duc sus, la ea. Nu e bine să stea şi să jelească toată ziua în camera ei. Poate facem şi o plimbare până la Willy. Vrei să vii şi tu, Paula?

— Nu, mulţumesc.

Paula îi răspunse cu o privire preocupată şi neliniştită. Avea faţa cenuşie şi crispată – faţa unui scrimer care priveşte prin plasa deasă a măştii. Ar trebui să stau de vorbă mai serios cu Paula, îşi spuse Ducane, încercat de o mustrare de conştiinţă bine cunoscută, să o fac să-mi spună ce problemă are. Să vorbesc acum cu Paula sau cu Barbara? se întrebă el în gând. Dar mustrarea de conştiinţă îi adusese deja în faţa ochilor chipul acuzator al Jessicăi. Ar trebui să mă întâlnesc cât mai curând cu Jessica, îşi spuse el, iar gândul acesta era atât de deprimant şi de neclar, încât atenuă valul de compasiune pentru Paula. Simpatia se dovedi mai puternică. Barbara l-ar putea consola. O să se ducă la Barbara. Se ridică în picioare.

— Încearcă să-l aduci şi pe Willy la ceai, spuse Mary.

— O să încerc, dar n-o să reuşesc.

Ducane ieşi din bucătărie. Soarele pătrundea prin ochiurile de geam ale uşii din faţă, scoţând în evidenţă scobiturile rozalii din dalele lustruite şi uşor tocite ale holului. Bărbatul luă de jos cartea lui Edward, *Istoria naturală a localităţii Selborne*, şi o puse înapoi pe masă. Pe peluza din faţa casei îi văzu pe Casie şi pe gemeni aşezaţi pe o pătură şi curăţând mazăre. Sprijinindu-se pentru o clipă cu mâna de masa din holul atât de bine cunoscut, îl cuprinse un nou val de tristeţe – unul diferit, plăcut, dureros, înduioşător – în faţa tabloului unei lumi a inocenţei, o lume pe care o iubea, de care avea nevoie şi pe care putea oare să o piardă cu desăvârşire? Inocenţa contează, îşi spuse el. Nu e un obiect pe care îl pierzi pur şi simplu. Ea rămâne în viaţa fiecăruia ca un câmp magnetic, ca un fapt viu, iute şi ferit de ceea ce este mecanic şi monoton. Bietul Biranne, îşi

spuse el. Apoi îi reveni gândul acela ciudat şi tulburător: *Biranne o să mă caute*.

Când Ducane ajunse pe palier, îl văzu la celălalt capăt pe Pierce, care tocmai urca pe scara din spate, ce ducea la spălătorie. Pierce, care nu-l văzuse pe Ducane, păşea cu atenţie, ducând în mână o farfurioară albă. Ţinând farfurioara cu mare grijă, deschise uşa camerei sale şi intră. Aproape fără să-şi dea seama, Ducane recepţionă imaginea şi o analiză. Apoi, într-o strălucire care-l întoarse la clipa prezentă, îi descifră semnificaţia. Se opri, chibzui, apoi merse înainte, trecând de camera Barbarei. Ajunse la uşa camerei lui Pierce şi o deschise, izbind-o de perete. Montrose era ghemuit în patul lui Pierce.

— Pierce, cretin nenorocit ce eşti! strigă Ducane.

Pierce, care tocmai pusese farfurioara cu lapte pe podea, se ridică încet în picioare şi-şi scoase ochelarii. Îşi împinse buza de jos înainte, îşi trecu mâna încet peste frunte şi peste nasul lui mare, ca şi cum ar fi vrut să-şi îndrepte trăsăturile feţei, apoi aşteptă.

Ducane îl luă pe Montrose şi ieşi cu el din cameră. Bătu la uşă şi intră în dormitorul fetei. Încăperea era goală. Pierce, care venise imediat în urma lui Ducane, intră şi el în cameră. Se priviră în ochi.

— Doamne, cum ai putut să faci o faptă atât de mizerabilă? spuse Ducane.

Tremura de furie. Tot ce adunase în el – grijă, nelinişte, vinovăţie –, totul se concentrase în această furie simplă.

— Nu i-am făcut nici un rău lui Montrose, spuse rar Pierce.

— Nu, dar i-ai făcut rău Barbarei. Cum ai putut să fii atât de crud?

Ducane îl puse pe Montrose pe masă. Atunci văzu chiar lângă mâna lui cravaşa mică de călărie a Barbarei, cu mâner de argint. Imaginea cravaşei celeilalte îi reveni în minte, izolată, ruptă, detaşată, apoi pieri.

— Ştii, dacă ar fi venit măcar să mă vadă… spuse Pierce rar, pe un ton didactic. Dacă ar fi venit, aşa cum venea altădată, dacă nu se purta cu mine de parcă aş fi lepros, l-ar fi găsit pe Montrose. A fost ca un fel de verificare.

Puse o mână pe masă şi se sprijini de ea, aplecându-se în faţă.

— Ai făcut-o să sufere cu bună ştiinţă şi pentru mult timp, îi replică Ducane. Cred că…

Puse mâna pe cravaşă şi, cu o mişcare iute, dar bine gândită, o ridică şi-l plesni cu putere pe Pierce peste mână. Băiatul tresări, dar continuă să-l privească pe Ducane drept în ochi şi nu-şi trase mâna.

— Ce naiba se întâmplă aici? întrebă Mary Clothier, care se oprise în uşă.

Pierce se întoarse încet, fără să se uite la mama lui, trecu pe lângă ea, ieşi pe

uşă, înaintă pe culoar şi intră în camera sa.

Mary şovăi. Apoi intră în dormitorul Barbarei. Constată că are nevoie de multă putere pentru a face faţă şocului de a-l vedea pe Ducane plesnindu-l cu cravaşa pe fiul ei. Nu-şi dădea seama ce simte. Sentimentele ei erau atât de amestecate, că nici nu putea vorbi.

— Îmi pare rău, spuse Ducane, care era în mod clar la fel de încurcat. Îmi pare rău.

— Ah, uite-l pe Montrose…

— Închide uşa, Mary!

— Ce s-a întâmplat?

— Uite ce e… Închide uşa. Uite ce e: Pierce l-a ţinut prizonier pe Montrose tot timpul cât noi am crezut că s-a pierdut.

— Vai de mine… ce îngrozitor… şi eu nici…

— Da. Mă tem că mi-am cam ieşit din fire. Nu trebuia să-l lovesc.

— Nu te acuz. S-a purtat cât se poate de urât. Mă duc să o caut pe Barbara.

— Mai stai puţin, Mary. Te rog, dă-i drumul afară lui Montrose. Aşa. Stai jos aici. Îmi pare rău. Mai stai puţin.

Mary se aşeză pe pat şi se uită la Ducane, care stătea în picioare la fereastră, încruntat şi ţinând şi acum cravaşa în mână. Deodată se scutură ca prins de un fior, azvârli cravaşa pe masă şi îşi puse mâinile împreunate pe frunte, acoperindu-şi ochii.

— Eşti necăjit, spuse Mary. Nu mai fi! Crezi că m-am supărat pe tine?

— Nu, nu. Sunt supărat, dar nici eu nu ştiu prea bine din ce cauză. Foarte probabil, Pierce o să mă urască pentru asta.

— E la fel de probabil să te şi iubească pentru asta. Tinerii au o psihologie tare ciudată.

— *Toţi* oamenii au o psihologie tare ciudată, spuse Ducane.

Se aşeză la masă şi se uită la Mary. Ochii lui rotunzi şi albaştri, acum de un albastru intens, în contrast cu faţa lui bronzată şi osoasă, o priveau pe femeie cu un soi de nedumerire în timp ce bărbatul îşi tot dădea pe spate, cu mişcări repetate, buclele castanii de pe frunte. Mary îl studia. Ce era cu el?

— Te rog să mă ierţi, spuse Ducane după o clipă. Trec printr-o criză de nemulţumire faţă de mine însumi şi am nevoie de înţelegere. În general cerem de la ceilalţi compasiune exact atunci când o meritǎm cel mai puţin.

Îi e dor de Kate, îşi spuse Mary.

— Cred că nu prea ai motive să fii nemulţumit de tine, John, rosti ea. Dar o să încerc să-ţi înţeleg suferinţa. Spune-mi, care-i problema?

Ochii albaştri ai lui Ducane se făcură şi mai rotunzi, trădând panică. Încercă

să spună ceva, se opri, apoi întrebă:

— Câţi ani are Pierce?

— Cincisprezece.

— Ar fi trebuit să-l cunosc mai bine.

— Sper că ai să ajungi să-l cunoşti. Dar nu le poţi purta de grijă tuturor, John.

— Aşa mă vezi tu pe mine, ca unul care încearcă să le poarte de grijă tuturor?

— Păi, cam aşa…

— O, Doamne!

— Îmi pare rău, n-am vrut…

— Nu-i nimic. E un copil tare închis.

— De atâţia ani fără tată, numai cu mine…

— Câţi ani avea când a murit tatăl lui?

— Doi.

— Aşadar aproape că nici nu şi-l mai aduce aminte.

— Foarte vag.

— Cum se numea soţul tău, Mary?

Of, Doamne, se gândi Mary, nu mă simt în stare să vorbesc cu el despre Alistair! Recunoscu în tonul lui Ducane acel interes specific felului lui de a pune întrebări, foarte atent şi convingător, astfel încât să-i facă pe oameni să-i vorbească despre ei înşişi, lucru pe care în general ei erau foarte dornici să-l facă. Îl mai văzuse folosind metoda chiar şi la petreceri. Dar nu o folosise niciodată cu ea. N-am să-i spun nimic, îşi zise Mary. N-am vorbit cu nimeni despre asta, n-am să vorbesc nici cu el. Apoi rosti „Alistair“. Numele se lansă liber în încăpere, ca o fărâmă de ceva necunoscut, plutind în aer prin faţa ochilor ei, înainte şi înapoi.

— Cu ce se ocupa? Cred că n-am ştiut niciodată ce profesie avea.

— Era contabil autorizat.

— Pierce seamănă cu el?

— La trăsături da, doar că Alistair era mai înalt. Nu şi la fire.

— Ce fel de om era?

Nu mai suport, îşi spuse Mary. Cum să-i spună că era un bărbat amuzant, care făcea veşnic jocuri de cuvinte? Era vesel. Cânta aşa de frumos! Era un artist universal. Era un ratat.

— A scris un roman, spuse ea.

— S-a publicat?

— Nu. Era prost.

Mary îşi petrecuse o parte din ziua de ieri recitind romanul lui Alistair. Scosese exemplarul voluminos, bătut la maşină, cu intenţia de a-l distruge, dar îşi dăduse seama că nu e în stare. Era atât de prost, atât de pueril, atât de pe potriva lui Alistair.

— A murit tânăr, spuse Ducane blând. Ar fi putut face lucruri mai bune, mult mai bune.

Mary îşi spuse că poate e adevărat. Nu avea cum să simtă aşa ceva. Poate nu era corect să-l considere un ratat. Totuşi această evaluare era definitivă.

— De ce a murit? întrebă Ducane cu aceeaşi voce blândă şi convingătoare.

Mary nu răspunse. În faţa ei se ridică un zid de întuneric. Ea se apropie mai mult, tot mai mult, şi privi în acel întuneric. Privi în el insistent, intră în el… Răspunse cu o voce ca din vis:

— A fost călcat într-o seară de o maşină, chiar în faţa casei noastre. Eu am văzut tot.

— Vai de mine! Îmi pare rău… A murit… pe loc?

— Nu.

Îşi aminti urletele lui, aşteptarea nesfârşită până la sosirea ambulanţei, mulţimea, aşteptarea nesfârşită de la spital.

— Te rog să mă ierţi, Mary, spuse Ducane. Sunt…

— Faptul că totul n-a fost decât o pură întâmplare… spuse ea. Mă înnebuneşte când mă gândesc la asta. Faptul că n-a fost decât un accident. Dacă i-aş fi spus o singură propoziţie înainte să iasă din cameră, dacă s-ar fi oprit să-şi lege şiretul de la pantof, orice… şi… ah, Doamne, tocmai ne *certaserăm* şi l-am lăsat să plece fără un cuvânt! Dacă l-aş fi chemat înapoi… dar el a ieşit din casă atât de supărat şi a dat maşina peste el. Dacă ar fi murit de o boală sau dacă ar fi fost ucis în război undeva departe, într-un loc necunoscut, aş fi simţit că era inevitabil, dar să-l văd acolo, sub ochii mei… n-am putut suporta… n-am spus nimănui cum a murit… Kate şi Paula ştiu că a murit de pneumonie şi tot aşa i-am spus şi lui Pierce. Pierce dormea în camera de sus când s-a întâmplat. L-am iubit, sigur că l-am iubit, dar niciodată destul, niciodată aşa cum trebuia, şi de atunci nici n-am putut să mă gândesc la el cu adevărat şi numai din cauza acelui accident îngrozitor, din cauză că totul s-a rupt în acest fel, mi s-a părut că viaţa noastră împreună a fost fără sens şi că n-am putut să simt pentru el ceea ce era normal, iar el parcă s-a transformat într-un duh îngrozitor, cu care nu reuşesc să fac pace. Îmi amintesc că am avut o senzaţie îngrozitoare după aceea, când umblam prin hainele lui, ca şi cum mă urmărea, extrem de trist, de părăsit şi de neîmpăcat, şi de atunci am mereu aceeaşi senzaţie, mă cuprinde câteodată seara şi simt că el încă îşi doreşte dragostea mea, iar eu nu i-o pot oferi. Acum îi

văd defectele şi slăbiciunile, iar ceea ce m-a făcut să-l iubesc s-a şters aproape complet. E îngrozitor că nu putem iubi oamenii veşnic. Ar fi trebuit să continui să-l iubesc, e singurul lucru pe care îl mai pot face pentru el, am şi încercat, dar nu poţi iubi un gol, nu poţi iubi un fel de nimic pentru care nu mai poţi face altceva şi nu mi-a mai rămas nimic în afară de romanul ăla, care e atât de pueril şi care totuşi, într-un fel, este chiar el. Măcar de nu s-ar fi petrecut totul aşa, atât de brusc şi de accidental… a ieşit din casă şi s-a dus drept sub maşină. Ştii, pe strada noastră trec atât de puţine maşini…

— Nu plânge, Mary, spuse Ducane.

Se aşează pe pat, mai aproape de ea, şi o cuprinse cu braţul pe după umeri. Apoi îi zise:

— Într-adevăr, accidentul este mai greu de suportat decât moartea şi totul se reduce la întâmplare, chiar şi ceea ce pare inevitabil. Nu e uşor, dar realitatea trebuie acceptată aşa cum ne acceptăm trecutul şi pierderile. Nu mai încerca să-l vezi. Doar iubeşte-l. Poate că nici nu l-ai cunoscut cu adevărat. Acum misterul fiinţei lui s-a desprins de tine. Respectă-l şi nu mai încerca să-l vezi. Dragostea nu rezolvă întotdeauna problemele. Uneori ea trebuie să scruteze întunericul. Scrutează-l şi nu te teme! Nu se ascund demoni în acel întuneric.

— Vorbe, John, spuse Mary. Vorbe, vorbe, vorbe.

Dar se lăsă alinată de vorbele lui şi simţi că lacrimile pe care le vărsa acum erau cu adevărat pentru Alistair.

Douăzeci şi şase

— Aveţi grijă la trepte, domnule. Pe aici sunt cam alunecoase. Mai bine daţi-mi mâna.

Cercul de lumină de la lanternă înainta încet, dând la iveală câteva trepte acoperite cu un strat de mucegai umed. În centru erau urme de paşi, iar pe margine atârnau pânze negre şi încâlcite. Dincolo de ele o pantă de beton cobora în beznă.

Ducane se sprijini cu încheieturile degetelor de zidul rece de cărămidă. Refuza să-l atingă pe McGrath, care păşea chiar în faţa lui. Coborâră încet până la pantă.

— Spui că domnul Radeechy ţi-a dat ordin să tai cablul electric din capătul coridorului, acolo unde am trecut pe lângă adăpostul antiaerian?

— Da, domnule. Domnului Radeechy îi plăcea ca totul să fie la lumina lumânărilor. Cred că i se părea şi mai sigur – în caz că s-ar fi întâmplat să vină cineva, mă înţelegeţi…

— Şi uşa prin care tocmai am trecut era de obicei încuiată?

— Da, domnule. Domnul R. avea o cheie şi mi-a dat şi mie una.

— Ai venit vreodată aici fără el?

— Foarte rar am venit aici cu el, domnule. Eu doar îi pregăteam materialele şi o ştergeam. Nu-i plăcea să fiu de faţă când îşi făcea treaba.

— Haide, haide, mergi, nu sta în drum!

— Vă simţiţi bine, domnule?

— Sigur că mă simt bine. Dă-i drumul!

Drept în faţă lumina nesigură a lanternei căzu pe ceea ce părea a fi o platformă dreptunghiulară înclinată şi îngustă, având în capăt ceva întunecat. Într-un colţ al tavanului se zăreau nişte conducte negre, legate între ele printr-o ţesătură deasă de plase de păianjen. Conductele se pierdeau în jos, în beznă. Totul dădea impresia că eşti la intrarea într-un mormânt antic şi era greu de crezut că la o distanţă de numai câteva minute se afla un departament guvernamental.

— Ai încuiat uşa de la celălalt capăt, din spatele nostru? întrebă Ducane.

Constată că vorbeşte în şoaptă. Rampa de beton era şi ea puţin lipicioasă, iar

paşii lor scoteau un fel de plescăit slab. Conductele negre parcă zumzăiau abia perceptibil.

— Da, domnule. Sper că am făcut bine, domnule. M-am gândit că n-ar fi potrivit să fim întrerupţi, cum nu voia nici domnul R.

— Bine. Ai grijă să nu pierzi cheia.

— Atunci am fi în mare bucluc, nu-i aşa, domnule? De uşa aia nu se apropie nici un om. Am putea rămâne aici pe veci şi nu s-ar prinde nimeni.

— Haide, haide, mişcă! Mai avem mult?

— Suntem aproape. Nu pe acolo, domnule. Drept înainte.

Pe partea dreaptă a coridorului apăruse o uşă îngustă şi neagră.

— Aia unde duce?

— Ei, Doamne, de unde să ştiu eu, domnule? N-am făcut cercetări pe-aici. Nu-i un loc prea plăcut, mai ales când eşti singur. Coboram până la încăperea aceea şi urcam înapoi cât puteam de repede. Aveţi cumva emoţii, domnule?

— Absolut deloc. Nu mai agita atâta lanterna aia! Ţine-o îndreptată în jos!

Forma coridorului şi înclinarea pantei îi aminteau lui Ducane de mormintele regilor pe care le văzuse în Grecia şi Egipt. Ar fi trebuit să-mi iau şi eu o lanternă, se gândi el. Ar fi trebuit să-i spun cuiva că vin aici, adăugă apoi în gând. Nu era cazul să ţin totul secret. Nu mi-am închipuit cum o să fie. Ce s-ar întâmpla dacă am pierde cheia? Ce s-ar întâmpla dacă ne-am rătăci? Coridoarele astea probabil că nu mai duc spre alte adăposturi antiaeriene. Cred că le-am lăsat în urmă. Suntem la o adâncime mult prea mare. Pare mai degrabă că am nimerit într-o zonă dezafectată a metroului sau în ceva legat de canalizare.

— Aici e iarăşi abrupt, domnule, şi mai sunt nişte trepte. Fiţi atent. Nu o luaţi înainte. Veniţi pe aici, după mine. Acum pe coridorul din stânga. Staţi aproape.

— Ai văzut şobolani pe aici? întrebă Ducane, care avea groază de şobolani.

Păşea acum cât se poate de aproape de McGrath, fără să-l atingă.

— Am văzut o dată unul, domnule, unul mare şi gras. Domnul R. a văzut mai mulţi. Mi-a cerut să aduc nişte cutii de biscuiţi, ca să-şi pună materialele în ele. Să nu i le mănânce şobolanii, mă-nţelegeţi. Facem iar la stânga, domnule.

— Eşti sigur că ştii drumul?

— Foarte sigur, domnule. Cam ciudat, nu-i aşa? Parcă am fi în catacombe, după părerea mea. Gata, am ajuns. Vreţi să ţineţi lanterna până găsesc eu cealaltă cheie?

Ajunseseră la o uşă închisă. Ducane apucă strâns lanterna. Nu cumva bateria începuse să slăbească? Mişcă lanterna şi văzu o uşă neagră, bine

vopsită, închisă ermetic, şi capul arămiu al lui McGrath aplecat spre gaura cheii. Părul lui McGrath lucea în lumina lanternei ca un ghem de fire metalice lăcuite. Uşa se deschise fără zgomot.

— Aşa. Acum daţi-mi lanterna, domnule.

— Ţin eu lanterna, spuse Ducane.

McGrath intră şi Ducane îl urmă, păşind cu grijă. În încăpere stăruia un miros neplăcut.

— Iată-ne ajunşi, domnule, în Sfânta Sfintelor.

Uşa se închise cu un pocnet în urma lor.

Ducane roti lanterna prin încăpere, dar primul lucru pe care îl remarcă a fost chiar McGrath. Îl izbi din nou culoarea intensă a părului acestuia. Ochii lui albaştri îi întoarseră privirea. Urmă o clipă de linişte. Apoi Ducane se apucă să examineze locul. Îi trecuse prin gând o idee tare curioasă: Omul ăsta ar putea să mă omoare aici şi n-ar afla nimeni. Nu se întoarse cu spatele spre McGrath.

Camera avea forma unui cub cu latura de patru metri şi jumătate şi pardoseala din beton. Un perete părea acoperit cu o hârtie alb-gălbuie, iar ceilalţi pereţi şi tavanul erau din cărămidă roşie. Într-unul dintre colţurile de lângă tavan trei conducte făceau o buclă şi dispăreau în perete. Lui Ducane i se păru că zăreşte nişte mese şi scaune improvizate şi îşi aminti vag de anii de război, de adăposturi şi posturi de gardă. Avu imediat convingerea că locul era legat de activităţi legate de război, de lucruri tainice, neconsemnate şi pierdute.

— Să aprind nişte lumânări, domnule? Aţi vedea mai bine. Şi mai economisim lanterna. Mă tem că o se termine în curând.

McGrath se duse într-un colţ şi deschise cu zgomot o cutie de metal. Aprinse un chibrit. Lumina unei lumânări căzu pe părul lui McGrath, pe obrazul lui alb ca varul şi pe sfeşnicul elegant, din argint, în care se afla lumânarea. Ducane scoase o exclamaţie.

— Frumos, nu-i aşa, domnule? Domnul Radeechy adunase aici nişte lucruri tare frumoase. O să vă arăt. Acum puteţi stinge lanterna.

Patru lumânări ardeau acum în sfeşnice identice pe masa din colţ. Fiecare dintre ele se sprijinea pe patru gheare de balaur încleştate pe patru bile, iar piciorul sfeşnicului era şi el împodobit cu balauri încolăciţi.

— Nu-i aşa că-s frumoase? spuse McGrath. Sunt chinezeşti, aşa spunea domnul Radeechy. Ia uitaţi-vă şi la ăsta!

Scosese de undeva şi ţinea acum în mână un pocal argintat, bătut cu pietre mari, care păreau a fi nestemate. Ducane luă cupa din mâna lui şi o privi atent. Lumina era prea slabă, iar el ştia prea puţine despre pietrele preţioase pentru a-şi putea da seama dacă erau sau nu autentice. Dar erau de mare efect şi dădeau

impresia de ceva barbar.

— Luaţi o gură de vin, domnule.

În timp ce Ducane ţinea pocalul, McGrath îi turnase puţin vin dintr-o sticlă pe care o scosese la iveală.

— E foarte bun, domnule. Nu cred că s-a acrit. Am putea trage o petrecere pe cinste aici. Şi n-o să ducem lipsă nici de mâncare. Vedeţi, avem nişte pâine de-asta ciudată şi nuci. Domnului R. îi plăceau tare mult nucile.

McGrath scotea tot felul de lucruri de prin cutii şi le punea pe masă. Ducane văzu felii de pâine neagră umezită şi nuci în a căror coajă se conturau vinişoare verzui de mucegai. Pâine neagră pentru o liturghie neagră. Iar Ducane îşi aminti că şi despre nuci se spunea că ar avea puteri magice, întrucât miezul lor simetric seamănă cu cei doi lobi ai creierului omenesc.

McGrath spărgea nuci cu un cleşte de argint.

— Poftiţi, domnule, luaţi o jumătate. Au miezul foarte bun.

Ducane simţi că omul îi pune în palmă o jumătate de nucă uscată şi ondulată. Făcu un pas înapoi. În nici un caz nu trebuia să mănânce din aceeaşi nucă din care mâncase McGrath. Şi asta însemna ceva, dar nu-şi mai amintea ce.

— Vreau să văd ce mai e de văzut şi apoi ne întoarcem.

— Nu e mare lucru de văzut, domnule, răspunse McGrath, mestecând nuca. Lumânările stăteau aici. O să pun şi celelalte lucruri.

McGrath aşează lumânările în şir pe o altă masă, aflată lângă peretele albicios. Pe masă se găsea o saltea neagră şi îngustă.

— Aici se întindea fata, spuse el cu glas scăzut, plin de respect.

McGrath se întoarse spre cealaltă masă şi începu să înşire o serie de obiecte pe saltea. Mai întâi câteva borcane de sticlă, asemănătoare celor de bucătărie, bine închise şi clar etichetate. Ducane citi etichetele: mac, isop, spânz, cânepă, floarea-soarelui, zârnă, mătrăgună, beladonă. Alături de ele stăteau pâinea neagră şi nucile. Apoi venea un pachet cu sare de bucătărie, un clopoţel argintat, o Biblie, o carte veche de rugăciuni pentru slujbe romano-catolice, câteva beţişoare de tămâie, o bară lungă de argint cu o altă bară pusă de-a curmezişul în partea de jos, aproape de suport, şi un bici negru, subţire. Clopoţelul sună stins. Mâna palidă a lui McGrath, acoperită cu păr roşcat, se aşează peste el.

McGrath puse piesa înaltă din argint în mijlocul mesei, dincolo de saltea. Ducane se gândi: Fireşte, crucea în T, crucea cu vârful în jos.

— Ştiţi, astea sunt pentru cele cinci simţuri. Aşa mi-a explicat odată domnul Radeechy. Sarea pentru gust, focul pentru văz, clopoţelul pentru auz, tămâia

pentru miros, iar *ăsta* pentru pipăit.

McGrath puse biciul în faţa crucii.

Ducane se înfioră.

— Şi mai e şi asta, continuă McGrath.

Mişcată de curent, flacăra lumânărilor se înclină, iar Ducane îşi luă ochii de pe bici.

McGrath, de două ori mai mare decât era în realitate, cu mâinile ridicate deasupra capului, proiecta o umbră uriaşă, care ţopăia pe zidul din cărămidă, parcă luptându-se cu ceva sau dansând. Apoi veşmântul căzu cu un plescăit înfundat, iar McGrath îl prezentă cu un zâmbet larg. Îşi pusese o pelerină imensă din mătase galbenă, brodată cu conuri negre de brad. Se învârti în loc cu o mişcare cochetă. De sub veşmântul preţios se vedeau mânecile şi pantalonii costumului lui negru, iar efectul era grotesc. Pelerina era prea mare pentru el. Radeechy fusese un bărbat voinic.

— Iar asta completează costumul. Ia uitaţi-vă!

McGrath scosese de undeva un fel de coif ce semăna cu o mitră brodată, înaltă şi tare, pe care se pregătea să şi-l pună pe cap.

Ducane i-l luă imediat din mână.

— Scoate-ţi chestia aia!

— Nu-i aşa că-i grozavă?

— Scoate-o imediat!

Cam fără tragere de inimă, McGrath îşi scoase pelerina. Pe când şi-o trăgea peste cap, întrebă:

— Credeţi că aş putea să păstrez unele din lucrurile astea, domnule?

— Cum adică să le păstrezi?

— Aşa, ca amintire… Credeţi că aş putea să iau cupa?

— Nu, bineînţeles că nu! răspunse Ducane. Toate îi aparţin moştenitorului domnului Radeechy. Or să rămână în seama poliţiei. Dă-te, te rog, la o parte. Vreau să mai arunc o privire pe-aici.

Luă o lumânare.

— Ce miros îngrozitor! exclamă apoi.

— Cred că e de la păsări.

— De la păsări?

— De la bieţii porumbei, răspunse McGrath. Ia uitaţi-vă!

Şi arătă spre întunericul de sub o masă plasată pe cealaltă latură a încăperii.

Ducane apropie lumânarea şi văzu sub masă ceva ce semăna cu o colivie. Era de fapt o cuşcă făcută dintr-o cutie mare şi câteva fire de sârmă. Aplecându-se să vadă mai bine, zări în cuşcă o aripă cenuşie întinsă. Apoi observă o

grămadă de forme rotunjite, lucioase, în nuanţe de cenuşiu şi albastru, toate înghesuite într-un colţ. Penele încă îşi mai păstrau luciul.

— Au murit toţi acum, bineînţeles, spuse McGrath cu un fel de satisfacţie în glas. Domnul Radeechy avea nevoie de ei vii.

McGrath întinse mâna şi mângâie cuşca aproape afectuos. Încheietura mâinii, acoperită din plin cu fire aurii, îi ieşea mult de sub mânecă.

— Asta înseamnă…

— Îi omora în timpul ceremoniei sau ce-o fi fost aia. Era sânge peste tot, de te apuca groaza. Îmi lua ceva timp să curăţ locul după o şedinţă. Ţinea foarte mult la curăţenie, să ştiţi!

— Şi de unde îi luai?

— Îi prindeam în Trafalgar Square. Nimic mai simplu dacă te duci acolo dimineaţa devreme. Iarna era mai greu. Dar în zilele cu ceaţă tot reuşeam să prind vreo doi şi să-i ascund sub haină.

— Şi-i ţineai aici?

— Pe unii aici, pe alţii acasă. Până când avea nevoie de ei. Îi hrăneam, fireşte, dar parcă dormeau tot timpul. Poate pentru că nu aveau lumină. Tocmai îi adusesem pe ăştia când s-a întâmplat… cu domnul Radeechy, vreau să zic.

Ducane plecă de lângă grămada moale din cutie.

— Nu te-ai gândit să cobori aici şi să le dai drumul?

McGrath păru surprins:

— Ei, Doamne, sigur că nu! Nici nu mi-a trecut prin minte. Nu-mi doream să vin aici mai mult decât era nevoie. Şi după ce a murit domnul Radeechy, numai la o mână de porumbei nu mi-a stat mie capul.

Ducane se înfioră. Sfeşnicul din mână începuse să i se pară greu. Se înclină şi ceara fierbinte i se prelinse pe braţ şi pe mâneca hainei. I se făcu puţin rău şi-şi dădu seama că de când a intrat în cameră, îl cuprinsese un fel de moleşeală, de somnolenţă. Şi-ar fi dorit să dea la o parte toate obiectele şi să se întindă pe saltea. Se întrebă pentru prima oară cum se aerisea încăperea. Parcă nu avea destul aer. Inspiră adânc şi i se tăie răsuflarea: mirosul îi făcea silă. Icni, parcă gata să vomite.

— Miroase rău, nu-i aşa? întrebă McGrath, care încă stătea pe un genunchi, lângă cuşcă, uitându-se spre el. Dar să ştiţi că nu-i numai de la păsări. E de la el.

— Care el?

— Domnul R. Mirosea îngrozitor. N-aţi observat asta?

Ducane observase într-adevăr că Radeechy mirosea urât. Odată îi auzise pe funcţionarii din birou făcând haz pe seama lui.

— Păi, dacă am văzut tot ce era de văzut, ar fi bine să plecăm.

Se întoarse din nou spre altar. Pelerina aurie, cu conurile ei de brad, fusese aruncată la capătul saltelei. Ducane observă în lumina mai puternică a lumânării că pelerina era pătată şi zdrenţuită, iar într-o parte, la poale, lângă tiv, se vedea o pată cafenie de formă neregulată.

— Mai e ceva?

— Aţi văzut tot, domnule. Uitaţi-vă, aici nu mai e nimic. Doar cutiile astea. În ele nu sunt decât nişte chibrituri şi câteva ţigări rămase de la domnul R., fie iertat. Nu mai e nimic pe sub mese în afară de porumbei. Dar uitaţi-vă singur, domnule, uitaţi-vă singur…

Cu lumânarea în mână, Ducane făcu înconjurul încăperii, iar apoi se întoarse cu faţa spre McGrath, care stătea cu spatele la cruce, privindu-l pe Ducane cu mare atenţie. Ducane observă că McGrath luase biciul şi acum se juca, atingând cu degetul mâinii stângi capătul lui subţire şi ascuţit. Ochii lui McGrath erau acum întinderi de albastru palid, goale şi lipsite de expresie.

Ceea ce întunecă mintea este monotonia, îşi spuse Ducane. Răul acesta este monoton, e ceva închistat şi mărunt – praful aşezat pe pânzele de păianjen, o pată de sânge pe un veşmânt, o grămadă de păsări moarte într-o cutie de ambalaj. Indiferent ce a căutat Radeechy cu atâta asiduitate şi a atras asupra lui, ce a coborât şi s-a revărsat asupra lui, acea miasmă de descompunere… era lipsită de măreţie şi forţă. Toate erau doar nişte forţe mărunte, lipsite de graţie şi întinate. Dar răul acesta nu putea condamna oare un om? Întunericul nu era oare suficient pentru a ucide sufletul unui om? Totul sălăşluieşte în mine, îşi spuse Ducane pe când continua să se uite în ochii albaştri şi goi ai lui McGrath. Răul este în mine. Există şi în afara noastră forţe şi demoni, Radeechy s-a jucat cu ele, dar sunt lucruri mărunte. Răul cel mare, răul adevărat este în mine însumi. Eu sunt cu adevărat Lucifer. Odată cu aceste gânduri, îl cuprinse un val de întuneric ca o pală de aer proaspăt. Simţise şi Radeechy acest şuvoi de neagră beatitudine pe când stătea în faţa crucii cu vârful în jos şi aşeza pocalul pe burta unei fete dezbrăcate?

— Ce s-a întâmplat, domnule?

— Nimic, răspunse Ducane.

Puse lumânarea pe cea mai apropiată masă.

— Mă simt cam ciudat. Din cauza lipsei de aer.

— Staţi jos un minut, domnule. Luaţi un scaun.

— Nu, nu. Ce sunt semnele alea ciudate de pe peretele din spatele dumitale?

— A, lucruri obişnuite, domnule. Rămase de la soldaţi, cred.

Ducane se aplecă peste saltea şi examină peretele alb. Era un zid de cărămidă văruit, iar aspectul de tapet venea din reţeaua densă de înscrisuri care

îl acoperea din tavan până-n podea. Mesajele şi comentariile obişnuite erau însoţite ici şi colo de date, toate din vremea războiului. Mai erau şi imagini ale organului bărbătesc în tot felul de contexte. Astfel decorat, peretele din spatele crucii oferea un fundal ce deveni deodată uman, prietenos, aproape bun.

Apoi lui Ducane îi atraseră atenţia nişte semne ce păreau a fi de dată recentă. Erau aşternute cu albastru peste mâzgălelile în creion. Se distingeau câteva pentagrame şi hexagrame trasate cu grijă. Apoi, cu scrisul său mic şi îngrijit, Radeechy notase *Asmodeus*, *Astaroth*, iar dedesubt: *Fă ce vrei va fi singura lege*. Exact deasupra crucii era un careu mare, albastru, care – observă Ducane, apropiind lumânarea – era alcătuit din litere mari. Literele erau:

O Y P A T E A
H R O T A S R
C O P E R A D
E T E N E T O
E A R E P O M
D S A T O R I
O A R S U N A

— Ce înseamnă asta?

— Ei, Doamne, de unde să ştiu? E într-o limbă străină ciudată. A scris-o într-o zi domnul Radeechy. Mi-a atras atenţia să n-o mânjesc când şterg praful.

Ducane îşi scoase carneţelul şi notă pe dosul lui careul de litere.

— Hai să mergem, îi spuse el lui McGrath.

— Mai staţi o clipă, domnule, spuse McGrath.

Se sprijineau amândoi de masa pe care era crucea. Luminată de lumânările din spatele ei, crucea răsturnată arunca umbre întretăiate ce cădeau pe mâinile lor – stânga lui McGrath, dreapta lui Ducane –, care strângeau marginea mesei. McGrath ţinea încă în mâna dreaptă biciul, care acum atârna în jos, pe lângă piciorul lui. Aplecându-se puţin, cu un gest delicat, aproape pedant, Ducane îi luă biciul din mână şi, rotindu-şi braţul în spate, îl aruncă pe saltea. Când atinse cu degetele mâna lui McGrath, văzu profilate clar pe cercul de lumină, ca nişte inscripţii, capul şi umerii lui McGrath, părul lui arămiu, faţa palidă şi îngustă, ochii albaştri, fără pată. Imaginea avea în ea ceva nou. Văd pentru prima oară că este un bărbat tânăr, îşi spuse Ducane. Nu, ba nu, văd pentru prima oară că este un bărbat frumos. Mâna care i se sprijinea pe masă se încordă, scrijelind lemnul cu unghiile.

— Cred că ar fi bine să nu ne certăm, nu-i aşa, domnule?

— N-am avut impresia că… ne certăm, spuse Ducane după o clipă.

Făcu un pas înapoi.

— Păi, aveam noi trebuşoara aia a noastră, ştiţi. Aţi avut bunătatea să mă ajutaţi cu nişte bani, dacă vă amintiţi, domnule. Iar eu v-am ajutat în povestea cu scrisorile celor două tinere doamne. V-aş fi foarte recunoscător, domnule, dacă am putea să punem lucrurile la punct ca într-o afacere adevărată şi pe urmă să uităm toată povestea. Ştiţi, mie-mi place de dumneavoastră, domnule, nu mă feresc să o spun, îmi place de dumneavoastră şi vreau să fim prieteni. Domnul Radeechy şi cu mine eram prieteni, cum s-ar zice, şi putem fi şi noi doi prieteni, domnule Ducane, şi mie grozav mi-ar plăcea asta. Aş putea face o mulţime de lucruri pentru dumneavoastră, domnule, dacă mi-aş pune în gând. Sunt un om tare folositor, domnule, dacă-mi daţi voie s-o spun, sunt un om bun la toate şi domnul Radeechy m-a găsit foarte util. Aş vrea să vă slujesc, domnule, v-o spun din toată inima. Dar cred că ar fi mai bine pentru amândoi dacă am aranja mai întâi cealaltă trebuşoară. Să zicem vreo patru lire pe săptămână, domnule. Nu e mare lucru pentru dumneavoastră şi zău că n-aş vrea să vă cer mult. Numai atât, cu regularitate, aşa că poate n-aţi avea nimic împotrivă să completaţi acest cec bancar. Întotdeauna am găsit că e calea cea mai uşoară…

— Un cec bancar, repetă Ducane, privind umbra lui McGrath, care flutura în faţa lui o bucată de hârtie.

Apoi începu să râdă în hohote. Una dintre lumânări se stinse.

— Un cec bancar? Nu, nu, McGrath! Mă tem că m-ai înţeles complet greşit. Oi fi tu un ticălos fără pereche, dar nici eu nu sunt complet idiot! Ţi-am dat nişte bani pentru că aveam nevoie de dumneata pentru ancheta asta. Acum, că ai făcut tot ce se putea face pentru mine, n-o să-ţi mai dau nici un ban.

— În cazul ăsta, domnule, mă tem că voi fi nevoit să iau legătura cu cele două tinere doamne. Vă daţi seama, nu?

— N-ai decât să faci ce vrei cu cele două tinere doamne, spuse Ducane. Am terminat cu dumneata. Or să te caute cei de la poliţie ca să adune toate lucrurile de pe-aici şi vei fi pus să dai o declaraţie. Am să scap de dumneata, slavă Domnului! Nu vreau să te mai văd sau să mai aud de dumneata. Şi acum să ne întoarcem.

— Dar, domnule, domnule…

— Ajunge, McGrath! Dă-mi lanterna, te rog! Ia-o înainte! Mişcă!

Stinseră celelalte lumânări. Uşa neagră se deschise, lăsând să pătrundă aerul întunecat şi ceva mai proaspăt dinspre coridorul ca un mormânt. McGrath se strecură pe uşă. Ducane îl urmă, ţinând lanterna în aşa fel încât să lumineze călcâiele lui McGrath. Pe când începea să urce panta, simţi în gură un gust

curios. Îşi spuse că la un moment dat, fără să bage de seamă, probabil o fi pus în gură jumătatea aia de nucă şi o fi mâncat-o.

Douăzeci şi şapte

Dragă John,

Te rog să mă ierţi că-ţi scriu. Trebuie să-ţi scriu. Trebuie să fac ceva care să mă lege de tine cu adevărat, nu doar în gând, iar ăsta este singurul lucru pe care-l pot face. Îţi mulţumesc foarte mult pentru cartea poştală. Sunt foarte fericită că o să te văd peste două săptămâni. Dar e aşa de mult până atunci. Şi m-am gândit că poate ţi-ar face plăcere să ştii că m-am gândit tot timpul la tine. Am greşit cu ceva? Sunt atât de fericită la gândul că, într-o oarecare măsură, m-ai acceptat! Nu-i aşa că m-ai acceptat? Vreau să spun, nu-i aşa că mă *laşi* să te iubesc? Nici nu-mi doresc mai mult. De fapt nu este tot ce-mi doresc, dar este tot ce pot să-ţi cer, John, şi este *de ajuns*. Mă pot considera fericită fie şi numai dacă mă gândesc la tine şi te văd din când în când – în caz că nu eşti prea ocupat. Dragostea este o ocupaţie foarte bună, John, şi încep să cred că mă pricep foarte bine la treaba asta. Să ai gijă de tine, iubitule. Nu munci peste măsură şi dacă vreodată îţi face bine să-ţi spui că Jessica ta îţi trimite gânduri pline de dragoste, atunci să fii convins de asta, pentru că e adevărat.

A ta, a ta, a ta,

Jessica

P.S. Mă întreb dacă mă înţelegi când îţi spun că am *conştiinţa încărcată*. Şi că mi s-a luat o piatră de pe inimă când am primit de la tine mesajul care mi-a arătat că totul este în ordine. Eşti un om îngăduitor, de aceea te venerez. (Dacă nu înţelegi nimic din ceea ce îţi spun, nu contează. Am să-ţi explic cândva!)

Dragul meu John,

Sunt tare amărâtă şi trebuie să-ţi scriu şi, deşi ştiu că nu-ţi place să-ţi spun că te iubesc, deşi ştiu că te enervează, eu tot trebuie să-ţi scriu şi să ţi-o spun, pentru că ăsta este adevărul şi el mă face să trăiesc ca-n iad. Ştiu că oamenii evită în general lucrurile neplăcute şi că tu te gândeşti cât mai puţin posibil la problema „Ce să fac cu Jessica?“. Dar problema rămâne şi trebuie să-ţi atrag atenţia din când în când asupra ei, pentru că *numai tu mă poţi ajuta*. Aş putea spune chiar că tu eşti cel care *s-ar cuveni* să mă ajute, căci porţi oarecum răspunderea pentru faptul că ai trezit în mine o dragoste atât de mare, de o intensitate monstruoasă. Fireşte, din această boală n-am să-mi revin nicicând. *Dar tu trebuie să mă ajuţi ceva mai mult ca să o duc pe picioare.*

Presupun că ştii, dacă-ţi pui un pic imaginaţia la contribuţie, îţi dai seama (sau poate nu-ţi dai seama) că aştept o scrisoare de la tine de câte ori vine poşta. E o

tâmpenie, dar eu chiar aştept. N-am ce face. E o parte din mine. Mă reped jos pe scări de îndată ce aud poştaşul. Şi când, ca de obicei, nu-mi aduce nimic, parcă îmi amputează o parte a corpului. Încearcă, te rog, să te gândeşti la asta, John, fie şi numai pentru câteva secunde! Mă laşi fără nici o veste aproape o săptămână, apoi îmi trimiţi o carte poştală şi-mi dai întâlnire peste zece zile. Nu e destul, dragostea mea. Oare eşti chiar *atât* de ocupat, încât nu te poţi întâlni cu mine o jumătate de oră săptămâna viitoare? După cum vezi, sunt foarte cuminte. Trebuie să fiu – aşa m-ai dresat tu! Chiar n-ai putea să vii măcar la un păhărel băut pe fugă într-o seară? De fapt eu aş putea să te întâlnesc oriunde şi la orice oră. Ce-ar fi să-mi dai un telefon? Sunt aproape tot timpul acasă.

Ar fi o *imensă uşurare* pentru mine dacă te-aş vedea curând, pentru că… în fond chiar mă întreb dacă nu cumva eşti supărat pe mine, mai ales după ce am primit mesajul de la tine. Dacă crezi că am greşit, trebuie să mă ierţi, pentru că altminteri am să mor. John, te implor, hai să ne vedem săptămâna viitoare!

Jessica

John,

După cum probabil ştii deja, săptămâna trecută m-am culcat cu alt bărbat. Cred că ai aflat deja tot şi că eşti foarte supărat sau că mă dispreţuieşti din tot sufletul – n-am putut să-mi dau seama din cartea poştală pe care mi-ai trimis-o. Mi-ai scris pe un ton foarte curios. Ce crezi despre mine? Nu-ţi cer iertare şi nu mă mustră conştiinţa. Mi-ai arătat cât se poate de clar că nu mă vrei sau, mai exact, că mă vrei numai în condiţiile impuse de tine. Am voie să te iubesc, dar fără să-ţi fac probleme. Ce să fac? Nu sunt nici eu scutită de probleme. Mi se întâmplă şi mie unele lucruri. Probabil ar trebui să-ţi fiu totuşi recunoscătoare pentru că totdeauna ai fost cinstit cu mine, iar acum şi eu sunt cât se poate de sinceră cu tine. E o o adevărată nenorocire pentru noi amândoi că în realitate eu te iubesc pe tine, numai pe tine, total, la nebunie şi pentru vecie. Trebuie să accepţi lucrul ăsta. Te implor, *vino să ne vedem mâine*! O să te sun la serviciu.

J.

Jessica Bird străbătea camera în sus şi în jos de ceva timp. Cele trei scrisori, cu care pierduse o bună parte din noaptea trecută, erau întinse pe masă. Pe care dintre ele să o trimită? Care dintre ele era sinceră? Toate sentimentele mărturisite în toate scrisorile erau adevărate. Dar care dintre scrisori avea mai multă forţă? În adâncurile ei Jessica ştia că nici una n-o să fie eficientă. Toate l-ar enerva pe John şi i-ar împietri inima. Nu l-ar determina să se întâlnească a doua zi cu ea. L-ar face, probabil, să vină la o întâlnire de o jumătate de oră săptămâna viitoare, după care ar contramanda întâlnirea pe care a stabilit-o prin cartea poştală. Poate nici nu era supărat pe ea – pentru el devenise o pacoste şi

tot ceea ce făcea şi orice mod de a-i solicita atenţia era un motiv de iritare. Aceasta este, probabil, partea cea mai tristă la sfârşitul unei iubiri şi, poate, lucrul cel mai greu de înţeles: să-ţi dai seama că omul care te-a iubit cândva te consideră acum o persoană plicticoasă, sâcâitoare şi lipsită de importanţă. Poate că ar fi fost de preferat un sentiment clar de ură. Ea era, desigur, foarte nedreaptă faţă de John. John era un bărbat conştiincios, care-i voia, fără îndoială, binele şi în principiu era de datoria lui să-i propună o întâlnire printr-o *carte poştală*, la o dată atât de îndepărtată. El încerca să o lecuiască. Dar nu asta era calea potrivită. Şi de fapt nici nu exista vreo cale.

Sentimentul clar şi precis de gelozie venise ca o adevărată uşurare pentru Jessica. Femeia frumoasă pe care o văzuse intrând în casa lui John fusese un fapt neîndoielnic, un lucru nou, o sursă de gânduri noi şi, astfel, un mod de a-şi împrospăta iubirea. Şi, aşa cum bucuria de a iubi trăieşte şi în momentele de durere profundă, tot astfel în această perioadă de iubire măcinată de gelozie existase şi ceva optimist, dătător de speranţe. Totuşi perioada de iubire şi gelozie, care nu se sfârşise încă, suferise unele transformări. Deşi era preocupată de tot felul de lucruri, Jessica fusese profund impresionată de faptul concret că nu găsise în camera lui John nimic care să-i dea de bănuit: vreo agrafă de păr, un miros anume, ceva cosmetice sau anticoncepţionale… absolut nimic. Cum lui John nici nu i-ar fi putut trece prin minte că ea ar avea atâta curaj şi imaginaţie încât să vină la el acasă, era greu de presupus că dormitorul ar fi avut un aspect atât de nevinovat dacă acolo s-ar fi petrecut ceva. Jessica fusese impresionată mai ales de faptul că nu se simţea deloc miros de parfum. O femeie care arată ca aceea pe care o văzuse ea se dă în mod cert cu parfum. Faptul că nu simţise miros de parfum era minunat. Şi totuşi acea femeie exista în carne şi oase, iar Jessica ar mai fi investit mult timp în ipoteze pe seama ei dacă n-ar fi fost copleşită de o îngrijorare teribilă, produsă de felul extraordinar în care se încheiase vizita ei la locuinţa lui Ducane.

Bărbatul cel mărunţel, Willy, îi promisese că nu-i va spune lui John, dar putea să-l creadă? Oare bărbaţii îşi spun asemenea lucruri? Sigur că da. Era firesc ca Willy să promită că nu-i va spune şi chiar să aibă o asemenea intenţie, pentru ca totuşi până la urmă să-i spună. Cum ar interpreta John lucrurile? Cum le interpretase? Ce înţeles avea cartea poştală? Ce să facă ea acum? Să mărturisească, înfruntând riscul ca el să nu ştie încă, sau să nu mărturisească, confruntându-se cu riscul ca el să ştie deja? Oare s-ar înfuria? Oare ar fi – vai, ce gând minunat! – gelos şi ar hotărî să o termine definitiv cu ea? Această greşeală i-ar furniza lui John exact acel dram de resentiment care l-ar face să se despartă de ea pentru totdeauna. Ce voia să spună în cartea poştală? Avea să îşi

stăpânească furia, să o umilească prin amânare şi în cele din urmă să o anunţe că este ultima lor întâlnire? Poate că ştia şi fapta îl lăsa complet indiferent? Poate că nu ştia şi începea să-i fie recunoscător pentru iubirea ei, era gata să o accepte, era alinat de gândul că ea va fi acolo pentru vecie?

Jessica se opri în dreptul ferestrei, fără să privească afară. Era ca şi cum geamul ar fi fost opac sau ca şi cum ea ar fi purtat un văl negru, într-atât era de departe de maşinile, de oamenii, de pisicile şi de câinii de pe stradă. Gândurile şi imaginile din mintea ei îi învăluiau capul într-un câmp de forţe care făceau lumea realmente invizibilă. Singura evadare posibilă din aceste speculaţii nesfârşite era în imaginar, dar nu-şi îngăduia decât în mică măsură aşa ceva. John nu ştia cu adevărat ce este în inima lui. Era un puritan incurabil, care nu putea avea o aventură amoroasă fără să se simtă vinovat. Pusese capăt legăturii lor pentru că se simţea prea vinovat pentru a fi fericit. Dar descoperea treptat că fără Jessica viaţa lui ar fi pustie. Se străduise cu multă conştiinciozitate să reducă dragostea lor la o banală prietenie, dar nu-şi putea lua gândul de la ea. Într-o zi o să-şi dea seama că încă o mai iubeşte, iar atunci va înţelege că singura cale de a nu se mai simţi vinovat faţă de o persoană era să se căsătorească cu ea. O să-i scrie o scrisoare lungă, în stilul său oficial şi pedant, cuprinzând descrierea amănunţită a stării lui de spirit, în care o va întreba dacă, după toată durerea pe care i-a pricinuit-o, îl mai iubea încă îndeajuns de mult încât să fie de acord să-i devină soţie.

Jessica se gândise destul de mult şi la Willy. Orice eveniment este bine-venit pentru cineva nefericit în dragoste, iar Willy chiar fusese un eveniment. Pentru o scurtă perioadă de timp, mai înainte ca propriile gânduri şi ciudata carte poştală a lui John să o înspăimânte, trăise clipe de încântare gândindu-se la Willy. Infidelitatea are în ea ceva din plăcerea ciudată a unui sacrilegiu. Dar ea chiar îl observase pe Willy şi, cu toate că îşi dădea prea puţin seama de acest lucru, însuşi faptul de a fi văzut şi altceva în faţa ochilor în afară de John Ducane îi făcuse bine. Willy o intrigase şi o emoţionase şi, înainte ca vechea tiranie a dragostei să încătuşeze din nou biata ei inimă adormită, simţise dorinţa clară de a-l revedea. El nu-i spusese nici cine este, nici care este numele lui de familie. Totuşi curiozitatea faţă de el, care la Jessica era un semn de virtute, se stinsese deja, copleşită de sentimentele de vinovăţie şi incertitudine în privinţa lui John.

Jessica se privi în oglinda mare de la capătul camerei. Nu-şi mai putea da seama dacă era sau nu frumoasă. Faţa ei nu mai avea alt rost în afară de acela de a fi văzută de John, iar trupul ei – acela de a fi mângâiat de John. Dar el ce vedea, ce mângâia? Gândul că ar putea să o vadă cu aceeaşi claritate cu care se

vedea ea acum o îngrozi. Poate că el o privea cu un dezgust ascuns, întrucât îi observa firele de păr de pe buza de sus şi porii deschişi de lângă nas. Îşi scurtase fusta aşa cum se purta acum, descoperindu-şi astfel picioarele lungi mult deasupra genunchilor şi ciorapii dantelaţi, de culoarea untului. Dar îi mai plăceau lui oare picioarele ei lungi sau îl enerva faptul că se îmbracă prea tinereşte şi astfel ajungea să observe ceea ce nu observase până atunci: că are genunchii cam umflaţi? Cu o mână Jessica îşi îndepărtă de pe frunte o şuviţă de păr blond şi îşi apropie faţa de oglindă. Aici nu mai încăpea nici o îndoială. Începea să arate bătrână.

Îşi reluă mersul în sus şi în jos prin cameră, precum şi acţiunea de contemplare a celor trei scrisori. Camera albă şi goală avea ecou. Îşi distrusese toate obiectele decorative şi nu-şi mai dorise să facă altele. Cum la şcoală semestrul se încheiase, îşi putea umple acum toată ziua gândindu-se la John şi plimbându-se prin cameră. Nici nu îndrăznea să plece de acasă, de teamă că bărbatul ar putea suna.

La parter se auzi un zgomot slab şi Jessica se repezi la uşă. Poştaşul. Coborî treptele, sărind câte trei deodată, şi răsfoi plicurile care zăceau pe covoraşul de la intrare. Îşi dorea o scrisoare lungă şi voluminoasă de la John, dar în acelaşi timp se şi temea de ea. Ar putea conţine o explicaţie lungă şi amănunţită a motivului pentru care hotărâse să nu o mai întâlnească.

Nu venise nici o scrisoare de la John. Durerea aceea aparte, cea pe care o comparase cu o amputare, îi invadă tot corpul. Nu, nu semăna cu o amputare. Era o durere zdrobitoare, fără margini, ca şi cum ar fi fost trasă pe roată. Simţea că tot trupul i se desface în bucăţi. Puse plicurile pe masă. De fapt pentru ea era o singură scrisoare, într-un plic cafeniu, cu un scris necunoscut, parcă al unei persoane fără prea multă educaţie. Urcă greoi la etaj şi două lacrimi i se rostogoliră încet pe obraji, ca şi cum şi ele erau prea istovite şi descurajate. Şi-ar fi dorit ca poşta să nu vină de trei ori pe zi.

Puse pe masă plicul cafeniu. Să-i trimită lui John una dintre cele trei scrisori? Trebuia să-l vadă *neapărat*. Chinul de a nu şti dacă bărbatul ştie şi ce gândea el despre asta era deja peste puterile ei. Ceva o să se rupă înăuntrul ei. O să-i plesnească inima de-adevăratelea dacă nu-l vede curând. Să îndrăznească să-l sune la birou? El îi ceruse să nu facă asta niciodată. Dar ultima oară când îi telefonase acasă, servitorul îi spusese că John nu e acolo, iar ea n-ar mai putea suporta încă o dată durerea cruntă şi incomparabilă de a-şi imagina că el i-a dat dispoziţie valetului său să spună că nu e acasă pentru o tânără care s-ar putea să-l caute.

Cu gândurile aiurea, Jessica luă de pe masă plicul cafeniu şi începu să-l

deschidă. Părea destul de voluminos. Scoase din el o foaie de hârtie liniată, pe care era o scrisoare scurtă, şi în aceeaşi clipă din plic căzu un alt plic, care ateriză cu faţa în sus pe scrisorile ei. Jessica îl privi uimită, cuprinsă de un sentiment de groază, prevestitor de rău. Era un plic adresat lui John Ducane, Esquire, cu adresa scrisă de o altă mână. De ce ajunsese la ea? Trebuia să i-l dea lui John? Apoi observă că plicul era deja deschis şi că purta ştampila poştei, cu o dată anterioară, din aceeaşi lună. Fascinată şi îngrozită, Jessica desfăcu scrisoarea. Era scurtă şi avea următorul conţinut:

Stimată doamnă,

având în vedere simţămintele afectuoase ce le purtaţi domnului John Ducane, sunt sigur că v-ar interesa să vedeţi ceea ce vă trimit.

Cu sinceritate,

Un binevoitor

Cuprinsă de un tremur violent, Jessica scotoci în plicul celălalt şi scoase din el scrisoarea, care suna astfel:

Conacul Trescombe
Trescombe
Dorset

Ah, iubitul meu John, ce dor îmi e de tine! Îmi pare o veşnicie până la weekendul nostru minunat! Mă înfioară gândul că eşti singur în Londra, fără mine, dar nu va mai trece mult şi vom fi iar împreună. Ştii că eşti proprietatea mea şi că am un simţ al proprietăţii foarte dezvoltat! O să-mi cer drepturile! Nu mai sta mult departe de mine, comoara mea, grăbeşte zilele şi orele! Doamne, John, cât de minunat e să-ţi pot vorbi de dragoste şi să ştiu că şi tu simţi ce simt şi eu. Dragoste, dragoste, dragoste!

A ta,

Kate

P.S. Willy Kost îţi trimite salutări şi speră să te revadă curând.

Jessica se aşeză pe podea şi se străduí din răsputeri să nu moară. Nu simţi nevoia nici să plângă, nici să urle. Avea doar senzaţia că se rupe carnea de pe ea. Şocul era mai puternic decât durerea sau poate durerea era atât de cumplită, încât o adusese la un pas de a-şi pierde cunoştinţa. Rămase câteva minute

neclintită, cu ochii închişi, cu fiecare muşchi încordat, pentru a nu se descompune. Apoi deschise ochii, citi din nou scrisoarea şi studie plicul.

Fireşte, nu încăpea nici o îndoială că scrisoarea era pentru John şi venea de la amanta lui. Pe lângă tonul scrisorii, în special referirea la weekend făcea lucrurile cât se poate de clare. Cei doi păreau a fi nu doar fericiţi, ci pierduţi într-un adevărat extaz. Aceasta nu era opera unei femei care se întreabă dacă este sau nu iubită. Mai mult, scrisoarea fusese scrisă cu mai puţin de trei săptămâni în urmă. Data de pe plic o dovedea clar, iar scrisoarea însăşi purta o dată clară – zi, lună, an. Deci la această dată recentă legătura lor exista deja şi dura de câtva timp. Asta însemna că John o minţise.

Jessica se ridică de jos. Se duse la sertarul unde erau scrisorile primite de la John şi scoase cartea poştală de deasupra teancului.

> Scuză-mi graba, dar sunt îngrozitor de ocupat la serviciu cu nişte probleme destul de serioase. Îmi pare rău că nu ţi-am scris. Am putea să ne întâlnim luni, nu săptămâna viitoare, ci cealaltă? De-abia aştept. Dacă nu-ţi mai scriu, înseamnă că rămâne să vin eu la tine atunci, la ora şapte. Toate cele bune.
>
> J.

Nişte probleme destul de serioase, îşi spuse Jessica. *Rămâne să vin eu la tine*. Acum totul suna altfel. Sigur că da, ea nu trebuia să se ducă niciodată la el. Ocupat cu minunata lui aventură, calculase la rece cât de mult putea să amâne întâlnirea cu ea, cât de mult putea ea suporta fără să i se trezească bănuielile. *Luni – nu săptămâna viitoare, ci cealaltă*. Cu câtă grijă îşi alesese cuvintele, făcând ca o ofertă mizerabilă să sune mai puţin mizerabil! Fără îndoială că el tocmai se va întoarce dintr-unul din acele *weekenduri minunate*. O va privi în ochi, aşa cum o privise ultima dată, şi îi va spune pe cel mai sincer şi grav ton că nu are nici o amantă.

Jessica se porni din nou să străbată camera în sus şi în jos, dar mult mai încet. Îşi domoli cu mare grijă impulsul de a pune mâna pe telefon şi de a-l suna pe John la serviciu. Îl domoli cu grijă, pentru că ştia că nu este ceva urgent, căci oricum tot nu avea să facă aşa ceva, şi pentru că ştia că în interiorul ei se petrecea altceva, un lucru foarte important. Acel altceva avea nevoie de timp pentru a se dezvolta cum trebuie şi pentru a pune stăpânire pe ea. Aşadar John, puritanul conştiincios, John cel drept şi corect, John-Dumnezeu, o minţise cu sânge rece. Ea nu reprezenta pentru el un motiv de interes. Era o făptură ce putea fi manipulată, amăgită şi derutată. Ea reprezenta, poate –, iar gândul acesta o făcu pe Jessica să se oprească din mersul ei lent –, o primejdie reală, un

pericol pentru fericirea lui de curând găsită, o rămăşiţă urâtă din trecut, o notă falsă. *Mă înfioară gândul că eşti singur în Londra, fără mine*. John, desigur, n-avea cum să-i povestească drăgălaşei doamne despre obligaţiile lui faţă de biata Jessica. Asta ar strica lucrurile. Aşa ceva nu se face. John o minţise şi pe drăgălaşa doamnă.

Jessica îşi spuse cu glas tare „Acum s-a terminat cu John. Ăsta e sfârşitul“. Se opri din nou ca să se analizeze. Tot nu simţea nevoia să urle, să plângă, să se prăbuşească la pământ. Avea în ea o anume duritate, un fir tare, drept şi subţire, ca de oţel. La urma urmei nu avea să moară din cauza lui John Ducane. Acum îi era superioară. Acum ştia, iar el nu ştia că ea ştie. Se aşeză pe pat. Se simţea foarte obosită, de parcă s-ar fi întors dintr-o plimbare lungă. Chiar făcuse o plimbare lungă: se plimbase în sus şi-n jos prin cameră zile în şir, gândindu-se la John, aşteptându-l să-i scrie, aşteptând ca el să-i telefoneze. Şi în tot acest timp… Jessica îşi potrivi două perne la spate şi se aşeză confortabil în pat, fără a se întinde. Căzu într-o neclintire totală, ca un idol, ca un sfinx. De-abia dacă mai clipea, de-abia dacă respira, de parcă viaţa s-ar fi scurs din ea, lăsând în urmă doar o efigie din ceară. Trecu o oră.

Jessica se mişcă. Era deja seară. Se duse la fereastră şi privi afară. O pisică siameză trecea agale pe balustradă. Un băiat indian împărţea ziarele de seară pe la fiecare casă. Un student îşi lustruia maşina lui veche. Doi căţei care tocmai se întâlniseră dădeau din coadă. Plecă de la fereastră, se opri în faţa oglinzii şi rosti încet de mai multe ori către imaginea ei din oglindă: „Jessica, Jessica…“

Apoi se întoarse la masă şi luă din nou scrisoarea, dar de data aceasta pentru a cerceta doar post-scriptumul. *Willy Kost*.

Douăzeci şi opt

— Chiar mă întrebam când o să apari, murmură Ducane.

Richard Biranne stătea în picioare în salonul lui Ducane. Nu luase loc pe scaunul care îi fusese oferit. Ducane şedea lângă şemineul gol. Luminile erau aprinse, perdelele trase, iar afară începuse să se însereze. Camera mirosea a trandafiri şi a praf de vară.

Biranne îşi trecea mâna peste poliţa de deasupra căminului. Umerii îi zvâcneau necontrolat, iar corpul i se balansa uşor. Îşi lăsă capul mult pe spate, îşi feri privirea, apoi ochii săi albaştri şi înguşti se întoarseră scurt spre Ducane, examinară încăperea şi se întoarseră iarăşi spre Ducane, cu un fel de cochetărie. În spatele lui se găsea o lampă care-i lumina creasta înfoiată de păr blond, lăsându-i faţa în întuneric. Apăruse la uşa lui John cu două minute în urmă, fără să se anunţe.

— Ce-i cu tine? întrebă Ducane.

Îşi compusese o expresie rece şi indiferentă, pentru a-şi ascunde satisfacţia, ba chiar încântarea produsă de apariţia lui Biranne.

Vizita făcută împreună cu McGrath la „sanctuarul“ lui Radeechy îl convinsese pe Ducane că Radeechy era total inofensiv „sub aspectul securităţii“. Acum era sigur că şedinţele de necromanţie ale lui Radeechy nu erau un paravan. În încercările lui descoperise o credinţă adevărată şi sinceră, iar dacă Radeechy ar fi pus la cale şi altceva, n-ar fi riscat să atragă atenţia asupra sa aducând acolo femei în toiul nopţii. Sinuciderea rămăsese însă neelucidată. Dar ceea ce văzuse acolo îl convinsese pe Ducane că un astfel de om era capabil de gânduri sinucigaşe. În timpul acelei vizite la lumina lumânărilor luase contact cu realitatea în care se implicase Radeechy. Fireşte că Ducane nu credea în „spirite“. Dar ceea ce se petrecea în acea încăpere, pe acel altar, când sângele porumbeilor se prelingea pe salteaua neagră, nu era doar o joacă de copii. Era o intervenţie reală şi concretă asupra minţii omeneşti. Ducane nu reuşea să scape de mirosul acelui loc şi-şi dădea seama că McGrath avea dreptate când spunea că nu este doar mirosul păsărilor în descompunere. Radeechy descoperise şi materializase în jurul lui partea sumbră a răului, un rău minor, desigur, dar izbânda lui ar fi putut foarte bine să-l îndemne la sinucidere.

Toate acestea se legau logic şi s-ar fi legat şi mai bine dacă n-ar fi fost implicarea lui Biranne. Biranne atinsese cadavrul, nu recunoscuse că îi făcea vizite lui Radeechy acasă şi o cunoştea pe Judy McGrath. Totuşi Ducane nu avea convingerea că Biranne deţine cheia sinuciderii lui Radeechy şi nici că ştie despre ea mai multe decât reuşise el să deducă. Începuse chiar să-şi spună că investigaţia sa era încheiată, că mai departe nu va mai putea merge şi că ar putea să scrie cu conştiinţa împăcată un raport în care Biranne nici să nu fie menţionat. Tot ceea ce îl lega pe Biranne de Radeechy, deşi straniu şi sugestiv, ar putea avea o explicaţie nevinovată. S-ar putea să fi mişcat cadavrul din loc din pură curiozitate şi cu cele mai bune intenţii, iar apoi să nu fi menţionat lucrul ăsta din prudenţă. Relaţia lui cu McGrath ar putea fi una întâmplătoare, iar vizitele acasă la Radeechy s-ar putea explica prin interesul lui pentru Judy şi tocmai de aceea le va fi şi trecut sub tăcere. De fapt, în măsura în care aceste lucruri se legau logic, toate duceau spre ideea că Biranne ar putea fi exonerat de orice păcat sinistru.

Şi, într-adevăr, toate se legau în chip logic şi raţional, iar Ducane ar fi trebuit să fie mulţumit de concluzii şi, în consecinţă, să declare cazul închis şi fără probleme. Totuşi el nu era mulţumit, pe de-o parte din cauză că era aproape sigur – fără a avea motive foarte întemeiate – că mai existau aspecte ale problemei pe care nu le elucidase încă şi de care Biranne avea cunoştinţă, iar pe de altă parte din cauză că între el şi Biranne se înfiripase ceva cu încărcătură emoţională. Se obişnuise să-l considere pe Biranne ţinta vânătorii sale. Îl stăpânea acum o curiozitate puternică în privinţa acestui om, o curiozitate ce parcă semăna cu o formă de afecţiune. Îşi dorea grozav să lămurească lucrurile cu el. Chiar îl încânta ideea. Şi totuşi în cele două zile de când făcuse călătoria sub pământ cu McGrath ezitase să facă el primul pas. Iar apariţia lui Biranne la uşa lui îi produsese o imensă satisfacţie.

Biranne era într-o stare de surescitare a cărei cauză nu era uşor de identificat, dar pe care nu şi-o putea ascunde şi nici nu încerca. Merse până la capătul salonului, se întoarse şi apoi se opri, privind în jos spre Ducane.

— Aşază-te şi ia o gură de whisky, îi spuse Ducane.

Pusese deja pe o măsuţă de lângă cămin o sticlă şi două pahare. Îl invită cu un gest în fotoliul din faţa lui.

— Nu, mulţumesc, prefer să stau în picioare, răspunse Biranne. Şi nu vreau whisky.

Ducane, care încercase din răsputeri să-şi adune gândurile din clipa când văzuse faţa încordată a lui Biranne în cadrul uşii, pe fundalul amurgului albăstrui, îi spuse pe un ton pe jumătate poruncitor, pe jumătate convingător:

— Ai venit să-mi spui ceva. Despre ce e vorba?

— Mă tem că nu ştiu ce vrei…

— Uite ce e, rosti Ducane, o să fiu cât se poate de cinstit cu tine şi vreau să fii şi tu la fel cu mine. Ai venit să-mi spui ceva despre Radeechy. Ştiu deja o mulţime de lucruri despre Radeechy şi o mulţime de lucruri despre tine, dar mai există vreo două lucruri pe care nu le înţeleg. Poate că e vorba despre nişte lucruri absolut neînsemnate şi dacă mi-ai da o explicaţie plauzibilă, aş fi primul care să mă declar mulţumit.

Privindu-l în continuare insistent, Biranne îşi trecu mâna prin păr. Apoi zise:

— Pentru un om care vrea să aibă o discuţie sinceră, cred că ai rostit o mulţime de vorbe fără să spui nimic. Vreau să ştiu de ce ai venit la mine acasă.

— Voiam să-ţi pun nişte întrebări.

— În legătură cu ce?

Vocea ascuţită a lui Biranne tremura de nervi.

— Voiam să ştiu de ce mi-ai spus anumite minciuni, rosti precaut Ducane.

Constată că acum stătea aplecat în faţă şi-şi schimbă intenţionat poziţia, lăsându-se pe spate, sprijinit de spătarul fotoliului.

— Ce minciuni ţi-am spus?

— Ai pretins că nu-l cunoşti pe Radeechy, când de fapt îl cunoşteai foarte bine.

— Altceva?

— De ce ai mişcat corpul lui Radeechy? întrebă Ducane.

— N-am mişcat corpul lui Radeechy. Nici nu l-am atins.

— Şi atunci cum au ajuns amprentele tale pe gulerul lui?

Biranne continua să-l privească fix pe Ducane. Îşi mişcă degetele, dus pe gînduri. Se duse până la capătul camerei, apoi se întoarse.

— Pot să-mi pun totuşi un strop de whisky? Pot să stau jos?

— Te rog. Ei, ce zici?

Biranne se aşeză şi îşi puse puţin whisky, fără să se grăbească. Se uită în pahar, gustă cu precauţie şi spuse:

— Poate că a fost o prostie să te pun pe o pistă falsă, dar pur şi simplu n-am vrut să fiu implicat. Mă înţelegi. Poate ar fi trebuit totuşi să le spun celor de la poliţie că am atins cadavrul, numai că mi s-a părut absurd şi lipsit de importanţă. A fost un simplu impuls de moment. Era căzut cu faţa în jos şi l-am ridicat puţin – ca să văd dacă mai trăieşte, bănuiesc – şi, totodată, am mutat pistolul din loc. Apoi am pus pistolul aşa cum era înainte. Ce te-a făcut să verifici gulerul şi să dai de amprentele mele?

— N-ai pus totul aşa cum era înainte, spuse Ducane. E clar că nu ştiai că

Radeechy e stângaci. Ai plasat pistolul într-o poziţie greşită.

Biranne zâmbi şters. Whisky-ul îi făcuse bine.

— Îţi iroseşti talentul. Ar trebui să lucrezi la Scotland Yard.

— De ce ai încuiat uşa?

— Eşti bine informat. Şi ăsta a fost un impuls de moment. În prima clipă am vrut să-i dau telefon lui Octavian şi să ţin uşa încuiată până soseşte el. Apoi m-am răzgândit.

— O să-ţi spun imediat care este părerea mea despre explicaţiile tale, zise Ducane. Dar acum spune-mi de ce ai afirmat că nu-l cunoşti pe Radeechy?

— Din simplă discreţie, răspunse Biranne şi-şi mai turnă puţin whisky. Cred că oricine are dreptul să se apere de curiozitatea impertinentă a oamenilor. Nu ştiu de ce s-a omorât individul. Poate din cauza femeilor. Poate din alte cauze. N-am vrut să fiu interogat pe tema asta sau să fiu chemat ca martor. Şi tu ai fi făcut la fel dacă erai în locul meu.

— Ba nu, eu n-aş fi putut să fiu în locul tău! replică Ducane cu o vehemenţă care-l împinse din nou înainte, deşi rămase totuşi aşezat în fotoliu.

Biranne îl privi pe anchetatorul său fără să clipească, aproape sever, apoi se concentră asupra paharului în care învârtea iar şi iar băutura. Nu răspunse.

Zgomotul unei uşi trântite şi o frântură din cântecul *The Bonny Earl of Murray* anunţară întoarcerea lui Fivey, care fusese liber în seara aceea. Ducane se încruntă, se lăsă din nou pe spate şi-şi spuse: Of, Doamne, o să scape basma curată!

— Cum e cu Elena din Troia? întrebă Ducane.

Biranne zâmbi viclean, ridicând dintr-o sprânceană, parcă dispus să se confeseze.

— Da, tânăra Judy. Mi se pare că ai avut şi tu o întâlnire cu ea. Se pare că face parte din viaţa noastră, a tuturor.

— Nu şi din viaţa mea! replică Ducane.

Îşi dădu seama că începuse să se enerveze. Discuţia nu mergea bine. Biranne era acum revoltător de relaxat, în timp ce el însuşi era încordat şi trecuse în defensivă. Se aplecă în faţă şi-şi mai turnă puţin whisky. Se priviră fix în ochi.

— Haide, Biranne, las-o baltă! spuse Ducane cu un glas ce suna aproape convingător.

— Cum adică s-o las baltă?! Nu neg că o cunosc pe Judy McGrath şi că o cunoştea şi Radeechy. E o femeie înzestrată cu multe talente şi cunoştinţe.

— Ai cunoscut-o prin Radeechy?

— Nu, am cunoscut-o prin soţul ei, răspunse precaut Biranne. McGrath ştie

cum să valorifice o marfă profitabilă. La fel a cunoscut-o şi Radeechy.

— Şi pe tine te şantajează McGrath?

— Cum adică şi pe mine? Adică te şantajează pe tine?

— Nu, îl şantaja pe Radeechy.

— Serios? A, da, acum îmi amintesc! Interesant. Poate asta şi explică sinuciderea.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Nu cred că ţi-am acordat dreptul de a mă chestiona, dragul meu Ducane.

— De ce ai venit la mine în seara asta?

— Pentru că mă călcai pe nervi, ca să zic aşa. De fapt, dacă chiar vrei să ştii, am venit să-ţi pun eu ţie câteva întrebări.

— Despre ce?

— Despre cât de bine o cunoşti pe Judy McGrath.

— Nu mai spune! exclamă Ducane.

Se ridică, împingând în spate fotoliul. Era cât pe-aci să răstoarne lampa. Se duse până la capătul salonului, apoi se întoarse. Privi în jos, spre Biranne, şi-şi dădu seama că poziţiile se inversaseră. Acum Biranne stătea relaxat în fotoliu şi Ducane în picioare, în faţa lui. Biranne era, fără îndoială, un om inteligent. O să scape basma curată, repetă Ducane în gând. De ce era din ce în ce mai convins că aici exista ceva din care Biranne ar putea scăpa basma curată?

— Ei, cum e? întrebă Biranne.

Părea complet relaxat. Ţinea paharul în mână, picioarele întinse în faţă şi-şi lăsase capul lunguieţ pe perne.

A venit ca să afle ce ştiu, îşi spuse Ducane, iar eu practic i-am spus că nu ştiu nimic. Ei, drăcia dracului! În acel moment simţi cu certitudine că Biranne este vinovat, vinovat de ceva, probabil de ceva foarte serios. Trebuie să-l sperii într-un fel, se gândi el.

Judecând cu mare intensitate, Ducane spuse:

— După cum ştii foarte bine, pe doamna McGrath n-o cunosc aproape deloc.

— Ai sărutat-o, spuse Biranne. Fireşte, armăsari ca tine trec repede la treabă.

Râse scurt şi-şi mai puse puţin whisky.

— Ea m-a sărutat, răspunse Ducane. Recunosc că detaşarea şi profesionalismul ei m-au luat prin surprindere. Dar ştii prea bine că nu mă interesează absolut deloc doamna McGrath. Nu în felul ăsta.

— De ce te-aş crede?

— Eu nu spun minciuni.

— Serios? Atunci de ce mi-ai spus una chiar acum un minut? întrebă Biranne.

— Cum adică?

— Mi-ai spus că McGrath nu te şantajează.

Ducane privi în jos spre chipul frumos şi impertinent al lui Biranne. Apoi se întoarse şi izbucni în râs. Începu să străbată camera în sus şi-n jos.

— Bine, fie. McGrath a încercat să mă şantajeze şi, din motive personale, i-am cântat în strună. De unde ştii?

— El mi-a spus. Tipul e de o sinceritate cuceritoare. Si pe mine a încercat să mă şantajeze. El şi Judy lucrează mână în mână, cum cred că ţi-ai dat seama. Ea atrage oameni cu funcţii înalte care au, să zicem, gusturi mai ciudate, iar McGrath vine la un pas în urma lor cu micul său aparat de fotografiat. E un fotograf foarte talentat.

— Am înţeles. Şi-a încercat forţele şi cu tine. Dar nu te-ai lăsat prins?

— I-am spus că dacă încearcă să-şi facă jocul cu mine, îl omor. Şi chiar m-a crezut.

Ajuns la capătul salonului, Ducane se întoarse şi privi spre silueta relaxată a celui aşezat pe fotoliu. Are răspunsuri pentru tot şi toate, îşi spuse el. N-aş reuşi niciodată să fac un om să creadă că aş fi în stare să-l omor!

— Aşa cum ţi-am spus, am avut motivele mele pentru a-l încuraja pe McGrath, spuse Ducane.

În minte începuse să i se contureze o idee pe care i-o dăduse chiar Biranne.

— Motive foarte serioase, aş zice, care implică două tinere fermecătoare. Da, chiar eşti un armăsar.

— Văd că sinceritatea cuceritoare a lui McGrath este fără margini, rosti Ducane.

Apoi îşi spuse: Omul ăsta ştie mai multe despre mine decât ştiu eu despre el. Şi eu, care-l credeam prizonierul meu, victima mea!

— Da, mi-a spus ceva despre două scrisori. Era tare mândru de isprava lui. Recunosc, tipul e foarte ingenios.

— Văd că sunteţi buni prieteni, spuse Ducane. O să fie foarte interesant când o să aflăm de la el tot ce ştie.

— N-o să spună niciodată, răspunse relaxat Biranne. Nimeni nu-l are la mână cu nimic pe McGrath. Şi nici nu-l va avea vreodată.

— Eu îl am la mână pe McGrath.

— Cu ce? întrebă Biranne, ridicându-se.

— Chiar cu şantajul, spuse Ducane. Tu de ce crezi că l-am încurajat? Cele două scrisori sunt total inofensive. Cele două tinere se exprimă cu multă

căldură, ca multe femei, dar nici una dintre ele nu îmi este amantă şi nu există absolut nici un motiv ca una să nu ştie despre cealaltă. Iar acum chiar ştiu, pentru că le-am spus eu. A fost primul lucru pe care l-am făcut când McGrath a trecut la fapte. McGrath n-are nici o putere asupra mea şi nu are ce să dea în vileag. Mă uimeşti, Biranne, zău aşa! Din câte ştii tu despre mine, mă crezi în stare să accept să fiu şantajat? N-am nimic degradant de ascuns. Nu i-aş da bani sub nici un motiv unui individ ca McGrath numai ca să ne cruţe, pe mine şi pe cele două domnişoare, de o mică neplăcere.

— Adică tu…

— Da. McGrath n-are nici o putere asupra mea. Dar eu am putere asupra lui şi o să mă folosesc de ea. Fireşte, nu mă interesează să-l văd pe McGrath după gratii, dar ţin foarte mult să-l fac să vorbească şi te rog să mă crezi că până la urmă va vorbi.

— Dar… ai dovezi?

Biranne redevenise prudent şi îşi mişca din nou degetele.

— Individul a fost destul de tâmpit ca să-mi scrie o scrisoare. Şi am şi o înregistrare pe bandă. Şi eu am fost la fel de ingenios ca el.

Seara asta se dovedeşte a fi cu totul neobişnuită pentru un om cinstit ca mine, îşi spuse Ducane. Se apropiase de Biranne şi-l privea cu mare atenţie. Era clar că omul nu se simte în largul lui.

— Aşadar ai de gând să-l strângi cu uşa pe McGrath?

— Da. Mi-a spus deja o jumătate de poveste. Săptămâna viitoare o să aflu şi cealaltă jumătate. Cu sau fără ajutorul poliţiei. Simt eu că o să fie foarte interesant. Şi mai simt că o să fie vorba şi despre tine.

— N-o să-ţi spună nimic, replică Biranne.

Privea acum în jos, spre covor.

— Deci nu negi că ar avea ceva de spus?

— O, are el multe de spus! Dar nu despre Radeechy. Nu mă îndoiesc că-l poţi ameninţa pe bietul McGrath şi-l poţi face să depună mărturie. Dar n-o să-ţi folosească la nimic. Nu mai ştie nimic despre povestea asta.

— Ce te face să fii atât de sigur?

— Cred că mi-ar fi spus sau mi-ar fi dat de înţeles. Oricum, s-a făcut prea mult caz de chestia asta cu Radeechy. Chiar nu-mi dau seama de ce v-aţi ambalat atâta cu toţii. Aici nu-i nimic în plus faţă de ceea ce se vede. Radeechy era un excentric smintit pe care-l interesau treburile oculte şi care avea gusturi ciudate în materie de sex. Era exact tipul de om predispus la sinucidere. Şi, în fond de ce nu? Nu poate omul să se sinucidă liniştit, fără atâta tevatură?

Ducane se aşeză. Împinse puţin într-o parte măsuţa cu sticla de whisky şi-şi

trase fotoliul mai aproape. Apoi rosti moale:

— Uite ce este, Richard. Ştiu sigur că m-ai minţit toată seara. Ştiu că eşti mai implicat în povestea asta decât susţii. Mult mai implicat. Eşti băgat până-n gât. Ai luat ceva de la Radeechy după ce s-a sinucis şi ştiu şi ce ai luat. Poate că n-am aflat eu prea multe despre tine, dar am aflat destul ca să te bag în belea dacă vreau.

Biranne se ridicase în capul oaselor şi strângea cu putere braţele fotoliului, cu mâinile scăldate în lumina aurie, ţinându-şi puţin într-o parte şi în umbră capul său lunguieţ.

— Îmi pare rău, Ducane, rosti el. Nu mai pot să-ţi spun nimic altceva decât la revedere.

Dar nu se mişcă din loc.

Ducane îşi dădu seama că folosise numele de botez al lui Biranne. Concomitent, avu senzaţia că şi-a încolţit în sfârşit adversarul. L-am prins, îşi spuse el. Aplecându-se puţin în faţă, rosti grăbit:

— Nu fi prost. De ce ziceai că te calc pe nervi? Tu n-ai venit aici numai ca să afli ce ştiu eu. Ai venit ca să-mi spui ceva. Nu te mint, Biranne. Afurisita asta de anchetă se apropie de final, iar în acest final, fie că-ţi place, fie că nu, o să fii inclus şi tu. Gândeşte-te la următorul aspect. Până acum poliţia nu s-a ocupat de chestia asta. A fost ţinută în mare secret şi stă în puterea mea să acopăr, să nu dau în vileag aspectele pe care le consider neconcludente din tot ce aflu. Ştii care este mandatul meu. Dacă-mi spui tot, poate reuşesc să trec sub tăcere lucrurile care te privesc. Fireşte, nu-ţi promit că am să reuşesc, dar aş putea să iau în calcul o asemenea variantă. Dacă nu vrei să vorbeşti, mă văd obligat să transfer toată istoria, cu tot cu suspiciuni, în mâinile poliţiei. Dacă preferi să-ţi ia ei – şi nu eu – un interogatoriu, n-ai decât. Iar de la un om ca McGrath să nu te aştepţi la loialitate.

Biranne inspiră adânc. Îşi lăsase capul mult în faţă, iar Ducane zărea doar o fantă albastră din ochiul lui pe jumătate închis. Coama lui de păr luci aurie în lumina lămpii. Aproape şoptind, Biranne rosti:

— Stai să mă gândesc, să mă gândesc…

Apoi, tot fără să ridice capul, spuse:

— Dacă vreunul dintre lucrurile pe care ţi le-aş spune n-ar fi relevant pentru răspunsul tău la întrebarea „A fost sau nu Radeechy spion?“, ai avea dreptul să-l treci sub tăcere?

— Da.

— Dacă ţi-aş spune cu exactitate de ce a murit Radeechy, ai putea transmite explicaţia în termeni generali, fără să dai nume de persoane?

— Nu ştiu. Întrebarea ta e neclară. Nu-ţi pot promite că o să păstrez tăcerea. Dacă o să-mi spui, de exemplu, că tu l-ai ucis…

— Nu l-am ucis pe Radeechy. Mai exact, n-am făcut-o într-o formă care m-ar putea aduce în faţa justiţiei. Stai puţin, te rog. Aşteaptă o clipă.

Biranne se ridică. Se întoarse cu spatele la Ducane şi rămase cu privirea fixată într-un ungher întunecat al camerei. Ducane îşi trecu mâna peste frunte şi constată că avea părul moale şi ud de transpiraţie. Îşi concentră în continuare privirea şi voinţa asupra lui Biranne, ţintind ceafa acestuia, acolo unde părul lui creţ se transforma într-un puf blond, şi rămase tăcut, umplând însă încăperea cu voinţa sa. Dar acum ştia că Biranne vrea să vorbească şi chiar va vorbi. Poate chiar asta intenţionase să facă de la bun început, dar aşteptase să fie constrâns, avusese nevoie de această constrângere.

Biranne se întoarse. Pe faţa lui se citea calmul. Pe buzele lui subţiri se vedea un zâmbet slab, ce avea un aer de hotărâre sardonică.

— E-n regulă, spuse el. Am încredere în tine – în măsura în care spui că se poate avea încredere în tine – şi mă las în puterea ta. Acest document, asupra căruia aş vrea să fac unele comentarii după ce ai să-l citeşti, o să-ţi spună tot ce vrei să ştii.

Îi întinse lui Ducane o hârtie împăturită şi se întoarse din nou cu spatele.

Ducane desfăcu hârtia. Văzu imediat că este acoperită cu scrisul mărunt şi bine-cunoscut al lui Radeechy. Textul suna astfel:

> Această scrisoare vine să informeze poliţia şi publicul, în faţa lui Dumnezeu, dacă El există, că anul trecut, în septembrie, mi-am omorât soţia, pe Claudia, împingând-o pe fereastră. Am acţionat pripit şi fără intenţia premeditată de a o ucide. Motivul a fost gelozia, provocată de legătura ei cu Richard Biranne. Biranne a fost de faţă la acest act şi de atunci a încercat mereu să mă şantajeze. Mor ucis de mâna mea. Îl blestem pe Biranne în ceasul morţii mele.
>
> Joseph Radeechy
>
> *Mi-am iubit soţia.*

Ducane fu atât de surprins – şi, într-un mod ciudat, atât de impresionat – de această scrisoare, încât simţi că-i vine să o strivească de frunte şi să închidă ochii. Dar în acelaşi timp se trezi în el, imediat şi precaut, instinctul de actor, care-l făcu să se întoarcă în timp la zilele când era avocat. Pentru a se calma, se ridică, se duse la biroul său, luă o lupă şi începu să examineze atent scrisoarea la lumina lămpii. Scrisul era viguros, cursiv şi, neîndoielnic, îi aparţinea lui Radeechy.

Biranne stătea încă întors cu spatele la el.

— Ia loc, te rog, Biranne, spuse Ducane.

Se aşezară amândoi. Biranne oftă adânc şi se întinse, cuprins parcă de o imensă oboseală.

— Crezi că mi-ai putea răspunde la câteva întrebări? rosti Ducane.

— Absolut orice.

— Înclin să cred că Radeechy a scris asta. Totul este adevărat?

Biranne se îndreptă în fotoliu.

— Este adevărat că a ucis-o pe Claudia şi că eu eram de faţă. Este de asemenea adevărat că era gelos pe mine şi pe Claudia. Nu este adevărat că am încercat să-l şantajez… adică nu întru totul adevărat.

— Cum adică „nu întru totul“?

— Mă tem că n-o să apar cu o imagine prea grozavă din chestia asta.

— Nu contează. Spune-mi adevărul.

— Cum să-ţi spun…? O doream pe Judy McGrath.

— Şi, întrucât îl aveai la mână pe Radeechy cu chestia asta…

— N-am avut nici o clipă intenţia să mă folosesc de asta. N-am făcut nici cea mai mică aluzie la ea. Totul depindea de felul cum avea să vadă Radeechy lucrurile. Am vrut să o îndepărtez pe Judy de el cât mai repede şi cred că am exprimat lucrul ăsta în termeni foarte clari, iar el şi-a închipuit că-l ameninţ.

— Iar tu l-ai lăsat să-şi închipuie aşa ceva.

— Cred că da…

— Şi când s-au întâmplat toate astea?

— Oferta mea de schimb? Acum două-trei luni. Nu imediat după…

— Exact. Şi, după părerea ta, ce e scris aici explică pe deplin sinuciderea?

— Da. În fine, ce e aia o explicaţie completă? Alt secret nu exista, altă cheie nu exista. Dar el era un om ciudat, care trăia într-o spaimă şi nelinişte neîntrerupte. Cred că aproape credea că poate comunica cu spiritele şi se temea de ele.

— Îşi iubea soţia?

— Da, aşa cred. Dar te rog să mă crezi că la început nu mi-am dat seama de lucrul ăsta.

— Te-ai culcat cu doamna Radeechy?

— Da.

— Era o femeie nefericită?

— Nu, nu chiar… sau nu până la sfârşit. La început n-am priceput cum stau lucrurile. Am privit totul dintr-o perspectivă convenţională. Claudia avea aerul soţiei părăsite. Radeechy avea un adevărat harem de fetiţe pentru ritualurile

lui – sau cel puţin a avut până a apărut Judy, care l-a făcut să le dea afară pe toate. Cred că Radeechy chiar s-a îndrăgostit de Judy, iar asta a rănit-o profund pe Claudia. Pe celelalte le tolerase, căci numărul lor mare era un factor de siguranţă, dar de data asta treaba devenea serioasă. Cred că tocmai de aceea a fost dispusă să aibă o legătură cu mine, iar ulterior şi-a pierdut minţile cu totul. Nu se aştepta la aşa ceva. N-am făcut-o cu sânge rece. Am fost uimit de intensitatea geloziei lui Radeechy. Nu m-am aşteptat să-l afecteze chiar atât de tare.

— De fapt cum ai cunoscut-o pe Claudia?

— Printr-una dintre predecesoarele lui Judy. Claudia a venit la fata asta acasă, încercând să afle câte ceva despre Judy – asta după ce începuse deja să-şi facă griji din pricina ei. Iar eu mă aflam acolo întâmplător.

— Am înţeles. Deci Radeechy era gelos şi ţi-a spus să-ţi iei tălpăşiţa.

— Da. Şi poate că ar fi trebuit să o fac. Dar am simţit cumva că trebuie să-l înfrunt, de dragul Claudiei. Îmi plăcea de Claudia. Avea personalitate. Deja lucrurile se încurcaseră destul de rău. I-am spus lui Radeechy că nu o merită. Şi chiar aşa era. Să ştii că nici cu fetele celelalte nu se culca. Nici cu Judy. Şi nici nu le bătea. Era nebun de-a binelea.

— Şi tu chiar… l-ai văzut… când a omorât-o?

— Da, era…

Biranne rămase cu ochii aţintiţi asupra şemineului gol. Întinse mâna spre placa de deasupra şi începu să traseze contururi cu degetele pe marmură.

— Eram cam beat în noaptea aia. Cred că toţi trei eram. Claudia era într-o dispoziţie ciudată. Bănuiesc că, într-un fel, chiar îi făcea plăcere să fie cu noi amândoi deodată. Cred că dacă ne-am fi bătut, ar fi fost încântată. Ţinea foarte mult la soţul ei, înţelegi, deşi sunt sigur că se îndrăgostise şi de mine. Ne mai adunaserăm o dată în acelaşi trio isteric. S-ar putea să ţi se pară greu de crezut, dar chiar am discutat toţi trei despre acea situaţie. Numai ciudăţenia lui Radeechy a făcut totul posibil. Juca tot timpul un rol şi cred că asta îşi dorea Claudia să vadă. Voia să se folosească de mine pentru a-l face pe Radeechy să sufere şi voia să-l vadă suferind. Iar el umbla de colo colo, ţipând şi dând din mâini, după care se cufunda într-o tăcere lungă şi se încrunta ca un actor rus. Eu nu prea îl luam în serios când era într-o asemenea dispoziţie. Totuşi aproape că mă înspăimânta şi de aceea continuam să-l întărât. Poţi să înţelegi lucrurile astea?

— Cred că da, răspunse Ducane. Zi mai departe.

— Nu mai am mare lucru de zis. Când ne-am adunat aşa a doua oară, era trecut de miezul nopţii. Ne tot ciondăniserăm, băuserăm şi ţipaserăm toţi

deodată, apoi ajunseserăm parcă să ne înţelegem şi chiar să ne amuzăm de situaţie. Brusc, Radeechy a prins-o pe Claudia de umeri. Era o noapte foarte caldă şi fereastra era deschisă. Tot ţipând la ea, a împins-o până la capătul celălalt al camerei. Apoi, mai înainte să apuc eu să mă ridic, a îmbrâncit-o peste marginea ferestrei.

Biranne se opri. Tot mai desena contururi pe placa de marmură.

— N-am să uit niciodată liniştea formidabilă şi surpriza dispariţiei ei totale din cameră. N-a ţipat, ci pur şi simplu a dispărut pe fereastră, ca şi cum ar fi zburat în noapte. N-am auzit când… s-a izbit de pământ. Am rămas pe loc, complet paralizaţi. Cred că Radeechy a fost la fel de uimit ca şi mine. Nu cred că a avut cu adevărat intenţia să o omoare.

— A murit pe loc?

— Da, slavă Domnului! Vreau să spun că dacă tot avea să moară… slavă Domnului. Am alergat jos. Zăcea pe terasa pietruită, cu gâtul frânt. După cum ştii, casa lui Radeechy este cam izolată, aşa că nimeni n-a văzut şi n-a auzit nimic.

— Şi pe urmă?

— Pe Radeechy l-a apucat isteria. Eu îl tot rugam să vină în casă. Apoi a început să plouă. Încercam întruna să-l fac să intre în casă. Voiam să-l fac să se gândească la ce le va spune celor de la poliţie, dar el plângea fără oprire. Mi-a spus să plec. M-am gândit şi eu că ar fi mai bine să plec şi aşa am şi făcut. A doua zi am citit în ziar despre „accident“.

— McGrath ştia toate astea?

— Nu, nu ştia nimic, dar a ghicit câte ceva. Se-nvârtea mereu pe-acolo şi e un tip destul de perspicace. S-a dus la Radeechy şi i-a zis că i-am povestit eu cum a ucis-o pe Claudia şi cum stă treaba acum. Din nefericire pentru el, a făcut greşeala să vină în acelaşi timp şi la mine şi să-mi spună cum Radeechy l-a informat că eu am ucis-o pe Claudia şi că acum ce-i de făcut.

— Atunci l-ai ameninţat că-l omori?

— Da. Şi eram într-o stare îndeajuns de feroce ca să par credibil. Atunci McGrath a încercat să ia totul în glumă şi mi-a spus că l-a ameninţat şi el pe Radeechy. I-am trimis un bileţel lui Radeechy şi l-am sfătuit să nu-l ia în serios pe McGrath. Cred că oricum nu s-ar fi speriat. Era prea copleşit de… durere.

— McGrath primea deja bani de la Radeechy?

— Da. McGrath avea nişte fotografii minunate cu Radeechy înălţând pocalul de pe pieptul unor femei goale. De aceea primea cu regularitate sume mici şi în general ca să-şi ţină gura. Cred că pe Radeechy nu-l deranja. Între el şi McGrath se înfiripase chiar un soi de prietenie ciudată. Pe McGrath l-a

afectat cu adevărat moartea lui Radeechy.

— După aceea te-ai mai întâlnit cu Radeechy?

— Nu. I-am trimis totuşi vreo două mesaje discrete, în special în legătură cu Judy. M-am ferit să vorbesc cu el la serviciu şi mi-era frică să mă duc la el acasă. Radeechy era absurd, iar uneori starea lui era de-a dreptul îngrijorătoare şi atunci chiar îmi era frică de el. A fost o vreme când am bănuit că vrea să mă omoare. Când am intrat în birou în ziua aceea, avea un pistol în mână şi m-am gândit că are de gând să mă împuşte.

— Vrei să spui că el te-a chemat?

— Ca să-l văd murind, da. Era oarecum tipic pentru el. Mi-a trimis un bileţel cam aiurit, în care îmi spunea să trec pe la el la o anumită oră, pentru că are nevoie de ajutorul meu. Mi-am dat seama că trebuie să mă duc, deşi mi-era cam frică. Apoi, după ce am intrat în birou şi am închis uşa, a scos pistolul şi s-a împuşcat sub ochii mei.

— Dumnezeule! Şi-atunci ai încuiat uşa şi l-ai căutat prin buzunare.

— Da. Poate mă crezi un tip rece şi fără inimă. Poate că aşa şi sunt. Nu ştiu cum, dar m-am gândit din prima clipă că s-ar putea să fi lăsat o scrisoare în care să mă acuze. Am bănuit că şi-a pus-o într-un buzunar, aşa că am ridicat trupul căzut şi am căutat, dar nu era acolo. Era încuiată într-unul din sertarele de la biroul lui. Am forţat încuietoarea cu o riglă de metal. Mi-a fost teamă că va observa cineva urmele, dar e clar că n-a observat nimeni.

Urmă o pauză.

— Asta-i tot? întrebă Ducane.

— Asta-i tot. Restul îl ştii. McGrath a stricat totul vânzându-le ziariştilor povestea aia dementă şi stârnind atâta vâlvă la birou. Altminteri lucrurile s-ar fi liniştit de la sine. Apropo, până la urmă ai ajuns să vezi materialul?

— Nu, dar mi-a fost relatat în totalitate de către cineva care l-a văzut. Nu era nimic nou acolo. Şi nu se referea deloc la tine.

— Mi-a fost teamă şi de asta, ce-i drept… Te superi dacă trag puţin perdelele? E sufocant de cald aici.

Biranne se duse la fereastră şi trase draperiile grele până la capăt. În cameră pătrunse vuietul stins dinspre Earls Court Road.

După o clipă Ducane întrebă:

— De ce ai păstrat scrisoarea lui Radeechy?

— De ce? Poate o să ţi se pară o tâmpenie, dar mi-a fost teamă că aş putea fi acuzat de uciderea lui dacă ar fi ieşit la iveală mai multe lucruri.

— Desigur, firește.

Ducane se înfioră. Apoi rosti:

— Şi o ai pe Judy.

Biranne inspiră adânc de câteva ori, apoi trase din nou draperiile. Respirând încă greu, veni şi se opri în mijlocul camerei, cu faţa spre Ducane.

— O am pe Judy în măsura în care o are oricine.

Ducane rămase tăcut, cu privirea aţintită asupra chipului prelung şi uşor contorsionat al lui Biranne. Trăsăturile lui crispate, încremenite, trădau oboseala, dar şi seninătatea, fiind parcă luminate de o nobleţe oarecum conştientă de valoarea sa. Ducane îşi spuse: Da, eşti într-adevăr un individ rece şi fără inimă şi mai eşti şi un ticălos fără pereche.

— Şi acum ce-ai să faci cu mine? întrebă Biranne.

Ducane răspunse, vorbind rar, foindu-se, schimbându-şi poziţia picioarelor şi turnând încă puţin whisky în pahare:

— M-ai pus într-o situaţie dificilă.

Nu voia să-l vadă pe Biranne jucând teatru. În plus, era absolut uluit şi copleşit de povestea pe care o auzise şi de situaţia în care se aflau amândoi.

— Hai, vorbeşte!

— Când ai venit aici în seara asta, aveai de gând să-mi povesteşti tot? întrebă Ducane.

— Da… nu… Nu sunt sigur. Ca să fiu sincer, credeam că ştii mult mai mult decât ştiai de fapt. Credeam că ştii aproape tot. Mi-am închipuit că ai reuşit să scoţi totul de la McGrath. Credeam că ţi-a spus ce bănuieşte el sau chiar că ţi-a prezentat lucrurile ca fiind reale. Sau poate că ţi-a spus Judy ceva. Şi, fireşte, n-aveam de unde să ştiu dacă nu cumva Radeechy a mai lăsat vreo scrisoare şi în altă parte. În capul meu era ideea că ai aflat tot şi că doar te amuzi pe socoteala mea, dintr-un motiv ştiut numai de tine. Venirea ta la mine acasă, când ai găsit-o pe Judy acolo, mi-a întărit această convingere. Şi asta mă sâcâia grozav. Am început să te visez. Ştiu că pare caraghios. Dar după un timp am început să-mi doresc să-ţi spun totul. Simţeam nevoia să spun cuiva. L-am visat şi pe Radeechy. Ştiu, eşti de părere că m-am purtat mizerabil, dar pentru asta am trecut prin focul iadului. Crezi că poţi trece lucrurile sub tăcere, vreau să zic în ceea ce mă priveşte pe mine?

— Nu sunt convins, răspunse Ducane. Ai fost martor la comiterea unei crime.

Biranne îşi trase un scaun cu spătarul drept, dintre cele aflate lângă perete.

— Probabil mâine am să-mi spun că am fost un idiot, zise el. Nu te-ai dovedit nici pe departe atât de inteligent cum te-am crezut. Am venit aici convins că ştii absolut tot şi hotărât să mărturisesc. Nici măcar n-am avut timp să-mi fac un alt plan. Ar fi trebuit să plec după prima jumătate de oră. Numai că

am fost, cum să spun… fascinat. Dacă nu-ţi spuneam eu, poate n-ai fi aflat niciodată toată istoria. Chiar aveai de gând să transmiţi celor de la poliţie bănuielile tale şi măruntele tale indicii? N-ar fi aflat nimic dacă plecau de la ele. Aş fi găsit explicaţii şi aş fi scăpat. Şi aveai de gând să-l strângi cu uşa pe McGrath, riscând astfel ca numele prietenelor tale să ajungă în ziare?

— Nu ştiu, răspunse Ducane. Chiar nu ştiu. Nu luasem de fapt nici o decizie. Dar cu siguranţă aş fi vorbit cu tine înainte de a mă hotărî. Dacă nu veneai tu la mine, veneam eu la tine.

Îi stătea pe limbă să-i spună că a făcut bine mărturisind totul. Dar oare avea vreun sens? Nu, nu mai avea nici un rost să spună asta. Ducane nu era nici judecător, nici profesor, nici preot. Ceea ce simţea Biranne în clipa de faţă era eliberarea de sub o presiune, descătuşarea de o nelinişte speculativă, precum şi bănuiala că făcuse o gafă îngrozitoare. Gestul cel mai omenos pe care-l putea face Ducane – poate singurul gest omenos – era acela de a-i alunga pe cât posibil acest ultim regret. Zise:

— Dacă nu-mi spuneai tu, adevărul tot ar fi ieşit la iveală într-un fel sau altul. McGrath ar fi trăncănit. Şi, având în vedere faptul că întreaga istorie era atât de încâlcită, nu prea văd cum aş fi putut face raportul final fără să menţionez numele tău.

— Bun, şi acum, după tot ce ţi-am spus, o să-l menţionezi?

Ducane îşi dădu seama că se simte foarte, foarte obosit. Îşi dorea să se termine cu tot acest interogatoriu. Îşi dorea să se poată gândi la ceea ce aflase.

— Nu cred că pot ascunde o crimă, răspunse el. E o chestiune de datorie. E aproape o problemă tehnică.

— Fi-ţi-ar datoria a dracului! exclamă Biranne şi se ridică, împingând scaunul cu mâna cât colo. Aş putea fi considerat complice prin tăinuire?

— Mă tem că da.

— Asta ar însemna sfârşitul carierei mele.

— Da, aşa e. Îmi pare rău, Biranne, dar nu prea văd cum te-aş putea proteja. Pe lângă faptul că ai fost martor la comiterea unei crime şi că ai fost în posesia mărturiei lăsate de criminal, mai trebuie să mă gândesc şi la completarea raportului. Ţi-am spus că sunt dispus să trec sub tăcere lucrurile care nu sunt importante pentru ceea ce mi s-a cerut să aflu. Dar nu vorbim despre lucruri irelevante. Mai cu seamă acest document, pe care o să-l păstrez, dacă n-ai nimic împotrivă, nu este deloc lipsit de importanţă. Misiunea mea a fost să aflu de ce s-a sinucis Radeechy. Această foaie de hârtie este răspunsul complet la întrebare.

— Nu ţi-e de ajuns că ştii tu răspunsul la întrebare? Le poţi spune celor de

sus, fără nici o mustrare de conştiinţă, că nu e vorba despre nici o problemă de securitate naţională. Fireşte, n-or să cadă toţi muţi de admiraţie în faţa ta…

— Nu e vorba de admiraţie, răspunse Ducane. E vorba despre cum să facem lucrurile cum trebuie. Îmi pare rău, Biranne! Nu vreau să-ţi fac rău, dar chiar nu văd cum…

— Gata, gata, am priceput! Datorie, lucru făcut cum trebuie… Probabil ar trebui să-mi păstrez calmul. Sau să-mi spun că primesc ceea ce merit. Numai că eu nu cred în nici un fel de teorie privitoare la pedeapsă. Sunt un funcţionar bun şi vreau să continui prin a fi tot aşa. Nu vreau să fiu obligat să iau viaţa de la început. Nici măcar nu m-am purtat chiar atât de rău. Numai că am avut ghinion. La început totul părea cât se poate de inofensiv.

— Noţiunea mea de inofensiv e complet alta, spuse Ducane. Şi cred că n-ar mai trebui să te întâlneşti cu Judy.

— De ce? O vrei tu?

— Bineînţeles că nu. Dar o persoană în si- tuaţia ta…

— Din cele ce spui tu, se pare că în scurt timp nu voi mai avea nici un fel de situaţie. Şi apoi presupun că am voie să mă văd cu cine vreau. Totuşi acum tu eşti cel care dă ordine. Acum tu eşti şeful. Poţi să-mi dai orice ordine vrei, poţi să-mi pui câte condiţii vrei… până o să mă dai pe mâna poliţiei.

— Gata, gata, ajunge! exclamă Ducane.

Nu se mai simţea chiar aşa de stăpân pe situaţie. Nu avusese nici un motiv să aducă vorba despre Judy. Continuă:

— Cred că acum ar fi mai bine să pleci. Suntem amândoi prea obosiţi şi nu mai gândim limpede. Îţi promit că nu fac nici un pas în următoarele două-trei zile şi că nu fac nici un pas fără să mai stăm de vorbă o dată. Şi, fireşte, n-o să suflu nimănui nici o vorbă. O să cântăresc lucrurile cu atenţie. Acum du-te, te rog.

Ducane deschise uşa salonului şi ieşiră amândoi în hol.

— N-ai avut haină?

— Nu, e o noapte caldă.

— Ei, îţi mulţumesc că ai venit.

Biranne râse scurt. Ducane deschise uşa de la intrare. Rămaseră amândoi în prag.

Ducane simţi nevoia să-l atingă pe Biranne. Îi puse o mână pe umăr o clipă, cu un gest aproape timid. Biranne dădu să plece, dar se întoarse şi-i întinse mâna dreaptă. Îşi strânseră mâinile în grabă şi apoi Biranne dispăru în noapte.

Întorcându-se de la uşă, cu un gest care trăda în mod clar o oboseală

extremă, Ducane observă că pusese piciorul pe o scrisoare aflată pe covoraşul de la intrare. Probabil fusese adusă de cineva după întoarcerea lui Fivey. Scrisoarea era de la McGrath.

Se întoarse în salon, cu sentimentul că scrisoarea nu aducea nimic bun. Încăperea păstra încă o atmosferă încordată şi prevestitoare de rău. Rupse cu degete mânioase plicul de la McGrath. Misiva suna astfel:

> Dragă domnule,
>
> după cum aţi aflat cu siguranţă, am trimis deja unul din articolele în chestiune persoanei în cauză. Pe celălalt îl păstrez încă şi n-am să-l trimit dacă înţelegerea noastră, pe care sunt convins că o veţi accepta, rămâne valabilă, suma fiind aceeaşi sau putând fi discutată din nou. Am să-mi permit să vă sun mâine dimineaţă.
>
> Cu tot respectul,
>
> Al dumneavoastră,
>
> P. McGrath

Pe care a trimis-o? se întrebă Ducane. Kate nu se întorsese încă. Jessica nu-i răspunsese la cartea poştală. N-are importanţă, îşi spuse apoi. O va trimite şi pe cealaltă peste câteva zile. Ezită o clipă, apoi rupse în bucăţele scrisoarea lui McGrath. N-avea nici un rost să încerce să-l trimită în judecată pe individ şi amîndoi ştiau lucrul ăsta. Nu putea risca să le facă de râs nici pe Kate, nici pe Jessica. Singurul care trebuia să rişte să se facă de râs era el însuşi.

Scrisoarea lui Radeechy era încă pe masă. Ducane o puse într-un sertar şi o încuie, fără să se mai uite la ea. Mintea sa parcă se sfia să se oprească asupra imaginii lui Radeechy scriind scrisoarea, Radeechy cel plin de o ură distrugătoare, îndreptată împotriva propriei persoane. Ştia că în momentul acela nu era în stare să-i fie milă de Radeechy şi că n-are rost să se gândească la el. Mi-e rău, mi-e rău de-a binelea, îşi zise el. Stinse luminile în salon şi porni în sus pe scări.

În dormitorul lui era întuneric, dar în baie era o lumină aprinsă, aşa că se duse direct acolo, fără să mai aprindă vreo altă lumină. Se dezbrăcă repede, încercând să nu se uite în oglindă. Dorinţa puternică de a dormi şi de a uita îl invadă odată cu amintirea concretă a unor momente nefericite din copilărie. Ce încurcătură, îşi spuse Ducane, ce încurcătură a dracului! Nu vreau decât să dorm, să dorm, să dorm! Se încheie la pijama, intră în dormitor şi aprinse lumina. Apropiindu-se de pat, băgă de seamă că acolo era deja cineva.

— Credeam că nu mai vii! spuse Judy McGrath.

Douăzeci şi nouă

— E doar micuţa Judy!

Judy McGrath dăduse la o parte pledurile şi se ridicase într-un cot. Era goală. Se retrase puţin şi-l îmbie, bătând uşurel cu mâna suprafaţa albă a patului.

— Ai întârziat atât de mult, că am aţipit.

Ducane îi vedea trupul gol ca printr-o ceaţă. Lămpile luminau parcă mai slab. Sau poate era el prea obosit. Îşi luă de pe un scaun halatul negru de mătase şi se îmbrăcă. Apoi întrebă:

— Ai venit cu Biranne?

— Cum, domnule Dulce?

— Ai venit cu Biranne?

— Nu, am venit doar cu mine. Uşa din spate era deschisă şi am intrat. Am bănuit care este camera ta. Nu te supăra pe mine, domnule Dulce.

Trebuie să fie un complot, îşi spuse Ducane.

— Unde e soţul tău cu micul său aparat de fotografiat? întrebă el.

În clipa când folosi cuvântul „micul“, îşi dădu seama că imită nu doar vocabularul lui Biranne, ci şi vocea lui.

— Nu ţi-aş face tocmai ţie una ca asta, domnule Dulce! E gratis. Te iubesc.

— Mă îndoiesc că ştii ce înseamnă să iubeşti, Judy.

— Vorbele astea nu le spui oricui, domnule Dulce.

Are dreptate, îşi zise Ducane. Se clătină puţin, apoi se aşeză în fotoliu. Îşi dădu seama că a băut mult whisky şi că încă ar mai vrea să bea.

— Ar fi bine să pleci, Judy. Hai, îmbracă-te!

— De ce atâta grabă, domnule D.?

— Pentru că sunt mort de oboseală şi vreau să mă culc şi nu pot să mă bag în pat dacă tu eşti acolo. Haide, Judy!

— Poţi să te întinzi alături de mine, domnule Dulce. Nici măcar nu te-aş atinge cât e noaptea de lungă.

— Nu spune prostii, fetiţo!

— Ia un păhărel, domnule Dulce! Doar un păhăruţ. Am adus eu ceva de băut. Pentru prietenie.

Ducane observă că Judy pusese pe noptieră o ploscă din piele şi două pahare. O văzu pe femeie lăsându-se în faţă şi turnând puţin whisky în fiecare pahar. Apoi ea îşi reluă poziţia, sprijinindu-se într-un cot, şi-i întinse un pahar.

Mişcările ei îl tulburau profund. În lumina difuză a dormitorului, care arunca umbre argintii peste trupul ei prelung, Judy părea desprinsă dintr-un tablou de Goya sau Velázquez. Totuşi mişcarea pe care o făcuse când îşi schimbase poziţia, stângăcia ei, imaginea de o clipă a feselor, încordarea nefirească a genunchilor depărtaţi pentru o clipă, toate puseseră în evidenţă urâţenia jalnică a cărnii, dar şi forţa ei de atracţie.

Ducane constată că se aplecase şi luase paharul cu whisky oferit.

— Aşa, domnule Vorbă-Dulce. Acum putem discuta. Discutăm un pic şi pe urmă îţi promit că plec. Am ajuns să ne cunoaştem destul de bine, nu-i aşa? E foarte drăguţ.

— Eu n-aş folosi cuvântul „drăguţ“, spuse Ducane. Putem să-i spunem oricum, numai aşa nu.

— Noroc, domnule.

— Noroc, Judy.

— Şi acum despre ce vorbim? Hai să vorbim despre noi.

Judy se întinse cu poftă, încordându-şi labele picioarelor, ridicând din sprâncene şi ţuguindu-şi buzele. Umerii îi tresăriră. Pe abdomenul supt îi jucau umbre şi lumini. Apoi ea se relaxă din nou.

— Cum de ai ajuns să te măriţi cu aşa un diavol cum e McGrath? întrebă Ducane.

Se uita în pahar, dar nu putea să nu observe şi părul ei negru-albăstrui, care semăna cu o umbră plutind pe o apă aurie.

— Eram foarte tânără, domnule Dulce. Iar el era cineva. Eu ştiam că nu mă pot mărita decât cu un bărbat care e cineva. Peter s-ar putea realiza. E foarte isteţ.

— E într-adevăr isteţ. Şi chiar s-a realizat. A ajuns un escroc destul de promiţător şi te-a făcut şi pe tine la fel.

— Crezi că ar trebui să-l părăsesc, domnule Dulce?

— Nu, fireşte că nu, răspunse exasperat Ducane.

Făcu efortul de a o privi. Încercă să se concentreze asupra ochilor ei ca Marea Nordului. Constată că tenul lui Judy nu este de fapt închis la culoare, ci aproape palid, şi că are o strălucire ce străbate prin pielea ei aurie ca mierea. Trupul ei lung plutea într-o ceaţă luminoasă. Goya, Velázquez, ajutaţi-mă! se rugă el.

— Cred că ar trebui să-l determini să o apuce pe calea cea bună mai înainte

să ajungeţi amândoi la puşcărie. Nu ţi-ar plăcea deloc să stai la puşcărie, Judy.

O, Doamne, cât mi-aş dori să o fac să sufere! îşi spuse el. Să plece, atâta vreau, să plece!

— Trebuie să-l părăsesc, domnule Vorbă-Dulce, altă cale nu există. Ştii şi tu. Ştii că nu-l pot face pe Peter să se schimbe. Trebuie să-l părăsesc, domnule Dulce, iar tu trebuie să mă ajuţi.

Vocea ei deveni şi mai blândă, şi mai ademenitoare.

Ducane privi în ochii ei rugători. Ce bine ar fi să mă înec, rosti el în gând, de vreme ce nu mai văd nimic, nu mai simt nimic.

— Mă tem că nu te pot ajuta, Judy, spuse el. Ăsta e sfatul meu. Şi acum…

— Poţi să mă ajuţi. Numai tu poţi să mă ajuţi. Numai tu mă poţi salva cu adevărat, domnule Dulce.

— Te rog să termini cu numele ăsta idiot, spuse el.

Îşi întoarse capul, rigid ca un robot, şi privi spre uşa băii.

— Foarte bine, dragă… John.

Ducane se ridică în picioare.

— Vrei, te rog, să te dai jos din pat?

Se întoarse cu spatele spre ea.

— Imediat, John, imediat. Nu fi supărat pe mine. Ştiu că am făcut o mulţime de greşeli şi nu numai din vina lui Peter. Chiar şi înainte de a-l întâlni pe Peter am umblat… mă înţelegi… cu bărbaţi. Mi s-a părut normal. Dar de când te-am cunoscut, mă simt altfel. Eşti primul bărbat care… eşti atât de diferit, atât de bun! M-ai putea salva, domnule John! Nimeni n-ar putea face asta în afară de tine. Nu ţi-aş cere nimic mai mult, doar să te cunosc, să te văd din când în când, să-mi vorbeşti despre unele lucruri. Mi-ai putea schimba viaţa. Aş face orice vrei, aş învăţa ceva, orice. M-aş face… nici nu ştiu ce să spun… soră medicală…

Ducane scoase un sunet care putea fi şi râs, dar şi o exclamaţie de dezgust. Nici el nu ştia sigur ce este.

— Salvează-mă, John, iubitule, ajută-mă! Pentru tine înseamnă atât de puţin şi pentru mine atât de mult. Chiar tu ai zis că dacă rămân cu Peter, am să ajung la puşcărie.

— N-am spus chiar asta, răspunse Ducane. Dar n-are importanţă. Îmbracă-te.

— Numai un minuţel, John, scumpule! John, nici nu ştii ce înseamnă disperarea pentru o femeie. Mi-e frică de Peter. N-am cui să cer ajutor. N-am prieteni şi nici nu cunosc decât bărbaţi răi. Un om ca tine nu e un pericol. Tu eşti mare, toată lumea te respectă, ai prieteni adevăraţi. Nu eşti venit din fundul

pământului. Trebuie să-l părăsesc pe Peter, chiar trebuie, şi-atunci ce-o să se aleagă de mine? Nu vrei să fii prietenul meu, John? Nu-ţi cer mai mult. Spune-mi că o să ai puţin grijă de mine, spune-mi că vrei să ne mai întâlnim, te rog, spune-mi că vrei să ne mai întâlnim, numai atât, e aşa de puţin, te rog…!

În glasul ei se simţea ceva ca un scâncet. Nu trebuie să-mi fie milă de ea, îşi spuse Ducane. Ea crede că vorbeşte serios, dar nu e aşa. Mi-ar face numai rău. I-aş face numai rău. Să o privesc deci ca pe o fiinţă condamnată? Ce contează cum o privesc eu? Nu pot face nimic pentru ea.

— Nu pot face nimic pentru tine, rosti el sec.

Urmă un moment de tăcere.

— Sunt atât de obosită, spuse Judy. Plec imediat.

Scoase un geamăt şi se întoarse cu faţa în jos.

Ducane înaintă puţin şi o privi. Stătea întinsă pe burtă, cu faţa cufundată în perne. Cu un mare efort de concentrare, bărbatul îşi impuse să o privească aşa cum ar fi privit, poate, într-un muzeu dintr-un oraş îndepărtat o capodoperă pe care s-ar putea să nu o mai vadă niciodată. Numai că privirea lui nu era una contemplativă.

Ducane îşi îngădui să recunoască faptul că era serios excitat. În gând îşi lăsă mâna uşor pe gâtul ei arămiu, pe sub claia ei de păr negru, apoi trecu peste arcuirea coloanei vertebrale şi se duse încet în jos, peste curbura mătăsoasă din dreptul umerilor şi apoi spre scobitura spatelui, care se înfioară şi tremură pentru o clipă, urmează mai departe linia molcomă a şoldului şi apoi, cu o mişcare şi mai lentă, alunecă peste rotunjimea îmbietoare a fesei şi pe dosul coapsei, care, observă el, apropiindu-se în tăcere şi mai mult de pat, era acoperită cu un puf auriu.

Ce-ar fi să o fut? se întrebă Ducane. În mod normal nu folosea acest cuvânt nici măcar în gând, iar faptul că-i venise brusc în minte îl şocă şi-l excită. Cuvântul parcă fusese rostit de glasul lui Biranne. Era aproape sigur că undeva Biranne folosise acest cuvânt în cursul discuţiei lor. Ei, ce-ar fi dacă aş face-o? Bărbatul puse încet paharul pe noptieră. Femeia stătea foarte liniştită, nu i se vedea faţa şi doar mişcarea abia perceptibilă a cearşafului alb de sub partea umbrită a trupului îi trăda respiraţia regulată. Poate chiar adormise. Degetele imaginare ale lui Ducane o mângâiau, atingând-o cu blândeţea unui fulg, cu acea mângâiere extrem de fină, creatoare, mângâierea uşoară, uşoară de tot, a pasiunii care recompune până în cele mai mici detalii prezenţa cărnii. Se aplecă asupra ei.

Trupul lui Judy emana un miros slab. Nu era ceva neplăcut. Era un amestec de miros de transpiraţie şi de produse cosmetice. Privirea lui Ducane se opri

asupra punctului dintre omoplaţi. Văzu o grămadă cenuşie de porumbei morţi. Deschise gura şi savură mirosul lui Judy. Îl cuprinse din nou valul de lumină lucifericǎ şi descifră, scris pe spatele gol şi auriu al femeii cu scrisul lui Radeechy, mesajul: *Fă ce vrei va fi singura lege.*

În aceeaşi clipă îşi recăpătă sângele rece. Văzu scena cu ochii observatorului detaşat şi îşi spuse că nici măcar ca un gest sfios, de o clipă, nu ar atinge cu mâna spatele auriu şi mătăsos al lui Judy. Ştie că n-am să pun mâna pe ea, îşi spuse el. Ştie că n-am să o fac şi poate îşi închipuie că nu pot să o fac. Îşi lăsă mâna în jos şi se controlă, înfruntând şi ostoind dorinţa puternică stârnită de Judy.

Sunt un ipocrit fără pereche, se gândi Ducane. M-am încurcat şi m-am jucat cu două femei. Am fost un dezastru pentru una şi o catastrofă pentru cealaltă. Eu sunt motivul pentru care răul sălăşluieşte într-un om ca McGrath. Nu sunt în stare să-i mângâi pe cei amărâţi şi nici să le dăruiesc speranţă şi alinare celor căzuţi. Nu sunt în stare de compasiune faţă de cei pe care îmi imaginez că am fost pus să-i judec. Nu pot nici măcar să o iau în braţe pe această femeie. Şi asta nu pentru că aşa îmi cere datoria sau pentru binele ei, ci numai din cauza imaginii mele despre mine – aceea de om fără pată, de om bun –, imagine ce stăruie în mine, oricât de mizerabil m-aş purta.

— Ridică-te, Judy, spuse Ducane cu voce blândă, îndepărtându-se de pat. Ridică-te, copila mea. Îmbracă-te. E timpul să te duci acasă.

Privi în jur. Lângă unul dintre scaune zăcea o grămadă albă şi pufoasă. Rochia de vară a lui Judy, cu flori albastre şi verzi, era aruncată peste spătarul scaunului. Bărbatul culese de pe jos grămada de lenjerie moale şi parfumată şi o aruncă pe pat. Judy se întoarse şi scoase un geamăt.

— Eu intru în baie, spuse Ducane. *Îmbracă-te*.

Intră în baie şi încuie uşa. Se spălă pe mâini. Îşi dădu pe spate buclele negre şi dese şi îşi examină atent chipul în oglindă. Avea faţa bronzată, lucioasă şi grasă. Ochii parcă-i ieşiseră din orbite şi aveau o privire fixă. Scoase limba, lată ca o lopată. Din dormitor se auzea mişcare. Apoi o bătaie uşoară în uşă.

— Sunt gata, spuse Judy.

Era îmbrăcată. Rochia strâmtă, cu albastru şi verde, i se mula perfect pe corpul suplu. Sânii ei, ah, sânii ei! se gândi Ducane. Aş fi putut să-i mângâi măcar o clipă. Apoi îşi spuse: Ce frumoasă e când e îmbrăcată! Parcă ar fi făcut dragoste cu Judy şi acum, văzându-şi iubita cu hainele pe ea, retrăia pasiunea cu mai mult calm şi mai multă tandreţe.

Trecu repede pe lângă ea şi deschise uşa dormitorului.

Ceva fluturǎ iute pe palier şi Fivey se retrase până la capătul unde începeau

scările. Şovăi o clipă, apoi se opri şi se întoarse cu faţa spre Ducane în lumina palidă. Îmbrăcat cu pantaloni negri şi cămaşă albă, Fivey arăta ca un conducător revoluţionar dintr-o ţară balcanică. Rămase pe loc cu o expresie sfidătoare, ţinându-şi capul sus şi pipăindu-şi încet o parte din mustaţă.

Cu glas tare, aproape strigând, Ducane zise:

— Fivey, ce minunat că nu te-ai culcat încă! Scoate maşina şi du-o pe doamna acasă.

— Ah, dar… spuse Judy, retrăgându-se din nou în dormitor.

— Haide, ieşi de-acolo! spuse Ducane.

Fără să o atingă, o ocoli şi trecu în spatele ei, de unde o dirijă, aproape împingând-o afară prin uşa deschisă. Aprinse luminile pe palier.

— Noapte bună, spuse Ducane. Omul meu o să te ducă acasă. Haide, Fivey, du-te şi adu maşina! Doamna McGrath o să te aştepte la uşa din faţă.

— Foarte bine, domnule, răspunse Fivey şi coborî cu un aer măreţ, nobiliar.

— Coboară, îi spuse Ducane lui Judy. Nu mai vin cu tine. Aşteaptă-l pe Fivey la uşă. Vine imediat. Noapte bună.

— Nu eşti supărat pe mine? Vrei să ne mai întâlnim? Te rog!

— Noapte bună, copila mea, noapte bună, spuse Ducane, făcându-i semn să coboare pe scări.

Ea trecu încet pe lângă el şi coborî. Peste un minut se auzi zgomotul maşinii şi apoi al uşii de la intrare închizându-se.

Ducane se întoarse în dormitor, închise uşa şi o încuie. Rămase o clipă pe loc, năucit. Apoi se întinse încet pe podea, cu faţa în jos, şi rămase acolo, cu ochii închişi.

Treizeci

— Când te gândeşti că în Africa nu cântă cucul! Ce caraghios! zise Edward.

— Aţi scos broasca din cadă, Henrietta? întrebă Mary.

— Am vrut să o dresăm, răspunse Henrietta. Broaştele pot fi dresate.

— Aţi scos-o din cadă?

— Da, am dus-o înapoi în grădină.

— Când stă pe pământ, cucul nu se poate agăţa cu ghearele, spuse Edward. Are două gheare îndreptate în faţă şi două în spate. De aceea, când stă pe pământ, trebuie să şadă. Am văzut unul ieri, după ce am văzut farfuria…

— Hai, Edward, grăbeşte-te. Dacă ţii atât de mult la *Viespile ucigaşe*, de ce murdăreşti revista cu marmeladă?

— Ascultă, acum cântă altfel, spuse Edward. În iunie cucul cântă altfel. Ascultă.

Prin fereastra deschisă a bucătăriei se auzea un *cu-cu, cu-cu* stins venind de departe.

— Tare aş vrea să plouă, spuse Henrietta.

— Hai, hai, luaţi-o din loc şi luaţi-l şi pe Mingo cu voi! spuse Mary. Mă tot împiedic de el.

Ca într-un fel de procesiune, gemenii o porniră la drum: Edward în faţă, Henrietta imediat după el şi apoi Mingo, care dădea încet din coada lui stufoasă, fericit că îi dă cineva atenţie. Montrose, ajuns din nou în posesiunea coşuleţului său şi ghemuit acolo fericit, îi privi cum pleacă şi apoi moţăi mai departe. Motanului nu-i plăcea să se scoale de dimineaţă.

— Cred că şi de noi te împiedici, draga mea, spuse Kate. Haide, John, hai să mergem în grădină, vrei? Ce dimineaţă minunată! Doamne, ce bine e acasă!

Kate îşi luă coşul ei spaniol şi o luă înainte. Traversă holul, unde domnea dezordinea, şi ieşi pe pajiştea din faţa casei. Îi învălui aerul cald al dimineţii, un aer ce părea greu şi exotic după răcoarea din casă, fiind încărcat deja de arome şi substanţe pe care soarele fierbinte, care strălucea de câteva ore bune – deşi după măsurătoarea omenească era încă devreme –, le extrăgea de pe dealurile verzi şi de pe suprafaţa generoasă a mării liniştite.

— Ai auzit chemarea bătrânului cuc azi-dimineaţă pe la patru? întrebă Kate.

Sper că nu te-a trezit.

— Eram deja treaz.

— Am trecut de ziua cea mai lungă, nu-i aşa? Şi totuşi parcă am fi încă în miezul verii.

— Nebunia din miez de vară.

— Cum?

— Nimic. E o perioadă dementă a anului.

— E o dementă frumoasă. Sper că nu te-am trezit când am sosit. Mă tem că Octavian a făcut grozav de mult zgomot.

— Nu.

Ducane sosise la Trescombe cu o seară înainte, destul de târziu, iar după el sosiseră şi Kate cu Octavian, care se întorceau din Tanger. Astăzi era vineri, iar Octavian plecase deja la Londra pentru o şedinţă importantă.

— Bietul Octavian! A trebuit să plece în mare grabă, spuse Kate. Aproape că nici nu v-aţi văzut.

— Mmm…

— Ce-i cu tine, John? Parcă eşti cam deprimat. Barbie mi-a spus că ea crede că eşti bolnav. Ai tu ceva. S-a întâmplat ceva neplăcut cât am fost plecată?

— Nu, nu, absolut nimic!

— Ei, acum, că m-am întors, o să am grijă de voi şi o să vă fac pe toţi graşi şi fericiţi.

— Ca Octavian.

— John, John, eşti urâcios în dimineaţa asta! Nici măcar nu m-ai întrebat cum a fost în Tanger. Dar eu tot am să-ţi spun. Doamne, ce vreme extraordinară! Ador acest moment al dimineţii din Anglia, când este cald cu adevărat. Ceea ce mi-a lipsit în Africa a fost roua. Presupun că există rouă şi în Africa. Trebuie să-i întreb pe gemeni. Dar totul este atât de *prăfuit*! Simţi cum roua parcă sare din iarbă şi ţi se aşază pe picioare? E atât de răcoritoare! Ei, tu n-ai cum să simţi, pentru că porţi şosete. Nu-mi dau seama cum poţi să porţi şosetele alea groase de lână pe vremea asta. De ce nu porţi sandale? Octavian a purtat numai sandale în Tanger. Îi dădeau un aer atât de tineresc. Uite, hai să stăm aici.

Kate se aşeză şi îşi întinse poala rochiei cu alb şi roşu pe care o purta. Ducane era gata să se aşeze pe marginea rochiei, dar apoi o dădu la o parte cu un gest stângaci.

Pajiştea din faţa casei cobora lin spre gardul de cununiţă, presărat ici şi colo cu flori roz de zmeură. Printr-o spărtură în gardul viu se ajungea într-o zonă împrejmuită, unde fânul fusese cosit, iar apoi se cobora brusc spre o pădurice,

deasupra căreia marea se întindea până la orizontul de un albastru argintat. Zumzetul albinelor se auzea puternic. În verdele intens şi pestriţ al pădurii păsările cântau şi zburau nevăzute din ram în ram. Ducane strănută.

— Noroc! Sper că nu te deranjează fânul. Are un miros minunat, care evocă amintiri, nu găseşti? Ah, John, ce fericită sunt că m-am întors! E normal, nu? Sunt totuşi puţin obosită, dar într-un mod plăcut. Nu crezi că şi soarele te oboseşte? Uite cum m-am bronzat. Şi Octavian e ca de ciocolată peste tot. Ei, nu chiar peste tot… Şi toată săptămâna trecută, cât a purtat fesul ăla, a arătat exact ca un eunuc în *Entführung*[1] . Vai, John, ţi-am adus un cadou nostim, o pălărie de-aia marocană încântătoare, cum se fac la ţară. Am vrut neapărat să iau una.

— Eşti foarte drăguţă!

— N-am apucat să vă văd încă pe toţi. Sper că toată lumea e bine şi că nu s-a întâmplat nimic pe aici. Mi s-a părut că toţi sunteţi irascibili.

— Cine e irascibil?

— Păi, tu, de exemplu.

— Nu noi suntem irascibili, tu eşti foarte relaxată. Porţi frunze de viţă în plete. Eşti plină de vin, de măsline şi de soarele Mediteranei…

— Da, aşa e. Dar şi voi aţi avut soare aici.

— Soarele nu străluceşte în biroul meu de la Whitehall.

— John, te porţi ca un copil! Cred că ai nevoie de o vacanţă. O să vorbesc cu Octavian. Ia te uită! Ăla e un cuc, nu-i aşa? Şi mai vine unul după el.

Cele două păsări cu aspect de şoim veniră în zbor şi se întoarseră imediat, dispărând printre golurile verzi ale pădurii, unde soarele pătrundea prin frunzişul des. *Cu-cu, cu-cu.*…

— Ce păsări smintite! exclamă Kate. Nu le stă capul decât la sex? Toată ziua se ţin una după alta şi n-au nici o grijă. Crezi că stau şi noaptea împreună?

— La păsări împerecherea este o activitate diurnă, răspunse Ducane. Noaptea se potolesc. Spre deosebire de oameni.

— Eşti adorabil când eşti atât de pedant! Spune-mi, de ce infidelitatea este asociată cu păsările? De ce spunem că cineva „zboară din creangă în creangă“? Asta e o informaţie din domeniul ornitologiei pe care nu le-o pot cere gemenilor.

— Păi, poate pentru că fiecare creangă este un cuib şi în fiecare cuib e o altă pasăre.

— Ce inteligent eşti! Găseşti răspuns la toate.

— Corect sau greşit.

— Aşa e, toţi sunteţi irascibili. Trebuie să trec pe la fiecare şi să mă ocup de

voi. Vezi ce se întâmplă dacă plec! Toată lumea e nefericită. Nu pot îngădui aşa ceva! Până şi Mary le-a vorbit cu asprime gemenilor azi-dimineaţă, ceea ce ea în mod normal nu face. Iar Paulei i s-au înfundat de tot ochii în orbite. Mi s-a părut că nu se bucură deloc când i-am dat scrisoarea venită din Aden. Barbie se află într-o pasă antisocială totală şi respinge orice fiinţă care nu este ponei, iar Pierce este de-a dreptul imposibil. Mary mi-a spus o poveste absolut incredibilă despre felul cum l-a sechestrat pe Montrose.

— S-a purtat foarte urât, dar acum a trecut totul, spuse Ducane.

Împinse cu piciorul fânul risipit pe jos şi strănută din nou.

— Ai vorbit exact ca un profesor. N-am de gând să-l cert pe Pierce. Bănuiesc că l-aţi certat şi tu, şi Mary. Găsesc că Barbie se poartă îngrozitor cu el. Şi mai e şi Theo. Niciodată nu a fost aşa de morocănos. Azi-dimineaţă, când l-am salutat, pur şi simplu parcă s-a uitat prin mine. Ia te uită, tocmai vine pe potecă! Pun pariu că o să treacă, prefăcându-se că nici nu ne vede.

O spărtură în gardul de cununiţă ducea spre grădina din faţa bucătăriei, iar de acolo o potecă ce trecea de-a lungul şirului de păducel înainta spre pădure. Era calea cea mai dreaptă de la conac la mare. Pe această potecă venea Theo foarte încet, aproape nesigur.

— Theo! strigă Ducane.

Vocea lui suna mânios şi autoritar.

Theo se opri şi se întoarse încet spre ei. Îi privi cu expresia omului care, în drum spre eşafod, îşi aude numele strigat din mulţime.

— Theo! strigă şi Kate.

Theo îi privi. Apoi ridică puţin o mână, cu o mişcare stângace, de parcă ar fi avut braţul paralizat de la cot în jos. Făcu un gest care putea fi un salut, dar putea fi foarte bine şi o invitaţie adresată celor doi de a se duce dracului. Apoi îşi continuă drumul spre pădure cu acelaşi mers târşâit.

— Bietul Theo! exclamă Kate. Presupun că e din cauza lui Willy şi Mary, nu crezi?

— Din cauză că îl pierde pe Willy? Se poate. Cred că Willy e singura persoană cu care Theo comunică de fapt.

— Numai Dumnezeu ştie ce-or avea să-şi spună unul altuia! Mă bucur mult pentru Mary şi Willy. E foarte bine aşa. Relaţia lor nu are nimic impetuos. Nici unul dintre ei nu e o persoană pripită. Cred că amândoi sunt oameni raţionali. Iar Mary e o scumpă.

— E mai mult decât o scumpă, răspunse Ducane. Willy e un norocos.

— E un norocos şi am să mă duc până la el ca să-i spun asta înainte de prânz. Nu-i aşa că am avut o idee bună să-i apropii pe ei doi? Iar asta o să-i ţină

pe amândoi aici, pe loc.

— Crezi? întrebă Ducane. Nu m-ar mira dacă i-aş vedea pe amândoi plecând de aici.

— A, nu, categoric nu! Ce ne-am face fără Mary? Şi apoi nimeni nu are voie să plece. Voi sunteţi toţi… copiii mei.

— Sclavii tăi.

— Astăzi eşti de-a dreptul nesuferit! Tare-aş vrea să găsesc un bărbat bun pentru Paula. Fireşte, va trebui să fie un intelectual de rasă. Poate că ar trebui să mai construim o casă. Mary şi Willy vor sta la cabană. De fapt Octavian s-a şi gândit să mai înalţe un bungalow mai sus, spre cimitir. Nici nu s-ar vedea de la conac. Deşi îmi place grozav să fim toţi sub acelaşi acoperiş. Ştii, mi-a fost tare teamă că ai să te îndrăgosteşti de Paula. E mult mai deşteaptă decât mine. Chiar mi-a fost teamă.

— O ador pe Paula, răspunse Ducane. O respect şi o admir. Nici nu se poate altfel. Numai că…

— Numai că… ce?

— Ea nu e ca tine.

— Iubitule, eşti atât de elocvent astăzi! Ah, uită-te, gemenii se duc la scăldat! Copii! Ascultaţi, căutaţi-l pe unchiul Theo şi încercaţi să-l înveseliţi puţin! Tocmai a intrat în pădure.

Târându-şi după ei prosoapele albe, care se tot agăţau în ţepii gardului viu, gemenii le făcură semn cu mâna şi trecură mai departe, urmaţi de Mingo, care alerga încolo şi încoace, scoţând din când în când nu lătratul său marin, ci lătratul iepuresc.

— Ăştia doi sunt singurele făpturi omeneşti aşa cum trebuie din casa asta, spuse Ducane.

— Vai, cât de sever ne judeci! Gemenii sunt într-adevăr minunaţi. Super, cum ar spune Barbie. Şi când te gândeşti că şi ei trebuie să crească şi să devină nişte făpturi insuportabile, ca Barb şi Pierce.

— Vrei să spui nişte făpturi sexuale. Da, suntem cu adevărat insuportabili.

— Tu eşti insuportabil! Ei, acum hai să-ţi povestesc despre Tanger. Întâlnirea cu femeile ascunse sub văl a fost absolut extraordinară. Şi-şi poartă vălul în tot felul de chipuri. Poate ar trebui să spunem „vălul“ aşa cum spunem „kilt“ scoţian. Nu le stă întotdeauna bine, te asigur. Şi am văzut şi piaţa aceea extraordinară.

— Am fost şi eu în Tanger, spuse Ducane.

— Foarte bine. Atunci n-o să-ţi mai spun nimic!

Kate, care era întotdeauna bucuroasă să plece în concediu, era întotdeauna

bucuroasă şi când se întorcea acasă. Îi iubea pe cei ce o înconjurau, iar la întoarcere sentimentul special că ei au nevoie de ea îi dădea un mic fior de emoţie, ca scânteia minusculă ce apare la stabilirea unui contact electric. Era fericită că toţi ceilalţi i-au dus dorul şi gusta din plin acea primă clipă când simţea că le-a lipsit şi ea. De data asta însă, aşa cum îi spusese deja lui John, lucrurile arătau parcă altfel. Toţi cei din jurul ei păreau preocupaţi – parcă prea preocupaţi ca să se poată bucura cu adevărat de reîntoarcerea sa şi să danseze fericiţi în jurul ei. Trebuie să trec pe la fiecare, se hotărî ea, şi să am o discuţie *tête-à-tête* cu fiecare, chiar şi cu Theo. Se simţea ca un doctor. Gândul acesta îi readuse buna dispoziţie.

Nu că înainte ar fi fost cu adevărat prost dispusă. Simţise însă încă din clipa când o trezise cucul, la ora patru, o apăsare, o stare de nelinişte. Mai târziu identificase sursa acestei stări ca fiind prezenţa lui Ducane – mai bine zis conştiinţa prezenţei lui Ducane. Dacă ceilalţi erau într-o stare neobişnuită, ea îi putea vindeca. Percepea irascibilitatea lor ca fiind ceva din afara ei, o stare asupra căreia putea acţiona din exterior. Dar starea depresivă a lui John şi tendinţa lui de a fi „nesuferit“ o afectau profund. Relaţia ei cu John era pentru moment – şi doar pentru moment – tulburată, distorsionată. Cu o undă de regret, Kate îşi spuse că ea ştie care este cauza acestei tulburări temporare. Spera însă ca John să nu o ştie.

Kate petrecuse două săptămâni cu adevărat splendide în Tanger. Ceea ce nu era însă dispusă să povestească era faptul că îşi petrecuse o mare parte din această vacanţă în pat cu Octavian. Clima tropicală avea acest efect asupra lui Octavian. Ba chiar – trebuia să o recunoască – şi asupra ei. După un prânz prelungit, stropit din plin cu vin, se repezeau pur şi simplu înapoi în camera de hotel în fiecare zi. Octavian nu mai avea răbdare. Kate se amuza grozav când se gândea că dacă ar şti, Ducane ar fi nu numai gelos, ci de-a dreptul şocat. Nu-i mare deosebire între noi şi cuci – numai că noi suntem monogami şi buni, iar ei sunt poligami şi răi! Era adevărat că era grăsuţă şi bronzată şi sănătoasă şi relaxată şi plină de energie, exact aşa cum spusese John, că era plină de vin, de măsline şi de soarele Mediteranei şi… Ar fi posibil ca John să ştie? Probabil că i-a fost tare dor de ea. Iar acum, la întoarcerea ei, în acel moment electrizant de restabilire a contactului, el suferea, simţind că ea îi aparţine altuia, şi poate chiar intuia cât de totală era acea apartenenţă. Poate că mirosul îi spune ceva, îşi zise Kate. Apoi se întrebă dacă nu cumva chiar simte vreun miros. Să fie oare posibil din punct de vedere ştiinţific? Trebuia să-i întrebe pe… ei, nu, şi asta era o informaţie pe care nu le-o putea cere gemenilor.

Kate râse tare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Ducane.

Ce prost dispus pare azi!

— Nimic, absolut nimic. Mă gândeam la câinii ăia. Nu contează. Cred că giumbuşlucurile lor nu prea sunt pe gustul tău. Oricum, n-aş avea cuvinte să le descriu, ar trebui să le desenez!

Ducane nu părea dornic să afle mai multe despre câini. Începu să-şi tamponeze nasul cu batista şi îşi fixă privirea asupra pădurii. Cucii obsedaţi de sex trecură din nou în zbor, bătând neregulat din aripi. *Cu-cu.*

În această perioadă a anului arată cel mai prost, îşi spuse Kate. Îşi chinuie întruna nasul, e roşu ca un gogoşar şi-i curg ochii. Nu mai seamănă deloc cu ducele de Wellington. Faţa lui are totuşi o culoare frumoasă, un bronz arămiu, dar acolo unde-i sunt oasele pielea luceşte de grăsime. A mai slăbit. Nu-i stă rău. Ce tare i s-a îngrăşat părul! Asta îl face să pară mai închis la culoare, precum cozile şobolanilor negri. Poate e din cauza căldurii, a transpiraţiei. Transpiră mult, bietul de el! De ce o fi purtând cămaşa aia tricotată tâmpită pe o zi ca asta? Trebuie să-i dau o cămaşă de nailon.

Nu reuşim să ne armonizăm deloc astăzi, se mai gândi ea. Mă port stângaci cu el. Dar o să treacă. Faptul că stăm aşa, fără să vorbim, cu siguranţă ne ajută. Ştiam de la început că o să am de furcă cu asta. Bărbaţii sunt tare limitaţi, nu pricep că trebuie să te străduieşti ca să întreţii o relaţie. Dacă lucrurile nu sunt în perfectă armonie, imediat devin morocănoşi şi disperaţi. Încă nu pot să-l sărut. Nu mă doreşte, îşi spuse ea, *în clipa asta* nu mă doreşte. De unde se vede? Nici eu nu-l doresc. Dar o să treacă şi norul ăsta dintre noi. Trebuie să ne obişnuim din nou, încet-încet, unul cu altul. N-o să-l grăbesc, n-o să-l dojenesc. O să-l las în pace o vreme şi o să mă ocup de altceva.

Apoi Kate rosti cu glas tare:

— John, te superi dacă mă uit prin scrisorile astea, să văd dacă n-a sosit ceva îngrozitor? Întotdeauna când te întorci din concediu găseşti o grămadă de scrisori şi asta îţi ia ceva timp. Le-am pus pe toate aici, în coş, şi o să le triez, dacă n-ai nimic împotrivă. Poţi să stai aici, dacă vrei, sau poate vrei să te duci până la mal? Poate te întâlneşti cu Barbie când se întoarce de la călărie.

Kate răsturnă coşul spaniol şi împrăştie vreo treizeci de scrisori pe patul uscat şi moale de fân. Se aplecă şi începu să le întoarcă şi să le aşeze în şiruri.

Ducane, brusc interesat de problemă, se aplecă şi el şi examină scrisorile. Apoi, oftând uşor, întinse mâna şi trase dintr-un şir un plic cafeniu. Pipăind plicul, se întoarse cu faţa spre Kate, se încruntă şi miji ochii din cauza soarelui. Acum faţa lui deveni parcă mai slabă şi mai colţuroasă, ca un totem din lemn uns cu ulei.

Kate simţi un fior de panică. John părea atât de sever… iar primul ei gând a fost că e gelos pe cineva. Pe cine? A recunoscut scrisul cuiva. Kate, care era în relaţii deosebit de afectuoase cu mai mulţi bărbaţi, prefera, din motive umanitare, să facă în aşa fel încât prietenii ei să nu ştie unii de alţii. Totuşi scrisul de pe plic – al unui om fără prea multă şcoală, după părerea ei – nu-i părea cunoscut.

— Ce faci? întrebă ea pe un ton glumeţ. Îmi furi scrisorile?

Întinse mâna după plic, dar Ducane îl trase mai încolo.

— Ce s-a întâmplat, John?

— Poţi să-mi faci o favoare? întrebă Ducane.

— Nu ştiu. Spune-mi despre ce este vorba.

— Nu citi scrisoarea asta.

Kate îl privi surprinsă.

— De ce?

— Pentru că în ea se găseşte ceva neplăcut, pe care ar fi mai bine să nu-l vezi.

— Ce anume?

— Ceva… ce mă priveşte pe mine şi o altă persoană. Ceva ce aparţine în totalitate trecutului. Un băgăreţ rău intenţionat ţi-a scris ţie despre treaba asta. Dar n-are nici un rost să citeşti aşa ceva. Am să-ţi spun chiar eu totul mai târziu, ba chiar acum, dacă vrei.

Kate se întoarse într-o parte, cu faţa la el, cu genunchii lipiţi de ai lui. Marginea rochiei ei atingea fânul. Nu ştia ce să creadă. Era încă puţin îngrijorată de asprimea lui John şi totuşi se simţea mai liniştită văzând că nu era vorba despre greşeala ei, ci despre a lui. Poate mă înştiinţează cineva că John a fost cândva homosexual, se gândi ea. Iar el nici nu-şi dă seama că pentru mine nu contează. Scrisoarea îi stârnise curiozitatea.

— Păi, dacă e de domeniul trecutului şi dacă tot o să-mi spui, de ce să n-o citesc? Ce e rău în asta?

— E mai bine să nu zgândărim lucrurile. O scrisoare plină de venin trebuie citită o dată şi distrusă imediat sau, şi mai bine, nu trebuie citită deloc. Asemenea lucruri ne rămân în minte. Nu trebuie să avem de-a face cu ura şi suspiciunea. Te rog, lasă-mă să distrug scrisoarea! Te rog, Kate!

— Nu înţeleg, răspunse Kate. Indiferent ce conţine scrisoarea, nu mă poate afecta. Ce puţină încredere ai în mine! Nimic nu mă poate face să te iubesc mai puţin. Ştii asta, sunt convinsă…

— Mă refer la percepţia directă, spuse Ducane. La percepţia senzorială. E un lucru pe care îţi va fi foarte greu să-l uiţi. Asemenea lucruri pot fi nocive,

oricât de mare ar fi dragostea. E numai vina mea, Kate! Aş prefera să-ţi explic chiar eu, cu cuvintele mele, cum stau lucrurile. Nu se poate să nu apreciezi aşa ceva!

— Nu, nu sunt în stare să apreciez aşa ceva, spuse Kate.

Se apropie puţin de el, aşa că genunchii lor se atinseră.

— Şi chiar nu pricep ce vrei să spui cu „percepţia directă“! E mult mai bine să citesc scrisoarea. Altminteri o să mă întreb veşnic ce conţinea. Dă-mi-o!

— Nu.

Kate se îndepărtă puţin şi întrebă râzând:

— Nu-ţi dai seama că pretinzi prea mult de la curiozitatea mea feminină?

— Îţi cer să te ridici deasupra curiozităţii tale feminine.

— Vai, vai, vai, ce moralişti suntem astăzi! Hai, John, fii rezonabil! Mor de curiozitate să aflu despre ce este vorba. Asta n-o să te afecteze în nici un fel. Prostule, eu te iubesc!

— Îţi spun eu despre ce este vorba. Dar nu vreau să citeşti lucrul ăsta mizerabil!

— Lasă, că nu sunt eu chiar aşa de firavă, spuse Kate.

Smulse scrisoarea din mâna lui, se ridică în picioare şi se refugie în spatele băncii de lemn.

Ducane privi amărât spre ea, apoi se aplecă în faţă şi-şi ascunse chipul în mâini. Rămase neclintit în această poziţie, într-o aşteptare disperată şi resemnată.

Acum Kate era deja foarte supărată. Ezită şi pipăi scrisoarea, dar curiozitatea era prea mare. O deschise.

În plic erau două scrisori. Prima suna astfel:

Stimată doamnă,

având în vedere simţămintele afectuoase ce le purtaţi domnului John Ducane, sunt sigur că v-ar interesa să vedeţi ceea ce vă trimit.

Cu sinceritate,

Un binevoitor.

Alături se afla un alt plic, adresat lui John Ducane, cu o scrisoare în el. Kate scoase grăbită scrisoarea.

Iubitul, nepreţuitul meu John, acesta este obişnuitul meu mesaj zilnic, care vine să-ţi spună ceea ce ştii deja, că te iubesc la nebunie. Ai fost atât de scump ieri, după ce eu am fost atât de urâcioasă cu tine, şi ştii că-ţi sunt negrăit de recunoscătoare pentru că ai rămas. După aceea am stat întinsă în pat timp de o oră

şi am plâns… de recunoştinţă? Oare nu suntem subjugaţi de iubire? Nu voi lăsa să treacă nici o zi fără să te încredinţez de iubirea mea. N-am nici o îndoială că vom merge pe acelaşi drum în viitor.

Sunt a ta, a ta, numai a ta,

Jessica

Kate se uită la data de pe scrisoare. O cuprinse o stare de rău, ca şi cum ceva negru şi greu ar fi lovit-o în stomac. Se sprijini de spătarul băncii, se întoarse, ca şi cum ar fi vrut să se aşeze, apoi se depărtă puţin, se aşeză pe iarbă şi-şi ascunse faţa în mâini.

— Ei, ce zici? întrebă Ducane după un timp.

Kate reuşi să răspundă cu un glas cam tremurat:

— Cred că acum înţeleg ce-ai vrut să spui prin percepţie directă.

— Îmi pare rău, răspunse Ducane.

Vocea lui era calmă, dar trăda o mare oboseală.

— N-am mare lucru să-ţi spun. Erai foarte sigură că nimic nu poate schimba lucrurile între noi şi sper că ai avut dreptate.

— Dar ai spus că totul e de domeniul trecutului.

— Aşa şi este. Nu am o relaţie cu fata asta, deşi, judecând după scrisoare, s-ar zice că am. Nu mai este iubita mea de doi ani, dar am fost îndeajuns de nechibzuit ca să mă întâlnesc cu ea în continuare.

— Dar poţi să te întâlneşti cu cine vrei, poţi să faci ce vrei! spuse Kate pe un ton afectat. Ştii bine că nu te împiedic. Cum aş putea să fac aşa ceva? Mă surprinde doar că, într-un fel… m-ai indus în eroare.

— Te-am minţit. Aşa este.

Ducane se ridică în picioare.

— Cred că ar fi mai bine să plec, spuse el. Va trebui să te împaci cu chestia asta, Kate, dacă poţi. Am greşit şi, într-o oarecare măsură, te-am înşelat. Adică ţi-am dat de înţeles că nu am nici un fel de legătură sentimentală, dar scrisoarea arată că aş avea. Îmi pare rău.

— Doar n-ai de gând să te întorci la Londra?

— Nu, nu cred.

— Ah, John, ce se întâmplă?

— Nimic, după părerea mea.

— Şi nu vrei nici măcar… să te explici?

— M-am săturat de explicaţii, Kate, şi mi-e silă de mine însumi.

Plecă grăbit şi dispăru prin gardul viu de cununiţă.

Stând încă în genunchi, Kate îşi adună încet scrisorile risipite şi le puse în

coşul spaniol. Din ochi îi curgeau lacrimi pe obrajii bătuţi de soare şi picurau în fânul uscat. Dinspre pădure se auzi chemarea ezitantă şi dogită *cu-cu, cu-cu.*

1. Răpire (germ.): aluzie la opera *Răpirea din Serai*, de W.A. Mozart (n.r.).

Treizeci şi unu

— O să aibă loc un eveniment, îi anunţă Pierce pe toţi cei dispuşi să-l asculte.

Prânzul de sâmbătă se sfârşise. Ducane, Mary şi Theo şedeau încă la masă, fumându-şi ţigările. Kate şi Octavian se retrăseseră pe canapea şi vorbeau cu glas scăzut. Paula ieşise cu gemenii pe pajiştea din faţă şi jucau „Oraşul viezurilor“. Barbara şedea pe scaunul de la fereastră şi citea *Viaţa la ţară*. Pierce stătea în uşa bucătăriei, într-o poziţie incertă, ca de balerin.

— Ce anume, dragă? întrebă Mary.

— Ceva îngrozitor, ceva violent.

Barbara citea în continuare cu atenţie articolul.

— Ai făcut deja un lucru îngrozitor şi violent, spuse Ducane. Cred că ar trebui să te declari mulţumit de realizările tale.

— Ceva violent îndreptat împotriva ta sau a altcuiva? întrebă Theo, vădit interesat.

— Aşteaptă şi ai să vezi.

— Doamne, cât mă plictiseşti! exclamă Barbara.

Aruncă revista şi ieşi pe uşă, îndreptându-se spre pajiştea din faţă. Peste câteva minute o auziră râzând tare împreună cu gemenii.

Pierce se aşeză pe scaunul de la fereastră şi începu să studieze cu atenţie articolul din *Viaţa la ţară*. Era aprins la faţă şi părea gata să izbucnească în lacrimi. Cei trei de la masă începură brusc să vorbească despre altceva. După o clipă Mary se ridică şi-i şopti ceva lui Pierce, care refuză, dând din cap. Mary intră în bucătărie. Ducane stinse ţigara şi se duse după ea. Îl stingherea grozav prezenţa reunită a lui Kate şi Octavian.

— Pot să te ajut cu ceva, Mary? Cred că n-ai de gând să speli vasele!

— Nu. Le spală Casie. S-a dus până în bucătăria de vară ca să vadă dacă nu găseşte nişte anghinare pentru masa de seară. Anul ăsta s-au copt foarte devreme. O să-i duc lui Willy nişte zmeură.

— Pot să vin şi eu?

— Bineînţeles.

De fapt nu vrea să vin. Bun, atunci o să mă duc numai până la cabană. Unde

să-mi găsesc acum locul?

Mirosul de zmeură, puternic, pătrunzător şi mătăsos, plutea peste masa din bucătărie. Mary puse un şervet alb peste coş şi ieşiră amândoi pe uşa bucătăriei, începând să urce pe aleea cu pietriş, mărginită de iarbă. Era foarte cald. Albine mari, galbene şi păroase scotoceau harnice prin cupele de gura-leului. Câţiva sticleţi care căutaseră seminţe la baza zidului se ascunseră printre frunzele lătăreţe şi pălite ale arborilor de catalpa.

— Uită-te la urzicile alea! Se vede că grădinarul e în vacanţă. Trebuie neapărat să plivesc un pic pe-aici. Lui Casie nu-i place deloc să facă asta.

— Lasă că plivesc eu.

— Nu spune prostii, John! Tu eşti în vacanţă. Kate ar leşina dacă te-ar vedea plivind. Nu mori de cald în cămaşa aia?

— Nu… ba da… de fapt mă simt bine într-o baie de transpiraţie.

— Tare aş vrea să stai de vorbă cu Pierce!

— Adică ce să-i…?

— Să-i spui să se mai controleze în ceea ce o priveşte pe Barbara. Veşnic o enervează şi ne enervează pe toţi. Ştiu că e foarte greu, dar trebuie să ia lucrurile aşa cum sunt. Mă tot chinui să-l conving să se ducă să stea o vreme la familia Pember-Smith. Au şi un iaht acum!

— Dacă tu nu-l poţi convinge, cum aş putea să o fac eu?

— Eu nu am autoritate asupra lui. Tu ai. Ai putea să-i vorbeşti mai aspru. De când l-ai plesnit, îţi e devotat trup şi suflet! Ţi-am spus că aşa va fi.

— Bine, am să încerc.

— Doamne ajută! Şi te-aş mai ruga să ai o discuţie serioasă cu Paula. Ceva o frământă îngrozitor, dar nu vrea să-mi spună ce, deşi am întrebat-o de-a dreptul. Însă ţie o să-ţi spună. Ţine foarte mult la tine şi ai autoritate şi asupra ei… De fapt asupra noastră, a tuturor. Dacă o să o iei din scurt şi o să insişti, o să-ţi spună.

— Ţin foarte mult la Paula, spuse Ducane. Poate că…

— Minunat! Şi nu te lăsa până nu afli. Eşti extraordinar, John. Contez întru totul pe tine. Chiar nu ştiu ce ne-am face fără tine.

— Ei, Doamne! exclamă Ducane.

Scrisoarea Jessicăi îi apropiase pe Octavian şi Kate într-o manieră nouă – nouă cel puţin în ochii lui Ducane. Până acum nu fusese gelos pe Octavian în plan sexual. Acum era. Nu se îndoia că Octavian fusese informat despre infidelitatea lui şi că cei doi discutaseră problema. Fireşte, Octavian nu spunea nimic. Umbla de colo colo, zâmbind enigmatic şi semănând mai mult ca oricând cu un Buddha gras, din aur. Kate evitase să rămână singură cu Ducane.

Iar el avea impresia că femeia este complet uluită de propriile ei sentimente. Poate că ea ar fi acceptat o încercare disperată din partea lui Ducane de a se explica, de a se scuza, de a îmbrăca într-o ţesătură de cuvinte şi emoţii acea percepţie directă îngrozitoare. Dar bărbatul, care nu avea puterea să se întoarcă la Londra, nu avea nici puterea să pornească o discuţie cu Kate. Ba chiar simţea că nici n-ar trebui să aibă o discuţie, deşi nu putea spune clar de ce. Îşi dădea seama că refuzul lui de a da explicaţii acum şi incapacitatea lui de a da explicaţii la momentul respectiv făceau ca situaţia să pară mai gravă şi mai serioasă decât era în realitate.

Dar nu era şi aşa destul de gravă şi de serioasă? El o făcuse să pară o chestiune minoră, atenuându-şi sentimentele în mod deliberat şi estompându-şi propriile gânduri, dar între timp o lăsase totuşi pe Jessica să trăiască în continuare în lumea imaginară a dorinţelor ei. Iar acum nu-i venea greu să-şi dea seama că se înşelase. Percepând forţa sentimentului de posesie al Jessicăi, Kate nu-şi făcuse o părere foarte eronată. Situaţia Jessicăi era un fapt real. Iar dacă Kate rămânea cu impresia că el şi Jessica sunt încă amanţi – sau că sunt *de fapt* amanţi –, impresia ei nu era întru totul greşită.

Cînd McGrath îl sunase la serviciu, Ducane îi spusese, fireşte, să se ducă dracului. Discuţia lor nu durase mai mult de patruzeci de secunde. Între timp Ducane încercase cu disperare să ia legătura cu Jessica. Îi telefonase de zece ori, îi trimisese câteva răvaşe şi o telegramă prin care îi cerea să îl sune. Sunase la ea acasă de trei ori, dar nu îi răspunsese nimeni. Şi toate astea veneau de la Jessica, cea care nu ieşea din casă, în speranţa că el o va suna sau îi va scrie, îşi spuse el acum, cuprins de o durere proaspătă. Sentimentul cu care plecase din faţa uşii ei semăna în mod ciudat cu o renaştere a iubirii. După cel de-al treilea telefon nu mai avu nici o îndoială că Jessica fusese prima care primise mesajul veninos al lui McGrath. Îi mai trecuse prin minte şi întrebarea dacă nu cumva Jessica s-o fi sinucis. Imaginea Jessicăi întinsă pe pat, în furou, palidă şi slabă, cu un braţ înţepenit, căzut la pământ, îl urmărise de la plecarea din faţa uşii ei încuiate şi îi apăruse şi în vis. Totuşi, cântărind lucrurile, îşi spuse că este puţin probabil să se fi întâmplat aşa ceva. În iubirea Jessicăi existase întotdeauna un strop de iritare. Acum un egoism salvator o va face să-l deteste. Gândul îl umplu de tristeţe.

Gândurile sale despre Jessica, deşi pline de mânie, erau oarecum monocrome. Trebuia să facă un efort pentru a-şi recompune clar în minte figura ei. Femeia părea să se fi transformat într-o suferinţă materială, care ataca însăşi substanţa fiinţei lui. Altfel arătau gândurile lui Ducane despre Judy McGrath. Îşi amintea scena din dormitorul său cu o prospeţime halucinantă, şi-o amintea

tot timpul, de parcă ea ar fi plutit în permanenţă la o mare înălţime în câmpul său vizual, asemeni rombului strălucitor care-i semnalează unui sfânt în extaz prezenţa Sfintei Treimi. O mare parte din fiinţa lui regreta că nu făcuse dragoste cu Judy. Acea parte îi spunea că ar fi fost onest să facă asta. Totuşi cealaltă parte a fiinţei lui îi spunea că o asemenea idee bizară este greşită. Când trăieşti în minciună, toate judecăţile ţi se alterează. Numai luând în calcul doar cutare sau cutare sau cutare aspect – toate fiind aspecte pe care nici nu era cazul să le considere valabile – putea ajunge la concluzia că a face dragoste cu Judy ar fi fost un gest onest. Există o logică a răului, iar Ducane se simţea prins în hăţişurile ei. Dar frumuseţea trupului lui Judy întins pe pat, culoarea lui de piersică, carnaţia strălucitoare, *greutatea* lui, toate îl obsedau cu o precizie chinuitoare, provocându-i o durere îngrozitor de bine localizată.

Şi tocmai acum, îşi spuse Ducane, când mă zbat în această mocirlă degradantă, când mă aflu în această dispoziţie dementă, tocmai acum sunt chemat să-l judec pe altul. Se gândise tot timpul şi la Biranne sau, mai bine zis, un Biranne fantomatic mergea tot timpul alături de el, nevăzut şi sâcâitor. Strigoiul acesta nu-l acuza, dar plutea în faţa lui când la dreapta, când la stânga, devenind uneori un fel de *alter ego*. Iar Ducane nu vedea cum l-ar putea face scăpat pe Biranne. Gândul că îl va zdrobi, că îi va distruge cariera, că îl va condamna la dezonoare şi disperare era atât de cumplit, încât îl îndepărta din preajma lui cu o repulsie aproape fizică. Dar altă cale nu exista şi el ştia că în scurt timp – deşi nu chiar imediat – va trebui să se transforme în acea maşinărie judiciară insensibilă care era singurul lucru cu adevărat important şi relevant. Confesiunea lui Radeechy nu putea fi trecută sub tăcere. Ea reprezenta dezlegarea absolut limpede şi satisfăcătoare a misterului pe care Ducane fusese însărcinat să-l rezolve. În orice caz, chiar şi lăsând la o parte ancheta, o crimă nu poate fi trecută sub tăcere şi era de datoria oricărui om să nu o ascundă. Întrucât aceste judecăţi erau neîndoielnice, Ducane era cu atât mai conştient de primejdia în care s-ar afla el însuşi dacă ar tăinui-o. Nu-i plăceau secretele încărcate de vinovăţie şi nu voia să împartă un asemenea secret cu Biranne, un om care nu-i inspira nici simpatie, nici încredere. Mai era şi persoana atotprezentă a lui McGrath, care s-ar putea să ştie mai multe decât îşi închipuia Biranne. Ducane era conştient că dacă s-ar afla mai târziu că a făcut să dispară acel document de mare importanţă, ar fi el însuşi un om terminat.

— Nu te simţi bine, John?

Înaintaseră pe potecă fără să-şi vorbească. Varietatea de salcie cunoscută sub numele de „poame cu frişcă“ umplea poteca îngustă cu mirosul ei greu. O pitulice cu coada ridicată înainta în umbra cafenie a gardului viu, însoţindu-i

de-a lungul cărării.

— Mă simt bine, răspunse Ducane cu o voce uşor tremurată. Numai că am tot felul de vise urâte.

— Vise adevărate, noaptea, sau gânduri?

— Amândouă.

Noaptea trecută Ducane visase că omorâse o femeie a cărei identitate nu o aflase şi că, tocmai când încerca să-i ascundă trupul sub o grămadă de porumbei morţi, fusese descoperit de o persoană apărută pe neaşteptate. Persoana aceea era Biranne.

— Povesteşte-mi visele tale, spuse Mary.

De ce trebuie să dau eu mereu ajutor altora, se întrebă Ducane, iar eu nu pot primi ajutor de la nimeni? Grozav mi-aş dori să mă ajute şi pe mine cineva! Grozav mi-aş dori să mă ajute Mary!

— Secretul nu-mi aparţine, spuse el.

— Stai jos aici.

Ajunseseră în pădure. Mary se aşeză pe trunchiul căzut, iar Ducane se puse lângă ea. El se apucă să zdrobească cu piciorul nişte ciuperci gălbui, care creşteau în straturi ondulate pe suprafaţa curbată a copacului. Bucăţi din interiorul cafeniu al pălăriilor, cu pliuri delicate ca rochiţele fetelor, se împrăştiau peste frunzele uscate de fag. Pe grămada de lângă ei o pereche de sticleţi scotocea cu mult sârg mica junglă de hasmaţuchi şi angelică.

— Te-ai certat cu Kate? întrebă Mary.

Nu se uita la John. Îşi pusese coşul jos, pe pământ, şi se uita la el, legănându-l cu piciorul încălţat în sanda.

Are spirit de observaţie, îşi spuse el. De fapt probabil că se observă destul de uşor.

— Da. Dar nu ăsta-i motivul… nu singurul.

— O să-i treacă repede. Ştii cum e Kate. O să vă împăcaţi. Aşa face ea. Ţine foarte mult la tine. Şi care e… celălalt motiv?

— Trebuie să iau o hotărâre în legătură cu o persoană.

— O fată?

Întrebarea îl surprinse puţin.

— Nu. Un bărbat. E o hotărâre foarte importantă, care afectează în totalitate viaţa acestei persoane, şi mă simt îngrozitor ştiind că trebuie să o iau, întrucât acum sunt… confuz şi imoral.

— Confuz şi imoral, repetă Mary cuvintele lui, ca şi cum ştia ce înseamnă ele. Dar ştii *cum* să iei hotărârea, cunoşti mecanismul deciziei?

— Da, ştiu cum să iau hotărârea.

— Şi atunci n-ar trebui să te gândeşti doar la hotărâre, nu şi la tine? Să laşi mecanismul să lucreze, ferindu-l de confuzia din tine.

— Ai perfectă dreptate, spuse el.

Prezenţa lui Mary îl liniştea fantastic de mult. În mod curios, îi făcea bine faptul că ea nu comentase acuzaţiile pe care el însuşi şi le aducea, ci pur şi simplu îi dăduse răspunsul potrivit. Într-un fel, ea îi dovedea că există o instanţă morală permanentă. Şi ea are aceeaşi misiune ca şi mine, îşi spuse Ducane. Constată că apucase tivul rochiei lui Mary şi îl învârtea între degete. Mary purta o rochie mov, cu o fustă foarte largă, făcută dintr-un material creponat. Pe când pipăia materialul, îi veni în minte rochia cu dungi roşii a lui Kate şi rochia cu flori albastre şi verzi a lui Judy. Fetele şi rochiile lor.

Dând drumul rochiei, rosti repede:

— Mary, sper să nu te superi dacă am să-ţi spun cât de mult mă bucur pentru tine şi Willy.

— Nu e nimic… stabilit, crede-mă.

— Da, ştiu, dar tot mă bucur. Transmite-i lui Willy toată dragostea mea. Nu vreau să te mai ţin şi nici n-o să merg mai departe.

— Cum vrei. Nu uiţi să vorbeşti cu Paula şi Pierce, bine?

— N-am să uit. Am s-o fac imediat. Vorbesc cu cine-mi iese în cale mai întâi.

Se ridicară. Mary îşi întoarse spre el faţa uscăţivă şi măslinie. Îşi dădu părul pe spate. Ochii ei priveau fără ţintă în penumbra pestriţă. Rămaseră stingheri pe loc un moment, apoi se despărţiră fără vorbe, făcându-şi gesturi de rămas-bun.

Treizeci şi doi

— Ce faci acolo, Mary?

— Spăl vasele, Willy.

— Lasă-le… O să le spăl eu mai târziu. Vino să stăm de vorbă.

— Am pus zmeura într-un castronel. I-am pus şi zahăr. Putem să o mâncăm după-amiază.

— Aşa e.

Mesele luate împreună cu Willy erau în continuare rare şi neobişnuite, ca un picnic, ca o împărtăşanie.

Mary reveni în salon, ştergându-şi mâinile cu un şervet. Căldura din interior crea un fel de tăcere mătăsoasă, în care mişcarea era lentă, ca înotul.

Willy stătea întins în fotoliul de lângă cămin. Avea cămaşa descheiată până la brâu, lăsând să i se vadă părul creţ, cărunt, care-i acoperea pieptul ca un maiou miţos. Îşi vârâse degetele în părul acela şi se scărpina uşor, dus pe gânduri. Mary plasă un scaun între el şi masă, se aşeză şi-i puse o mână pe umăr. Nu era un gest de mângâiere, ci mai degrabă unul de luare în stăpânire a ceva drag şi neînsufleţit, cum ar fi volanul unei maşini.

— Vine Paula să citiţi *Eneida*? Mă bucur tare mult că ai convins-o să o citească.

— Nu, a contramandat lecţia de azi.

— Cât aţi apucat să citiţi?

— Până la Cartea a VI-a.

— Ce se întâmplă acolo?

— Aeneas descinde în lumea morţilor.

— Şi ce face acolo?

— Tocmai s-a întâlnit cu umbra cârmaciului său, Palinurus. Palinurus a adormit, a căzut peste bord şi s-a înecat. Când trupul lui este scos la suprafaţă, Caron refuză să îl treacă peste Styx. Dar Palinurus este înştiinţat că locuitorii din zona în care el a murit îi vor înălţa un monument şi se vor închina lui. Bietul om se bucură de vestea asta de parcă ar fi cine ştie ce!

Discursul melodios al lui Willy o întristă pe Mary.

— Crezi că fiecare dintre noi ar trebui să coboare la un moment dat în

lumea morţilor? întrebă Mary.

— Cu ce scop? Ca să caute înţelepciunea sau ceva de genul ăsta?

— Da.

— Categoric nu! Acolo e un întuneric sufocant, care doar te umple de groază, dar din care nu înveţi nimic. Şcoala vieţii trebuie să fie un loc luminos, aerisit.

Mary îşi aminti scrâşnetul frânelor şi urletul îngrozitor. Ar trebui să-i povestească lui Willy. Dacă i-a povestit lui John, trebuie să-i povestească şi lui Willy. Numai că nu ştia dacă el îi va uşura misiunea, aşa cum făcuse John. Şi simţea că astăzi se va purta cu Willy stângaci şi fără nici un pic de graţie.

— Crezi că ai învăţat ceva acolo? întrebă ea.

— La Dachau? Fireşte. Am învăţat cum să mă încălzesc frecându-mă de un zid, cum să mă fac aproape nevăzut când treceau gardienii, cum să-mi construiesc visuri erotice foarte, foarte lungi.

— Iartă-mă. Spun prostii.

— Ba nu, chiar deloc, draga mea. Însă puţine sunt suferinţele care ne mântuie cu adevărat şi nu prea cred că o coborâre în iad ne învaţă într-adevăr ceva nou. Nu face decât să grăbească procesele deja în curs, ceea ce de obicei înseamnă o degradare. Vezi tu, în iad ne lipseşte voinţa de a face schimbări în bine. Acesta este de fapt înţelesul iadului.

— Cred că măcar îi arată fiecăruia ce este cu adevărat.

— Uneori nici măcar asta. În definitiv, ce suntem? Umbre, Mary, umbre.

— Sunt sigură că tu nu te-ai degradat.

— Hai, lasă! E o discuţie mult prea sumbră pentru o fată frumoasă într-o zi frumoasă.

— Willy, n-ai vrea să mă înveţi iarăşi germana… mai încolo?

— Dacă ţii neapărat, copila mea. Dar la ce-ţi trebuie să înveţi germana? Nu e important. Aproape orice altceva este mai important decât să înveţi germana.

— Dar n-am nimic în comun cu tine! spuse ea. Nu avem aceleaşi amintiri, nu vorbim aceeaşi limbă, nu ascultăm aceeaşi muzică, nu facem aceeaşi muncă… nimic. Eu nu sunt decât… decât… o femeie.

— O femeie. Dar oare asta nu înseamnă totul?

— Nu, sigur că nu.

Mary se ridică şi se apropie de fereastră. Pervazul era prăfuit, iar o muscă moartă, prinsă într-o plasă de păianjen, atârna inert în dreptul geamului deschis. Trebuie să fac curat pe-aici, îşi spuse Mary. Binoclul elveţian, prăfuit ca şi curelele lui, se afla pe pervaz. Mary îl duse la ochi cu un gest automat. În cercul fermecat se ivi malul mării, cu valurile ei mici, albicioase, ce mângâiau pietrele

uscate. Apoi apărură două siluete negre, foarte apropiate una de alta. Erau Ducane şi Paula, aşezaţi chiar lângă apă şi cufundaţi într-o discuţie. Mary lăsă binoclul jos, enervată.

— Mary!

— Da, Willy.

— Întoarce-te aici!

Ea se întoarse nesigură, stânjenită, şi, cum stătea în picioare, îi puse o mână pe cap, trecându-şi degetele prin părul lui alb şi mătăsos chiar pe la mijlocul frunţii.

— Mary, n-am să mă pot căsători cu tine. N-am să mă pot căsători niciodată cu nimeni.

Degetele lui Mary se crispară. Îşi trecu degetele prin părul lui moale şi apoi peste fruntea lui, ştergându-i transpiraţia fină de pe pielea craniului.

— Nu-i nimic, Willy.

— Iartă-mă, draga mea!

— Nu-i nimic. Îmi pare rău că te-am necăjit.

— Nu m-ai necăjit. Nici nu ştii ce bine mi-ai făcut. M-ai făcut de două ori mai viu decât eram.

— Mă bucur…

— Mănânc îngrozitor de mult. O să ajung la fel de gras ca Octavian.

— Îmi pare bine. Măcar de n-ar fi vorbit Kate atât de mult despre noi!

— O să se uite. Totul o să fie la fel ca înainte.

— Theo o să se bucure. Credea că te-a pierdut.

— Theo e un dobitoc.

— Totul o să fie la fel ca înainte.

Mary îi mângâie fruntea, uitându-se la rafturile cu cărţi. Ea nu voia ca totul să fie la fel ca înainte. Îşi dorea mari schimbări în viaţa ei. Se trudi cu stângăcie să înfrunte o durere profundă şi imprecisă, ce se ivise în calea ei ca un urs.

— Mary, eu te iubesc! Nu vreau să te fac să suferi.

— Nu pot să nu sufăr… răspunse ea.

— Nu mai fi tristă! Eu nu-ţi pot da decât iubire, draga mea! E singurul lucru pe care-l am din plin, draga mea.

— Lasă, Willy. Îmi pare rău că am tulburat lucrurile şi nu le-am lăsat aşa cum erau. Am fost o proastă!

— Ai fost o proastă minunată şi nu ai tulburat nimic.

— Numai vara asta nesfârşită e de vină. Grozav mi-aş dori să se termine! Iartă-mă, vorbesc aiurea.

— Ai nevoie de un concediu.

— Da, am nevoie de un concediu.

— Cred că şi eu o să plec. Poate o să mă duc la Londra.

— Ar fi bine.

Ce s-a întâmplat? se întrebă Mary. Se depărtă, se desprinse de el cu un fel de spaimă, uşor şi lent, la fel cum se desprinde în vis o parte dintr-un trup omenesc. Îşi dădu seama că nu va mai simţi niciodată bucuria pe care o trăise alături de el, bucuria unui ţel şi a unei aşteptări tainice. O anumită posibilitate preţioasă şi incertă, care ar fi rămas veşnic neatinsă, le fusese acum răpită.

— Ce ’tâmplat?

— Îmi pare rău, Willy. Îmi pare grozav de rău.

O năpădi plânsul, învăluindu-i tot capul într-o furtună. Vrând să şi-l ascundă, se duse din nou la fereastră şi luă binoclul, clipind pentru a-şi alunga lacrimile. Privi fără să vadă în cercul de lumină strălucitoare. După o clipă strânse mai tare binoclul în mână.

— Willy, acolo jos se întâmplă un lucru absolut extraordinar!

Treizeci şi trei

— Paula!

— A, bună, John!

— Pot să te însoţesc?

— Bineînţeles.

— Unde sunt gemenii?

— La scăldat, cu Barbie. Uite-i acolo.

Trei capete se înălţau deasupra mării liniştite, peste care soarele după-amiezii aşternea o aură subţire. Doi băştinaşi şi câinele lor înaintau zgomotos pe pietriş. Montrose, un bulgăre pufos şi imobil aşezat pe un stăvilar, urmărea câinele cu ochi răutăcioşi, abia mijiţi. Ceva mai departe Pierce şi Mingo stăteau în picioare pe ţărm.

— Hai să stăm aici.

Se aşezară pe pietrele încinse. Paula îşi trase rochia galbenă şi îşi acoperi picioarele. Ducane îşi vârî mâna mult printre pietricele, căutându-le instinctiv pe cele umede şi reci de la fund.

— Îmi dai voie? întrebă Ducane şi-şi scoase sacoul.

— Ce curios că pietricelele astea nu sunt niciodată perfect sferice, rosti Paula pe un ton didactic, întocmai ca şi copiii ei.

Examină o pietricică vineţie, pestriţă, şi apoi o aruncă în apă.

Acum el traversează Marea Roşie, venind grăbit spre nord, se gândi Paula. Un Eric uriaş, numai cap şi faţă, înainta încet prin marea liniştită, care nu opunea rezistenţă. Trebuie să fiu complet relaxată, îşi spuse ea. Nu trebuie să am nici voinţă, nici scop, ci să aştept doar ca el să mi se întâmple.

O să-l întâmpin la Londra, îşi spuse Paula. Dar va dori el să împartă patul cu ea? Cum ar fi? Poate ar fi mai bine să-l aştepte aici? Numai că n-ar putea suporta ca el să se apropie de gemeni. Trebuie să fiu lucidă, îşi mai spuse ea, trebuie să fiu lucidă!

— Paula!

— Iartă-mă. Ce spuneai?

— Ce-i cu tine, Paula? Şi să nu-mi spui că nu-i nimic. Se vede limpede că eşti îngrozitor de frământată de ceva.

— N-am nimic.

— Haide, Paula, ce naiba! Toată lumea a băgat de seamă. Spune-mi ce-i cu tine. Poate că te pot ajuta.

Aşadar toată lumea a băgat de seamă.

— N-ai cum să mă ajuţi, John. În problema asta sunt complet singură.

— Trebuie să-mi spui, Paula.

Chiar sunt cu adevărat singură? se întrebă ea slab. Mai culese o pietricică de formă aproape sferică, o examină, apoi o aruncă după cealaltă.

— Paula, draga mea, te rog…

— Numai de-aş putea vorbi despre asta la rece şi cu obiectivitate totală, spuse ea tare, dar vorbind de fapt singură.

— Sigur că da. Hai, încearcă, sunt sigur că poţi! Despre ce-i vorba? Pentru început spune-mi numai în mare despre ce e vorba.

— Este vorba despre un bărbat numit Eric Sears.

— Cine este?

— Fostul meu iubit.

— Ah!

— Probabil îţi închipui – ca şi toţi ceilalţi, de altfel – că eu am divorţat de Richard. Ei bine, nu. Richard a divorţat de mine pentru că am avut o legătură cu Eric.

— L-ai iubit?

— Probabil că da.

— Îl mai iubeşti?

— Nu, nu cred.

— Te vezi cu el?

— Urmează să ne vedem. Se întoarce din Australia să se întâlnească cu mine. Să mă *revendice*!

— Nu poţi fi revendicată dacă nu te laşi revendicată.

— E… ceva mai complicat.

— Eşti legată de el în vreun fel?

— Da.

— Un copil?

— Nu, nu! E îngrozitor! Nu pot să-ţi spun.

— Ba trebuie să-mi spui.

— Este vorba despre felul cum s-au petrecut lucrurile cu Richard.

— Bănuiesc că Richard a avut o mulţime de aventuri înainte să apară Eric.

— Da. Aşa spune toată lumea, nu? Sigur, Richard m-a înşelat. Dar asta nu scuză infidelitatea mea. Nici măcar nu o explică. Pentru o perioadă mi-am

pierdut minţile.

— Ce fel de om e Eric? Cu ce se ocupă?

— Cu olăritul. E un bărbat blond, voinic, cu barbă. Mai exact avea barbă. E un demon.

— Şi cum s-au petrecut lucrurile cu Richard?

Paula trase adânc aer în piept. Simţi cum i se strânge faţa, ca şi cum un vânt puternic îi trăgea carnea spre spate. Apoi rosti:

— S-au bătut.

Paula percepu clar calmul imens din jurul lor. Soarele pătrundea prin apa limpede şi liniştită a mării, luminându-i fundul decolorat. Undeva departe pietrele scrâşneau sub paşii cuiva. În zare bâzâia un avion ce ateriza. La orizont copiii se bălăceau în apă, iar vocile lor erau înghiţite de aerul încins, ce plutea deasupra mării ca un baldachin greu.

— Cum a fost? întrebă Ducane cu glas extrem de blând.

— Totul s-a petrecut foarte repede, răspunse ea. Eram la noi acasă, în salonul de biliard. Ştii că… de fapt cred că nu ştii că în locuinţa noastră din Chelsea aveam un salon mare de biliard, construit în spate. Richard juca uneori. Salonul avea o uşă ce dădea spre grădină. Era într-o seară, târziu. Richard îmi spusese că o să plece la Paris cu treburi. Cred că mi-a spus-o doar ca să-mi întindă o capcană. Fireşte că îi povestisem despre Eric. Îi povestisem despre el de la bun început, într-o manieră rece şi seacă, iar el fusese la fel de rece şi sec. Nici nu mi-am dat seama că de fapt era gelos. Mi-am închipuit că pentru el este chiar o uşurare. Eric a venit pe la noi în seara aia. A fost o tâmpenie să-l las să vină la mine acasă, dar el şi-o dorea foarte tare. Nu mai venise la noi. Bănuiesc că-şi dorea să păşească pe teritoriul lui Richard. Stăteam de vorbă în hol. Cred că eram pe punctul de a pleca spre apartamentul lui Eric. Atunci ne-am dat seama că Richard venise prin grădină, că stătea în salonul de biliard pe întuneric şi că ne asculta. În clipa în care am auzit un zgomot, mi-am dat seama ce se întâmplă şi am aprins lumina. Eric şi Richard nu se mai întâlniseră. Am rămas toţi în salonul de biliard, iar Eric a început să ţină un fel de discurs. Nu părea deloc derutat şi voia să rezolve situaţia dintr-o poziţie de superioritate. Atunci Richard s-a repezit pur şi simplu asupra lui. Eric este un bărbat voinic, dar Richard a fost în trupele speciale şi ştie să se bată, pe când Eric nu. Richard i-a dat o lovitură în gât, care cred că l-a ameţit pe Eric. Apoi, Dumnezeu ştie cum, l-a împins pe Eric până-n perete, totul extrem de rapid, şi a răsturnat masa de biliard, blocându-l la zid.

— Doamne Dumnezeule! şopti Ducane.

— Ştii cât e de grea o masă de biliard, continuă Paula pe un ton aproape

pedant.

Îşi ţinea privirea aţintită asupra unei pietricele de pe fundul mării.

— Marginea mesei i-a căzut lui Eric drept peste picioare, iar tăblia l-a strivit de perete. A început să urle. Eu şi Richard am încercat să tragem masa. A fost o scenă extraordinară. Nu ne-am spus nici un cuvânt, ci pur şi simplu am început să tragem amândoi de masă. Eric urla întruna. Apoi masa s-a mişcat puţin, Eric s-a prăbuşit şi Richard l-a scos de acolo. Aproape că leşinase de durere. Am chemat imediat ambulanţa.

Paula tăcu.

— Şi după aia? întrebă Ducane cu acelaşi glas aproape şoptit.

— M-am dus cu el la spital. Următoarea mea întâlnire cu Richard a fost la tribunal, în faţa sălii de judecată.

— Eric a fost rănit grav?

— N-a avut leziuni interne majore, răspunse Paula în stilul ei precis. Dar laba unuia dintre picioare i-a fost complet zdrobită. A trebuit amputată.

Apoi adăugă:

— Fireşte, am spus că a fost un accident.

După o pauză Ducane rosti:

— Înţeleg. Şi pe urmă ce-a mai fost?

— Ce să fie? Pe urmă i-am părăsit pe Richard şi pe Eric. La Richard nu m-am mai putut întoarce – nici nu puteam concepe –, iar el mi-a scris chiar a doua zi şi m-a anunţat de divorţ. Cred că nici el n-ar mai fi putut suporta. Dar nici cu Eric nu puteam rămâne. Faptul că Richard îl mutilase aşa a distrus totul. Ajunsesem aproape să-l urăsc şi cred că şi el simţea la fel. Câtva timp totul a fost absolut îngrozitor, aproape insuportabil. M-am despărţit de Eric, iar el s-a îndepărtat în mod firesc. O vreme m-am mai dus să-l văd, dar parcă jucam într-o piesă de coşmar. Apoi el m-a anunţat că pleacă în Australia. A fost o uşurare pentru amândoi.

— Şi pe urmă?

— Pe urmă mi-a scris de acolo şi m-a anunţat că a cunoscut pe vapor o femeie minunată şi că se căsătoreşte cu ea. M-am simţit eliberată. Şi apoi n-am mai ştiut nimic până acum o lună, când mi-a scris şi mi-a spus că până la urmă nu s-a mai căsătorit şi că singurul lucru pe care şi-l doreşte şi de care are nevoie pe lumea asta este să mă vadă pe mine, aşa că se întoarce. Vaporul lui soseşte săptămâna viitoare.

— Ţi-e frică de el, rosti Ducane.

— Da. Întotdeauna mi-a fost puţin frică de el. E ciudat că de Richard nu mi-a fost niciodată frică, deşi Richard este un om violent, lucru care se vede clar.

— Ai spus că Eric e un demon.

— Da. E cumva straniu, pentru că e un om despre care îţi dai seama imediat cât e de absurd. De la început l-am considerat absurd – un soi de actor prea afectat. Dar are o forţă de atracţie absolut reală, o forţă animalică, forţa prostului. Nu vreau să spun că Eric e prost, ci doar că asta nu are nimic de-a face cu mintea, cu partea raţională a minţii. E ceva aproape exclusiv fizic. Poate asta m-a şi atras la el. Richard este atât de cerebral! Până şi senzualitatea lui este cerebrală. Eric era ca un bulgăre de pământ sau, poate, şi mai bine, ca marea. Întotdeauna am asociat imaginea lui cu marea.

— Vrei să te întâlneşti cu el?

— Nu. Dar trebuie să mă întâlnesc cu el. Trebuie să… trec din nou prin asta.

— Dacă înţeleg eu bine, continuă Ducane, alegându-şi cu grijă cuvintele, ai sentimentul că parcă-i datorezi ceva. Există un soi de legătură…

— Exact. O legătură de sânge. Cred că el îşi imaginează că există un soi de vrajă pe care numai eu pot să o rup. Că peste viaţa lui pluteşte un fel de grozăvie bolnăvicioasă pe care numai eu pot să o alung. Din cauza asta trebuie să-l întâlnesc şi să-i ţin piept singură.

— Chiar crezi că ai putea să faci ceva pentru el? Având în vedere că nu-l mai iubeşti? Sau crezi că l-ai putea iubi din nou?

— Nu, nu cred că aş mai putea să fac ceva pentru el. Uneori îmi spun că vrea să mă pedepsească într-un fel. Sunt zile şi ore când îmi spun că se întoarce ca să mă ucidă. Poate că s-ar mulţumi doar să mă umilească dacă ar găsi o cale. Nu-mi dau seama ce se va întâmpla. Ştiu doar că tot ce trebuie să se întâmple se va întâmpla. Săptămâna viitoare.

Ducane privea încruntat marea.

— Cine mai ştie istoria asta?

— Nimeni. În afară de Richard şi de Eric.

— De ce ai ţinut-o numai pentru tine?

Paula ezită.

— Din mândrie.

— Da, iar asta a transformat totul în ceva îngrozitor. Te-a acaparat demonul din Eric.

— Ştiu. Tot ce s-a întâmplat, felul cum s-a întâmplat, a fost distrugător. Iar ceea ce s-a distrus în primul rând a fost imaginea mea despre mine însămi, ansamblul eului meu. E ciudat. De aceea nici n-am încercat să-l împiedic pe Richard să divorţeze de mine. Scena din salonul de biliard a zdrobit cu desăvârşire ceva din mine, ceva ce nu se distrusese prin faptul că m-am culcat

cu Eric. Era ca şi cum culpa mea devenise un obiect palpabil, ce mi-a fost vârât pe gât.

— Trebuie să retrăieşti totul de la început, Paula, şi nu doar pentru Eric, ci şi pentru tine însăţi.

— Poate că da. Dar când va veni Eric…

— Trebuie să cântăreşti lucrurile cu măsură. Ştiu ce simţi. Şi, evident, trebuie să-l întâlneşti pe Eric singură. Numai că trebuie să-l întâlneşti în condiţii normale, într-un loc unde sunt oameni în jurul tău. El trebuie să te vadă înconjurată de prieteni, să vadă că te bucuri de sprijin, că ai o lume a ta. Ştii, eu o să fiu la Londra săptămâna viitoare…

Se auzi scrâşnetul pietrişului şi o umbră se furişă pe plajă, pe lângă ei, ca o şopârlă. Era unchiul Theo.

Theo era palid şi uscat în bătaia soarelui strălucitor. Calota mare a capului său se boltea ca un coif peste trăsăturile lui de căţel. Privi în jos, spre ei, cu o expresie scârbită şi puţin batjocoritoare.

— Au venit nişte scrisori pentru tine, Paula, spuse el.

Trei scrisori căzură pe jos. Theo şovăi, aşteptând parcă să fie invitat să mai stea, apoi o porni grăbit, cu trupul adus mult în faţă, păşind apăsat şi zgomotos pe pietre, mai înainte ca Ducane să apuce să spună altceva decât „Ah, Theo…“

Paula privi în urma lui.

— Pare atât de deprimat în ultimul timp! Oare ce-o fi în capul lui? Săracul Theo! Tare-aş vrea să stai serios de vorbă cu el! Zău, John! Fă-l să-ţi destăinuie ce-l frământă. Ţie o să-ţi spună.

Ducane râse scurt, înfundat.

— Ah! exclamă Paula, uitându-se la scrisori. Una e de la Eric. A ajuns la Suez.

— Ar fi bine s-o citeşti cât mai repede.

Întoarse capul, strângând din ochi în bătaia soarelui şi încercând să-i zărească pe copiii care se scăldau. Îşi dădu seama că, de când stătea de vorbă cu Paula, începuse refluxul, întrucât un morman de alge roşietice, ce nu se vedeau decât la reflux, trasa o dungă mai întunecată în apa limpede şi verzuie, acum deja mai retrasă cu câţiva metri. Silueta lui Theo se făcea din ce în ce mai mică în timp ce el se îndepărta hotărât şi fără ţel.

După o clipă Ducane auzi lângă el un sunet neobişnuit. Se întoarse şi constată că Paula îşi ascunsese faţa în mâini. Tot trupul îi tremura ca scuturat de spasme.

— Ce s-a mai întâmplat, Paula?

Tremurul femeii nu se opri, iar din spatele mâinilor făcute paravan se auzi

un sunet răguşit. Una dintre mâini îi întinse scrisoarea lui Eric. Ducane citi:

SS Morania
Suez

Draga mea Paula,

Fără să te iau pe ocolite, îţi scriu ca să te înştiinţez că am cunoscut pe vapor o femeie absolut minunată şi că mă căsătoresc cu ea. Ce plină de ciudăţenii e viaţa! Întotdeauna am avut sentimentul că mă aflu în mâinile zeilor, dar ei lucrează uneori în chip atât de neaşteptat! Ştiam că trebuie să mă întorc în Anglia, dar credeam că o fac pentru că tu aveai nevoie să mă revezi. Dar cât de lipsit de importanţă pare acum lucrul acesta! Iartă-mă că mă exprim astfel, dar nu pot fi blând cu tine decât fiind foarte sincer. Ceea ce părea a fi nevoia de a te revedea era de fapt dorul de ducă sau, mai exact, magnetismul destinului meu, care mă chema în altă parte. Totul a decurs minunat. Coborâm de pe vas şi luăm avionul până la Cairo. (Poate mai ţii minte, întotdeauna mi-am dorit să văd piramidele.) Apoi ne ducem la New York şi de acolo la Chicago, ca să ne întâlnim cu familia Angelicăi. (Întâmplător, tatăl ei e un om important în lumea artei şi are o mulţime de bani, deşi asta nu contează, fireşte, şi la început nici măcar n-am ştiut-o. E o fată minunată.)

Îmi pare rău, dragă Paula, că te împovărez cu tabloul fericirii mele, dar n-are nici un rost să mai amân anunţarea minunatei veşti. Ştiu cât ai aşteptat, cât ai sperat. Crede-mă că m-am gândit îndelung la nevoile tale. Dar găsesc că ar fi o nechibzuinţă să ne revedem acum. Ar fi prea multe lucruri pe care Angelica nu le-ar înţelege. Ea este o fiinţă atât de pură şi n-am vrut să o necăjesc cu momentele mai întunecate din trecutul meu. (Îţi spun asta în eventualitatea că ai s-o întâlneşti întâmplător, ceea ce totuşi e puţin probabil. După căsătorie plecăm într-o călătorie în jurul lumii şi la întoarcere probabil că ne vom stabili la San Francisco, un loc prielnic pentru munca mea.) Am credinţa că îmi vei ierta această dezertare. Eşti o femeie cu resurse multiple şi fără înclinaţii spre gelozie, invidie sau depresie. Sper şi sunt încredinţat că în curând vei putea să te bucuri de norocul meu fără a-mi purta pică pentru că nu ţi-am dat ajutorul pe care ai fost convinsă că numai eu ţi-l pot da. Poate că îţi va face plăcere să mă auzi spunând aceste cuvinte: sunt fericit şi mă simt eliberat de trecut. Cea mai sinceră dorinţă a mea este ca şi tu să poţi spune într-o zi acelaşi lucru.

Eric

P. S. Te rog, ai grijă să distrugi această scrisoare.

Ducane se întoarse să o privească pe Paula. Chipul femeii era transfigurat. Parcă se mărise, se înseninase, avea ochii şi gura mai mari, iar el îşi dădu seama

că ea râsese. Trăsăturile Paulei, până acum înghesuite sub o mască îngustă, erau destinse şi strălucitoare. Cuprinsă iarăşi de un hohot de râs, se cutremură şi se înecă, iar Ducane începu să râdă şi el şi râseră amândoi, legănându-se dintr-o parte într-alta şi împingând la vale pietricelele care se rostogoleau pe mal în jos până la mare.

În cele din urmă Paula ridică scrisoarea, care căzuse între ei doi, şi o rupse în bucăţele. Aruncă bucăţelele în jurul ei.

— Vezi ce uşor poate fi alungată o nălucă?

— Acum înţeleg ce înseamnă cuvântul „absurd“, spuse Ducane.

— Se pare că lui Eric toate i se întâmplă pe vapor!

— Draga de Angelica! Domnul să o binecuvânteze!

— Cred că Eric era profund convins că eu l-am chemat!

— Paula, ai ieşit din nou la lumină, spuse Ducane şi prinse între degete tivul rochiei ei galbene.

— Aşa e, John. Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc…

— Nu-ţi pare rău că mi-ai spus?

— Nu, nu. Sunt sigură că asta a schimbat cu adevărat lucrurile…

Ducane se ridică greoi. Îşi puse sacoul şi, ridicându-şi gulerul de la cămaşă, îşi trecu mâinile prin păr. Îi văzu pe gemeni şi pe Barbara venind în fugă pe plajă, spre ei.

Apoi întrebă brusc:

— Paula, îl mai iubeşti pe Richard?

— Da, răspunse ea fără nici o ezitare.

Apoi vru să continue:

— Dar, fireşte, nu există nici o…

— Ei, dar ce s-o fi întâmplat? Uită-te la copii! Barbie, ce s-a întâmplat? Spune repede!

— Pierce! A pornit înot spre Grota lui Gunnar şi a spus că n-o să mai iasă de-acolo, că o să stea până vine fluxul, şi chiar a vorbit serios, ştiu sigur că a vorbit serios!

Treizeci şi patru

În grotă era o linişte desăvârşită. Pierce înota bras cu mişcări lente, lăsându-şi trupul să lunece ca un peşte prin apă, cu cel mai mic efort posibil. Era îmbrăcat cu pantaloni, tricou, şosete de lână şi pantofi de tenis. Îşi vârâse în buzunar o lanternă protejată antiacvatic şi şi-o legase cu o sfoară de mijloc. Avea la mână ceasul, de asemenea antiacvatic. Deja înaintase în grotă mai mult decât o făcuse altădată, iar lumina ce pătrundea prin bolta de la intrare era tot mai slabă. În faţă vedea mişcările regulate ale mâinilor sale, devenite aproape fosforescente şi spărgând suprafaţa întunecată a apei. Din ceea ce era în jur nu vedea nimic.

Intenţia lui Pierce de a petrece în grotă intervalul dintre două refluxuri devenise, pe parcursul îndelungatei sale maturizări, atât de puternică şi de obsedantă, încât excludea orice altă explicaţie suplimentară. Era în mod cert legată de Barbara, dar de fapt obsesia grotei înghiţise obsesia Barbarei. O săgeată mare şi neagră îl călăuzea spre această beznă magnetică. Respingerea şi umilinţa şi disperarea se contopiseră într-o aspiraţie care nu o mai avea drept ţintă pe Barbara. O componentă esenţială a acestei aspiraţii era ideea că încercarea se putea sfârşi cu moartea. Totuşi ipoteza morţii reale apărea doar în plan secundar. Ideea morţii se dezvoltase în mintea lui Pierce – un obiect negru şi tot mai mare, curios, ameţitor – nu atât ca o posibilitate fizică sau ca o consolare, ci ca ţel suprem al iubirii.

Lumina îndepărtată de la intrarea în grotă dispăru şi Pierce înaintă într-o sferă de beznă totală. Controlându-şi mişcările şi privind peste umăr, observă licăriri luminoase pe suprafaţa apei, dar nu şi arcul albicios al zilei. Probabil depăşise un colţ al grotei. Bâjbâi în căutarea lanternei, o găsi şi, călcând apa, o aprinse. Raza ei era lungă şi puternică, dar aerul părea încărcat de o pulbere care îngusta şi absorbea lumina. Pierce zări tavanul grotei la o distanţă destul de mare deasupra lui, precum şi pereţii ce coborau drept în mare, festonaţi cu alge cafenii, ce semănau cu o colecţie de coliere. Grota părea să aibă vreo douăzeci de metri lăţime. Ţinându-şi lanterna îndreptată spre tavan, Pierce se întoarse puţin şi dunga de lumină apăru brusc în întunericul din stânga sa ca un fulg lung de substanţă albicioasă, răsfirat pe lângă capul lui. Avea impresia că ar fi putut

să o atingă. În acelaşi timp punctul luminos trimis în sus de lanternă păru să dispară, înghiţit în adânc.

Pierce călcă apa şi strânse mai tare lanterna în mână. Proiectă lumina ei de jur împrejur. Aici tavanul era mai înalt şi îşi dădu seama că a ajuns într-un punct în care grota se desparte în două. Existau două galerii de dimensiuni aparent egale, una ce pornea spre stânga, cealaltă, în care tocmai intrase, spre dreapta. Constatarea îl derută puţin pe Pierce. Imaginea pe care şi-o construise în minte era aceea a unei singure grote uriaşe ce înainta în sus, prin stâncă, şi se termina aproape de vârf, într-un cotlon uscat, aerisit şi probabil plin de comori. Comorile oricum nu contau şi nici posibilitatea de a fi sau nu uscat şi aerisit. Conta doar faptul că acel cotlon putea foarte bine să fie punctul în care marea umflată săruta plafonul pentru ultima oară şi trimitea şobolanul prins în cursă în neagra uitare. Numai că Pierce nu-şi închipuise că va fi pus să aleagă. Ideea alegerii aduse cu ea ideea de viaţă, de viitor şi, totodată, prima tresărire de spaimă.

Lumină cu lanterna plafonul grotei din stânga. Era la mai mult de douăzeci de metri deasupra apei şi era acoperit cu alge. Apoi lumină tavanul celei din dreapta. Era puţin mai înalt şi, de asemenea, acoperit de alge. Care dintre cele două căi se deschidea în sus? Cum nu avea după ce să se ghideze, hotărî să mizeze pe şansă şi alese drumul din dreapta. Stinse lanterna şi o porni înot. Fulgul de lumină dispăru.

Acum înota încet, încercând să-şi stabilească poziţia şi distanţa faţă de pereţi printr-un fel de radar. Simţi că poate face aşa ceva. Dar întunericul îl apăsa. Parcă acum era mai dens, mai palpabil, şi-i înfăşura capul ca un strat de muşchi negru. I se părea că dacă ar întinde mâna, ar putea desprinde o bucată din el. Deodată simţi că respiră scurt şi sacadat şi se opri, călcând apa, pentru a-şi regla ritmul respiraţiei. Apa, care îi păruse mai caldă în grotă decât afară, era în continuare neobişnuit de caldă. Nu-i era frig şi nu se simţea obosit. Lumină din nou cu lanterna în urmă, pe unde venise, apoi lumină şi în faţă.

Chiar înaintea lui grota se despărţea din nou. Altă alegere. Îi trecu prin minte o idee: Ce-ar fi să scap de înec şi pur şi simplu să mă rătăcesc în acest labirint, să nu mai găsesc drumul înapoi? Oare marea care se retrage la reflux i-ar arăta drumul spre ieşire? Nu era sigur. Înotă încet şi îndreptă raza de lumină spre grota din faţă. Lumina părea slabă şi zdrenţuită, fiind înghiţită de întuneric. Vedea şi mai puţin decât înainte. Ochii săi parcă erau din ce în ce mai slab adaptaţi la bezna spongioasă. Aici canalul din stânga părea ceva mai lat, iar tavanul umed şi încărcat de alge mai înalt. Pierce intră încet prin deschizătura din stânga. Repetă în gând: Mai întâi dreapta, apoi stânga. Trebuie să ţin minte.

Mai întâi dreapta, apoi stânga.

Lumină din nou tavanul şi pereţii. Grota nu părea să se lărgească sau să se micşoreze, iar pereţii coborau la fel de abrupt în mare. Nu se zărea nici măcar un colţ de stâncă ieşit în afară pe care să se odihnească. Nu poate să fie mereu aşa, îşi spuse Pierce. Dar apoi continuă: Şi de ce nu, în fond? Grota şerpuia în fel şi chip, iar apoi cotea brusc spre stânga. N-ar fi posibil ca acest lanţ de cuiburi scobite atât de meticulos în stâncă să continue la nesfârşit, rămânând sub nivelul apei la flux? Ar putea să înoate ore în şir prin bezna fără contur până când apele umflate or să-i strivească ţeasta de tavanul uşor înclinat şi lipicios.

Un fior de spaimă îl străbătu pe Pierce ca un şoc electric şi imediat i se făcu frig. Oare dacă aş porni repede înapoi pe unde am venit, aş reuşi să ajung la intrarea în grotă înainte ca apa să o acopere? se întrebă el. Îşi scoase mâna din apă şi proiectă lumina lanternei asupra ceasului. Ceasul bine-cunoscut, doar că acum ud, arăta ciudat şi părăsit sub clopotul negru de beznă. Nu trecuseră decât cincisprezece minute de când intrase. Dacă s-ar întoarce acum, poate chiar ar reuşi să iasă. Pierce stinse lanterna şi începu să înoate din nou voiniceşte, tot mai adânc, spre inima peşterii.

Se mai opri o dată. Aprinse lanterna şi o roti de jur împrejur, vrând să se asigure că nu-i scăpase vreo altă bifurcaţie. Parcă se zărea una în faţă. Înaintă cu grijă şi ajunse într-o zonă mai largă, deasupra căreia se conturau nu mai puţin de patru alveole rotunjite, ca nişte pumni strânşi, înălţaţi deasupra apei liniştite, pe care lumina lanternei o tăia în felii de un ciocolatiu deschis. În dreapta sa, acolo unde grota se lărgea, Pierce zări o scobitură în perete care forma un fel de prag înclinat. Pierce se îndreptă într-acolo şi încercă să se salte pe perete, lucru deloc uşor, întrucât roca era acoperită cu alge de un verde palid, subţiri ca firul de păr şi extrem de alunecoase. Reuşi în sfârşit să se caţere, rămânând pe jumătate în apă, într-o poziţie foarte incomodă, şi să aprindă lanterna. În faţa lui se deschideau într-adevăr patru căi. Toate patru aveau tavanul mai jos decât sectorul din care porneau. După toate aparenţele, peştera începea să coboare.

În clipa aceea Pierce auzi un zgomot în apă. Nu era zgomotul pe care-l făcea el. El stătea complet nemişcat, întins ca o focă pe pragul înclinat, menţinându-şi poziţia cu mare dificultate şi ţinându-se strâns cu o mână de marginea pragului. Încremeni şi ascultă. Percepu un plescăit, ca şi cum ceva mare şi greoi ar fi înotat pe undeva prin apropiere. Pierce se întoarse anevoie, ţinându-se cu mâna de prag şi întorcând capul peste umăr. Lumina de un cafeniu palid a lanternei mătură suprafaţa apei. Ceva se afla acolo şi răscolea

apa chiar în mijlocul peşterii. Era Mingo.

— Mingo! strigă Pierce.

Dădu drumul brusc lanternei şi nu se mai ţinu de marginea pragului. Pe când se lăsă să lunece în apă, sfoara cu care-şi legase lanterna de brâu se agăţă de un colţ de rocă şi se rupse. Lanterna rămase o clipă pe marginea pragului, apoi se rostogoli şi se scufundă încet în apă.

Pierce rămase neclintit lângă peretele lunecos, ţinându-se cu o mână de stratul de alge. Întunericul era dens şi total. Clipocitul se apropie şi în scurt timp mâna întinsă a lui Pierce prinse zgarda câinelui şi atinse blana uscată de pe capul acestuia. Mingo încercă să se agaţe cu ghearele de rocă şi să iasă din apă.

— Ah, Mingo, Mingo! rosti Pierce.

Împinse puţin animalul şi-l ajută să urce pe pragul alunecos, acoperit cu alge, apoi îşi sprijini capul de corpul cald şi umed al câinelui, ţinându-se tot timpul cât mai aproape de peretele de stâncă. Brusc pe obraji începură să-i curgă lacrimi fierbinţi.

Treizeci şi cinci

— Ce Dumnezeu ne facem? întrebă Paula.

Se uită la Ducane. Barbara se agăţă de mâneca hainei lui. Gemenii se prinseră strâns de mâini.

— O barcă cu motor? întrebă Ducane.

— Există una în sat, răspunse Paula, dar până să…

— A fost închiriată în după-amiaza asta, spuse Edward. Am văzut-o când pleca.

— Ar trebui să sunăm paza de coastă, spuse Ducane. Nu că asta ar… Cât e de când a intrat în grotă?

— Cam un sfert de oră, răspunse Barbara.

— Mai mult, zise Henrietta.

— Ştii, la început nu l-am crezut, spuse Barbara cu o voce care devenise ascuţită şi nesigură. Am tot aşteptat să-l văd ieşind. Apoi mi-am dat seama brusc că vorbise serios. Era cam prea departe ca să se mai întoarcă.

— Eram şi noi acolo, adăugă Edward. Am fost sigur că vorbeşte serios. Am spus-o chiar atunci.

— S-ar putea să-l vedem pe tânărul ăsta fără minte apărând din clipă în clipă…

— Nu, nu, nu! scânci Barbara. E acolo, e în grotă şi o să rămână acolo, ştiu sigur!

Ducane îşi prinse capul în mâini. Încerca să gândească rapid, cu ochii la Paula, care parcă se străduia din răsputeri să-l ajute.

— În cât timp se închide intrarea?

— În jumătate de oră, spuse Edward.

— Douăzeci şi cinci de minute, spuse Henrietta.

Ducane se uită la ceas.

— Uite ce este, i se adresă el Paulei. Să ne gândim la tot ce poate fi mai rău. Dă alarma. Sună la paza de coastă. Sună la cineva din sat. Dacă vezi trecând o barcă cu motor, opreşte-o. Vezi dacă e cineva care cunoaşte grota. Vezi dacă găseşti pe cineva care are un aparat de scufundare subacvatică şi ştie să-l folosească. Deşi nu prea văd la ce dracu’… Eu mă duc înot până acolo, ca să

cercetez locul. Poate o fi stând la intrarea în grotă numai ca să ne sperie.

— Venim şi noi! strigară copiii.

— Nu, nu veniţi, răspunse Ducane. Aţi îngheţat deja. Aţi stat prea mult în apă.

Toţi cei trei copii tremurau.

— Oricum, Pierce vrea să te impresioneze pe tine, Barbara, preciză Ducane. Mai ales pe tine. Dacă bănuieşte că eşti acolo, s-ar putea să nu iasă. Du-te cu Paula.

— Sper că n-ai de gând să intri în grotă, John! strigă Paula.

— Nu, nu. Intru numai puţin. Probabil că o să mă întâlnesc cu Pierce când se întoarce. Hai, nu intraţi în panică!

Ducane îşi scoase sacoul şi cravata, îşi aruncă pantofii din picioare, îşi scoase şosetele şi pantalonii.

— Duceţi-vă! strigă el.

Paula şi copiii porniră în fugă de-a lungul plajei. Ducane îşi puse din nou pantofii şi o luă la fugă în direcţia opusă, spre punctul în care stânca roşcată cobora în mare. Îşi scoase pantofii şi intră în apă.

Înotă cu mişcări rapide şi puternice, încercând să se ţină cât mai aproape de baza stâncii. Simţea forţa curentului, care făcea ca punctul acela să fie ocolit de cei ce se scăldau în mare. Curentul îi era potrivnic şi îi încetinea înaintarea. Niciodată nu i se păruse că înotul ar putea fi doar o agitaţie încremenită agonizantă. Deja gâfâia. Mânecile cămăşii, când lipite de braţe, când umflate ca nişte baloane, îl încurcau şi încercă să-şi scoată cămaşa fără să se oprească. Reuşi să şi-o tragă peste cap şi o abandonă în mare. Curentul păru să înceteze când John trecu de colţul stâncii şi intră în golful următor, de unde conacul nu se mai zărea.

Acum nu se mai vedea nimic în afară de marea calmă, cerul şi linia ondulată a stâncii, care ascundea ţărmul din ambele direcţii. Ducane se simţi dintr-odată foarte mic şi foarte singur. Stânca roşcată, care, văzută de aproape, avea o culoare cafenie cu fâşii albăstrui, cobora drept în mare, părând atât de uscată şi de sfărâmicioasă, încât ai fi zis că o să se descompună la primul contact cu apa. Undeva la jumătatea ei o fâşie lată marca nivelul până la care se ridica apa la flux, iar acolo algele, uscate deja de soare de când le abandonase marea, atârnau în mănunchiuri negre şi urâte, ca nişte plete inutile. Ceva mai sus se vedeau fluturând nişte smocuri de margarete, agăţate cumva de roca abruptă. Ducane simţi mirosul lor slab amestecat cu mirosul algelor pe jumătate uscate.

Acum vedea intrarea în grotă – o linie întunecată şi neregulată deasupra nivelului mării. Apropiindu-se, se uită la ceasul lui, care încă mergea. Judecând

după evaluarea Henriettei, mai erau cincisprezece minute până ce intrarea în grotă se închidea. Din câteva mişcări ajunse acolo, iar în clipa când ieşi din bătaia soarelui şi umbra stâncii căzu asupra lui, strigă:

— Pierce! Pierce!

Tăcere.

La intrare tavanul grotei era cam la doi metri deasupra nivelului apei. Ducane înotă mai departe, observând că plafonul acela pare să coboare puţin. Mai încolo se înălţa din nou într-un întuneric impenetrabil, iar grota părea că se lărgeşte. Ducane înaintă în zona mai largă şi-l strigă din nou pe Pierce.

Bărbatul spusese că se va duce înot până la grotă pentru că era singurul lucru pe care crezuse că l-ar putea face. Îşi închipuise vag că-l va găsi cu uşurinţă pe Pierce şi că-şi va folosi toată autoritatea pentru a-l determina pe băiat să iasă afară. Acum totul părea diferit. Trecerea de la golful pustiu şi însorit la semiîntunericul răcoros din interior îl marcase. Se simţea rupt de realitate. Strigă din nou. Constată că apa intră acum destul de repede prin gura grotei şi că îl purtase mai departe de intrare. Se întoarse puţin, pentru a se convinge că poate ieşi uşor. Apoi se lăsă în voia curentului, care-l duse mai în adânc, spre întuneric, şi strigă din când în când numele băiatului.

Pe când intra în zona ceva mai largă a grotei, îi veni brusc în minte o imagine din *Alice în Ţara Minunilor*: Alice şi şoricelul înotând în balta de lacrimi. Îşi amintea perfect cât de graţios înota Alice şi cum i se înfoiase rochiţa pe apă. Probabil că în copilărie imaginea îl impresionase foarte tare. Fetele şi rochiile lor. Strigă din nou. Tăcere.

Acum vedea ceva mai bine. Lumina din interiorul grotei avea culoarea ceaiului, aşa încât reuşi să distingă în stânga o pată neagră în peretele de stâncă. În locul acela era, probabil, o gaură. Pornind într-un bras, se îndreptă într-acolo, ţinându-şi tot timpul capul deasupra apei şi ascultând. La un moment dat simţi o mângâiere, ca şi cum cineva i-ar fi atins foarte uşor creştetul cu o pernă neagră, şi se trezi dincolo de intrarea în gaură.

Lui Ducane nu-i era frică de mare, dar îi era foarte frică de spaţiile închise. Înotă pe spate şi se depărtă, împingându-se în perete. Strigă din nou. Îi răspunse un sunet foarte slab. Se lăsă împins iar de apă până în margine. Ascultă tăcerea din interior, peste care se suprapunea foşnetul slab al apei. Se întoarse cu spatele la lumina difuză lăsată în urmă, privi în bezna din faţă şi strigă din nou. Nu fusese o simplă închipuire. Auzi din nou strigătul – slab, ireal, îndepărtat, apoi pierdut.

În faţa ochilor i se iviră alte imagini. Îl văzu pe Pierce undeva la capătul galeriei, poate rănit, poate paralizat de cârcei, poate blocat undeva şi strigând cu

disperare după ajutor. În acelaşi timp, ca şi cum bezna însăşi s-ar fi transformat într-un ecran pe care gândurile sale se puteau proiecta, văzu în faţa ochilor, cu o claritate desăvârşită, chipul palid şi îngrijorat al lui Mary Clothier. „Vin acum!“ strigă el şi se avântă în mijlocul curentului.

Lumina slabă din spatele lui păli şi se stinse. Curentul îl purta de-acum atât de repede, încât aproape că nici nu mai trebuia să înoate. Galeria părea să facă o cotitură. Ducane se prinse de ceva – o bucată de stâncă netedă, rotundă şi udă – şi încercă să se agaţe. Apoi curentul îl smulse şi îl întoarse în loc, ca şi cum o mână uriaşă l-ar fi răsucit între degete. Înghiţi puţină apă.

Îl cuprinse panica. Întinse mâna, încercând să se prindă de ceva. Se temea că ar putea să se izbească în orice clipă cu capul de un colţ de stâncă ieşit în afară. Bezna densă şi spaţiul închis îl îngrozeau. Se lovi cu genunchiul de un colţ de piatră de sub apă, se propti în el, se sprijini cu mâinile de laturile tunelului şi reuşi să se oprească. Strigă cât îl ţineau puterile:

— Pierce! Pierce!

— *Pierce! Pierce!*

E doar ecoul, îşi spuse Ducane. Rosti cuvintele în gând, clar, cu detaşare. Strigă din nou:

— Hei!

— *Hei!*

Trebuie să mă întorc, se gândi. Se desprinse de stâncă şi începu să înoate voiniceşte înapoi, pe drumul pe care venise. Dar curentul îl prinse cu forţă şi-l duse cu el înainte, tot înainte.

Îl cuprinse frica, o frică profundă. Se luptă să ajungă până la peretele grotei, unde curentul era mai slab, şi încercă să se agaţe de el. Întunericul deplin îi anula complet capacitatea de orientare şi abilitatea de a-şi controla trupul. Trebuia să recurgă la imagini mentale pentru a-şi dirija mişcările de înot. Puterea o să mă ajute, îşi spuse el, toată puterea pe care o am, puterea supranaturală. Pe jumătate înotând, pe jumătate târându-se pe lângă peretele galeriei, începu să se deplaseze în ceea ce părea a fi direcţia din care venise. Avansa foarte încet, dar cel puţin acum părea să înainteze. Avu impresia că a ajuns în punctul în care tunelul făcea o cotitură. Pentru o clipă aproape că ieşi cu totul din curent. Sesiză o schimbare de direcţie şi i se păru că tunelul e mai spaţios, mai aerisit, iar forţa apei devine puţin mai slabă. Probabil că ajunsese la ieşirea din grota principală.

Ducane simţi că locul se lărgeşte, iar peretele grotei, pe care până în acel moment îl atinsese, dispăru. Acum îi venea uşor să înoate. Mai făcu câteva mişcări. Ajunsese cu siguranţă în grota principală. Dar aici era întuneric. În faţa

lui se vedea o dungă palidă şi verzuie de lumină filtrată prin apă. Numai că deschiderea scăldată în soare de la gura grotei nu se mai vedea. Grota se închisese.

Acum i se înfăţişau imagini noi. Ducane înota deja de ceva timp. Pe fundalul întunecat apăreau imagini atât de strălucitoare, încât i se părea că ar fi trebuit să vadă şi pereţii grotei în lumina lor. O văzu pe Alice aşezată pe poliţa căminului în clipa în care oglinda se transformă într-o plasă argintie prin care fetiţa poate să treacă. O văzu pe Mary Clothier, a cărei faţă nu mai trăda îngrijorare, ci duioşie şi tristeţe. Am murit amândoi, îşi spuse el, iar apoi nu-şi mai aminti la cine se referea „amândoi“. La el şi la Pierce, desigur. Din când în când îl striga pe Pierce, dar nu primea nici un răspuns. Ecoul glasului i se întorcea de undeva de aproape, ca şi cum sunetul nu putea pătrunde mai departe, dar cel puţin îi spunea că tunelul prin care înota era încă destul de larg.

Începuse să i se facă frig. Braţele îi obosiseră, dar înotul devenise acum o mişcare mecanică, ca şi cum John s-ar fi găsit în mediul său natural. Odată cu el, chiar deasupra capului, se mişca ceva îngrozitor – o cioară neagră şi tăcută alcătuită din ectoplasmă. Era frica, frica devenită panică, ceva ce putea desfigura un om, ceva ce putea să-l facă să se dezintegreze şi să urle. Încercă să respire rar şi egal. Îşi imagină că grota se înalţă tot mai sus în interiorul stâncii, către un loc uscat şi sigur. Ducane era foarte conştient de prezenţa ei. Încercă să-şi imagineze şi alte lucruri. Cel puţin galeria continua şi singurul lucru pe care-l putea face era să meargă mai departe, tot mai departe, atât cât putea înainta. Dar deocamdată ori de câte ori verifica împrejurimile, întinzând mâinile în lateral, nu dădea decât de pereţi din piatră abrupţi şi uzi, între care era apa în continuă mişcare. Nici o scobitură, nici o proeminenţă, nici un colţ de stâncă pe care să se odihnească. Şi acum o vedea pe Alice căzând în gaura iepuraşului, căzând încet, încet de tot…

În bezna asta, îşi spuse Ducane, aş putea trece la un pas de calea spre ieşire fără să o văd. Totul depinde numai de noroc, de absolut nimic altceva. Acum curentul nu mai era atât de rapid şi putea înota cu uşurinţă printre pereţii aflaţi la vreo cinci metri unul de altul. Galeria părea că se îngustează puţin. Existau mici neregularităţi în pereţi, mici denivelări alunecoase, rotunjite de curgerea apei, care înainta către măruntaiele stâncii prin acest canal interminabil. Aerul era încă proaspăt, dar mirosea vag a mare şi a descompunere, ca şi cum apa însăşi se dezintegra, şi lui John chiar i se părea că lichidul devine mai gros şi mai vâscos. Cu simţurile exacerbate sau tulburate, percepu mirosul cu o acuitate monstruoasă, de parcă acesta devenise el însuşi o masă neagră de apă şi aer

cleios în mijlocul căreia, probabil fără să se mişte deloc, bărbatul, cu puterile tot mai vlăguite, făcea gesturile celui ce înoată şi se roagă.

I se păru că n-a mai strigat de mult, aşa că strigă acum, cu un glas răguşit şi nu prea puternic:

— Pierce!

— Aici!

— *Pierce!*

— Sunt aici!

Răspunsul nu venea de departe. Ducane nu mai înotă. Totul se schimbă. Îşi regăsi trupul şi îşi reluă controlul asupra membrelor pe care şi le mişca prin apă. Totul în jurul lui îşi reluă dimensiunile reale. Bezna nu mai era o masă din care el însuşi făcea parte, ci un văl, un accident.

— Unde eşti?

— Aici, aici!

Ducane se trezi împins brusc spre un colţ de stâncă cu suprafaţa moale şi vâscoasă. Simţi că apa se despică, ocolindu-l pe o parte şi pe cealaltă şi fixându-l strâns lipit de piatră.

— Unde?

— Aici!

Ţinându-se aproape de stâncă, se lăsă dus de apă. Deodată atinse fundul cu genunchii, apoi cu mâna. Nu mai înota; se târa în patru labe. Simţi că ceva îi atinge umărul şi îl apucă. Atingerea era dureroasă, ameţitoare. Îşi dădu seama că e aproape anesteziat de frig. Se târî încă puţin şi se întinse cât era de lung. Simţi pietricelele sub mână.

— Îmi pare îngrozitor de rău, rosti lângă el glasul lui Pierce.

Vocea gravă şi serioasă a băiatului care se scuza suna ciudat în beznă, aducând cu sine sonoritatea lumii normale.

— Poţi să încerci să-mi faci puţin masaj sau ceva de genul ăsta, spuse Ducane. Sunt complet înţepenit.

Durerea ascuţită reveni, cuprinzându-i parcă tot spatele. Începu să-şi întindă şi să-şi răsucească mâinile şi picioarele. Acum se simţea atât de obosit, încât nu-şi dădea seama cum de fusese capabil să înoate cu puţin timp în urmă.

— Ce-i acolo?

— E Mingo. A venit după mine. Îmi pare atât de rău…

— Destul. Se poate merge mai departe de aici?

— Nu ştiu, răspunse Pierce. Abia acum am ajuns şi eu. Măcar deocamdată nu mai suntem în apă. Am încercat să merg pe un alt canal, care s-a înfundat, iar tavanul era cam jos, aşa că am ieşit de-acolo cât am putut de repede. Nu mi-

a fost uşor să înot contra curentului. Apoi am venit aici, am găsit locul ăsta şi atunci… te-am auzit.

— N-ai păţit nimic?

— Nu, mă simt bine. Te-ai mai încălzit?

— Da.

Dar în gând îşi spuse: Dacă nu mor înecat, am să mor de frig. Se ridică puţin şi-şi frecă braţele şi picioarele. Carnea parcă nu-i mai aparţinea. Era ca o plastilină rece ca gheaţa.

— Ar fi bine să mergem mai departe, spuse Pierce. Şi asta poate fi o fundătură. Sau să mă duc eu singur şi să mă întorc să te iau?

— Nu, nu, vin şi eu!

Pentru Dumnezeu, nu mă lăsa singur aici! îşi spuse în gând. Se ridică în genunchi şi apoi în picioare. Atinse puţin ceva cu capul. Era tavanul galeriei.

— Ce se aude?

— Cred că e zgomotul apei care pătrunde prin găurile din stâncă.

De undeva din apropiere se auzea din când în când un fel de geamăt, urmat de un plescăit slab şi găunos.

— Iar ăsta e zgomotul apei care loveşte în tavanul grotei alăturate, spuse Pierce. Parcă devine tot mai agitată.

Apa, care până acum pătrunsese calmă în beznă, îşi intensifica forţa în aceste spaţii limitate. Ducane simţi cum lichidul îi atinge picioarele.

— Dă-i drumul, Pierce! Afurisita asta de mare ne ajunge din urmă.

— Ai pantofi?

— Dă-i drumul!!!

Începură să înainteze în întuneric. Terenul părea că se înalţă uşor, dar în bezna aceea totală era greu să te lămureşti, iar picioarele lui Ducane, chircite ca nişte gheme şi pulsând de durere, nu mai simţeau dacă păşesc sau nu prin apă. Sunetul acela înfundat ca o jelanie şi răspunsul ca un plescăit continuau.

— Tot se mai aude, spuse Pierce.

Vocea îi era ascuţită şi tremurătoare. Zgomotul din spatele lor, acum ceva mai intens, era insuportabil.

— Aici trebuie să te apleci puţin.

— Ce beznă afurisită! Vorbeşte-mi întruna. Nu vreau să te pierd.

— Of, Doamne! Vine drept încoace! Cred că va trebui să mergem în patru labe.

— Ce rost are? întrebă Ducane, oprindu-se.

Cu ochii minţii se văzu înaintând tot mai mult, până ce va rămâne blocat într-un buzunar de rocă udă, aşteptând să vină marea peste ei.

— Dacă ni se închide calea asta, mai bine încercăm alta cât mai avem timp, spuse el. Apa e pe urmele noastre.

— Apa e chiar aici, răspunse Pierce cu o voce sacadată. Stai pe loc. Mă întorc şi trec pe lângă tine.

Ducane rămase neclintit şi simţi cum mâinile lui Pierce îl căutau. Apoi tricoul lui ud se strecură pe lângă el. De-abia aveau loc să treacă unul pe lângă altul. Ceva ud şi cald îi traversă picioarele: era Mingo, care se luase după Pierce.

Peste o clipă vocea lui Pierce veni din beznă:

— Mă tem că apa a umplut deja intrarea. Acum înaintează mai rapid. Oricum, am cam încurcat-o, într-un fel sau altul.

Ducane puse stăpânire pe fiinţa sa aproape fizic, aşa cum ai pune mâna pe un *alter ego* şi l-ai scutura zdravăn, iar apoi îşi dădu seama că de fapt îl apucase pe Pierce, care aproape că se împiedicase de el.

— Păi, atunci hai să mergem!

Şi vocea lui Ducane era ascuţită şi puternică, de parcă se adresa unui public larg. Glasul său stârni parcă un ecou în spaţiile ascunse şi în alveolele stupului cufundat în noapte.

Apa producea acum un zgomot nou în mişcarea sa înainte şi înapoi, peste pietricele, ceva ca un scrâşnet, ca un şuierat printr-un loc strâmt. Pierce, care trecuse din nou pe lângă Ducane, o luă înainte.

John îşi trecu mâna de-a lungul peretelui vâscos, care se lăsa tot mai jos, apoi se aplecă. Îndoit complet de mijloc, înaintă, întinzând tot timpul mâna ca să atingă marginea tricoului ud al lui Pierce. Mingo trecu din nou pe lângă el, ca o fâşie lungă de beznă caldă. Tavanul se înălţă puţin, apoi coborî iar. Era greu de spus dacă într-adevăr urcau. Mişcarea se transformase în altceva, într-un du-te-vino ritmic, lent şi dureros al oaselor în interiorul unei mase de plastilină neagră.

— Urcăm, nu-i aşa, Pierce?

— Aşa cred.

— Mergem prin apă?

— Nu, nu suntem în apă. Ai grijă, tavanul se lasă iar.

Ducane mergea în patru labe, sprijinindu-se cu o mână de podeaua acoperită cu pietriş a grotei. Capul lui atingea spinarea lui Pierce. I se păru că Pierce stă în genunchi.

— Ce este?

— S-a înfundat.

— Pipăie, mai pipăie în jur, spuse Ducane.

Întinse apoi mâinile în lateral şi mângâie bulgării tari şi uzi de noapte care-i îngrădeau.

— N-are rost, rosti Pierce, cu o notă de calm proaspăt răsărită în voce. E o fundătură.

Calmul era de fapt expresia finală a disperării.

— Hai să ne întoarcem puţin, spuse Ducane. Nu pot să suport stânca asta care-mi stă în spate.

Aş prefera să mor în picioare, îşi spuse el în gând. Când se dădu înapoi şi se îndreptă, simţi cum pietricelele se mişcă sub picioarele lui. Marea venise după ei.

— Aici o să se înalţe foarte repede, spuse Pierce. Cred că am încurcat-o.

Şi băiatul scoase un fel de geamăt profund şi lung.

Ducane începu să înţeleagă – mai mult din acel geamăt îngrozitor decât din cuvinte – ce urma să se întâmple. Începu să-şi spună ceva cu glas tare. Dar în clipa aceea se petrecu ceva extraordinar: ceva pătrunse prin masa de întuneric, umezeală şi apă zbuciumată. Ceva ce părea a fi o lumină. Dar nu era lumină. Era miros de margarete albe.

— Pierce, aici aerul e mai proaspăt. Simt că intră puţin aer de undeva de sus. S-ar putea să existe vreo scobitură, vreun horn prin care să putem urca…

Bâjbâind, se ciocniră unul de altul, amândoi cu braţele ridicate, pipăind roca masivă. Ducane îşi simţea mâinile ca pe nişte bucăţi de beznă, ca pe nişte cioturi fără degete. Nu-şi putea stăpâni tremuratul şi percepea un zgomot ca un şuierat, pe care – îşi dădu atunci seama – îl scotea chiar el.

— E ceva aici, spuse Pierce de lângă el.

Bâjbâiala lui Ducane se opri într-o gaură. Acolo se simţea un firicel de aer.

— E destul de mare ca să urcăm prin el?

— Aşa cred. Stai pe loc un minut.

Pierce dispăru de lângă el. Se auziră opinteli şi gemete, apoi vocea triumfătoare a lui Pierce venind de deasupra:

— Am ajuns sus. Aici e un fel de prag. Nu ştiu dacă duce mai departe.

— Ai pe ce să pui piciorul? Cum ai…?

— Stai. Cobor imediat. Dă-te într-o parte.

Se auzi zgomotul a ceva care lunecă, apoi Pierce ateriză greoi lângă el şi-l prinse de umăr.

— Cum ai urcat?

— E un horn. Te poţi împinge în sus, cu spatele sprijinit de un perete şi cu picioarele pe celălalt. E înclinat cam la şaizeci de grade, aşa că e destul de uşor. Intri în gaură săltându-te în sus şi apoi te aşezi pe buza ei. Singura problemă e

că alunecă îngrozitor. Acum am să-l duc pe Mingo sus.

Nu sunt în stare s-o fac, îşi spuse Ducane. Nici când era copil nu reuşea să facă manevra asta. Iar acum, fără antrenament, epuizat, paralizat de frig…

— Nu poţi să urci cu tot cu Mingo, spuse el cu glas tare. Ai să cazi şi ai să-ţi rupi picioarele. Va trebui să-l lăsăm pe Mingo aici.

Pe Mingo şi pe mine, adăugă el în gând.

— N-am să-l las pe Mingo aici, spuse Pierce cu glas frânt. Pot să-l împing. Ajută-mă doar să-l ridic până intră în gaură. Uite-aici, pune mâna!

Ridicară împreună animalul cald, ud şi greu până la gura hornului. Din fericire, Mingo era obişnuit să fie cărat ca un sac.

— Împinge-l, că altfel alunecă! Acum intru şi eu. Susţine-mă puţin din spate… aşa… nu mă împinge prea tare… fii atent, că s-ar putea să cădem amândoi înapoi.

Încordaţi şi gâfâind, cei doi se opintiră în sus. Ducane simţi pentru o clipă trupul încordat ca un arc al băiatului, apoi mâna care-l sprijinea rămase în aer. Trecu un timp, după care se auzi vocea lui Pierce:

— Am ajuns! Abia-abia! Doamne, ce greu e Mingo! Stai cuminte, Mingo, stai jos! Mă întreb dac-am putea… Doamne, ce strâmt e locul! Acum poţi să urci?

Ducane şedea pe marginea găurii negre, care nu era cu nimic mai întunecată decât aerul din jur, şi, cu sentimentul că îndeplineşte un ritual inutil, îşi îndoi genunchii până ce reuşi să pună picioarele pe peretele din faţă. Chiar şi această mişcare îi cerea un efort imposibil de făcut. Rămase pe loc. N-avea putere nici măcar cât să încerce. Se împinse cu spatele în roca alunecoasă. Trupul lui era lipsit de vlagă.

Chiar sub el marea se zbătea cu mişcări ritmice şi puternice, făcând să scrâşnească pietricelele purtate înainte şi înapoi. Clipocitul găunos de dedesubt se transformase într-un vuiet surd şi haotic. Dar Ducane aproape că nu mai auzea zgomotul şi nici nu ştia dacă vine din interiorul sau din afara capul său. Ce-ar fi, se întrebă el, dacă aş aştepta să mă ridice apa în sus pe horn? Nu. Când va ajunge aici, se va repezi ca un demon în puţul îngust şi înclinat, pentru ca apoi să fie suptă din nou în adâncuri. Ar zdrobi orice i-ar sta în cale în spaţiul acela închis.

— Ce s-a-ntâmplat, John? întrebă grăbit Pierce de sus.

— Nu pot să fac asta, spuse Ducane.

— *Trebuie* să o faci! Încearcă. Pui picioarele puţin mai jos de nivelul capului. Pipăie pereţii ca să găseşti puncte de sprijin. Apoi împingi puţin umerii şi mişti iar picioarele, exact ca şi cum ai merge.

— Nu pot să încerc, Pierce. Nu mai am nici un pic de vlagă. Nu-ţi face griji. O să mă ridice marea când ajunge aici.

— Eşti nebun? Uite ce e, cobor la tine!

Ducane nu reuşi să-şi mişte la timp trupul înţepenit. Pierce căzu peste el, îl împinse de pe buza hornului, iar Ducane căzu în genunchi în apa care creştea.

— Îmi pare rău. Of, Doamne, aş încerca să te împing, dar de-abia m-am descurcat cu Mingo! Of, Doamne, ce ne facem? Măcar să fi luat o funie cu mine… nici prin gând nu…

Ducane reuşise să se ridice în picioare. În scurt timp am să cedez, îşi spuse el. Nu-şi dădea seama dacă trupul său sau mintea va ceda. Trupul şi mintea erau acum una, contopite în frig, durere şi beznă. Îşi spuse cu îndârjire: Trebuie să fac tot posibilul să supravieţuiesc. Sprijinindu-se de stâncă, rosti foarte rar:

— Am putea… face… o funie… din haine, Pierce…

— Da, da, hai, repede! Poti să te dezbraci? Rupe fâşii chiloţii şi maiourile din nailon!

— Eu sunt dezbrăcat, dragul meu. De rupt trebuie să te ocupi tu.

Ducane îşi scoase cu mişcări stângace maioul şi chiloţii. Parcă-şi uitase construcţia trupului şi trebuia să-şi găsească membrele explorând. Îl cuprinse un tremur pe care nu şi-l mai putea stăpâni.

— Nu, aşteaptă să le rup pe ale mele! Of, Doamne, nu se rup! Mă lasă puterile.

— Rupe mai întâi pe cusături, spuse Ducane. Şi ai grijă, ferească Dumnezeu să scapi ceva, că nu-l mai găsim! Hai, eu ţin de un capăt şi tu trage. Trage!

Se auzi un zgomot de ceva rupt.

— Bun, bun, hai, acum astea. Crezi că ajung? Or să se întindă, bineînţeles. Poţi să le legi? Înnoadă-le de două ori.

— Nu-mi mai pot mişca mâinile, rosti vocea lui Pierce, marcată de un tremur ca de plâns.

— Gândeşte-te la noduri, nu la mâini. Lasă-mă… bravo, l-ai făcut! Acum fii atent, Pierce, şi fă ce-ţi spun eu. Te duci din nou sus cu un capăt al funiei şi încercăm aşa. Eu am să-mi leg celălalt capăt în jurul mijlocului, altfel n-o să pot. Tu tragi încet, iar eu încerc să urc cu mâinile şi picioarele. Ai grijă să nu te dezechilibrezi, iar dacă încep să alunec brusc la vale, dă-i drumul funiei. Şi dacă nu pot să urc, asta este. *Nu cumva să mai cobori din nou*. N-are nici un rost, iar tu o să fii prea istovit ca să mai urci o dată. Eu o să-mi încerc norocul din nou când ajunge apa aici. Acum du-te sus.

Pierce se îndepărtă cu un geamăt slab. Din cauza zgomotului apei, mişcările lui nu se auzeau. Ducane se aşeză pe buza hornului, pipăind funia şi tremurând.

Mişcarea funiei încetă.

— Mai ai destulă funie? întrebă Pierce de sus.

— Da, cred că îmi ajunge cât să mă leg în jurul mijlocului.

Dar pot să o leg? se întrebă el. Ce tâmpit am fost! Trebuia să-i spun lui Pierce să mi-o lege. Îşi trecu foarte încet funia în jurul mijlocului şi făcu un nod.

— Acum trage foarte încet şi eu o să încerc să urc.

E imposibil, îşi spuse Ducane, absolut imposibil. Apa din care tocmai se săltase îi ajungea deja până la genunchi. Prin aerul negru ca noaptea se strecura parcă o adiere. Zgomotul din mintea lui avea acum o rezonanţă metalică copleşitoare, ca în coşmarurile febrile din copilărie. Măcar de m-aş putea ruga, îşi spuse el, măcar de-ar exista o sursă de putere din care să pot lua o fărâmă! Rămase încremenit acolo unde era. Picioarele lui nu mai aveau nici măcar forţa de a-l ridica de unde stătea aşezat. Erau îngheţate, înţepenite, neputincioase, iar spatele lui gol se încorda zadarnic, mişcându-se câte puţin în sus şi în jos pe suprafaţa udă şi rece. Trupul lui gol şi lunecos atârna între pereţi, inert, fără vlagă, fără a se putea apuca de nimic. Dacă aş reuşi să-mi ocup mintea cu ceva! îşi spuse el. Poate că asta mi-ar ajuta corpul. O imagine de orice fel, o scenă erotică, orice… Ceva alb plutea în aer în faţa ochilor lui, suspendat în spaţiu. Chipul unei femei dansa înaintea lui, parcă mişcându-se şi totuşi neclintit, ca luna de pe cer, vizibil, dar totuşi neclar, şi privindu-l drept în faţă.

Constată că nu mai şade, ci că este suspendat şi stă încordat între pereţii puţului. Stai, nu pleca! îi spuse el portretului luminos şi tremurător când îşi mută atenţia pe furiş asupra picioarelor sale ce se mişcau încet, asupra spatelui său tensionat şi asupra trupului strivit şi chinuit dintre ele. De undeva de sus venea vocea lui Pierce, care-i vorbea fără cuvinte, dizolvându-se într-un simplu ecou. Funia continua să-l tragă în sus. Încet, nespus de încet, Ducane urca prin horn. Începuse să-i fie mai uşor. Pata albicioasă prinse conturul unui chip cunoscut.

Ducane stătea întins pe o buză de stâncă. Stelele calde din spatele pleoapelor trebuie să fie lacrimi, îşi spuse el aproape cu detaşare. Pierce îl frecţiona şi încerca să-i vâre o mână printr-o mânecă a tricoului.

— Stai, Pierce, stai, stai!

Puţin mai târziu Ducane se ridică. Îşi întinse mâinile amorţite şi întâlni suprafeţe negre, care puteau fi Pierce, Mingo sau stânca. Mirosul margaretelor, dulce, prăfos şi dumnezeiesc de uscat, se simţea mult mai bine. Zgomotul ce venea de jos era acum mai puternic, parcă rotindu-se, ca şi cum – îşi imagină

el – apa ar fi fost aruncată cu putere, iar şi iar, într-un vas circular. Cu o voce pe care nici nu şi-o mai putea recunoaşte, îl întrebă pe Pierce:

— Putem merge mai departe?

— Nu. Am încercat. Există nişte scobituri în stâncă, dar toate sunt înfundate.

— Am înţeles.

Ducane ascultă vuietul mării. Avea o tonalitate diferită. Probabil că apa a pătruns deja la baza hornului.

— Cât timp a trecut, Pierce? Suntem aproape de punctul maxim al fluxului?

— Nu ştiu. Am pierdut noţiunea timpului. Iar ceasul meu nu are cadran luminos.

— Nici al meu. Crezi că suntem mai sus de nivelul maxim al apei?

— Nu ştiu.

— E ud aici?

— Nu-mi dau seama. Nu mai simt. Tu ce crezi?

Ducane începu să pipăie din nou în jur, încercând să-şi dea seama ce atinge. Dădu de ceva lung şi neted, ca o linie rece trasată în noapte. Apoi îşi duse mâna la gură. Degetele îi erau sărate. Dar nu puteau fi decât sărate. Îşi linse degetele, încălzindu-le puţin. Apoi şi le trecu din nou peste linia rece şi le duse iar la gură. Sare. Sau i se părea? Sau poate că degetele lui erau prea îmbibate de apă şi rămâneau tot sărate?

— Nici eu nu-mi dau seama, zise el.

Apoi îşi spuse în gând: Mai bine să nu ştim.

— Pune-ţi, te rog, tricoul meu, spuse Pierce.

— Ascultă-mă, Pierce. Dacă nu ne înecăm aici, şansele noastre de supravieţuire depind de două lucruri: de tricoul tău şi de Mingo. Noroc că Mingo s-a luat după tine. E mană cerească. Unde-i? Vezi ce cald e? Eu zic să ne vârâm amândoi în tricoul tău dacă putem şi să-l punem pe Mingo între noi. De-acum mă tem că funia n-o să ne mai fie de prea mare folos, dar ne putem înfăşura cu ea. Perfect! Uite, trage-mi tricoul peste cap şi intră şi tu. Vezi să nu-ţi pierzi echilibrul. Cât de mare e locul?

— Cam jumătate de metru, dar tavanul coboară. Poţi să ridici braţul? Dă-te puţin mai încoace şi ţi-l trec eu peste cap.

Ducane simţi cum mâneca tricotată îi îmbracă braţul îngheţat şi-i acoperă faţa. Îşi scoase capul din tricou. Rămase aşa, nemişcat, cât timp Pierce se ridică şi el, croindu-şi drum cu capul prin tricou. Când băiatul ajunse cu capul sus, jerseul cedă la cusături. Capetele celor doi ajunseră astfel strâns lipite unul de altul, iar Pierce se lupta să-şi bage un braţ prin cealaltă mânecă.

— Trage-l în jos cât poţi, John! O să mă întorc un pic. Fir-ar să fie, Mingo s-a aşezat invers! Să nu-l sufocăm între noi. Poţi să-l mai tragi puţin spre mine? Trage-l de coadă.

Mingo cel tăcut, cald şi răbdător a fost în sfârşit aşezat cu corpul între ei şi capul ieşindu-i prin partea de jos a tricoului. Peste câteva clipe Ducane simţi cum încep să-i pătrundă în corp scântei dureroase şi strălucitoare de căldură. Puţin mai târziu simţi altceva – Mingo îi lingea coapsa.

— Stai bine?

— E-n ordine. Nu poţi să te tragi puţin mai încolo?

— Nu.

În fundul puţului apa clocotea, repezindu-se în sus şi apoi retrăgându-se cu zgomotul pe care-l face un dop scos dintr-o sticlă. Oricum ar fi să fie, foarte curând vom şti cum stau lucrurile, îşi spuse Ducane. Stătea întins pe dreapta, cu capul lui Pierce înfipt lângă al lui şi obrazul presându-i propriul obraz. Stăteau ca două jucării stricate, cap lângă cap. Ducane simţi un tremur uşor şi ceva cald şi ud îi atinse obrazul. Pierce plângea. Întinse spre băiat un braţ vlăguit şi încercă să-l tragă mai aproape de el.

Oare ăsta să fie sfârşitul? se întrebă Ducane. Şi dacă da, ce va fi însemnat viaţa? Cât de mărunt şi de meschin a fost totul! Se vedea acum ca pe un şobolan mic, un şobolan mic şi agitat ce-şi urmăreşte doar scopurile şi avantajele personale. Să trăiască bine, să-şi ofere mici plăceri banale, să se bucure de o reputaţie bună. Simţi că-i înţepeneşte trupul şi se lipi mai tare de căldura invincibilă a lui Mingo. Îl bătu uşurel pe umăr pe Pierce şi-şi vârî mâna sub spatele lui. Biata Mary, săraca de ea! îşi mai spuse el. În spatele pleoapelor închise îi reveneau acum imaginile colorate. Văzu lângă el faţa lui Biranne mişcându-şi buzele fără glas, ca într-un film mut. Dacă scap de aici, îşi spuse, n-am să mai judec pe nimeni. Singurul lucru care merită făcut în viaţă este să ucizi micul şobolan, să nu judeci, să nu te pretinzi superior, să nu-ţi exerciţi autoritatea, să nu cercetezi, să nu cercetezi. Să iubeşti, să aduci pacea şi să ierţi, asta e tot ce contează. Orice formă de putere este un păcat, orice lege este slăbiciune. Iubirea este singurul judecător. Nu legea, ci iertarea şi împăcarea.

Se deplasă puţin, iar mâna lui liberă, ce se mişca acum în spatele lui Pierce, dădu peste ceva în întuneric. Exploră cu degetele îngheţate. Era o protuberanţă pe stâncă, ceva ca o mică piramidă. Mâna sa întâlni încă una şi încă una. Melci de mare, îşi spuse Ducane. Melci *de mare*. Încremeni din nou. Nădăjduia că Pierce nu-i observase.

Treizeci şi şase

— Cât mai durează?

— Numai câteva minute.

Vorbeau în şoaptă.

Noaptea era caldă, iar parfumul prăfos al margaretelor albe plutea peste ape, aşternându-se pe marea calmă ca o piele mătăsoasă. O lună mare şi rotundă, profilată pe cerul decolorat al nopţii, îşi schimba culoarea din argintiu în auriu pătat.

În apropierea stâncii se aflau două bărci. După şoc apăruseră rugăminţile, planurile, sugestiile. Localnicii, emoţionaţi de întâmplarea nefericită, veniseră cu tot felul de teorii cu privire la grotă, dar fără date concrete. Fuseseră alertate poliţia, paza de coastă, marina militară. Cei de pe barca de salvare se oferiseră să rămână pe loc, în aşteptare. Urmau să vină scafandrii cu echipamentul adecvat. Se dăduseră telefoane de-a lungul întregii coaste. Timpul trecea. Scafandrii fuseseră solicitaţi la un accident în altă parte. Timpul trecea, iar fluxul ajunse la apogeu. După aceea urmă apatia.

— Acum nu mai putem face altceva decât să aşteptăm, îşi spuneau toţi, evitând să se privească în ochi.

Mary stătea în partea din spate a bărcii. Mai devreme fuseseră aici şi alte ambarcaţiuni – curioşi veniţi cu bărcile cu motor, jurnalişti cu aparate de fotografiat –, dar apoi poliţia le ceruse să plece. Acum era linişte. Deşi era cald, Mary tremura. Era îmbrăcată cu haina lui Theo, care o obligase la un moment dat să şi-o pună pe ea. Gulerul hainei era ridicat, iar mâinile femeii, ascunse în mâneci, se întâlniseră şi se prinseseră fiecare cu putere de braţul opus. Stătea dreaptă, tăcută, distantă, cu bărbia puţin ridicată şi cu ochii mari şi goi îndreptaţi în sus, către cer. Nu vărsase nici o lacrimă, dar îşi simţea faţa parcă descompusă, distrusă, cu trăsăturile dizolvate de durere şi de spaimă. Acum ultimul ei duşman era speranţa. Arăta ca o făptură care încearcă din răsputeri să doarmă, alungându-şi gândurile, alungându-şi speranţele.

Lângă ea, în barcă, erau Willy şi Theo, pe care Mary îi vedea, deşi nu se uita la ei. Poate că-i percepea cu atâta acuitate pentru că imaginea lor îi apărea frecvent înaintea ochilor în zăpăceala şi incertitudinea generală ce marcaseră

toată după-amiaza şi seara aceea. În comparaţie cu ceilalţi, de care durerea o separase radical, Willy şi Theo erau cel mai puţin rupţi de ea. Theo şedea cel mai aproape în barcă şi din când în când, fără să o privească, mângâia mâneca hainei cu care era îmbrăcată. Casie plânsese. Kate plânsese. Octavian alergase încolo şi încoace, organizând treburile şi dând telefoane. Mary bănuia că ea însăşi vorbise cu fiecare dintre ei, dar nu-şi mai amintea nimic. Acum era linişte.

De când urcase în ambarcaţiunea pazei de coastă, cu mai puţin de jumătate de oră în urmă, Mary se lăsase furată de gânduri surprinzător de calme şi de detaşate. Poate că, dintr-un instinct inconştient de autoprotejare împotriva chinurilor îngrozitoare ale speranţei, Mary se gândea acum la Alistair şi la ceea ce spusese Ducane despre el: *Tel qu'en lui-même enfin l'éternité le change*[1]. Rosti în minte cuvintele: Cum e să fii mort, Alistair al meu? Odată cu formularea „Alistair al meu", simţi că în sufletul ei se naşte ceva, un soi de iubire tristă şi impersonală. De unde putea să ştie că acest ceva din inima ei, din mintea ei, unde nimic nu mai rămăsese viu în afară de aceste vorbe fără sens, era o formă de dragoste? Şi totuşi ştia. Îi poate iubi cineva pe toţi cei care s-au înrolat deja în uriaşa armată a celor morţi? Cei morţi, cei morţi, rosti ea în gând, imaginându-şi un chip abstract, gol şi anonim ce-l sugera pe fiul ei.

Moartea se întâmplă, dragostea se întâmplă, viaţa omului e un amestec de întâmplare şi accident. Dacă iubim ceea ce este atât de firav şi de pieritor, dacă ne agăţăm cu îndârjire, ca un câine, de ceea ce iubim, oare nu trebuie ca iubirea însăşi să se transforme? Nu există decât o singură poruncă: să iubeşti. Şi totuşi cum poţi continua să iubeşti ceea ce trebuie să moară, ceea ce a murit deja? *O, moarte, leagănă-mă să adorm, poartă-mă spre pace şi odihnă! Îngăduie sufletului meu trudit şi vinovat să iasă din pieptul meu cel împovărat!* Suntem fărâme de pământ, suntem un amestec de slăbiciuni, umbre trecătoare prin haosul de întâmplări al lumii. Întrucât tot ceea ce există se compune din moarte şi noroc, atunci iubirea, dacă există, nu poate fi decât iubire de moarte şi de noroc. Această iubire transformată pluteşte peste oceanul accidentului şi peste formele morţilor, atât de impersonală şi de rece, încât aproape că nu poate fi recunoscută, o iubire lipsită de frumuseţe, despre care tot ce ştim este numele ei, într-atât de puţin putem spune că am trăit-o. Aceasta era iubirea pe care o simţea acum Mary pentru soţul ei cel mort şi pentru duhul fiului ei, probabil înecat.

Şalupa poliţiei se întorsese şi aprinsese brusc un reflector puternic, proiectat pe stâncă. Toată lumea tresări. Seara caldă şi albastră se întunecă deodată în jurul lor. Semicercul intrării în grotă era vişiniu, străbătut de vinişoare cenuşii şi

acoperit de puncte luminoase, iar zona de unde apa se retrăsese licărea slab. Mai sus de linia algelor cafenii mănunchiurile de margarete albe atârnau ca nişte buchete ornamentale, vaporoase şi ireale în lumina puternică.

— Priviţi!

La nivelul apei apăruse o dungă subţire şi puţin mai întunecată. Mary se înfioră. Speranţe sfredelitoare se răsuciră violent în sufletul ei. Înecat, înecat, repeta întruna conştiinţa ei amorţită.

Cineva din paza de coastă spuse:

— Ştiţi că tavanul se lasă puţin în jos.

— Cum?

— Tavanul se lasă în jos. La intrare e punctul cel mai înalt. Abia peste vreo cinci minute ar putea ieşi.

Ce bine-ar fi să nu mai spună astfel de lucruri! se gândi Mary. Peste douăzeci de minute, peste o jumătate de oră cum va fi viaţa ei? Va fi în stare să suporte lunga pândă a imaginii concrete a morţii? Când o să înceapă să urle şi să plângă? De acum într-o jumătate de oră va mai exista ea oare, conştientă, întreagă, nesfâşiată?

Octavian şi Kate erau în cealaltă ambarcaţiune a pazei de coastă. O vedea pe Kate cu privirea pironită pe umbra neagră ce plutea pe apă. Minutele treceau. Oamenii din cealaltă barca începuseră să şopocăiască. Înecat, îşi spuse Mary, înecat. Bărcile se apropiaseră. Marea continua să coboare. Intrarea în peşteră era din ce în ce mai mare. Nici o schimbare. Înecat.

Un strigăt puternic. Ceva plescăi în gaura neagră, îndreptându-se spre lumină. Mary îşi strânse în pumni inima, devenită un ghem de disperare.

— E Mingo.

— Cum?

— E câinele.

Mary nu-şi putea lua ochii de la gaura aceea neagră. Lacrimi de durere i se prelingeau pe obraji.

Din nou mişcare, apă răscolită, un cap ivindu-se în lumină, un strigăt puternic, alt strigăt de răspuns.

— E Pierce, îi spuse cineva la ureche – poate Theo.

Acum vedea limpede capul fiului ei. Cealaltă barcă era mai aproape. Cineva sări în apă. Băiatul fu ajutat, săltat în sus.

— Sunt bine, strigă el, sunt bine!

Theo o strângea în braţe cu stângăcie, de parcă ea ar fi avut nevoie să fie susţinută, dar Mary era complet înţepenită. *El e bine*. Acum John, John…

— Uite-l! se auzi vocea lui Kate.

Barca lui Mary înaintase, aproape atingând stânca cu botul. Mai mulţi oameni săriseră în apă şi se agitau la intrarea în grotă. Printre ei Mary văzu capul lui Ducane. Apoi ajunse chiar lângă marginea ambarcaţiunii. Unii îl împingeau de jos, alţii îl trăgeau de sus şi aşa îl scoaseră din apă. Din mare ieşi, drept şi vlăguit, trupul alb şi gol al unui bărbat. Cu un geamăt, se prăbuşi pe fundul şalupei. Mary îşi scosese haina şi-l înfăşurase în ea. Îl prinse şi-l strânse cu putere la piept.

1. Precum până la urmă eternitatea în sine îl transformă (în limba francezã în original – n.r.).

Treizeci şi şapte

— Am înţeles că ai avut o experienţă destul de neplăcută în weekend, spuse Biranne. Ce s-a întâmplat de fapt?

— N-a fost mare lucru. Am rămas izolat din cauza fluxului.

— Sper că n-ai păţit nimic.

— Nu, nu, totul e-n regulă.

— Ei, ai vrut să stai de vorbă cu mine! Mi-ai hotărât soarta?

— Da, răspunse Ducane. Pune-ţi ceva de băut.

Era seară, dar nu foarte târziu. Ducane, care stătuse în pat până cu o jumătate de oră în urmă, îşi pusese peste pijama halatul negru cu steluţe roşii. În cămin ardea un foc pe care îl pregătise şi-l aprinsese singur, întrucât Fivey lipsea în chip nejustificat. Suferea încă de frig, ca şi cum ar fi avut un bulgăre de gheaţă în măruntaie. Totuşi doctorul îl liniştise. Mingo îi salvase, probabil, şi pe el, şi pe Pierce de la moartea prin îngheţ. Prin forţa destinului şi a norocului, apa se oprise la câţiva paşi de ei.

Ducane gusta încă bucuria de a fi pur şi simplu în viaţă. A exista, a respira, a te trezi, a constata că eşti încă viu – iată nişte bucurii veritabile! Iată-mă, îşi spunea el întruna, iată-mă! Ce bine!

— Mulţumesc, spuse Biranne. O să-mi torn puţin gin. Ei, cum e?

Ducane se duse să închidă fereastra salonului. Zgomotul orei de vârf pe Earls Court Road slăbi în intensitate. Soarele la asfinţit făcea ca străduţa să strălucească de culoare. Ah, voi, uşi frumos vopsite, voi, maşini lucioase şi frumoase! Domnul să vă binecuvânteze pe toate!

— Cum e, Ducane?

Ducane se întoarse cam absent lângă cămin. Se duse la birou şi scoase din sertar mărturia lui Radeechy, pe care o puse pe un scaun, lângă el, împreună cu o copie făcută pe o foaie mare a criptogramei scrise de Radeechy pe peretele sanctuarului său întunecat.

— *Stai jos*, Biranne!

Biranne luă loc în faţa lui. Rămas în picioare, Ducane îi întinse hârtia cu criptograma.

— Înţelegi ceva din chestia asta?

Biranne se uită lung la ea.

— Nu. Ce este?

— Asta a scris Radeechy pe peretele încăperii unde îşi făcea… experienţele.

— Nu-mi spune nimic.

Biranne aruncă nerăbdător hârtia pe măsuţa de marmură, lângă paharul său.

— Nici mie. Mă gândeam că poate eşti mai inspirat decât mine.

— Ce e chestia asta, un fel de test spiritual? *Satori*… parcă aşa se spune în japoneză… Şi, în fond, ce importanţă are?

— Radeechy are importanţă, răspunse Ducane. Claudia are importanţă. Nu te interesează? întrebă el, privind insistent în jos, spre Biranne.

Biranne se foi stânjenit. Apoi se ridică şi făcu câţiva paşi, punând fotoliul între ei.

— Uite ce e, spuse el. Ştiu foarte bine ce am făcut. Nu e cazul să-mi mai aminteşti. Ştiu.

— Bun. Voiam doar să fiu sigur de asta.

Se priviră tensionaţi.

— Şi? Spune mai departe.

— Păi, deocamdată atât.

Ducane se întoarse şi-şi turnă nişte gin, oftând din greu. Adăugă puţin vermut, măsurând cu grijă cantitatea. Apoi începu să-l studieze din nou pe Biranne, privindu-l cu un fel de curiozitate gravă.

— Termină odată! exclamă Biranne. Ce mă tot fierbi? Nu te mai juca cu mine de-a şoarecele şi pisica!

— Şoarecele şi pisica, repetă Ducane. Da. Păi, s-ar putea să trebuiască să te împaci cu jocul de-a şoarecele şi pisica, după cum te-ai exprimat tu atât de minunat. Cel puţin pentru o vreme. Vreau să-ţi pun câteva întrebări.

— Va să zică n-ai luat încă o hotărâre? Sau vrei să-ţi cad în genunchi? *Oro supplex et acclinis.*[1] După cum văd, chiar te crezi Dumnezeu!

— Doar câteva întrebări, dragul meu Biranne.

— Întreabă-mă, întreabă-mă odată!

— Unde este Judy?

— Nu ştiu, răspunse surprins Biranne. Mi-ai spus să renunţ la ea.

Şi scăpă un rânjet scurt.

— Şi-ai renunţat?

— Nu. A renunţat ea la mine. Pur şi simplu a dispărut. Mi-am închipuit că e cu tine. Să-ţi spun drept, m-am simţit chiar eliberat.

— Nu e cu mine, spuse Ducane. Nu mai contează… Dă-o-ncolo pe Judy!

— Ce naiba e chestia asta, Ducane? Te-aş ruga să continui.

— Ascultă, ascultă…

— Ascult, fir-ai tu să fii!

— Biranne, îţi mai iubeşti soţia?

Biranne puse paharul pe masă şi se întoarse. Făcu câţiva paşi prin cameră.

— Ce legătură are asta cu… cu orice?

— Răspunde-mi.

— Nu ştiu.

— Atunci gândeşte-te. Avem tot timpul la dispoziţie.

Ducane se aşeză pe un fotoliu şi, desenând cu paharul în aer cifra opt, sorbi din el.

— Asta e treaba mea, rosti Biranne.

Ducane nu răspunse. Rămase cu ochii ţintă la pahar, respirând rar şi adânc. I se părea că trupul încă îi mai miroase a mare. S-ar putea să miroase, îşi zise el. S-ar putea să miroase a mare câte zile o mai avea.

— Bine, fie, spuse Biranne. Da, încă îmi mai iubesc soţia. Nu e uşor să-ţi revii după o femeie ca Paula. Şi acum, că ţi-am satisfăcut o curiozitate cam stranie, poate revenim la problema noastră.

— Dar pentru problema noastră lucrul ăsta nu este lipsit de importanţă, spuse Ducane. Te-ai gândit vreodată să te întorci la Paula?

— Nu, sigur că nu.

— Paula şi gemenii…

— Nu există cale de întoarcere la Paula şi la gemeni.

— De ce de întoarcere? De ce nu înainte? Ei nu au rămas încremeniţi în trecut.

— Întocmai. Pentru Paula nu mai exist de mult. Acum are viaţa ei. Pot să ştiu ce rost au întrebările astea impertinente?

— Pertinente, foarte pertinente. Nu mă grăbi! Sunt foarte obosit. Mai puneţi de băut.

Ducane îşi trase scaunul mai aproape de foc şi sorbi din ginul cu aromă de vermut. Se simţea într-adevăr foarte obosit şi era într-o dispoziţie visătoare ciudată.

Biranne, care străbătuse camera de la un cap la altul, se opri în spatele unui scaun, se sprijini de spătar şi se uită nedumerit la John.

— Ai fost în trupele speciale, spuse Ducane.

Privi în sus, la silueta zveltă a lui Biranne, la trăsăturile lui uşor crispate, dar inteligente, la creasta lui de păr uscat şi înfoiat.

— Mintea ta cam umblă brambura astăzi, spuse Biranne.

— Povestea aia cu Eric Sears. Din cauza ei simţi că nu te poţi întoarce la

Paula?

— Ei, Doamne! Cine ţi-a spus despre Eric Sears?

— Paula.

— Nu zău, chiar ea?! Interesant. Păi, într-un fel, e o barieră. Când l-ai lăsat pe iubitul cuiva fără un picior…

— Asta devine o obsesie, un coşmar…?

— N-aş merge chiar atât de departe. Dar e cu siguranţă un lucru care lasă urme în plan psihologic.

— Ştiu. L-a simţit şi Paula.

— Şi apoi Paula mă detestă.

— Nu-i adevărat. Te iubeşte încă.

— Tot ea ţi-a spus şi aşa ceva?

— Da.

— Dumnezeule! De ce te amesteci în chestia asta, Ducane?

— Nu-ţi dai seama?

— Nu.

— Mi-ai spus că e dreptul meu să dau ordine şi că pot pune orice condiţii. Ei, asta este hotărârea mea. N-am să dau nimic în vileag dacă eşti de acord să iei măcar în calcul posibilitatea de a te reîntoarce la Paula.

Biranne se întoarse şi se duse până la fereastră.

Ducane începu să vorbească repede, cu patimă, parcă cerându-şi scuze.

— N-am uitat că mi-ai spus să o dau dracului de datorie, iar acum cred că ai dreptate sau, mai bine zis, că vorbim despre un alt fel de datorie. Nu vreau să-ţi distrug viaţa. De ce aş face-o? Asta nu i-ar ajuta nici bietei Claudia, nici bietului Radeechy. Cât despre procesul juridic, justiţia omenească este o imagine destul de aproximativă a dreptăţii. E un instrument prea rudimentar pentru a putea rezolva situaţia în care te afli tu. Să nu crezi că vreau să mă joc de-a Dumnezeu! Am fost obligat să mă ocup de problema asta şi trebuie să fac ceva. Vreau cu adevărat să ies la capăt fără să-i fac rău cuiva. În privinţa anchetei ştiu sigur răspunsul la întrebare şi pot să-l dau fără să intru în amănunte. Ideea cu Paula mi-a venit ca un adaos, ca o inspiraţie divină, ca o presupunere norocoasă. În mod cert, ea te iubeşte şi atunci de ce să nu încercaţi? Nu te condamn să izbuteşti, te condamn să încerci.

Ducane se ridică în picioare şi-şi trânti paharul cu zgomot pe poliţa căminului.

Biranne se întoarse alene.

— Nu prea am de ales, nu-i aşa? întrebă el cu glas scăzut.

— Păi, ai şi n-ai, răspunse Ducane. Am să-ţi spun cinstit că m-am hotărât să

nu dezvălui această parte, indiferent de ce-o să faci tu. Dar cum tu eşti un domn…

— Cred că nu eşti în toate minţile. Lucrurile s-ar putea sfârşi cât se poate de rău. Nu ştiu de ce ţie ţi se pare că e o idee bună.

— Am vorbit şi cu Paula. În linii mari, fireşte. Nu i-am spus amănuntele astea. Cred că şi ea şi-ar dori mult să mai facă o încercare. Se pare că şi ea te mai iubeşte încă.

— Nu mă îndoiesc că totul ţi se pare foarte straniu, spuse Biranne.

Rămase o clipă locului, cu ochii la focul din cămin. Apoi rosti:

— Bine, Ducane, fie! Am să încerc, nimic mai mult. Numai Dumnezeu ştie ce-o să iasă din asta!

— Bun. Te-ai mai gândit vreodată că ai putea să te întorci la Paula?

— Da, m-am gândit, dar ca la ceva de domeniul fanteziei. Când doi oameni mândri şi încăpăţânaţi ca noi se despart aşa cum ne-am despărţit noi…

— Ştiu. Tocmai de aceea m-am gândit că o soluţie *deus ex machina* n-ar fi tocmai nepotrivită.

— Îmi închipui că te-ai distrat grozav. Bine. Dar când o să vină momentul, s-ar putea ca Paula să-şi dea seama că mă detestă. Şi nu-mi închipui că am să devin peste noapte un soţ ideal.

— Ştiu, ştiu, ai să fii şi pe mai departe acelaşi individ mizerabil ca şi până acum.

Biranne zâmbi şi-şi luă paharul.

— Mă mir că nu vrei să o fereşti pe Paula de ghearele mele. E caraghios. Mă gândisem chiar că tu şi Paula… Doamne, ar fi fost îngrozitor! N-aş putea suporta gândul că un bărbat s-ar apropia de Paula, dar tu ai fi fost cel mai detestabil dintre toţi.

— Dacă vrei să o fereşti de alţi bărbaţi, cel mai bine ar fi să ai chiar tu grijă de ea. Să nu uit să mai adaug o altă condiţie. Trebuie să-i spui Paulei tot.

— Despre Radeechy şi tot restul?

— Da. Sigur că Paula ar putea să te toarne, după cum spui tu. Dar am eu o presimţire că nu o va face. Uite, ia asta. O să ai nevoie de ea. Mie nu-mi mai trebuie.

Şi-i întinse scrisoarea lui Radeechy.

Biranne o puse pe poliţa căminului. Apoi spuse:

— Cred că ar fi mai bine să-i spui *tu* Paulei povestea – în linii mari. S-ar putea să nu mai vrea să mă vadă. Oricum s-ar putea să nu mă mai accepte.

— Nu cred. Dar fie, o să-i spun eu. Vrei să vină ea încoace ca să vă întâlniţi sau ai prefera să te duci tu la ea, în Dorset?

— Să hotărască ea. Ba nu, cred că e mai bine aici, în oraş. Nu prea mă simt în stare să dau ochii cu gemenii.

— Gemenii sunt într-adevăr formidabili, râse Ducane. Ai să vezi că or să te ierte. Nu-mi rămâne decât să-ţi urez noroc.

Biranne se trăgea de buza de jos, accentuându-şi asimetria trăsăturilor.

— Cred că ăsta e un fel de şantaj, nu?

— Cred că da.

— Am să iau totuşi asta, spuse Biranne şi puse în buzunar scrisoarea lui Radeechy.

Râseră amândoi.

Biranne făcu câţiva paşi spre uşă.

— Am să-ţi dau de ştire după ce vorbesc cu Paula, spuse Ducane.

— Mulţumesc. Şi, în general, îţi mulţumesc pentru tot.

Se îndreptară spre uşa de la intrare. Ajungând acolo, Biranne îi atinse umărul lui Ducane. Ducane întinse imediat braţul şi îşi strânseră mâinile fără să se privească în ochi. Peste o clipă Biranne era în stradă.

Obosit, Ducane se aplecă să ridice câteva scrisori ce zăceau pe covoraş. Se întoarse anevoie în salon şi aţâţă focul. Observă că pe mobilă era praf. Unde naiba o fi Fivey? Senzaţia de revenire la viaţă părea să se fi stins în el şi simţi din nou bulgărele de gheaţă din măruntaie. Probabil se alesese cu vreo boală care va ieşi curând la iveală. Se înfioră şi-şi dădu seama că-i clănţăneau dinţii în gură.

În mod surprinzător, aşteptase cu nerăbdare întâlnirea cu Biranne. Dar totul se petrecuse ca într-un vis. E adevărat că nu-l mai credea pe Biranne un ticălos. Ajunsese, oarecum inevitabil, să-i placă de el. Dar în acelaşi timp se atenuase şi încordarea existentă între ei, care îi legase. Nu mai avea nevoie de Biranne. Iar dacă în timp Biranne se va întoarce la Paula – ba chiar şi fără asta –, va ajunge să deteste intervenţia lui Ducane şi să o considere un gest prea autoritar. Poate chiar era un gest prea autoritar. Biranne o să-l evite, iar dacă Paula va rămâne cu el, o să-l evite şi Paula. Ducane oftă. Îşi dorea grozav de mult să aibă pe cineva cu care să stea de vorbă, care să-i arate înţelegere, cineva care să-l consoleze, cum ar fi Mary Clothier. Îşi dorea ceva nou, către care să privească cu interes. Se aşeză şi începu să examineze scrisorile.

Una era de la Kate, una de la Jessica, iar pe a treia era un scris necunoscut. Ducane o deschise mai întâi pe aceasta. Scrisoarea suna astfel:

Dragă John,

Cred că te-ai întrebat ce s-o fi întâmplat cu micuţa Judy şi am simţit că e cazul să-ţi scriu şi să-ţi explic, deoarece tu ai fost foarte bun cu mine – şi o spun cu toată seriozitatea. Mi-ai schimbat viaţa, John – ceea ce nu înseamnă că m-ai convertit la cele zece porunci. M-ai condus spre Bărbatul Potrivit! Şi să nu te simţi vinovat pentru asta. Eu nu iau căsătoria atât de în serios ca tine, dar asta vine, probabil, din faptul că tu nu eşti căsătorit. Eram oricum hotărâtă să-l părăsesc pe Peter când Ewan a intrat în viaţa mea în noaptea în care m-a dus acasă cu maşina, când am plecat de la tine, şi, deşi ne cunoaştem de atât de puţin timp, ştim că suntem făcuţi unul pentru altul, aşa că vom pleca împreună. N-ai să ghiceşti unde vom fi când ai să primeşti scrisoarea! Pe vapor, în drum spre Australia! Ce noroc că mica mea comoară acoperă cheltuielile de drum! Cum Ewan e australiano-galez, exact ca şi mine, totul se potriveşte de minune şi el o să mă ducă în oraşul lui natal, unde tatăl lui are o afacere cu motociclete, şi o să ne stabilim acolo, aşa că urează-mi noroc! Păi, cam asta ar fi tot şi mi-a făcut plăcere să te cunosc şi-mi pare rău că n-am făcut ştii tu ce! dar nu trebuie să spun asta, căci Ewan e grozav de gelos! Am să-ţi trimit o vedere cu portul din Sidney.

A ta, cu sinceritate,

Judy

Lui Ducane îi trebui câtva timp până să-şi dea seama că „Ewan“ era Fivey cel bun la toate. Spera că Judy nu va avea ocazia să se răzgândească în privinţa Bărbatului Potrivit. Era foarte probabil ca de data asta Fivey să-şi fi găsit naşul! Iar el va trebui să-şi caute alt slujitor. Data viitoare va alege cu mai multă chibzuinţă. Abia cu o săptămână mai târziu Ducane observă că odată cu Fivey dispăruse şi una dintre cele mai scumpe perechi de butoni pe care le avea, precum şi un inel care fusese al tatălui său. Nu-i purta pică lui Fivey pentru butoni, dar de inel chiar îi părea rău.

Deschise apoi scrisoarea de la Jessica, unde citi:

Dragul meu John,

Îmi pare rău că nu am răspuns la numeroasele tale scrisori, telegrame etc. şi că nu am răspuns nici la telefon sau la sonerie. Faptul că ai fost atât de dornic să mă vezi a reprezentat într-adevăr ceva nou. Aşa cum probabil ştii, am aflat despre Kate. Nu prea am ce să-ţi spun. Sunt grozav de surprinsă că ai găsit necesar să mă minţi. A fost o metodă nepotrivită de a-mi menaja sentimentele, căci mi-a fost mult mai rău când am aflat. Detest ascunzişurile şi înşelăciunea şi cred că le urăşti şi tu, aşa că probabil te simţi eliberat acum, când totul a ieşit la iveală. Cred că nu are nici un rost să ne mai întâlnim. Ai spus-o şi tu de multe ori, iar eu am fost destul de proastă să mă împotrivesc. Vezi tu, credeam că te iubesc foarte mult.

Curios lucru: cred că greşeam. Sper să nu te rănesc spunându-ţi asta. Probabil că eşti atât de bucuros că ai scăpat de mine, încât n-o să suferi. Sunt tristă, fireşte, dar nici pe departe atât de tristă cum am fost acum doi ani. Aşa că nu-ţi face griji pentru mine. Am plâns atât de mult din cauza asta, încât acum pur şi simplu simt că mă eliberez. Ar fi mai bine să nu-mi răspunzi. Nu sunt într-atât de bine vindecată încât vederea scrisului tău să nu-mi facă rău. Fii fericit cu Kate. Îţi doresc numai bine… sau am să-ţi doresc în curând. Te rog, nu-mi scrie şi nu-mi da telefon. Mult noroc.

Jessica

Ducane aruncă scrisoarea în foc. Înţelese acum devotamentul Jessicăi, intact şi complet, aşa cum fusese el, ca pe ceva frumos şi emoţionant. Nu simţi nici o uşurare la gândul că în scurt timp ea va fi complet „vindecată“ sau că poate era deja. Se purtase detestabil cu ceva ce i se părea acum extraordinar de pur. Toate certurile lor dureroase, toate argumentele aduse în zeci de împrejurări dispăruseră deja şi în curând i se vor şterge şi din amintire. Ceea ce-i rămânea era verdictul unei instanţe superioare, care-i spunea că minţise, că eşuase lamentabil şi că nu avusese nici pe departe demnitatea ei, aceea de a-l fi iubit pur şi simplu. Deschise scrisoarea de la Kate.

Dragul meu John,

Sper din tot sufletul că eşti sănătos şi că nu te vei resimţi de pe urma experienţei îngrozitoare prin care ai trecut. Nu mi-e uşor şi nu prea ştiu cum să-ţi scriu, dar am simţit că aştepţi un cuvânt de la mine. Parcă s-au întâmplat prea multe lucruri deodată.

De când am deschis scrisoarea pe care tu m-ai rugat să nu o deschid, m-am gândit foarte mult la noi doi şi, în concluzie, m-am simţit total nemulţumită de mine. Întotdeauna mi-am dorit să mă înfrupt dintr-un lucru, dar şi să-l păstrez intact. Aşa e firea mea. Numai că ulciorul nu merge de multe ori la apă. Am fost ferm convinsă că acel *ceva* atât de straniu, de nebulos şi de puternic pe care *tu şi cu mine* l-am construit împreună ne va aduce numai bucurii şi nici un pic de suferinţă. Dar pe de-o parte mecanismul iubirii are o stranie energie proprie, iar pe de alta (iartă-mă că-ţi spun asta) am contat întru totul pe faptul că tu n-o să mă induci în eroare într-o anumită privinţă. Mărturisesc că am suportat greu descoperirea că mai aveai şi o altă relaţie. Aşa cum ţi-am spus atunci, bineînţeles că nu am nici un *drept* asupra ta. Şi totuşi aici cred că a fost greşeala noastră: ne-am închipuit că acel *ceva* nu presupune şi un oarecare grad de posesiune. Dacă aş fi ştiut că eşti implicat într-o altă relaţie, nu mi-aş fi îngăduit să ajung să ţin atât de mult la tine. Iar acum îmi dau seama ce naivă am fost când mi-am închipuit că pot

păstra pentru mine un bărbat atât de atrăgător cum eşti tu fără a-i deveni soţie sau amantă. Şi totuşi exact asta mi-am închipuit. Ai să-ţi spui că sunt o proastă. Oricum, având în vedere *tot* ce s-a întâmplat, cred că ar fi mai nimerit să fac un pas înapoi şi, din fericire, asta se întâmplă cumva de la sine. Probabil te simţi eliberat, căci sunt convinsă că ai avut îndoieli serioase legate de o „relaţie“ cu mine care – înţeleg acum – era în principal opera mea. Fii fericit cu Jessica. E nepotrivit să-ţi spun „Simte-te liber“, întrucât n-am încercat niciodată să te leg de mine, cu toate că o legătură a existat. Dar acum s-a destrămat. Te rog să fii convins că poţi veni la Trescombe ca şi până acum. Octavian îţi transmite toată dragostea lui şi speră, ca şi mine, să te revadă curând.

Kate

Ducane aruncă foile în foc, una câte una. Kate avea un scris atât de mare, încât scrisorile ei se făceau foarte voluminoase. Cât de nepotrivit este pentru femei tonul acesta plin de resentiment şi cât e de greu de mascat aşa ceva chiar şi de către o femeie inteligentă! Apoi bărbatul se întrebă: De ce o judec mai aspru pe Kate decât pe Jessica? Răspunsul nu era greu de dat. Jessica îl iubise mai mult. În final ceea ce conta era omul însuşi. Ducane ridică absent şi foaia de hârtie care mai rămăsese pe masă. Era criptograma lui Radeechy. O privi fără interes. Apoi începu să o examineze mai atent. Ceva în centrul careului îi părea ciudat de cunoscut. Deodată văzu ce este. Partea din centru a careului cuprindea literele în latină ale vechii criptograme creştine.

R	O	T	A	S
O	P	E	R	A
T	E	N	E	T
A	R	E	P	O
S	A	T	O	R

Această combinaţie elegantă poate fi citită de la stânga la dreapta şi invers, precum şi pe verticală, şi reprezintă, cu adăugarea literelor A şi O (Alfa şi Omega), primele două cuvinte din *Tatăl nostru* aşezate în formă de cruce.

A
P
A
T
E
R
A P A T E R N O S T E R O

O STERO

Cine a putut inventa, pentru a fi apoi scrijelită în chip misterios pe un zid înnegrit, acea formulă magică ciudată şi ce forţe – incontestabil mai sumbre şi, probabil, mai reale decât acelea ale Dumnezeului creştin – puteau fi invocate prin forma sa neobişnuită şi conţinutul său misterios? Şi ce făcuse Radeechy pentru a-i perverti forţa şi a-şi asuma valoarea sa de talisman? Ducane studie literele aşezate la marginea careului. Din nou A şi O de două ori, dar inversate. Apoi celelalte litere alcătuiau pur şi simplu cuvintele RADEECHY PATER DOMINUS.

Ducane aruncă hârtia. Era dezamăgit, răscolit, impresionat. În felul în care Radeechy îşi însuşise formula latinească se simţea ceva pueril şi jalnic. Era genul de text pe care l-ar fi putut scrijeli un şcolar pe bancă. Poate că orice formă de egoism devine ceva pueril atunci când este dezvăluită în totalitate. I se făcu o milă dureroasă de bietul Radeechy. Prin descifrarea criptogramei, parcă avusese o discuţie cu el, dar o discuţie ca o bâlbâială de neînţeles. După toată recuzita aceea demonică – crucea cu vârful în jos, porumbeii sacrificaţi –, miezul întregului ritual părea acum gol şi pueril. Şi totuşi Radeechy era mort. Nu cumva puterile răului erau totuşi destul de reale încât să-l împingă spre două acte de violenţă? În această lume Ducane nu putea pătrunde. El îi putea percepe latura puerilă şi latura grotescă, iar ceea ce păruse a fi înspăimântător se redusese acum la ceva de mici dimensiuni, cu puteri limitate. Poate că existau spirite, poate că existau şi spirite malefice, dar nu aveau prea multă putere. Răul cel mare, răul cel mai teribil, cel care generează războaie şi sclavie şi toate formele de inuman îndreptate împotriva umanului, sălăşluia în egoismul crunt, rece şi autojustificator al omului obişnuit, cum era Biranne şi cum era John Ducane însuşi.

Ducane se ridică şi începu să se plimbe prin cameră. Fără îndoială, scena se golise. Dispăruse Fivey, dispăruse Judy, dispăruse Biranne, dispăruse Jessica, dispăruse Kate, dispăruse Paula. Se privi în oglindă. Faţa lui, pe care şi-o considera „subţire“, părea acum uscată şi colţuroasă. Constată şi că părul îi arată nespălat şi slinos, iar bucla căruntă din mijlocul frunţii îşi pierduse strălucirea. Avea ochii gălbejiţi şi lăcrimoşi. Nasul îi era roşu şi lucios de la soare. Avea nevoie de cineva, de cineva… Trebuia să se bărbierească.

O etapă din viaţa mea s-a încheiat, îşi spuse el. Căută nişte hârtie de scris, se

aşează şi începu:

Dragul meu Octavian,

Cu multă părere de rău, îţi scriu pentru a-ţi aduce la cunoştinţă că trebuie să îmi înaintez demisia…

1. „În genunchi, preaplecat mă rog“ (lat.). Vers din faimosul *Dies Irae*, imn religios din secolul al XIII-lea, scris în latina medievală (n.r.).

Treizeci şi opt

O să mi se facă rău când am să-l văd? se întrebă Paula.

Ce idee proastă să se vadă la National Gallery! El îi trimisese o carte poştală în care-i propunea să se întâlnească lângă Bronzino. Paula fusese impresionată. Şi totuşi fusese o idee caraghioasă, tipic richardescă. Dacă i-ar fi trimis o scrisoare şi nu o carte poştală, poate că ea i-ar fi propus alt loc. Dar aşa nu putuse decât să-i trimită tot o carte poştală în care accepta. Din fericire, fiind foarte devreme, nu era nimeni prin preajmă în afara supraveghetorului, care acum se afla în încăperea alăturată.

Paula ajunsese prea repede. Întrucât Richard, cu nechibzuinţa lui tipică, propusese o oră de întâlnire foarte matinală, fusese nevoită să doarmă la hotel. Evitase să stea la John sau la Octavian şi Kate. Lui Octavian şi Kate nici nu le spusese. Şi simţise nevoia să fie singură. Nu dormise. Nu mâncase nimic la micul dejun. Stătuse în holul hotelului, frământându-şi mâinile şi urmărind limbile ceasului. La un moment dat dăduse fuga la toaletă, convinsă că o să i se facă rău. În cele din urmă ieşise în grabă din hotel şi se urcase într-un taxi. Iar acum mai avea de aşteptat o jumătate de oră.

S-ar putea să leşin, îşi spuse Paula. Îi era rău şi avea senzaţia că deasupra capului îi plutea un baldachin negru, ai cărui franjuri fluturau chiar la nivelul ochilor ei. Dacă s-ar întâmpla ca toată această masă neagră să se prăbuşească peste ea, corpul i s-ar înclina, s-ar răsuci şi Paula ar cădea cu capul înainte într-un puţ negru. Simţea deja ameţeala şi senzaţie de cădere. Ar fi mai bine să stau jos, se gândi ea. Se apropie încet de bancheta îmbrăcată în piele din mijlocul sălii şi se aşeză.

Violenţa, violenţa dăinuia între ei ca un munte sau mai degrabă se transformase într-o trăsătură a lui Richard, ca şi cum el ar fi fost înzestrat cu un picior de metal. Ce gând straniu! De fapt Eric avea un picior de metal. Scena aceea din salonul de biliard să-l fi făcut oare pe Richard inaccesibil ei pentru totdeauna? Nu se gândise niciodată la asta, dar parcă acest lucru se înţelegea de la sine. Dacă n-ar fi existat o asemenea idee, nu l-ar fi părăsit pe Richard. Cum însă ea existase, nici măcar nu se întrebase dacă ar mai fi posibil să rămână alături de el. Era logic sau era o adevărată nebunie să considere lucrul acesta

atât de important, încât să devină parcă fizic important?

Paula privi lung pictura lui Bronzino. Întrucât Richard îşi însuşise tabloul, ea se abţinuse în mod intenţionat să-l privească ca pe un obiect de studiu, dar îşi amintea vag câte ceva din ce citise cândva despre el. Figurile din partea de sus sunt Timpul şi Adevărul, iar ei dau la o parte un văl albastru pentru a dezvălui sărutul extatic pe care Cupidon îl dăruieşte mamei sale. Figura îndurerată din spatele lui Cupidon este Gelozia. Dincolo de silueta durdulie a Plăcerii, care aruncă trandafiri, fata cu figură sinistră, parcă emailată, şi coadă solzoasă este Înşelătoria. Paula remarcă pentru prima oară cât de ciudate erau mâinile fetei: mâna dreaptă la braţul stâng şi mâna stângă la braţul drept. Adevărul priveşte, Timpul se mişcă. Dar sărutul furat continuă, buzele de-abia se ating, trupurile alungite şi luminoase stau alăturate într-un gest de tandreţe stângace, fără a se îmbrăţişa cu adevărat. Cât de bine i se potriveşte lui Richard! îşi spuse Paula. Atât de intelectual, atât de senzual…

În uşă apăru un bărbat. Parcă nici nu se apropia, ci doar prindea contur. Paula simţi cum ceva greu o ţintuieşte de spătarul banchetei. El înaintă grăbit şi se aşeză lângă ea.

— Bună, Paula. Ai ajuns devreme.

— Bună… Richard…

— La fel şi eu, cred. N-am avut ce-i face. A trebuit să vin.

— Da.

— Cum spuneam, bună…

Paula încercă să spună ceva. Încercă să-şi controleze respiraţia. Acum inspiră, acum expiră, acum inspiră, acum expiră. Era chiar foarte uşor. Se depărtă puţin şi se uită dintr-o parte la Richard, care-şi sprijinea un braţ pe genunchi şi o privea fără să zâmbească. Un supraveghetor trecu pe lângă ei. În sală nu mai era nimeni.

— Uite ce este, Paula, rosti Richard cu glas scăzut, hai să discutăm la rece, cel puţin pentru început. Ţi-a vorbit Ducane despre istoria aceea oribilă cu Radeechy?

— Da.

— Şi despre mine şi Claudia? Ţi-a spus tot?

— Da.

— Atunci hai să separăm cele două aspecte, bine? (a) Crezi cumva că ar trebui să mă predau, adică să las totul în seama poliţiei şi să mă văd dat afară din serviciu şi acuzat de complicitate? (b) Cum crezi tu că putem rezolva problema noastră? Dacă n-ai nimic împotrivă, aş prefera să rezolvăm întâi punctul (a).

Doamne, cât e de tipic pentru Richard! îşi spuse Paula şi simţi că o străbate un fior, poate de tandreţe, poate o amintire. Baldachinul negru dispăruse şi respiraţia nu i se oprise. Numai inima îi bătea cu o violenţă dureroasă.

— Nu cumva cele două probleme se leagă? întrebă Paula.

Nu era în stare să se uite la el, aşa că privi în jos, la podea.

— Se leagă în sensul că tu s-ar putea să vrei sau să nu vrei să mă vizitezi la închisoare. Ele sunt interdependente numai într-una din cele patru permutări posibile de (a) şi (b) şi de da şi nu.

Ah, Richard, Richard!

— Te-a… silit John în vreun fel să vii aici?

— Nu, nu m-a silit nimeni. Vreau doar să lămurim punctul (a). Nu putem începe discuţia cu punctul (b).

— După părerea lui John, n-ar fi nimic rău dacă ai trece totul sub tăcere şi el…

— Dă-l dracului pe John! Tu ce crezi?

Paula nu se aşteptase la aşa ceva. Fusese complet uluită de povestea cu Claudia şi Radeechy, dar nu-şi imaginase că i se va cere să-şi spună părerea. Mai bine zis, adoptase imediat părerea lui Ducane, conform căreia nu era nevoie ca Richard să mărturisească. Acum încerca să se gândească la asta. Richard îi cerea să fie obiectivă. Faptul în sine era deja extraordinar, la fel de extraordinar ca şi acela că acum stăteau unul lângă altul. Îşi ridică ochii spre portretele teribile ale Timpului şi Adevărului.

— Nu cred că este necesar, Richard. John a spus foarte clar că ancheta lui nu are nevoie de mărturia ta. Pe ceilalţi… nu-i mai poate ajuta cu nimic. Ar însemna să te pedepseşti singur şi nu văd ce rost ar avea.

Richard oftă profund.

Of, Doamne, asta e o uşurare pentru el! îşi zise Paula şi simţi aceeaşi durere străbătându-i trupul. Se uită din nou în jos şi-şi lăsă privirea să alunece spre picioarele lui. Picioare de metal.

— Şi cum rămâne cu punctul (b), Paula?

— Stai puţin, stai… murmură ea. Să judecăm lucrurile la rece, după cum ai spus şi tu.

Se mai îndepărtă puţin şi începu să-l privească. Trăsăturile lui contorsionate se crispaseră şi mai mult, compunând o mască a neliniştii, pe care el şi-o atingea din când în când, încercând parcă să o netezească.

— Richard, tu vrei să te întorci?

El rosti un „Da“ scurt. Apoi adăugă:

— Tu vrei să mă întorc?

Ea răspunse cu un „Da“ la fel de scurt. Cele două silabe ale lor plutiră în aer, scurte şi neconcludente.

— Ai avut pe cineva în tot timpul ăsta, Richard. E adevărat?

— De unde ştii? Sau doar ai presupus?

— Am trecut într-o zi pe lângă… casa noastră… ca să arunc o privire când ştiam că eşti la serviciu. Am văzut o femeie frumoasă care a intrat folosindu-se de cheia ei.

— Ei, Doamne, ai făcut tu aşa ceva, Paula? A existat o fată, dar acum s-a terminat. Era o boarfă.

— Crezi că asta schimbă cu ceva lucrurile?

— Ai dreptate. Nu. Oricum, s-a terminat. A fugit în Australia cu valetul lui Ducane, dacă chiar vrei să ştii!

— Ţi-a scris ca să-ţi spună asta?

— Nu, mi-a spus Ducane. Ce Dumnezeu, doar n-o să fii geloasă pe o boarfă care acum e în drum spre Australia!

— Şi n-ai mai avut pe altcineva în ultimul timp?

— Nu. Dar tu? Ai avut pe cineva?

— Nu.

— Nu eşti îndrăgostită de Ducane?

— Nu. Sigur că nu, Richard.

— Eşti sigură?

— Da!

— Bun. Atunci dă-i înainte cu întrebările. Nici să mă tai şi tot nu pricep de ce ai fi de acord să mă întorc la tine.

— Richard, trebuie să-ţi vorbesc despre Eric.

— Ei, Doamne, nu cumva nemernicul ăla a apărut din nou?

— Nu, nu! Mi-a scris şi mi-a spus că se întoarce, dar s-a răzgândit. Slavă Domnului!

— Sper că nu-l mai iubeşti?

— Nu, nu, nu!

— Şi n-am putea să uităm cu totul de el?

— Nu. Tocmai asta este: nu putem. În orice caz, nu putem să uităm… ce s-a întâmplat. Ştiu că sună aiurea ce spun, dar scena aceea îngrozitoare a rămas ca un buboi negru care împrăştie otravă.

— Ştiu, spuse blând Richard. Ştiu.

Câţiva americani intrară pentru a-l privi pe Bronzino. Se opriră un timp, făcură comentarii savante, apoi se uitară la perechea crispată şi înţepenită de pe banchetă şi plecară.

— Paula, suntem amândoi fiinţe raţionale, spuse Richard. Poate că unul fără celălalt nu putem face nimic în privinţa asta, dar împreună s-ar putea să reuşim ceva. Atunci s-a întâmplat un lucru îngrozitor, pentru care suntem amândoi răspunzători. S-a *întâmplat*. Ştii că nu cred în Dumnezeu, în existenţa sentimentului de vinovăţie, în căinţă sau în orice alt lucru de genul ăsta. Trecutul a dispărut, nu mai există. Totuşi ceea ce există este responsabilitatea derivată din trecut şi gândurile noastre legate de el, care nu sunt tocmai uşor de controlat. Cred că în legătură cu Eric nu mai putem face decât un singur lucru: să-l uităm pe dobitocul ăla. Dar există lucruri pe care le putem face unul pentru altul pentru a îndepărta acest nor dacă ajungem la concluzia că merită să încercăm să trăim din nou împreună. Astfel buboiul negru n-o să ne otrăvească. Cred că va dispărea treptat.

Pe când îl privea şi asculta glasul acela ascuţit şi atât de bine cunoscut cum explică ceva, cum dezvoltă ceva, Paula simţi că o trece un fior pe care, o clipă mai târziu, îl recunoscu ca fiind dorinţă fizică. Ar fi vrut să-l cuprindă în braţe pe Richard şi să-l strângă la piept. Se crispă şi închise ochii.

— Ce s-a întâmplat, Paula?

— Nimic, nimic. Poate că ai dreptate. Să mergem mai departe.

Deschise ochii şi se uită la lumina auriu-albăstruie a lui Bronzino.

— Dacă te-ai întoarce la mine, Richard – dacă, dacă –, ai continua să ai câte o aventură cu vreo altă fată din când în când?

Richard tăcu un timp, apoi spuse cu o voce seacă:

— E posibil.

— Aşa mă gândeam şi eu.

— Te rog, Paula… Nu ştiu ce să spun. În clipa asta mă simt… în fine, sentimentele nu sunt decât sentimente. Nici nu ştiu ce aş face. Dacă viaţa noastră va fi ca înainte, probabil că voi mai călca strâmb din când în când. Ar trebui să aştept să văd cum vor evolua lucrurile. Ştii bine că n-are nici un rost să-ţi spun că am luat o hotărâre.

— Ştiu. Probabil că aş putea suporta. Dar, Richard, ai putea accepta să nu mă minţi?

— Adică tu ai vrea să-ţi spun de fiecare dată când îmi sărut secretara?

— Nu, dar aş vrea să-mi spui dacă te culci cu secretara.

O vreme Richard nu spuse nimic, timp în care un grup de copii parcurseră în grabă încăperea.

— Mi-e greu să fac asemenea promisiuni de acum, Paula, începu el iar, calm şi aşezat. Adică e uşor să faci promisiuni. Nu e uşor de ştiut cu certitudine ce vei face când îţi iese în cale ispita de a gusta o plăcere de scurtă durată şi fără

complicaţii.

Paula privi chipul emailat al Înşelătoriei, mâinile ei aşezate invers şi coada solzoasă. Oare aici se termina totul, se prăbuşea totul într-un hău asurzitor de măşti sfărâmate, petale de trandafir strivite şi pene pătate de sânge? Dar în timp ce îl privea – acum cu ochii limpezi –, simţi, mult mai puternică decât îndoiala, dorinţa de a-l aduce înapoi pe Richard. Se întoarse spre el.

— Bine. Dar minciuna corupe şi distruge.

— Ştiu. Am să o reduc la minimum.

Precizia richardescă. Şi chiar şi intenţia lui din acest moment – mai ales din acest moment –, de a lăsa deschisă o mică portiţă pentru Venus, Cupidon şi Nebunie reînviară în ea o iubire intensă şi incontrolabilă pentru el.

— Spune-mi, Paula, gemenii…

— Ce-i cu ei?

— Nu sunt împotriva mea?

— O, dragul meu, nu! Dragostea lor pentru tine a rămas aceeaşi, neatinsă. De asta sunt sigură.

Cuvintele drăgăstoase şi imaginea copiilor îi aduseră femeii lacrimi în ochi. Paula clipi, întoarse capul şi-i trecu prin minte pentru prima oară întrebarea: Mă mai găseşte frumoasă?

— Slavă Domnului! Când aş putea…? Adică am luat vreo hotărâre de fapt?

Paula întoarse ochii spre el, cu tot cu lacrimi.

— Tu trebuie să-ţi pui întrebarea, Richard, numai tu, dacă vrei cu adevărat lucrul ăsta…

— Păi, cum, Paula, tu nu…? Da, da, da! Dă-mi, te rog, mâna.

Paula se apropie de el. Mâinile li se atinseră, genunchii li se atinseră. Tremurau amândoi.

— Ah, Richard, nu aici…

— Ba da, aici.

Americanii, care se întorseseră, sperând să mai arunce o privire la tabloul lui Bronzino, se retraseră imediat.

— Paula, simt că mă îndrăgostesc din nou de tine şi încă foarte tare!

— Eu am fost tot timpul îndrăgostită de tine. Sentimentele mele nu s-au schimbat nici o clipă.

— Ascultă, Paula, n-ai vrea să mergem *imediat* acasă? Vreau să te sărut cu adevărat, vreau să…

Săriră amândoi în picioare. Richard privi iute spre supraveghetor, care era întors cu spatele, şi se apropie de tablou. Îşi trecu mâna peste pânză cu un gest larg, de-abia atingând buzele lui Venus şi Cupidon. Apoi o luă pe Paula de

mână şi o trase după el. Ieşiră în fugă de la National Gallery. Supraveghetorul se întoarse şi începu să numere neliniştit tablourile.

Treizeci şi nouă

— Să-ţi pun ceva de băut, spuse Ducane.

— Multumesc. Puţin sherry.

— Te supără focul? Îţi e prea cald?

— Nu, îmi place. Chiar te simţi bine?

— Mă simt mult mai bine. Ce face Pierce?

— E într-o formă de zile mari. Îţi transmite multă dragoste. Mi-a atras atenţia să nu uit: multă dragoste.

— Şi eu lui. Te rog, stai jos! Ce tare mă bucur că ai venit!

Mary Clothier îşi lăsă haina să cadă pe podea şi se aşeză stângaci, ţinând în mâna cam ţeapănă paharul cu vin ca pe un obiect complet nefamiliar, ca pe un revolver, de exemplu. Mâna îi tremură uşor şi câteva picături îi căzură pe rochia în carouri albastru cu alb, udându-i puţin şi coapsa. Privi curioasă în jur. Era o cameră care avea un aer de demnitate reţinută, o cameră plină – cam prea plină, după părerea lui Mary – de mărunţişuri în culori stinse, dar clare. Obiectele erau risipite pe suprafeţe lustruite şi arătau mai degrabă a jucării decât a ornamente. Prin geamul scăldat în lumină văzu ferestrele cu fier forjat şi uşile în culori vii ale căsuţelor îngrijite de vizavi şi i se strânse inima. Ce puţin îl cunosc! îşi spuse ea.

— Ce lucru minunat s-a întâmplat cu Richard şi Paula! zise femeia.

— Extraordinar.

— Mă bucur tare mult. Erau atât de fericiţi! Ca nişte copii, spuse Mary, apoi oftă. Tu n-ai fost surprins? Habar n-aveam că pun la cale aşa ceva. Paula e atât de ascunsă!

— Mmm, da, a venit cam pe neaşteptate. Încă o dovadă că viaţa e plină de surprize. Ştii cum se spune.

Mary se uită la Ducane, care-şi făcea de lucru în partea cealaltă a salonului, în spatele unui scaun cu spătar înalt, ca un animal într-un ţarc, aplecându-se uneori peste scaun ca să-i răspundă. Era îmbrăcat – şi se scuză insistent pentru asta – într-un halat din mătase neagră cu steluţe roşii, iar dedesubt purta nişte pijamale vişinii. Ţinuta îi dădea un aer exotic, vag spaniol. Îl făcea să semene cu un actor sau cu un dansator.

— Spune-mi, John, cum a fost în grotă? Pierce nu vrea să-mi spună nimic. Iar imaginaţia mea a luat-o razna. Visez tot felul de lucruri îngrozitoare. V-aţi pus problema că s-ar putea să muriţi acolo?

Aplecându-se peste scaun, Ducane rosti rar:

— E greu de spus, Mary. Poate că da. Pierce a fost foarte tenace şi foarte curajos.

— Şi tu la fel, sunt sigură. Ai putea să-mi spui cum a fost, luând totul de la început?

— Nu acum, Mary, îi răspunse el. Nu te supăra.

Apoi continuă:

— Acolo, în beznă, ţi-am văzut chipul într-un fel aparte. Am să-ţi povestesc… altădată.

Tonul lui autoritar o linişti.

— Foarte bine. Dacă totuşi ai să-mi spui cândva. Ai reuşit să iei hotărârea aceea?

— Ce hotărâre?

— Ai spus că trebuie să iei o hotărâre în legătură cu o altă persoană.

— A, da, am hotărât deja.

— Şi ai luat hotărârea cea dreaptă?

— Da. Am limpezit lucrurile. Am limpezit mai multe probleme. De fapt am limpezit aproape toate problemele!

— Bravo ţie!

— Nici nu ştii ce spui, Mary! răspunse Ducane, apoi adăugă: Te rog să mă ierţi, sunt încă foarte irascibil.

Zâmbetul lui Mary trăda nesiguranţă. Apoi, cu o amărăciune neaşteptată şi fără ţintă, rosti:

— Nu ştiu nimic despre tine.

— Mă cunoşti de mulţi ani.

— Nu. Ne-am văzut unul pe altul aşa cum vedem obiecte familiare într-un decor oarecare, cum ar fi o casă sau o gară, lucruri pe lângă care trecem într-o călătorie. Ne-am spus doar un minimum de cuvinte banale.

— Cred că eşti nedreaptă cu noi doi. Am comunicat unul cu altul. Semănăm unul cu altul.

— Eu nu semăn cu tine, răspunse Mary. Nu, tu aparţii unei alte rase.

Îşi roti privirea prin cameră, uitându-se la mărunţişurile acelea ca nişte jucării. Dincolo de fereastră seara luminoasă era încărcată de zgomote înăbuşite. El rămase descumpănit şi descurajat.

— Ceva îmi spune că în clipa asta nu-mi faci un compliment.

Mary îi examină faţa îngustă şi bronzată, nasul subţire, linia părului negru, uscat. Discuţia lor avea ceva superficial, ca un răpăit de tobe intermitent şi lipsit de ritm. Se înfioră.

— Nu contează. Eşti altfel. Trebuie să plec.

— Dar abia ai venit.

— Am venit doar să văd dacă te simţi bine.

— Poate că trebuia să-ţi spun că nu mă simt bine! Nu e deloc măgulitor pentru mine să văd că pleci aşa de repede. Mă gândeam că ai putea să stai să luăm cina împreună.

— Mă tem că am deja alt program.

— Hai, mai stai puţin, Mary! Hai să-ţi mai pun puţin sherry.

Îi umplu paharul. Mătasea neagră atinse genunchiul lui Mary.

De ce m-oi fi pus singură într-o postură atât de absurdă şi îngrozitoare? se întrebă Mary Clothier. Cum am putut să fiu aşa o proastă fără pereche? De ce, după atâţia ani şi contrar tuturor speranţelor, argumentelor şi raţionamentelor, m-am îndrăgostit nebuneşte de vechiul meu prieten John Ducane?

Înţelesese că e îndrăgostită de John pe neaşteptate, a doua zi după salvarea din grotă, dar avu totodată impresia că de fapt era îndrăgostită de el de mai mult timp. I se părea că se afla sub puterea unei forţe a cărei natură nu o descifrase, deşi o intuise din gestul aproape violent cu care învelise în haina ei trupul ud, gol şi rece al bărbatului. A doua zi, după ce Ducane fusese dus deja la Londra de către Octavian, Mary a fost năpădită de o stare depresivă apăsătoare, pe care o interpretă ca fiind efectul spaimei prin care trecuse. Era o după-amiază fierbinte şi ea plivea grădina. Cu o perseverenţă cruntă, menită parcă a fi un mod de a se pedepsi, se apleca asupra straturilor de flori şi simţea cum transpiraţia i se prelinge pe faţă. Se gândise la Ducane cu mare intensitate, fără a-şi contura un gând anume. Ca şi cum îl slujea cu devotament, dar fără ţintă. Se îndreptase de spinare şi se dusese să se aşeze la umbra salcâmului. Din cauza căldurii, simţise că o lasă puterile şi se întinsese pe pământ. Pe când se odihnea, chipul lui Ducane îi trecu prin faţa ochilor clar şi fulgerător, ca o halucinaţie, şi un spasm ca un şoc electric îi străbătu corpul. Rămase întinsă, nemişcată, încercând să se adune.

A-ţi da seama că eşti îndrăgostit de cineva care te interesează de mai mult timp este un proces curios. În ce constă el? Fiecare fiinţă omenească înoată într-o mare de imagini vag sugestive. Acest păienjeniş de forţe, curenţi şi sugestii, ceva mult mai neclar decât imaginile care leagă prezentul nostru trecător de trecut şi viitor, alcătuieşte de fapt sfera conştiinţei noastre. Gândim deodată cu trupul nostru, cu dorinţele şi repulsiile lui, cu deplasările lui fantomatice. Acum

tot trupul lui Mary, moleşit şi întins sub salcâmul cel strâmb, începu să-l perceapă pe John din cap până-n picioare într-un mod nou. Îl percepu printr-o răsucire şi plutire a fiinţei ei, ca şi cum o fantomă încerca să se smulgă din ea pentru a porni spre el. Resimţi absenţa lui John ca pe o forţă uriaşă, ce se desprindea din toată carnea ei. Se înfioră de o bucurie năucitoare.

Aşadar nu fusese îndrăgostită de Willy? Nu, nu fusese îndrăgostită de Willy. Îl iubise pe Willy cu mintea ei atentă şi grijulie şi cu degetele ei neliniştite. Nu-l adorase aşa, cu o dorinţă ce izvora din ea ca un întreg minte-trup, cu întreaga ei fiinţă tânjind după dragoste. Nu se mulţumise să fie pentru el numai ea însăşi şi femeie. Aceasta era vechea şi inconfundabila stare de îndrăgostire, pe care crezuse că nu o va mai trăi niciodată. Mai mult, cum stătea ţintuită la pământ, privind în sus, către soarele umflat care mângâia forma salcâmului, simţi că de fapt nici nu o mai trăise până acum. Gemând, Mary se întoarse cu faţa în jos.

Iubirea adevărată merge mână în mână cu bucuria, dar pe măsură ce se gândea, descoperea şi latura ei dureroasă. Nu putea face absolut nimic cu acest potenţial uriaş de sentimente pe care îl descoperise în ea însăşi. Şi nu doar din cauză că Ducane îi aparţinea lui Kate. Pentru ea John era un bărbat cu desăvârşire inaccesibil. Fusese foarte atent cu ea, dar asta numai pentru că era un om bun, atent cu toată lumea. Atenţia pe care i-o acordase fusese una aproape profesională, eficientă şi absolut pasageră. Ea era o făptură mult prea ştearsă ca să o ţină minte. În general se obişnuise cu prezenţa ei, aşa cum te obişnuieşti cu prezenţa unui servitor eficient.

Fireşte că el nu trebuie să afle niciodată. De cât timp o să aibă ea nevoie ca să-şi revină? Gândul că îşi identificase starea acum douăzeci de minute şi că deja trebuia să se gândească cum să o depăşească aduse lacrimi în ochii lui Mary. Lacrimile i se amestecară cu sudoarea de pe faţă şi picurară apoi în iarba caldă. Nu, nici nu trebuia să se întrebe cum o să-şi revină. Simţea că n-o să-şi revină niciodată. O să trăiască în această stare. Iar el nu trebuie să afle vreodată. Ea n-are voie să facă nici un gest, nici o mişcare, n-are voie nici să sufle o vorbă.

Şi totuşi peste două zile, după două zile trăite într-o adevărată agonie, simţi că trebuie să-l vadă. N-o să stea decât puţin, o să schimbe cu el câteva fraze banale şi o să plece. Dar simţi că trebuie să-l vadă, altfel o să-şi dea sufletul. Trebuia să facă un pas spre el. Bolnavă de emoţie, se duse până la Londra, îi telefonă şi-l întrebă dacă poate să îi facă o vizită înainte de cină.

În prezenţa lui trăi un adevărat extaz de durere şi rugăciune. Fericirea intensă de a se afla alături de el străbătea prin carapacea ei de prostie, de monotonie, prin incapacitatea de a rosti ceva care să nu fie plictisitor. Ah, John!

striga Mary în adâncul fiinţei ei, chemându-l parcă în ajutor. Iubitule, ajută-mă să rezist!

John Ducane se sprijini de spătarul scaunului şi contemplă capul mic şi rotund al lui Mary, concentrat ca un portret de Ingres, pielea ei aurie şi palidă, urechile foarte mici, care-i susţineau acum părul negru şi drept.

John Ducane se întrebă: De ce m-am pus oare într-o postură atât de absurdă şi de îngrozitoare? Cum de-am putut să fiu aşa un dobitoc fără pereche? De ce m-am îndrăgostit nebuneşte, atât de neinspirat, de nepotrivit, de nefericit şi de neîndoielnic de vechea mea prietenă Mary Clothier?

Acum lui John i se părea că a trecut deja ceva timp de când gândurile lui se întorc mereu la Mary, aleargă spre ea instinctiv, ca nişte animale, ca nişte copii. Momentul când gândise despre ea „Avem aceeaşi menire“ fusese unul important. Dar el ştiuse, încă dinainte de a exprima acest lucru în cuvinte, că ea este asemeni lui pe plan moral într-un aspect important. Modul ei de a exista îi oferea lui – în plan moral şi chiar metafizic – o încredere în omenire, în ideea că bunătatea există cu adevărat. Există ceva de preţ în orice iubire, chiar şi atunci când ea leagă superficialul de superficial şi josnicul de josnic. Dar face parte din natura iubirii să deosebească ceea ce este bun, iar în forma sa cea mai înaltă iubirea este – măcar în parte – iubire pentru ceea ce este bun. Ducane era conştient – cum de fapt fusese mereu – că între el şi Mary comunicarea se realiza prin ceea ce era bun în fiecare dintre ei.

Respectul profund pe care Ducane îl avea faţă de Mary, încrederea lui în ea, descifrarea unor virtuţi existente în ea şi pe care el le înţelegea construiseră temelia unei afecţiuni ce se transformase, sub influenţa complexă a nevoilor lui, în dragoste. Poate că în acea etapă el doar o venerase, dar se îndrăgostise cu adevărat în momentul în care îşi spusese: Ea e mai bună decât mine. Pe măsură ce respectul ferm pe care-l avea faţă de sine i se diminuase, simţise nevoia să transfere asupra altcuiva imaginea omului integru. Relaţia lui cu Jessica şi relaţia cu Kate – poate, într-un mod subtil, chiar mai mult relaţia lui cu Kate – îl lăsaseră confuz. El era genul de bărbat care dacă nu are o părere bună despre sine, se zăpăceşte şi nu mai are voinţă. Începuse să aibă nevoie de Mary când începuse să aibă nevoie de o imagine mai bună despre sine. Ea reprezenta corespondentul capabil să ofere alinare acelei părţi din el însuşi care se degradase.

Tot ea era şi zeiţa-mamă, înţelese John. Ea era mama celor de la Trescombe. Din această perspectivă reuşi să înţeleagă ceva aproape misterios, existent în simplitatea rolului jucat de ea. Imaginea lui Mary fusese deja transfigurată prin

faptul că era gelos pe Willy, o gelozie care-l surprinsese şi care se manifestase mai întâi ca o deprimare inexplicabilă, ca o lipsă de generozitate. Era vorba de o gelozie cu totul diferită de cea pe care o simţise faţă de Octavian în clipa când Kate bătuse în retragere. Gelozia faţă de Octavian îl făcuse să priceapă cât de idioată şi de nefirească era poziţia lui. Gelozia faţă de Willy îl făcuse să-şi spună: Vreau să am şi eu o iubită. Iar apoi: Vreau să am eu *această* iubită.

Acum i se părea – şi asta îi sporea durerea – că îl îndemnase pe Willy să se însoare cu Mary numai din teamă şi din sentimentul de vinovăţie stârnit fiindcă dăduse greş în privinţa lui Willy. Fireşte, ea nu trebuia să afle niciodată ce simţea el. Şi nici Willy. După ce ei doi se vor căsători, o să evite cu îndârjire să-i întâlnească. Eu am ieşit din peisaj, îşi spuse el. Avea sentimentul apăsător că rămăsese complet izolat. Toţi se îndepărtaseră de el şi pierduse persoana care l-ar fi putut ajuta cel mai mult numai pentru că altul fusese cu un pas înaintea lui.

O privi lung pe Mary. Îl durea tot corpul numai gândindu-se cât de mult ar fi putut face femeia asta pentru el. Pentru a-şi provoca o durere pătrunzătoare, care să-l trezească, întrebă:

— Ce mai face Willy?

— Foarte bine, cred. Ca de obicei.

— Când vă căsătoriţi? întrebă Ducane.

Mary puse paharul pe măsuţa octogonală din marmură. Roşi şi răspunse scurt, dintr-o suflare:

— Dar nu mă căsătoresc cu Willy.

Ducane dădu ocol scaunului şi se aşeză pe el.

— Ai spus că nu e nimic stabilit, dar…

— N-o să fie nici o căsătorie. Willy nu vrea să se însoare. Totul a fost o greşeală.

Mary părea profund nefericită.

— Îmi pare rău…

— Credeam că ţi-a spus Kate, zise Mary.

Era încă îmbujorată şi privea ţintă la pahar.

— Nu, răspunse Ducane.

Apoi îşi zise că ar fi mai bine să-i spună tot.

— Ştii, Kate şi cu mine… în fine, cred că nu o să ne mai prea vedem o vreme… sau cel puţin nu aşa cum…

— Aşadar chiar v-aţi certat? întrebă Mary aproape fără glas.

— Nu a fost chiar o ceartă. Dar… cred că ar fi mai bine să-ţi spun cum stau lucrurile, Mary, deşi n-o să îţi faci o impresie prea bună despre mine. Mai demult am avut o legătură – mă rog, am avut o legătură e un fel de-a spune – cu

o tânără din Londra, iar Kate a aflat şi a considerat că am minţit-o şi probabil chiar aşa a şi fost. Mă tem că a fost o situaţie destul de complicată. În orice caz, asta a stricat totul. A fost o prostie să-mi închipui că… aş putea să o scot la capăt cu Kate.

Nu aşa trebuia înfăţişată situaţia, îşi zise el. Sună îngrozitor. O să rămână pentru totdeauna cu o impresie proastă despre mine.

— Înţeleg. O tânără din… Am înţeles.

El adăugă cam rece:

— Cred că te-ai necăjit… în legătură cu Willy. Îmi pare rău.

— Da. Într-un fel, m-a refuzat!

Îl iubeşte, îşi spuse el, îl iubeşte. Cu timpul o să-l convingă. Ah, Doamne!

Mary începuse să-şi adune deja haina în poală.

— Sper să fii fericit, John, cu… Da.

— Nu pleca, Mary.

— Am o întâlnire.

Tot trupul lui era un geamăt. Ar fi vrut să o cuprindă în braţe, să se înfăţişeze înaintea ei exact aşa cum era, să o facă să înţeleagă.

— Aş vrea să-ţi dau ceva înainte să pleci. Un lucru pe care să-l iei cu tine.

Se uita disperat în jur. Un prespapier franţuzesc din sticlă stătea pe birou, peste un teanc de hârtii. Îl luă şi-l aruncă iute în poala lui Mary. În clipa următoare văzu că ea izbucneşte în lacrimi.

— Ce s-a-ntâmplat, sufletul meu?

Ducane împinse măsuţa la o parte şi îngenunche lângă ea. Îi atinse genunchiul.

Mary îşi suflă nasul, ţinând prespapierul strâns în poală, şi zise:

— John, ştiu că o să crezi că am luat-o razna, dar să nu-ţi faci griji. Trebuie să-ţi mărturisesc ceva. N-am să pot ieşi pe uşa aceea dacă nu-ţi spun. N-am fost cu adevărat îndrăgostită de Willy. L-am iubit pe Willy din toată inima, îl iubesc pe Willy din toată inima, dar asta nu înseamnă să fii îndrăgostit. Orice om ştie când este îndrăgostit şi e ceva înspăimântător. N-ar trebui să-ţi spun toate astea, tu ai o prietenă, ai fost atât de bun cu mine şi n-ar trebui să-ţi dau atâta bătaie de cap şi chiar n-am vrut să-ţi spun nimic, chiar n-am vrut, şi dacă n-ai fi…

— Ce naiba vrei să spui, Mary?

— Te iubesc, John! M-am îndrăgostit de tine. Te rog să mă ierţi. Ştiu că pare imposibil şi poate nici n-ai să mă crezi, dar e adevărat. Îmi pare grozav de rău! Îţi promit că am să mă port ca o fiinţă raţională, n-am să te bat la cap şi n-am să aştept să-mi dai întâlnire, probabil că nici n-o să mai vrei să mă vezi… Of, Doamne!

Îşi ascunse faţa în batistă.

Ducane se ridică în picioare. Se duse la fereastră şi se uită la muşcatele frumoase şi la maşinile frumoase şi la cerul albastru de seară, străbătut de avioane frumoase, în drum spre aeroportul Londrei. Făcu un efort să-şi controleze vocea.

— Spune-mi, Mary, chiar te duci să iei cina cu cineva?

— Nu, am spus doar aşa… Îmi pare rău, John, dar trebuie să plec.

— Aş fi de părere să mai stai şi să analizăm situaţia, spuse Ducane. E destulă mâncare în casă şi am şi o sticlă de vin.

— N-avem ce să analizăm. N-am face decât să înrăutăţim lucrurile. Nu mai e nimic de spus. Pur şi simplu te iubesc. Asta e toată povestea.

— Asta e numai o jumătate din poveste, răspunse Ducane. Poate cât stăm la masă am să-ţi spun şi cealaltă jumătate.

Patruzeci

— Asta a fost tot?

— Da.

— Eşti sigur că ai făcut ce trebuie?

— Ei, Doamne, bineînţeles!

— Să ştii că nu mi-a plăcut.

— Fetelor nu le place niciodată prima dată.

— Poate sunt lesbiană.

— Nu spune prostii, Barbie! Totuşi ţi-a plăcut puţin, nu?

— Poate… partea de la început.

— Ah, Barb, ai fost minunată! Te ador!

— Mă înţeapă ceva în spate.

— Sper că nu stai pe ochelarii mei.

— Dă-i dracu’ de ochelari! E o rădăcină de iederă.

— Ai pe tot corpul frumoase pete lăsate de frunzele de iederă.

— Erai atât de *greu*, Pierce!

— Aşa m-am simţit şi eu. Cam ca un bolovan mare şi satisfăcut, prăbuşit peste tine.

— Eşti sigur că n-am să rămân gravidă?

— Foarte sigur.

— Crezi că o să-mi placă mai mult cu timpul, o să-mi placă atât cât îţi place ţie?

— O să-ţi placă mai mult, dar niciodată atât cât îmi place mie, Barbie. Eu am fost în paradis.

— Mă rog, bine că e cineva mulţumit.

— Ah, Barb, iubita mea…

— Bine, bine. Spune-mi, crezi că am făcut un lucru rău?

— Nu. Ne iubim. Nu-i aşa că ne iubim, Barbie?

— Da. Totuşi s-ar putea să fie o greşeală.

— S-ar putea. Eu totuşi simt că nu este. Simt că tot ce e în lumea asta este de partea noastră.

— Aşa simt şi eu.

— Nu-ţi pare rău? N-ai să mă urăşti?

— Nu. Trebuia să mi se întâmple şi lucrul ăsta. Mă bucur că s-a întâmplat aşa.

— Te iubesc de atâta timp, Barb…

— Simt că n-aş fi putut să o fac cu altcineva. Poate pentru că te cunosc atât de bine. Parcă ai fi fratele meu.

— Barb!

— Ei, ştii tu ce vreau să spun. Pierce, iubitule, corpul tău mi se pare acum cu totul altfel… minunat.

— Chiar nu pricep de ce femeilor le plac bărbaţii. Suntem aşa de aspri şi de urâţi şi atât de ţepeni în comparaţie cu voi. Nu ţi-e frig, nu?

— Nu, mi-e bine. Ce noapte caldă! Ce lună uriaşă!

— Pare atât de aproape, că parcă am putea să o atingem.

— Auzi bufniţa? Ce frumos! Pierce…

— Da.

— Crezi că vreunul dintre noi o să se culce vreodată cu altcineva?

— Nu ştiu ce să zic. Suntem atât de tineri, Barb, şi…

— Deja ţi-e gândul la alte fete!

— Stai aşa, Barb, nu te depărta. Pune mâna înapoi acolo. Dragostea mea, te iubesc! Doamne, ştii cât te iubesc!

— Cred că ştiu. Te-ai purtat destul de mizerabil cu mine.

— Promit să nu mai fiu niciodată mizerabil. Şi tu te-ai purtat mizerabil.

— Ştiu. De-acum încolo o să ne iubim fără răutăţi.

— Da, asta o să facem. Nici n-o să ne fie greu.

— Dar nici uşor. Poate ne-am putea căsători după ce-ţi iei examenele.

— Ei, Barb, nu putem să ne grăbim chiar aşa… Ah, dragostea mea, te rog…

— Când mai facem treaba asta? Mâine?

— Mâine nu se poate. Mă duc la Geoffrey Pember-Smith.

— Nu poţi să te duci altădată?

— Păi, nu. Închipuie-ţi ce noroc! O să mergem cu iahtul…

— Şi cu mine cum rămâne? Credeam că mă iubeşti!

— Sigur că te iubesc, Barb, draga mea! Dar şi iahturile sunt importante.

— Am rămas absolut trăsnită!

— Şi eu.

— Ce fiinţă ascunsă e Mary asta! Mai ales după toată istoria cu Willy.

— Kate, draga mea, trebuie să recunoşti că te-ai cam grăbit să tragi concluzii în povestea aia. Ea nu s-a arătat niciodată prea sigură de rezultat.

— Aşa o fi. Dar sunt convinsă că nici nu se gândea să pună gheara pe John.

— Poate că John a pus gheara pe ea.

— Nu, Octavian, categoric nu! Aici e numai mâna ei. Cred totuşi că ideea i-a venit după ce a ratat figura cu Willy. Şi-o fi spus că trebuie să se aleagă totuşi cu ceva. Sper să nu regrete.

— Sunt sigur că nu vor regreta.

— Eşti neobişnuit de generos, Octavian.

— Ei, ştii doar că trebuie să-l iertăm!

— *Sigur* că-l iertăm. Dar totul s-a petrecut atât de brusc.

— S-ar părea că stăm sub semnul împerecherii.

— Mai întâi Richard cu Paula şi acum bomba asta.

— Cu siguranţă John este un remarcabil mesager al păcii.

— Crezi că el i-a împăcat pe Richard şi Paula? Mă îndoiesc. În orice caz, eu nu m-aş mărita cu Richard pentru nimic în lume.

— Paula părea destul de mulţumită. Cred că or să fie fericiţi. Au trecut peste ce-a fost mai greu şi par îndrăgostiţi lulea unul de altul.

— Bunăvoinţa ta universală începe să mă deprime, Octavian.

— Scuză-mă, dragă. Pot să sting lumina?

— Da. Acum putem vedea cu adevărat luna. Este *imensă*.

— Ca o caisă uriaşă.

— Iar se aude bufniţa.

— Da, ce frumos…

— Unde e Barbie? N-am mai văzut-o după cină.

— Cred că s-a culcat.

— Slavă Domnului că s-a mai potolit şi tânărul Pierce. Mâine o să rămână la familia Pember-Smith.

— Da. Mai răsuflă şi Barb. Şi gemenii cât mai stau?

— Cel puţin încă o săptămână. Paula s-a apucat să renoveze casa din Chelsea.

— Un fel de ritual de exorcizare.

— Prin tămâiere. Poate chiar are nevoie de aşa ceva. Ia spune, cum se numea individul ăla, mai ţii minte, ăla care s-a împuşcat la tine la birou?

— Radeechy.

— Nu spuneai tu că, după părerea lui John, Richard a avut cumva de-a face cu el?

— Nu s-a dovedit a fi ceva adevărat sau, oricum, nu ceva important. Cred că amândoi avuseseră de-a face cu aceeaşi femeie sau cam aşa ceva.

— De ce şi-a dat John demisia? Nu cumva din cauză că a cam muşamalizat

afacerea?

— Nu, nu cred. E drept că raportul lui a fost cam subţirel, dar oricum toată povestea e deja răsuflată.

— Şi atunci din ce cauză?

— Vrea să-şi continue cercetările şi, poate, să mai lucreze în învăţământ. De câţiva ani se tot gândeşte să-şi dea demisia.

— Probabil vrea să ia o pauză. Începe o viaţă nouă şi aşa mai departe.

— Sper că va mai veni pe aici… că vor veni, vreau să spun.

— Şi eu sper. Octavian, trebuie să-mi iau altă menajeră. Ne putem permite?

— Sigur, dragă. Numai ai grijă să nu o jigneşti pe Casie.

— Dă-o-ncolo pe Casie. Bine, mă rog, o să am grijă… Dacă aş da un anunţ că îmi caut o slujnică de salon, ar înţelege cineva ceva? Vai, Octavian, casa noastră parcă s-a dezmembrat! Toată lumea pleacă.

— Iubito, ai să găseşti tu alţii în curând.

— Alţi ce?

— Alţi oameni, vreau să zic.

— Cred că eşti un nesuferit.

— Aşa, sufleţelule, să nu te laşi!

— Eşti un hedonist bătrân şi urâcios! Pur şi simplu nu-mi trece chestia asta cu John şi Mary. Să fie oare genul de homosexual care se însoară ca să se convingă că e normal?

— Tu crezi că e homosexual numai pentru că a reuşit să-ţi reziste destul de bine!

— Vai, Octavian, eşti un monstru! Mary chiar e genul de femeie-mamă, nu crezi?

— Eu nu cred că John e homo. Iar Mary e genul lui – serioasă şi tot restul.

— Da. Probabil eu n-am fost genul lui. Acum îmi dau seama că m-am făcut de râs îngrozitor în povestea asta cu John.

— Eşti o fată simţitoare, Kate.

— Te-aş ruga să n-o spui pe tonul ăsta!

— John n-a reuşit să facă faţă. Era prea complicat pentru el. Cred că nu te-a înţeles cu adevărat.

— Nu m-a înţeles?

— John e un tip foarte de treabă, dar nu e bărbatul bun şi înţelept pe care l-am crezut noi la început.

— Am crezut că e însuşi Dumnezeu, nu-i aşa, când el se dovedeşte a fi întocmai ca noi toţi.

— Întocmai ca noi toţi.

— Eşti gata, iubitule?

— Gata, dragostea mea.

— Te iubesc foarte mult, Octavian! Mă binedispui grozav. Ce minunat e că ne spunem totul unul altuia!

De fapt existau unele mici detalii din comportamentul lui Octavian, legate de serile prelungite când rămânea la serviciu până târziu în compania secretarei sale, detalii pe care bărbatul găsea că nu e cazul să i le spună lui Kate. Îşi trecea însă foarte uşor cu vederea asemenea amănunte, uitând cu desăvârşire de ele şi reuşind să se simtă nevinovat, şi nu avea nici o clipă impresia că îşi înşală soţia, mai ales că din când în când hotăra ca asta să fie ultima dată. Convingerea că ea nu-i ascunde absolut nimic era pentru el o sursă de fericire şi de satisfacţie profundă.

Luna de culoarea caisei strălucea, iar chemarea bufniţei plutea în noapte, însoţind ritualurile dragostei.

— Pleacă, spuse Theo.

— Da, spuse Willy.

— Eşti trist.

— Întotdeauna sunt trist.

— Nu chiar întotdeauna. Acum două săptămâni erai chiar vesel. Mi-ai părut schimbat.

— Atunci s-a întâmplat ceva la Londra.

— Ce s-a întâmplat?

— Am făcut dragoste cu o fată.

— Doamne Dumnezeule, Willy! Cum adică? Nu vreau să fiu…

— Da, şi eu am fost uimit.

— Cum arată?

— Ca o gazelă.

— Şi când te mai întâlneşti cu ea?

— Nu mă mai întâlnesc.

— Cum aşa? De ce? N-a vrut ea?

— Ba da. Nu, Theo, nu, nu! Eu sunt un om mort.

— Morţii nu fac dragoste.

— A fost pur şi simplu un miracol. Dar nu e neapărat necesar ca miracolele să aibă şi urmări. Nu se află în relaţie de cauzalitate.

— Eu credeam că miracolele au urmări prin definiţie. Iar tu recunoşti că eşti schimbat.

— Nu-i adevărat. Tu ai spus că sunt schimbat. Eu nu sunt decât un trecut

fără prezent.

— N-am mai auzit în viaţa mea o minciună atât de gogonată, născută din laşitate!

— Ce poate face un om cu trecutul său, Theo?

— Îl poate ierta. Lasă-l să-şi facă loc în tine în chip paşnic.

— Nu pot.

— A venit timpul să-l ierţi pe Hitler, Willy.

— Dă-l dracului pe Hitler! Nu, n-am să-l iert niciodată! Dar nu asta-i problema.

— Şi atunci care-i problema?

— Să mă iert pe mine însumi.

— Cum adică?

— Nu este vorba despre ce a făcut el, ci despre ce am făcut eu.

— Unde?

— *Da unten. Là-bas* Dachau.[1]

— Willy, Willy, Willy, fii atent!

— N-am nimic.

— Nu-mi povesti, asta vreau să zic!

— Mereu îmi cereai să-ţi povestesc. Acum îmi ceri să nu-ţi povestesc.

— Acum sunt mult mai dărâmat, Willy. Mă simt rău aproape tot timpul. Bine, spune-mi în linii mari ce s-a întâmplat.

— Am trădat doi oameni pentru că mi-a fost frică şi ei au murit.

— În infernul ăla… Trebuie să-ţi fie milă şi de tine, Willy!

— Au fost gazaţi. Mie nici măcar nu-mi era viaţa în primejdie.

— Toţi suntem ţărână, Willy. Nu există om a cărui bunătate şi capacitate de a raţiona să nu poată fi zdrobite prin tortură. Nu-ţi spune „S-a întâmplat din cauza mea“, ci doar „S-a întâmplat“.

— Dar a fost din cauza mea.

— Asumarea asta e o dovadă de trufie.

— Au fost gazaţi, Theo!

Willy şedea pe fotoliu, cu piciorul bolnav întins, sprijinit în cenuşa fină ca o pulbere din cămin. Theo şedea cu spatele la cămin, pe un scaun cu spătar pe care şi-l trăsese aproape. Privirea lui se ducea departe, trecând peste capul lui Willy, spre fereastra largă, plină de cer albastru, strălucitor. Braţul lui se lăsa greu pe braţul lui Willy, cuprinzându-i şi mângâindu-i cu mâna umărul acestuia.

Willy îşi trecu mâna prin părul lui alb şi lung şi-şi destinse trăsăturile într-o figură de un calm rece şi inexpresiv.

— S-ar putea să ai dreptate, dar eu nu văd lucrurile aşa. Toate astea nici

măcar n-au devenit amintiri. Sunt prezente acum şi aici.

— Tot timpul, Willy?

— În fiecare ceas şi-n fiecare minut. Şi nu există mecanism prin care să le pot îndepărta. Nici un mecanism moral. Nici un mecanism psihologic.

— Ai să vezi, dragul meu. Acolo unde s-a petrecut un miracol, se mai poate petrece unul. Poate că totuşi ar trebui să-mi povesteşti tot.

— Da, aşa cred şi eu.

Şi totuşi n-am să-l ascult, îşi zise Theo. De fapt nici nu-mi povesteşte mie.

Theo îşi duse mâna ceva mai sus, spre gâtul lui Willy, şi-i prinse gulerul între degete. Rămase cu ochii ţintă la fereastra orbitoare. Lumina soarelui parcă intrase în sticlă, iar cerul albastru se vedea printr-un ecran scânteietor de raze frânte. În timp ce glasul lui Willy se auzea ca un murmur, Theo se străduia din răsputeri să se gândească la altceva. Se gândi la pescăruşul cu aripa frântă pe care gemenii îl găsiseră şi i-l aduseseră. Henrietta plângea, ducând pasărea care stătea în palma ei, şi o mângâia cu cealaltă mână. Gemenii veniseră în fugă la Theo de-a lungul ţărmului plin de pietricele. De câte ori vedeau un animal rănit, erau complet derutaţi şi neputincioşi. Se putea face ceva, se putea vindeca o aripă frântă? Poate ar trebui căutat un medic veterinar? Nu, le spusese Theo, nu era nimic de făcut în cazul unei aripi frânte. O să ia pasărea şi o să o înece imediat. Era soluţia cea mai blândă, singura soluţie. Pasărea nici n-o să-şi dea seama ce i se întâmplă. Theo luase pasărea cu grijă din mâna întinsă a Henriettei şi le spusese gemenilor să plece. Ei o luaseră la fugă împreună, iar apoi începu să plângă şi Edward. Theo nu mai stătu să-şi scoată pantofii şi să-şi suflece pantalonii, ci intră direct în mare, iar pietrele bătute de soare de pe fund scrâşniră sub paşii lui. Pescăruşul îi stătea neclintit în palmă. Ochii lui luminoşi păreau indiferenţi, chiar calmi. Pasărea era uşoară, atât de uşoară, iar penele ei cenuşii moi, atât de moi… Theo se aplecă, cufundă brusc în apă fărâma de viaţă cenuşie şi simţi în mână o zbatere firavă. Rămase mult timp aplecat, cu ochii închişi, simţind cum soarele fierbinte îl izbeşte în ceafă. În cele din urmă se ridică. Nu privi în jos, la obiectul ud din mâinile sale. Nu-l lăsă în mare, de teamă să nu-l vadă copiii. Urcă malul cu prundiş şi se îndreptă spre capătul plajei. Pantalonii uzi i se lipeau de picioare, dar el îngenunche şi săpă cu mâinile o groapă cât putu de adâncă în pietricelele mişcătoare şi instabile. Puse pasărea moartă în groapă şi o acoperi cu grijă. Apoi se îndepărtă puţin şi se întinse pe pietre, cu faţa la pământ.

Glasul lui Willy povestea în continuare, iar Theo, ascultând numai cu o ureche, strânse lângă inima sa imaginea pescăruşului. În cele din urmă în încăpere se lăsă liniştea.

— Vrei un ceai? întrebă Theo.

— Da. Poţi să-l faci tu?

Theo se ridică şi se duse în bucătăria lui Willy. Ce rost au toate astea, ce rost au? se întrebă el. Ce pot să-i spun eu? Că fiecare trebuie să-şi uite repede păcatele pe măsură ce face altele. Dar cum să uiţi? Problema este că nu contează nimic altceva decât să iubeşti ceea ce este bun. Să nu te uiţi la ce este rău, ci doar la ce este bun. Numai o asemenea contemplare înfrânge tirania trecutului, înfrânge puterea răului asupra personalităţii, înfrânge în cele din urmă personalitatea însăşi. În lumina binelui, răul poate fi văzut în locul cuvenit lui – nu însuşit, ci pur şi simplu existând în locul ce i se cuvine. Oare i-ar putea explica asta lui Willy? Trebuie să încerce.

În timp ce umplea ibricul, zări prin fereastra din colţ o fată îmbrăcată într-o rochie albastră, cu un păr blond, lung şi despletit, ce urca poteca dinspre pădurea de fagi. Rosti cu glas tare:

— Ai un oaspete, Willy.

— Vine Mary?

— Nu. E o fată necunoscută.

Willy sări în sus şi într-o clipă ajunse lângă umărul lui.

— Doamne Dumnezeule! Theo, ce mă fac? E Jessica.

— Cine e Jessica?

— Gazela.

— Nu te bucuri?

— Cum Dumnezeu m-o fi găsit?

— Poţi să-i oferi un ceai. Eu o să plec.

— Nu mă lăsa, Theo! Nu mă simt în stare să dau ochii cu ea. Nu te supăra. Mă duc să mă ascund în cimitir. Spune-i că m-am mutat de la Trescombe, că nu-mi ştii adresa şi că acum tu locuieşti aici. Îi spui, da? Şi fii convingător! Scapă de ea. Vino şi caută-mă după ce scapi definitiv de ea. O să ies pe uşa din spate.

Uşa din spate se trânti. Theo făcu ceaiul, dus pe gânduri. Fata cu păr lung şi picioare lungi înainta hotărâtă pe potecă.

— Bună, Jessica, o salută Theo, întâmpinând-o în prag.

Tânăra păru surprinsă.

— Îl caut pe…

— Ştiu, ştiu, îl cauţi pe Willy. Acum nu e aici, dar ai să-l găseşti uşor.

Theo îi explică detaliat cum să ajungă la vechiul cimitir.

Apoi bărbatul închise iar uşa şi-şi turnă o cană de ceai. Era foarte, foarte trist.

— Ia te uită! Mingo şi Montrose stau amândoi în coşuleţ.

— Într-adevăr. Rămas-bun, Mingo, rămas-bun, Montrose!

— Sunt prea leneşi ca să se ridice. Sper din tot sufletul că lui Casie i-a plăcut cadoul.

— Să fii convinsă, Mary! Numai că o întristează plecarea ta.

— N-am reuşit să o fac să se oprească din plâns. Of, Doamne! E urât să fii foarte fericit când vezi că altcineva nu este?

— Nu, nu cred. E de datoria noastră să fim fericiţi. Mai ales când suntem căsătoriţi.

— Atunci am să fiu soţia ta fericită şi devotată, John. Am luat tot?

— Avem o grămadă de lucruri. Nu ştiu dacă am luat tot.

— Nu-mi pare deloc rău că Octavian şi Kate nu sunt aici. Unde au spus că se duc?

— La Petra.

— Pierce şi Barb au plecat şi ei cu bine. Cei din familia Pember-Smith au fost foarte drăguţi că au invitat-o şi pe Barb.

— Mmm. Sper că Barbara va reuşi să-l stăpânească pe Pierce.

— Sunt atât de fericită, John! Poţi să-mi ţii geanta?

— Geanta ta cântăreşte o tonă. Tot mai cari după tine prespapierul ăla?

— Nu mă despart de el pentru nimic în lume.

— Hai să mergem, copil sentimental ce eşti!

— Cred că asta e tot. E atâta linişte aici după plecarea cucilor!

— Hai, vino, ne aşteaptă maşina!

— Asta chiar este maşina ta?

— Maşina *noastră*, draga mea!

— Maşina *noastră*.

— Ar trebui să o recunoşti deja.

— E incredibil de mare.

Ducane şi Mary ieşiră pe uşa din faţă a conacului Trescombe, încărcaţi cu geamantane şi coşuri, şi traversară pajiştea până la aleea şerpuită. Automobilul Bentley, mare şi negru, îi aştepta.

Un bărbat cu părul roşu coborî imediat şi deschise portbagajul şi portiera din spate.

— Mary, aş vrea să ţi-l prezint pe noul meu şofer, Peter McGrath. E un om foarte util.

— Bună, Peter, spuse Mary, dând mâna cu şoferul.

Bagajele au fost îngrămădite în portbagaj. Mary se urcă în maşină pe

bancheta din spate şi-şi adună rochia albă pe lângă ea. McGrath se aşează în faţă. Ducane, care supraveghease încărcarea bagajelor, se pregăti să se aşeze tot în faţă. Apoi îşi dădu seama ce face şi se urcă şi el repede în spate, lângă Mary. Începu să râdă.

— De ce râzi? întrebă ea.

— Nu contează. Acasă, McGrath.

Apoi i se adresă lui Mary:

— Ia uită-te!

Ducane apăsă pe un buton şi între partea din faţă şi cea din spate a maşinii se ridică încet un paravan din sticlă.

Ducane privi în ochii lui Mary Ducane. Căsnicia lui nu va fi ferită de probleme. Dar cu timpul va putea să-i explice totul, absolut totul. Începu să râdă din nou. Îşi luă soţia în braţe.

— Unchiule Theo, îmi dai mie timbrul indian?

— Sigur, Edward. Ia-l!

— Eşti un măgar, Edward! Eu l-am văzut prima!

Theo rupse repede timbrul din colţul plicului. Nu cunoştea scrisul. Dar ştampila poştei îi dădea fiori.

— Unde vă duceţi, copii?

— Sus, pe stâncă. Vii cu noi?

— Nu, eu o să mă duc pe pajişte.

Theo îşi vârî scrisoarea în buzunar. Se uită după gemeni. Apoi traversă peluza, trecu prin spărtura din gardul de cununiţă şi se aşeză. Departe, în zare, un norişor cenuşiu se înălţa la orizont deasupra mării. Theo îşi miji ochi, jenat de strălucirea soarelui, şi puse mâna pe scrisoarea aflată încă în buzunar. Apoi oftă, o scoase încet şi o deschise.

Bătrânul murise. Theo înţelesese asta din clipa în care primise scrisoarea. Numai pentru a-i aduce la cunoştinţă acest lucru i-ar fi scris altcineva de acolo. Bătrânul murise. Chiar cu puţin timp înainte de a muri vorbise cu blândeţe despre Theo. Murise bătrânul, cel alături de care şi-ar fi putut găsi pacea, singurul dintre muritori care i-ar fi putut aduce împăcarea.

Theo nu dezvăluise niciodată familiei sale faptul că pe când se afla în India, intrase într-o mânăstire budistă. Intenţiona să-şi sfârşească zilele acolo. Dar după câţiva ani plecase, fugise de-acolo în urma unei întâmplări în care fusese implicat un tânăr novice. Mai târziu tânărul se înecase în Gange. Toţi cei care-i scriseseră după aceea lui Theo îl asiguraseră că a fost un accident.

Numai bătrânul m-ar putea elibera din acest jug, îşi spunea Theo în fiecare

an, când se întreba dacă să se întoarcă sau nu acolo, şi în fiecare an simţea că ţelul acesta devine tot mai îndepărtat, dincolo de orice speranţă, dincolo de orice strădanie. În vis îi apăreau robele galbene, capetele rase, valea verde unde sperase să-şi sfârşească zilele. Nu-şi va mai putea găsi drumul înapoi. Îşi aminti de îndoielile bătrânului, exprimate încă de la început. „Preferăm să primim oameni tineri, încă neîntinaţi de cele lumeşti“, spusese el, privind cu îndoială la Theo. Dar atunci Theo era înflăcărat ca un tânăr îndrăgostit. Îşi dorea acea disciplină, acea tăcere şi tot ce sălăşluia dincolo de ele.

M-am prăbuşit în propria mea ruină, îşi spuse Theo. Trăiesc în interiorul meu ca un şobolan într-o casă dărâmată. Sunt mare şi lăbărţat, corupt şi gol. Şobolanul se mişcă, iar dărâmăturile putrezesc. Asta-i tot. De ce am plecat de acolo? De ce am încercat să fug? Ce viziune alterată n-am putut suporta? Fugise de propria lui imagine sfărâmată şi de convingerea că a înţeles şi că este tras înapoi chiar de structura pe care o distrusese. Atunci când, cu o pasiune ce părea a fi garanţia unei vieţi noi, intrase în comunitatea acelor bărbaţi, avusese impresia că-şi poate lăsa în urmă întreg trecutul. Constatase însă că şi acolo este aceeaşi făptură ca şi înainte, lucru care-i rănise mândria. Constatase că egoismul lui crunt nu se diminuase cu nimic prin hotărârea de a se rupe de lume. Locul acela fusese întinat. Theo îi dăruise însăşi fiinţa lui liberă şi dreaptă. Dar nu-i putuse oferi cu umilinţă şi eul său frânt. Poate că-l iubise prea mult pe bătrân.

Dar oare lucrul care l-a înspăimântat şi l-a făcut să fugă să fi fost această imagine frântă sau ceva mult mai îngrozitor, o exigenţă uluitoare adresată fiinţei sale? Theo începuse să zărească prăpastia care-i separă pe oamenii buni de oamenii de bine, iar apariţia fugară a ei îi îngrozise sufletul. Zărise în depărtare probabil cel mai cumplit dintre toate lucrurile de pe pământ – cealaltă ipostază a dragostei, chipul ei gol. Tot ce era el – chiar şi cea mai pură parte a fiinţei sale – era strâns legat de iubirea omenească posesivă, care-şi caută împlinirea în ea însăşi. Acel gol implica moartea întregii sale făpturi. Bătrânul avea dreptate când spunea că e un drum pe care trebuie să porneşti de tânăr. Poate tocmai pentru a calma furia acelei spaime simţise atât de puternic şi de brusc nevoia să strângă în braţe trupul frumos, tânăr şi suplu, ca de puma, al băiatului cu pielea arămie. Ce a urmat apoi a fost o încurcătură urâtă şi lipsită de har, în care amalgamul bine-cunoscut şi viclean al fiinţei sale ţâşnise din nou pe o scenă de pe care Theo credea că dispăruse pentru totdeauna. De fapt el nu se schimbase cu nimic în toţi acei ani. Gustase bucuria. Dar fusese bucuria unui copil care se joacă. În toţi acei ani se jucase în plină zi alături de muntele neschimbat al fiinţei sale.

Cum se schimbă omul? se întrebă Theo. S-ar fi putut întoarce odată ca să-i pună bătrânului această întrebare. Şi totuşi el ştia răspunsul – sau măcar ştia începutul răspunsului – şi tocmai asta nu putea suporta firea sa.

Theo se ridică în picioare şi o porni încet spre casă. În hol mirosul casei îi evocă imaginea lui Pierce, cu nasul lui lung şi drept şi fruntea ca de animal ce aşteaptă să fie mângâiat. În bucătărie nu mai era nimeni, în afară de Mingo şi Montrose, ghemuiţi alături în coşuleţ. Uşa de la camera lui Casie era întredeschisă şi dinăuntru se auzeau sunete. Casie se uita la televizor.

Theo intră în încăperea scăldată în lumina amurgului şi, luându-şi un scaun, se aşeză lângă ea, aşa cum făcea adesea. Văzu că femeia plânge, aşa că îşi feri privirea şi-i mângâie umărul cu un gest stângaci.

Fornăind în batistă, Casie îi spuse:

— Filmul ăsta e aşa de trist! Ştii, bărbatul ăsta o iubea pe fată şi a luat-o la plimbare cu maşina şi a făcut un accident şi fata a rămas schilodită pe viaţă şi pe urmă…

Theo rămase cu mâna pe umărul ei, masându-i-l uşor cu degetele. Privea ţintă la ecranul televizorului, care licărea albăstrui. Era prea târziu ca să se mai întoarcă. Acum mâna care să se aşeze asupra lui pentru a-i aduce alinarea sau binecuvântarea nu mai exista.

Dar nu cumva tocmai din acest motiv, pentru că era prea târziu, ar trebui să se întoarcă? Bătrânul ar fi înţeles acest lucru: truda lipsită de roade. Tabloul întoarcerii fusese tabloul unei iubiri profund omeneşti. Acum era tabloul celeilalte iubiri. De ce să stea şi să mucezească aici? Poate că muntele fiinţei sale nu se va micşora niciodată. Dar măcar ar putea sta în preajma înţelepciunii altora şi şi-ar putea păstra cel puţin inocenţa nestăvilită a unui copil bine supravegheat. Şi, deşi poate că nu ar izbuti să se apropie nici măcar cu un singur pas de acea puritate imensă, măcar ar fi conştient de existenţa ei şi ar simţi mai clar, în simplitatea vieţii lui, atracţia îndepărtată a puterii ei magnetice.

Deodată lacrimile începură să se prelingă pe obrajii lui Theo. Da, poate că totuşi se va întoarce acolo. Poate că totuşi va muri în valea aceea verde.

Gemenii stăteau întinşi pe buza stâncii de deasupra Grotei lui Gunnar. Minunata farfurie zburătoare, ce se rotea fără zgomot ca un capac uriaş, pluti în aer nu departe de ei, puţin deasupra mării, într-o zonă în care o mai văzuseră adesea. Cupola din metal argintiu strălucea cu o lumină ce părea că emană din interiorul ei, fără a primi nimic de la soare, iar pe buza ei exterioară juca o flacără albăstruie. Era greu să stabileşti dimensiunea exactă a farfuriei

zburătoare, ce părea că ocupă un spaţiu numai al ei, ca şi cum ar fi fost inserată sau implantată într-o dimensiune căreia nu-i aparţinea cu adevărat. Într-un fel, parcă respingea orice încercare a ochiului uman de a o măsura şi evalua. Plutea în elementul ei, în liniştea ei – o prezenţă fizică indubitabilă şi totuşi îndoielnică. Apoi, sub privirile copiilor, se înclină uşor şi dispăru cu acea mişcare ce nu putea fi interpretată nici ca viteză, nici ca dezintegrare, nici ca dispariţie în adevăratul sens al cuvântului.

Gemenii oftară şi se ridicară. Nu vorbeau niciodată în prezenţa unei farfurii zburătoare.

— Nu-i aşa că astăzi a stat mai mult?

— Foarte mult.

— Cum se face că noi ştim că ea nu vrea să fie fotografiată?

— Prin telepatie, cred.

— Eu cred că ăia sunt oameni buni. Tu ce zici?

— Precis. Sunt aşa de deştepţi şi nu vor să ne facă nici un rău.

— Cred că le place de noi. Va veni oare şi ziua când o să-i vedem?

— Mai venim aici şi mâine. Încă mai ai amonitul, Henrietta, sau l-ai pierdut?

— Nu, e la mine în buzunar. Ştii, Edward, tare bine-mi pare că se întoarce tata!

— Şi mie. De fapt ştiam c-o să se întoarcă.

— Şi eu. Ia te uită, Edward, s-a întunecat. Acolo departe, pe mare, plouă.

— Chiar aşa. Uite, s-au format în sfârşit valuri, valuri adevărate! Ce grozav!

— Uite că începe să plouă şi aici, ploaie adevărată, ploaie minunată! În sfârşit!

— Vino, Henrietta! Hai să înotăm pe ploaie!

Ţinându-se de mână, gemenii o porniră în fugă spre casă prin ploaia fină şi caldă.

1. Acolo. Acolo, la Dachau (fr. şi germ.).